

Opera [E]
Vol 3

The Library of the
Wellcome Institute for
the History of Medicine

MEDICAL SOCIETY
OF
LONDON
DEPOSIT

Accession Number

Press Mark

RUYSCH, F

[1725-44] vol 3

Digitized by the Internet Archive
in 2018 with funding from
Wellcome Library

*S*₃

https://archive.org/details/b30413394_0003

FREDERICI RUYSCHII

Anatomiae & Botanices Professoris

LE 7

THESAURUS
ANATOMICUS
QUINTUS

Cum Figuris æneis.

AMSTELÆDAMI,
Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.
MDCCXLIV.

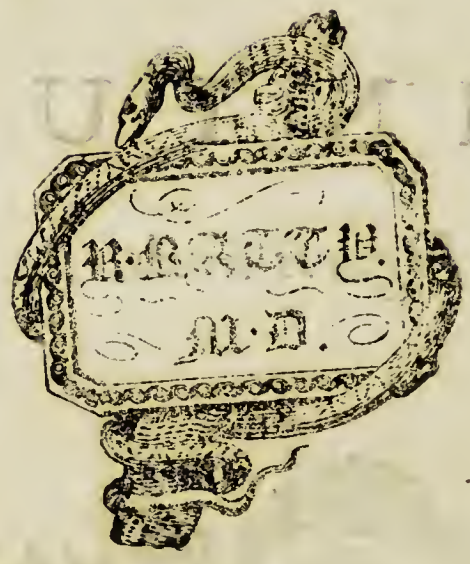
THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

THESEUS

ANATOMICAL

OF THE

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

T H E S A U R U S ANATOMICUS

Q U I N T U S.

*Quinos continens asseres: quorum primo imposita sunt
sequentia.*

A S S E R P R I M U S.

Nº. I. **P**Hiala in liquore continens Infantis Caput, cujus pars
Cranii superior est ablata, ut Cerebri portio videri
posset.

Not. 1º. Dictam Portionem Cerebri, in Capitis cavo relictam,
Pia matre obductam esse, hic licet cernere: per eam plurima
vasa sanguinea repleta repunt, nec non innumeræ particulæ ro-
undæ, & albicantes, per eam sunt dispersæ, quæ mihi sunt
pinguedo; aliis autem perperam dicuntur Piæ matris Glandulæ.

2º. In utroque latere, supra dictam Cerebri portionem, Plexus
Choroideus sese videndum exhibet, estque coloris albican-
tis, quia ceraceâ materiâ non est repletus.

3º. Sub Cute, in orbem dissecta, pinguedo apparet, eâdem
formâ & colore, sicuti in supradiçta Pia matre.

Nº. II. Phiala in liquore conservans brachium pueri, recens
nati, coloris vividi, cujus manus continet portionem Epider-
midis humanæ: in ea portione, quæ digito annulari proxime
adjacet, luculenter visuntur productiones Epidermidis, quæ
investiunt pilos, è cute erumpentes, idque ad altitudinem ali-
quot linearum.

Hæ autem productiones hic jam comparent in superficie in-
teriore Epidermidis, quia in Epidermidis separatione invertun-
tur, sicuti videmus fieri in chirotheca, cum eam extrahentes

parte superiore arripimus, sic enim chirothecæ productiones digitos tegentes, simili modo invertuntur.

Nº. III. Brachium pueri ejusdem notæ, in liquore conservatum: in hujus manu continetur Corpus reticulare testudinis.

Not. In hoc animali foramina Corporis reticularis esse admodum capacia, iisque lustratis, facilius in subiecto humano in conspectum producantur.

Nº. IV. Brachium pueri, vitæ speciem referens, in cujus manu continetur portio Linguae vitulinæ, ita dissectæ, ut sequentia luculenter videre liceat, &

1º. quidem, quomodo papillæ nervosæ, Corpus reticulare linguae transeunt, in linguae area definant.

2º. Videndas sese exhibent in hoc objecto innumeræ papillæ nervosæ, ab integumentis denudatæ, idque in superficie hujus objecti.

3º. Dictas papillas nervosas in suis extremitatibus crassiores fieri, videri hic potest, & verosimile quoque est, integumenta linguae productiones & expansiones dictarum papillarum esse.

Nº. V. Fœtus humani, jamjam nati, manus, in liquore continens portionem Epidermidis humanæ, ut & Corporis reticularis Malpighii.

Not. 1º. Cuticulam hic esse coloris cineracei, Corpus reticulare contra coloris subflavi.

2º. Papillas in Corpore reticulari microscopii ope videri posse, scilicet portiones, quæ abruptæ, in Corpore reticulari relictæ sunt.

3º. Papillas extra Epidermidem non nihil hic propullulare, idque propter diutinam macerationem in liquore.

Nº. VI. Brachium infantis, viventis speciem referens, & manu tenens Duram matrem hominis, per quam plurimæ Arteriæ, ceraceâ materiâ repletæ, sunt disseminatæ. Quam dura, crassa, tenax & veluti tendinosa sit dicta membrana, hic videre est.

Nº. VII. Infantis Brachium, viventis instar rubicundum, & nullis rugis contractum; inter digitos manus continetur ramus floris passionis, fructu præditus, in quo fructu, quamvis mollis sit, nulla ruga; imo in extrema ejus parte floris clavi conservati.

Nº. VIII. Fœtus recens nati portio stomachi, à cujus fundo magna

magna Omenti portio dependet, quæ in præparatione illibata, nulla contraxit foramina, quantumvis nonnulli existiment, Omenta in naturali statu esse foraminulenta, id quod à vero alienum; si autem suspensa manu non tractetur, facillime Omentum foramina contrahit.

Not. Præterea stomachi portionem rubicundissimam esse propter Arteriarum repletionem, & præsertim quidemunicam Villosam & Nerveam.

Nº. IX. Placenta Uterina humana integra, rubicundissima, propter vasorum sanguineorum, Placentam constituentium, repletionem.

Not. in Variis locis superesse integumentum, quo superficies Placentæ, Uterum respiciens. integitur: ut autem hoc magis visui constaret, liquori innatat Placenta. De hac re plura referam, cum pervenerim ad Asserem tertium hujus Thesauri.

Nº. X. Phiala in liquore continens Vasa arteriosa Cerebri humani, ceraceâ materiâ flavâ referta.

Nº. XI. phiala, in qua continetur Pia mater, ejus vasa arteriosa ad extremum usque sunt repleta.

Not. Extremitates ultimas tomenti instar esse tenues, & tamen ceraceâ materiâ repletas.

Nº. XII. Arteria splenica vitulina, in liquore conservata, & repleta materiâ ceraceâ rubrâ, ejus extremitates præbent speciem penicillorum, ex parte detritorum.

Nº. XIII. Phiala in liquore conservans hominis Piam matrem integram, & quidem fere illibatam; hujus Artériæ ad extremum usque mirum in modum sunt repletæ, ita ut tomentum rubrum repræsentent vasculorum extrema.

Not. præterea 1º. Piam matrem in hoc, ut & aliquando etiam in aliis objectis humanis, pinguedine variis locis esse ditatam.

2º. Processus Piæ matris, qui sese insinuant inter interstitia circumvolutionum Cerebri, hic oppido quam bene posse conspici.

Nº. XIV. Portio Intestini jejuni hominis, ita inversa, ut superficies interior hic facta sit exterior, & sic juga (valvulæ conniventes Kerkringio dictæ) ut & ita dictæ Glandulæ luculenter conspici possint: hæ autem Glandulæ solitariae & miliares dictæ, extra superficiem propullulant, cum contra in Intestino-

recto , ut & in iis, quæ dicuntur in agmen consitæ , instar fovearum sese videndas ut plurimum exhibeant.

Nº. XV. Fœtus humanus quinque fere mensium , liquori innatans , quem aggreditur Serpens Africanus exiguus , admodum elegans & rarus , unde , quasi pavefactus , caput posteriora versus reflectit , ictumque fugere videtur.

Hujus Inscriptio talis est:

MUNDUS LACHRYMARUM VALLIS.

Nº. XVI. Brachium Infantis , vitæ speciem referens , cujus manus continet Cerebri portionem , cujus parte corticali ablata , sulci & circumvolutiones substantiæ medullaris egregie conspiciuntur. In Phialæ fundo vasa Arteriosa , per Piam matrem dispersa , copiose videri possunt.

Nº. XVII. Phiala in liquore continens Ramos Venæ Cavæ , per Hepar dispersos , aut potius Hepar ex parte constituentes ; suntque eorum ramusculi longe pauciores non solum , verum etiam aliter constituti ac ramusculi Venæ Portæ , sicuti hoc distincte videri potest in præmissis & sequentibus Jecinoribus , ubi Vena Portæ & Vena Cava sibi invicem adhuc cohærent.

Nº. XVIII. Pueri Intestina , infarcta ceraceâ materiâ rubrâ , horum vasa sanguinea quoque sunt repleta.

Nº. XIX. Hominis Vesicula fellea aperta , in qua visuntur duo calculi nucis Moschatæ magnitudine.

Not. 1º. Hosce calculos forma non convenire cum iis , quæ sæpe reperiuntur in Vesicula fellea: Hi enim sunt instar nucis Moschatæ rotundi , colore nigricantes , illi autem angulosi , parvi & sinuosi , superficie æquali & quasi politi & colore subflavo.

2º. In interiore superficie dictæ Vesiculæ reperiuntur innumeræ foveæ minutæ , ceu Glandulæ Intestini recti , quæ etiam fovearum instar sæpe sese videndas exhibent.

Nº. XX. Fœtus humani novem circiter mensium Caput , cujus parte Cranii superiore , ut & Cerebro ablatis , videndas sese exhibent Nervi olfactorii cum suis productionibus , per Os Cribriforme ad Nasitunicam , ejusque papillas , iter facientibus.

Not. Præterea Cerebellum proprium adhuc occupare locum.

ASSER. SECUNDUS.

Nº. XXI. **P**hiala sicca, in qua conservatur portio membranæ Chorii vaccini, per quam disseminantur rudimenta plurima Placentularum minutissimarum; in iis oppido quam bene videri potest Placentulas nil esse, nisi vasorum sanguineorum compages, absque ullis glandulis.

Considerandum, dictas Placentulas nonnullis Authoribus antiquis dici Acetabula: cum autem alii reperiuntur, qui per Acetabula intelligant sinus quosdam in uterinis protuberantiis Vaccarum, dum utero gerunt; satius fore existimavi nomine Placentularum uti, quæ denominatio omnibus magis nota.

Nº. XXII. Phiala in liquore conservans portionem Cerebri infantis, cujus corticalis substantia est ablata, & sic longe distinctius sulci & circumvolutiones conspici possunt.

Nº. XXIII. Hominis adulti Auricula, in liquore conservata, quæ vitæ speciem refert: in ea videre licet innumeros poros cutaneos hiantes.

Nº. XXIV. Phiala liquore referta, in qua conservatur portio Piæ matris, Cerebellum investientis, è fœtu humano.

Not. 1º. Quod Processus, qui sese insinuant inter Cerebelli lamellas, luculenter, variis locis, hic videre liceat.

2º. Dictam membranam admodum esse tenuem & vasculosam, ita ut maxima parte constituatur ex vasis sanguiferis, quæ, ne loco suo dimoveantur, continentur membranacea substantia, telæ Araneæ crassitiem, in ea ætate, vix excedente. Rem ita esse constabit, si quis vasa sanguinea, aut solummodo Arterias hujus Membranz repleverit ceraceâ materiâ tinctâ, idque ad ultimas extremitates usque; tum enim id, quod membranofum est, albicante colore nobis occurrit.

Si quis autem de crassitie Piæ matris veller judicare, quatenus sese videndam exhibet sine repletionem vasorum, facile falleretur; tunc enim crassior apparebit, propter vasa sanguinea, quæ post mortem, ut plurimum maxima parte, inanita sunt, & sic ad crassitiem Piæ matris multum conferre videntur.

Nº. XXV. Acetabulum ossis innominati fœtus immaturi, sub cujus medio ligamentum nerveo-cartilagineum in conspectum venit, in liquore.

Not.

Not. 1°. Dicti ligamenti basin ad robur articuli, admodum esse latam, & expansam, acetabuloque affixam, donec pervenerit ad marginis partem inferiorem, ubi ab acetabulo recedens inferitur in caput ossis femoris.

2°. Dictum ligamentum rubedine esse perfusum, propter arteriolarum repletionem.

N°. XXVI. Intestinula fœtus immaturi, ceraceâ materiâ nigra referta; & sic apparent tanquam in corpore vivo, ubi Meconio nigro sunt repleta.

Not. Arterias dictorum intestinorum egregie esse repletas.

N°. XXVII. Phiala in liquore continens unam ex Placentulis Ovinis, ceraceâ materiâ flavâ repletam.

Hoc objectum tam nitide hic nobis occurrit, ut nemo sine admiratione illud adspicere possit. Arteriolarum enim repletio, ramusculorum divisio, & extremitatum succositas visum allicere debent.

N°. XXVIII. Ren fœtus ovini, cujus Arteriæ non sunt repletæ, ita ut omnia admodum confusa nobis occurrant: cum autem arteriæ sunt repletæ, veram constitutionem cernere licet, sicuti hoc apparet in objectis præcedentibus.

N°. XXIX. Phiala liquore referta, in qua conservatur portio Pulmonis serpentis.

N°. XXX. Portio Venæ Cavæ, per Hepar dispersæ, aut potius, quæ Hepatis partem gibbosam constituit. Hæc autem Vena quantum differat à Vena Portæ, per fig. expressi in præcedente Thef. 2.

N°. XXXI. Phiala sicca, & in ea Calculi, in Vesic biliaria humana reperti; quamvis autem hi ceu politi, flavi splendentes, imo angulosi sint, non raro tamen reperi eos rotundos, superficie inæquales, nuces Moschatæ magnitudine, & nigros, uti supra innui N°. XIX.

N°. XXXII. Phiala sicca, in qua reservantur Calculi, ex eodem loco ad Intestina propulsi, & per anum excreti.

Circa hosce calculos observari potest, eos adeo esse leves, ut, in aquam positi, aquæ innatent.

N°. XXXIII. Phiala in liquore conservans Oculum Gallinæ, ita præparatum, ut Musculus nictitans cum suo tendine videri possit: hujus tendo sub alio Musculo, tanquam per trochleam, repit.

N°.

Nº. XXXIV. Pueri vera Intestini susceptio, quæ, post cruciatus varios, mortis fuit causa.

Not. Phiala, dictum objectum continens, obturata est, loco vesicæ, cute humana, tam artificiose præparata, ut vasa sanguinea repleta, cutim summa rubedine imbuant.

Nº. XXXV. Phiala sicca, continens portionem Venæ jugularis, ex caballo.

Not. parte superiore, ubi ramulum promit, duas reperiri valvulas, sanguinis regressum præpedientes.

Nº. XXXVI. Thymus infantis rubicundissimus præ copia vasorum sanguineorum, ceraceâ materiâ repletorum.

Nº. XXXVII. Phiala in liquore conservans Os petrosum infantis, in cujus capsâ, quæ hic aperta, conspici licet ossiculum Stapedem in suo situ naturali, membranula tenuissima obductum, per quam plurima vascula arteriosa repunt.

Not. Præterea, membranulam, dictam capsam cingentem, rubicundissimam esse, propter Arteriolarum repletionem.

Nº. XXXVIII. Hepatis tertium Ligamentum tenuissimum, robustum tamen, cujus ope Hepatis limbus connectitur Diaphragmati, idque in sinistro latere: circa cartilagineum ensiformem; hoc Ligamento Hepar continetur, ne nimis fluctuet in dextrum latus.

Not. 1º. Huic Ligamento cohærent portio Hepatis, ut & Diaphragmatis, idque in liquore.

2º. Plurimis vasculis sanguineis ditatum dictum Ligamentum.

Nº. XXXIX. Phiala sicca, continens Penem pueri; cujus membrana Cellulosa flatu repleta; de qua materia videri potest Respons. ad Epist. Problem. XV. ubi per figuras hanc membranam delineandam curavi.

Nº. XL. Phiala, in cujus fundo videre licet Pulmonem Embryonis recentem & bene constitutum.

Not. In fundo Phialæ, liquore repletæ, dico reperiri Pulmonem: nunquam enim liquori supernatabit Pulmo bene constitutus, si fœtus in Utero materno moriatur, ante suum exitum, ita ut, vel ex ignorantia, vel ex malevolentia contrarium sustinerint, qui mihi olim adversabantur, tanta cum astutia; id quod illis condono.

Nº. XLI. Phiala in liquore conservans portionem membranæ

B

Chorii

Chorii fœtus humani, quam in duas partes, maxime inter se discrepantes, separavi; harum altera tenuissima & pellucida, fœtum respiciens, Pseudo-Alantois à me vocabitur nomine in posterum, propterea quod vera Alantois in homine non reperiatur: altera autem, quæ opaca, crassior, non extensilis, & utramque faciem Placentæ obducens, Chorii nomen retinere poterit, (illa enim inservit fulciendis vasis sanguineis) modò illam portionem, quæ recedit à Placenta, & per quam rarissime vasa sanguinea visuntur dispersa in homine, mihi liceat nominare membranam Placentæ Villosam: usum enim peculiarem obtinere existimo; scilicet, quod sit ceu Tunica Villosa intestinorum tenuium, in quam Chylus sese insinuat, ut eò facilius radices vasorum lacteorum chylum recipere possent; sic quoque succus nutritius, in extremitatibus Arteriarum Uteri confectus, & in dictam Tunicam Villosam sese insinuans, à Venarum Placentæ extremitatibus suscipitur, & ad fœtum per funiculum Umbilicalem deducitur.

Dixi fœtus succum nutritium in extremis Arteriis uterinis confici, id quod auctores olim Glandulis Uterinis, nunquam visui exhibitis, adscripsere; tale quid nemo unquam demonstrare poterit; jam autem dubitandum non est, dictas extremitates Arteriarum Uterinarum in sui extremo aliam subire mutationem, ut aptæ natæ sint ad succi nutritii confectionem, ex sanguine arterioso. In ovibus dictæ extremitates Arteriarum Uterinarum in vasa vermicularia, nullis intercedentibus Glandulis, mutantur, quemadmodum depingi curavi in Thesauri II. descriptione; utrum hoc etiam locum habeat in corpore humano, nondum satis exploratum habeo: sed ad viam, unde digressus sum.

Dicta portio Tunicæ Chorii, quæ mihi Villosa aut succosa, uteri cavitatem non solum, verum etiam Placentæ uterinæ faciem, quæ uterum respicit, obducit, id quod absurdum, & tanquam Chimæra plurimis quidem videbitur, attamen veritati consentaneum esse reperient, qui debito modo per Arteriam umbilicalem Placentam ad extremum usque ceraceâ materiâ rubrâ repleverint: nam hoc factò, tota Placenta, (quæ nil aliud nisi vasa sanguinea,) summa rubedine perfunditur, & sic in conspectum venit dicta Tunica Villosa aut succosa, cinereo colore

lore prædita, quam si accurate perscrutatus fueris, Lector Benevole, reperies illam esse continuam cum Tunica Villosa, mihi dicta. Vid. Tab. I. Fig. I. Thes. V.

Dixerit forsitan aliquis, si illa portio Chorii, quæ mihi succosa seu Villosa, continuet cum ea portione, per quam Vasa sanguinea repunt, quare diverso nomine insigniri velim? Resp. hoc à ratione non esse alienum, quoniam diversum usum obtinere mihi videntur; illa enim portio, per quam myriades vasorum sang. sunt dispersæ, vasa continet, ne loco dimoveantur: altera vero, quæ mihi succosa, rarissime vasis sang. superbit, villosior quoque, & minus tenax. Intestinum jejunum continuat quoque cum Duodeno & Ileo, attamen in totum haud conveniunt inter se, & ea de causa diversis insigniuntur quoque nominibus Mesenterium membrana est, quæ continuat cum Mesocolo, diversa tamen habent nomina, quia portio illa connectit tenuia, hæc autem crassa intestina.

Nº. XLII. Phiala in liquore conservans Testiculum humanum dissolutum.

Nº. XLIII. Phiala sicca continens Intestinula fœtus immaturi, ceraceâ materiâ referta.

A S S E R T E R T I U S.

Nº. XLIV. **P**hiala in liquore conservans portionem substantiæ corticalis Cerebri humani dissolutam, quam à capillo dependentem nil esse, nisi vascula sanguinea, ex hoc subjecto luculenter apparet: suntque dicta vascula sanguinea, corticalem Cerebri substantiam constituentia, tam subtilia, ut, prima fronte visa, nobis occurrant tanquam tomentum rubicundum, propter vasorum repletionem ceraceâ materiâ rubrâ.

Nº. XLV. Phiala in liquore continens Cerebri humani portionem, cujus cortex non dissolutus, præ copia vasculorum sanguineorum repletorum, rubicundus apparet, medullaris verò albicat.

Not. 1º. In medullari substantia plurima puncta reperiri rubicunda, quæ nil, nisi vascula sanguinea repleta, & transversim scissa.

2°. Quamvis substantia medullaris Corticalem mole superet, variis tamen in locis Cerebri peripheria, corticalem substantiam medullarem superare mole sua, hic constat.

N°. XLVI. Phiala in liquore conservans portionem substantiæ Cerebri, cujus substantia Corticalis, in totum non repleta ceraceâ materiâ rubrâ, minus distincte repræsentat, qualis sit vera ejus constitutio.

N°. XLVII. Portio Placentæ Uterinæ muliebris, ceraceâ materiâ flavâ repleta, cujus facies (ut supra dictum) Uterum respiciens, vel quæ Utero connectitur, membranâ succosâ adhuc est obducta.

N°. XLVIII. Fœtus humani Cerebellum cum annexa protuberantia annulari, bisecta, & liquori immersa.

Not. 1°. Ut interiora distinctius nobis occurrant, à fœta dependet in liquore dictum objectum.

2°. Corticalis substantia in totum rubicunda, propter repletionem supra memoratam, Medullaris contra albicat.

3°. Hoc objectum tam distincte & luculenter demonstrat, Corticalem substantiam esse vasculosam, ut, hisce visis, nemo de rei veritate diutius anceps hærere possit.

N°. XLIX. Portio Cerebri humani, in quo Nervorum Opticorum coalitio, ut & eorum proventus ex Thalamis distincte videri possunt.

Not. Præterea Cerebelli processum, Vermiformem dictum, substantiâ non esse distinctum à reliqua Cerebelli substantia, hic videre est.

N°. L. Hepar vitulinum excarne, uti vulgo (ast minus caute) loquimur.

Not. Dictum objectum in liquore conservatur, ut luculentius ramorum divaricationes in conspectum veniant.

N°. LI. Phiala liquore repleta, in qua conservatur fœtus humanus, quinque præter propter mensium cum dimidio, dextrâ ferens portionem Piæ Matris, quæ scatet Arteriis repletis, ejus inscriptio talis est:

VITA QUID EST? FUMUS FUGIENS,
ET BULLA CADUCA.

Not. Hunc fœtum situm habere talem, qualem obtinet in Utero materno.

N°.

Nº. LII. Portio Cerebri, cum integro Cerebello.

Not. 1º. Reptatus Arteriolarum per Cerebelli superficiem, hic luculenter videri potest, quia repletæ sunt dictæ Arteriæ.

2º. Arteriæ Cervicalis unionem cum Arteriis Vertebralibus, earumque ramificatione, distincte hic videre licet, nec non portionem Tunicæ Arachnoideæ, præsertim supra processum Vermiformem, ubi fluctuans apparet, Phialâ nonnihil motâ.

3º. Processus Vermiformis cum duobus processibus Cerebelli, ad ejus latera siti, longe distinctius hic videri possunt, quam in objecto recenti.

4º. Quid sit de subdivisione substantiæ Corticalis Cerebelli, in millenas particulas quadrangulares, de quibus egi, & quas depingi curavi in Respons. Epist. Problem. XII. ad Clariss. Virum Ettmullerum, hic quoque videre licet.

5º. Loco vesicæ, dicta Phiala obturata est Membranâ, myriadibus Arteriolarum repletarum superbiente, id quod observavi quoque in omnibus fere Phialis, de quibus egi, & in posterum agere decrevi, & hoc non solum, ut visui gratiam conciliarem, verum etiam, ut diversitas vasorum sanguineorum reptatus videri possit.

Nº. LIII. Phiala in liquore conservans ossium Tarsi humani portionem, hæc ossa in unum coalita, & in aliam substantiam mutata, nil minus, quam ossa illius loci repræsentant, idque ex muliere, cujus pes extremus spina Ventosa fuerat obsessus.

Nº. LIV. Intestinula fœtus immaturi tenuia, nitidissime repleta & conservata, per quæ distribuuntur vasa sanguinea, ceraceâ materiâ flavâ repleta.

Nº. LV. Phiala, in ea fœtus humanus trium circiter mensium cum dimidio, cujus caput decumbit, loco pulvinaris, super Placentulam, tali inscriptione:

LIBER AB OMNI MALO, IN PACE QUIESCO.

Nº. LVI. In medio hujus Asseris reperitur Pedamentum magnum, cui infidet rupes naturalis, instructa non solum Calculis humanis membranisque, per quas repunt vasa sanguinea repleta, verum etiam Renibus humanis, Ureteribus, &c. ita ut rupes naturalis immediate haud videri possit.

Præterea dicta rupes obsessa est ramis vasorum sanguineorum, qui, repleti ceraceâ materiâ rubrâ, repræsentare videntur. Corallia rubra.

In fastigio hujus rupis sese videndum exhibet sceleton fœtus humani, sex circiter mensium, tali situ & corporis incurvatione, ut, capite antrorsum adactō, quasi alloqui velle videatur sceleton fœtus humani ejusdem ætatis (sunt enim gemellorum sceleta) quod in fundo pedamenti pedibus insistit, tali inscriptione:

DECIPIMUR VOTIS, ET TEMPORE FALLIMUR, ET MORS
DERIDET CURAS ANXIA; VITA NIHIL.

Not. Secundum sceleton pedes figit in fundo Pedamenti, talique situ corpus contorquet, ut, capite sursum adactō, quasi auscultare, & alterum sceleton aspicere velle videatur, cum inscriptione:

ET VIX DUM CÆPI VIVERE, VITA FUGIT.

Dictum sceleton, pedes figens supra Pedamentum, sinistra continet partes generationis infantis, quas more antiquo à 40 annis præparaveram; ante Vulvæ introitum videri potest membrana Hymen.

Ante pedem dictæ rupis reperitur quoque sceleton fœtus humani trium circiter mensium cum dimidio, dextra gerens ramos Arteriosos è pulmone, repletos & artificiosissime exsiccatos, quorum extremitates valde tenues & capillares sunt, hujus inscriptio est:

NIL VOLENTIBUS ARDUUM.

Nº. LVII. Phiala in liquore conservans Placentam uterinam, cujus Fig. I. Tab. I. continetur.

Not. 1º. Hanc Placentam, ea superficie, qua connectitur Utero, illibatam esse, unde non in multos globulos à se invicem separatos est subdivisa, sicuti illa nobis ut plurimum occurrit, ob rudiores extractionem, sed integra, ita ut Tunica Villosa, seu succosa, de qua supra egi, hic fere illæsa nobis sese videndam exhibeat.

Dicta

Dicta superficies semper, & quidem in statu naturali, fulcosa nobis occurrit, illi verò sulci operiuntur dictâ membranâ Villosâ, nisi Placenta à rudiori manu in varias particulas disjungatur.

2°. Dictam Tunicam Villosam continuari cum ea parte Chorii crassiore, quæ Placentam obducit, ea facie, quæ fœtum respicit; hæc oppidò quam bene hic cernere licet, & sic constabit, ut antea dixi, Chorii partem crassiorem, quæ mihi succosa & villosa, utramque superficiem Placentæ obducere.

Longe itaque à veritate recedit, quod dixerint olim Anatomici, scilicet vasa sanguinea Placentæ inosculari vasis sanguineis uterinis.

Quid præterea sit considerandum circa hanc materiam, supra innui, & in gratiam eorum, qui me olim sæpius rogarunt, quid sentirem de ita dicta Tunica Alantoide, nonnihil hic addere animus mihi est. Quid statuendum sit de Alantoide brutorum & de ejus contento humore, hætenus mihi satisfacere non potui; multo minus quid dicendum de ita dicta Alantoide humana, quandoquidem nunquam illam invenerim, & obsectorum inopia, temporis penuria, imo impensæ incredibiles, quas intra 40 annos feci, & adhuc facio, me detinuerunt hætenus: hoc saltem in medium proferam, quid observarim temporis successu.

Nunquam Urachum humanum inveni ita pervium, ut flatum aut liquorem ex Vesicæ cavitate adigere potuerim in peculiarem, ita dictam, Alantoidem; Urachus quidem apertus est, ad digiti transversi præter propter longitudinem, sed non ulterius.

Tunica Chorium, ut supra dictum, in duas lamellas separabilis, quas inter in statu (ut puto præternaturali) aliquando quidem inveni pauxillum liquoris; sed hoc ubique in corpore non raro contingit, scilicet liquores colligi inter membranarum duplicaturas, & hoc imposuisse Anatomicis existimo, qui Alantoidis existentiam statuerunt in corpore humano, id quod nunquam me statuisse memini.

3°. In dicta Phiala reperitur quoque frustum Placentæ, à dicta Tunica Villosa seu succosa separatum, ut vasorum constitutio accurate videri posset.

4°. Funiculi umbilicalis vasa sanguinea, ceraceâ materiâ repleta, hic luculenter conspiciuntur.

Nº. LVIII. Infantis Pes, naturali rubedine perfusus, & in liquore conservatus.

Not. 1. Omnes Musculi Tibiam flectentes, & in postica parte femoris siti, hic nitide sunt separati, sc. Sartorius, Gracilis, Semi-nervosus, Semi-membranosus, & Biceps, quos inter sub genu Nervi, Os sacrum transeuntes, & per femur decurrentes, luculenter videri possunt, nec non eorum ramificationes sub genu, quarum exterior gracilior, per Musculos, Fibulæ infratos, decurrit, alter verò & crassior, inter Tibiam & fibulam decurrens, ramum largitur, qui inter duo capita Musculi Gastrocnemii externi decurrit ad Calcaneum.

2º. Parte anteriore conspiciendas quoque sese exhibent portiones Musculorum Tibiam extendentium sc. Musculi lati tendinis, Recti, Vasti interni, & Vasti externi. Suntque omnes hi Musculi naturali rubedine perfusi.

N. LIX. Phiala in liquore conservans Cor foetus humani & Pulmonem.

Not. 1º. Pulmonis vesiculæ ceraceâ materiâ sunt repletæ, unde totus Pulmo rubicundus, & naturali expansione præditus est.

2º. Inter duos Pulmonis lobos majores Cor in conspectum venit, naturali colore præditum, situmque naturalem retinens.

3º. Arteria Pulmonalis, Arteria magna cum tribus suis ramis abscissis, sursum spectantibus, nec non ductus Aëriosus, & Cordis auriculæ luculenter hic videri possunt, tanquam in corpore vivo.

Nº. LX. Phiala liquore repleta, in qua offertur futura tendinis Musculorum furalium.

Nº. LXI. Phiala in liquore continens hominis Os petrosum, in quo distincte videri possunt tres Canales ossei, Cochlea, cum sua lamina spirali, tenuissima membranula succincta.

Nº. LXII. Arteria splenica vitulina, ceraceâ materiâ flavâ repleta, & in liquore conservata, ut extremitates succosæ, penicillorum detritorum modo constitutæ, videri queant.

Nº. LXIII. Phiala sicca, continens tria corpuscula à capillo dependentia, ab aliis habita pro calculis, quæ mihi sunt officula, reperta in Glandula Pineali, quæ mihi dono dedit Excel. Vir, Collega & Dominus Quina, Practicus apud Amstelodamen-

menes felicissimus, qui hæc objecta in Glandula Pineali cujusdam fœminæ invenit.

Nº. LXIV. Phiala, liquore repleta, & in ea fœtus humanus trium circiter mensium, nitide conservatus, cujus inscriptio talis est:

NAVITA, QUO PACTO SÆVIS PROJECTUS AB UNDIS,
SIC EGO NUDUS HUMI JACUI PUER, INDIGUS OMNI
AUXILIO VITÆ, CUM PRIMUM IN LUMINIS ORAS,
NIXIBUS EX ALVO MATRIS, NATURA PROFUDIT.

Nº. LXV. Phiala liquore repleta, in qua occurrit portio Cerebelli, ut & Medulla oblongata.

Not. 1º. Processus Vermiformis hic luculenter videri potest, ut & duæ portiones Cerebelli, à lateribus processus Vermiformis fiti, & magnam analogiam cum dicto Vermiformi processu habentes.

2º. In Medulla oblongata corpora Pyramidalia & Olivaria visui sese exhibent, idque non solum parte inferiore, quæ ab Anatomico Excellentissimo Vieussen sunt inventæ, descriptæ & depictæ, verum etiam parte superiore, quas ego descripsi, & depingi curavi in Respons. Epist. Problem. XII. Tab. XIV. Fig. 5.

Nº. LXVI. Portio Cerebelli humani cum Medullæ oblongatæ portione.

Not. 1º. Medulla oblongata circa principium spinalis medullæ, ubi corpora Olivaria & Pyramidalia reperiuntur, tractus medullares sunt duplicis ordinis, scil: 1º. Circulares & sub iis longitudinales, quas ego detexi, & depingi curavi in Respons. Epist. Probl. supra citata.

2º. Fissura antica & postica principii spinalis medullæ hic etiam exactissime conspiciuntur, ut & processus duo, à Cerebello ad protuberantiam annularem tendentes.

Nº. LVII. Fœtus Hepar excarne, uti vulgo, ast minus caute, loquimur.

ASSER QUARTUS.

Nº. LXVIII. **P**lexus Choroideus infantis, in quo nullæ Glandulæ, ab auctoribus ita decantatæ, comparent, huic in Phialæ fundo connectitur Glandula Pinealis.

Not. 1º. Hunc Plexum Piæ matri quoque esse connexum, per quam Piam matrem plurima quoque vascula sanguinea sunt disseminata.

2º. Huncce Plexum nil esse, nisi Arteriolas, ad visum succosas, à naturali constitutione Arteriosa nonnihil recedentes, mirumque in modum contortas, serpentinoque modo reptantes, Glandulasque repræsentantes. Vid. Resp. in Epist. Probl. XII. Tab. XV. Fig. 3.

Nº. LXIX. Phiala liquore repleta, in qua videre licet portionem Ossis sacri ex infante, quam secundum longitudinem secui, huic, parte superiore, relictæ lamellæ ultimæ vertebræ lumborum, ut & parte inferiore integrum os caudæ.

Not. hoc objectum ita secundum longitudinem esse dissectum, ut videri possit differentia, quæ reperitur inter interstitia corporum vertebrarum Spinæ dorsæ, & interstitia corporum vertebrarum Ossis sacri.

In interstitiis corporum vertebrarum Spinæ dorsæ cavitas reperitur exigua, & in illa humor, ut in aliis juncturis; dicta cavitas hic apparet inter ultimam lumborum vertebram, & primam Ossis sacri vertebram.

Contra, inter primum & secundum corpus vertebræ Ossis sacri, vix ac ne vix quidem vestigium cavitatis reperitur, inter sequentes autem nulla omnino videri potest cavitas, neque ejusmodi cavitates isthic loci necessariæ erant, quandoquidem corpora vertebrarum inter se per Synchronosin sunt conjuncta, & ab omni motu destituta: Spinæ autem dorsæ conceditur motus, & per consequens indigebant corpora vertebrarum interstitiis, cavitatibus, & dicto humore, in omnibus juncturis reperiundo.

In fundo hujus Phialæ Testiculus humanus, nonnihil dissolutus, reperitur. Vid. Thesaur. V. Tab. III. Fig. 2.

Nº. LXX.

Nº. LXX. Phiala in liquore continens Pudendum Infantis, cujus labia naturalem constitutionem sine rugis retinuerunt.

Not. Horum labiorum alterum rubedine est perfusum, propter vasorum sanguineorum repletionem, præterea, Epidermide ablata, duum generum Pori sese conspiciendos exhibent. Nymphæ vero nulla cute obducuntur, ea propter talibus poris cutaneis destituuntur.

Nº. LXXI. Lactes fœtus balænæ, cujus dimidia pars rubicunda, propter vasorum sanguineorum repletionem.

Nº. LXXII. Arteria splenica vitulina ceraceâ materiâ repleta, cujus extremitates succosæ, variis locis relictæ, videri hic possunt, diversis autem locis abstuli eas, & sic penicillorum detritorum instar nobis occurrunt.

Nº. LXXIII. Pia mater, cum suis processibus, inter anfractus Cerebri sese insinuantibus, idque in liquore.

Not. 1º. Vasa arteriosa ad extremitatem usque esse repleta, unde totum objectum rubicundissimum.

2º. Per Piæ matris substantiam variis locis pinguedinem esse dispersam.

Nº. LXXIV. Æthiopissæ fœtus, septem præter propter mensium, cujus capitis pars superior non solum, verum etiam frons ad Palpebras usque, undique capillis nigris stipatur, habetque situm talem, qualis sæpius observatur in foetu, uterum maternum occupante.

Nº. LXXV. Ante dictum objectum conspiciendum sese exhibet Corbiculus Indicus, in quo continetur pueri Cor cum Pulmone.

Not. Cordis vasa, Ventriculi, ut & Auriculæ repletæ sunt materiâ ceraceâ rubrâ, situmque naturalem retinuit Cor: Pulmonis vesiculæ etiam sunt repletæ ceraceâ materiâ albâ; & sic dictæ partes constitutæ sunt, ac si superstites essent in corpore vivo.

Nº. LXXVI. Phiala in liquore continens Placentam Uterinam cum suo Funiculo umbilicali, quæ sunt repleta ceraceâ materiâ rubrâ. Tunicâ villosâ aut succosâ maxima parte ablatâ, luculenter videri potest, totius Placentæ substantiam nil esse, nisi vasa sanguinea, nullis interjectis, ita decantatis, Glandulis.

Nº. LXXVII. Phiala repleta liquore, in quo videre licet portionem magnam Piæ matris, cujus vasa sanguinea optime sunt repleta.

Nº. LXXVIII. Hominis inferior Cerebri pars, cum integro Cerebello, parte inferiore visa.

Not. 1º. Inter duas Cerebelli portiones conspiciuntur duæ Cerebelli prominentiæ, & inter illas processus Vermiformis.

2º. Duo corpora Olivaria, ut & Pyramidalia inferiora, à Domino Vieussens delineata & descripta, luculenter hic videri possunt, ut & nervi Olfactorii, Visorii, &c.

3º. Hujus Cerebri vasa non sunt repleta, ita ut totum hoc objectum colore albo præditum sit.

Nº. LXXIX. Phiala continens portionem Cerebri, scilicet fornicem cum ejus ita dictis duobus brachiis. Cavitates laterales sunt Ventriculorum anteriorum partes superiores Cerebri. In postico aut opposito latere in eadem Phiala occurrit portio Cerebri, ut & Piæ matris infantis, cujus vasa sanguinea repleta sunt ceraceâ materiâ rubrâ.

Nº. LXXX. Phiala in liquore conservans Papillam Mammæ balænxæ, per medium sectam.

Hoc objecto parte anteriore viso, occurrit spina, demonstrans ductum lactiferum sulcatum non solum, verum etiam fimbriatum.

Phialâ inversâ conspicienda sese exhibent sequentia:

Spina lævi lateris indigitare videtur Papillæ integumentum; dextri lateris spina demonstrat Papillas nervosas, quæ, à se invicem dissolutæ, fasciculos pilosos præ se ferunt. Vid. hac de re Thesaur. I. Tab. 4. Fig. 1.

Nº. LXXXI. Phiala sicca, in qua continetur albissimum Muris sceleton, unico pede insistens, ceteris à terra remotis, peculiari modo saltare videtur; inter pedes posteriores fructus spinosissimus Opuntiaë reperiatur.

Nº. LXXXII. Phiala in liquore continens Intestinula foetus balænxæ.

Nº. LXXXIII. Phiala liquore repleta, in qua foetus Vena Poatæ videri potest, cujus extremitates in mirum in modum sunt repletæ & conservatæ.

Nº. LXXXIV. Portio Cerebri humani, cujus cortex rubi-

cun-

cundus ; propter repletionem vasorum , dictam substantiam constituentium : hujus figura delineata est in Respons. Epist. Problem. XII. Tabula XIV. Fig. 2.

A S S E R Q U I N T U S .

Nº. LXXXV. **H**ominis Auricula Cordis dextra cujus superficies interior hic à me facta est exterior , ut columnæ carneæ distinctius conspicerentur.

Not. interim dictas columnas variis locis auriculæ esse connatas , & diversis locis ab illa in sui medio esse disjunctas , id quod setæ , quæ hic sub columnis transeunt , ceu indicare videntur.

Nº. LXXXVI. Phiala in liquore servans lamellam Cerebri humani , cujus cortex à repletionem rubicundus , medullaris verò albicans.

Not. In parte medullari media observatur hic quoque corticalis substantia.

Nº. LXXXVII. Phiala sicca , & in ea rami arteriosi , ceraceâ materiâ repleti. In fundo Phialæ sceleton Muris quoque reperitur , mira gesticulatione positum.

Nº. LXXXVIII. Phiala , in cujus liquore videre est portionem intestini Coli humani ; cum annexo Cæco , & processu Vermiformi.

Not. Hoc objectum vitæ speciem præ se ferre.

Nº. LXXXIX. Hominis Nasus , in liquore conservatus , cum suis interruptionibus cartilagineis , non quinque , uti voluere auctores , sed pluribus , scilicet octo , Vide Resp. Epist. Problem. VIII. Tab. IX. Fig. 5.

Nº. XC. Testiculus humanus , cujus Tunicam Vaginalem aperui , ut vasa præparantia in conspectum venirent.

Not. Per Dictæ Tunicæ dorsum innumera vasa sanguinea repleta dispergi ; musculus autem suspensorius , per superficiem decurrens , colore albicante hic etiam in conspectum venit , quia vasa sanguinea inania sunt.

Nº. XCI. Phiala in liquore reservans duos Lienes fœtuum humanorum , quorum vasa , Lienem constituentia , sunt repleta

ceraceâ materiâ rubrâ, hisce connectuntur Pancreata rubicundissima propter eandem rationem.

Nº. XCII. Hominis dimida pars Nasi, viventis speciem referens, in cujus ala vestigium variolæ reman, stellæ figuram præse ferens.

Not. 1º. In cute, ab Epidermide liberata, videre posse duo pororum genera, majora scilicet, ut & minora. Prolabium integumento obductum, & sic villositas (de qua in Thesaur. IV. egi) non apparet.

2º. Ductus lachrymalis continet portionem pennæ anserinæ, ut sic demonstrem, ubinam loci sit ejus terminus in nasi cavitate.

Nº. XCIII. Phiala in liquore continens Fœtus Intestinula, quorum vasa sanguinea sunt repleta.

Nº. XCIV. Portio Cutis frontis fœtus humani, cum Palpebra, vitæ speciem referens.

Not. in Limbo palpebræ oscula visuntur, per quæ humor excernitur, quo palpebræ oblinuntur.

Nº. XCV. Infantis facies, vivido colore prædita, cui circumposita sunt vasa sanguinea Piæ matris.

Nº. XCVI. Phiala sicca, in qua reservatur portio Corii, in filamenta dissoluta.

Nº. XCVII. Phiala in liquore repleta, continens portionem Arteriæ pulmonalis, ceraceâ materiâ artificiose repletam.

Nº. XCVIII. Cerebellum Infantis, eodem modo conservatum.

Nº. XCIX. Oculus humanus cum suis palpebris, qui, ut rotunditatem conservaret, repletus est.

Nº. C. Phiala sicca, & in ea Scrotum humanum inflatum, exsiccatum, ut, eo aperto, videri possit Septum, ut & Cellulositas (si ita loqui liceat) Tunicæ Dartos. Vide ejus figuram in Resp. Epist. Problem. I. Fig. I.

Nº. CI. Pueri portio intestini Coli inversi, ut in conspectum venirent rugæ, ita dictæ Glandulæ, Tunica Villosa, nec non Pori, qui luculenter in conspectum veniunt, & cribrum repræsentare videntur.

Nº. CII. Phiala sicca, continens portionem Coli intestini, cum annexo Coeco, processu vermiformi, & portione Ileii.

Not. Valvula (aut si mavis Valvulæ) Coli accurate hic videri potest, idque ex puero.

Nº. CIII.

Nº. CIII. Pars Renis dimidia, secundum longitudinem divisa, ut interiora videri possint, de quibus in præcedent. The-
saur. egi.

Nº. CIV. Vesica humana aparta, ut superficies interior, quæ valde inæqualis, videri possit.

Not. hæc inæqualitas haud solum, verum etiam crassities consideratione dignæ sunt; crassitie enim digito non cedit, idque à culculo, qui in dicta Vesica est repertus.

Nº. CV. Phiala sicca, in qua duo sceleta Murium, nitidissime præparata, reservantur, horum alterum pede sinistro continet Anguillæ caudam, ita præparatam, ut non solum ossicula, verum etiam pinnarum conjunctiones inter se nitidissime conspiciantur.

Nº. CVI. Stomachus fœtus humani cum annexo intestino Duodeno, in liquore conservatus, cujus Arteriæ ad extremitatem usque sunt repletæ.

Nº. CVII. Membrana Chorion, cum suis acetabulis, seu placentalis, aciculæ caput magnitudine non superantibus, idque ex sue. Horum vascula sanguinea perfectissime sunt repleta.

LOCULAMENTUM

magnum sub dicto

THESAURO QUINTO

Continet quasdam Arculas, in quarum

Prima, ex ligno Cedrino confecta, reperitur Infantis Caput osseum nitidissimum, in duas partes divisum, in quarum partium superiore, facie interiore, conspiciendum sese exhibet dura Mater cum suis Arteriis, artificiosissime repletis.

Not. 1º. Sinum falciformem remansisse apertum, ut constitutio ejus distincte videri possit.

2º. Fontanellam esse tensam & naturaliter constitutam, sine ulla ruga.

In altera & inferiore hujus Ossis parte conspicienda sunt:

1º. Pa-

1°. Palati involucrum, vasis sanguineis repletis refertum, unde palatum rubro colore nobis occurrit.

2. Utraque membrana Tympani, præ copia vasorum sanguineorum repletorum, rubicundissima.

3°. Os occipitis, in ea ætate ex quatuor ossibus constare, conspiciere licet.

4°. Maxilla inferior, quæ membranæ & cartilaginis ope, ex duobus ossibus constituitur in hoc objecto, ossiculum supernumerarium habet, dictæ conjunctioni interpositum.

In ARCULA Cedrina II. reperiuntur Vesiculæ seminales caballinæ, quæ, geminas vesiculas felleas humanas mentientes, nullis cellulas gaudent.

In ARCULA Cedrina III. sequentia reperiuntur, &

1°. quidem, Tunica intima vaccina, Lit. A. notata, cum suis protuberantiis, quæ in vaccis, uterum gerentibus, reperiuntur, & à nonnullis Cotyledones dicuntur, ab aliis vero, sed minus recte, dicuntur Placentularum pars altera.

Placenta enim, quam Placenta, in duas dirimi haud potest partes, cum Placenta proprie pars fœtus sit, non uteri; atque illa uteri pars protuberans, nil nisi efflorescentia Uterina, quæ tempore gravidatis eo loco, ubi connectitur placentulis, in tumorem attolitur, multisque cavitatibus seu foveis profundissimis ditatur, in quas sese insinuant vasa sanguinea, placentulas constituentia.

Quamvis autem in mulieribus non dentur tot protuberantes partes uterinæ, dum uterum gerunt; tamen eo loco, ubi placenta sese utero applicat, uteri Tunicam interiorum nonnihil sese in tumorem quoque attollere; experior.

Not. præterea, hanc Tunicam innumerie vasis sanguineis superbire, præsertim circa dictas protuberantias.

Tunica extima uteri vaccæ, Lit. B. notata, gaudet vasis sanguineis, multum discrepantibus ab iis, de quibus supra dictum est.

ARCULA Cedrina IV. continet Omentum, omni pinguedine destitutum, sericum repræsentans.

ARCULA Cedrina V, in qua reperiuntur duo Renes humani indurati, prodigiosæ magnitudinis, suntque eorum vasa ceraceâ materiâ rubrâ repleta.

Not. 1°. Quod rarissime (si unquam) contingit, Venas renales hic prodire ex Vena Cava, paulum supra divisionem in duos ramos Iliacos.

2°. Ureteres ceraceâ materiâ albâ sunt repleta, & sic naturalem cursum tortuosum reservarunt, suntque justo ampliores.

3°. Uterque Ren gaudet duabus Arteriis Renalibus, quarum una ex superiore, altera ex Renis inferiore parte prodit.

4°. Ex Arteriæ magnæ trunco descendenti hic prodeunt arteria Cœliaca, & sub ea, Mesenterica superior; ab iis, ut dixi, Renales etiam prodeunt, item arteria Mesenterica inferior, arteriæ Lumbares, Iliacæ, &c. Vena spermatica sinistra, ut & dextra, ex Venis renalibus hic prodeunt.

ARCULA Cedrina VI. continet pueri Diaphragma, cum suis tendinibus numerosis, Aortæ portione, & Pericardio, ita præparato, ut luculenter videri possit unio Diaphragmatis cum Pericardio.

In ARCULA Cedrina VII. continetur Infantis Thorax apertus, ut vertebrarum corpora, costarumque cursus rite videri possint.

Not. 1°. Arterias intercostales non solum prodire ex arteriæ magnæ trunco descendente, verum etiam ex arteriis Mammariis, luculenter hic videri potest, utpote ceraceâ materiâ rubrâ refertis.

2°. Costas superiores sursum, inferiores deorsum spectare, hic videre licet.

3°. Quomodo arteriæ Ossis sacri in utroque latere repant, ortumque ducant ex ramis Ileacis, hic cerni potest.

In ARCULA Cedrina VIII. reperiuntur duo Renes repleti & indurati, cum annexa portione Venæ Cavæ, utraque Vena Spermatica sinistra, prodeunte ex Vena renali, & Vena spermatica dextra, ex trunco Venæ Cavæ emergente, nec non uterque Ren, cum suis pelvibus, ut & Vena sinistra Capsulæ renalis hic in conspectum quoque veniunt.

Supra dictum Loculamentum magnum, quinque minora reperiuntur in dicto Thef. V. suntque instructa Conchyliis, aliisque rebus, ex utraque India ad nos delatis, de quibus in sequentibus.

T H E S A U R I Q U I N T I.

T A B U L A I.

FIGURA. I. Secundinæ humanæ figuram ostendit.

A. Placentæ uterinæ facies, qua uterus respicit, & involucro obducta est.

B. Chorii portio villosa, à Placenta dependens.

C. Chorii portio tenuior, à crassiore & tenuiore portione separata, & pro Alantoide (minus tamen caute) habita.

D. Placentæ portio dissoluta, luculenter ostendens, ejus constitutionem mere vasculosam esse, nullis intercedentibus, ita decantatis, Glandulis.

E. Funiculus umbilicalis.

F. Chorii portio villosior, illam Placentæ partem obducens, quæ Uterum respicit, & cum eo connectitur.

G. Tunicæ Amnii portio.

FIG. II. Exhibet Iconismum Secundinæ uterinæ Embryonis, præter propter bimestris, quæ, post annihilationem aut liquefactionem Embryonis, aliquanto temporis spatio in utero remansit, unde ab utero, temporis successu, magis magisque compressa, induruit, & sic nil minus quam Secundinam repræsentat.

A. Placentulæ facies externa.

B. Apertura à me forcipe facta, ut cavitas in conspectum deveniret.

C. Portio sanguinis coagulati, quæ in uteri collo hæsit, & pedunculum repræsentat.

Not. Interim Embryone eo tempore in nihilum redacto, aut resoluta, Placentulam ut & membranas ejus sæpe multo sanguine obduci, unde Secundina justo major esse videtur, pro ratione Embryonis.

T A B U L A I I.

FIG. I. Exhibetur Caput Ossis femoris, ferra divisum.

A. Pars

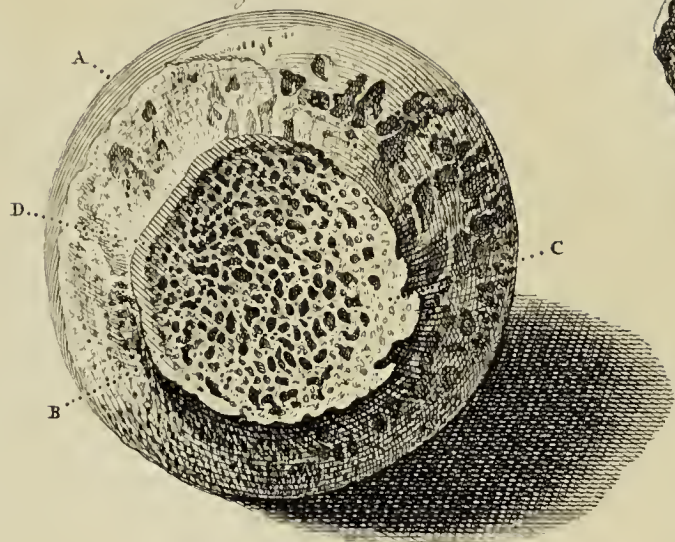

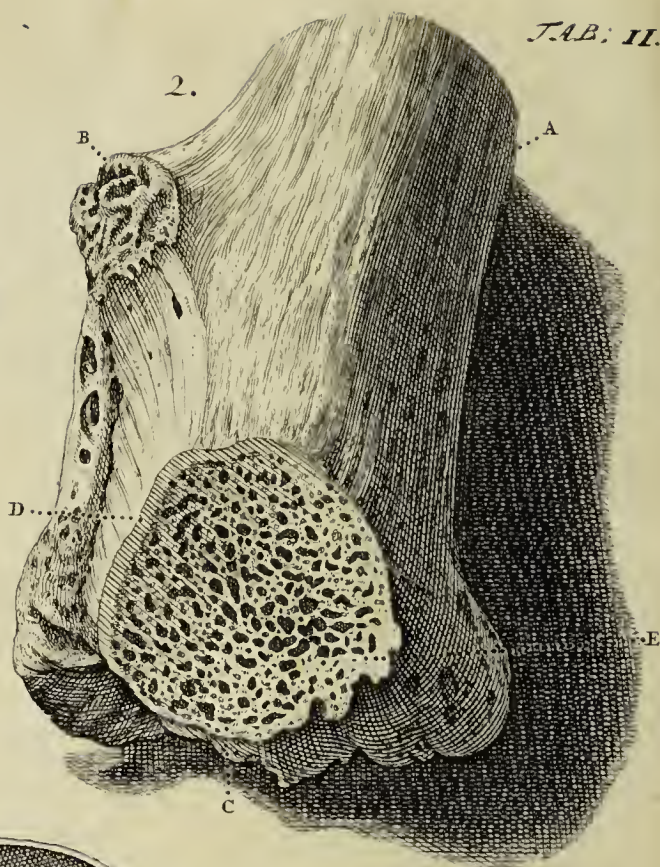
Fig. 1.

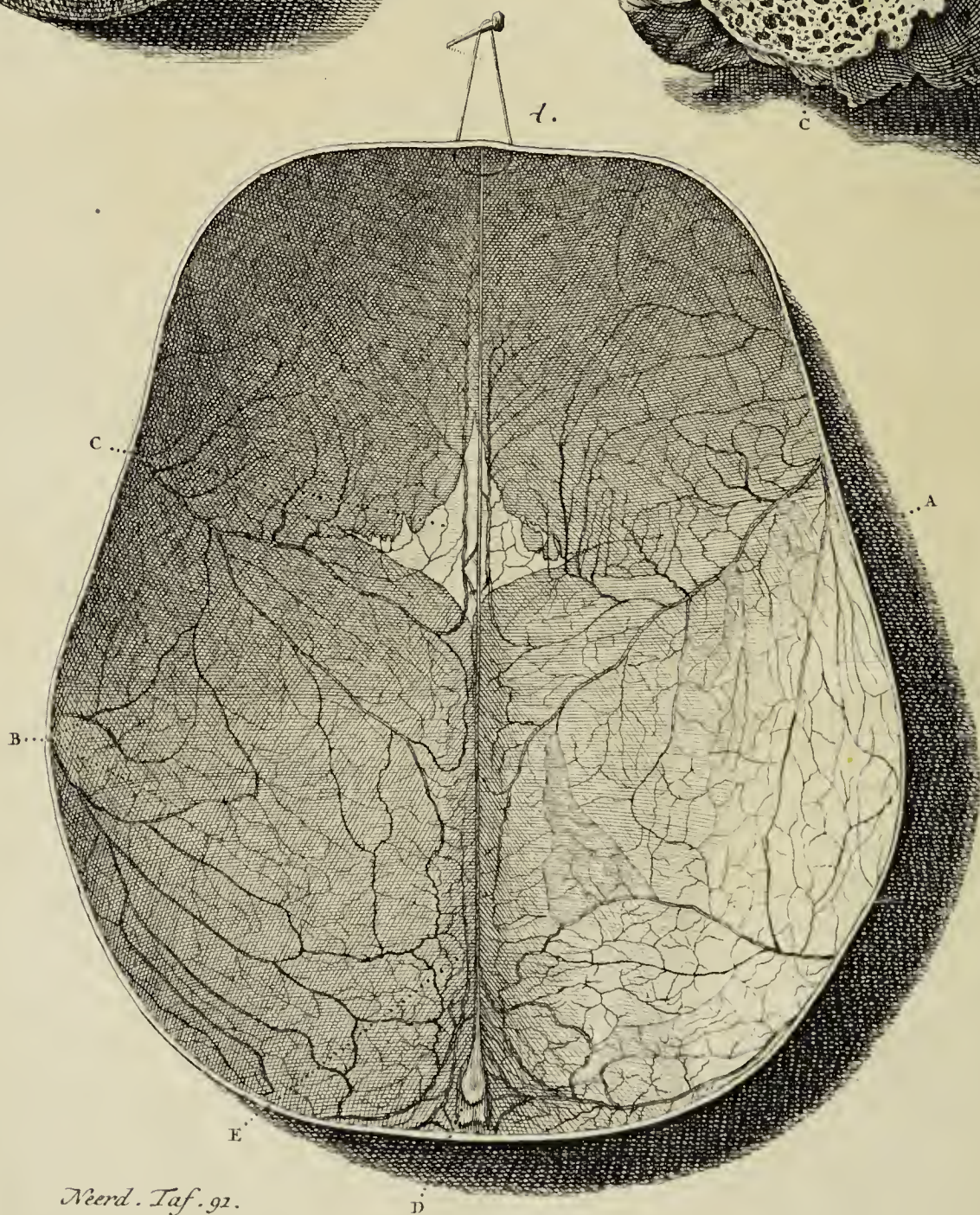
3.

2.

4.

- A. Pars glabra, exterior, cartilagine incrustata.
- B. Pars interior osseo-spongiosa.
- C. Pars exterior sinuosa, nulla cartilagine obducta.
- D. Lamella ossea, quæ admodum tenuis, & ab una parte vix apparens.

FIG. II. Monstratur juvenis portio ossis femoris superior, duabus Apophysibus (mihi Apophysibus spurii) seu Trochanteribus, destituta.

- A. Dicti ossis portio superior, ferra divisa.
- B. Pars eminens minor, à qua, coctione, recessit, Trochanter minor.
- C. Cervix ossis femoris, à qua caput dicti ossis ferra est divisum, ut interius osseo-spongiosa substantia ejus, ut & lamellæ tenuitas optime appareant.

D. Lamella ossea, quæ ab uno latere perquam tenuis & fracturis ansam præbet eo loci.

E. Osseo-spongiositas cervicis ossis femoris.

FIG. III. Exhibetur Trochanter minor, qui coctione recessit à vera ossis parte.

FIG. IV. Repræsentat partem superiorem Cranii infantis, in cujus cavitate relicta est Dura mater, cum suis Arteriis, ceraceâ materiâ rubrâ repletis.

- A. Portio superficiei exterioris Cranii.
- B. Arteriarum cursus per Duram matrem.
- C. Earum cursus à latere, processus falciformis sub Fontanella.
- D. Sinus processus falciformis.
- E. Falx.

T A B U L A III.

Exhibet IV. Figuras, quarum

FIG. I. Indigitatur infantis Ossis Sacri, Caudæ & ultimæ vertebræ, portio, suntque in duas partes divisa & lateraliter hic visa.

- A. Portio corporis vertebræ infimæ Lumborum.
- B. Pars interior osseo-spongiosa.
- C. Cavitas inter corpus ultimæ vertebræ Lumborum & primæ Ossis sacri.

D 2

D. Spa-

D. Spatia inter corpora vertebrarum ossis Sacri, cavitates mentientia & successive magis magisque diminuentia.

FIG. II. Lit. A. demonstrat portionem Spinæ dorsi, in duas partes secundum longitudinem divisam, & à latere visam, idque ex infante.

Lit. B. B. Corporum vertebrarum interior substantia osseospongiosa.

C. C. Cavitates inter corpora vertebrarum sitæ.

D. Spinalis Medullæ portio.

E. Ejusdem integumentum, continuans cum Dura matre.

F. F. Processus spinosi cartilaginei.

FIG. III. Lit. A. designat corpus vertebræ ejusdem spinæ, seorsum visum.

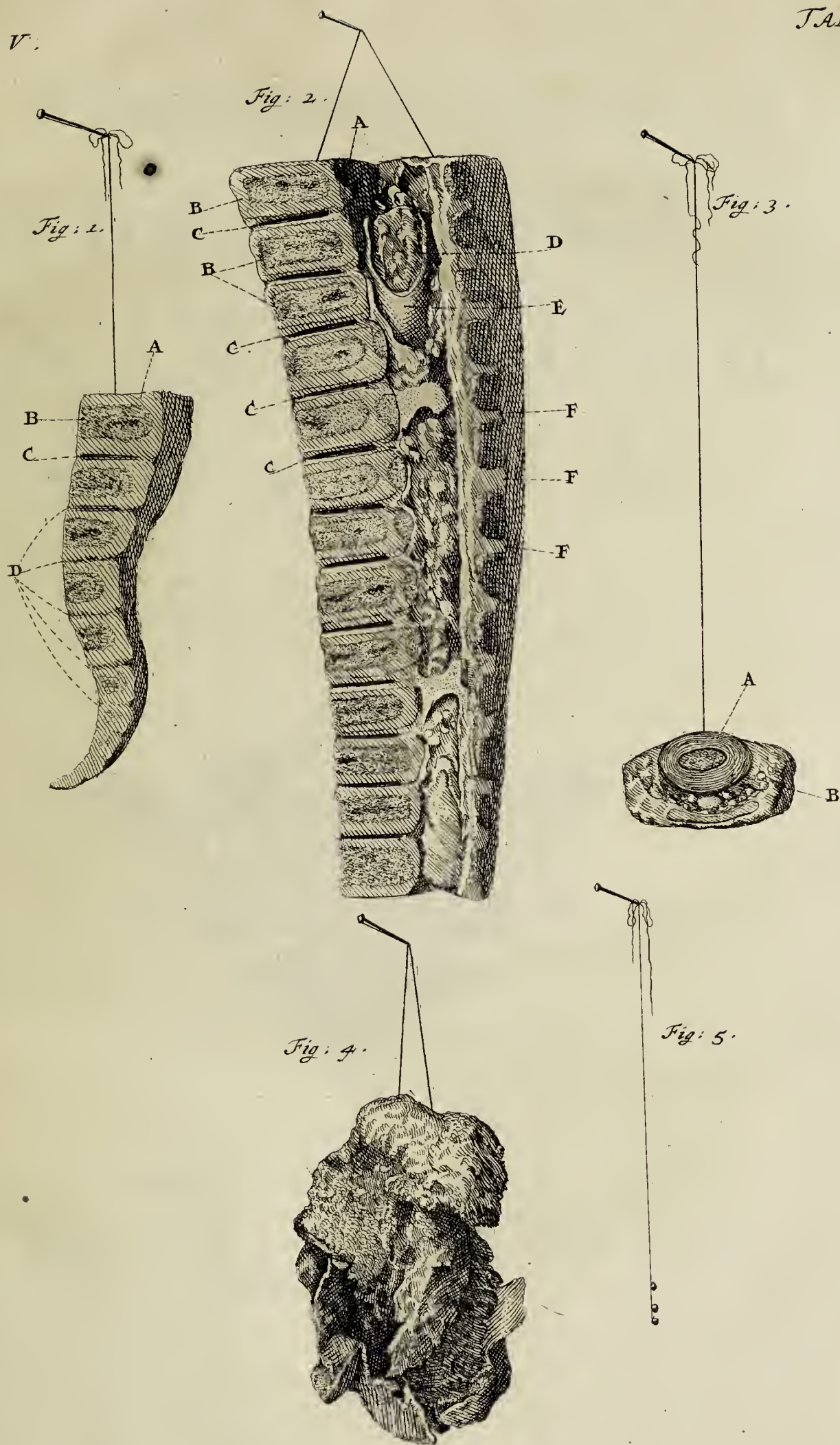
B. Ligamenta, inter gemina vertebrarum corpora sita, & lamellatim disposita.

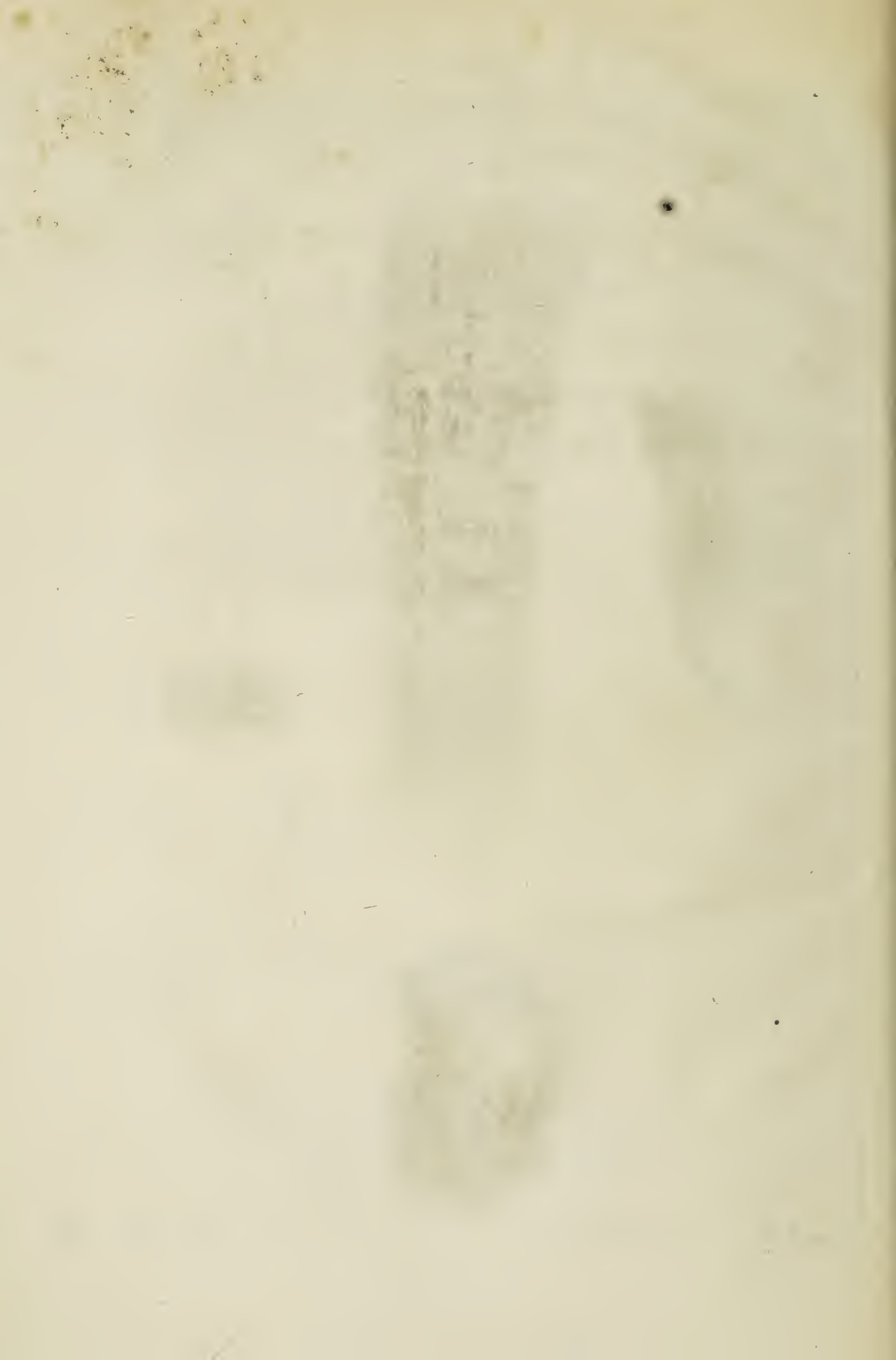
FIG. IV. Repræsentatur portio degenerationis ossium Tarfi in substantiam osse molliorem, idque propter spinam ventosam, unde totus Tarsus, sine ulla ossium divisione, unum corpus repræsentat.

FIG. V. Exhibentur tria ossicula, seu Calculi in glandula Pineali humana reperti. Hæc ossicula à capillo dependent.

E I N I S.

FREDERICI RUYSCHII

Anatomiae & Botanices Professoris

THESAURUS
ANATOMICUS
SEXTUS

Cum Figuris æneis.

AMSTELODAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIIOS.
MDCCXLIV.

FREDERICKSBURO

THE

THESE

ANATOMICAL

STUDIES

OF THE

THE
ANATOMICAL

LECTORI BENEVOLO.

Sexto Thesaurô jam ad finem perductô , in quo , ut & in cæ-
 teris præcedentibus & sequentibus plurima reperiuntur ,
 quæ planè sunt nova , & notatu digna , mihi animus est , Colle-
 gium privatum domi meæ in illos instituere , idque per totum
 anni decursum , sine temporis interruptione , ab hora duodeci-
 ma ad primam , vel semisecundam usque. In hoc Collegio ex-
 hibiturus sum omnes totius corporis partes , ut & particulas mi-
 nutissimas , quæ maxima parte hærent in Phialis , liquore limpi-
 diffimo repletis , in quibus illa longè distinctius & luculentius
 demonstrantur , quam extra liquorem. Cum autem nonnulla
 contra distinctius videri possint , post illorum exsiccationem ,
 hæc omnia in capsis conservata , visui quoque exhibebo , bre-
 vemque sermonem de omnibus istis præparatis habebo. Cum
 porrò plurima inter illa reperiantur , quæ extra situm naturalem
 sunt posita , in uno cadavere partium situm demonstrabo ; & cum
 nonnulli encheiresin disseccandi desiderent , in eorum usum se-
 mel atque iterum partes corporis disseccabo. Hisce peractis , ad
 incudem revocabo , idque in usum eorum , quibus tempus diu-
 tius commorandi suppetit , demonstrationes quadrupedum , Pi-
 scium , Conchyliorum , Papilionum , Avium , Marinorum , &c.
 quæ omnia , præsertim ex utraque India ad nos delata , tanta
 sunt numero , ut circiter mille & quingentas phialas conservem ,
 exceptis iis quæ in forma sicca in thecis reservantur : ita ut mul-
 tum temporis requiratur , si quis cum attentione singula perlu-
 strare velit , idque per horam singulis diebus : quæ autem corpus
 humanum spectant , & in XVI. Thesauris sunt reposita , illa ab-
 solvere conabor intra IV. vel V. hebdomadas.

F R E D E R I C I R U Y S C H I I
 A N A T O M I Æ P R O F E S S O R I S
 P R O D R O M U S
 T H E S A U R I A N A T O M I C I S E X T I ,

IN quo demonstraui neutiquam CL. Dim. Vieussens, sed me, primum inventorem esse variarum novitatum in corpore Humano, quas sibi vindicat Cl. Vieussens in suo tractatu, nuper admodum edito, nomine *Novi systematis Vasorum sanguineorum in corpore humano.*

Cum abhinc annos circiter quatuordecim præter vulgarem præparandi, dissecandi, & demonstrandi, methodum invenerim aliam, quâ corporum humanorum partes, ut & particulæ minutissimæ in conspectum producantur, & sine quâ ut hæc omnia demonstrarentur impossibile esse reor:

A°. 1696. Epistolas Anatomico-Problematicas, ad me à variis Doctis Viris missas, cum responsionibus, Figuris adornatis, publici juris facere incepi.

In illis plurima nova inveniuntur, quandoquidem, eò tempore inveneram methodum, quâ corpora humana post mortem, oculis objiciuntur; tamquam in vitam revocata essent, sicuti omnes restantur, qui illa quotidie in ædibus videndi causa conveniunt, quos inter quodque fuit è Societate Jesu, Reverend. Dns. G. Pappin, ex India Orientali tunc temporis redux, qui cadavera illa sic à me præparata condecorabat variis versiculis, inter quos sequens quoque erat.

*Mortuus, arte Tua, Ruyschi, vivit, docet, infans,
 Elinguis loquitur, mors timet ipsa sibi.*

Præterea usitatum non erat in illo tempore, ut Professores Anat: cum exhiberent demonstrationes Anatomicas, adducerent præparata, in liquore suspensa, & sic tunc temporis visui exhiberent,

berent, uti ego facere incipiebam; existimabam enim Anatomicas demonstrationes, quæ instituuntur in corporibus jamjam denatis, minus esse utiles, si non talibus præparatis, in liquore suspensis, jungerentur; sic aliquoties dissectiones publicè institui in corporibus juvenum à multis annis denatorum, uti liquet ex programmatibus in lucem editis, inter quæ, hoc sequens quoque fuit

P R O G R A M M A

L. S.

QUandoquidam singulis annis, semel aut bis, Anatomicas demonstrationes publicas facere soleo; jamque integro anno, ne unum quidem subjectum humanum recens obtinere potui; mihi in animo est, prima die Martis, Mensis Augusti. 1703., Anatomiam publicam auspiciari in Theatro Anatomico; idque in cadaveribus illorum trium Juvenum, qui abhinc annos ferè decem, vitam cum morte commutarunt, annoque 1695. Mense Julio, ut & Anno 1696. Mense Octobri publicè à me demonstrati fuerunt.

Hæc autem cadavera naturalem formam hominis vivi, arte nostra, recuperarunt, & quod plus est, temporis successu formosiora sunt redita, quemadmodum dicto tempore patebit.

Horum primum dormientem repræsentat Juvenem, facie venusta, malis & prolabiis rubicundis, cute glabra, sine rugis, & nullo prorsus pigmento, aut colore tincta, quemadmodum anno 1696. visum fuit, cum rogatus à Viro quodam Nobilissimo, coram omnibus spectatoribus, qui demonstrationes istas suâ præsentia condecorabant, faciem hujus fricarem sale, aquâ, arenâ, sapone, & linteo, ad excoriationem ferè usque.

Hujus Cerebrum, Stomachus, Intestina, Hepar, Lien, Renes, Cor, Pulmo, cæteraque Viscera, huc usque tam nitidè sunt conservata, ut videantur partes multorum viventium superare.

Hoc cadaver, uti soleo, vestibus indutum, visui exponere mihi est animus, absque ulla incisione aut laceratione, & sic illibatum conservare decrevi.

Alterum autem Cadaver contra à me supradiictis annis publicè est dissectum, Musculis separatis.

Tertium autem ita dissecui, ut singulas partes seorsim demonstrare, & iis qui non adstabant proximi, exhibere potuerim.

Circa dicta cadavera considerandum, quod omnia multo distinctius & accuratius in illis demonstrabuntur, atque videbuntur, quam quidem fieri potest in recens denato; quandoquidem notissimum est, quicquid externè in corpore humano vivo oculis gratiam conciliat, illud morte adimit, & à statu naturali recedere. Non minus etiam verum est, partes internas, post mortem, à naturali constitutione multum recedere, imò particulas minutissimas visum nostrum aufugere.

Hac autem arte nostra restituitur denatis id, quod moriendo amiserunt, sc: naturalis constitutio, quam tam pulchrè denuò recuperant, ut iterum vivere ac dormire videantur: Omnia quoque membra, quæ in mortuis rigida facta sunt, in hisce tam mobilia existunt, quam in homine vivo.

Præterea corpora denata brevi odorem spirant ingratum, hæc autem sunt odoris grati.

In hac tractatione Anatomica non est animus tali, ut consuevi, methodo, procedere, hæc enim considerata tanquam spicilegium præcedentium demonstrationum, in qua varia, ab aliis neglecta, & nonnulla nova exhibiturus sum.

Primò, à corporis integumentis universalibus incipere decrevi atque ea occasione ostendere Prolabiorum integumentum, quod neque pro Epidermide, neque pro Cute, habendum, quandoquidem nulla cutis ibi reperitur. Dicto integumento exhibito, pergam ad veræ prolabiorum constitutionis demonstrationem, quam ante tres annos detexi & intertio Thesauro descripsi, ac figuris expressi, inde autem nobis constabit, quare tanti cruciatus excitentur, Prolabiis malè constitutis, aut integumento proprio destitutis.

2º. Hisce peractis, ad incudem revocabo demonstrationem Mammarum; quoniam autem dictorum nostrorum cadaverum juveniliū Mammæ nimis exiles sunt, ad integram Mammarum constitutionem ostendendam, afferam majoris delucidationis gratia, Mammæ virorum, mulierum, dum viverent utero gerentium, Nutricum, Infantum recens natorum, nec non portionem Mammæ Balenæ & Vaccæ.

3º. Exponam quanta sit discrepantia inter has, & illas vasorum sanguineorum extremitates, non solum ratione reptatus, verum

verum etiam substantiæ, quam rem cæteri auctores neglexerunt.

4°. Explicabo conjunctiones extremitatum arteriarum renalium, cum ductibus urinariis, in Thes. III. figuris expressas.

5°. Ostendam frustraneam impendere operam, qui foramina in Omento humano, bene constituto, quærent.

6°. Demonstrare decrevi mirabilem reptatum vasorum sanguineorum Renalium, maximam partem Renis constituentium, quemadmodum in Thesaur. III. figuris declaravi.

7°. Hepatis atque Lienis substantiam ex meris vasis sanguiferis, non autem ex Glandulis esse conflata, indigitabo.

8°. Demonstrabo, nullam ex tunicis aut membranis intestinorum tot gaudere Vasis sanguifluis, quam quidem tunica nervea, quæ innumeris scatet Venis atque Arteriis, idque ob glandulas intestinales, ita dictas, quæ re vera originem suam ducunt ex dictorum Vasorum extremis.

9°. Qua ratione, aut modo, omnes Intestinorum Membranae, quæ quatuor sunt numero, tanta dexteritate oculis exhiberi queant, ut singularum constitutio distinctè videri possit.

10°. Demonstrabitur ad oculum, Venam portæ longè plures habere ramos & ramusculos, quam quidem Vena Cava, quatenus Vena Cava per Hepar sese spargit, aut potius Hepar constituit, id quod consideratione dignum esse, nemo facile negabit.

11°. Quomodo exactissimè demonstrari possint communicationes cavitatum Ossium Malarium cum cavitate Narium: Canales, qui à Palato oris ad aures tendunt, ut & communicatio Cavitationis, quæ est sub sella equina, cum cavitate Nasi.

12°. Hasce demonstrationes cum aliquibus operationibus Chirurgicis commiscere decrevi, inter cæteras, fracturam Tibiæ restauraturus, & deligaturus sum, eaque occasione nonnulla circa ossa Tibiæ exhibiturus sum, quæ inter rarò contingentia referenda sunt, sc: Os Tibiæ, cujus lamella interior tanquam fistula, propter prægressam cariæ, à natura est expulsa, longitudine sesqui digiti, cujus rei, uti mihi relatum, Clar: D. du Verne quoque exemplum detexit.

Os Tibiæ omni cavitate destitutum.

Os Tibiæ & fibula flexibilia instar virgulæ, &c. &c.

Quomodo utraque ossis Tibiæ tabula optimè demonstrari possit.

Ultimò Methodum, quâ optimè queant ostendi Vasa sanguinea,
quæ

quæ per tenuissimam membranulam in cavitate ossis tibiæ & femoris decurrunt, ostendam.

Ab his demonstrationibus, bis singulis hebdomadis instituentis, sc: diebus Martis & Veneris, horâ tertiâ pomeridianâ initium facere decrevi, prima die Martis mensis Augusti, 1703, in Theatro Anatomico publico, idque sermone Belgico, aut Latino, pro re nata, ad quas videndas omnes Anatomix amantes invitant.

F. R U Y S C H I U S,

Professor, ut &

Præfides Collegii Chirurgici.

Post hac præparata mea publicare incepti per modum descriptionis Thesaurorum Anatomicorum, plurimis figuris ad vivum adjectis, suntque dicti Thesauri XVI. numero, quorum V. in lucem jam prodierunt; cum autem multum temporis ad illud opus perficiendum requiratur, & interim singulis ferè diebus plures me conveniant, hinc illis occasio datur hoc & illud rogandi, videntis, annotandi; & ad alios per literas transcribendi, unde nec mirum nonnullos inventa mea pro suis in lucem edere; neque id contigit illis solum, quæ nondum à me erant publicata, verum etiam illis, quæ ab aliquot annis à me jam fuerant descripta, depicta, & in lucem edita, ut video factum à Cl. D^o. Raymundo Vieussens, Monspeliensi Medico, nec non à D^o. Hovio, Med. Doctore apud Enchufanos.

Horum primus, haud ita pridem tractatum conscripsit, cui titulus est NOVUM SYSTEMA VASORUM SANGUINEORUM IN CORPORE HUMANO, in quo video illum sibi vindicare varia nova à me inventa, ab aliquot annis descripta, & cum figuris in lucem edita.

Inter omnia mea nova, quæ intra 40 annos inveni, eminet inventio sequens, sc:, Corticalem Cerebri substantiam non esse glandulosam, uti perperam descripserunt, depinxerunt, imò pro certo habuerunt Anatomici, sed planè vasculosam.

Cum A^o. 1698 hunc præparandi modum inveneram, Cl. Michael

chael Ernestus Etmullerus, Vir non minus doctus, quam in per-
scrutatione Anatomica curiosus, me sæpius conveniebat, curio-
sa Anatomica videndi causâ, inter quæ nullum exstabat obje-
ctum, quod magis mirabatur, quam Corticem Cerebri vasculo-
so-tomentosum, (jure merito ita nominandus cortex cerebri,
cum nil sit, nisi vascula tomenti instar tenuia) imò tanquam at-
tonitus corticem Cerebri aspiciens me incitabat ad publicandum
inventum tanti momenti; scripsit itaque ad me A°. 1699. Epi-
stolam Anatomico-Problematicam, quæ cum cæteris venalis
prostat apud Janssonio-Waesbergios, Bibliopolas Amstelodamen-
ses, simul cum responsione, additis figuris, ad vivum scul-
ptis.

Postquam dictus Cl. Etmullerus in illa Epistola recensuerat,
quicquid autores scripserant de cortice Cerebri glanduloso,
& ostenderat omnes in eo convenire, ne quidem Cl. Dom.
Vieussens excepto, hisce verbis me admonuit: *Te itaque Cl.
Vir, rogo, atque contendo, ut veram illam Corticis Cerebri tex-
turam patefacere, faciem ejus exhibere, usumque determinare non
dedigneris.* Cl. Virum Vieussens hæc mea scripta, ut ait, non
legisse, vel à nemine intellexisse me hoc eo tempore publicasse,
non solum miror, verum illud multo magis, quod post meam
detectionem, Cl. Vir iis, quæ antea scripserat, rejectis, mea
vestigia jam insequatur, cum contendisset corticem esse glandu-
losum, uti liquet ex ejus Neurologia Cap. X. ubi ita loquitur,
*Cerebrum binis à se invicem discrepantibus substantiis, cinerea
nempe & alba, constat; cinerea autem seu in statu naturali, seu
postquam in Aqua vel Oleo excocta fuit, spectetur alba, multo
mollior existit, eamque dum microscopii interpositu accurate inspicia-
tur, innumeris è globulis simul coagmentatis, ovalem figuram qua-
dantenus æmulantibus constructam esse percipitur; ita ut ipsa con-
globatis à glandulis conflatum corpus apprime referat.*

Glandularum autem illarum aliæ alias comprimunt, unde obtu-
si oboriuntur anguli, ut ab Expertissimo Malpichio observatum est,
quorum alii ab aliis intermediis, fere æqualibus, distinguuntur,
quod ea probatur experientia, qua corticali Cerebri excocti substan-
tiæ Pia meninge denudatæ atratus Spiritus vini affunditur, qui
in spatiola externis prædicta corticalis substantiæ Glandulis in-
terposita, ita inducitur, ut postquam gossypio leviter abstersus
fit,

fit, innumeræ illius particulæ supradicta spatiola occupantes & circumscriptas Glandulas exhibentes, vel sine microscopio, facile detegantur, quod sic non contingeret, si corticalis Cerebri substantia, particulis figuræ, ab ovali aut oblonge rotundâ, diversæ constaret.

Vide L. B. illud quod ACCURATE inspiciebatur, ut ait, & reperiatur olim, post decoctionem in Oleo; id quod APPRIME referebat corpus glandulosum, & quod FACILE microscopio detegebatur, sc: substantiam corticalem Cerebri esse glandulosam; post meam detectionem, Cl. Viro jam dicitur vasculosum, & sic ACCURATA inspectio, & FACILIS detectio harum rerum tam facile invertuntur jam à Clariss. Viro Vieussens, Cerebrô eodem modô in oleo per quinque horas decocto. FACILIUS autem nobis erit, hisce omnibus bene perpensis, dijudicare, præparationes per decoctiones in Oleo inutiles, imò plane esse rejiciendas, & hoc est quod ad ipsum Cl. Vieussens scripsi, sc: ejusmodi investigationes tanquam inutiles, plane esse removendas, & quod ego Cerebrum soleam retinere in statu ceu vivo, solummodo arterias corticalis Cerebri substantiæ artificiosè replendo, loco sanguinis, materiâ ceraceâ rubrâ, donec puto arteriolarum extremitates ultimas esse repletas, hoc factô, particulam Cerebri abscindo, à capillo in liquore suspendo, & sic exhibeo, corticem Cerebri ex meris vasculis & præsertim arteriolis tomentosis, non autem ex ita dictis glandulis, esse constitutum.

Hoc autem non solum dico, sed ad oculum demonstro, non solum ope microscopiorum, verum etiam oculis inermibus; præterea innumera ejusmodi Cerebri objecta domi reservo, demonstro.

Cum ego huncce tractatum viderem, scripsi (ut dixi) ad illum Epistolam, in qua demonstrabam non illum, sed me inventorem esse eorum, quæ pro inventis suis vult haberi, & illud quoque liquere ex actis Lipsiensibus, & meis scriptis; in responsione sese excusat, dicens, se nescivisse me illa à multis annis detexisse, neque Acta Lipsiensia legisse; itaque denuo illi rescripsi, ne recusaret manum dare veritati, sc: me primum esse inventorem, non solum supradicti corticis, verum etiam immediatæ connexionis Arteriarum Renalium cum ductibus urinosis, sicuti hoc

hoc patet ex Thes. I. descriptione A°. 1701. typis impressa, ubi fol. 33. hæc verba reperiuntur, *sunt mihi Renes quorum vascula urinaria omnia, post repletionem Arteriarum Renalium, infarcta sunt, de hisce plura alibi, ubi Renis veram & miram constitutionem (Deo volente) delineaturus sum.*

In Thesauro III. impresso A°. 1703. fol. 40. sequentia habentur, *Præterea hic vobis conspiciendos offero Renes, in quibus continuationem Arteriolarum cum ductibus Bellini videre licet, & hoc irrefragabile argumentum esse mihi videtur.*

Præterea hocce inventum publice demonstravi, ut liquet ex supra citato Programmate A°. 1700.

Hisce adjungendum magnum istud inventum meum, circa Integumentum Placentæ uterinæ, Uterum respiciens, ut & vasa vermicularia interioris Tunicæ uterinæ, quæ omnia sibi quoque vindicavit in dicto tractatu Cl. Vieussens.

Quid magis mirandum L. B. quam quod mihi scribat sese mea scripta, à multis annis publicata, & per figuras illustrata, non solum non vidisse, verum etiam à nemine intellexisse, me illa ostendisse, vel publicasse.

An non vidit Cl. Vieussens mea scripta, neque acta Lipsiensia adeò nota, in quibus satis superque mea inventa sunt expressa? Vidit forsan Cl. Vir Physiologiam medicam, nunquam satis laudandam Clariss. Professoris J. Goth: Bergeri A°. 1701. impressam, & per orbem dispersam: Cl. ille Professor, inter alia, à me inventa, hæc quoque recenset folio mihi 118. *Quod si organorum secernentium aliorum, quæ hodie pro Glandulis habentur, constructionem, propius intueamur, eam aliam omninò ac vulgò opinamur, deprehendemus. Inter hæc corticem Cerebri ex acinis glandulosis cum Malpichio, plerique contextum putant, quem tamen accuratior docet inspectio, totum ex vasculis constare sanguineis, per Meningem tenuem tanquam fulcimentum, numero innumerabili, ita pariter disseminatis, ut ultra recurvos venularum tubulos prolatae, arteriarum extremæ propagines succosæ apparent, quemque secretum continent, Lymphæ succum in fibras medullares convehant, unde musci seu tomenti instar illa cerebri corticosa portio apparet, atque à parte altera medullari sine notabili læsione auferri potest. Qui coctione Cerebri in oleo & simili liquore apparent grumuli, & Bidloo, exhibentur, hos*

*artis effecta esse, falsoque pro glandulis haberi, & res ipsa loquitur, & diligenter ostendit Ruyschius. Hæc sunt verba Cl. Professoris Bergeri, qui talia non tam plane professus fuisset, nisi à plurimis annis in ædibus meis hoc vidisset, & oculatus fuisset eorum testis. Videbimus figuras dicti corticis in oleo per quinque horas cocti, si illas exhibiturus sit Vir Clar: Vieussens, uti ego feci, sine cerebri decoctione (potius destructione) id autem difficile erit Clar: Viro, nisi meas in auxilium vocaverit figuras. Cerebrum ovinum &c. in oleo unusquisque coquere potest, verum nemo corticem esse vasculoso-tomentosum reperi-
et, idque tali experimento, quod plane inutile esse reor; imò ipsemet coxi cerebrum in oleo per quinque horas, & hoc facto, ita induruit, ut fricando digitis in pulverem redigerem; ita ut jure meritò dicere auserim, neminem unquam vidisse veram corticis structuram tomentoso-vasculosam, post decoctionem in oleo per 5 horas, uti liquet ex hisce figuris, quos confici curavi, ut differentiam utriusque præparationis lustrari possit. Cum autem jam VI. Thesaurus sub prelo sudet, in quo multa notatu digna occurrunt, quæ unicuique etiam demonstravi, consultum duxi, nonnulla hic recensere, quæ continentur in dicto VI. Thesau-
ro, sc.*

TAB. I. Reperitur sceleton Embryonis digiti annularis magnitudine, à cujus dextra dependent à capillis tria Ova muliebria non fœcundata.

Secundum sceleton paulò est majus, cujus dextra ope capilli dependet Ovum fœcundatum, non apertum.

Tertia figura, à capillo dependens, continet Ovum muliebri fœcundatum apertum, in quo nil, nisi paululum liquoris, inveni.

TAB. II. Exhibet V. figuras, quarum I. continet sceleton fœtus humani trium præter propter mensium, à cujus sinistra capilli beneficio dependet Embryonis humani rudimentum magnitudine pediculi, seu seminis Lactucæ, à dextra dependens habet Embryonis humani rudimentum, magnitudine seminis Anisi.

Fig. II. Repræsentat Embryonem magnitudine grani hordei mundati.

III. Repræsentatur Embryo paulo major, ut &

IV. Ali-

IV. Aliquanto majorem Embryonem indigitat.

V. Denuò majorem, & sic ulterius repræsentantur majores atque majores; suntque omnia sculpta ad objecta in ædibus meis conservata, atque conservanda.

Visui quoque exponuntur in dicto VI. Thesauro, Figuræ Uterorum mulierum, in quibus varia notatu digna, repræsentantur.

Horum unus est, è corpore cujusdam mulieris, post mortem à me excisus, quæ in adulterio deprehensa à marito, paulo post coitum, occisa erat, in cujus Uteri cavo, ut & Tubis Fallopiæ repertum est semen virile, & tanta quidem copia, ut Utræque Tuba eodem adhuc semine referta sit.

In Alterius mulieris Ovario, Ovum fœcundatum videre licet &c.

Præterea notatu dignum occurrit in dicto Thesauro VI. sc: quod cordis ultimæ Arteriolarum extremitates, ceraceæ materiæ exitum præbuerint instar nubeculæ, sine ulla extravasatione præternaturali (sicuti jam publicè aliquoties monstravi, & per figuras in sequentibus Thesauris ostendam, repræsentaturus ea, quæ domi meæ à curiosis harum rerum videri adhuc possunt) ut ita loquar, alias globulorum forma oculis exhiberetur; idem fieri existimo, in corpore vivo, sc: tantum liquoris ex dictis Arteriolarum extremis roris instar effundi, quantum necesse est ad sui nutritionem. Præterea plurima recensentur in dicto Thesauro jam sub prelo sudante, in quo nil refero, nisi quod in ædibus meis, idque magnis sumptibus, reservo, ut omnem dubitandi ansam non solum removerem, verum etiam Collegia Anatomica de illis omni tempore, uti facere soleo, haberem, hyeme non solum, verum etiam æstate, ut & diebus canicularibus, omnia enim ita præparata sunt, ut minutissima in corpore humano, sine microscopiis videri queant, modo cælum serenum nobis fa-
veat.

Ut Interim L. B. videre possit, quid sit de vera Renis structura, consultum duxi in hoc Prodrómo figuras aliquot Renum tam humanorum, quam vervecinorum repræsentare.

Cum enim viderem Renis vervecini figuram, quam in suo tractatu de novo systemate vasorum sanguineorum in corpore humano inferi jussit Cl. Vieussens, & nonnulla insolita in dicta fi-

gura animadverterem, consultum duxi, mea methodo Renem vervecinum exhibere, ut differentia inter utriusque præparationem, & figuræ exhibitionem, videri hic possit.

Fig. I. & II. repræsentant easdem figuras Renum humanorum, de quibus mentionem feceram Thesauro I. A°. 1701, & figuris exposueram A°. 1703. & 1704. in Thesauro III. & IV. ubi eadem visuntur Figuræ.

Ceteræ figuræ repræsentant Renes vervecinos, sine ulla destructione per macerationem in aqua simplici ad putrefactionem usque, aut decoctionem, sed sola vasorum repletionem præparatos.

EXPLICATIO

FIGURARUM TABULÆ

PRODROMI THESAURI SEXTI.

FIG. PRIMA. *Exhibetur Ren Humanus, facie exteriori visus ante hæc Tab. IV. Thesaur. III. Anni 1703. à me in lucem editus.*

A. Renis superficies, per quam innumera vasa sanguinea disseminantur vermiformia, suntque Microscopio visa.	C. Vena Renalis abscissa.
B. Arteria Renalis abscissa.	D. Portio Pelvis ureteris extra corpus Reni propullulans, per quam plurimæ Arteriolæ sunt disseminatæ.

FIG. II. *Exhibet Renem bisectum, ut interiora pateant, convenitque cum Fig. III. Tab. IV. Thesaur. III. Anni 1703.*

A. Indigitat Arteriolarum plurimarum extrema, serpentino ductu in ductus Bellinos degenerantia.	C. C. Papillæ Renales, plurimis foraminulis, aut osculis pertusæ, pro Urinæ transitu.
B. Exigua portio superficiei internæ.	D. Ureter.
	E. E. Pelvis aperta.

FIG. III. *Denotat Renem vervecinum, per dorsum dissectum, ut interiora in conspectum producantur.*

A. Arteriolæ, ductus urinosos producentes, vel in illos degenerantes.	B. Corpus papillare, ubi notandum, in vervece unicum tantum reperiri

- reperiri corpus papillare semi-circulare, uti hic demonstratur, cum contra in homine plurimæ reperiantur papillæ.
C. Arteriolæ abscissæ.	G. Vena Renalis.
D. Margo pelvis adipe obfitus.	H. Arteria Renalis.
E. Cavitas pelvis, in quam inferui	I. Ureteris portio.

FIG. IV. *Exhibet Renem vervecinum, bisectum, cujus margo corporis papillaris & semicircularis à me reflexus est, ut vasa sanguinea nonnihil in conspectum venirent: nonnihil dico, quandoquidem mihi neutiquam in animo est vasorum sanguineorum reptatum hic repræsentare, illud enim in sequentibus Thesauris facere decrevi.*

A. Arteriolæ degenerantes in ductus urinarios; ubi Not. sc. Arteriolas dictas quandam mutationem subire, aut ceu in aliud esse mutari & qua in re illud consistat accuratius in posterum perscrutandum, hoc saltem verum est, replendo Arterias, repleti quoque ductus urinarios, ita ut continua sint corpora.	G. Vena Renalis abscissa.
B. Ductus Urinarii.	H. Arteria Renalis abscissa.
C. Margo pelvis bisecti.	I. Portiones interioris substantiæ Renis, quæ ceu Papillæ quidem nobis hic occurrunt, sed neutiquam pro Papillis habendæ sunt; omnes enim continuæ sunt, vasa autem sanguinea hisce portionibus intersita, videntur dictam internam partem Renis in varias particulas separare, suntque dicta vasa multo sevo obsita, unde illa prima fronte visa, admodum crassa nobis obveniunt, cum contra re penitus perspecta, longe tenuiora sunt, sicuti hoc quoque liquet ex hac Figura.
D. D. Margo corporis papillaris & semilunaris, innumeris osculis pertusus pro urinæ exitu.	
E. Pelvis superficies exterior undique adipe obsita.	
F. Ureter abscissus.	

FIG. V. *Denotat copiam figuræ Renis Vervecini quam Clar. D. Vieussens, in suo tractatu de novo systemtae vasorum sanguineorum in corpore humano inseruit.*

A.A.A.A. Extima seu glandulosa Renis Vervecini substantia.	forum majorum facie nascuntur, & extimæ Renis substantiæ convexam illius partem occupanti, efformandæ impenduntur.
B. Arcus arteriosi minimi paulo supra majores constituti.	D. Arcus arteriosi majores.
C. Arteriæ Venas comites habentes, quæ è superna & postica arterio-	E. Ea vasculorum plexuum Renalium

lium pars, quæ à margine pelvis ad minores usque arteriosos arcus protenditur.

F. Arcus arteriosi minores.

G. Hæc vasculosorum Renalium pars, quæ à margine pelvis ad minores usque arteriosos arcus protenditur.

H. Cavitas pelvis.

I. Membranaceæ fistulæ è margine

pelvis elongato conflatae, seu membranacea arcuum arteriosorum fulcimenta, quorum parietes tenuissimi evadunt, dum in arcus arteriosos & venosos abeunt.

K. Ostium ureteris.

X. X. Propagines arteriosi ex arcibus arteriosis majoribus emergentes.

FIG. VI. *Adumbratur, portio corticalis Cerebri substantiæ, quæ plane ex vasculis sanguineis, & maxima quidem parte arteriolis, tomenti instar tenuibus, conflatur. Hæc autem præparatio facta solâ arteriarum Cerebri repletionem artificiosâ, ceraceâ materiâ rubrâ.*

FIG. VII. *Ostenditur portio Corticalis Cerebri Vervecini, per quinque horas in oleo Olivarum decocta, in qua nihil quidem vasculosi videri potest, utpote per decoctionem ceu in aliud esse mutatum; ita enim induit, ut digitis in pulverem redigi possit, & per consequens ad expiscandam veram constitutionem inepte facta sit.*

FIG. VIII. *Portionem Corticis Cerebri humani demonstrat, quæ eodem modo decocta, æque inepta facta est demonstrationi supradictæ.*

Fig. 1.

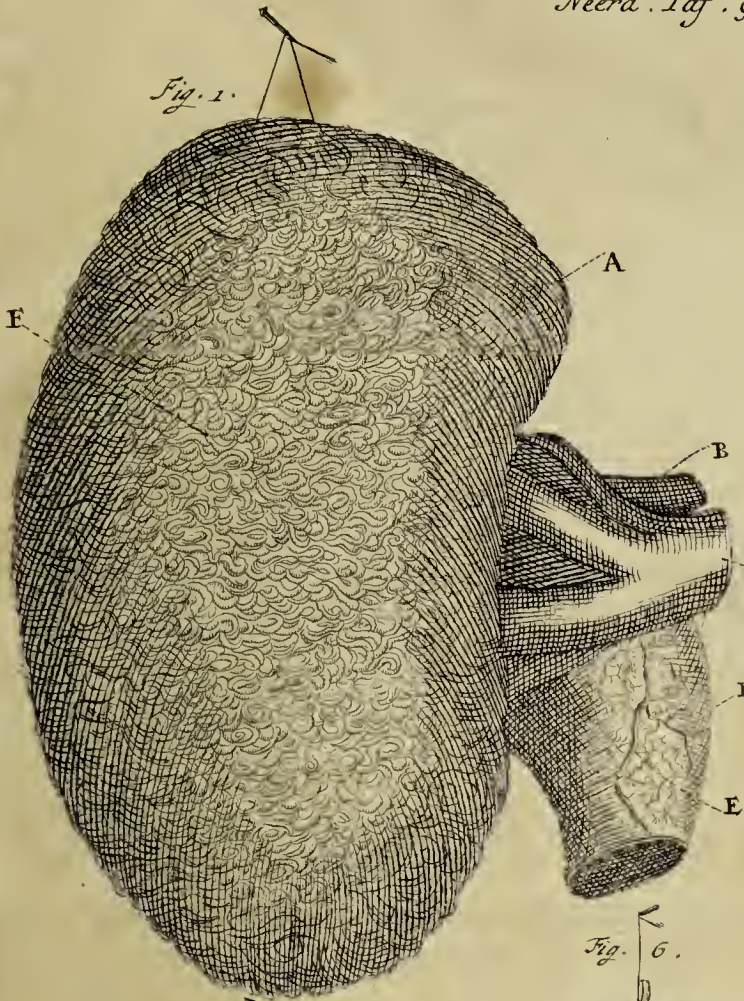

Fig. 2.

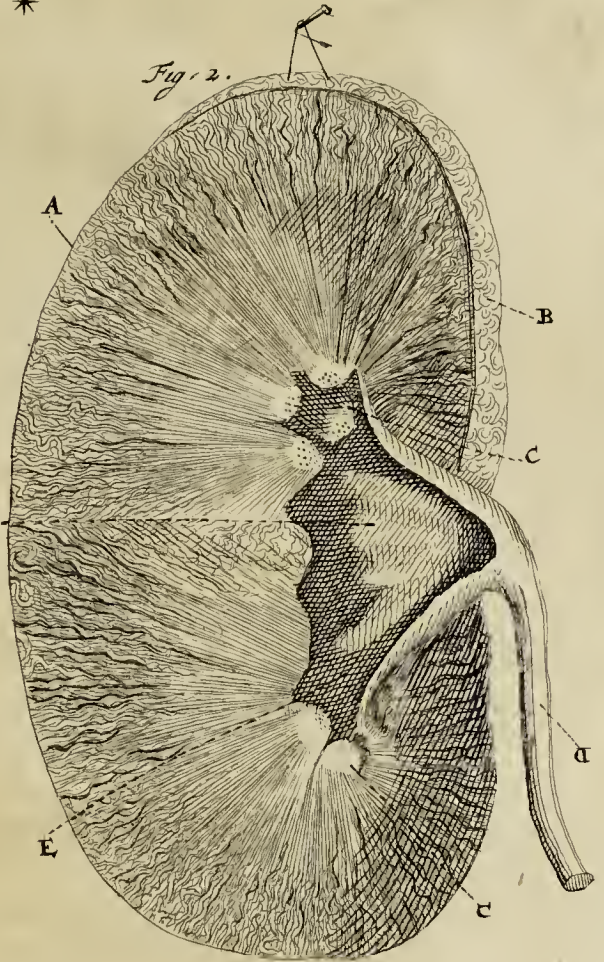

Fig. 6.

Fig. 3.

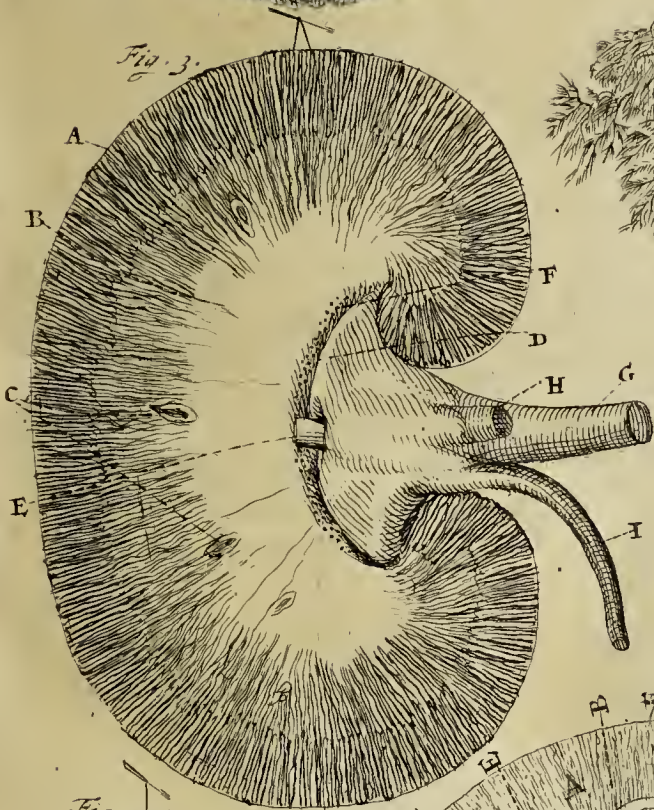

Fig. 4.

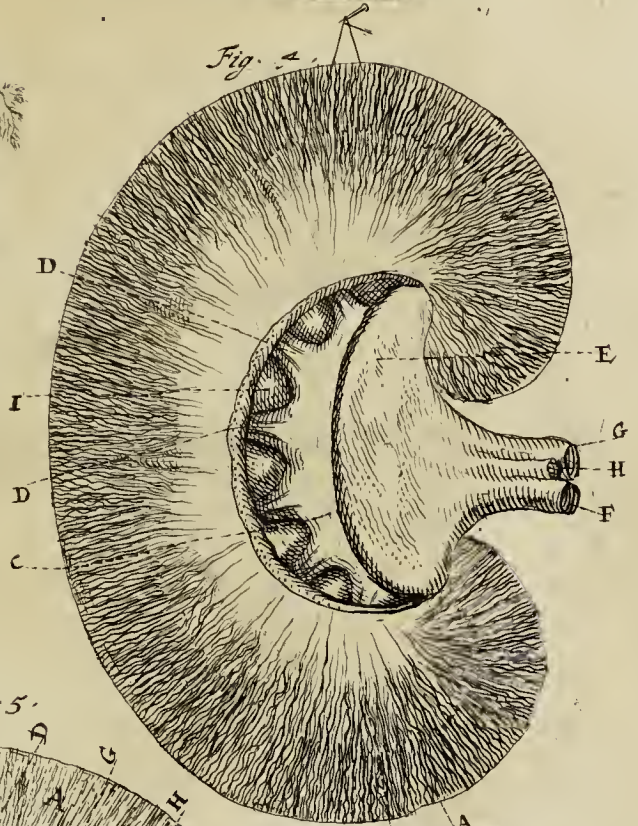

Fig. 5.

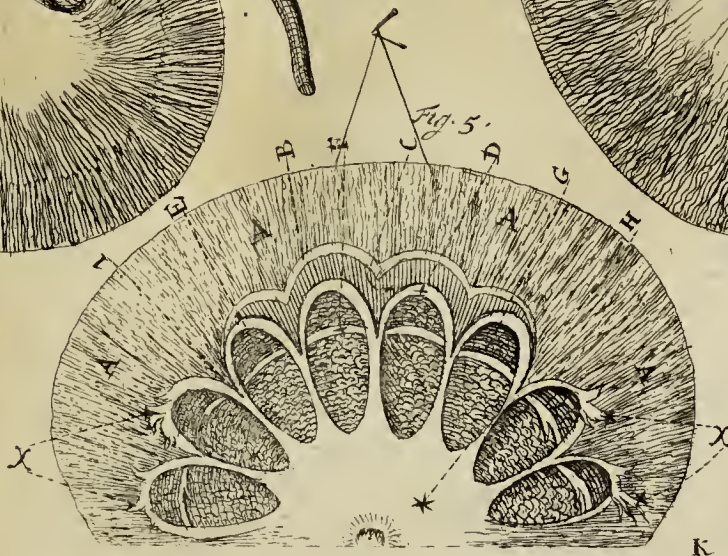
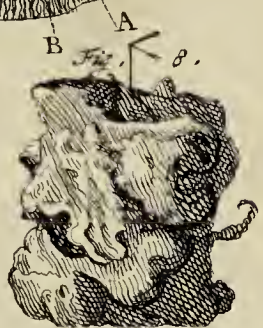

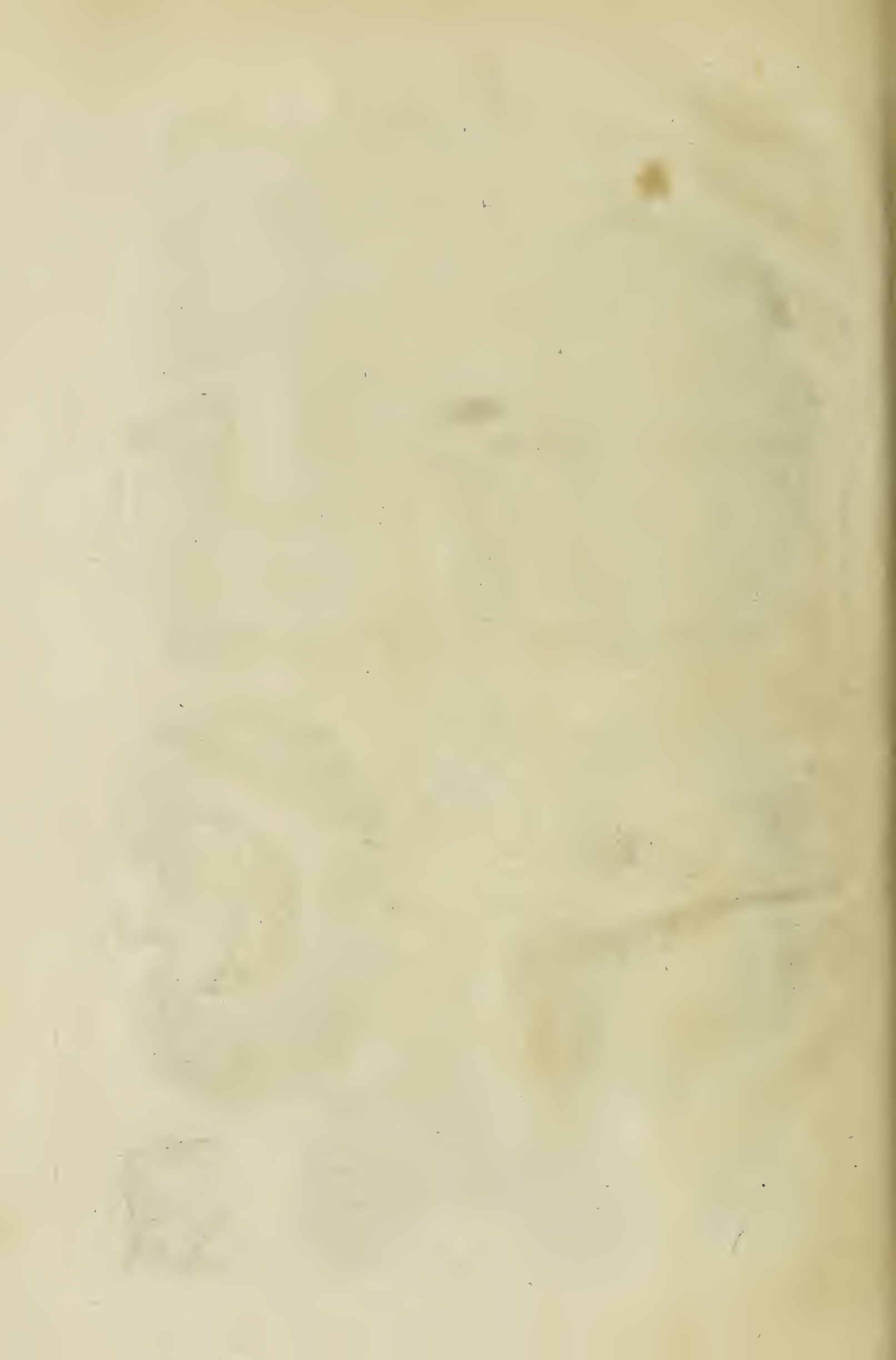
Fig. 7.

Fig. 8.

THESAURUS ANATOMICUS SEXTUS.

Super cujus ASSERE primo, sequentia sunt reposita.

Nº. I. **P**Artes generationi inservientes ex puella, suntque tam nitide conservatæ, ut vitæ speciem præ se ferant, sc: naturali colore non solum sunt imbutæ, verum etiam sine rugis præternaturalibus conservatæ, idque in liquore limpidissimo.

Not. 1. Vulvæ labia, Mons veneris, Nymphæ &c. partes circumsitæ, neutiquam à statu naturali recedunt. Clitoris autem hic in conspectum non venit, propter Nympharum nutationem.

2. Membrana Hymen, maxima parte, tantum visui occurrit, idque propter excrescentiam quandam prænaturalem ex Vaginæ principio erumpentem.

3. Anus, qui à natura rugosus, sub pudendo sese videndum exhibet, tanquam in statu vivo & sano.

4. Phiala nonnihil inversa, videnda sese exhibent Vesica urinaria, & sub ea Uterus cum annexis Ovariis, Tubis Fallopiianis, Ligamentis teretibus, ut & latis, præterea Clitoris, quatenus sub cute latitat, hic conspici quoque potest.

5. Quamvis Clitoridis crura sint abscissa, tamen consideratione dignum esse censeo, sc. quod ab arteriarum repletionem, Clitoridis corpus simul quoque sit repletum, sicuti fieri videmus in repletionem Arteriæ pudendæ, ubi corpora nerveo-spongiosa semper quoque replentur eadem ceraceâ materiâ, qua Arteriæ replentur.

6. Uterus, uti & cæteræ partes utero connatæ, rubedine sunt imbutæ, propter arteriarum repletionem.

Nº. II. Crus Infantis, cujus tibia ut & pes naturali colore sunt prædita.

Not. I. Cutis tibiæ, facie exteriore secundum longitudinem est aperta, ut muscoli sub cute, eo loco siti, in conspectum venirent, sc. flexor externus, aliis semifibulæus, ut & abducens pedem, nec non cursus tendinum dictorum musculorum sub malleolo externo.

2. Arteriam, per Pedis dorsum decurrentem, ceraceâ materiâ replevi, ut reptatus ejus clare videri possit: hujus ramificationes potiores, per digitorum latera decurrunt, non autem per digitorum dorsum, tendines autem extensorum contra per dorsum, non autem à latere reptant, hæc omnia in liquore conservantur, ut naturalem constitutionem conservent.

Nº. III. Phiala in liquore continens Pueri Palatum, partem Nasi, ut & Labium superius, naturali colore perfusa, & ita conservata, ut varia distinctius videri possint, quam in corpore vivo.

Not. I. Apertura gemina canaliculorum brevissimorum, quæ pone dentes incisivos reperitur; hic in conspectum venit, per quas aperturas narium mucus in Os derivatur; per has filum tenue trajeci, ut primo intuitu statim oculos incurrerent. Considerandum autem non semper geminam reperiri aperturam, in oris cavum hiantem, aliquando enim singularis occurrit, in aliis quoque vix visibiles esse comperio.

2. Glandulæ nasales, luculenter hic videri possunt, utpote rubedine perfusæ, propter arteriolarum repletionem, suntque nil nisi fasculi extremitatum arteriolarum, nares humectantes, quæ ita dictæ glandulæ in homine vivo ut & jamjam denato, visum fugiunt, in hoc autem objecto luculenter conspiciuntur arte nostra.

3. Dictæ Glandulæ hic quoque visuntur dispersæ per Palati involucrum, ante Valvam, nec non per Labium superius.

Nº. IV. Phiala in qua conservatur Lienis humani portio, cujus involucrum, quod in sanitate perfectiore tenuissimum, hic tam crassum existit, ut cultri dorsum fere adæquet, idque forsitan à prægressa inflammatione.

Nº. V. Uterus mulieris, quæ ut puto, à paucis diebus, aut horis (id quod tam præcise scire nequeo) conceperat. Uterus enim eodem modo est constitutus, sicuti post coitum prolificum
semper

semper inveni, sc: mole justo major, substantia multo crassior, facies interior villosa, id quod primis à conceptione diebus fieri solet; præterea unum ex ovis, quod ego existimo fœcundatum, mutationem magnam subiit, sc: magnitudine non solum cætera ova antecellit, verum etiam post ejus apertionem ovi contentum coagulatum reperio, sicuti hic adhuc videri potest; contra, cætera ova ab incisione transversali, hic visuntur inanita, propter contenti effluxum à læsione causatum. Dicti ovi fœcundati, & coagulati contentum, colore cinereo, continens colore niveo nobis occurrit, id quod luculenter in conspectum venit, quoniam omnia in liquore sunt conservata? & si omnes Anatomici ita fecissent, nec impensa, labores, & alia, illos deterruissent, majorem nostri corporis notitiam habuissemus, nec tam frequenter disputassent de particularum minimarum existentia, sine ulla sensibili demonstratione.

Cum scriptores Anatomicos olim rogare solerem, ut mihi hæc & alias demonstrare vellent, quæ per figuras exprimi curaverant; brevis eorum erat responsio, sc: tunc temporis mihi hoc ita occurrebat, jam autem nulla mihi datur demonstrandi occasio; & sic discedere coactus fui: Ne autem mihi tale quid regere cogar, omnia, quæ per figuras cum orbe literato communico, maximo sumptu conservo, & tali quidem artificio, ut per secula manere queant in eodem statu, sine ulla mutatione.

Quicumque hanc nostram artem præparandi, & conservandi tam in liquore, quam extra liquorem, sicuti ego à quadraginta annis suscepi, olim vidit, facile concipiet, ejusmodi præparata incorruptibilia esse, modo illi hæc ita conservent, uti ego facio.

Verum in viam redeo, unde digressus sum; in dicti Ovi fœcundati confinio spinulam tenuissimam indidi, ut statim ovum fœcundatum oculos incurreret; præterea alterâ spinulâ apertâ tenetur Uteri cavitas, ut superficies rugosa conspici possit, & hæc omnia vasculis sanguineis repletis scatent.

Nº. VI. Duo Atheromata inter cervicis bovinæ musculos reperi, quorum alterum transversim apertum aviculæ Indicæ (cui nomem *Pegafroe*) nidum repræsentat, hujus atheromatis pars exterior, sive continens constructum ex pilis veris, in orbem ita dispositis, & quidem sine manibus auxiliaribus nostris, ut nemo

hactenus sine admiratione viderit. Contentum autem, ante immersionem in liquore meo, pultaceæ erat naturæ, nunc autem induruit, & colorem nigricantem acquisivit. Vid. Tab. IV. Fig. V. Thes. VI.

Ex altero Atheromate, quod etiam apertum est, emergit fasciculus pilorum, densissime constipatorum, suntque dicti pili sesqui uncia longitudine. Vid. Tab. IV. Fig. VI.

Nº. VII. Phiala in liquore continens membranæ affinem, seu pseudo-membranam, arte confectam ex mei ipsius sanguinis ferro, idque sola sanguinis conquassatione ramulo portulacæ affinis plantæ Africanæ fruticosæ, donec refrigerando coagulationem adipisceretur, ut autem membranam repræsentaret, ramulum elegi foliis minoribus præditum, quorum ope dicta materia sese melius poterat extendere, in formam membranæ.

Notandum interim, per hancce pseudo-membranam stamina plurima, seu fibras esse dispersas æmulantes ea, quæ in corpore humano à natura generantur. Cum hæc & similia ex sanguine produci videamus, mirandum non est, sæpissime pluribus imposuisse excretiones uterinas sanguineas, hanc illamve formam adeptas, cum in uteri, aut cervicis uteri cavo, imò & in vagina per aliquod horas hæserint, & in coagulum & præsertim quidem in iis, limosiorque factus est. Hinc plures quoque fuerunt decepti, qui nobis pro monstris obtruserunt varias excretiones uterinas, imò per figuras publici juris fecerunt. Ut autem dicta coagulatio, membranacea, appareat, necesse est, ut post coagulationem, per diem unum atque alterum, aquæ puræ maceretur, sic rubedo plane disparet.

Nº. VIII. Mulieris portio Mammæ cum annexa Papilla, ab Epidermide denudatæ, ut Papillæ cutaneæ luculenter videri possent.

Notandum interim me in Thesaur. Iº. Papillam muliebrem delineandam curasse, ast verò in hac Papilla longe distinctius Papillæ cutaneæ in conspectum veniunt, ita ut consultum duxerim de integro hanc Papillam per figuram illustrare in hoc Thesaur. VI. Tab. I. Fig. II. Vid. cætera quæ de Papillis statui in Thes. I. F. IV. Tab. IV.

Nº. IX. Portio intestini Ilei humani, ita præparata, ut tunica quædam, mihi cellulosa, appareat.

Not. I.

Not. 1. Tunicas Intestinorum hactenus proposui quatuor, sc: 1. extima, quæ communis audit, 2. quæ carnosæ dicitur, tertia nervosa, 4. villosa; verum enim vero cum sæpissime inter primam & secundam pinguedo colligatur, idque in homine obeso, & pinguedo nusquam nisi in tunicis cellulosis congregetur, quintam annumerare licitum est, sub communi sitam, consultum quoque duxi hanc quintam per Figuram illustrare. Vid. Tab. 6. Fig. 2.

2. Dicta tunica cellulosa adeo considerabilis est, uti in hoc objecto lustrari potest, ut sub cute vix detur plures cellulæ, in tunica cellulosa, sub cute sita, quæ vulgò membrana adiposa dicitur, quia cellulæ, in homine sano, pinguedine sunt refertæ, & sæpissime in leucophlegmatia latice aquoso. In macilentis autem membrana dicta tenuissima apparet, nec in ea dictæ cellulæ in conspectum veniunt, nisi flatu sint expansæ.

Nº. X. Placenta Uterina integra dissoluta, id est, sola portio chorii villosior (de qua egi in Thesaur. V.) hic est ablata, ut vasorum sanguineorum, Placentam constituentium, constitutio luculenter videri possit, id quod fieri nequit, nisi vasis ad extremum usque repletis, Placenta liquori innatet.

Nº. XI. Phiala in liquore continens portionem hepatis hydropici, quæ tota quantata nil, nisi meræ vesiculæ, gelatinosa materia repletæ.

Not. 1. Quandoquidem hepar viscus est, ex meris vasis constitutum, nullis intercedentibus glandulis, aut parenchymate (sic uti hoc distincte videri potest in ædibus meis), concipi vix possit, quomodo omnia illa vasa majora, minora, nec non ramusculi minutissimi, in vesiculas mutari queant, nisi statuamus tunicam cellulosam etiam inesse vasis sanguineis, sicuti ego demonstrare possum, quibus in hydrope vasculosa, ut ita loquar, ab humore aquoso, limoso, gelatinoso, repletis, vasorum cavitates à compressione continui affluxus occæcentur.

Nº. XII. Phiala sicca, & in ea portio spinæ dorsi cujusdam quadrupedis, mihi ignoti, quam ex Africanis oris mihi attulere, & circa illam

Not. 1. Omnes vertebrae sine ulla ligamentorum ope sibi invicem ita connecti & cohærere, ut spina mobilis sit, sine ulla disjunctione vertebrarum.

12. Nonnullas vertebrae immobiles esse, propter Ancylofin, id quod in spina dorsi adulti hominis admodum frequens.

Nº. XIII. Phiala sicca, in qua conservatur sceleton foetus humani, decem circiter hebdomadam, cujus dextra continet costam foetus humani jamjam nati, & spiræ instar tortam, idque artificio, liquor enim, in quo conservaveram objectum, justò acidior factus, ita mollificaverat costas, ut fili, aut funiculi instar, torqueri potuerint. Pone sceleti brachium ramus arteriosus reperitur, arbusculam repræsentans, ceraceâ materiâ enim repletam exsiccavi, & sic posui, ut sustentaculo sit sceleto dicto, cui innititur.

N. XIV. Foetus humani, Pulmo, cor, Thoracis pars, à parte posteriore visa.

Not. 1. Hæc omnia proprium retinuisse locum.

2. In dicto objecto Arteria bronchialis ex Aorta vulgò prodiens, hic verò ex art. inter cost. emergens, nec non vena Azygos, cum suis ramulis intercostalibus luculenter hic in conspectum veniunt; & cum vasa horum omnium sint repleta, colore rubro perfunduntur.

Nº. XV. Phiala in liquore continens membranæ analogum quid: sc. mulier quædam, post embryonis exclusionem, aut anihilationem, placentulæ rudimentum peperit, hujus autem superficie cohærebat sanguis coagulatus, cujus portionem abstuli & aquæ puræ indidi, ut omnis rubedo evanesceret; hoc factò, istam portionem observavi tantam habere analogiam cum membrana, ut operæ pretium fore mihi visum fuerit liquori meo indere, & sic conservare; vix enim credibile est, sanguinem extra vasa profusum in talem substantiam posse mutari.

Hinc etiam varii olim fuerunt decepti in suo judicio, existimantes cum puerperæ enituntur ejusmodi objecta, hæc esse reliquias membranarum placentæ.

Nº. XVI. Ren humanus bisectus, in quo luculentius, quam in præcedentibus & à me descriptis Renibus videri possunt mutationes Arteriolarum in vasa urinaria à Cl. Bellino delineata.

Cum replerem arteriam renalem, simul etiam replebantur ductus urinosi vel vasa urinaria. Præterea in hoc objecto non solum distincte visuntur Papillæ renales, quæ nil nisi congeries ductuum urinariorum, verum etiam reptatus extremitatum arte-

arteriolarum, quæ, antequam degenerant in ductus urinarios, reptatum circularem mutant in reptatum Serpentinum.

Nº. XVII. Portio stomachi Lacerti squamosi, diaboli Nægundici vulgò dicti, ita inversi ut superficies interior jam facta sit exterior, circa ejus Pylorum innumeræ protuberant Papillæ ingentes pyramidales, nonnullæ autem sunt oblongo-rotundæ.

Nº. XVIII. Phiala in liquore continens infantis caput, vitæ speciem præ se ferens, cujus Cerebro extracto, in conspectum veniunt Nervi.

Nº. XIX. Phiala in qua continetur Crus cum Pede fœtus humani, quo conculcari videtur Crocodili fœtus. Dictus Crocodilus naturali gestu & colore præditus, morsum minatur.

Nº. XX. Fœtus humani Brachium, cum Scapula & osse claviculæ.

Not. 1. In totum fere cutis est ablata, ut fasa sanguinea non solum, verum etiam Nervorum situs inter vasa sanguinea lustrari possint.

2. Caro ubique viventis instar rubicunda, ut & digiti manus, vitæ speciem repræsentantes.

3. Digiti Manus cutem retinuerunt, ut naturalem constitutionem conservarent, & actionem, naturali similem, repræsentarent, inter eos enim continentur Intestinula crassa fœtus vitulini exigui, mœconio nigro repleta, suntque arteriolæ per Intestina disseminatæ ceraceâ materiâ repletæ, id quod visui gratiam conciliat.

Nº. XXI. Phiala in liquore continens Uterum mulieris, quæ à marito in adulterio deprehensa, occisa est: Vocatus ad cadaveris apertionem, reperi Uterum aliquanto esse tumidiorem, itaque subspicabar illam concepisse, Uterum itaque mecum assumpsi, ut suspensa manu omnia investigarem, eoque aperto, inveni ejus substantiam esse crassiolem; cavitas autem referta erat semine albo & bene cocto, aut saltem substantiâ, quæ semine virili ad colorem & visum, similis erat, utraque Tuba eodem liquore quoque referta erat.

Hisce visis summa cum cautela hæc omnia liquori meo quidem indidi; Utero autem aperto contentum semen omne in Utero continere haud potui, portio tamen, liquoris ope, in coagulatum redacta, in uteri cavo, ut & in uteri ore hunc usque hæret,

hæret, Tubæ autem, quæ integræ remanserunt, adhuc dum præcopia rument, cum autem tubas non nihil præmerem semen libere effluebat.

Cum jam consideramus mulieres affirmare sese, (si non semper, saltem ut plurimum,) factas esse gravidas, aut concepisse, cum sentiunt semen maxima parte remansisse in utero, & contra in coitu improlifico semen exitum sibi quærere, percipiant: Quid hinc aliud concludendum, quam quod non solum aura seminalis, verum etiam substantia ipsa ad conceptionem sit necessaria. Dixerit forsan aliquis, reperiri mulieres quæ dicunt sese concepisse, quamvis semen non retinuerint, Resp. Credibile esse illas saltem tantum retinuisse seminis, quantum requirebatur ad conceptionem prolificam.

Utrum jam talia animalcula in semine virili contineantur, quæ ad conceptionem hoc vel illud conferant, in medio relinquo, illud enim extra scopum meum esset, quia nil describere statui, nisi quod in XVI. meis Thesauris Anatomicis demonstrare valeam, & quæ in Thesauris lustrari possunt: Hoc tantum contendendo ex dictis & in posterum dicendis, auram feminalem haud sufficere, sed necesse esse, semen ipsum Uterum intrare in coitu prolifico.

Ova autem muliebria, quæ à semine foecundantur, & post foecundationem per ductus ovarios, seu Tubas deferuntur ad uteri cavitatem, in hoc objecto, non tam luculenter visuntur, quam quidem in sequentibus, quia nullam institui præparationem. An autem in illa actione Ovum totum, an vero Ovi contentum Ovario solummodo exeat, anceps olim hæsi, jam verò posterius verum esse credo, quia in Gallinis externum Ovi integumentum, ovario adhærens, simul cum Vitello non extruditur, sed in calicis forma remanet: Præterea in utero muliebri foecundato, in principio conceptionis, omnia ita tenera, ut nil reperiatur, quod corticem Ovi, redoleat, id autem, quod remanet, mihi ceu cortex est, circa quem observavi, sc: quod ejus cavitas, post contenti expulsionem, admodum sit mollis, villosa, rubicunda, sanguinolenta, sicuti videre est in cavitate uteri post foetus conclusionem, ita ut exclusio Ovi ex Ovario consideranda sit, tanquam primus, & Ovi partus.

Præterea difficile est credere in exclusione contenti Ovorum, corti-

corticem simul Ovario exire, quia cortex tam firmiter Ovario connectitur, ut incredibile sit, corticem simul cum contento Tubam intrare: Interim per ovi contentum non solum liquorem, quo repleta sunt ova, intelligo, sed liquorem simul cum tenerimis membranulis, liquorem immediate ambientibus. Fateor quidem, me hic latum campum aperire, quem tamen à limine tantum salutare volui, considerans hosce meos Thesauros nil esse, nisi Catalogos; sufficiat itaque me ea communicasse, quæ observavi, conservavi, & quæ demonstrare valeo.

Nº. XXII. Crus infantis, viventis speciem præ se ferens.

Not. I. Cute adempta Musculi in conspectum veniunt, ut & Nervus cruralis, qui sub Poplite denudatus bifariam dividitur, ex ejus bifurcatione ramus oritur, qui per dorsum Musculi Gasterocnemii externi repens, à latere calcis, Pedem adit, & sic ulterius subdivisus, per Pedis exteriora disseminatur, & ut hæc omnia naturalem constitutionem conservarent, liquori meo indidi.

Nº. XXIII. Phiala in liquore continens infantis Brachium, colore & constitutione Brachium vivum repræsentans, & ne hoc objectum deses videatur, ab indice dependentem habet, & demonstrat portionem piæ matris humanæ, cujus arteriolis, ceraceâ materiâ rubrâ repletis, summa rubedine Pia mater perfusa est, & quod not. Per dictam portionem Piæ matris disseminantur corpuscula innumera albicantia capitis aciculæ minoris magnitudine, quæ mihi pinguedo, aliis autem glandulæ, ast perperam, nuncupantur.

Nº. XXIV. Phiala liquore repleta, in qua lustrari potest Placenta uterina humana integra, cum suo funiculo umbilicali.

Not. I. Quod portio Villosa Tunicæ chorii variis locis sit lacerala & ablata, ut vasorum extremitates ultimæ conspici possint.

2. Vasa sanguinea Placentam constituentia ad ultimas extremitates sunt repleta.

Nº. XXV. Phiala in liquore conservans corpus quoddam præternaturale, prodigiosæ magnitudinis, ex utero vaccino expulsum, undique pilis brevibus, nigris, albis, stipatum, & pedunculo longissimo præditum, quemadmodum cælo suo sculptor expressit. Tab. VI. Thes. VI.

Not. I. Quod dictum corpus nullis gaudeat visceribus, sed liquorem olim continebat.

2. Prima fronte visum, repræsentat caniculum dormientem, qui caput & pedes abscondit, ut facere solent canes, ubi ad dormiendum sese componunt.

3. Pedunculus Funiculum umbilicalem egregie mentitur, an ab eo dependerit in uteri cavo, dicere nequeo, verosimile tamen est.

Hiscæ visis, cogitare cœpi, utrumne tale quid ab aliis olim quoque fuerit visum, illudque ansam dederit, statuendi Molas dari in utero, idque transfulerint ad uteros humanos, è quibus non raro corpora expelluntur, de quibus supra egi; veras autem Molas, de quibus fabulantur multi, à nemine unquam fuisse visas, existimo, propterea quod sæpè numero mihi attulerint corpuscula utero exclusa, quæ mihi pro Molis obtrudere voluerunt.

Si veræ exstarent Molæ, ad meas proculdubio venissent manus, quandoquidem uberrimam habui occasionem & à triginta septem annis cum obstetricibus conversatus fui, earumque examini, simul cum Inspectoribus Collegii Medici, præfui, & quicquid illis occurrebat, hoc mihi demonstrare haud negligebant; nunc autem sanguinem coagulatum, animalculi formâ, tunc Sarcoma, ex Uteri cavo prognatum, sæpissime quoque Placentulas uterinas induratas, mihi ostendebant, quas etiamnum magno numero servo, quæ nil minus quam Placentæ formam præ se ferunt, ita ut existimem, veras non dari molas, quæ (uti nugantur) viunt, multò minùs volant, & sub vestibis mulierum, quæ afflunt parturientibus, sese abscondunt.

Nº. XXVI. Infantis brachium & manus, inter cujus digitos continetur portio Pulmonis, in qua, transversim secta, Vesiculæ, Pulmonis substantiam constituentes, patent & hiant, sicuti fit in inspiratione: & cum Pulmo à me inflatus non sit, videri possunt Vesicularum naturalis magnitudo & capacitas.

Nº. XXVII. Phiala in liquore continens Infantis Brachium & manus, rubicundissimo colore perfusum, & vitæ speciem tam nitide repræsentans, ut nemo (nisi à corpore abscissum videret) pro Brachio Infantis denati haberet.

Not. Inter digitos retinet portionem Thoracis foetus jamjam nati, vivido colore quoque præditi, & ita præparati, ut Nervi intercostales, eorumque reptarus perfectè videri possint, ubi notandum, Nervos Intercostales non semper in costarum sulcis

tam

ram præcisè sese abscondere, quin sæpe extra eos profiliant, sicuti hic videri potest, ita ut in Paracensi Thoracis, aliquando lædi possint, ut olim factum vidi, unde ægro convulsionibus correpto, ab ulteriore perforatione desistere coactus fuerit Chirurgus.

Nº. XXVIII. Infantis Pes, in liquore conservatus, & ita præparatus, ut integumentis exterioribus ablatis in conspectum veniant Pedis, digitorumque muscoli, naturali colore rubicundo præditi.

Nº. XXIX. Infantis Brachium viventis speciem referens, à cujus Indice dependet à capillo portio Vesicæ hominis, calculo, dum viveret, laborantis.

Not. Ab attritione continua calculi, superficiem internam Vesicæ hic occurrere in æqualem & ramosam. vide super hac re plura Thesaur. II.

Nº. XXX. Uterus muliebris, maximis, mediocribus, ut & parvis tumoribus rotundis undique obfitus.

Dicti tumores sunt admodum scirrhusi, vel potius scirrhi, utero non solum pedunculi ope, verum etiam absque eo, connati sunt. Hæc omnia in liquore conservantur, ut constitutionem naturalem retinerent.

Nº. XXXI. Phiala liquore repleta, & in ea portio magna, spinalis Medullæ cum annexa Cauda equina, colore niveo prædita ex homine.

Nº. XXXII. Uterus cujusdam mulieris, à paucis diebus gravidæ, sicuti hoc biliquet ex Uteri, ut & unius ovi constitutione.

Not. 1. Uterus mole major, quam quidem in muliere, quæ non concepit.

2. Uteri cavitas villosa, & inæqualis, uti semper in aliis observavi.

3. Uteris Os admodum amplum & villosum.

3. In uno ex Ovariis vestigium Ovi videre licet, sc: ubi Ovum est expulsum; calix seu integumentum ovi extimum, quod in ovario, ut ego existimo, remanet, post contenti expulsionem, obfessum est materiâ quâdam rubicundâ, quam olim inveni villosam, post ovi exclusionem; hic autem à liquore occurrit compacta, rubicunda, in cujus medio foramen

aut cavitas exigua reperitur, quam ego habeo pro osculo cavitatis, ex qua Ovi contentum est prognatum, quæ cavitas, jam de-
nuo contracta, foraminis instar nobis occurrit.

5. Pro Ovi contento, ut antea quoque dixi, habeo liquorem, qui in Ovis continetur, & membranulis, Chorion, & Amnio, obducitur, & pro calice, durior pellicula, quæ, post exclusio-
nem contenti, remanet; id quod luculentius videre licet in vo-
latilium Ovariis.

6. In Uteri cavitate nil nisi liquidum quid inveni.

Nº. XXXIII. Maxima Stomachi portio pueri, cujus superfi-
cies interior hic facta exterior, estque rubicundissimo colore ab
arteriarum repletionem, prædita.

Not. I. Rugæ naturales, quæ in superficie interiore exstant,
non solum in conspectum veniunt, verum etiam millena ceraceæ
materiæ granula, quæ per extremitates Arteriolarum, exitum
sibi quærentia, superficiem internam adhærent.

Præterea, post repletionem Arteriarum Stomachi, cavitas
ejus repleta erat dictâ materiâ ceraceâ, quæ ex Arteriolarum
ultimis extremitatibus in cavitatem Stomachi guttatim deplue-
rat, & hoc circa Intestina locum quoque habere expertus sum.
Hinc ego suspicor in statu vivo, modo sanitate perfectiore
fruamur, Stomachum nostrum per Arteriolarum ultimas extre-
mitates, continuo irrigari humore convenienti, quæ extremi-
tates variis locis, fasciculatim dispositæ, Glandulæ dicuntur,
quemadmodum in Intestinis, in quibus hoc luculentius demon-
strare valeo, quam quidem in Stomacho. Vide de hisce plura in
præcedentibus Thesauris.

2. Omentum parte maxima Stomacho cohærens, telæ ara-
nearum instar tenue, nullisque foraminibus pertusum esse. In-
terim myriadibus arteriolarum rubicundissimarum superbit, vi-
sumque allicit.

3. Lien Stomacho cohærens à naturali constitutione, figura,
magnitudine, colore, nihil omnino recessit.

4. Duodeni portio, Stomacho connexa, præ copia vasorum
repletorum rubicunda apparet.

5. Dicta Stomachi portio dependet à feta, quæ infixæ est in
Tunica Stomachi carnosæ, quâ, nonnihil separatâ, Fibræ car-
nosæ hic luculenter videri possunt.

Nº. XXXIV.

Nº. XXXIV. Crus, Tibia & Pes infantis, tam nitide conservata, & colore vivido prædita, ut vitæ expertia non videntur.

Pes Jaculatricem, quæ serpentis species est, calcare videtur: Jaculatrix cœu calcata, os aperire videtur: hæc omnia vitæ speciem præ se ferunt.

Nº. XXXV. Infantis Brachium & Manus, cujus digiti hominis Auriculam continent, quæ Auricula nil de naturali constitutione amisit, ita ut videatur Auricula hominis viventis, quamvis à plurimis annis ita conservarim.

Nº. XXXVI. Pueri Brachium, cujus manus continet Cor hominis, idque in liquore.

Not. 1. Dictum Cor superficie exteriori esse scabrum, imò ramosum, (si ita loqui liceat) qua scabritie sua connatum Pericardio, idque à prægressa inflammatione harum partium, unde æger intolerabili dolore fuit correptus circa pectoris anteriora, non sine febre continua.

2. Brachium, Manus, & Digiti vitæ speciem repræsentant, ea propter visui non sunt ingrata.

A S S E R S E C U N D U S.

Continet varia, quæ ad hominis generationem conferunt.

Nº. XXXVII. **P**hiala in liquore continens tria Ova muliebria, a capillis dependentia & ceraceâ materiâ rubrâ referta. Vid. Tab. I. Fig. I. Thesaur. VI.

Nº. XXXVIII. Phiala in liquore continens Ovum muliebri fœcundatum, Utero expulsum, & à me non apertum, ut demonstrare valeam, quo ritu Ovum fœcundatum, Utero rejectum, constitutum sit, cum ab aliquot diebus in Utero hæserit, & quod.

Not. Quia illibatum & integrum est, ejus contentum videri non potest, externe autem videre licet Placentulæ rudimentum. Vide Tab. I. Fig. II. Thesaur. VI.

Nº. XXXIX. Ovum muliebri fœcundatum Utero expulsum, eodem modo conservatum & à me apertum, in cujus cavita-

te, oculis non solum nudis, verum etiam armatis, nullum adhuc Embryonis rudimentum videri potest, quantumvis Ovum recens, & bene esset constitutum, an in nihilum sit redactum à mora, dicere nequeo.

Nº. XL. Placentula ut & membranulæ Embryonis, in liquore conveniente conservatæ, & ab una parte apertæ, in quarum cavitate, nullum Embryonis rudimentum inveni, sicuti hoc aliquoties observavi, cum mox à partu mihi non traderentur, ita ut existimarem Embryonis rudimentum à resolutione aut liquefactione in nihilum redactum esse, antequam mihi tradebantur. Vide Tab. I. Fig. V. Thesaur. VI.

Not. Interim, circa dictum objectum, quod portio inferior non pertineat ad Placentulæ rudimentum, sed illam nil esse, nisi cruorem coagulatum, quem vix sine objecti læsione auferre potuissem.

Nº. XLI. Phiala in liquore conservans Ovum muliebri fecundatum & apertum, in quo nullum etiam Embryonis rudimentum inveni.

Nº. XLII. Phiala in liquore retinens Embryonis Placentulam, quæ post annihilationem Embryonis per aliquot dies in utero remansit, unde non solum aliam induit formam, verum etiam durior facta, nil minus quam Placentulam repræsentat. Vide Tab. I. Fig. IV. Thesaur. VI.

Nº. XLIII. Phiala liquore conveniente referta, in qua videre licet Embryonis, ut & Placentulæ rudimentum, pediculi aut seminis lactucæ magnitudine.

Not. 1. Quod Funiculi umbilicalis rudimento adhuc cohæreat, quod rudimentum fili tenuissimi tenuitatem adæquat.

2. Quod in illo tempore Embryones nobis occurrant instar rudis indigestæque molis, etiam Microscopiis Leeuwenhoekianis, quibus quoque utimur, hic cerni potest: Capitis enim, multò minus oculorum aut artuum, ne vestigium quidem videri potest; dicant, scribant, delineant itaque alii, Embryones paucorum, ut ajunt, dierum, manibus, pedibus oculisque instructos, nunquam autem ab illis fuisse visos, facile colligi potest, ex hoc sequentibus objectis. Ne dicam de iis, qui sibi persuadent se posse videre Embryones, capite & artubus instructos, idque in ovis mulierum.

Demon-

Demonstrent ejusmodi Scriptores talia objecta, ad quæ illorum figuræ sunt sculptæ, sicuti ego hic & alibi facio, & tunc calculum adjiciam illorum dictis factisque. Firmius & verius ratiocinatus est Vir pius Jobus Cap. X. ubi Deum alloquitur, dicens: *Nonne sicuti Lac mulsisti me, & sicuti caseum me coagulasti?* Revera in illo tempore, cum embryones sunt adeo exigui, comperio rudimenta nostra maximam habere analogiam cum coagulo lactis, & illud congruere cum hoc nostro objecto, videri hic potest.

3. Mihi aliquoties tradita fuerunt ejusmodi Embryonum rudimenta, quæ sub manibus meis liquefiebant, & sic in nihilum redigebantur; jam autem experior, quod si mox affundatur liquor meus, qui indurare objecta valet, illa ita posse conservari. Vide Tab. II. Fig. I. Thesaur. VI.

Nº. XLIV. Phiala liquore repleta, continens Embryonis rudimentum, quod sine placentula, videndum hic exhibetur, (quia parentes placentulam auferri non tolerabant) anisi seminis magnitudine. Dictum Embryonis rudimentum, dependet à capillo, affixo rudimento funiculi umbilicalis, quod rudimentum funiculi admodum est crassum, pro proportionem rudimenti embryonis.

Not. Me hoc, & præcedens objectum, in lucem edita, propriis & suspensis manibus tractasse, & secundinarum rudimenta aperisse, ita ut nullum supersit dubium, quin fuerint constituta, quemadmodum hic nobis occurrunt; & sicuti de præcedenti objecto, ita etiam circa hoc innuo, sc: quod nullam formam humanam repræsentent in illo tempore; imò nisi ipsemet membranas aperuissem, vix credere potuissem Embryones in illo tempore talem habere formam, qualem invenio, & hic per figuras exhibeo; ut autem hæc omnia in statu naturali conservarem, liquori requisito indidi, & sic remansere sine ulla mutatione, quemadmodum in ædibus demonstro, & per figuras hic exprimi curavi. Vid. Tab. II. Fig. I. Thes. VI.

Nº. LXV. Phiala liquore repleta, in qua continetur Embryo humanus hordei mundati magnitudine.

Not. 1. Funiculi umbilicalis rudimentum, in hoc objecto tenuissimum quidem, ast in eo occurrit hydatis, magnitudine capitis aciculæ, id quod pluries videre mihi contigit.

2. Placentulæ rudimentum, quamvis prodigiola videatur magni-

gitudinis, si ad molem embryonis conferatur, tamen considerandum totam illam molem, maxima parte cruorem esse coagulatum, tam firmiter dicto rudimento cohaerentem, ut objectum prima fronte visum, facile nobis imponere posset.

3. In illo Embryone, nondum Caput, Oculi neque Artus visibilia. Vid. Tab. II. Fig. III. Thef. VI.

Nº. XLVI. Phiala liquore referta, in qua cernere licet Embryonis humani rudimentum paulo majus & crassius grano hordei non mundati, cum annexa Placentula. Vide Tab. II. Fig. IV. Thef. VI.

Not. 1. In hoc objecto, grano hordei non mundati magnitudine paulo majore & crassiore, rudimenta artuum in conspectum venire videntur, tanquam arenulae majores, aut capitis aciculae minimae rotundae.

2. In illo tempore Capitis discretio ab ulteriore corpore videri potest.

3. Oculi quoque jam sese videndos exhibent, tanquam puncta nigricantia.

4. Funiculi umbilicalis rudimentum, unciae fere magnitudine.

5. Inter artuum inferiorum rudimenta, genitalium primordium propullulat; cujus autem sit sexus, discerni non potest, id quod nemini admirationi sit, quandoquidem in partu trimestri, nemo, nisi summa cum attentione, sexum discernere possit; & hinc ille dolus, sc: quod rarissime, si unquam, in maritorum, quamvis in rebus indagandis curiosorum, monumentis, reperies, Benevol. Lector. sc: quod uxores eorum enixa fuerint foetum trimestrem, imò & quadrimestrem, masculinum: tantam enim habent analogiam partes pudendae utriusque sexus in illo tempore, ut id discernere sit difficile illis, qui de hac re non sunt moniti; itaque consultum duxi illud hic admonere.

Nº. XLVII. Phiala, in cujus liquore innatat Embryo, magnitudine dimidiae unciae, dependens à funiculo, tam crasso, ut Embryonis crassitiem fere adaequet; an à morbosa dispositione? artuum superiorum & inferiorum rudimenta sunt capitis aciculae vulgaris magnitudine, & formae fere aequales, capitulum, respectu corporis, maximum. Oculi distincte jam sensus incur-

runt.

runt. Placentulæ rudimentum naturaliter constitutum. Vid. Tab. II. Fig. V. Thef. VI.

Nº. XLVIII. Embryo, uncix circiter magnitudine, in liquore conservatus, & à funiculo umbilicali dependens; circa artus, considerandum, sc: quod superiores, inferioribus longe perfectiores sint, digiti enim manus luculenter videri possunt in utroque latere, in pedibus autem nulli adhuc digiti videri possunt.

Præterea in Crure sinistro necdum tibia neque pes extremus propullulant, sed tantum conspiciendum ibi sese exhibet tuberculum, id quod pro femore habendum.

In ranis admodum familiare, sc: quod artus anteriores ortu sint priores, imò tanquam caudati ad tempus vivunt, donec pedes posteriores emergant.

Notandum quoque, quod dictus Embryo mihi occurrat, tanquam sexus fœminini, id quod plurimi non crederent, si ætatis provectioris Embryones haud viderint. Vid. Tab. III, Fig. II. Thef. VI.

Nº. XLIX. Phiala in liquore conservans Embryonem aliquanto provectiorem & majorem, in quo omnes artus luculenter videri possunt, ne digitis & pupillis quidem in oculis exceptis. Vide Tab. III. Fig. III. Thef. VI.

Dictum objectum existimarem esse duorum circiter mensium, dico circiter, quando quidem impossibile est illud præcise determinare, sicut de hac re nonnihil fusius differam in fig. horum omnium explicationibus Embryonum, ubi omnes, tanquam ad manus, erunt.

Interim considerandum, non solum hocce objectum, verum etiam præcedentia naturalem conservasse constitutionem, ne calore naturali quidem excepto, unde visui admodum sunt accepta; & quod in Embryonibus, uncix magnitudine, reperiatur Epidermis, hic videre quoque licet.

Nº. L. Foetus humanus duarum unciarum præter propter magnitudine, eodem modo conservatus.

Not. cum mihi traderetur hoc objectum, abdomen inveni apertum, per quam aperturam exitum sibi quæservare Intestinula, Omentum & Hepar, quæ nuda hic apparent.

Nº. LI. Foetus humanus digiti maximi magnitudine membra-

næ Amnio, tanquam linteo tenuissimo involutus; sequioris esse sexus, nemo facile concederet, nisi insequentes fœtus, paulo majores, inspexisset, idque propter Clytoridis propendentiam; quæ ea in ætate considerabilis est.

Nº. LII. Fœtus humanus, in liquore, uti præcedens, conservatus, ejusdem fere magnitudinis, cujus repentina mors haud fuit deploranda, quia in lucem venisset, non solum labio superiore, verùm etiam palato fisso, & leporino.

Notandum interim, me neque hoc, neque alia objecta, quæ præter naturam sunt constituta, ullis demonstraturum, nisi hoc à me exigant, ne quis abhorreret à præparatis meis, quæ alias visui sunt gratissima: hoc enim majorem gratiam non conciliaret Thesauris meis, quam quidem inspectio Theatrorum Anatomicorum variorum, in quibus horrenda visui exponuntur, quæ potius sepelienda, quam visui exponenda.

Cum autem in ea ætate fœtus humani, tali affectu visuntur correpti, considerandum, an in fœtu provectioris ætatis, cujus membra antea bene erant constituta, mutilari possint, dum in utero adhuc hærent, idque à terrore, aut aspectu quodam horrendo? ad me quod attinet, lubenter hoc aliorum judicio relinquo, qui nil, nisi quod demonstrare valeo in Thesauris meis, L. B. exhibere suscepi, & hoc magis utile fore, existimo.

Nº. LIII. Fœtus humanus ejusdem fere magnitudinis, qui non minus feliciter satis cessit in illa ætate; præcedente enim longe infelicius vitam transegisset, quia Pedes, brachia, manusque incurvata, & contracta sunt.

Nº. LIV. Phiala, ut antecedens, in liquore continens fœtum sequioris sexus, trium circiter mensium cum dimidio, membranæ Amnio inclusum; in quo observandum, Clitoridem tantæ esse longitudinis, ut Penem exilem inter pedes repræsentet.

Nº. LV. Fœtus humanus sexus fœminini, ejusdem cum præcedente circiter ætatis, eodemque modo in liquore nitidissime conservatus.

Nº. LVI. Phiala liquore repleta, in qua continetur fœtus humanus ætate nonnihil provectior, estque etiam sequioris sexus.

Nº. LVII.

Nº. LVII. Foetus humanus masculini sexus quatuor circiter mensium, in liquore conservatus, cujus caput tegitur membrana Amnio foetus vitulini, per quam innumera vasa sanguinea visuntur disseminata; & hoc visui admodum gratum.

Nº. LVIII. Foetus humanus sexus masculini quinque circiter mensium, qui capite prono decumbit.

Nº. LIX. Foetus humanus sex circiter mensium, in quo Clitoridis prominentia ita est imminuta, ut sexus facile dignosci possit.

A latere Capitis in conspectum venit Placenta Uterina, cui tanquam pulvinari innititur capite; sinistra continet intestinula foetus humani immaturi, quæ nitidissime sunt repleta ceraceâ materiâ rubrâ.

Præterea Arteriolæ per Intestinula disseminatæ, distincte lustrari possunt, præsertim illæ, quæ per tunicam communem reptatu longitudinali decurrunt.

Nº. LX. Foetus humanus, sequioris sexus, septem fere mensium, qui dormientis situm belle repræsentat, hujus caput coronatur coronâ ex herbis confectâ. Hæc omnia in limpidissimo liquore conservantur.

Nº. LXI. Foetus humanus, inter octo & novem circiter menses gestatus, cujus caput non solum ornatur corona ex herbis, fructibusque, verum etiam tanquam Botanologus, undique obsessus est herbis, floribus, fructibusque, præsertim Africanis, Asiaticis, Americanis, sc: ramulis arboris Theæ, Nucis Moschatæ, Cardamomi minoris, Caryophyllorum, Cinnamomi, foliis feminalibus Opuntiae Americanæ, nec non ramulis Piperis nigri cum fructibus racematim dispositis, quos ramulos piperis mihi liberaliter dedit Nobil. Vir D. D. Petrus de Wit, Societatis Indiæ Orientalis præfectus.

Cum autem varia animalcula inter plantas sese continere soleant, sic etiam hic in eadem Phiala, inter dictos ramulos, varia insecta & animalcula continentur, sc: Scorpiones, Serpentes, tam Asiatici quam Americani, imò & Lacertæ, quarum una dicti foetus collum corripere videtur, unde foetus, quasi perterritus, caput posteriora versus reflectere videtur.

Nº. LXII. Phiala exigua in liquore continens frustula varia calculi humani nigerrimi, & substantia admodum mollia, ut

autem in mollitie sua conservarem, liquori indidi, & sic semper demonstrare valeo, nobis aliquoties occurrere Calculos molles; suntque ejusmodi Calculi pessimæ naturæ.

Nº. LXIII. Uterus, qui revera prolapsus est, & ut detur occasio videndi, quo ritu hæc pars prolapsa constituta sit, liquori indidi, & sic conservavi. Vide Tab. IV. Fig. II.

Not. 1. Vitæ speciem præ se ferre dictum objectum.

2. Faciem exteriorem hujus objecti prolapsi, proprie esse tunicam interiorem Vaginæ, quæ simul cum Utero, in hoc affectu exit. Uterus verò, totus quantus ita absconditur à dicta membrana simul prolapsa, ut immediate de Utero nil videri possit quam solum ipsius Os internum; Uterus autem non invertitur, sed solummodo descendit extra pudendum: Contra in Uteri procidentia, qui mox à partu, totus quantus aliquando ita procidit & invertitur, ut facies uteri interior, tunc fiat exterior. In hoc casu, si non statim reponatur uterus, mors ut plurimum instat. Vide ulterius hac de re Observ. meas Anat. Chir.

3. Hujus Uteri os internum admodum est inæquale à sulcis Cervicis internæ, qui à pondere & pressione uteri nonnihil in conspectum veniunt.

Nº. LXIV. Phiala in liquore continens dentes fœtus humani jamjam nati, cum contento molli. In eodem liquore videri potest Vomer foetus humani albissimus.

Nº. LXV. Portio Placentulæ uterinæ foetus humani, ceraceâ materiâ ita repletæ, ut ultimæ extremitates, tomenti instar nobis occurrant, nullis intercedentibus corpusculis, quæ Glandulæ dicuntur.

Nº. LXVI. Phiala sicca, in quæ conservatur portio Membranæ, per quam Arteriolæ repletæ repunt, quarum ultimæ extremitates prima fronte visæ, macularum instar visui occurrunt, propter earum subtilitatem.

Nº. LXVII. Phiala in liquore continens Embryonis Placentulam crassam duram & pyriformem.

Not. Ejusmodi objecta pyri formam non adipisci, quatenus sint Placentulæ, sed à sanguine aut cruore coagulato, quâ undique obfessa sunt; & sic nil minus, quam Placentulæ formam retinent, & minus caute pro molis obtruduntur nobis ab imperitis.

* Nº. LXVIII.

*Nº. LXVIII. Phiala in liquore continens pudendum foetus humani quatuor circiter mensium foemini sexus; illud autem prima fronte visum, sexus masculini colem cum coleis suis, tam exacte mentitur, plurimis imposuerit, & hoc in ea ætate nunquam aliter vidi.

Nº. LXIX. Thesaurulus ex ligno Indico confectus, in quo continentur quinque sceleta foetuum humanorum, in hoc Thesaurulo VI. delineatorum; estque minimum adeo exile, ut difficillimum foret hoc minus conficere.

Nº. LXX. Phiala in liquore conservans portionem Intestini Coli & Ilei, è corpore puerili desumptam.

Not. 1. Valvulae Intestini Coli, in hac præparatione nobis occurrunt, ceu circulus rotundus; sc: cum Intestina non sunt inflata aut stercoreosa materia repleta, semper eo modo visui sese exhibent Valvulae Coli; at cum à cibo aut flatu distenditur Colon adipiscuntur formam duarum Valvularum (quemadmodum Nob. Kerkringio demonstraveram, cum figuram illam publici juris faceret) ut regressum faecum inhiherent.

2. Vermis prominet supra Coli Valvulas.

3. Phiala inversa, Processus vermiformis videndum sese exhibet, & hæc omnia videntur adeo recentia, & naturali colore prædita, ut jamjam videantur è corpore esse excisa.

Nº. LXXI. Phiala eodem modo conservans dimidiam partem unius protuberantia uteri vaccæ gravidæ, cui una ex Placentulis variis locis, adhuc cohæret; variis autem locis particulas ejusdem Placentulae extrahi, ut cavitates profundæ, quæ tempore graviditatis in uteri protuberantiis inveniuntur, in conspectum venirent.

Not. Quod rami vasorum Placentam constituentium, profunde sese insinuant in dictas cavitates, ut venarum ramuli succum nutritium absorbeant, qui post Placentularum separationem copiose effluit, fecus ac in gravidis mulieribus, in quibus tale quid non reperitur, & consequenter cum tali oeconomia haud convenit. Vide de hac Thesaur. V. fol. 16. & 17.

Nº. LXXII. Phiala in liquore continens unam ex protuberantiis uterini vaccæ gravidæ, à Placentula liberatam, ut profundæ lacunæ, ramulos Placentulae recipientes, visui distinctius occurrerent.

Nº. LXXIII. Phiala in liquore conservans portionem substantiæ corticalis Cerebri, illamque mere vasculosam esse luculenter hic & in præcedentibus Thesauris cerni potest.

Nemo hæcenus, qui me, coelo sereno, convenit, de rei veritate dubitavit, sed uno ore omnes profitentur, se nunquam id fuisse credituros, nisi vidissent; visum quidem, non autem fidem illis dare possum, qui hanc rem in dubium vocare aut negare volunt, quia tale quid nunquam viderunt: accedant quicumque volunt, nullis denegatur inspectio aut visus, modo coelo sereno accedant, & oculos armatos, imo etiam inermes admoveant, res enim fatis clara.

Si quis autem Thesauros in transitu percurrat, cœlo nubilo & pluvioso (quemadmodum quotidie magno numero ad me accedunt, quos inter multi obiter in hunc illumve Thesaurum oculos vertunt) impossibile foret talia indagare. Inter hos forte ille quoque fuit, qui incaute Clariss. Viro Schelhamero retulit, sese talem coagmentationem vasorum non potuisse deprehendere, cum illi corticalem substantiam demonstrarem,

Interim Clariss. Schelhameri, de re Anatomica longe meritissimi, Theses, ad meas venerunt manus, in quibus sequentia reperio. *Num verò corticalis substantia, ubi fit spirituum ex sanguine vel separatio, vel præparatio, ex meris arteriarum venarumque osculis (ramusculis ego dixi, quorum extremitates molles & tomenti instar, tenues sunt,) constet, ut nuper se conspexisse Cl. Ruyschius professus est, de eo judicium meritò suspendo. Neque enim capio, quomodo cinereus color ex vasorum congerie exsurgere possit, cum in Choroide plexu, qui ex hisce constat, nil ejusmodi deprehendatur, nec Microscopiis mollibus & per mado-rem lubricis corporis partibus plenam habeo fidem, Quin potius existimo, rationi magis esse conveniens, corpuscula statuere intermedia, quibus &c.*

Antequam Clar. Viro respondeam unum præmittere mihi visum fuit, sc: quod mihi animus sit, cum nemine ullam inire disputationem, ne distrahar ab ulteriore corporis humani investigatione, existimans me plus profecturum investigando, quam disputando; omnes interim ad visum provoco, invito, & si quis oculis mentis majorem fidem habere velit, quam oculis corporeis, per me licebit. Hic præmissis paucis respondebo

I. Clar.

I. Clar. Vir dicit, se iudicium suum suspendere de mea assertione, nempe Corticalis Cerebri substantiam esse vasculosam. Resp. hoc mihi nequitiam esse admirationi, calculum ipsemet non adjicerem, nisi detexissem & luculenter vidissem. Incredibile olim mihi quoque fuisset, si tale quid audivissem.

Sciat interim velim Clariss. Vir, quod nunquam incidissem in hanc dilucidationem, nisi perscrutando, aliam instituisssem methodum, & nequitiam usitatam; vulgari enim modo impossibile est dictæ partis constitutionem explorare, in corpore jam denato, (sine prægressâ præparatione nostrâ) uti facere solent Anatomici, idque solo cultro Anatomico, vel inutili cōtione Cerebri in Oleo Olivarum, Terebinth. Lini &c.

Culter ineptus est, propter Cerebri mollitiem; per decoctionem in oleis immutatur substantia cerebri; hinc sibi persuaserunt nonnulli corticem esse glandulosum, & hoc typis non solum mandarunt, verum etiam per figuras expresserunt ejusmodi chimæras, quibus rejectis, confugiendum ad aliam, magis securam, investigationis methodum, sc: per vasorum sanguineorum artificiosam repletionem ceraceâ materiâ rubrâ: quo factò, particula corticalis substantiæ auferenda, & à capillo suspendenda in liquore conveniente, postea, capillus digitis arripiendus, & sic sursum deorsumque movenda particula Corticalis Cerebri substantia, quæ à motu in liquore sese explicat, in infinitos ramusculos, tomenti instar tenues, attamen molles. Hanc methodum excogitavi non solum circa dictum corticem, verum etiam in plurimis particulis corporis, qua sine, ut puto, impossibile est expiscari, qualis sint naturæ.

Quis unquam credidisset, tantam esse differentiam inter vasorum sanguineorum extremitates, quantam exhibui in præcedentibus Thesauris, nisi quis hoc domi meæ vidisset? Color substantiæ corticalis Cerebri in demortuis nobis occurrit cinereus, & ad hunc lapidem videtur sese offendere Cl. Vir, ego autem non; utrum rubescat in statu vivo, & fano, an verò coloris sit cinerei, haud disputabo; quicquid sit, hoc tantum regero, demonstrari posse extremitates arteriolarum, absque ullo intermedio, variis locis degenerare in vascula alterius naturæ; sic Arteriolæ Renales in ductus Bellinos, Spermaticæ in vascula feminis rudimentum conficientiâ, Arteriolæ in Cerebri

bri Ventriculis in Plexum Choroideum, sic quoque Venæ lacteæ primi generis, in Venas lacteas secundi generis, id quod flatu, sæpius expertus sum, sc: quod dictæ venæ sint continuæ.

Imò Arteriæ per Placentam disseminatæ, (vel potius quæ, simul cum Venis, Placentam constituunt) continuæ quidem sunt cum ramis Iliacis foetus, tamen in Placentæ constitutione, degenerant, & fiunt alterius naturæ; nam à Venis Placentæ, vix ac ne vix quidem discrepare videntur tenuitate, ita ut hic denuò vasorum mutatio sit consideranda; jam autem existimo ab mutatione extremitatum Vasorum, eorumque diverso reptatu, & constitutione, dependere humoris, sanguinis, salivæ, lactis, feminis, &c. elaborationem, & segregationem, non autem in aliis particulis, aut diversa pororum constitutione nusquam visui expositis.

Prout jam contenti, sic etiam continentis color, variis locis, nobis occurrit, Bilis in Vesicula, ut & in Poro bilario, flavescent, eodem colore inficit Vesiculam, & Porum bilarium: Seminis rudimentum in vasis, testiculorum substantiam constituentibus, coloris est cinerei, unde Vascula ipsa eodem colore sunt perfusa & imbuta, tamen dicta vascula continua sunt cum Arteriolis spermaticis, nullis intercedentibus Glandulis aut alia substantia visibili: ut brevis sim, existimo arteriarum extrema in corticali substantia esse conferenda cum floribus brassicæ floridæ: caulis ut & folia ad terram saturatiore viriditate sunt prædita, quam in parte superiore, caulis tandem in fastigio degenerat in flores riveos, flores continuant cum caule, sed non solum caule teneriores sunt, verum etiam alterius naturæ & coloris, sic etiam cortex cerebri, (qui revera nil, nisi Arteriolarum extremitates) considerandus est, tanquam flores dictorum Vasculorum. Hinc, uti superius innui, tanta etiam differentia aut discretio inter vasorum extremitate hujus, & illius loci, quæ certe haud frustra, si enim Arteriæ solummodò inservirent, sanguis deferendo ad partes, uti hoc tempore creditum, & inconcussum fuit, quare tunc non essent uniformes & ejusdem reptatus in suis extremitatibus?

Si Corticalis Cerebri substantia in statu sano & vivo, coloris sit cinerei, quod non nego, tunc tali imbuitur colore à
liquore

liquore contento; in furibundis, & in maxime iratis, in Phrenitide, & Cerebri inflammatione verosimile est, corticem esse rubicundum, propterea quod sanguis Arteriosus, maximo impetu, ultra terminum propellitur, ut loco contenti coloris cinerei, jam arteriolarum extrema contineant sanguinem rubicundum & floridum; simili modo, si ceraceâ materiâ rubrâ Arterias Carotides repleo, integer cortex colore rubicundissimo perfunditur, idque absque ulla extravasatione, quod certum est indicium, corticem constitutum esse ex extremis Arteriis, suntque non solum oculis armatis, verum etiam inermibus visibiles; hæ autem propter tenuitatem, & mollitiem discrepant, ab iis Arteriolarum extremis, quæ per musculos, imò varias corporis partes, sunt dispersa.

Cum dico corticem ex Arteriolarum extremis constare, rogabit forsitan aliquis, an non simul ibi reperiantur Venarum extrema, ut superfluum regerant? Resp. mihi hæcenus impossibile fuisse, Venularum ultimas extremitates in Corticali substantia demonstrare; in nostra repletionem Arterias arripio, easque lento gradu absque ulla vehementia, repleo, & si totus cortex summa rubedine afficitur, sine visibili Venularum repletionem, verosimile mihi videtur superfluum regredi ad Venulas, antequam Arteriolarum ultimæ extremitates producantur, corticemque constituunt.

Dico mihi hæcenus impossibile fuisse venularum extremitates in cortice detegere, & verosimile esse regressum sanguinis superflui fieri antequam cortex constituatur. Verbum *verosimile* satis indicat me hoc nolle mordicus defendere, nam præcise determinari non potest ubinam hoc fiat, in repletionem enim arteriarum, replentur ut plurimum quoque venæ, & vice versa, ita ut impossibile videatur præcise dicere, quomodo res sese habeat.

Hic finem imponam, ne nimia prolixitate ab instituto distrahar, omnia enim mea curiosa Anatomica intra 40 Annos collecta, quæ in sexdecim Thesauris Anatomicis reperiuntur, forma Catalogi tantum describere mihi proposui iisque absolutis, me (volente Deo) libenter conferrem ad descriptionem meorum Thesaurorum Animalium, insectorum Marinorumque &c. qui Thesauri magno quoque sunt numero.

Nº. LXXIV. Phiala in liquore continens unam ex protuberantiis uterinis vaccæ gravidæ, quam una ex Placentulis uterinis exceperat.

Not. 1. In illa protuberantia innumeros & profundissimos semper reperiri sulcos, in quos sese insinuant ramuli vasorum sanguineorum placentam constituentium.

2. In dictis sinibus colligi succum nutritium fœtus, qui ab extremis Venis recipitur, & ad fœtum deducitur, secus ac in homine; Uterus enim humanus ejusmodi sulcis destituitur. Vide Thesaur. V. ubi fufius de hac re agitur.

Nº. LXXV. Phiala liquore referta, in qua alia portio Corticalis Cerebri substantiæ, in ea non minus videri potest, illam mere esse vasculosam.

Nº. LXXVI. Phiala sicca, & in ea, Intestinula tenuia fœtus, nitidissime repleta, & præparata.

Nº. LXXVII. Plexus Choroidei portio, in liquore conservata, quæ rubicundissima propter Arteriolarum cerebri repletionem,

Nº. LXXVIII. Infantis auricula viventis speciem referens.

Nº. LXXIX. Hominis Pia mater integra, in liquore conservata, cujus vasa ut & minutissima vascula Arteriosa sunt repleta materiâ ceraceâ rubrâ.

Not. 1. Omnes fere Arterias, quibus superbit Pia mater, deorsum tendere, ut constituent corticem, hic videre licet, suntque earum ramusculi tam numerosi, ut nemo sine admiratione illud in hoc & præcedentibus objectis aspicere possit.

2. Pia mater variis locis solito crassior hic occurrit, id quod in aliis membranis non raro quoque contingit.

Nº. LXXX. Phiala in liquore continens Vaginam uterinam ovis, in qua triplex vel quadruplex angustatio ceu ora.

Nº. LXXXI. Placentula uterina, è cujus medio à funiculo umbilicali dependet Embryo humanus, semiunciæ magnitudine.

Not. 1. Capite destituitur, utpote abscisso, in apertione membræ Placentulæ forcipis ope.

2. Artus inferiores æmulantur capita minimæ aciculæ absque ulla discretione femoris, Tibiæ aut Pedis extremi.

3. Funiculus umbilicalis pro proportionem Embryonis admodum crassus.

4. Quam-

4. Quamvis Placentula, aut rudimentum Placentulæ, hic satis magna & crassa occurrat, considerandum denuò, ut supra innui, ejusmodi placentulas ut plurimum multo sanguine grumoso & coagulato undique esse obsitas, illudque hic etiam locum habere, videri potest.

5. Monendos hic esse existimo illos, qui Medicinæ studiis incumbunt, quod plurimi olim fuerint decepti, cum vocati ad puerperas, quæ à duobus mensibus uterum gesserant, & abortum passæ erant, postquam in partu ejusmodi rudimenta Placentularum expulerant, quæ magnæ molis videbantur, fœtus expectabant, talibus Placentulis respondentes, ita ut medicamenta exhibuerint ad fœtus expellendos, idque in puerperarum detrimentum, cum interim placentulæ per se consideratæ, minutissimæ & multo cruore obsitæ essent; quarum Embryones in nihilum reducti sunt, aut in liquorem dissoluti.

Nº. LXXXII. Magna Venæ Portæ portio, in liquore conservata, post præparationem tam artificiosam, ut extremitates oculos allicere debeant; utpote adeo subtiles, & tamen repletæ, ut dicere ausim, me nunquam tale quid vidisse.

Not. 1. Me in illa præparatione nil Glandulosi aut Parenchymatosi offendisse, suntque ultimæ extremitates fasciculosæ tenues & succosæ, & ceu in aliud esse mutatæ, tamen cum ramis Portæ continuæ, & ceraceâ materiâ repletæ, sine ulla extravasatione.

Eodem modo res sese habet, circa ramusculos Venæ Cavæ per Hepar dispersos, id quod in præcedentibus Thesaur. ut & litteris responsoriis demonstravi, & in sequentibus ulterius demonstraturus sum.

Hi autem ramusculi Portæ & Cavæ circa eorum ultimas extremitates ita inter se combinati & dispositi, ut illud, quod Veteres dixerunt parenchyma, & neoterici Glandulas, istis extremitatibus fasciculosis competat.

Fateor, quod olim, præjudicio captus, in dicto errore diu quoque hæserim. Ab hinc annos quadraginta in ulum Clar. viri D. van Horne, Præceptoris mei (dum viveret) venerandi, aliquoties Jecinora reddebamus excarnia (uti loquebamur) quomodo vero illud? omnes extremitates ultimæ unguibus, cultro obtuso, aliisque instrumentis, auferebantur, sicuti hoc constat ex non-

nullorum figuris, ut & ex præparatis meis, ante quadraginta annos confectis; jam verò nostra methodo, ne hilum quidem aufero, & sic extremitates fasciculosas & succosas, quas pro Glandulis habuerunt Neoterici, demonstro.

Clar: D. Schelhamerus oppugnare videtur systema nostrum, circa ultimas extremitates vasorum sanguineorum, *ubi dicit, Nec microscopiis in mollibus & per madorem lubricis corporis partibus plenam habeo fidem.*

Breviter regeram Cl. viro, sc: quod ipsemet haud plenam habeam fidem, in indagandis partibus mollibus & per madorem lubricis, sine prægressa præparatione; si quis Cerebrum; quæ pars admodum mollis, ad incudem revocat, absque prægressa præparatione & modica induratione, vasorumque artificiali repletionem, difficillimum atque impossibile illi erit, veram constitutionem expiscari, saltem uti reor. Quicumque hæcce mea præparata viderunt oculis neutiquam armatis, unanimiter confessi sunt, sese luculenter vidisse, id quod statuo, præsertim qui cælo sereno me convenerunt.

Sciat itaque velim, Cl: Vir, quotiescunque in meis scriptis dixerim me hæc & alia luculenter microscopii ope vidisse, id tantum attribuendum esse meæ senectuti, qui jam annum sexagesimum septimum agens, oculis meis non peperi: alii autem, quorum oculi magis lyncei sunt, illa luculenter videre possunt, absque microscopiis.

Nº. LXXXIII. Fœtus humani vesica urinaria, quam à parte Penis aperui, molliter bombace replevi.

Not. 1. Utramque Arteriam umbilicalem à latere vesicæ confitam, ceraceâ materiâ replevi.

2. Urachus inter dictas Arterias hic visibilis, cæcus tamen in sui extremo, & nulla apertura præditus, quamvis hoc aliqui sustineant.

3. Umbilici rudimentum, portio funiculi umbilicalis, nec non arteriarum reptatus per vesicam hic cerni possunt.

Nº. LXXXIV. Uterque Ren fœtus humani.

Not. 1. Membrana adiposa, qua involuti sunt Renes, mentitur mere glandulosa, & facile imposteret minus peritis.

2. Arteriolæ ceraceâ materiâ flavâ repletæ, & inter cellulas adiposas repentes, visum alliciunt.

Nº. LXXXV.

Nº. LXXXV. Phiala in liquore continens Uterum muliebrem, cujus os internum adeò angustum, ut ne caput quidem aciculæ minoris admittere possit.

Not. 1. Isthæc morbofa constitutio organica inter infœcunditatis causas quoque recensenda.

2. Fimbriæ ductus Ovarii, seu Tubæ fallopianæ conspectiores in uno latere.

Nº. LXXXVI. Phiala liquore repleta, in qua conservata Uterus muliebris, cujus os internum naturaliter est constitutum.

Nº. LXXXVII. Phiala in liquore continens Uterum muliebrem, secundum longitudinem apertum, ut Uteri cavitas, nec non cavitas Cervicis interni conspici possint.

Not. 1. Expertissimus Anatomic. Regnerus de Graaf, qui in conscribendis partibus generationi inservientibus, palmam aliis præripuit, in delineatione cavitatis Cervicis internæ, mihi tamen haud satisfecit, quapropter illum nova delineatione dilucidare consultum duxi. Vide Tab. IV. Fig. III. Thes. VI.

2. Quam crassum existat os uteri internum, videri hic potest, utpote secundum longitudinem dissectum, præterea oculos incurrunt juga seu stamina lata, in cervice interna sita.

Nº. LXXXVIII. Maxima portio Venæ portæ, ceraceâ materiâ repleta, cujus extremitates tam exquisitæ sunt conservatæ, ut ne quidem extremum succosum deficiat; in tali præparatione, præter sanguinem, nil est ablatum; nullis occurrentibus ita dictis Glandulis aut Parenchymate.

Nº. LXXXIX. Phiala in liquore continens Portionem magnam Funiculi umbilicalis fœtus humani, cujus Arteriæ, ut & Venæ, repletæ sunt ceraceâ materiâ, ut horum vasorum situs & reptatus luculentissime cerni possint.

Not. Interim hoc objectum vitæ speciem repræsentat.

Nº. XC. Embryonis Placentula, cujus superficies, Embryonem respiciens, globulis rotundis, referta est. Vid. Tab. III. Fig. VII.

Mirari fatis nequeo, Placentam non solùm, verùm etiam funiculum umbilicalem tot degenerationibus esse obnoxia in statu morbofo, sicuti in Thesauris præced: notavi, & in sequentibus notaturus sum, de quibus hæctenus nil fere legi in Auctoribus.

Nº. XCI. Os Uteri apertum, ut oris non solum, verum etiam Cervicis interni constitutio cerni possint, quæ cum objecto, Nº. LXXXVII prorsus conveniunt, ita ut dubitandum non sit de veritate circa ea, quæ eo loci dixi.

Nº. XCII. Phiala in liquore continens fœtus humani Pulmonem, inter cujus lobos Cor, Pericardio involutum, situm, ut & constitutionem naturalem obtinet.

Not. 1. Pulmonis divisionem ordinariam in lobum dextrum & sinistrum non solum, verum etiam lobi dextri subdivisionem in lobulos tres, sinistri in duos, & horum omnium in lobulos mil- lenos, hic videre licet.

2. Arteriæ, per Pericardium disseminatæ, hic sunt repletæ, ita ut distincte videri possint, imò pulmonem & Cor, vitæ spe- ciem repræsentant.

Nº. XCIII. Phiala in cujus liquore videri potest, rudimentum Placentulæ Embryonis humani minutissimi, cui connectitur Fu- niculus umbilicalis, in cujus extremo Embryonis rudimentum quidem cohæret, sed maxima parte liquefactum & in nihilum redactum est, propterea quod nimis diu retinuerunt, antequam mihi traderent.

Nº. XCIV. Magna portio Cerebri humani, lapidis instar à me, ante annos triginta indurata, absque decoctione.

Not. 1. Hominibus admirationi est, Ligna & alia in hoc vel illo fluvio lapidis duritiem acquirere; magis autem illis admira- tioni sit, Cerebrum, substantiam admodum mollem, lapidis du- ritiem acquirere, idque liquoris nostri ope, neque solum talem acquisivit duritiem, verum etiam lapidis scintillantis instar fulget.

2. Ist hæc præparatio, ante triginta sex annos, à me facta, & qui post me venient hocce objectum per mille & plures, ut cre- do, annos conservare poterunt, sine ulla corruptione; tali enim modo præparata incorruptibilia sunt.

Nº. XCV. Phila in liquore continens Testiculum humanum, peculiari modo dissolutum.

Nº. XCVI. Phiala sicca, & in ea, portio spinæ dorsæ alicujus animalis ex India mihi allata, cujus vertebræ inter se ita cohæ- rent, absque ullis adminiculis ligamentosis aut ancylofi. Interim dicta portio Spinæ quaquaversus, mobilis est, tanquam in cor- pore vivo.

Nº. XCVII.

Nº. XCVII. Facies cujusdam juvenis vitæ speciem repræsentans.

Not. Labia non solum, verum etiam Genæ rubent.

2. Prolabia destituuntur epitheliâ, unde sericum villosum repræsentant.

Nº. XCVIII. Phiala in liquore conservans Embryonis Placentulam, tanquam in aliud Esse mutatam, & oblongo-rotundam, duram, quales olim pro molis habuerunt.

Nº. XCIX. Phiala, in qua conservatur embryo magnitudine grani hordei mundati, induratus, cum annexo Placentulæ rudimento, à quadraginta annis conservatus, quem mihi dono dedit D. Dr. Helvetius, Medicus apud Hagienfes celeberrimus.

Nº. C. Phiala in liquore continens Placentulam fœtus humani trium circiter mensium, cujus magnitudo ab annexo sanguine coagulato valde aucta, id quod in illo tempore, uti supra innui, sæpe contingit, ideoque caute judicandum, cum ejusmodi Placentulæ nobis occurrant, ne perversum feramus judicium de tempore, à quo imprægnata fuit mater.

Nº. CI. Placentula fœtus hum: in liquore contenta, iv. circiter mensium, quæ per aliquot tempus in Utero fuit relicta, post Embryonis exclusionem aut annihilationem, unde ceu in globulum rotundum, nulla cavitate præditum, mutata est, & sic nil minus, quam Placentulæ constitutionem retinuit.

Nº. CII. Placentula fœtus humani, trium fere mensium, in liquore conservata, quæ ab aliquo tempore in Utero hæsit, post fœtus exclusionem.

Not. I. In hac Placentula, quod illi multum sanguinis coagulati quoque adhæreat.

2. Extremitates vasorum sanguineorum variis locis rudimentum hydatidum repræsentant, & sic in extremitatibus videmus annexos varios globulos minutissimos ceu arenulas. Vid. Tab. V. Fig. III. & IV. Thes. VI.

Nº. CIII. Phiala in liquore continens Placentulam humanam cum annexo sanguine coagulato, quæ degeneravit in majorem & magis luculentam mutationem, nempe in hydatides. Vid. Tab. V. Fig. V. Thesaur. VI.

Nº. CIV. Phiala in qua continetur portio, Placentæ Uterinæ humanæ, quæ tota est in hydatides.

Not.

Not. Quamvis fere incredibile sit integram Placentam, quæ nil nisi vasa sanguinea, posse degenerare in hydatides, sc: vasa majora, minora, minima, tamen à veritate haud esse alienum edoctus sum, & à multis annis illud quoque publici juris feci, adjectis figuris Vide observ. meas Anatomico-Chirurg. pag. 44 Fig. 34. & 35. eo tempore in nullo auctore de hac re legeram, multo minus figuras hujus rei videram, postea autem vidi figuras ab alio expressas, & secundum meas factas, non nihil tamen studio mutatas, sine ulla mei mentione, sed transeant illa cum cæteris erroribus, ab illo commissis; quo autem modo hæc vasa sanguinea in hydatides possint mutari, supra innui, sc: inter vasorum sanguineorum tunicas, reperitur & tunica cellulosa, cujus cellulæ in statu præternaturali si repleantur latice aquoso, cavitas vasorum ita premitur ut nihil cavitationis supermaneat, & sic obliterantur non solum minora, verum etiam majora vasa.

Nº. CV. Phiala in liquore continens Os petrosum, ita præparatum, ut non solum tres canales ossei, verum etiam vestibuli cavitas videri possint, modo ad candelæ aut solis lucem objectum admoveatur, id sine Canaliū læsione.

Præterea Cochlea luculenter hic quoque sese videndam exhibet.

Nº. CVI. Phiala liquore referta, & in ea Stomachus pueri, ejus Arteriæ sunt repletæ ceraceâ materiâ alba, in ejus medio occurrit repletio cujusdam ramuli arteriosi artificiosissima, rete mirabile repræsentans: Interim dubitandum non est, quin omnes ramuli arteriosi ita sint constituti, quamvis hic non appareant, idque propter repletionem imperfectam.

Notandum quoque reptatum harum Arteriolarum longe differre, ab eo, qui est in Arteriis Renalibus, Lienalibus, placenta, & hoc consideratione dignum esse censeo

Nº. CVII. Testiculus humanus peculiari modo dissolutus, & in liquore conservatus.

Nº. CVIII. Hepar foetus excarne, uti perversè & abusivè loquimur: in Hepate enim nil carnosum, glandulosum aut parenchymatosum, ab extremitatibus vasorum diversi.

Not. Extremitates ultimæ Venæ Portæ, oppido quam bene hic sunt conservatæ, non autem Cavæ.

Nº. CIX.

Nº. CIX. Phiala in liquore continens portionem Corticalis substantiæ Cerebri humani, à capillo dependentem, in qua vasculorum constitutio videri potest.

Nº. CX. Brachium infantis, vitæ speciem repræsentans, & inter digitos manus continens portionem Thoracis sui, aut alterius infantis, hujus Musculi tam rubicundi, ut in corpore vivo rubicundiores non appareant.

Nº. CXI. Phiala sicca, in qua Muris sceleton nitidissimum, & tam subtiliter confectum, ut ossicula auditus in osse petroso videri possint.

Dictum sceleton uni ex posterioribus pedibus insistens, absque adminiculo æneo, aut ligneo, quasi saltare videtur pede unico.

Nº. CXII. Phiala in liquore continens portionem Tunicæ interioris Uteri bovini, quæ degeneravit in globulos rotundos, parvos, duriusculos, idque, ut ego statuo, à vasculorum sanguineorum obstructione in suo extremo, uti antea in aliis objectis, & posthac variis in Thesauris exhibiturus sum.

Nº. CXIII. Phiala continens Renem Caninum, cujus substantiâ interiore, (quæ nil nisi vasa) planè consumptâ, cavitas ejus Vermem continet longum.

Nº. CXIV. Phiala in liquore conservans portionem Testiculi ovini dissoluti, qui magnam habet analogiam cum Testiculo humano dissoluto.

Nº. CXV. Os humanum, utrumque Labium, cum annexa portione Malæ.

Not. 1. Anterior pars prolabii inferioris, Epithelia adhuc est obducta, posterior pars verò destituitur illâ, ita ut in objecti parte posteriore Papillæ nerveæ, sericum villosum repræsentantes, videri possint, secus ac in parte anteriore.

2. Integumentum, quo genæ obducuntur internè, non est membrana vera, uti nonnulli autumant, sed cum prolabiis hoc commune habet, sc: quod dictum integumentum sit Epithelia, producta ex nervorum extremis, id quod in Epidermide locum quoque habere experior. Hinc fit, quod Epithelia Genarum læsa, nullum excitat dolorem, quemadmodum in Epidermide.

Nº. CXVI. Phiala in liquore continens portionem Linguae vitulinæ, cujus Papillæ linguales rubicundissimæ, propter

Arteriolarum repletionem, quibus Arterioli scatent papillæ,
 N°. CXVII. Portio Pulmonis humani in liquore conservata,
 cujus color rubicundus exactissimè est conservatus.

Not. Me variis locis, membranam amicientem separasse, partim ut constitutionem membranæ, partim vasorum sanguineorum copiam, ut & cursum atque reptatum naturalem exhiberem: Eum in finem cellulæ intactæ sunt relictæ, ut earum constitutio naturalis in expiratione videri possit.

N°. CXVIII. Portio Mesenterii, quæ hic vesicularis apparet, propter Tunicæ ejus cellulosæ repletionem ab aëre, idque ab indispositione, quam contraxit objectum ante mortem.

Not. 1. Mesenterium duplici membrana constare, nemo ambigit, ego statuo & demonstro præterea tertiam membranulam, quam cellulosam denomino, sitam inter Mesenterii duplicaturam, quæ constituitur ex millenis cellulis, quæ non apparent, nisi flatu, vel aqua repletæ, oculos incurrant; in statu autem naturali non comparent, quamvis in obesis pinguedine repleantur, & tunc membranula isthæc cum membrana adiposa, sub cute sita, plane convenit.

2. In hoc objecto non solum apparent dictæ Cellulæ, verum etiam flatu à morbosa constitutione repletæ, & corpore exemptæ, rotunditatem sphæricam retinuerunt, idque propter liquorem, in quo natant, id autem fieri non posset, si eximerentur.

3. Quam utile sit, objecta in liquore conservare, & in publicis demonstrationibus Anatomicis exhibere, hæc & alia satis superque indigitant, ita ut immeritò meum institutum improba-verint olim varii, cum hoc in usum revocarem.

N°. CXIX. Phiala in liquore continens unam atque alteram Vertebra Thoracis fœtus humani, quibus connectitur portio diaphragmatis, ut & uterque Ren: suntque hæc omnia tam nitidè conservata, ut jamjam è corpore videantur exempta.

Not. 1. Superficies utriusque Renis inæqualis, unde Renes ceu in varias particulas subdivisi videantur, & hoc in illa ætate semper contingit.

2. Reni sinistro incumbit Ren succenturiatus, tanquam cupula glandi.

3. Renes succenturiatos affigi, mediante membrana adiposa, Diaphragmati, hic cerni potest.

4. Quod

4. Quod substantia interior Spinalis Medullæ, corticalis sit, & ex vasis sanguineis, præsertim arteriolis constet, in hoc, & aliis quoque objectis, à me conservatis, videre licet.

Nº. CXX. Phiala sicca, & in ea Placentula, pro Embryonis magnitudine (uti olim putavi) prodigiosa, cui annectitur, ope Funiculi umbilicalis, Embryo semi uncix magnitudine, qui natus est sex horis post partum fœtus maturi novem mensium, superfœtationis exemplum infallibile, de hoc partu legi potest in observationibus meis Anatomico-Chirurgicis A. 1691. in lucem editis, ubi sequentia simul cum figura, fol. 21. exstant.

Uxor cujusdam Chirurgi Amstælodamensis Anno 1686. infantem robustum & viventem peperit; sex horis post hunc partum, enixa quoque Embryonem, cujus formam & magnitudinem Vide bis. Fig. XV. in hoc Embryone notatu dignum fuit, quod Funiculus umbilicalis tot hydatidibus esset refertus, ut totus videretur concatenatio Vesicularum, aqueo humore refertarum, unde hoc? &c.

Ex descriptione Placentæ, quam prodigiosæ magnitudinis esse statui, patet, me quoque fuisse deceptum, sc: quod eo tempore pro Placentula, simul sanguinem coagulatum habuerim, cum contra Placentulæ Embryonum in tali ætate admodum exiles sunt.

Notandum præterea huncce Embryonem siccum & intus repletum esse ceracea materia, sine qua, debitam & naturalem magnitudinem servare haud potuissem in exsiccatione.

Nº. CXXI. Phiala in liquore continens lamellam Cerebelli humani, cujus cortex, repletus materiâ ceraceâ, rubedinem induit; medullaris verò substantia colorem album retinuit.

Nº. CXXII. Phiala sicca, in qua cernere licet sceleton muris nitidissimum, quod uni posteriorum pedum insistit, & uno anteriorum continet setam, cui agglutinatus est dens Aranæ Americanæ magnitudinis prodigiosæ.

Nº. CXXIII. Phiala sicca, & in ea, cutis Capitis hominis, cujus Arteriæ sunt repletæ ceraceâ materiâ rubrâ, idque tam artificiosè, ut ne minimus quidem ramulus videatur intactus, unde tota cutis, ceu inflammata nobis occurrit.

Interim consideratione dignum censeo, dictam cutem retinuisse, in sua exsiccatione, figuram scutellæ sine rugis.

Nº. CXXIV. Os temporum in duas partes divisum, in quarum primâ & exteriori, quæ Os squamosum dicitur, membrana

Tympani sese videndam exhibet, innumeris Arterioliis superbiens, huic annectitur adhuc manubrium Malleoli, & Malleoli Incus.

Notandum quoque dictam membranulam in medio esse perforatam, id quod contra naturæ leges.

Nº. CXXV. Cor humanum balsamo nostro induratum & ita præparatum, ut per æva conservari possit.

Not. 1. Omnia vasa, & præsertim Arterias, ceraceâ materiâ rubrâ leviter ita esse repletas, ut ultimæ extremitates, tomenti instar tenues, ceraceæ materiæ transitum admiserint per Cordis substantiam musculosam, idque sub forma nubeculæ, quod visui pulchrum.

2. In illa leni repletione ceraceâ materiâ nullo modo extravasationem præternaturalem causata fuit; tunc enim non in forma nubeculæ, sed in forma globulorum visui sese exhibuisset dicta materia.

3. In statu vivo & sano, credibile sanguinem quoque ex extremis Arterioliis exprimi, extra sua vasa arteriosa, in forma feri sanguinis. Cum enim Arteriæ sint destinatæ musculis devehendo succum alibilem, relinquere debet vascula dicta. Suntque hæ ultimæ extremitates aliter dispositæ, quam quidem in Hepate, aut Liene, non solum ratione cursus, verum etiam substantiæ & dispositione vid. Tab. V. fig. VI.

4. Dispositio Arteriarum per tunicas Arteriæ Carotidis distributarum, videri hic nitidè quoque potest, ut &

5. Aortæ truncus, tres ramos sursum emittens, nec non cæteri trunci Venæ pulmonalis, Venæ cavæ, Coronariorum &c, in naturali situ.

6. Auriculis Cordis eadem materia rubra repletis, naturalis figura visui exhibetur. Vid. cætera B. Lector in Thesauro III. & præsertim in IV, ubi delineationes Cordium repræsentavi, ne Arteriarum quidem extremis neglectis.

EXPLICATIO

Figurarum Thesauri Anatomici VI. TAB. I.

FIG. I. **S**Celeton Humanum repræsentat, magnitudine digiti minimi, cujus dextra continet Ovum muliebne non fœcundatum,

& Litt. Anotatum. Sinistra autem tenet ope capillorum, tria ova muliebria diversæ magnitudinis.

FIG. II.

Fig: 3.

Fig: 2.

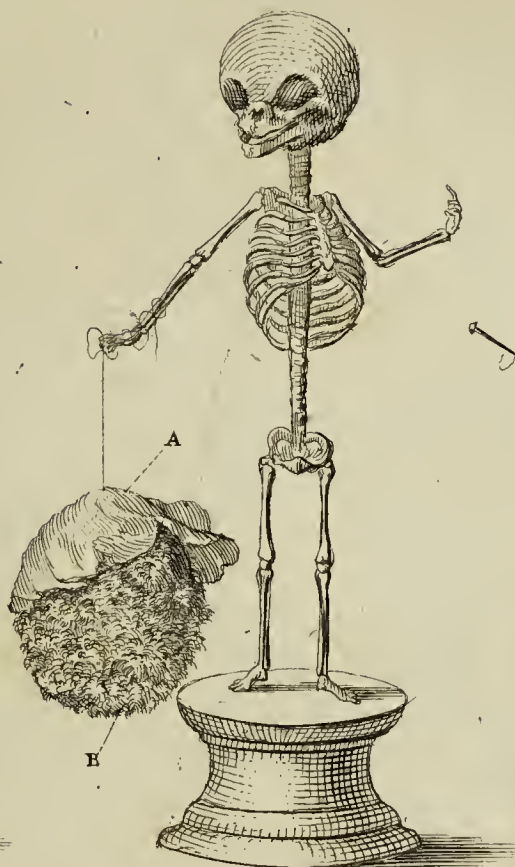

Fig: 1.

Fig: 5.

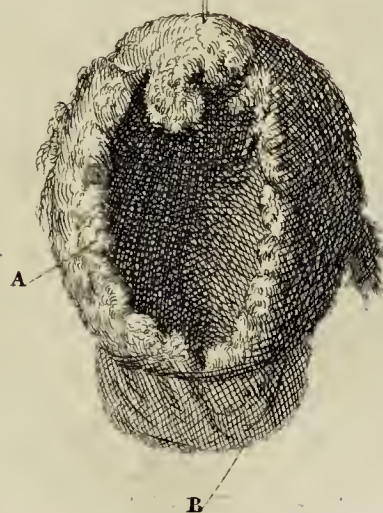
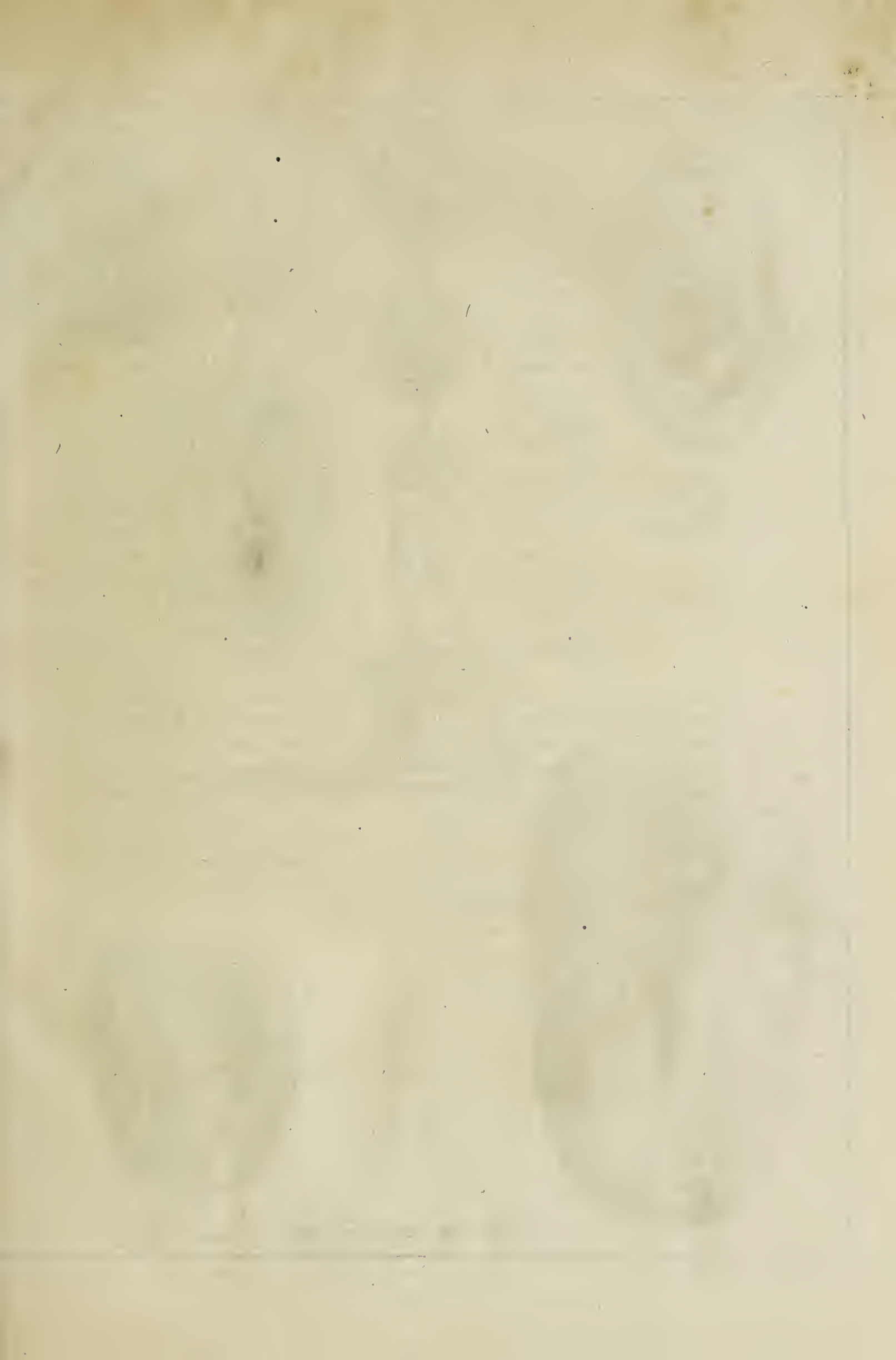

Fig: 4.

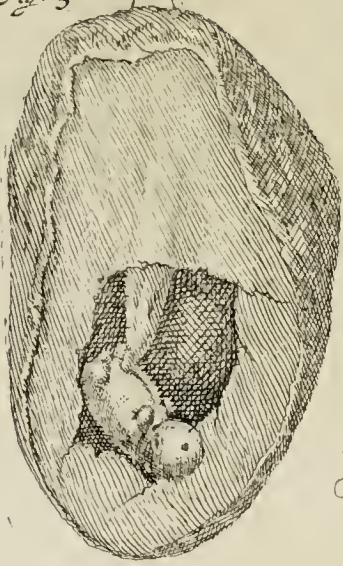

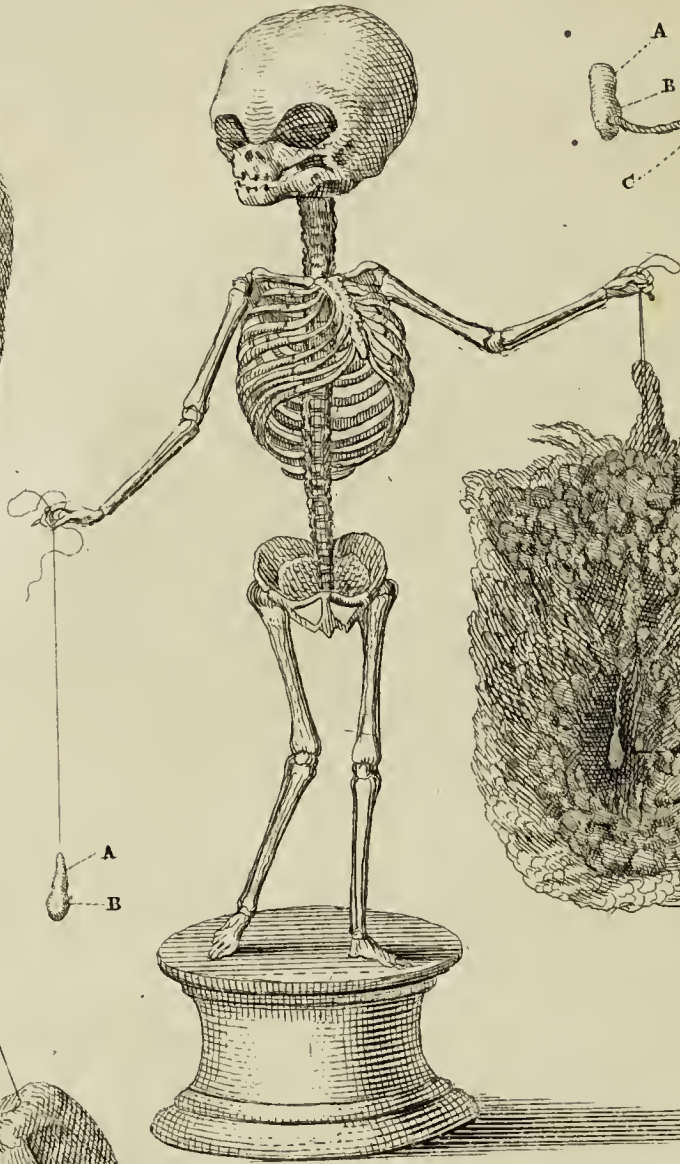

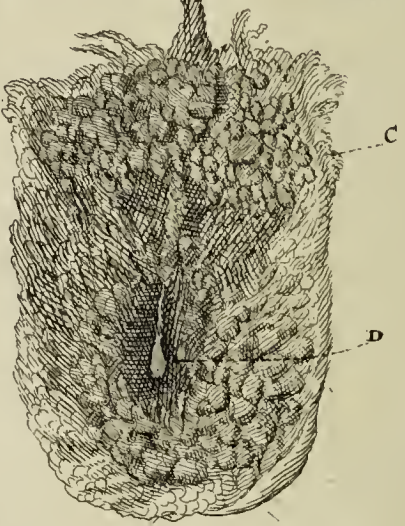
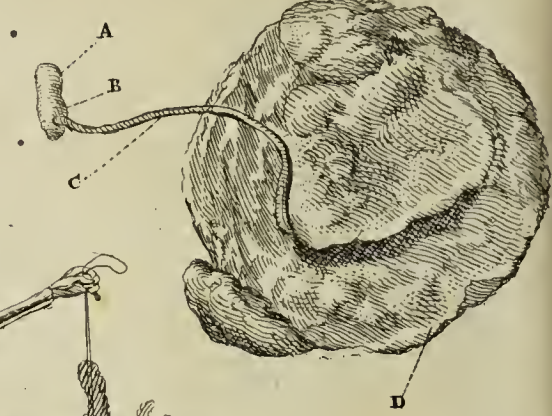
*Tab. VI.
Fig. 5.*

Fig. 1.

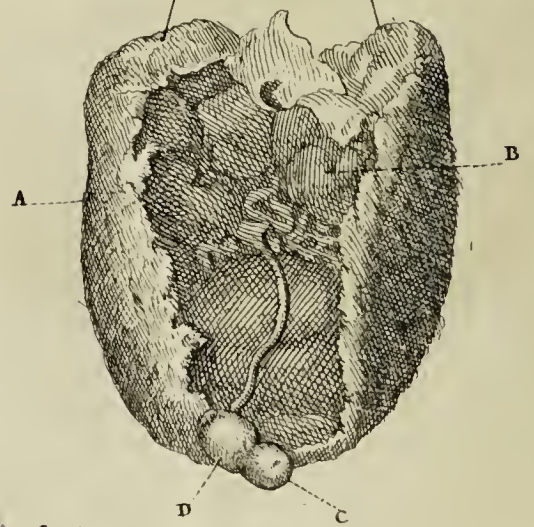
*Tab. II.
Fig. 2.*

Fig. 3.

Fig. 4.

C. Huiberts, ad vivum sculp.

Neerd. Taf. 94.

FIG. II. Sceleton exhibet humanum, præcedente aliquanto majus, à cuius dextra dependet Ovum muliebri fœcundatum utero exclusum, majusculum, & non apertum; ita ut ejus contentum haud viderim.

- A. Rudimentum membranarum.
B. Rudimentum vasorum sang: Placentæ primordia constituens.

FIG. III. Sceleton humanum indicis magnitudine, à cuius sinistra; ope capilli dependet Ovum fœcundatum, ejusdem ferè magnitudinis, illudque aperui, ast in ejus cavo

nil solidi inveni.

- A. Ovi exteriora Vasculosa.
B. Ovi cavitas.

FIG. IV. Placentulæ rudimentum, quod ab aliquo tempore in utero hæsit, post embryonis exclusionem, unde durius factum, & naturali constitutione destitutum.

FIG. V. Rudimentum Placentulæ embryonis humani minimi.

- A. Vasculorum rudera.
B. Sanguis coagulatus, dicto rudimento firmiter cohærens.

TAB. II. V. objecta representat quorum I.

FIG. I. Sceleton humanum trium circiter mensium, à cuius manibus ope capillorum, dependent rudimenta duorum embryonum humanorum, quorum primum à dextra dependens, semen anisi magnitudine adæquat. A sinistra autem, capilli ope, dependens tenet rudimentum placentulæ humanæ, cui adhæret ope rudimenti funiculi umbilicalis, rudimentum embryonis humani pediculi aut seminis lactucæ magnitudine.

Fœtus hum: Rudimenti primi Explicatio.

- A. Funiculi Umbilicalis rudimentum, crassitie rudimento embryonis vix ceden's, id quod pluries mihi videre contigit.
B. Embryonis rudimentum, seminis anisi magnitudine.

Rudimenti secundi expositio.

- C. Placentulæ rudimentum.
D. Embryonis rudimentum magnitudine pediculi aut seminis lactucæ.

FIG. II. Embryonem humanum, magnitudine grani hordei mundati, ope funiculi umbilicalis, Placentulæ cohærentem, denotat.

- A. Embryonis Caput.
B. Corpus artubus nondum instructum.
C. Funiculus umbilicalis.
D. Placentula.

FIG. III. Exhibet embryonem humanum, ejusdem ferè magnitudinis.

- A. Placentula embryonis, prodigiosa, uti mentitur, magnitudinis, pro ratione embryonis, idque propter sanguinem coagulatum, veræ Placentulæ tam firmiter cohærentem, ut sine laceratione placentulæ separare haud potuerim.
B. Funiculi umbilicalis rudimentum, in hydatidem mutatum.
C. Embryo, cujus caput cum corpore adhuc confusum.

FIG. IV. Exhibet embryonem humanum, præcedente paulo majorem, cujus caput jam è corpore distinctum, artuumque rudera nonnihil in-

conspēctum prodeunt, tuberculorum minimorum instar.

A. Placentulæ facies exterior.

B. Ejusdem facies interior.

C. Embryonis capus.

D. Ejusdem corpus.

FIG. V. Exhibetur embryo, digiti transversī magnitudine, cujus caput à corpore non solum distingui

potest, verum etiam artuum rudimenta, tuberculorum majorum instar, prominent; & quod notandum, Funiculi umbilicalis rudimentum, crassitie sua, embryonem ferè adæquat, illudque pluries, uti dixi, me vidisse memini. An a morboſa Funiculi constitutione?

TAB. III. Expositio, in qua VI. reperiuntur figuræ, quarum.

I. Demonstrat sceleton humanum, quatuor circiter mensium, à cujus dextra, ope capilli, dependet Embryo, præcedente paulo major, cujus artus magis sunt expansi, digiti verò nondum visui apparent. Notatur autem dictus embryo FIG. II, cujus funiculus umbilicalis, lit: A. notatus, admodum crassus existit. Qui verò à sinistra dependet embryo, FIG. III. notatus, foetus est humanus, præcedente tantillo major. In hoc foetu jam digiti omnino videri possunt, non solum manuum, verum etiam pedum, estque funiculus umbilicalis longè tenuior; ita ut hic denudè naturæ lusus considerandus sit.

Notandum interim hunc ultimum me habere pro foetu, propterea quod omnia membra jam sunt absoluta, ne digitis quidem exceptis, estque funiculus umbilicalis longè tenuior præcedente.

FIG. IV. Foetus humanus, à ca-

pillo dependens, qui præcedente major, cujus funiculus umbilicalis, præcedentis foetus, vix crassior.

FIG. V. Atheroma pilosum inter cervicis bovinæ musculos repertum, & nidum aviculæ Ourusiiæ, vulgò *Colubrije* dictæ, repræsentans.

A. Pili in orbem dispositi.

B. Pultacea materia in Atheromatibus parte interiore reperta.

FIG. VI. Atheroma circa eundem locum repertum, ex cujus cavo pili emergunt recti, repræsentatque pilum igneum incensum.

A. Substantia dura & heterogenea.

B. Pili.

FIG. VII. Placentulam humanam demonstrat, quæ post foetus exclusionem aliquo tempore in utero remansit; hujus autem superficies interior tuberculis duris est obsita.

A. Placentula.

B. Tubercula.

TAB. IV. demonstrantur III. figuræ, quarum prima.

Uterus est mulieris, à paucis diebus gravidæ.

A. Uteri corpus.

B. Uteri crassities.

C. Ejus cavitas.

D. Locus ubi ductus ovarii, s. Tubæ Fallopiæ in uteri cavum inferuntur.

E. Ova-

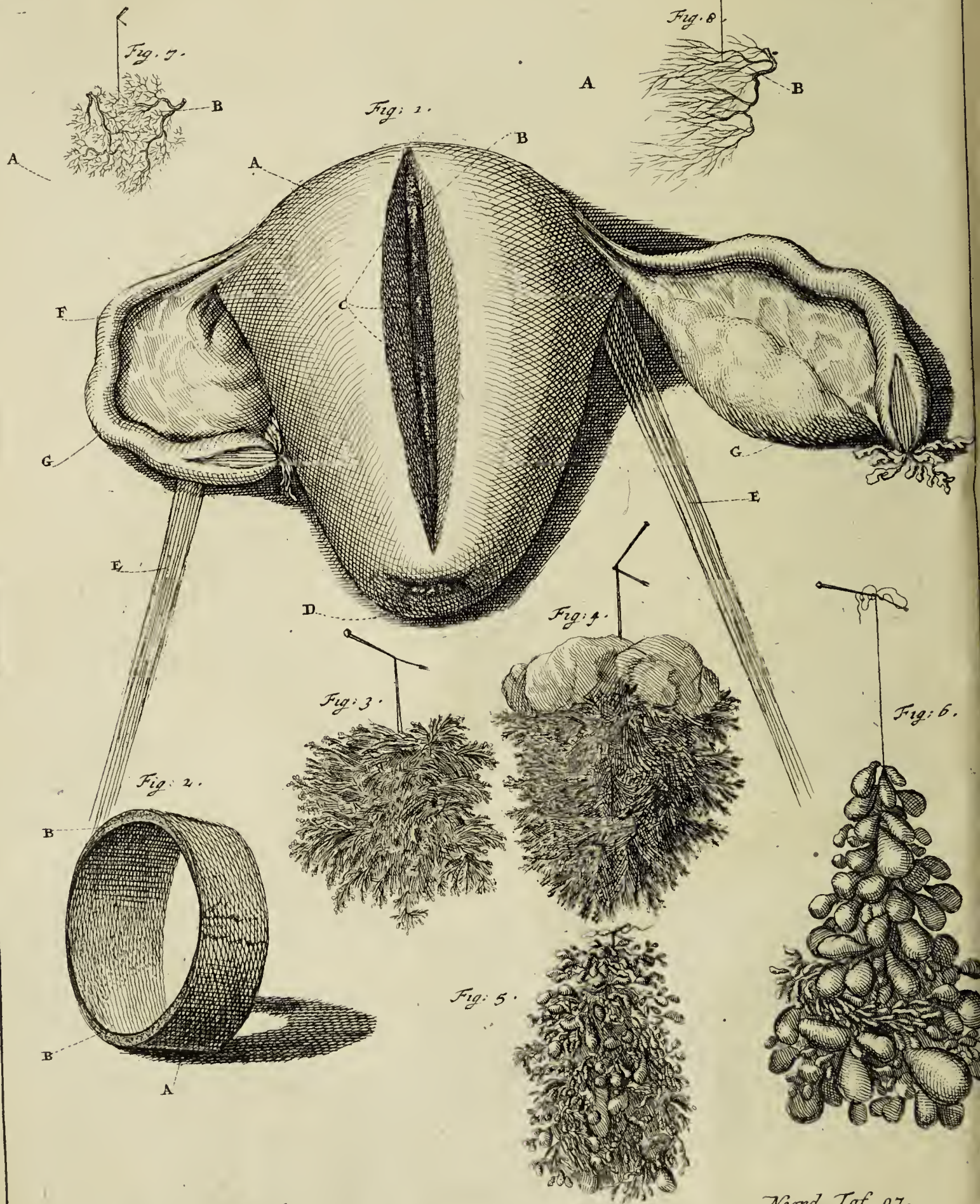

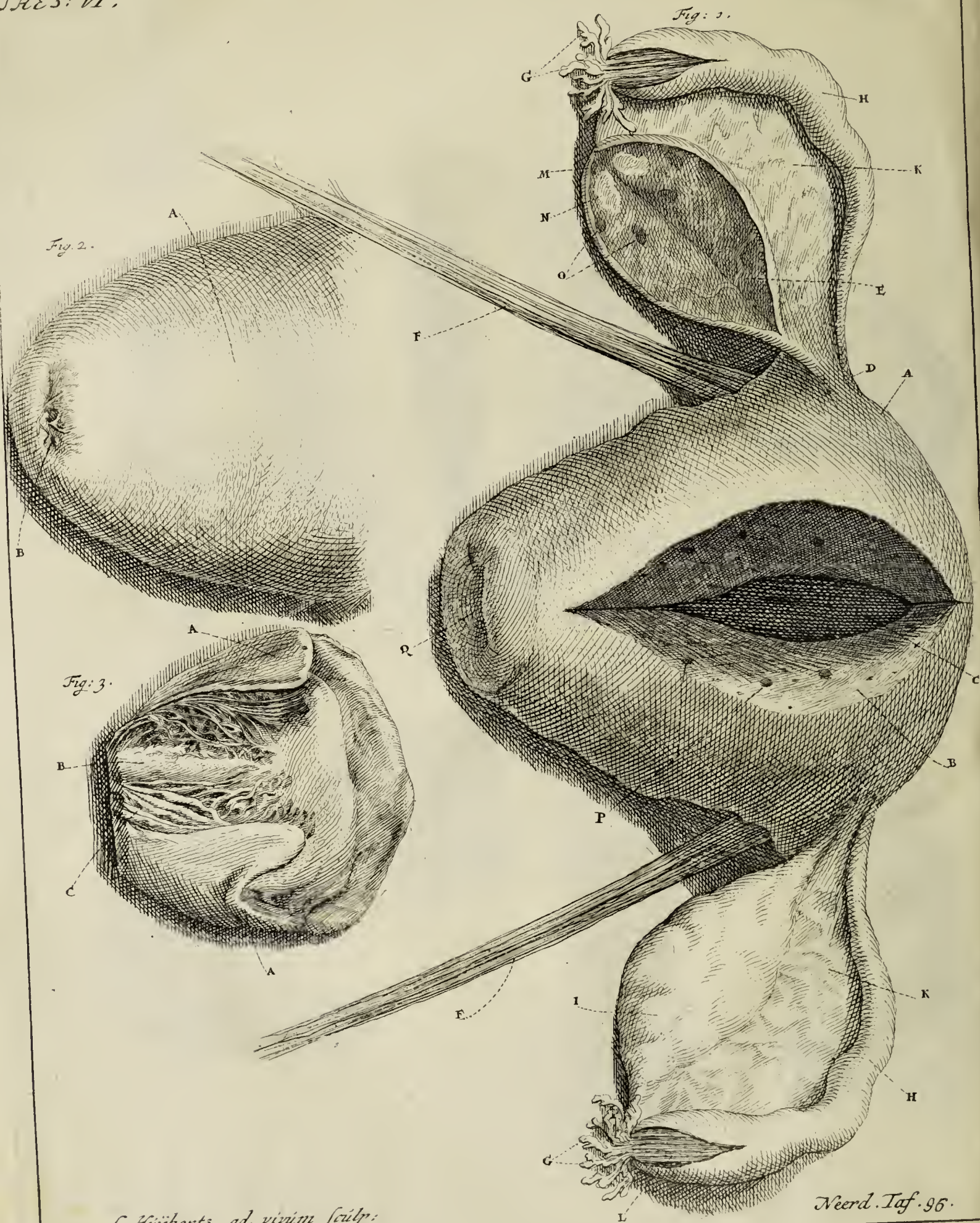

E. Ovarium apertum & bisectum.

F. Ligamenta tiretia, rotunda vulgè dicta.

G. Tubarum fimbriæ.

H. Tubæ Fallopianæ.

I. Ova, in Ovarii superficie prominencia.

K. Ligamenta Uteri lata.

L. Tubarum cavitas.

M. Ovarii aperti margo.

N. Ovum fœcundatum, & in majorem molem extensum, cujus contentum, ceu in coagulum mutatum forsan à liquore meo, in quo objectum innatat.

O, O. Ovula non fœcundata, transversim scissa, quorum contentum non est coagulatum, quamvis in eodem liquore hæreat.

P. Vasa sang: transfissa.

Q. Os uteri internum.

FIG. II. Uterus est, qui prolapsus

fuit è corpore cujusdam mulieris.

A. Uteri pars anterior, Vaginâ obducta, unde Uterus, quamvis prolapsus, immediatè videri haud potest, id quod in omni uteri proidentia locum habet, sc. extra partum.

B. Os uteri internum, in quo varii conspiciuntur sulci exigui cervicis interioris, qui hic in conspectum veniunt à pressione, & conatibus, quibus afficiuntur mulieres, dicto affectu laborantes.

FIG. III. Os uteri internum, ut & cervix uteri interior, suntque secundum longitudinem aperta, ut interiora conspici possint.

A. A. Latera Oris uteri, per medium dissecti.

B. Cervicis cavitas.

C. Sulci.

TAB. V. VI. Figures continet, quarum prima Fig. I. notata, mulieris Uterus, à paucis horis gravida, & in adulterio à marito reperta, paucisque post horis occisa, cujus cavitas non solum, verum etiam utraque Tuba Fallopiana semine Virili referta.

A. Corpus uteri.

B. Uteri cavitas.

C. Semen Virile, à liquore, in quo hæret, nonnihil induratum.

D. Os uteri internum, in quo paulum seminis adhuc reperitur.

E. Teretia ligamenta.

F. Tubæ Fallopianæ.

G. Ovaria, quæ olim Testiculi muliebres dicebantur.

FIG. II. Hominis portio intestini Ilei, cujus tunica cellulosa inflata, exsiccata, & transversim secta.

A. Portio dicti intestini.

B. Tunica cellulosa.

FIG. III. & IV. Demonstrant

portiones Placentæ uterinæ humanæ, quæ per aliquot dies remanere in utero, post fætus exclusionem, unde vasorum sang: extremitates, hydatidum naturam variis locis induere incipiunt.

FIG. V. Portio placentæ humanæ exhibetur, in qua supradictum luculentiùs videri potest, utpotè hydatidibus in majorem molem excretis.

FIG. VI. Indigitat portionem cujusdam placentæ uterinæ hum: quæ tota quanta in hydatides mutata Hæc omnia in museo meo ita conservantur, ac sic jamjam è corpore essent excreta.

TAB.

TAB. VI. Denotat corpus quoddam præternaturale, ex Utero Vaccinæ expulsum, & undique ferè pilis brevibus, nigris, albis, stipatum, pedunculoque longissimo præditum.

- A. Corpus pilosum.
- B. Pedunculus.
- C. Pars pilis destituta.
- D. Pili.

Quicumque jam examinaverit omnes Embryones, quos hic repræsentavi, calculum faciliè apponet assertioni meæ, sc: quod arduum, atque difficilè sit determinare ex Embryonis magnitudine, ut ex relatione, à quo tempore concepserint mulieres; præsertim cum per paucæ reperiantur, quæ justum temporis punctum graviditatis observare valent. Præterea vitalitatem sæ-

pissimè per aliquod tempus amiserunt Embryones, & nihilominus in utero ad tempus remanent, ita ut existimem impossibile ferè esse justum tempus designare ex Embryonis magnitudine. Circa foetum humanum trium, quatuor, quinqueve mensium paulò certius illud dijudicari potest, cum sæpissimè vitales in lucem prodeant, & majori quoque numero ad nostras perveniant manus. Itaque cautius agere volui, quam alii, qui incautè affirmant sese hoc posse videre ex illorum magnitudine.

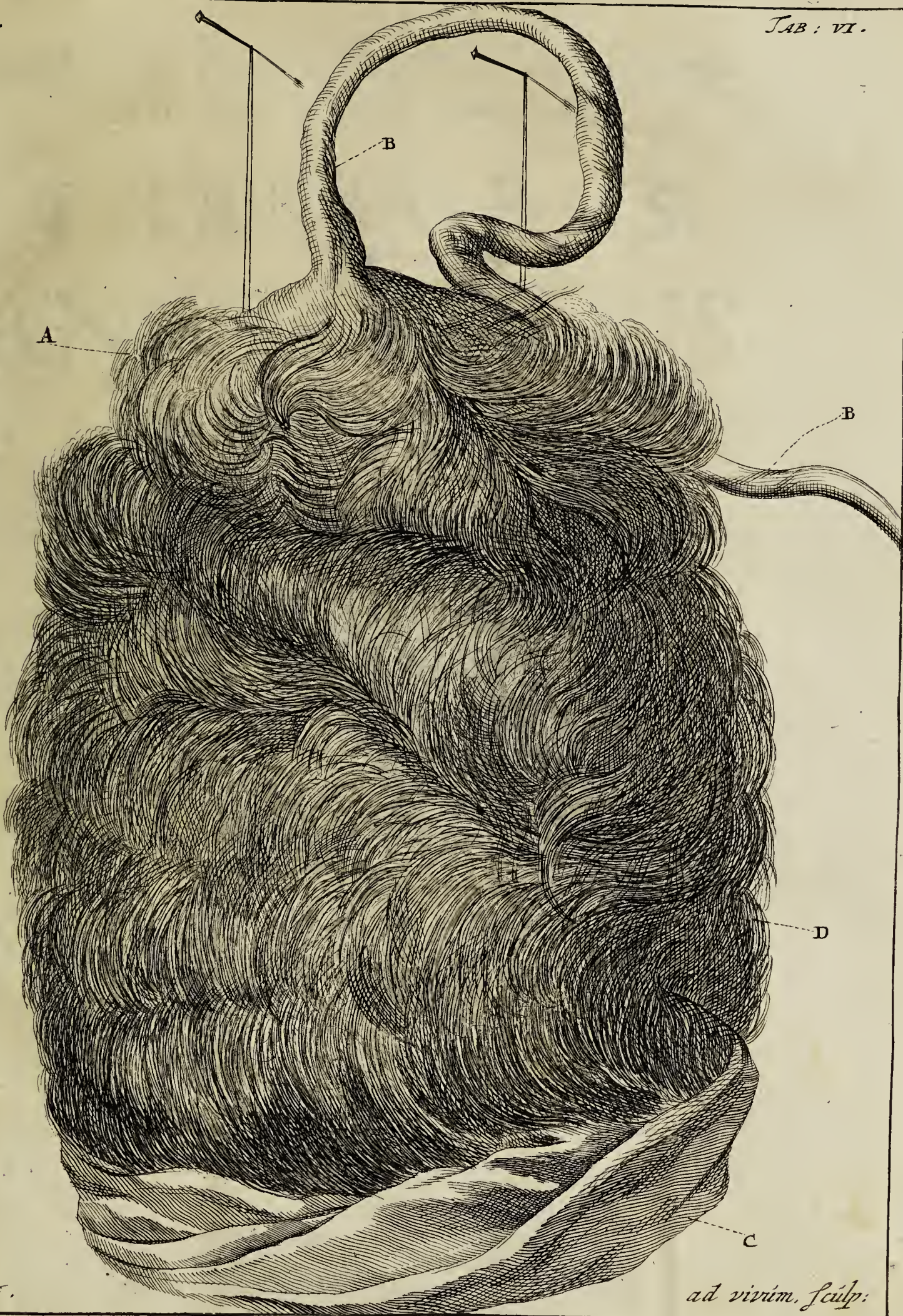
F I N I S.

TAFEL: VI.

TAB: VI.

Huyberts.

ad vivum. sculp.

FREDERICI RUYSCHII,

*Anatomiae & Botanices Professoris, nec non Aca-
demiae Caesareae Curiosorum Collegae*

THESAURUS
ANATOMICUS
SEPTIMUS.

Cum Figuris aeneis.

AMSTELODAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.

ANNO MDCCXXVI.

THESAURUS ANATOMICUS SEPTIMUS.

Nº. I. N cuius fundo reperitur Tumulus, ex variis Conchyliis Indicis purificatis, & ramulis marinis confectus.

In hujus fastigio conspicitur Concha exotica, margine in mucrones exeunte. *Fab. Columnæ de Purp. p. 27.* S. Pectunculus albus Guineensis major, costis elatis, striatis. *Pettiv. Mus. No. 727.* In sinu, seu concavâ parte, hujus Conchæ occurrit sceleton foetus humani octodecim circiter hebdomadam; hujus dextrâ continetur Arteria Splenica, repleta ceraceâ materiâ rubrâ, Corallium rubrum repræsentans.

Dictus Tumulus in sese continet foetum humanum bicipitem, tribus brachiis, duobusque pedibus præditum, quem; à plurimis annis, ab aliis balsamo conditum, & induratum, emi; talis autem balsamatio cum mea neutiquam convenit, quoniam neque constitutionem naturalem, neque colorem, retinuit.

Not. Præterea, quod non solum ex orbitis Oculorum prodeant Lacertæ, ut & Serpentes, verum etiam per totum corpus decurrere & reptare videntur, id quod in aliquibus oris exoticis in defunctorum simulacris, aut tumulis, non raro accidere, unicuique notum.

Nº. II. Latere dextro hujus Tumuli adstat sceleton foetus maturi, dextrâ (ne otiosum videatur) continens, & nobis demonstrans portionem Ilei, cum notabili diverticulo, cujus diverticuli extremum prætern: caput caninum mentitur.

Hanc intestini portionem à plurimis annis conservavi, imo in observationibus meis Anatomico-Chirurgicis descripsi; nunc

THESAURUS ANATOMICUS VII.

autem denuo iconem æri incidi, curavi. Vid. Tab. IV. Fig. II. Thef. VII.

Nº. III. A sinistris quoque in conspectum venit sceleton fœtus maturi, cujus utraque manus continet ramum Arteriosum magnum, ceraceâ materiâ crocei coloris refertum.

ASSER PRIMUS.

Nº. IV. **S**uis pes extremus, è cujus latere sinistro ceu digiti humani emergere videntur.

Nº. II. Muris sceleton nitidissimum, cujus pes osseus anterior, & sinister, continet frustum Hepatis balsamo induratum, cujus superficies ceu granulosa glandulosi quid præ se fert; & hoc non solum mihi, verum etiam aliis Anatomicis Expertissimis olim imposuit, existimantibus, **ILLUD GRANULOSUM**, Glandulas esse, per se subsistentes, & propriâ membranâ amictas, ad quas, ut ajebant, Vasa sanguinea alluerent; cum contra, dicta corpuscula rectius & non vulgari modo perlustrata, luculenter demonstrem, illa, post dissolutionem, in liquore visa, nil esse, nisi vasorum sanguineorum extremitates succosas, penicillorum in modum constitutas, uti antea fusius de hac re egi.

Dextra præterea continet membranam, per quam myriades vasorum sanguineorum repletorum sunt disseminatæ, quorum extremitates, tomenti instar quamvis tenues, tamen repletæ.

Nº. V. Talpæ sceleton nitidissimum, in cujus præparatione ne minima quidem Apophysis, neque Epiphysis amissa, id quod visui gratiam conciliat.

Nº. VI. Portio Intestini jejuni mulieris, in qua hoc consideratione dignum esse censeo, nempe;

Cum aperirem cadaver, idque tempore æstivo, omnia intestina ceu gelu erant obsessa, nitentia & scintillantia, cum aliquali duritie.

Quonam morbo correpta fuerit defuncta, me latet: hoc enim expiscari non potui, nec fonticas ob causas etiam ausus fui.

Nº. VII. Auricula infantis, vivido colore prædita, cum anne-

xis

xis ossibus Temporum & Petroso, quæ à se invicem nonnihil sunt separata, ut Membrana Tympani, Ossicula Auditus, ut & Chorda in conspectum venirent.

Nº. VIII. Ren pueri, cui adhuc insidet Ren succenturiatus, sicuti cupula glandi.

Not. Hic oppido quam bene videri potest Renes succenturiatos vasis sanguineis non solum ditari ab Arteriis Renalibus, verum etiam ab Arteriis Diaphragmaticis.

Nº. IX. Utraque Palpebra humana, in qua Oscula in margine sita, ut & Puncta Lachrymalia, luculenter videre licet; estque tunica intima rubicundissima; uti in inflammatione contingit, propter vasculorum minutissimorum repletionem.

Nº. X. Infantis caput, viventis speciem repræsentans.

Not. 1. Nervus Patheticus in latere dextro duplex, id quod rarum.

2. Nervus sextæ conjugationis (secundum computationem *Willisii*) eodem in latere binis in locis Cranium perforat.

3. Piæ matris portio, Nervos Olfactorios involvens, innumeris Arteriis scatet.

4. Utroque Prolabio ab Epithelia denudato, in conspectum venit vera Prolabiorum substantia, quæ præter vasa sanguinea, nil nisi congeries Papillarum nervosarum, sericum villosum repræsentantium.

5. Dura mater nitida, & sericum album splendens repræsentans. Cum D. JOHANNES PLUIMER, Poëta egregius, hocce caput, nec non alia, & inter cetera quoque videret puerum, octo circiter annos natum, ornavit meam balsamationem quibusdam versiculis Belgicis.

Nº. XI. Phiala in liquore continens splenem Gigantæ puellæ, in quo propter magnitudinem luculenter apparet, nil glandulosi, cellulosi, aut fibrosi inesse Lienis humano, id quod Anno 1696. demonstravi, publici juris feci, & per figuras tunc temporis illustravi in Resp. Epist. Anat. problemat. IV.

Cum autem illud tam luculenter appareat in hoc Liene Gigantæ puellæ, propter ejus magnitudinem, denuo & secunda vice figuram Lienis humani exhibere, consultum duxi. Vid. Tab. 1. Fig. 1. hujus Thesaur. VII.

Nº. XII. Phiala in liquore continens pueri caput dimidiatum, in quo sequentia consideranda,

1. In fundibulo, ut & Glandulâ pituitariâ, secundum longitudinem fissis, conspiciere licet infundibulum, præ copia Arteriolarum repletarum, rubicundissimum.

2. Sub Sellâ equinâ nullam reperiri cavitatem in infantibus, & præsertim nuper natis, uti recte admonuere Anatomici, hic etiam videre est, ut &

3. Nervos Opticos immediate esse amictos Piâ matre, per quam hic visuntur plurimæ Arteriolæ repletæ,

4. Nervum Patheticum, ut & Quintæ conjugationis (secundum computationem *Willisii*) hic quoque esse conservatos, simul cum Piæ matris portione, quâ sunt amicti Nervi quinti paris.

5. Nervi Auditorii uterque ramus, sc. durus & mollis, hic in conspectum veniunt, suntque à se invicem spinulæ ope separati.

6. In Medullâ oblongatâ luculenter videmus, Corticalem substantiam esse constitutam ex vasculis sanguineis, præsertim Arteriolis, tomenti seu gossypii instar tenuibus.

7. Phialâ nonnihil inversâ, videri potest Lien humanus integer.

Nº. XIII. Pueri Pia mater tenuitate telæ aranearum fere similis, Arteriæ autem, per eam distributæ, repletæ sunt ceraceâ materiâ rubrâ, unde dicta Pia mater ruberrimo colore nobis occurrit.

Nº. XIV. Infantis Tibia, naturali colore prædita, sub cuius pede extremo sita portio Cranii, carie exesi, cujusdam famosissimæ meretricis, cui nomen erat Annæ van Hoorn, olim notissimæ apud omnes, qui artibus meretriciis erant addicti; quorum quidam adhuc superstites sunt, ut mihi relatum.

Not. Quare sub pede posita sit dicta Cranii portio, quisque facile divinare poterit, cum hoc malum calamitosum non contraxerit dicta meretrix sine nefandis operibus, quæ vituperanda, & veluti pede conculcanda; in tali enim tales capiuntur flumine pisces; hæc in liquore conservantur.

Dictæ meretricis ossa pedis extremi quoque conservavi, quæ

quæ adeo sunt levia ab istis artibus meretriciis, ut aquæ imposita plumæ instar supernatent.

Nº. XV. Hominis portio Intestini Ilei, diverticulo magno præternaturali ditata, & liquori immersa.

Not. 1. Diverticulum, quod cœcum, sacci instar dependet, cujus extremum caput canis repræsentat. Vid. Tab. IV. Fig. III.

2. Ejusmodi diverticula pluries mihi in dissectionibus cadaverum occurrunt, imo A. 1698. per figuram expressi unum ex illis. Vid. Observat. Anatom. Chir. meas, Observ. XLVIII. nunc autem denuo illud simul cum altero visui offero. Vid. Tab. IV. Fig. II. Thesaur. VII

3. Ejusmodi diverticula, ut plurimum, si non semper, in Ileo occurrunt, & cum Ileo maxima parte Hypogastrium occupet, contingere potest, in Bubonocèle, tale diverticulum contineri in illo tumore hernioso, nullis sequentibus symptomatibus, quæ Herniam inguinalem concomitantur.

Nº. XVI. Portio interioris tunicæ Uteri ovis gravidæ, in illa luculentissime apparent vascula vermicularia Uterina, Anno 1702. à me exhibita & depicta in Thes. II.

Not. 1. Quin dicta vascula vermicularia continent cum Arteriolarum extremis, sicuti in Testiculis humanis, sarcinamque suam deponant in Uteri tubercula, & ex iis absorbeantur humor nutritius ab extremitatibus Venosis Placentularum, nullus dubito.

2. Dicta vasa Vermicularia facile in conspectum veniunt, modò Chorii & Amnii tunicæ auferantur, Uterusque in aquâ simplici per aliquot horas maceretur; cum autem illa, sine ullo artificio, tam facile in conspectum veniunt, facile crediderim, alios in aliis regionibus dicta vasa quoque invenisse: attamen mihi attribui dictam detectionem, quandoquidem ante meam detectionem neminem offendi, qui illas descripsit, multo minus depingi curavit.

Nº. XVII. Phiala in liquore continens ramum magnum Venæ Cavæ Hepatis, ad ultimas extremitates succosas usque repletum, quæ perperam pro Glandulis habitæ sunt, uti hic videre licet.

Nº. XVIII. Pueri brachium, in cujus manu continetur Pisciculus

sciculus marinus, Perca marina Indica mihi dictus.

Not. Manus, ut & digiti, tam eleganter arripere videntur Pisciculum, ac si viverent, & hoc in liquore.

Nº. XIX. Portio Stomachi humani, eodem modo conservata; in qua luculenter cerni possunt vera constitutio rugarum, ut & Pori seu oscula, quibus stipatur Tunica intima.

Nº. XX. Portio Intestini humani, magnitudine manus, in qua duæ susceptiones visuntur; harum una vermem continet, qui ex parte quoque propendet.

Nº. XXI. Infantis brachium, cujus manus continet Buccinum ampullaceum, è quo emergit Hirudo Indica maxima.

Nº. XXII. Giganteæ puellæ Plexus Choroideus tenerrimus, pro corporis proportionem.

A S S E R S E C U N D U S.

Nº. XXIII. **C** Aput foetus Æthiopissæ, jamjam nati.

Not. Hoc caput, ut & integer foetus, scatebant variolis, quantumvis puerpera tempore graviditatis nullis variolis fuerit infestata: cum autem dictum caput nigerrimum sit, ad arcendam averfationem vasa sanguinea alterius foetus apposui.

Nº. XXIV. Placentæ Uterinæ humanæ portio, in totum rubicunda, propter vasorum sanguineorum, ex quibus constituitur, repletionem: variis autem locis Membrana, succosa à me dicta, qua obducitur facies Placentæ, quæ Uterum respicit, in conspectum venit.

Nº. XXV. Corticalis Cerebri substantia cujusdam hominis, in qua vera constitutio vasculosa cerni potest.

Nº. XXVI. Ita dicta Cauda equina humana, sicut illa continetur in foraminibus propriis vertebrarum Lumborum.

Nº. XXVII. Hominis magna portio Intestini Coli, ut & Intestinum Cæcum, cum annexo processu vermiformi.

Not. In illa egregie conspiciuntur valvulæ Coli, ut & triplicia juga, Valvulæ conniventes aliis dicta.

Nº. XXVIII. Phiala Crystallina sicca, in qua conservatur Cor humanum, propter vasorum sanguineorum repletionem, rubicundissimum, &, post balsamationem nostram, admodum induratum.

Not.

Not. 1. Mucro in duas partes est divisus, quarum pars pro-
ductior provenit à dextra Cordis parte.

2. Vena Azygos, ex ascendente trunco Venæ Cavæ emer-
gens, & à latere Gulæ, cui ramum impertit, descendens,
hic in conspectum venit, ut & divisio trunci Venæ Jugularis
in ramum externum & internum.

Nº. XXIX. Pueri sex circiter annos nati, & à plurimis
annis denati, Caput, tam nitide conservatum, ut facies ejus
vitæ speciem præ se ferat; suntque Oculi clausi, ita ut dor-
mientis constitutionem repræsentet.

Not. 1. Superiore parte Cranii ablatâ, Cerebroque exem-
pto, Dura mater in conspectum venit, ferici albi instar nitens.

2. Per remanentias Nervorum Olfactoriorum visuntur va-
forum sanguineorum ramusculi dispersi.

3. Nervi, è Cranio exeuntes, hic quoque sese visui exhi-
bent.

4. Facies, quæ, sine ulla ruga, plurimis locis minutissimas
scabiosas excoriationes passa fuit, dum viveret puer: unde
ceracea materia, quâ oppleta sunt vasa, variis in locis ma-
culas rubras produxit, cum replerem Arterias, per faciem
disseminatas.

Nº. XXX. Phiala sicca, in qua conservatur Intestinum
Cœcum; cum magna Ileï & Coli portione, è puero quinque
circiter annos nato.

Not. dicta Intestina, quamvis flatu sint destituta, tamen ita
extensa conservantur, ac si flatu essent repleta, id quod nun-
quam ab aliis vidi præstitum; suntque dicta Intestina ob Ar-
teriarum repletionem intense rubra.

Nº. XXXI. Pueri caput, sine rugis in liquore ita conserva-
tum, ut vitam recuperasse videatur.

Not. Cranii parte superiore ablatâ, Cerebrum exemi, Ce-
rebellum autem inversum denuo indidi, ut Arteriæ verte-
brales, & ex iis prodiens Arteria Cervicalis, sese conspicien-
das exhiberent.

Nº. XXXII. Phiala sicca, in qua conservatur Vesica hu-
mana, tribus Ureteribus instructa, quorum duo, in sinistro
latere siti, coeunt, antequam finem fecerunt, & sic singulari
foramine Vesicam intrant.

Thes. VII.

B

Nº. XXXIII.

Nº. XXXIII. Phiala Piæ matris portionem continens, cujus Arteriolæ, propter repletionem, rubicundissimæ, & sic eandem tincturam impertiverunt Piæ matris portioni supradictæ.

Nº. XXXIV. Hominis Dura mater, in liquore conservata.

Not. Sinu longitudinali aperto, in conspectum veniunt Corpuscula rotunda, & subrotunda, milii formiæ, (à Clariss. Viro Pacchiono detecta) hæc magnitudinem aciculæ vulgaris caput haud superant, nisi per microscopium introspectantur, aut ex duobus corpusculis combinentur.

Nº. XXXV. Hominis Dura mater, in cujus sinu longitudinali aperto, vix ac ne vix quidem ullum ex dictis corpusculis videri potest; verum extra dictum sinum, à Duræ matris facie interiore, dependet portio membranosa, ejusmodi corpusculis scatens: ex iis autem ne minimum quidem vasculum Lymphaticum prodire, conspiciere potui.

Nº. XXXVI. Puellæ Gigantæ, à me dissectæ, Dura mater, in cujus sinu longitudinali nonnulla ejusmodi corpuscula inveni, verum illa admodum exilia sunt, habita ratione magnitudinis totius corporis, imo capitis aciculæ minoris magnitudinem haud superant.

Nº. XXXVII. Phiala in liquore continens portionem Peritonæi cujusdam mulieris Hydropicæ, tot hydatidibus stipatam, ut peritonæum vix in conspectum veniat. Vid. Tab. II. Fig. III. Thes. VII.

Eodem modo Glandulæ Mesenterii refertæ erant dictis hydatidibus, ita ut, remediis incassum adhibitis, ultimum diem obierit patiens; cum autem illud sæpissime contingat in hydropicis, raro, si unquam, evadunt, Paracentesi in abdomine instituta.

Nº. XXXVIII. Phiala liquore repleta, in qua continetur portio Thoracis pueri transversim secta: cum autem Pulmo, ut & Cor, ceraceâ materiâ sint repleta, egregie videri potest, non solum quomodo Cor & Pulmo in in-& expiratione, totam Thoracis cavitatem oppleant, verum etiam Cordis & Pulmonis planam formam, quam obtinent, in spiratione supra Diaphragma.

Præterea, propter transversam Thoracis sectionem, in conspectum

pectum quoque venit spinalis medullæ substantia, transversim quoque incisa, & sic substantia exterior & medullaris alba, interior vero, & corticalis, rubicunda apparet, propter vasorum, præcipue Arteriolarum, ex quibus substantia corticalis in totum fere constat, repletionem, ceraceâ materiâ rubrâ.

Nº. XXXIX. Phiala in liquore continens ramulum Fruticis Capensis Portulacæ folio Hort. Amst. part 1.

Inferior pars dicti ramuli obsita est Pseudo-membranula, ex sanguine, seu cruore meo (post Venæ sectionem) à me confecta, idque sola conquaassatione ramuli per sanguinem, donec frigus contraheret sanguis: hoc facto aquæ puræ ramulum indidi, aquâ autem sæpius renovatâ, ramuloque digitis aliquoties compresso, cruor, ramulo cohærens, albedinem induit, repræsentans membranam veram, foliis firmiter cohærentem, & Pseudo-fibris membranosis ita pertextam, ut omnes sint putaturi, veram esse membranam, è corpore desumptam. Notandum vero illud neutiquam successurum, nisi illico, post venæ apertionem, spiritibus nondum dissipatis, hoc fuerit institutum. Vid. Tab. III. Fig. VI. Thes. VII.

In Thesauro I. similis fere habetur præparatio, ex cruore fuillo; cum autem præparatio illa digitis sit facta, loco ramuli foliosi, conspiciendam sese exhibet substantia dicta instar polyposæ materiæ, per quam cernuntur dispersi globuli adiposi. Vide ulterius Thes. I. Tab. II.

Nº. XL. Phiala, in qua cernere licet portionem Intestini Ilei humani inversam; eamque in liquore conservavi, ut perspicue & luculenter in conspectum veniret Tunica quinta seu villosa. Quid autem sit Tunica villosa, an detur Tunica villosa, diu multumque inter sese litigarunt Anatomici; quos hic allegare, illorumque opiniones recensere, non solum tædiosum, verum etiam inutile fore existimo: itaque curiosos ad visum provo-co: videant, judicent, & verum à falso discernant. Prolabiorum veram constitutionem Papillo-nervosam descripsi & depingi curavi in Thesauro III.

In hoc Thes. VII. videmus Tunicam Papillo-nervosam Buc-carum, quam cum indagarem, mihi in mentem quoque veniebat, non inutile fore, prius Tunicam villosam Stomachi &

Intestinorum rite perscrutari, & ad incudem revocare, quandoquidem illa sint corpora continua.

Existimavi in hac indagatione necessarium fore, Intestina ut & Stomachum ita præparare, ac si vitam recuperassent, idque solâ Arteriarum repletionem, & Intestinorum macerationem in liquore convenienti; cum hoc ex sententia succederet, reperi luculenter, Tunicam villosam Prolabiorum, Buccarum, Gulæ, Stomachi & Intestinorum ejusmodi fere esse constitutionis, sc. nil nisi corpus compositum ex Papillis nervosis, Vasculis sanguineis, tomenti aut gossypii instar tenuibus, & Epitheliâ, ab illis Papillis productâ.

Not. 1. Papillare hoc corpus in Prolabiis longe esse tenuius, quam quidem in Stomacho & Intestinis.

2. Dictum corpus Papillo-nervosum in omni objecto humano non æque luculenter apparere, eapropter in illa inquisitione Intestina diversorum hominum sunt conspicienda.

3. In Prolabiis Papillæ haud in conspectum veniunt, nisi Epithelia prius sit ablata, in Intestinis vero, instar villorum serici villosi surrectorum visui apparent, sine integumentum aut Epitheliæ ablatione.

4. Considerandum quoque dictas Papillas ipsis ramulis nervosis, è quibus prodeunt, longe esse crassiores; id quod etiam locum habet in extremis Arteriis viscerum, quæ ipsos ramulos, è quibus producuntur, crassitie longe superant.

5. Quod ad usum, existimo corpus illud Papillo-nervosum, esse sensus instrumentum, & hinc dolores adeo atroces, ubi ab humoribus, medicamentis acrioribus, aut aliis rebus, Epithelia aufertur, & sic Papillæ afficiuntur, doloremque excitant intolerabilem.

Nº. XLI. Phiala in liquore continens hominis utrumque Labium cum Prolabiis, ut & portionem Buccarum.

Not. Quod Labia, ut & Buccæ, constent ex Epiderme, Cute, Pinguedine, substantiâ musculosâ, Glandulosâ, imò Papillo-nerveâ; quibus addi potest corpus reticulare Malpighii, (quamvis propter tenuitatem in homine oculos vix ac ne vix quidem incurrat) hic conspicitur.

In hoc præparato objecto videri possunt, Prolabiorum Epitheliâ

theliâ ablatâ, substantia Papillo-nervea, Glandulæ Labiorum Cutis & Pinguedo, cetera autem hic in conspectum non veniunt.

Nº. XLII. Auricula infantis vitæ speciem præ se ferens.

Nº. XLIII. Intestinula fætus ovini, nitidissime præparata, & in forma sicca conservata.

Nº. XLIV, Fætus humani quatuor circiter mensium sceleton nitidissimum, sinistrâ tenens semen admirandum Palega Pajaneli Horti M. Part. 1. p. 77. dictum, (seu Arboris filiquosæ Malabaricæ cordato folio, fructu maximo, oblongo, plano semine membranaceo D. Syen, in not. ad Hort. mal.) folis figuram imitans.

Nº. XLV. Phiala in liquore conservans manum infantis, quæ continet portionem Piæ matris humanæ, quæ rubicundissima, propter Arteriolarum, ad ultimas extremitates usque, repletionem.

Nº. XLVI. Phiala in liquore continens magnam Arteriæ pulmonalis portionem, ita præparatam, ut extremitates succosæ & molles in conspectum veniant; estque illa præparatio inter ceteras ejus generis eminentior.

Nº. XLVII. Phiala sicca, & in ea duorum murium sceleta, quorum alterum pedem figit super Ovum gallinaceum exiguum, ex Ovo gallinaceo majore, inter forbendum, inventum & desumptum.

Not. Hæc sceleta, sibi invicem insidentia, nullorum adminiculorum ope, pedibus osseis insistere, contrarium autem facere solent Anatomici.

Nº. XLVIII. Phiala in liquore conservans fatuæ ovis, (si ita loqui liceat,) Plexum Choroideum, cujus vasa sanguinea in globulos rotundos sunt mutata.

Not. Dicta Ovis, ceu fatua, modò arietabat in parietem, modò cursum ad fossas dirigebat. Cum autem illius Cerebrum à latere ventriculi dextri nonnihil esset corruptum, dictum malum in totum attribui vix potest Plexui Choroideo; meminime tamen hominis, mente capti, cadaver aperuisse, cujus solus Plexus Choroideus male erat constitutus.

Nº. XLIX. Jam jam dictæ ovis Cerebrum, vitali colore præditum.

Nº. L. Phiala in liquore continens Embryonem humanum, semine lactucae aliquanto majorem.

Not. In Thef. VI. Duo reperiuntur Embryones, ejusdem fere magnitudinis, hic verò tertius comparet. Ut autem citius in conspectum veniret, à latere spinulam affixi. Membranulis autem, Embryonem ambientibus, annectitur hic portio magna sanguinis coagulati, ita ut placentæ rudimentum videri haud possit.

Nº. LI. Pueri sceleton, septem octove menses nati, à cujus dextra dependet Hernia Intestinalis, à me præparata, circa quem affectum, sequentia hic in conspectum veniunt.

A. Portio Peritonæi, Intestina tenuia pueri comprehendens.

B. Portio Peritonæi dilatata, & in scrotum usque prolapsa, propter ejus dilatationem; cutis autem hic est ablata, ita ut dilatatio Peritonæi hic nobis occurrat, ceu scrotum.

C. Tunica Vaginalis aperta, in qua vasa spermatica videri possunt.

Hiscæ ita perspectis, nemo amplius judicaturus est, dicta vasa immediate esse sita in dilatato Peritonæo, sed illa reperiri super superficie ejus exteriori, cui firmiter sunt annexa, & à cujus Peritonæi superficie exteriori videntur mutuari integumentum suum, Vagina dictum, non autem ab interiori superficie Peritonæi, uti perperam ab auctoribus notatum. Cum autem hæc omnia videantur ceu in statu vivo esse constituta, considerandum, illa à me ita esse præparata, ut dictus affectus tanto exactius & perfectius à Medicinæ & Chirurgiæ studiosis conciperetur, nam plurimi perverfam habuerunt de hoc affectu ideam.

Notandum quoque, quod maximam Herniæ partem opleverim Gossypio, Intestina verò flatu; quod feci, ut naturalem rotunditatem & formam retinerent. Sinistrâ autem strophium, confectum ex membranula, myriadibus vasculorum sanguineorum superbiente, orbitæ Oculi admovere videtur dictum sceleton, quasi lacrymans.

Nº. LII. Puellæ sceleton ejusdem fere ætatis, à cujus dextra dependet Thorax osseus pueri quinque circiter mensium, circa quem consideratione dignum esse censeo, sc. r. quod plures Costæ, præsertim lateris dextri, plurimis in locis fuerint

rint ruptæ, & denuo ferruminatæ, unde admodum adhuc contortæ.

Notandum præterea, dictas fracturas haud fuisse perfectas, tunc enim majore callo essent obsessæ, sed propter mollitiem costarum fracturæ fuerunt imperfectæ, an à compressione, vel quod calcatus fuerit infans? quod valde probabile, quia in utroque latere malum hæret.

3. Variæ Costæ, binis in locis, dicto modo fractæ fuerunt.

4. Omnes istæ costæ videntur quoque destitui durâ & nitente superficie, quâ ditatæ sunt, unde justo quoque molliores.

A sinistrâ dependet integrum Intestinum Cœcum cum annexa portione Ilei, è corpore ovino: quanta differentia sit inter hoc Intestinum ovinum & humanum, videri hic potest.

Nº. LIII. Portio cutis capitis humani superior, scutellam repræsentans, per quam tot vasa sanguinea sunt dispersa, ut tota Cutis, à repletionem materiæ ceraceæ, sit rubicundissima.

ASSERTERTIUS.

*Nº. LIV. **P**Hiala in liquore conservans infantis Cœcum cum coliis suis, colore vivido.

Nº. LV. Infantis Pes, eodem modo conservatus, & ita præparatus, ut ligamenta, præsertim Teres, in conspectum veniant.

Not. 1. Ligamentum Teres visui sese non offert, nisi PateLLâ, à Musculorum tendinibus præcisâ, dependeat. vide Tab. III. Fig. 1. Thef. VII.

2. Variis Musculis separatis, Nervus per Tibiæ partem posteriorem decurrens, & denudatus, hic videri potest.

Nº. LVI. Pueri Ren uterque, quorum alter Rene succenturiato instructus, per dorsum in duas partes est divisus, ut nonnulla interiora appareant, sc. Papillæ renales, Ductus urinosi &c.

Nº. LVII. Infantis portio Thoracis, in qua, Musculis ablati, in conspectum veniunt cavitates, corporibus Vertebra-
brarum

brarum interpositæ, de quibus vide Thesaur. V. Tab. III. Fig. 2.

Præterea hic videri possunt Arteriæ Intercoſtales externæ, à me detectæ, & delineatæ in Thesaur. I. Tab. III. Fig. 3.

Nº. LVIII. Fætus humani brachium, in cujus manu continetur Fungus, Placentulam uterinam, cum suo integumento craſſiore, repræſentans.

Notandum interim, Fungum illum eſſe repertum super particulam corporis humani, quam in phiala, modico liquore repleta, inveneram, ex qua particula propullulabat dictus Fungus, vid. Tab. II. Fig. 1. Theſ. VII.

Nº. LIX. Sceleton fætus humani immaturi, ſex circiter menſium, à cujus ſiniſtra dependet portio membranæ Pulmonis rubicundiffima, propter vaſorum ſanguineorum repletionem, eſtque dictum ſceleton albiſſimi coloris.

* Nº. LX. Partes generationis Puellæ, in liquore conſervatæ; in iis membrana Hymen, Caput Clitoridis, cum ejus Præputio, Nymphæ, Meatus urinarii orificium &c. videri poſſunt.

Nº. LXI. Gliris ſceleton nitidum, quod uno pede, ſine fulcro ligneo, ferreo, aut æneo, inſiſtens, mira geſticulatione, quaſi ſaltando, fruſtum Intesti ni Jejuni hominis continere videtur, cujus vaſis ſanguineis repletis, ſanguineo colore eſt præditum.

Nº. LXII. Portio Intesti ni Jejuni balænæ majoris, in liquore conſervata.

Not. 1. Maximam habere analogiam Intestina balænæ cum Intesti nis humanis, hic luculenter apparet: Rugæ autem interiores, Jуга mihi dicta, haud præciſe eundem ordinem ſervant, ſicuti in homine, ſed confuſe decurrunt, & mentiuntur rugas interiores ſtomachi humani.

Nº. LXIII. Portio Maxillæ ſuperioris ex vervece, in qua videre licet per integumentum, quo obducuntur Oſſa ſpongioſa inferiora Narium, Vaſa Arterio-mucoſa, denſiſſime conſtipata, & recto ductu currentia ad Naſi extremum uſque.

Cum viderem peculiarem in illis vaſis curſum, & obſervarem in illis nullas fere ramificationes laterales, & quod plus eſt, raro liquore ſanguineo imprægnatas eſſe: quid de illis

illis esset, dubitare coëpi; Itaque Arterias Carotides replevi ceraceâ materiâ rubrâ, quo factô, omnia ad unum usque imprægnabantur. (Vid. Tab. III. Fig. 2. Thes. VII.) id quod mihi indicio erat, dicta vasa continuationes esse Arteriarum: jam porro observo, sc. integumentum comprimendo versus Nasi extremum, ex iis effluere liquorem limpidum Muco-serosum, præsertim post macerationem in aqua simplici, id quod satis superque indicat, vasa illa esse habenda pro vasis excretoriis.

Præterea hodie mihi videre videor aliquid peculiare circa illa vasa, quæ nondum satis perspecta, in aliud tempus reservare decrevi.

Considerandum ulterius, quod, quamvis illa vasa non tam distincte appareant in corpore humano, quin tamen quoque adsint, vix sit dubitandum.

Nº. LXIV. Sceleton foetus quinque circiter mensium, cujus sinistra tenet portionem Intestini, cujus Arteriæ in totum sunt repletæ.

Nº. LXV. Phiala liquore repleta, in qua continetur portio Asperæ Arteriæ, quam ceraceâ materiâ rubrâ replevi ad ultimas extremitates usque.

Quicumque inter Anatomicos dictam portionem adspexerit, facile judicaturus est, figuras, ab aliis in lucem editas, neutiquam cum hoc ramo, neque cum naturali constitutione, convenire. Vid. Tab. III. Fig. 3. hujus Thesaur. VII.

Nº. LXVI. Portio Intestini recti è puero, in cujus superficie interiore Pori, seu oscula, tam dense sunt stipata, ut cribrum repræsentet. Vid. Tab. III. Fig. IV. hujus Thesaur.

Nº. LXVII. Stomachi portio, per quam Arteriæ numerosissimæ, & repletæ, distributæ sunt; idque è corpore foetus ovini immaturi.

Nº. LXVIII. Embryonis humani Placentula nitidissima, cui cruor condensatus cohæret, qui Placentulæ molem augere quidem videtur, attamen ad Placentulam haud pertinet, sicuti in præcedente Thes. VI. quoque indicavi.

Nº. LXIX. Muris sceleton, uni ex posterioribus pedibus, sine adminiculo, insistens, saltare quasi videtur, continetque dextro & anteriore pede frustum venæ inflatæ, exsiccatae & Thes. VII. C aperta,

apertæ, ut vera constitutio simplicis Valvulæ, ramis venosis præpositæ, cerni possit

Sinistro & anteriore pede arripere videtur portionem Venæ jugularis humanæ, Valvulis bicompositis instructam.

Nº. LXX. Phiala in liquore conservans Mammam muliebrem, secundum longitudinem sectam, ut facies interior videri possit.

Notandum interim, neque in hac, neque aliis Mammis in statu naturali, ullas reperiri ita decantatas Glandulas, sicuti antea fufius declaravi.

A S S E R Q U A R T U S.

Nº. LXXI. **P**hiala sicca, & in ea portio Intestini jejuni, cujus tunica secunda seu cellulosa egregie videri potest.

Nº. LXXII. Portio Mesenterii, cujus, Arteriis repletis, Glandulæ Mesenterii cernuntur rubicundissimæ, propter Arteriarum repletionem.

Nº. LXXIII. Cutis Elephantis portio.

Nº. LXXIV. Penis virilis, in lamellas dissecti, portio, in qua videri potest, corpus Nerveo-spongiosum minus integrum Meatum urinarium ambire, id quod in omnibus non habere locum, demonstravi in præcedenti.

Notandum interim, omnia corpora Nerveo-spongiosa ceraceâ materiâ esse repleta.

Nº. LXXV. Foetus humani sex circiter mensium Hepar, balsamo, lapidis instar, induratum, & à plurimis annis in formâ ficcâ conservatum.

Nº. LXXVI. Testudinis caput osseum, coloris nivei demptâ maxillâ inferiore.

FIGURÆ

Fig. 2.

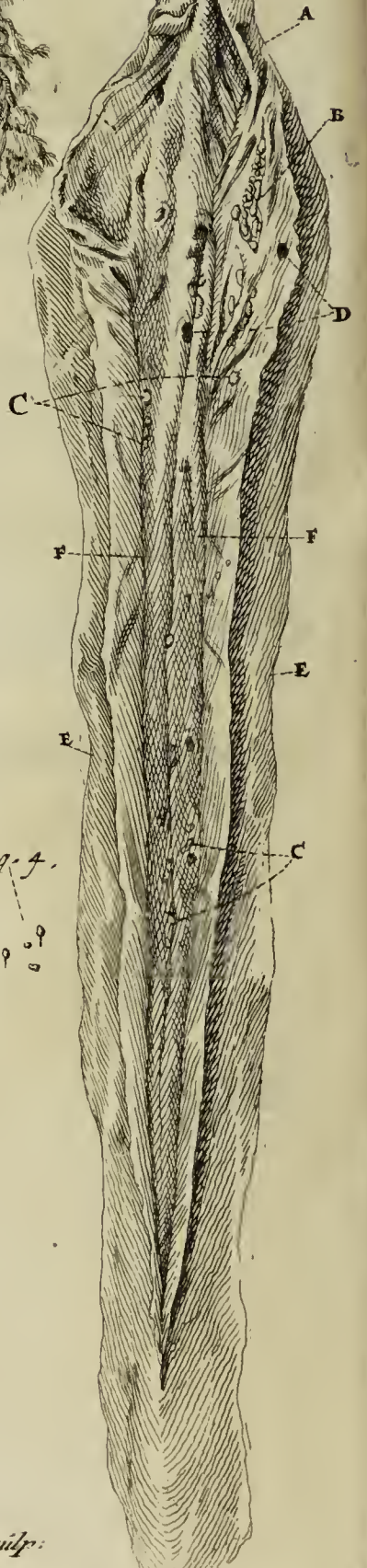

Fig. 4.

FIGURARUM. THESAURI VII.

Explicatio.

T A B U L A. I.

FIG. I. denotat Lienem puellæ Gigantæ.

A. Vasorum sanguineorum extremitates in totum explicatæ, tomentum seu gossypii instar tenues; illæ autem ante explicationem Glandularum formâ occurrebant.

B. Dictorum extremitates ex parte tantum explicatæ.

C. Portio superficiæ Lienis non explicata.

D. Arteria splenica.

E. Vena splenica.

F. Foveæ majores, ab avulsione membranæ, Lienem ambientis, productæ.

G. Foveæ minores propter eandem causam productæ.

FIG. II. Supra dictæ Gigantæ puellæ Plexum Choroideum exhibet, qui longissimus quidem, ast tenerimus occurrit.

FIG. III. Portionem Duræ matris ex homine demonstrat, facie exteriori visam.

A. Duræ matris portio.

B. Agmen corpusculorum Milii formâ, quæ minimæ aciculæ caput haud superant magnitudine.

C. Dicta corpuscula solitaria.

D. Foveæ, in sinu longitudinali exsculptæ.

E. Portio Duræ matris, à latere sinus longitudinalis.

F. Sinus longitudinalis apertus, & nonnihil reflexus, ut cavitas, & quicquid in ea continetur, cerni possint.

FIG. IV. Indigitat dicta corpuscula è sinu exempta, quorum nonnulla parvis quasi pedibus prædita sunt.

T A B U L A II.

Quinque objecta repræsentat, quorum

I. **I**Nfantis Brachium demonstrat, Littera A notatum, in cujus manu continetur Fungus, à me repertus supra particulam carneam corporis humani, secundinam mentiens parvulam.

B. Pelliculæ Analogum, Chorium mentiens.

C. Fungus, Placentulæ similis.

FIG. II. Cerebri humani portionem demonstrat, per cujus superficiem, supra Piam matrem, Vesiculæ disseminantur diversæ formæ, Vasa lymphatica repræsentantes, suntque nil nisi Tunicæ Arachnoideæ elevationes artificiosæ, à flatu per tubulum adactæ. Hoc autem Cerebrum in Thesauris servare mihi quidem animus erat, verum enim verò cum impossibile mihi fuerit, flatum in dictis vasis retinere, non conservavi. Vide ulterius hac de re Programma Anatomicum A°. 1706. diebus canicularibus typis mandatum, in quo dixi, me hætenus nulla offendisse vasa Lymphatica vera in Cerebro humano, neque in ejus membranis, & multum me debiturum illi, qui vel minimum ramusculum veri Lymphæ-ductus, Valvulis conjugatis instructum, mihi demonstraverit.

A. Cerebri portio.

B. Pseudo-vasa Lymphatica.

FIG. III. Exhibetur portio Peritonæi cujusdam Hydropicæ, hydatidibus referta.

A. Peritonæi portio.

B. Hydatides.

FIG. IV. Explicatio.

A. Grumus sanguinis seu cruoris.

B. Membranæ, Embryonem obducentes.

C. Rudimentum Funiculi umbilicalis, crassitie Embryonem fere superans.

D. Embryonis caput, in quo unius oculi rudimentum videri potest.

E. Dorsum embryonis.

FIG. V. Hominis Labium utrumque cum portione Malarum.

A. Cutis cum pinguedine.

B. Epithelia labiorum, ut & Malarum.

C. Papillæ nervosæ, serico villoso similes.

D. Oris apertura.

Fig. 2.

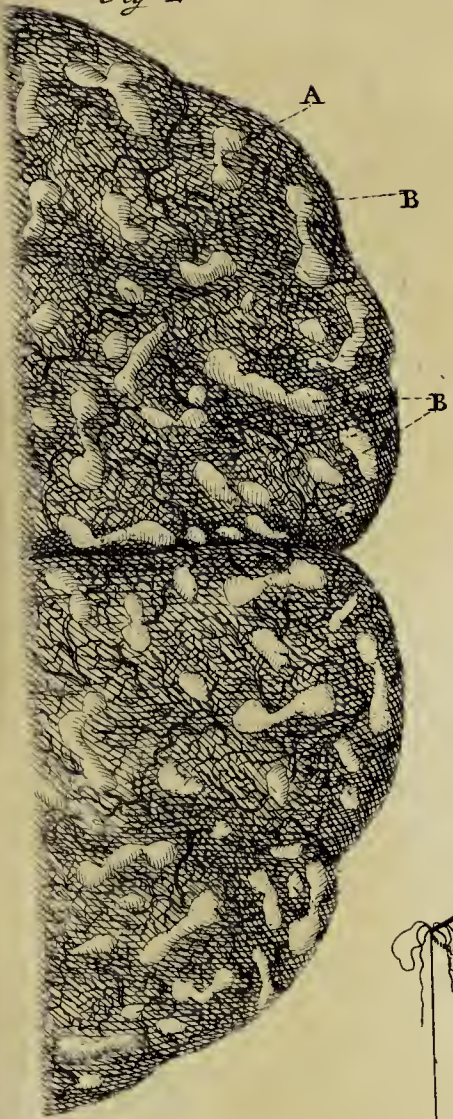

Fig. 1.

Fig. 3.

Fig. 4.

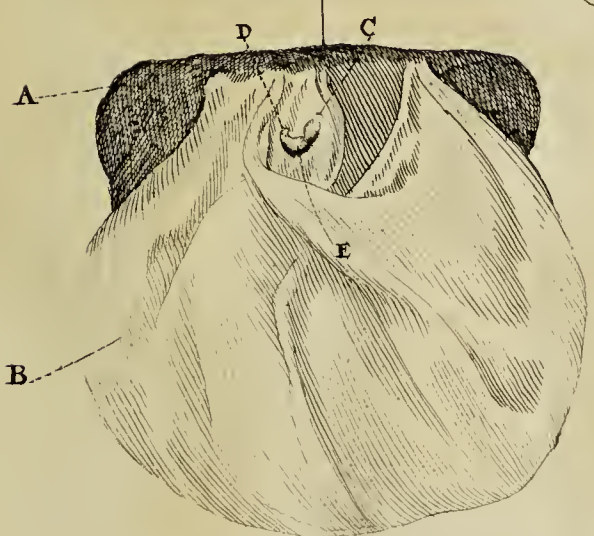
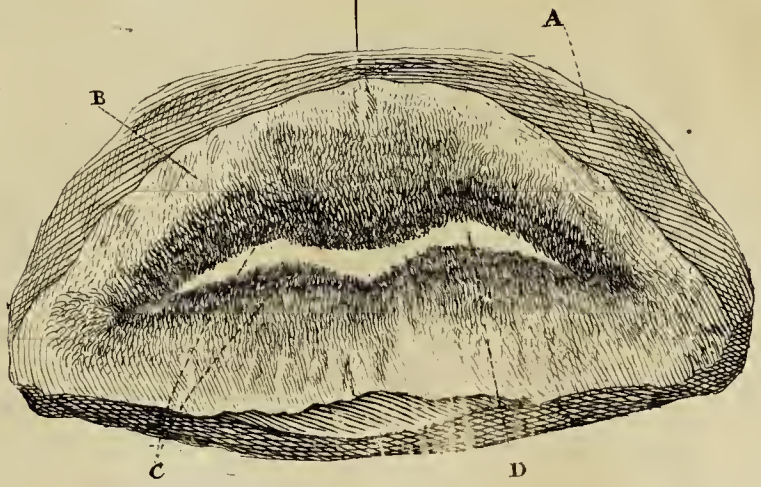

Fig. 5.

T A B U L Æ III.

Explicatio.

FIG. I. Exhibetur Epiphyfis inferior ossis Femoris, cum annexa Patella & Tereti ligamento.

- A. Epiphyfis ossis Femoris inferior.
- B. Arteriolæ per latera Cartilaginis distributæ.
- C. Ligamentum Teres, cujus ope, inter cetera, Patella quoque connectitur inferiori Epiphyfi ossis Femoris.
- D. Vasa, & præsertim Arteriolæ, per substantiam cartilagineam Patellæ dispersæ.
- E. Reliquiæ Tendinum Musculorum, Tibiam extendentium; quibus firmiter connascitur Patella.
- F. Patella dependens.

FIG. II. Ossa spongiosa Narium ex ove exhibentur.

- A. Portio septi narium, loco suo nonnihil remota, ut ossa spongiosa Narium luculenter in conspectum venirent.
- B. Unum ex ossibus spongiosis superioribus; per cujus involucrum vasa plurima sunt dispersa, reptatu diversa ab illis, quæ sunt distributa per involucrum ossis spongiosi inferioris.
- C. Inferior portio septi Narium.
- D. Os spongiosum inferius, per cujus involucrum plurima Arterio-pituitosa vasa, prorsus alio reptatu currentia, quam quidem arteriæ in superiori osse spongioso.
- E. Inferior pars ossis spongiosi, in qua plurima oscula reperiuntur, per quæ latex serosus, aut si mavis seroso-pituitosus in vivis sponte, & in defunctis per expressionem emanat.

FIG. III. Ramum Asperæ Arteriæ denotat, ad extremum usque repletum ceraceâ materiâ rubrâ.

In illo videri potest differentia inter hanc, & alias figuras, ab aliis in lucem editas.

FIG. IV. Pueri Intestini Recti portio, facie interiore visa, in qua innumerabiles aperturæ, ceu oscula, visuntur.

FIG. V. Plexus Choroïdeus è cerebro ovino in aliud mutatus.

- A. Portio membranositatis nutans.
- B. Portio explicata.
- C. Arteriolæ, maxima parte Plexum Choroïdeum constituentes, & in rotundos globulos mutatæ.

FIG. VI.

A. Ramus Plantæ, quæ dicitur Planta Africana, Portulacæ folio. Hort. Amst. part. I.

B. Flosculi exigui pentapetali, cum stylo florido.

C. Pseudo-membrana, à me confecta ex sanguine seu cruore meo post venæ-sectionem, idque solâ conquassatione. Vide supra-citatam descriptionem.

T A B U L A IV.

FIG. I. Portio Intestini Coli, cum annexo Cæco, ut & Processu vermiformi, nec non portione Ilei ex Gigantea puella.

A. Coli portio.

B. Ilei portio.

C. Processus Vermiformis.

FIG. II. Intestini Ilei, ex homine desumpti, portio, cum diverticulo præternaturali.

A. Diverticulum præternaturale, quadrupedis caput repræsentans.

B. Ilei portio.

FIG. III. Idem fere demonstrat ex alio homine.

A. Diverticulum præternaturale.

B. Ilei portio.

F I N I S.

Fig. 1.

C. Huyberts. ad vivum sculp.

FREDERICI RUYSCHII,

*Anatomia & Botanices Professoris ; nec non Academiae
Caesareae Curiosorum Collegæ,*

THESAURUS
ANATOMICUS
OCTAVUS.

Cum Figuris aeneis.

AMSTELODAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.
clō. lōcc. xxvii.

CELEBERRIMO VIRO
FREDERICO RUYSCHIO

Quum Thesaurum Anatomicum ederet.

PYramidum moles, & Regum funera Memphis
Iactet in innumeros arte parata dies.
Tu facis, o RUYSCHI, ne sit minor Amstelae
Nilo,

*Aut Ptolemaeeas Belga requirat opes.
Ars tua laesuro non tantum subtrahit aevum
Corpora, & hac una se pietate probat;
Verum aliis artus hominum, venasque latentes
Indicat, & caecum prima recludit iter.
Mille modis prodes. Sed inutilis accola Nili
Servat arenoso corpora furva solo.
Corpora, quae durum retinent immota rigorem,
Tu facis in jussos flectere membra modos.
Pyramides, damnum credam leve, destruat aetas;
Ingenii mancant dum monumenta tui.*

HADRIANUS RELANDUS.

THE-

THESAURUS ANATOMICUS OCTAVUS,

In cujus fundo, seu primo Affere sequentia reperiuntur.

Nº. I. **C**istula ex ligno Cedrino confecta, in qua continetur
Sceleton foetus humani, recens sine Cerebro, nati.

Not. 1º. Caput osseum prorsus destituitur cavitate, ita ut
ne minimam quidem Cerebri portionem in se continuerit.

2º. Non solum omnes Colli Vertebrae, verum etiam aliquot
ex superioribus Thoracis, posticâ parte bifidæ, nullâque spi-
nali medullâ præditæ; Inferiores autem Thoracis, ut & Lum-
borum illæ sæ; ita ut in inferioribus Vertebri Thoracis exi-
guam & sanam portionem spinalis Medullæ tantum invenerim;
in cavitate Vertebrarum Lumborum, nervi quoque bene con-
stituti erant.

3º. Cætera ossa à naturali magnitudine & constitutione
neutiquam recedunt.

4º. Quicumque hujus sceleti figuram videre cupit, inspiciat
Nobilissimi Kerkringii *Spicilegium Anatom.* in quo reperitur
iconismus, ad hoc Sceleton delineatus, hoc nomine: *Mon-
strum cacodæmonis picturæ quam humanæ similis.*

Nº. II. Supra dictam cistam reperitur & alia cistula ex ligno
Cedrino confecta, continens tres partes superiores, seu scutel-
las Craniorum foetuum humanorum, quas inter una, cujus
Dura Mater à Cranio non separata, & Arterioli ceraceâ ma-
teriâ rubrâ artificiose repletis, prædita.

Notand. Duræ matris sinus longitudinalis, post artificialem
repletionem Arteriolarum, simul hic quoque repletus observa-
tur, id quod Willisius, ejusque sequaces existimant immediate

fieri ab Arteriis, sed contrarium patet in hoc objecto, in quo luculenter videri potest, dictam repletionem sinus longitudinalis immediate provenisse ex Venis, non autem ex Arteriis: Arteriis enim repletis, replebantur quoque ilicò variis locis Venulæ propter illarum Anastomoses, & sic tandem deducta est ceracea materia ex Arteriis in Venulas, & ex iis in sinum longitudinalem.

Hæc autem nostra repletio non fit (uti existimant nonnulli) vi quadam, sed leniter, & sic quoque hic cernitur ne vel minima ceracæ materiæ extravasatio. Præterea hanc meam assertionem confirmabit ceracea hæc materia in sinu longitudinali hujus objecti, quæ inæqualis, & ceu interrupta cernitur, contra in Arteriis, ubi æqualis existens, Corallium rubrum repræsentat, & hæc inæqualitas, sive interruptio ceracæ materiæ, provenit solummodò à sanguine in sinum longitudinalem propulso, qui sese non æqualiter permiscuit cum ceracea materia.

In secunda & tertia scutella egregie apparet, quomodo striatim fiat Cranii accretio; id autem non fieri ex membranis Pericranii aut duræ matris, existimo, sed ex substantia limosa inter utramque membranam sita.

Præterea hic cernere licet, quanta sit distantia ossium Bregmatis, ut & ossium Frontis, in jamjam natis, quæ distantia in partu admodum proficua: hanc autem distantiam, quæ in aliis major, in aliis minor existit, in sceletis ab auctoribus non satis bene per Figuras expressam video: propterea quod id fieri curarunt ad sicca sceleta foetuum, in quibus illud post exsiccationem non apparet.

Quomodo etiam sit constituta Fontanella in foetu vivo, hic quoque optime videri potest.

Nº. III. Cistula ex ligno Indico confecta, in cujus repositoriis conservantur varia intestinula foetuum humanorum, vario modo præparata.

Nº. IV. Supra dictam cistulam reperitur & alia, ex ligno Indico fabricata, in qua cernere licet portionem Thoracis pueri, balsamo indurata.

Not. 10. Parte interiore Membranâ Pleurâ ex parte separatâ,
in

in conspectum venit membrana Cellulosa, & sub eâ Periostrum Costarum, ita ut tres reperiantur membranæ in interiore Thoracis facie.

2°. In hoc objecto, balsamo indurato, videri quoque possunt vasa intercostalia: repletis enim Arteriis intercostalibus, repletæ quoque sunt, ex eadem repletionem, venæ intercostales.

3°. Quomodo sint dispositæ fibræ Musculorum intercostalium interiorum & exteriorum, hic cerni potest, ut & unio vasorum intercostalium cum vasis Mammariis internis.

No. V. Sequens Ciborium, ex eodem ligno confectum, continet Renem humanum prodigiosæ magnitudinis & formæ, lagenam repræsentantem, quam formam præternaturalem ut retineret, illum interne replevi Subere.

No. VI. Cistula ex ligno cedrino concinnata, in cujus 1°. & inferiore repositoio reperiantur officula Auditus, non solum adultorum, verum etiam jamjam natorum, & quidem maximo numero: hæc autem spinulis *Cerei spinosi Americani spinis longissimis* affixa sunt, & insident pedamentulis exiguis ex ligno Indico confectis.

Not. Nonnulla ita sunt præparata, ut omnia illa, ceu in capite vivo sint combinata, alia autem seorsim spinulis insident, & hæc omnia ita præparata, visui gratiam conciliant.

Inter illa officula, quæ numerosa sunt, reperitur quoque spinula, cui affixa sunt dicta officula, sed admodum confusa, extraque ordinem sibi invicem adhærentia, & hoc è foetu humano.

Hæc officulorum confusio, dubio procul, surditatem in illo latere causasset, si foetus superstes mansisset.

2. Repositorium continet pedamenta exigua, quibus insident ope dictarum spinularum aliorumque adminiculorum Auditus organa, sc. Semicirculares tres canales cum suo Vestibulo, Cochlea, ejusque interstitio osseo. &c.

Præterea hic conspicienda exhibent ossa Temporum diversorum foetuum humanorum, quorum unum adhuc dum officulo Orbiculari, nec non duobus ex officulis Auditus, sc. Incude & Malleo præditum; Mallei autem manubrium adhuc firmiter connexum Membranæ Tympani, plurimis vasculis sanguineis ditatæ.

Not. præterea dictam Membranam Tympani in hujus offis Orbicularis ambitu nusquam esse læsam, neque interruptam, multo minus, in hoc objecto à natura foramine præditam; & quod nuper Capsam repleverim mercurio vivo, per ductum Eustachianum adacto, nil autem mercurii exitum sibi quæsit, aut viam invenit ad auriculam.

Dari autem in statu naturali aperturam inter dictam membranam & os Orbiculare in homine, nonnulli affirmant, ego autem nunquam reperi.

In eodem repositoio, ut & sequentibus 3°. & 4°. varia adhuc reperiuntur auditus organa, quæ omnia hic recensere non consultum videtur, propter copiam & temporis penuriam.

N°. VII. Supra dictam cistulam posita est minor, continens Uterum mulieris in quartum circiter mensem gravidæ, in quo utero hucusque reperitur foetus, simul cum utero balsamo induratus, & ab annis circiter quadraginta & quatuor conservatus, cum tali inscriptione:

IN EODEM FORMATUS, DENATUS ET SEPULTUS.

Not. 1°. Uterum muliebrem globosam rotunditatem acquirere tempore graviditatis, constat: illam autem formam retinuisse inter præparationem & balsamationem, arduum ac difficile fuit: quotquot enim ab aliis præparatos vidi, contractos & in aliam formam redactos, offendi.

2°. Eo tempore graviditatis Tubæ, seu Oviductus non solum, verum etiam ligamenta Teretia, Longa vulgo dicta, multum recedere ab uteri fundo; hic cernere licet.

3°. Quam arctè Uteri Vagina cum Intestino Recto & Vesica sit connexa, nulla fere re intercedente, hic videri potest; unde Vagina in difficili partu inflammata & gangræna infestata, Rectum Intestinum & Collum Vesicæ simul quoque non raro afficiuntur.

4°. In hac præparatione Vesica naturalem quoque retinuit rotunditatem sine foveis, quantumvis sit inflata, balsamo indurata, aperta, & per quadraginta & quatuor annos conservata: quàm difficile autem sit, sine foveis illam rotunditatem tamdiu con-

fer-

fervare, norunt illi, qui sese huic operi applicant.

5°. A latere Uteri, dependet à filo sericeo, portio Vesicæ urinarie alterius subjecti, in qua luculentissime videri potest obliqua insertio Uretherum in Vesicam, Valvulæ vicem præstans.

6°. In quantum elongetur Uteri vagina in gravidis, hic cernere licet, & isthæc elongatio etiam in exploratione, Indice facta, inter graviditatis signa non sine ratione habetur.

N°. VIII. In fundo hujus Thesauri reperitur quoque Os Tibiæ cujusdam hominis, in observationibus Anatom. Chirurgicis à me A°. 1691. in lucem editis, descriptum atque depictum: cum autem eo tempore sculptor dictum os non satis accurate exprefferit, consultum duxi denuo illud figuris illustrare, præsertim cum res adeo rara sit, ut dubium movere potuerit alicui.

In hoc Osse notatu dignum, quod à longo tempore carie exeso, tandem vi naturæ propullulaverit, ex inveterata istius cariei cavitate, frustum magnum, teres & cavum. Vid. Tab. III. Fig. 2, 3, & 4. hujus Thesauri.

Not. præterea, Cranium humanum duas habere tabulas, & inter illas, locum obtinere Diplöen, vel lippis ac tonforibus notum, ast verò Os Tibiæ in totum non esse destitutum duabus tabulis, & inter eas exigua portione Diplöes, non omnibus notum; fateor quidem illud in omnibus ossibus Tibiæ non posse demonstrari; attamen in aliquibus locum habere, & à me demonstrari posse, nemini admirationi sit; si quis enim hocce cernere vult, me accedat.

Utramque tabulam Cranii humani in homine adulto non raro quoque confusam & unitam invenimus, nulla relictâ Diplöe.

Illud subjectum, sc. Os Tibiæ, de quo jam sermo fit, procul dubio duplicem habuit tabulam, & inter illas, Diplöen, inter quas tabulas pus tandem penetravit, Diplöen consumpsit, & sic interior tabula, in formâ fistulari, à natura extrorsum fuit propulsa.

Clarissimus D. du Verne, Expertissimus Anatomie Professor, idem observavit, uti mihi relatum, ita ut non rarò nobis obveniant talia, quibus, nisi vidissemus, calculum non apponeremus.

Quo-

Quotidie fere me conveniunt, qui postquam perlustrarunt meas præparationes, fatentur, se nunquam illa fuisse credituros, nisi tam luculenter vidissent. Vide ut dixi Tab. III. Fig. 2, 3, & 4. Thesaur. VIII.

ASSER SECUNDUS.

Nº. IX. **P**hiala sicca, & in ea Intestinula tenuia pueri, quibus Mesenterium, vasis sanguineis repletis ditatum, cohæret.

Nº. X. Hominis portio Hepatis, Hydrope defuncti.

Not. Hepar totum quantum ex hydatidibus, aqueo-limosam materiam in se continentibus, constabat: Omnia enim vasa & majora & minora, Hepar constituentia, in hydatides erant mutata. Vid. Thesaur præced: VII. ubi fusius de hac re disseruimus.

Nº. XI. Phiala sicca, in qua videre licet portionem Thoracis infantis, balsamo induratum.

Not. 1º. Portio cutis, ab illo subjecto dependens, scatet Arteriis, tomenti aut gossypii instar tenuibus.

2º. Membrana Pleura, ex parte separata à sequentibus membranis, sc. Cellulosa & Periostio dependens, hic cernere licet.

Nº. XII. Phiala sicca & in ea duo Ureteres humani, quorum unus naturalem demonstrat capacitatem; quæ stramen crassum haud superat, alter verò, propter calculorum transitum in tantam excrevit capacitatem, ut digitum annularem variis in locis recipere possit, & hoc habendum tanquam beneficium naturæ: Calculi enim transeuntes Ureteres (id quod non fit sine magno dolore) illos dilatant & expandunt, & post expansionem, eadem relinquitur capacitas: contrarium observamus in Vesica & Utero, post urinæ aut foetus exclusionem, illa enim, sarcinâ depositâ aut expulsâ, in pristinum statum reducuntur.

Nº. XIII. Cubitus & Manus infantis in liquore conservata, vitæque speciem referentia.

Not. 1º. Manus portionem Piæ matris alterius infantis continet, & à digitis, naturaliter recurvatis, dependet ejusdem portio, in qua cernere licet tenuitatem Arteriolarum, quæ tomenti

menti aut gossypii instar nobis obveniunt, suntque illæ extremitates nil nisi portiones corticis Cerebri substantiæ; illud autem non tam exactè in conspectum veniret, nisi ceraceâ materiâ rubrâ essent repletæ dictæ extremitates.

2º. A latere indidi ramulum Rutæ, ut objectum melius in conspectum veniret, & locum fixum contineret in uno latere phialæ.

Nº. XIV. Phiala in liquore continens foetus balænæ Lactes, quæ mirum in modum sunt constitutæ.

Nº. XV. Mulieris, in septimum mensem (ni fallor) gravidæ, Placenta, balsamo indurata, supra pedamentum posita: In qua observ. Funiculum umbilicalem à latere & in confinio sese visui exponere, sc. pollicem latum à circumferentia, id quod admodum proficuum in Placentæ relaxatione: in hoc enim casu facillime sese ab Utero separat, foetu in lucem edito, secus vero, si magis à circumferentia recedat, & versus centrum visui sese offerat: quo in casu obstetrices sæpissime manum in Uteri cavitatem immittere coguntur, digitoque Indice Placentam perforare & ab Utero separare. Vide ulterius hac de re observ. Anatom. Chirurg.

Not. 1º. Hanc Placentam balsamo indurata, naturalem rotunditatem conservasse, & hoc difficile admodum esse nemo negabit.

2º. Omnia vasa Placentam constituentia ceraceâ materiâ sunt infarcta & repleta, unde reptatus majorum vasorum jucundo spectaculo videri potest.

Nº. XVI. Phiala sicca, in qua conservatur Cutis humanæ portio, per quam tot repunt vascula sanguinea ceraceâ materiâ rubr. repleta, ut summa rubedine sit perfusa; imo microscopii ope visa, tomenti aut gossypii instar sunt tenuia.

Nº. XVII. Phiala in liquore conservans Testiculi ovini portionem magnam resolutam.

Not. Hominis Testiculos ex meris vasculis constare nobis primò manifestavit Regnerus de Graaf, de re Anatomica optime meritis, & mecum intima amicitia, dum viveret, conjunctus.

Illam vascula in hominum Testiculis dissolutis luculenter in conspectum venire omnibus quidem notum, sed hanc Testiculi

portionem nemo sine admiratione Divinae Potentiæ adspiciet, ob vasculorum copiam eorumque dissolutionem.

No. XVIII. Non minori admiratione adspici potest hoc subjectum, in liquore conservatum, sc. hominis Pia mater, per quam myriades vasorum sanguineorum repletorum sunt disseminatæ.

Quicumque viderit hoc subjectum, facile illi erit dijudicare millesimam partem arteriolarum sufficere nutritioni & calefactioni hujus Membranulæ, Telæ Araneæ ferè instar tenuis; itaque alium in usum sunt destinatæ illarum extremitates ultimæ, sc. ut Corticalem Cerebri substantiam constituent: Hinc difficilis separatio Piæ matris à corticali substantia in statu sano; de hisce plura in præcedentibus Thesaur. & Epistolis nostris.

No. XIX. Omentum humanum integrum in liquore nitidissime conservatum, in quo ne minimum quidem foraminulum videri potest.

No. XX. Portio Maxillæ superioris foetus vaccini, in qua videre licet per integumentum, quo obducuntur ossa spongiosa inferiora narium, Vasa Arterio-mucosa, densissime constipata, & recto ductu decurrentia ad Nasi extremum usque; vide descriptionem ulteriorem in Thes. VII. ubi pag. 42 videri potest delineatio hujus rei in vervece, in totum conveniens cum hoc subjecto.

Not. 1º. In hoc subjecto Antrum, ab Highmoro Anatomico accuratissimo depictum, à me esse apertum, ut tenuissima membranula Antrum succingens, in conspectum veniret, & mirum visu, quanto numero sint dispersæ Arteriolæ per dictam membranulam.

2º. In ductu Lachrymali stylus est immissus, ut ejus cursus & finis conspicerentur.

No. XXI. Moles carnea ex utero vetulæ expulsa, quæ minus caute ab aliis pro Mola fuit habita.

Quid autem sit de ita dicta Mola, fusius olim descripsi, & depingi curavi in observat. Anatom. Chirurg. meis, ut & præcedentibus Thesauris.

No. XXII. Phiala in liquore continens Brachium infantis, vitæ

vitæ speciem præ se ferens, cujus manus naturali gesticatione & digitis complexis Lacertam Zurinamensem, ab Incolis *Sauvegarde* dictam, arripit.

No. XXIII. Phiala sicca, & in ea portio Intestini Ilei & Coli cum annexo Cæco è cane.

Not. consideratione dignum esse, quanta sit differentia inter Intestinum Cæcum canis & hominis, ut & inter Coli valvulas: sc. in illo Cæcum admodum longum & capax, in hoc valde breve & capax, in Colo canis valvula nulla proprie dicta, sed ejus loco Circulus, quemadmodum in homine ante repletionem fæcum aut flatuum.

No. XXIV. Phiala in liquore continens hominis Maxillam inferiorem, cui adhuc Lingua, naturali colore perfusa, annexa est.

Not. Ex superficie Linguae omnes Papillæ nervosæ egregiè propullulant, & à latere Frenuli oscula Ductuum salivalium in conspectum veniunt, in uno latere indidi spinulam Cerei spinosi Americani.

No. XXV. Pueri Cor, balsamo induratum lapidis instar, cum trunco Arteriæ magnæ; è quo exeunt parte superiore tres rami sursum spectantes, quorum medius Carotis sinistra, dextram autem Carotidem videmus oriri ex subclavia dextra, quæ Carotidem quoque promit; ex latere sinistro Arteria Subclavia oritur, & ex illa Arteria Vertebralis sinistra, Axillaris, Muscula, nec non Mammaria sinistra, & quod notandum, hæc omnia situm & cursum naturalem obtinent.

Præterea Valvulæ Semi-lunares, aliis minus rectè Sigmoides dictæ, oppido quam bene hic conspiciuntur; dixi minus rectè, cum in totum cum semilunaribus Valvulis conveniant, & entia non sunt multiplicanda sine necessitate; itaque Valvulæ venis præpositæ in Corde dicendæ sunt Tricuspides, quæ autem Arteriis præponuntur Semi-lunares.

In eodem subjecto non solum quoque Valvulæ Semi-lunares, Arteriæ magnæ præpositæ, verum etiam utraque Auricula in conspectum veniunt.

No. XXVI. Phiala in liquore continens Piam matrem, cu-

jus Arteriis eleganter repletis, luculenter variis locis annexa vasculosa Corticalis Cerebri substantia videri potest.

Nº. XXVII. Phiala liquore repleta, in qua videri potest portio Thoracis foetus humani, in qua visibiles sunt variæ Arteriolæ Intercoſtales externæ, & à me antehac detectæ, nec non delineatæ in Thesaur. 1º.

Not. Arteriolæ per Coſtarum Perioſtium diſſeminatæ, recto fere tramite ſuſum deorſumque reptant; ramuli autem ex iis oriundi, & per fibras Muſculorum Intercoſtalium decurrentes, obliquum curſum obſervant, & ſic tractum fibrarum Muſculorum dictorum obſervant, & hoc accuratius videri potest in obſecto in Thesaur. 1º. poſito.

Nº. XXVIII. Muris ſkeleton nitidiſſime præparatum & conſervatum, capiti oſſeo cornicis inſidens: Illud autem caput oſſeum tam ſubtiliter eſt præparatum, ut ne minimum quidem oſſiculum, neque foraminulum viſum effugiat.

Nº. XXIX. Phiala in liquore continens portionem Intesti-
ni jejuni hominis, qua inverſa in conſpectum veniunt ita dictæ Glandulæ, extra ſuperficiem internam prominentes.

Nº. XXX. Phiala ſicca, & in ea Veſica ovina cum Pene, in quo meatus urinarius in totum deficit, circa Collum Veſicæ autem foramen, per quod urinam excrevit, in conſpectum venit.

In homine ſæpius obſervavi, Glandis partem extimam fuiſſe meatu urinario deſtitutam, foramine exiſtente inter Præputii & Glandis partem inferiorem.

Homines hoc affectu laborantes raro imprægnant uxores, utpote ſemine non recto tramite in os Uteri proſiliente, de hac fuſius egi in Thesaur. vi.

Nº. XXXI. Portio Jejuni intesti-
ni humani, in qua circulares protuberantiæ, Valvulæ conniventes Nobiliſſimo Kerckringio dictæ, conſpiciuntur.

In hunc autem finem non conſervavi hoc ſubjectum, verum ut demonſtrarem quid ſit de ceraceæ materiæ extravasatione globulorum inſtar; ſc. quando repletiones imperfectè peraguntur, & hoc in præparationibus meis alias nunquam ſeſe viſui offert.

Nº. XXXII.

Nº. XXXII. Phiala continens duos Lienes ovinos ex uno corpore, quibus, ut à se invicem separarem, & accuratius videri possent, ramum Cichorei spinosi interposui.

Multoties nobis occurrunt Lienes, in duas partes divisi, quos nonnulli pro duobus Lienibus habent; ast vero pro uno Liene sunt habendi, quoniam unico tantum ramo splenico Arterioso & Venoso gaudent.

In his autem contra, quisque enim gaudet propriis suis ramis; præterea longe quoque à se invicem in corpore erant positi.

Nº. XXXIII. Phiala in liquore conservans Lienem foetus humani, cum annexo Stomacho & duodeno.

Not. 1º. In Stomacho videri potest quomodo vasa sanguinea Coronaria, quamprimum appropinquaverunt Stomachi fundum, ilico sese abscondunt, penitiores & interiores tunicas, præsertim nervosam, adeuntes.

2º. Non minus in conspectum venit in hoc subjecto Lienis & Stomachi connexio, ope membranæ, vasis sanguineis ditatæ, quæ Vasa brevia dicuntur.

3º. In duodeno, à me aperto, luculenter videndam sese exhibet apertura, Ostium dicta, per quam Bilis, ut & succus Pancreaticus in Intestini dicti cavum sese exonerant: hanc aperturam sitam esse in medio monticuli, instar Umbilici hic quoque apparet.

Nº. XXXIV. Phiala continens in liquore portionem Placentæ Uterinæ, ceraceâ materiâ ad extremum usque replétam; in illa non minus ac in præcedentibus lustrari potest, nil Glandulosi in Placentis reperiri, & cum in tam notabili viscere nullæ reperiantur Glandulæ, neque in Testiculis, facile calculum apposuere assertioni meæ spectatores curiosi, quibus cætera viscera à me præparata oculis corporeis, non autem mentis videre placuerit, & cæcutire noluerint; nihil interim obstat, quod nonnulli dixerunt, quæstionem tantum esse de nomine, illis autem reponendum, si alicui placeat Venam denominare Arteriam, & vice versa, per me licebit: præstat verò Glandularum definitionem retinere, quæ nobis ab antistitibus tradita est, sc. quod sunt corpora per se subsistentia, quæ invol-

vuntur peculiari membrana, ad quam alluunt vasa sanguinea.

Non minus recedit à vero, ut voluere alii, sc. Glandulas esse circumvolutiones vasorum sanguineorum, illud quidem verum est in Renibus, & forsan quoque in Glandulis Mesenterii sc. vasa sanguinea talem obtinere reptatum, sed hoc neutiquam verum esse in cæteris visceribus, videri potest in omnibus meis Thesauris; nec obstat quod alii in medium proferant, sc. in præparatione & ita dicta excarnatione in nihilum à me redigi Glandulas: plurima ostendam viscera, quorum vasorum extrema leniter repleta, sine ita dicta excarnatione, à me conservantur, imo mirari satis nequeo eos, qui hoc ævo adhuc loquuntur de excarnatione; olim quidem in usu fuit apud Anatomicos, enimvero viscera hoc tempore à me præparantur sine tali excarnatione, quia plane inepta est investigationi, jam relinquo omnia sicut a Summo Opifice facta sunt, membranam ambientem solummodo auferendo. Itaque si quis ulterius cæcutire velit, per me sinatur judiciosus.

No. XXXV. Portio Cerebri in liquore conservata, postquam methodo Vieusseniana per quinque horas in oleo fuit decocta, in qua luculentissimè patet, Corticis Cerebri substantiam decoctione in oleo, talem in statum esse redactam ac mutatam, ut neutiquam apta sit demonstrando, nempe Corticem esse constitutum ex vasculis sanguineis, (qua de re prolixius egi in Prodro-mo Thesaur. vi.) neque Clariss. Dom. Vieussenium esse habendum auctorem hujus inventionis, sc. quod Cortex Cerebri sit vasculosus, sed me, uti omnes hujus ævi Anatomie amatores autumant.

No. XXXVI. Æthiopissæ foetus humanus abortivus quatuor, & quod excurrit, mensium, cujus caput tegitur membrana Amnios.

No. XXXVII. Hepar pueri integrum, balsamo induratum, & à plurimis annis conservatum, pedamento innitens, in quo Arteria Hepatica solummodo est repleta, ut videri posset, quomodo producat Arteriam Cysticam, præterea quicquid in Hepatis facie exteriori demonstrari potest, hic etiam cernere licet.

No. XXXVIII. Phiala in liquore continens Arteriam Splenicam vitulinam, egregiè præparatam.

No.

No. XXXIX. Pueri Stomachus inflatus, exsiccat, balsamoque conditus, & à plurimis annis conservatus, hic situ naturali supra pedamentum positus est, ut verus Stomachi situs possit videri, & hoc omnes auctores in suis delineationibus non observarunt.

No. XL. Portio Maxillæ inferioris Infantis in liquore conservata; in qua cernere licet, in junctura articulationis cum Maxilla superiore reperiri Cartilaginem mobilem & rotundam, articulationi interpositam, & valde motui necessariam.

No. XLI. Placenta humana integra in liquore conservata cum suo Funiculo umbilicali. Considerandum interim hanc ita esse reservatam, ac si jamjam corpore esset expulsa, sc. cum suo involucro, Uterum spectante. De quo supra egi in Thesaur. v. vasis sanguineis solummodo leniter repletis.

A S S E R I V.

No. XLII. **I**nfantis Caput in liquore conservatum, vitæ speciem referens.

Not. 1o. Prolabia esse nerveo-papillosa, hic denuo constat, integumento, Epithelia dicto, ablato.

2o. Auriculæ præ cæteris vivum habent colorem & constitutionem.

3o. Nervi ex cerebro oriundi, quotquot sunt, hic sese videndos exhibent, ne Patheticis quidem exceptis.

4o. Dura mater, per Capitis fundum dispersum, sericum album propter nitorem repræsentat.

No. XLIII. Pone hoc Caput reperitur sceleton Aviculæ nitidissimum, in quo ne minimum quidem Ossiculum deficit, foraminibus naturalibus ubique apertis; & hoc nusquam in aliorum Thesauris inveni.

No. XLIV. Phiala sicca, & in ea dimidia pars Renis pueri, colore rubicundo prædita propter vasorum repletionem.

Not. Arteriæ non solum, verum etiam hic apparent illarum continuïtates, sc. in ductus urinosos, qui ductus urinosi simul quoque sunt repleti.

No. XLV. Phiala sicca, in qua conservatur portio magna
In.

Intestinorum tenuium foetus immaturi, hanc replevi ceraceâ materiâ albissimâ, & hæc visum allicit propter nitorem.

Nº. XLVI. Pone hoc subjectum absconditur, ne oculos omnium spectatorum incurrat, foetus monstrosus novem circiter mensium, vitæ speciem referens, hujus dextra curva, tribus tantum digitis prædita; pes ejusdem lateris extremus haud pluribus gaudet digitis. Pollice longè à cæteris duobus diffinito: Crus sinistri lateris plane deficit, relicto tantummodo monticulo, qui ex sinistro inguine emergere videtur. E latere sinistro Abdominis propullulat carnea quædam moles, cætera naturaliter constituta.

Nº. XLVII. Phiala liquore repleta, continens portionem inversam Gulæ testudinis, millenis Papillis nervosis, admodum longis, Papillis nervosis Buccarum vaccæ æmulantibus, præditam.

Not. Cum reperiantur Anatomici, qui negant dari Papillas nervosas in interiore Tunica Gulæ humanæ, propter illarum exiguitatem, quæ, uti fateor, in conspectum non facile veniunt, sine prægressa præparatione, tamen illas dari, & à me sæpius fuisse demonstratas, nemo posthac amplius ambiget, qui ultimos Thesauros legerit, & hoc subjectum Testudinis viderit. vide Thesaur. VIII. fig. IV.

Nº. XLVIII. Supra foetum monstrosus reperitur phiala cum sceletto foetus humani immaturi sex circiter mensium, à cuius manu ossea dependent Laryngis interiora, ruberrimo colore prædita, propter Arteriolarum repletionem.

Nº. XLIX. Phiala ficca, in qua visui sese offerunt duo objecta ex gallina desumpta: quorum unum ossa sunt Alæ, quæ per Ancylosin contra naturæ leges sunt conjuncta; alterum verò duo sunt ossa, quorum alterum fracturam passum, à natura ferruminatum, & hoc solummodo ossea spongiosa substantia, Diploes instar, deficiente crusta aut lamina exteriori & duriori, idque propter defectum materiæ, quæ in statu sano, illud producere solet.

Hinc fit, quod ossa eo modo imperfectè sanata, minimam ob causam denuo franguntur; & hoc in homine quoque locum habere nullus dubito, cum reperiantur homines, qui post ossium fractorum ferrurationem, facillimo negotio, imò incendendo,

dendo, in recidivam incidunt, & sic Chirurgi, etsi infantes, qui præfuere curationi, male audiunt.

No. L. Pedamentum, cui innituntur duo objecta, sc. portiones Intestini Ilei, Coli, cum annexo Cæco, suntque desumpta ex foetu recens nato.

In illis objicitur oculis differentia, quæ existit inter Cæcum hominis adulti, & jam jam nati; sc. in foetu Colon circa ejus principium diameter magis magisque diminuitur, & ita in Processum vermiformem degenerat, ut dici nequeat: hic aut illic est Intestinum Cæcum; in adulto vero Cæcum nil nisi protuberantia Coli, è cujus latere emergit Processus vermiformis.

No. LI. Phiala sicca, in qua continetur Hydatidis ingens, quæ fuit reperta, à plurimis annis, dependere ab Hepate.

No. LII. Pedamentum exiguum, cui insidet Cordis auricula dextra bovis, abhinc circiter triginta annis à me balsamo indurata; &, quod notandum, naturalem magnitudinem & formam retinuit, id quod difficillimum factu.

* No. LIII. Phiala in liquore conservans Pudenda Pseudo-hermaphroditi ovini, dico Pseudo-hermaphroditi, quandoquidem mihi veros hermaphroditos nunquam videre contigit, neque existimo unquam tales ab aliis visos fuisse, propterea quod illud longissime recederet ab instituto naturæ, & plurimos, ita dictos, hermaphroditos, mihi quidem demonstrarunt homines, quos pro hermaphroditis habebant; re autem penitus perspecta, reperi utrumque membrum nunquam ita fuisse perfectum, ut simul alias imprægnare, & ab aliis imprægnari potuerint; & quod magis est, membrum illud quod pro Penetraverunt, nil erat aliud, quam Clytoridis corpus contra naturæ leges incrassatum & longius extra Vulvam dependens, quemadmodum hic in ovis pudendo cernere licet.

Memini quoque me visitasse hominem, viginti quatuor circiter annorum, qui prima fronte visus, videbatur virilis sexus, cum tamen post accuratiorem inspectionem, sequioris esset.

Membrum, quod dicebatur virile, satis longum, propendebat quidem, sed vero meatus Urinarius deficiebat; quum vultum formosarum muliercularum adspiciebat, dicebat quidem hocce membrum sese erigere, contra, si in sexus virilis oculos

incideret, an hoc verum fuerit, nec ne; ambigo, faltem non vidi.

Duo quoque Tubercula, ceu Testes, reperiiebantur in utroque inguine, an veri Testes, hæreo, nam cum mihi hoc subjectum ovinum traderetur pro hermaphrodito, dicebat mihi lanionis famulus, hic tibi offero hermaphroditum ovinum Testiculis præditum, verum cum ita dictos Testiculos examinarem, nil erant, quam tumores adiposi Testiculos mentientes; itaque dico nunquam me verum offendisse hermaphroditum, quamvis plures, ita dictos, mihi videre licuerit.

In hoc subjecto ovino Vulva & meatus urinarius sunt aperta, non autem ita dicta Glans penis, quæ revera Clytoridis Glans est, ea propter quoque imperforata, illa autem pars, quæ dicitur Penis muliebris, vel corpus Clytoridis, ut & Præputium Clytoridis satis quoque erant grandia, quemadmodum Fig. V. Thesaur. VIII. indigitat.

No. LIV. Phiala sicca & in ea Linguae Corpus Reticulare Malpichii, nitidissime præparatum & cribri instar perforatum.

No. LV. Phiala sicca continens Membranæ portionem, cujus Arteriolæ tam artificiose sunt repletæ ceraceâ materiâ rubrâ, ut nil curiosius unquam viderim; ultimæ enim extremitates sunt adeo tenues, ut nil tenuius excogitari possit, attamen repletæ.

No. LVI. Phiala sicca, in qua reservatur fundus Vescicæ urinariæ foetus vaccini, recens nati, cum Uracho suo.

Not. In foetū humano quidem ad digiti transversī longitudinem, non autem ulterius apertus est, in vitulis verò cavitas (sicuti hic apparet) procerior quidem, an autem in totum tali modo sit apertus Urachus, ut urinam admittat in ita dictam Alantoidem, ulterius inquirendum: faltem hoc verissimum est, in homine tale quid non reperiri.

No. LVII. Pone dictas phialas reperitur sepulchrum artificiose confectum ex ossibus albissimis maxima ex parte foetuum humanorum, faxulis, membranis, vasis sanguineis, instar mæandri, repletis.

Not. 1°. Sepulchrum continet Cadaver foetus humani sex fere mensium, ab annis viginti circiter, balsamo in Muniam conversum & lapidis instar induratum; hujus caput Corona, ex floribus & fructibus naturalibus confecta, ornatur, sc. ex
Mil.

Millefolio Africano fl. luteo, Stæchade citrina Hispanica, Conyza Africana graveolente fl. luteo, Mesembrianthemo Afric. Breynii, Limonio eleganti. Rauwolf. Tanaceto Afric. fl. decuplo minoribus. Prof. & Collegæ Commelini Centinodia fl. muscosis. &c.

2°. Funiculus umbilicalis quidem abscissus, duæ tamen Arteriæ, unaque vena umbilicalis ceu inflatæ luculenter apparent.

3°. Sinistra continet fasciculum florum naturalium, qui flores colorem naturalem quoque retinuerunt, inter illos reperiuntur flores *Leonuri Cap. bonæ spei*, Breynii, Variæ *Gnaphaly* species: dictus fasciculus, naribus appositus, quasi odorem attrahere vellet.

4°. Forum, aut operculum ejus, quod notandum, conflatum est.

1°. Ex superiore parte Cranii humani foetus, cujus Dura mater, ut & Falx, Cranio naturaliter connata & relicta, scattet Arteriolis repletis ceraceâ materiâ rubrâ, & hoc visum allicit.

2°. Ex lapillis marmoreis & officulis infantum, nec non membranis vasis sanguineis repletis.

3°. Inter hæc officula nonnulla adhuc sunt composita, inter quæ ossea manus, cujus digiti continent ramum Arteriosum crassum ceu scipionem, vel ramum arboris, foliis privatum: omnia ossa Vertebrarum Colli sibi invicem adhuc connexa &c.

Pone hoc monumentum posita sunt duo sceleta foetuum abortivorum gemellorum septem circiter mensium, dictum cadaver ceu deflentia & exululantia, hunc in finem genibus advolutis strophiola ex membranulis, vasis sanguineis repletis, superbientia, orbitis oculorum apposita sunt.

Cum Reverend. Vir Dr. Herm. Schyn hocce sepulchrum ita ornatum videret, donavit illud eleganti epitaphio.

N°. LVIII. Pedamentum, cui innititur portio Venæ Portæ variis locis in substantiam osseam redacta.

N°. LIX. Phiala in liquore continens portionem Cerebelli humani, cujus substantia corticalis in myriades particulas est subdivisa, Vid. hujus Figur. in Epist. Anatom. problem. XII.

N°. LX. Phiala liquore repleta, & in ea portio Intestini Ilei infantis, cujus Tunica carnea avulsa, in conspectum veniunt ejusdem Tunicæ Fibræ carnosæ circulares. C 2 Præ-

Præterea cernere licet, quam paucæ sint Arteriolæ per dictamunicam distributæ, & contra, quam copiosis Arteriis gaudeat sequens Tunica, sc. Nervosa.

Cum autem hæc portio Intestini in sui extremo ligata sit, prominet extra ligaturam portio, cujus Tunica Villosa, (mihi Papillosa) conspicitur rubicundissima, præ copia vasculorum Arteriosorum nostra methodo repletorum, & ita dictas Glandulas Intestinorum constituentium.

Nº. LXI. Phiala in qua continetur venenatissimum animal, Incolis Ind. orient. Gecko dictum, quod in ore suo detinet & quasi devorare vellet, foetum humanum trimestrem.

Nº. LXII. Foetus humanus quinque circiter mensium, sexus masculini, cujus caput ex parte Tunica Amnios, ceu casside aut pileo naturali, est coöpertum, propter defectum liquoris, cui innatat foetus, in Utero materno hærens, & hoc minus cautè vulgò dicitur, *het kind is met een helm gebooren*. Hocce subjectum in liquore conservatur.

Nº. LXIII. Phiala sicca & in illa portio Intestini leporis, cujus Tunica Trochlearis oppido bene hic cerni potest.

Nº. LXIV. Duæ extremæ portiones Balenæ Penis, in liquore conservatæ, quarum una à capillo dependens, visui exhibet corporis nerveo-spongiosi majoris fibras, quæ arctius sibi invicem appositæ sunt, quam in corpore nerveo-spongioso minore, & hoc contrarium in homine.

Inferior & secunda portio in phialæ fundo, extremitas seu mucro Penis est, absque ulla glande.

Nº. LXV. Portio Ovarii testudinis, à qua dependent plurima Ova.

Nº. LXVI. Foetus humani Facies, quæ ita à me relicta, sicuti mihi tradita est sc. sine reductione in statum faciei viventis; hæc autem insidet portioni Placentæ Uterinæ, nitidissime præparatæ: omnia enim vasa ad extremum usque sunt repleta.

Nº. LXVII. Phiala maxima sicca, in qua continetur Cor humanum magnum, cujus vasa sanguinea, ad unum usque repleta, unde colore rubicundissimo perfusum.

Quomodo autem Arteria magna è Corde exeat, & quot
rami

rami ex illa emergant , & sursum ascendant , hic luculentissime videri potest.

Præterea omnes trunci Vasorum Cordis , sc. Venæ Cavæ ascendentis & descendens , Venæ & Arteriæ Pulmonalis , Vasa Coronaria nec non Auriculæ hic in conspectum veniunt.

Cum autem in Cordis extremo , seu cono , ut plurimum multum pinguedinis reperiatur , unde Conus æqualis apparet ; in hoc Corde pinguedine à me ablata , cuspis seu conus Cordis in duas partes apparet divisus.

Hic mihi in mentem venit historia cujusdam hominis , qui cultro nuper fuit interemptus ab homine maligno , cujus vulnus extremum circa Papillam sinistram inflictum , longitudinem unius unciae non excedebat , Cor autem à Cono ad basin fere usque in duas partes erat divisum , id quod nunquam me vidisse fateor , quantumvis violenta morte extinctorum visitationi quadraginta & quod excedit annis præfuerim : post punctiorem (dubio procul) Cor in retractione cultri quoque intercidit.

Nº. LXVIII. Supra dictam phialam est reposita phiala sicca , continens substantiam osseam , porosam productam in ossibus Tarfi , quæ mutata sunt post spinam ventosam & cariem in substantiam osseam confusam , coalitam & nil minus quam ossa Tarfi repræsentans.

A S S E R V.

Nº. LXIX. **P**hiala in liquore continens portionem Piæ Matris , cui portio Corticalis Cerebri adhæret , quam ex meris Arteriolis constare , hic apparet.

Nº. LXX. Phiala in liquore continens magnam Stomachi muliebris portionem , in cujus tunica Villosa , vel potius Papillosa , variis locis ulceribus affecta , Arsenicum album hæret , quod cum vitæ tæderet , sumpserat.

Hic patet illorum error , qui in tali casu solummodo sanguinem coagulari autumant ; aliquoties enim ejusmodi exempla vidi , nunquam vero reperi sanguinem esse coagulatum , sed stomachum esse exulceratum ; si autem brevius , post assumptionem Arsenici è medio tolluntur , antequam Arsenicum vires

perfectè exseruerit, variis locis puncta sanguinea, per stomachum dispersa, inveni.

No. LXXI. Phiala liquore repleta, in qua continetur ramus Arteriæ Pulmonalis, ceraceâ materiâ rubrâ artificiosissime repletus, & mirum visu, quot sint ramusculi ad ultimum usque repleti, & quam male depinxerint nonnulli Auctores Arteriam Pulmonalem: impossibile quoque foret illud tam perfectè, sine tali repletionem, peragere: quicumque hoc subjectum viderit attento animo, Opificis miranda opera in stuporem illum adducent.

Hujus objecti parti inferiori quoque adhæret portiuncula Asperæ Arteriæ, cujus extremitates non minus numerosæ, nec tenues, tamen repletæ, visui occurrunt.

No. LXXII. Phiala in liquore continens maximam Piæ Matris portionem, ex homine desumptam: hujus Arteriæ in totum artificiose sunt repletæ materiâ ceraceâ rubrâ, unde dicta membrana summam induit rubedinem: harum Arteriarum extremitates ultimæ tomenti aut gossypii in modum sunt tenuissimæ.

No. LXXIII. Ren Infantis in duas partes divisus, cujus vasa sanguinea sunt repleta: cum autem secundum longitudinem per dorsum dissectus sit, Papillæ renales variis locis non solum in conspectum veniunt, verum etiam illarum Oscula, per quæ urina in Tubulos Pulvis stillat.

No. LXXIV. Infantis brachium, in quo vasa sanguinea denudata in conspectum veniunt; in ejus manu continetur Chamæleon Africanum.

No. LXXV. Phiala, in qua cernere licet Renem foetus humani, cum suo Rene succenturiato sibi imposito, & non à latere posito, uti variæ figuræ repræsentant in tabulis Auctorum.

No. LXXVI. Testiculus humanus ex parte dissolutus, ut ejus constitutio vasculosa appareat.

No. LXXVII. Lumbricus latus, aliquot ulnas longus, & in liquore conservatus.

* No. LXXVIII. Penis virilis inflatus, balsamo præparatus, & in lamellas dissectus, ut ejus constitutio nerveo-spongiosa videri possit.

No. LXXIX. Phiala in liquore continens Lienis humani portionem.

Not.

Not. Quod truncus Arteriosus, ut & Venosus repleti sunt ceraceâ materiâ albâ, ramuli autem non sunt repleti, ut videri possit, quomodo horum vasorum extremitates sint constitutæ sine repletionem, sc. sine glandulosa, cellulosa aut fibrosa substantia. Vide ulterius Epist. Anat. Problem. IV.

No. LXXX. Pedamentum, cui innititur Cor vitulinum, à viginti quinque annis præparatum, & lapidis instar induratum; hujus Arteriæ mercurio vivo sunt repletæ.

No. LXXXI. Phiala sicca, & in ea membrana, cujus Arteriolæ minutissimæ nec non copiosissimæ mirum in modum sunt repletæ.

No. LXXXII. Phiala sicca, in qua continetur sceleton foetus humani, quatuor circiter mensium, à cujus sinistra dependent Intestinula ranæ inflatæ, & tam bene conservatæ, ut ne minima quidem fovea in illis reperiatur.

No. LXXXIII. Phiala liquore repleta, & in illa, Auricula foetus recens nati, & vitæ speciem referens.

No. LXXXIV. Muris sceleton nitidissimum, in cujus dextra detinetur ossea cauda Anguillæ, in qua ne minima quidem particula deficit; foraminibus exitui nervorum & vasorum sanguineorum destinatis, ne quidem neglectis, & hoc difficile factu.

No. LXXXV. Phiala sicca continens duos digitos osseos humanos niveos & curiose præparatos.

No. LXXXVI. Pedamentum, cui innititur Ren humanus, suberis ope ita præparatus, ut naturalem magnitudinem & formam recuperaverit.

No. LXXXVII. Intestinula foetus vaccini immaturi, quæ inflata, balsamo indurata & exsiccata, naturalem retinuerunt constitutionem: horum Arteriæ eleganter quoque sunt repletæ.

No. LXXXVIII. Portio Spinæ dorsi foetus humani, transversim secta.

Not. Corticem Spinalis medullæ, qui situm internum occupat, ex meris Arteriis esse conflatum, hic optime cerni potest, propter dictarum Arteriolarum repletionem.

A S S E R. VI.

No. LXXXIX. **P**hiala sicca continens Hepar foetus recens nati, balsamo induratum. Not.

Not. Hoc Hepar naturalem constitutionem & magnitudinem servasse, propter vasorum repletionem.

Nº. XC. Portio Cutis humanæ rubicundissima propter artificialem vasorum repletionem, suntque vascula tam numerosa, ut Cutis ex meris vasculis videatur constituta.

Nº. XCI. Phiala in liquore continens Venæ Cavæ ramulum, per Hepar disseminatum, & ceraceâ materiâ repletum.

Nº. XCII. Portio Intestini Jejuni humani, cujus Tunica Villosa (mihi Papillosa) ut & Juga, seu Valvulæ conniventes, egregie visui sese offerunt.

Nº. XCIII. Ovis Cor, in mumiam (veteri methodo à quadraginta annis) conversum & pedamento insistens.

Nº. XCIV. Pedamentum, cui insidet portio Arteriæ magnæ foetus vitulini, cum portione Arteriæ Pulmonalis, quas inter videre licet Ductum Arteriosum, & hoc magis distincte, quam in foetu humano, propter ejus molem.

Nº. XCV. Vermes in bronchiis Pulmonum reperti, qui admodum tenues.

Nº. XCVI. Ren pueri rubicundus propter Arteriæ Renalis repletionem.

Not. in illa repletionem non solum Arteriæ, Ductus urinosi, Tubuli Pelvis, Pelvis tota, verum etiam Ureter, ad unum usque simul fuerunt repleta, & hoc propter omnium illorum vasorum continuationem.

Nº. XCVII. Phiala in liquore continens duo objecta, quorum primum & supremum Epidermis humana.

Infimum autem bestiae marinæ, Roris marini, dictæ.

Not. 1. Cum Epidermis humana ab insequente Corpore reticulari & Cute excorticetur, tunc apparent ac propullulant protuberantiæ innumeræ & tenuissimæ, parte sc. interiore, duabus lineis circiter longæ, quæ mihi nil nisi theculæ inversæ pilorum, & Papillarum cutanearum, quibus radices illorum intra Cutem teguntur.

Cuticulâ & Papillis cutaneis jam excoriatis, insequuntur quoque dictæ theculæ, & sic inversæ nobis occurrunt ceu monticuli minimi, & hoc luculentius apparet in Epiderme Roris marini.

2º. Dictæ theculæ sunt productiones Epidermidis, Epidermis productio & continuatio extremitatum Papillarum cutanearum, quemadmodum quoque Pili & Capilli, qui mihi nil quoque sunt, quam productiones & efflorescentiæ dictarum Papillarum, sicuti etiam Ungues: & cum radices Pilorum profundius radicentur in extremis nervis, ubi exquisitissimo sensu præditæ sunt, ideo tantus dolor, in illorum evulsione, excitatur.

Nº. XCVIII. Officulum anatis post fracturam obliquam, à natura firmiter ferruminatum.

Nº. XCIX. Hepatis humani portio, in liquore conservata, in cujus superficie visuntur vascula sanguinea mirifice constituta.

Nº. C. Phiala continens portionem Plexus Choroidei, in qua nil glandulosi apparet, in totum vero vasculosus, sicuti in Epist. Anat. Probl. xii. ulterius descripsi & depingi curavi.

Nº. CI. Portio Cerebri humani, à quadraginta annis balsamo lapidis instar indurata, glaciei instar micans, in illa Testes, Nates & Glandula Pinealis in conspectum veniunt.

Porro ab interiore facie januæ hujus Thesauri dependent sequentia.

Nº. CII. Tumor prodigiosæ magnitudinis figuræ cucurbitinæ, lapidis instar induratus post balsamationem, circa os Uteri internum enatus.

Not. Mulier hæc erat vegeta & prosperæ valetudinis, habitans in foro butyraceo Amstelodami, ea in quartum mensem circiter gravida, incidit in fluxum Uterinum, & post aliquot dies in abortum; fluxu postea tamen ad tempus inordinate perseverante, tandem conqueri cœpit de incommodo circa os uteri internum, itaque Chirurgum vocari iussit, qui re explorata, existimabat, in hoc partu immaturo Uterum esse inversum: remediis interim in cassum adhibitis, me vocari iussit, dicens, fluxum supradictum non solum inordinate & per vices perseverare, verum etiam incommodum magis magisque augeri, itaque à me petiit ut expiscari vellem, quid esset de hac re, id quod feci, & reperi tumorem carnosum & molliculum circa uteri os internum emergentem, cum autem nulla daretur occasio accretionem domandi, multo minus extirpandi, in tam profundo loco, suasi ut ad tempus relinqueret, donec ulterius excresceret.

D

Inte-

Interim intra anni spatium major factus, nec fluxu cessante, ex uteri vagina propullulare coepit, & me denuo vocari jussit; reperi vero tumorem ex pudendis propullulare, itaque suasi, ut insequente die quoque Cornelium Boekelmannum, Chirurgum Expertissimum arcellerent; cum autem Boekelmannus ante meum adventum venerat, reperiēbat ægram humi decumbentem, cum tam enormi hæmorrhagia ex dicto tumore proveniente, ut jamjam videretur moritura, & cum tumorem exploraret & adstantes dicerent, tumorem foetus maturi magnitudine haud cedentem, intra paucas horas excrevisse, Chirurgus, ægram in tam deplorabili statu videns, statim tumorem in Vulvæ orificio ligavit, & hoc facto in lectum deferri jussit, post ligaturam vero, quod notandum, ilico cessavit fluxus uterinus.

Cum ego paulo post ægram convenirem, relatum mihi fuit, quid actum esset, percussus & attonitus fui illa relatione, verebar enim, ne Vesica, injectâ ligaturâ, quoque ligata esset, nam qualis esset tumor, an moles carnea præternaturalis, an ipse Uterus inversus post partum, an Uterus sine inversione & simul cum Vesica, nemo pro certo antea dicere potuerat.

Inde utraque manu arripiebam tumorem ita ligatum, & cum nullum os uteri invenirem, sedavi animum, præsertim cum audirem ægram urinam post ligaturam reddidisse.

Interim post ligaturam de die in diem tumor diminuebatur, per poros enim multum laticis aquosi rejiciebat; paucis post diebus Chirurgus extirpavit tumorem, qui adhuc tam magnus erat, ut urnam petierim cum pauca aqua, ut in statu, quo erat, conservaretur ad tempus; animus enim mihi erat ulterius expiscari, cujus esset indolis.

Hoc facto, mihi visus fuit prima fronte uterus, post partum inversus, qui in tantam molem excreverat, substantiâ enim mentiebatur uterum; itaque mihi proposui post aliquod temporis spatium, ægrâ sanitati pristinæ restitutâ, rem ulterius indagare, & hoc facto reperi os uteri & circumjacentes partes naturaliter esse constituta; ita ut dictus tumor nil sit quam tumor carnosus, seu sarcoma, variis locis cellulis aquosis repletus, & ex confinio oris Uteri emersus; hunc tumorem balsamo præparavi & peculiari methodo induravi, sine ullis foveis, propria quoque magnitudine, quantum fieri potuit, reservata. Dixi

Dixi superius, me fuisse attonitum, cum viderem prodigiosum illum tumorem esse ligatum, quia verebar ne Vesica quoque esset ligatura inclusa, cum nobis antea non constaret, an esset ipse uterus, nec ne: si enim fuisset uterus, qui non raro post partum inversus, in maximam molem excrescit, & è corpore propendet, moriendum fuisset ægræ, uterus enim è corpore prolapsus, sc. sine inversione, prolabitur simul quoque Vesica, propter cohæsionem naturalem circa utriusque os, idcirco incaute iudicant nonnulli, sexum deteriores posse supervivere, post uteri prolapsi extirpationem: ego autem censeo illud haud posse fieri sine vitæ dispendio.

Ante annos quadraginta semel vidi hanc operationem institutam à quodam Chirurgo temerario, præsentibus variis Medicis & Chirurgis, in Nosocomio Amstelodamensi, quibus persuaserat sine vitæ periculo sese illud posse perficere, quid sit? acum satis longam & crassam, filo munitam, transigebat per tumoris fundum, inter labia uterina, inter quæ uterus propendebat, filumque fortiter circumvinciebat, sed altero die vitam cum morte commutabat, & sic mihi dabatur occasio expiscandi, quæ esset causa mortis tam subitanæ. Corpore aperto inveni non solum uterum totum quantum, è corpore esse prolapsum, verum etiam unum ex Ovariis hæerere simul cum sua Tuba in Vaginæ medio.

Itaque monendi sunt Chirurghi, ut nunquam tam periculosam, imo detestabilem suscipiant operationem, ne mortem inevitabilem concitent, felix enim, quem faciunt aliena pericula cautum.

Cum autem hæc admonitio summe sit necessaria, & ne quis dubitet de rei veritate, sc. quod utero è corpore propendente, vesica quoque prolabatur & semper simul ligetur; in memoriam revocabo historiam, in observationibus Anatom. Chirurg. meis Anno. 1691 in lucem editis descriptam, quam de verbo ad verbum hic non solum, verum etiam figuram in hoc Thesaur. VIII. inferere volui. vide fig. 3. Tab. II.

Inter omnes corporis affectus, qui hominem misere infestare solent, haud infimum locum obtinet Calculus Vesicæ. Hoc malum quantumvis in Batavia nostra admodum frequens, rarissimo & in au-

inaudito tamen modo sese nobis nuper obtulit in octogenaria, præ dolore admodum emaciata, & à viginti annis propendentiam uteri perpessa, cum intolerabili mingendi difficultate & cruciatibus, ita ut ægra emori maluerit decies, quam hoc diutius perpeti, præsertim postremis duobus annis.

Tandem mense Majo Anni 1681 me vocari jussit, de uteri propendentia & mingendi difficultate conquerens. Mirabar vetulæ querelas, quoniam nunquam à solo uteri prolapsu ita dolere solent mulieres, verendumque esse adjeci, aliquid mali, præter uteri prolapsum, hætenus in alta nocte latuisse. Hisce auditis, misera visum & ulteriorem explorationem (sine quibus nil certi asseverari poterat de absconditi morbi essentia) non renuit, ostenditque mihi uteri, justo paulò majoris, prolapsum, eâdem formâ & magnitudine, qua illum expressit sculptor.

Palpitando hunc Uterum, calculos sentire putabam, nec me fefellit: quamvis circa calculorum formam deceptus: videbantur enim tenuiores laminæ calculosæ (belgice Leyen) qui post incisionem reperti sunt angulosi & crassi, sicuti figuræ denotant in dicto libro fol. 4. Non autem interim certe determinare poteram, utrum locum haberent dicti calculi in ipsa uteri cavitate, an vero inter ejus membranas, vel in aliqua vesicæ portione.

Videbantur quidem Uteri locum occupare, qui totus quantus (ut figura demonstrat) è corpore propendebat, sine ulla vesicæ portione, (ut nobis videbatur) hisce visis & exploratis, calculorum sectionem proposui: accersuntur magistri, Petrus Adriani filius, & Andreas Boeckelmannus, de re Chirurgica bene meriti, qui eandem quoque operationem commendabant, proximo die instituendam. Operationem in sequentem diem dilatum iri misera illa vetula audiens, lamentari cœpit, exclamans, O me miseram! non reversuri estis, relinquetis me, &c. quibus permoti querelis, ilicò operationem instituimus, sola incisione, secundum uteri propendentis longitudinem, extraximusque momenti temporis spatio calculos quadraginta duos, partim instrumentis, partim solis digitis, quorum magnitudo & Fig. videri potest in dicto Libro.

In hac operatione non admodum doluit ægra, eaque peracta, & hoc onere exonerata, atroces ilicò evanuerunt dolores, quos tot annis passa fuerat, & satis commode vivere cœpit. In ipsa sectione præ-

præter guttulas sanguinis, aliquid liquoris limpidi promanabat è vulnere, unde suspicabamur, vesicam quoque esse in procinctu; nec falso, nam sequenti die hoc penitus investigantes, & siphonis ope liquorem per meatum urinarium injicientes, eum vulnere exire reperimus: quod ut & lotium sequentibus diebus per vulnus stillans, nobis manifestavit, calculos dictos vesicæ portioni, simul cum uteri mole prolapsæ, inhæsisse.

Hoc urinæ stillicidium haud exiguo nobis fuit obstaculo in vulneris curatione, quæ tamen (gratia Deo ter opt. max.) brevi peracta fuit, sequenti methodo: Aliquot diebus post balsamo Arcæi illitum vulnus; labia ejus arctissime adducta sunt emplastro diapalma, tantillum terebinthinæ, ut magis adhæreret, recipiente; quod emplastrum scissum fuit uti in Fig. 4. pag. 4. videre est, superimpositis spleniis & ligatura convenienti.

Quum autem hic faciendi modus expectationi non satisfaceret propter urinæ stillicidium continuum, & emplastri relaxationem, loco emplastri excogitavit Magister And. Boekelmannus annulum è plumbo tenuiore, cujus extremitates recurvatae attraherentur filo, ut ex Fig. 4. pag. 4. liquet, unde labia vulneris tam arcte clauderentur; ut nihil urinæ amplius stillaret, & sic intra tri-duum conglutineretur vulnus.

In hoc affectu nonnulla consideranda, imo miranda occurrunt.

1°. *Uterum è corpore propendentem secum rapuisse tantam vesicæ portionem, quod rarissime (si unquam) antehac visum est, quantumvis partes sint circa oscula vel colla continuæ.*

Crediderim hoc in illa vetula accidisse, propter difficultatem mingendi, à calculorum copia ortam, unde conatus urinam reddendi fuere continui, & quidem tanti, ut per cohæsionem dictam impediri non potuerit.

2. *Quod moles è corpore propendens, & nil præter uterum mentiens, ob calculorum magnitudinem & numerum, nullam inæqualitatem, nec aliam formam sit adepta, superficies enim admodum erat æqualis & figura uteri naturalis.*

3. *Admirationi est, calculos omnes eandem fere obtinere formam, & adeo æquales esse superficie, ac si essent planati.*

4. *Vulnus ad consolidationem pervenisse, quamvis parti vesicæ membranosa inflicta, per quod urina assiduo stillabat.*

5. *Considerandum est, non omnes calculos in illa vesicæ portio-*

ne, quæ uterum investiens simul è corpore propendebat, hæsisse: non enim satis ampla, ratione magnitudinis & numeri calculorum, sed nonnullos in ipsa operatione ab altiori & profundiori vesicæ parte descendisse, dubitandum non est.

6. Inauditam Lithotomiam, in muliere adeo annosa, cum tanto successu esse institutam: in mulieribus calculi dilatatione urethræ quidem extrahuntur, ast perquam rara est, sectione vesicæ idem perfici.

No. CIII. A latere dicti objecti. dependet quoque os Femoris cujusdam anus, quæ ante plurimos annos ceciderat ab alto, fracturamque passa fuerat in collo ossis Femoris; circa illud infortunium considerandum.

1°. Hanc vetulam non solum claudicasse ad vitæ terminum, verum etiam in cadaveris apertione inventum fuisse dicti ossis collum in totum deficere, & in nihilum adeo fuisse redactum, ut ne hilum quidem remanserit, Gerardus Borst, Chirurgus Amstelodamensis satis expertus, qui cadaver aperuerat, præsentibus variis Medicis & Chirurgis, liberalitate sua museum meum illo objecto adornavit.

2°. Os Femoris raro solâ vi externâ ex acetabulo ossium Innominatorum exarticulari, propter Vastos Musculos & Ligamenta, articulum munientia: ab affluxu autem humorum id pluries contingere unicuique satis notum.

3°. Fracturam autem facile patitur in ejus collo, propter ejus teneritatem; Collum enim maxima parte constat ex osseo-spongiosa substantia, instar Diploës Cranii, quæ substantia obducta quidem lamella ossea dura, verumtamen illa est admodum tenuis; hinc facilius frangitur, quam ut articulus suo loco excidat. Vide Thesaur. V. Tab. II. Fig. 1, 2 & 3. & quid ulterius de hac re ibi scripsi.

4°. Dictus magister Borst, qui in suo officio uberiores habuit occasionem anuum cadavera aperiendi, mihi retulit sese octies aperuisse anuum claudicantium cadavera, & semper invenisse ossa in collo fuisse fracta, & ne ullum quidem exarticulatum.

T A B U L Æ P R I M Æ

Explicatio.

A. **T** Umba, vel sepulchrum continens foetum humanum, sex præterpropter mensium, à viginti circiter annis in

in mumiam conversum. Dicta Tumba confecta est ex ossibus humanis, & præcipue infantum, lapidibusque, membranis cohærentibus, per quas disseminantur arteriolæ innumeræ, Truncis, & ramis arteriosis, ramos arborum, aut potius corallia rubra circa sepulchrum repræsentantibus.

B. Sepulchri Operculum, cujus basis est superior pars capitis ossei Infantis, externe undique supradictis rebus obsita, hujus superficies interior dura matre adhuc est succincta.

C. Falx.

D. Dura mater, per quam plurimæ arteriæ repletæ repunt.

E. Foetus immutati caput.

F. Corona ex floribus naturalibus confecta, & capiti imposita, suntque flores Conyzæ, Africanæ foetidæ, Ptermicæ, Gnaphalii albi, citrini, rubri, Mesembrianthemi Afric. ericæ fol. Breynii.

G. H. Foetuum gemellorum immaturorum duo sceleta sex circiter mensium, pone sepulchrum, genubus inflexis, confita.

I. I. Trunci arteriosi, arbusculas repræsentantes.

K. Ossa Cubiti & manus; manuum autem Officula ramum arteriosum arripere videntur.

L. L. Duo strophilia, confecta ex membranis, myriadibus arteriolarum tenuissimarum superbientibus; hæc autem strophilia, utriusque sceleti dextrâ, orbitis oculorum applicita sunt.

M. Caput sceleti foetus immaturi quatuor circiter mensium.

T A B U L A II

Quinque continet figuras, quarum prima

A. Denotat uteri portionem, cujus superficies interior in milena corpuscula rotunda, glandulas mentientia, mutata est.

B. Dicta corpuscula.

F I G. II. *Explanatio.*

A. Pueri portio maxillæ inferioris.

B. Labium inferius, deorsum protrusum, & ab epithelia denudatum, ut papillæ nervosæ in conspectum venirent.

C. Papillæ gingivarum nervosæ.

D. Papillæ nervosæ prolabii.

* F I G. III.

A. Pubes muliebris.

B. Ute-

B. Uterus è corpore propendens , & vesicæ urinariæ maximâ parte obductus.

C. Os uteri internum.

D. Incisio longitudinalis à chirurgo inflicta.

E. Guttulæ urinæ , promanantes ex Vesica , ab incisione facta.

F I G. IV. *Expositio.*

Portionem Gulæ Testudinis marinæ cum suis papillis nervosis indigitat.

* F I G. V.

Pseudo-hermaphroditi Ovini pudendum denotat.

A. Cutis prope anum.

B. Anus.

C. Vulva.

D. Caput clytoridis , in magnam molem emersum.

E. Clytoridis Præputium.

F. Cervix clytoridis.

T A B U L Æ III

Explicatio. F I G. I.

A. Superior pars ossis femoris humani.

B. Epiphysis superior.

C. Spatium cervicis , qui cervix hic deficit , utpote , post casum in nihilum redactus.

D. Trochanter minor.

F I G. II.

A. Ossis Tibiæ , carie exesi , pars superior.

B. Epiphysis superior.

C. Caries.

D. Fistula ossea , quæ proprie Tabula interior , à puris acredine separata , à tabula exteriore , & à chirurgi manu extracta.

F I G. III.

Dicta Fistula integra.

F I G. IV.

A. Ejusdem ossis Tibiæ pars inferior.

B. Caries altera , ex cujus cavo officulum excrevit C.

F I G. V. *Duo Officula ex Anatis ala.*

A. Officulum cubiti.

B. Officulum ulna.

C. Ferruminatio fracturæ infirma , propter exterioris crustæ defectum.

F I N I S.

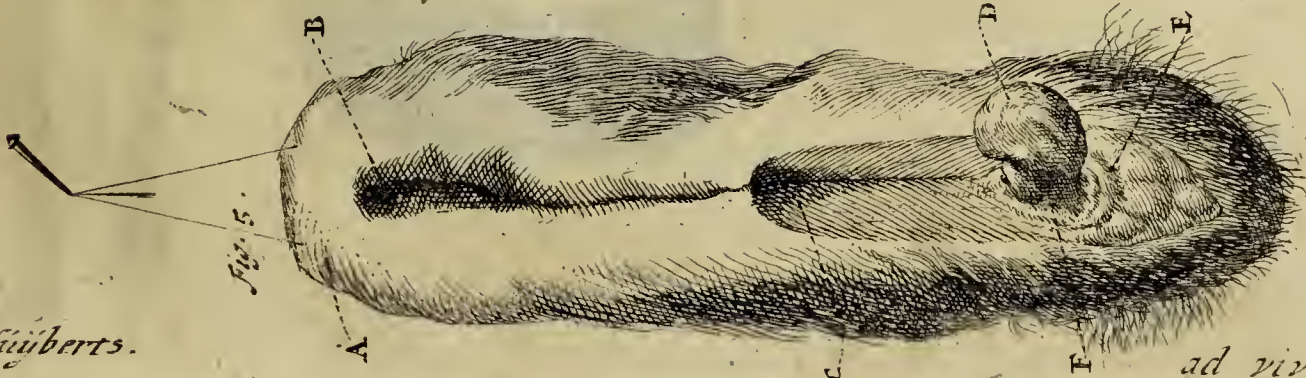
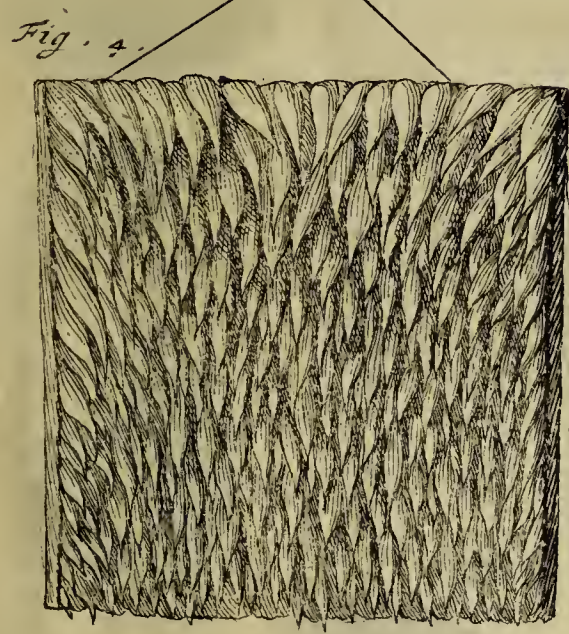
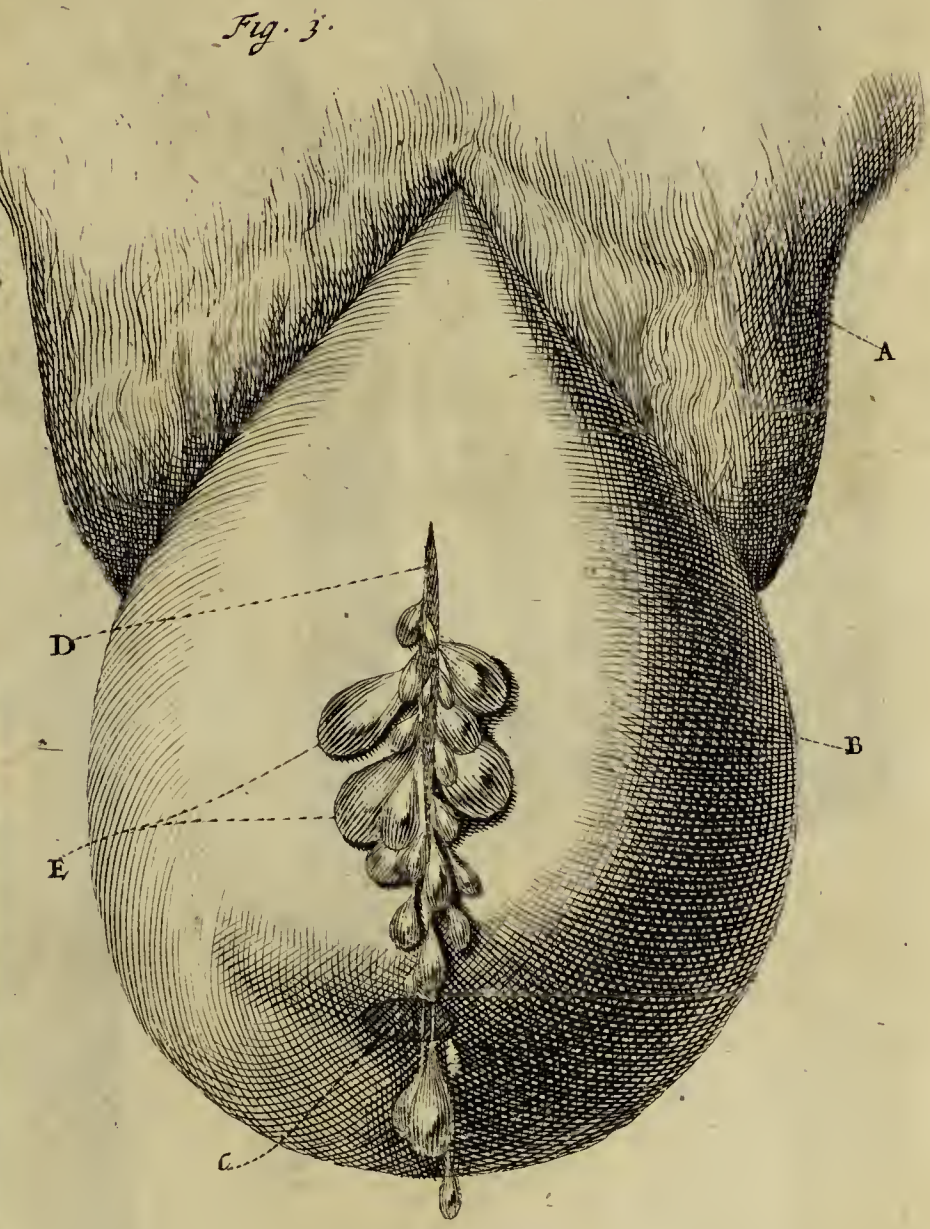
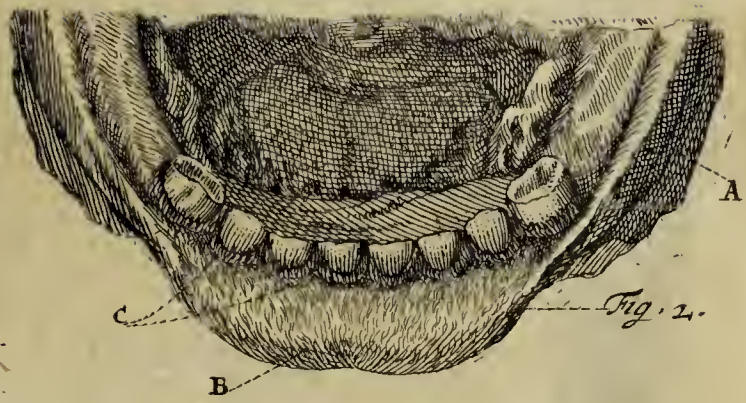

Fig. 1.

Fig. 2.

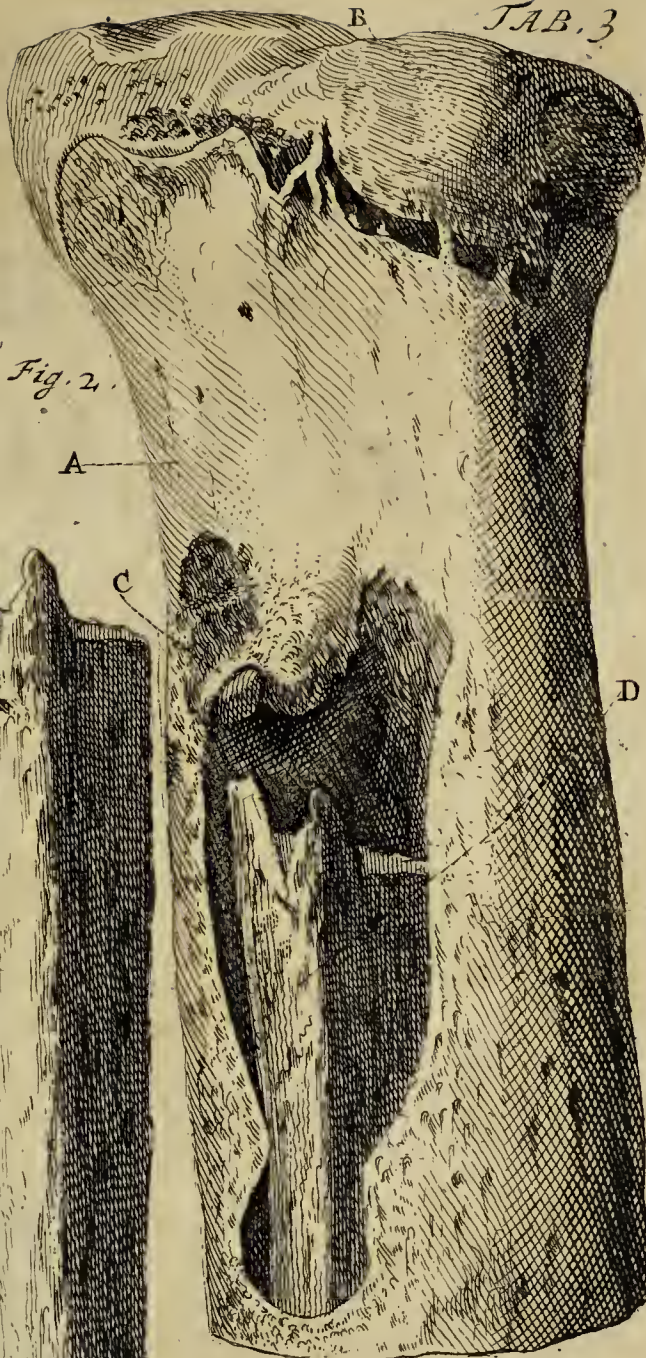
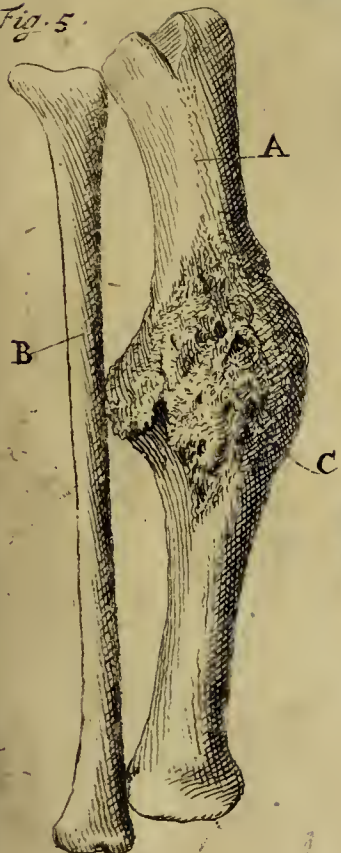

Fig. 3.

Fig. 4.

Fig. 5.

FREDERICI RUYSCHII

*Anatomiae & Botanices Professoris, nec non Aca-
demiae Cæsareae Curiosorum Collegæ*

THESAURUS
ANATOMICUS
NONUS.

In qua varia, circa corpus humanum notatu digna, occurrunt.

Cum Figuris æneis.

AMSTELODAMI,
Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.
MDCCXLIV.

THE GREAT BRITISH

Library of the
British Museum

THE
ANATOMY
OF
THE
HUMAN
BODY

BY
WILLIAM BISHAM

LONDON:
Printed by J. B. Nichols, 1825.

VIRO ILLUSSTRISSIMO

AMPLISSIMO ATQUE EXPERIENTISSIMO

D O M I N O

ANDREÆ GUNDELSHEIMERO,

SERENISSIMI AC POTENTISSIMI

BORUSSORUM

REGIS ARCHIATRO,

ET A CONSILIIS,

BOTANICO SUMMO, &c.

HUNC THESAURUM ANATOMICUM NONUM

SACRUM ESSE VOLUIT, IN MONUMEN-

TUM ET PIGNUS AMICITIÆ, NUN-

QUAM INTERMORITURÆ,

FREDERICUS RUYSCHIUS.

In Virum longe celeberrimum
FREDERICUM RUYSCHIUM.

*S*it minor virtus, quam quaerere, parta tueri:
Ars tua, Magne virum, præstat utrumque simul.

Immortale tuæ nomen virtutis & artis

ILLIUS DOCTÆ FAMÆ SUPERSTES ERIT.

In Thesauros Ruyschianos.

*C*orporis humani fabricæ quicunque stupendæ
Usurpare oculis interiora cupit.

Thesauros adeat, RUYSCHII quos ingeniumque

Dexteritasque manus non imitanda struunt.

HENR. CHRISTIANUS KRUGERUS
Lunenburgenfis.

PRÆFATIO

A. D.

Benevolum Lectorem.

Etus verbum est: *bis dat, qui citò dat.* Illud autem mihi hac vice neutiquam competere fateor, cum jam pridem hujus Thesauri IX. editionem promissam, nunc demum ad finem perduxerim.

Nullus tamen dubito, quin me excusatum habiturus sis, consideratis meis occupationibus multifariis, tam publicis, quam privatis, inter quas haud minimum locum occupat praxis medica, satis superque vicens, ut & continuæ investigationes & perscrutationes cadaverum humanorum, quæ mihi multum negotii exhibuere, non solum nunc, verum etiam jam ultra quinquaginta annos, adeoque per maximum vitæ meæ cursum, cujus jam annum ago sextum & septuagesimum.

Considerandum etiam, nunquam mihi majorem datum fuisse occasionem cadavera perscrutandi, quam hoc tempore, & abhinc aliquot annis.

Occasiones verò datas, me nunquam neglexisse, sciunt illi, qui me optime norunt; verum noctu, atque interdium ægros invisere, ad primam autem auroram cadavera perscrutari, certe apud æquos rerum arbitros me excusabit, quod non celerius hunc Thesaurum IX. typis mandaverim.

Quicumque vero hunc IX. Thesaurum cum attentione pervolvere dignabitur, illi varia occurrent, quæ summa, ni fallor, admiratione videbuntur digna.

Quis enim mortalium credidisset, in Visceribus integris, membranâ ambiente ne ablatâ quidem, peculiari arte demonstrari posse, & quidem luculentissime, ultimas vasorum sanguineorum pulposas & succosas extremitates, idque in proprio

pro situ & formâ naturali, oculis non solum armatis, verum etiam inermibus.

Fateor quidem, neminem facile calculum appositurum hisce rebus inauditis; attamen me non vana jactare, aut quidquam hic dicere à vero alienum, norunt omnes, qui ea domi meæ, quotidie fere cum stupore vident, neque dubito, illud mirum iri visum illis, qui in perscrutandis cadaveribus versati sunt; illi enim ipsi procul dubio sæpe experti sunt, quam difficile sit, vasorum sanguineorum extremitates ad extremum usque rimari; hinc enim adhuc latuit vera illorum constitutio; hinc etiam haud infimi subsellii Anatomici in perversam sententiam deducti sunt, existimantes viscera constare ex prætensis Glandulis; cum contra nil sint, nisi vasa cum suis pulposis extremitatibus, quæ pulposæ extremitates continuantur cum illarum truncis, quemadmodum in Brassica pompejana, seu Florida (belgice *Blom-Kool*) cujus caulis fastigiatur in flores, nulla re intercedente; cum contra glandula sit pars per se subsistens, & peculiari membrana obducta.

Inter cætera nil magis admiratione dignum censeo, quam corticem Cerebri, qui pultis crassioris mollitiem obtinet, ex meris pulposis extremitatibus Arteriolarum constare, non autem ex prætensis Glandulis.

Quis mortalium illud poterit credere, nisi propriis viderit oculis domi meæ? imo inter omnia, quæ in corpore humano detexi, hoc inventum, puto, quod præfiscine dixerim, mihi esse palmarium.

Itaque indecorum esse, nemo negaverit, qui D^m. Martinum Listerum, Anglum, ac defensorum Glandularum Viscerum, in tractatu *de humoribus* legerit, in quo hic & illic me falsa proferre arguit, id quod potius retorquendum in illum ipsum, qui judicare voluit de rebus à se nunquam visis; certe ejusmodi obtrectatores vix ferendi sunt, qui judicant de rebus, quarum plane ignari sunt.

Insuper autem variis locis in dicto tractatu injuste me impetit, dicens me hoc & illud sentire & scripsisse, quod revera nunquam neque dixi, neque scripsi; sc. tradit, me negasse dari glandulas in corpore humano; quod non animadverterim, Testiculos per se esse glandulas; quod voluerim, Glandula Cerebri.

rebri pinguedinem esse &c. quare non addidit, quo in loco aut libro illa scripserim? quincunque enim mea scripta perlegerit, contrarium animadvertet.

Interim defensori illi non insultabo, quod variis in locis à me diversa sentiat, atque etiam scripta mea infirmare conatus fuerit, & post meliora inventa adhuc glandibus vesci, & veteri sententiæ mordicus adhærere voluerit, cum apparentias novas & vera præparata domi meæ, Illi haud contigerit videre.

Haud minore admiratione legi in tract. de Itinere Anglicano ac Batavo, conscripto ab acutissimi ingenii D^o. Christiano Henr. Erndl, ubi pag. 83. & 84. dicit.

D^m. Ruyschium invisi frequentius & neutiquam horas illas neglexi, quas explicationi Anatomies, ac demonstrationibus Gazophylacii sui Anatomici curiosi, in gratiam aliquot studiosorum exterorum destinaverat.

Incredibilis copia præparatorum Anatomicorum & stupendus ille naturalium Thesaurus, quæ possidet in ædibus suis vir hic celeberrimus, attonitos facit curiosos spectatores, in quorum enumerationem velle descendere, in vastum pelagum esset sese committere, quo de fidem facero possunt specimina illa, quorum VII. tunc ediderat sub Thesaurorum nomine, ut Observationes taceam & Epistolas ejus Anatomicas, quæ seorsim prodierunt.

Non possum tamen quin memorem, quod inter ejus rarissima sit præcipuum illa Mumia pueri cujusdam octennis, cujus corpus liquore & arte sua balsamandi, ut perhibet, tam nitide conservavit, ut color juxta & consistentia cutis & Musculorum visui & tactui naturales & viventes sese sistant; partes omnes & membra hujus Mumiae non indurata sunt nimis, sed molliuscula, quasi succo & sanguine adhuc turgent & vigerent, constituta.

Admirandum hoc est artificium, quod in præparatione hujus Mumiae præstitit Clariss. Vir, & plane inauditum, omnem fidem superans, nisi quis ipse viderit; & licet diversimode de præparatione hujus cadaveris judicetur ab ejus adversariis, nemo tamen est, qui analogum quid conficere aut demonstrare hoc usque poterit.

Dixit

Dixit sæpius D. Rau de prodigio hoc, cum sententiam ejus expeteremus, malæ fraudes sunt, ac præstigiæ cum isto puero; Cuticulam detraxit misero, ita ut Cutis cum Musculis suis sanguine adhuc turgidis, naturalem quodammodo corporis colorem referant; alii de vâcuo autumabant, in quo corpusculum illud perpetuo, excepto demonstrationis tempore, conservaret.

Sed omnes istæ hâriolationes exigui sunt ponderis: monstra simile & in sententiam tuam lubentissime descendam.

Quomodo sodes potuit Cl. D. J. Jac. Rau illud dicere, cum non semel, sed aliquoties publice visui exposuerim, Illo ipso præsentē, imo proxima (DEO annuente) à me publice instituenda Anatome, denuo visui exponere decrevi dictum cadaver, per 19 annos à me conservatum, & adhuc vitæ speciem repræsentans.

Illud autem traducere si quis voluerit pro malis fraudibus, quid foret, nisi calumnia & ærugo mera? quod vero ad cuticulam attinet, quam ego dextraxerim, id quoque à veritate omnino est alienum: & si detraxissem an propterea malæ fraudis essem accusandus? aut an eapropter puer esset miser factus?

Sæpenumero illud facere cogor, quando animus mihi est Papillas cutaneas demonstrare; & utrum muscoli adhuc sint turgidi sanguine, aliis judicandum relinquo, & hoc etiam concessō, nulla tamen fraus subesset.

Itaque, si Professor Rau illud sæpius dixerit, uti ait D. Erndl, perverse de rebus meis judicavit, & tunc ad illa responderem, meliora doctus, meliora faceret.

Fraudes committere, nunquam non detestandum, & præsertim illud dedecet hominem tam provectæ ætatis, cui senilis anima in primis labris hæret; si D. Erndl illud typis non mandasset, ne gry quidem respondissem, sed flocci fecissem, at, quum hoc jam prælo sit commissum, me defendere coactus fui.

Hisce pro defensione dictis, ad cætera me conferam, sc. in eodem hoc IX. Thesauro occurrit quoque animalculum quadrupes cani simili, IV. pedicellis, capite, cauda, ore, lingua & in liquore meo conservatum, simul cum bursula, in qua, loco secundinarum, hæsit.

Hisce Vale L. B. & vitia typographica, quæ irrepsere, benigne corrigere velis.

THE-

THESAURUS ANATOMICUS NONUS.

In cujus fundo sequentia reperiuntur.

Nº. I.

Yxis rotunda, in qua conservatur uterus cujusdam ovis gravidæ, multis abhinc annis balsamo præparatus, induratus, & nitide conservatus.

Not. 1º. Cum ab aliquo tempore utero gessisset, fœtusque in eo mortuus fuisset, circa uteri regionem abscessus fuit ortus, eoque sponte aperto, simul cum pure, varia ossicula foras fuerunt expulsa, id quod in mulieribus nonnunquam quoque contingit.

Post mortem uterum aperui, & in illo varia ossicula inveni, quæ adhuc in uteri cavo continentur.

2. Cornua uterina (quæ nil aliud sunt, quam bifurcatio uteri in duas partes) frustra quis quæreret in sexu fœminino, quamvis Carolus Stephanus, & alii ea exstare in sexu sequiore affirmaverint.

Hæc cornua Uterina oppidò quam bene præparata, conspiciuntur cum suis arteriis, ceraceâ materiâ rubrâ repletis.

Nº. II. Capsula, & in ea, ossis Tibiæ portio superior bisecta, ex homine à multis annis humato.

Not. 1. Cum dictum os siccum & exsuccum sit, osseo-spongiosa substantia distinctius videri potest.

2. Ubi definit osseo-spongiosa substantia in ossis cavo, conspiciendam sese exhibet medulla ossis, quæ indurata, nivea, & granulosa in sepulcro facta, adhuc superstes remansit; il-

B

lud

lud autem in hominibus a multis annis sepultis, & terræ siccæ commissis, semper ita reperi.

3. Ex hac observatione patet, quanta sit analogia inter pinguedinem humanam, & ossium medullam: Pinguedinem enim in tumulis in terra sicca positis, post 25 annos reperi in corporibus obesis, mutatam, duram, & albam extitisse, instar supradictæ medullæ ossium.

Imò existimo, medullam ossa non nutrire, uti ab omni ævo fuit creditum, sed medullam ossa reddere firmiora, idque humectando. In illa opinione magis magisque confirmabar, cum ad meas pervenisset manus os Tibiæ cujusdam hominis defuncti, in quo nullam reperi cavitatem; ita ut ex illo confici curaverim varia manubria, inter quæ aliqua chalybe munita, tanquam culter, & furca in museo meo conservantur, & quidem in vagina, confecta ex corio Pueri, per quod myriades vasculorum sanguineorum, ceraceâ materiâ rubrâ repletorum, decurrunt, unde tota vagina est rubicunda.

Nº. III. Capsa, in qua reperitur Funiculi Umbilicalis tumor durus, de quo nunquam legeram, aut videram, conspiciendum tamen sese dedit in cujusdam lanionis fœtu humano vivo, recens nato.

Cum a parentibus vocatus fuisset, simul cum Chirurgo expertissimo Petro Adriani Verduyn, hærebamus qualis esset affectus: Prima fronte visus & ad sensum tactus, herniosi quid præ se ferebat, proxime abdomini enim adstabat.

Tandem consultum duximus, cum obstetrix ante nostrum adventum funiculum umbilicalem extra tumorem versus placentam ligasset, & abscidisset, secundam ligaturam adhibere, & quidem ante tumorem versus abdomen, quo facto, paucis post diebus, emoriebatur tumor, eoque abscisso, reperi in illo nil nisi substantiam, partim carnosam heterogeneam, paucò humore permixtam. Fœtus interim nil incommodi aut mali perpeffus videbatur ex illo tumore, cum vegetus in lucem venerit.

Nº. IV. Capsula continens varia fragmenta Lapidis Bezoardici occidentalis rara, ut & plures integros, in bursula crassa membranacea contentos, in qua nati sunt, id quod consideratione dignum esse censeo.

Nº. V.

Nº. V. Capsula, in qua conservatur Aneurisma cujusdam arteriæ intercostalis ex homine, magnitudine ovi gallinacei.

Not. 1. Admiratione dignum est, arteriam tam exilem in tantam molem sese potuisse extendere, id quod mihi ter quaterve videre contingit. Juvenis erat, cujus affectum hic recito, qui à longo tempore de præcordiorum anxietate questus fuerat, & tandem summis angoribus & lipothymiis correptus, rufsi molesta subitò fatiscessit.

2. Haud minus mirabar, imò obstupecebam, Aneurisma tam firmiter, costis & adjacentibus vertebrarum corporibus, fuisse adnatum, ut non sine malleo & cuneo, ab illis separare potuerim.

Nº. VI. Capsula quadrata ex ligno indico, & in illa auricula humana, balsamo præparata, in forma sicca, cujus Arteriolæ, ad unum omnes sunt repletæ ceraceâ materiâ rubrâ, unde totum objectum summa rubedine perfusum.

In eadem Capsula quoque videre licet hominis Venam cavam, quatenus tribus suis ramis per hepar dispergitur, ademptis, vel abruptis extremitatibus.

Nº. VII. Capsula quadrata, ut supra, continens Pulmonem juvenis, cujus cellulæ ad unum omnes materiâ ceraceâ albâ repletæ sunt; & sic videri potest, quæ sit pulmonis figura, in inspiratione.

Nº. VIII. Capsula, ut supra, continens infantis brachium, cum annexis scapula & clavicula: suntque omnia balsamo indurata, & à plurimis annis conservata.

Not. 1. Claviculam fuisse fractam, & denuò (post malam repositionem) in formam semilunarem, ferruminatam.

2. Cute brachii aperta, conspiciendam sese exhibet Arteria brachialis, præsertim eo loci, ubi pulsus quotidie exploramus.

3. Vasa sanguinea ad extremum usque repleta, summam rubedinem cuti asserunt.

4. Ungues extra cutem quidem prominent, non quod excreverint post mortem, uti vulgo & perperam olim creditum, & pro certo habitum fuit, sed propter cutis contractionem, exsiccationem & objecti indurationem, ne dicam, quod

non solemus ungues refecare quum ægrotamus, & lecto decumbimus.

Cum cutis, Pili, ut & capilli, corporis nostri partes sint, quæ communi vita, pariter cum corpore, fruuntur, post mortem, cum cæteris quoque moriuntur; id enim expertus sum, & exploratum habeo, nam eum in finem sæpius intravi sepulcra, & nunquam contrarium observavi.

Nº. IX. Capsula, ut supra, in qua reperiuntur variæ partes corporis fœtuum humanorum, sc.

Lit. A. Notatur Brachium cujus cute apertâ, visui sese offerunt vasa sanguinea per brachium disseminata, & repleta; Nervus item ejus & musculi.

B. Pes Infantis, eodem fere modo præparatus.

C. Pes fœtus humani, per cujus cutem apparent vasa sanguinea repleta.

D. Portio Dorfi fœtus humani cum scapulis, in mumiam à me redacta.

Nº. X. Capsula, ut supra, in qua reperiuntur tres Renes humani bisectione, in quibus productiones Pelvis, ut & Papillæ renales comparent; cum autem Arteriæ sint repletæ, summa rubedine perfusi sunt Renes.

In medio hujus Capsulæ visui sese exhibet Renis humani portio, cujus arteriolæ, ut & ductus urinarii papillam constituentes, in totum sunt repletæ.

A latere conspicitur quoque Ren humanus extabefactus, cujus productiones Pelvis extra renis substantiam ita propullulant, ut pelvis ipsa videatur tripartita: uretur quoque ita dilatatus, ut digitum minorem fere admittat.

Nº. XI. Capsula quadrata, ut supra, in qua reperiuntur varia puerorum intestinula, & inter cætera videre licet portionem intestini cæci cum appendicula ejus, idque è fœtu humano, ut diversitas appareat inter hoc objectum desumptum ex fœtu, & illud quod desumitur è corpore adulti.

Nº. XII. Capsula, ut supra, in qua comparet coli humani portio, cujus arteriæ mirum in modum sunt repletæ ceraceâ materiâ rubrâ, ne appendiculis quidem pinguibus coli exceptus.

Nº. XIII.

Nº. XIII. Capsula, ut supra, in qua duo objecta, quorum.

1. Cranii humani Portio, cum dimidia parte ossium faciei, in quibus videre est primò Antrum, vulgo Higmori dictum, quia ab illo primum delineatum.

2. Foramen, qua communionem habet antrum cum naso in utroque latere.

3. Membranula vel periostrum, antrum interne succingens, per quam membranulam disseminantur arteriolæ repletæ, unde rubedine imbitur dicta membranula, quæ telæ aranearum instar tenuis.

4. Ductus lachrymalis osseus, cum sua membranula (quâ interne obducitur) quæ valde quoque rubra est ob eandem supra dictam repletionem.

5. Utrumque os spongiosum narium unius lateris, sc. superius & inferius cum suis involucris, ob eandem causam rubedine imbutum.

6. Ductus Eustachianus.

7. Ossis frontis cavitas, tenuissima membranula quoque obducta, quæ non minus rubicunda, quam in supra dictis.

8. Communicatio hujus cavitatis ossis frontis cum naribus, id quod hic luculenter scilicet conspiciendum præbet.

9. Altera portio cavitatis cellæ equinæ, cum sua membranula interna, per quam quoque repunt vascula sanguinea, ut supra.

10. Infundibulum in medio cellæ equinæ, cujus cavitas reservata, & adhuc aperta est, sicuti in vivo homine.

In altero objecto demonstratur nobis calami scriptorii latitudine, ante meatum auditorium osseum.

1. Condylodei processus maxillæ inferioris locus, ubi sese applicat cum sua cartilagine mobili, scilicet supra basin ossis sigomatici, ubi adhuc ligamentorum reliquiæ superstites sunt.

Nº. XIV. Capsula ut supra, & in ea.

1. Portio thoracis pueri, ita præparata, ut vasa intercostalia, eorumque reptatus, luculenter videri possint; præterea membranâ Pleurâ ex parte elevatâ, membrana cellulosa, & sub illa, periostrum, sese videnda exhibent.

2. Os Pectoris Infantis, cum annexis partibus cartilagineis

neis costarum, ut & vasa intercostalia, nec non mammaria interna.

3. Portio Thoracis cum adhærente brachio & scapula, per quæ vasa sang: ubertim disseminantur.

ASSER PRIMUS.

Nº. XV. Capsa, ut supra, continens uterum Puerperæ, à multis annis à me conservatum.

Not. 1. Quantus sit Uterus post 14 dies à puerperio, hic videri potest, ut & mutatio situs ovi-ductuum, Ovariorum, & ligamentorum quæ tempore gestationis, (propter extensionem fundi uteri) longius à fundo distant.

2. Vesica Urinaria hic valde exigua comparet, utpote tempore mortis evacuata, & postea à me non inflata.

3. Os uteri, per quatuordecim dies post partum, valde patulum remansit, sicuti adhuc apparet, & sæpius in puerperis contingit; ita ut male sibi prospiciant Puerperæ, quæ justo citius conclavia relinquunt, quo pacto, utero nondum clauso, aëri frigidiori uterum exponunt.

Nº. XVI. Capsa, ut supra, in qua duo objecta, quorum

1. Gallinæ Ovarium cum annexo utero.

Not. Inter ova (seu potius ovorum vitellos) qui ceraceâ materiâ flavâ sunt repleti, reperitur una atque altera membrana, infundibuli instar cava, è quibus unum atque alterum ovum maturum decidit in uteri cavitatem, dicunturque membranæ superstites, Calices, ab excellentissimo Anatomico Regnero de Graef, qui, dum viveret, mihi fuit conjunctissimus ante annos 50 & quod excurrit.

Nº. XVII. Capsa quadrata, ex ligno indico, ut supra confecta, in qua reperitur stomachus ovinus nitidissime præparatus; scilicet omnes arteriæ non solum repletæ, verum etiam IV. stomachi partes; nempe venter primus, Reticulum, Omasus, ut & Abomasus videri possunt.

Nº. XVIII. Capsula, ut supra, & in illa fœtus septimestris Balsamo præparatus & induratus, & à plurimis annis conservatus.

Not.

Not. 1. Caput, ut & artus, detruncata sunt.
2. Arteriis omnibus repletis, & sternô elevatô, in conspectum veniunt Cor, Pulmo, ut & Thymus. Abdomino aperto, hepar, stomachus, intestina, ut & vesica, arteriæ umbilicales, scrotum, nec non Penis conspici possunt, idque in proprio & naturali situ.

Nº. XIX. Capsula, ut supra, in qua conservantur Thoracis diversæ partes, idque è corporibus foetuum humanorum: inter illas, quæ Lit. A. notata, videre licet soboles arteriarum mammariarum internarum, decurrentes per spatia intercostalia, quæ tandem cum arteriis intercostalibus, ex arteriæ magnæ trunco oriundis, uniuntur & inosculantur.

Lit. B. indigitat portionem Thoracis, cujus membrana pleuralis ex parte à subjecta cellulosa & periostio costarum separata est.

Lit. C. portio Thoracis, cum annexa portione Diaphragmatis, in quo duo occurrunt aperturae, pro transitu æsophagi, & venæ cavæ. à latere dictorum foraminum in conspectum quoque venit exigua portio Arteriæ magnæ.

Nº. XX. Capsula, ut supra, continens varias portiones funiculi umbilicalis, cum & sine nodis.

Inter omnes illas una Nº. I. notata, quæ gaudet nodo prodigioso: suntque nodi nil nisi errabundi reptatus vasorum umbilicalium, nodum ob incrassationem, repræsentantes & mentientes.

Nº. II. Funiculi umbilicalis portio, ex foetu vaccino, constans ex duabus arteriis, totidemque venis, secus ac in homine, in quo una tantum arteria, & duæ Venæ concomitantes reperiuntur. Huic objecto coherent quoque duæ arteriæ umbilicales, ut & vesica.

Nº. XXI. Capſa, ut supra, in qua inveniuntur placentæ Gemellorum foetuum humanorum, quorum membrana Amnios in duas partes à me est divisâ, id quod nonnunquam à natura (foetu vivo) factum offendo. Hinc forsan suspicati sunt Anatomici, & quidem non infimi subfellii, inter Chorion & Amnium peculiarem vel tertiam in homine reperiri membranam, quam Alantoidem nuncuparunt.

Has duas placentas à se invicem separavi, id quod facile contin-

contingit, si quis inconsultò illas arripiat, præcipuam enim inter se habent unionem, membranarum dictarum, ut & vasculorum contiguitate, non autem vasorum sang: inosculatione; ita ut facile à se invicem recedant, quemadmodum duæ adstantes plantæ gramineæ, cum è terra eruantur.

Nº. XXII. Rupes confecta ex calculis alterius Rupis, coralliis albis, Arteriis, ceraceâ materiâ rubrâ repletis, & sic corallia rubra mentientibus, circum tecta.

Hæc Rupes, pedamenro Cedrino imposita, in sui medio concavo continet Phialam magnam cryst: liquore repletam, continentem infantis hepar per cujus superficiem occurrunt vascula repleta, & tanto quidem numero, ut totum hepar summâ rubedine superbiat.

Supra operculum sericeum dictæ Phialæ, reperitur alia exigua rupes, è qua emergunt vasa sang: repleta, ex hepate, & aliis partibus corporis desumpta, corallia rubra erecta repræsentantia.

Nº. XXIII. Pedamentum ex ligno Cedrino confectum, & supra illud Rupes, Vasis sanguifluis repletis abundans, in cujus medio concavo Cor hominis, cum suis truncis abscissis.

Not. 1. Cor Balsamo esse induratum, & rubedine præditum, propter Vasorum sang: repletionem.

2. Cor naturalem retinuisse formam, exceptò, quod utraque cavitas simul cum auriculis repleta sit materiâ sæpius dictâ: id quod in statu vivo non fit.

3. Venas aliquot emergere ex auriculâ dextrâ, hic luculenter videri potest; ita ut non omnes ex coronariâ producantur, sicuti olim creditum fuit.

4. Quomodò Arteria pulmonalis pulmonem ingrediatur post suas divaricationes, hic quoque apparet.

5. Arteriæ magnæ truncus, cum tribus suis ramis fursum spectantibus, ut &

6. Portio æsophagi, & Asperæ arteriæ, dictis tribus ramis adstantes, oppidò quam bene oculos incurrunt.

7. Venæ cavæ Truncus ascendens & descendens, cum sint repleti materiâ supradictâ velut in statu vivo, videri potest illarum continuatio, & quod auricula dextrâ propter ejus capacitatem maximum sit sanguineis receptaculum, & contra auricula sinistra.

8. Quo-

8. Quo modo, & quo loco, vena Azygos ex trunco Venæ cavæ ascendente oriatur, hic quoque apparet.

9. Vera forma auricularum Cordis, visui hic etiam occurrit.

Nº. XXIV. Phiala in liquore continens funiculum umbilicalem, cum exigua portione placentæ uterinæ, cujus margini connectebatur crus fœtus humani. vid. Tab. 1. Fig. 2.

Nullus equidem dubito, mirum quibusdam visum iri, hunc casum legentibus, sc: mulier quædam in platea Harlemensi degens, cum anno præterito fœtuum vivum, robustum, & bene formatum, in lucem edidisset, à latere placentæ seorsim adhærebat crus fœtus humani, sicuti sculptor hic expressit Tab. 1. Fig. 2.

Præterea ubi funiculus umbilicalis Placentam intrat, adhærebat, vel affixum erat Atheroma ingens, uti ex fig. annexa quoque liquet.

Not. quoque 2º. Hocce crus constare ex osse femoris, extremo pede & tribus digitis copiosa pinguedine obsitis, absque ullis musculis.

3. Ossa in totum esse cava, fistulosa, substantiâ admodum tenuia, absque osseo-spongiosa substantia interiore, in utroque extremo.

Memini me ante annos 50 dissecurasse cadaver cujusdam ovæ, ex cujus Collo integer excreverat, in cujus pedis cavitate, nullis musculis etiam instructi, nil osseo-spongiosæ substantiæ invenisse, & loco musculorum totus pes pinguedine erat obsitus.

Nº. XXV. Pueri stomachus gossypio repletus, & ita præparatus, ut vivi speciem repræsentet.

A S S E R II.

Nº. XXVI. Sepulchrum, seu Tumba, confecta ex frustis rupis, officulis puerorum, & vasis sanguifluis, quæ corallia rubra mentiuntur, & ex rimis rupis mergere videntur.

Operculum, ceu janua hujus sepulchri est suprema pars cranii infantis, per cujus cranium plurimæ repunt arteriolæ repletæ.

Interior ejus superficies adhuc dura matre, ceu pericranio

nio interno tecta, plurimis superbit arteriis repletis; & in cuius medio quoque occurrit Falx, idque in statu naturali, ne arteriis quidem per illam decurrentibus, destituta.

Ex falce dicta emergit, contra naturæ leges, tenuis productio membranacea, nervi instar teres.

In illo objecto sinus falciformi remansit apertus. Hanc Tumbam occupat sceleton fœtus humani immaturi septem fere mensium nitidissimum; in ejus dextra continetur sceleton muris artificiose, & nitide præparatum, cujus pedes anteriores arripere videntur membranas quasdam, per quas repunt vasa sang: repleta, mirum in modum, & turmatim decurrentia. Idque a me factum puta, ne videantur otiari cujusunque generis objecta; quæ apud me conservantur, & sic in spatio exiguo multa cumulantur.

Supra Tumbam, cor Pueri, Balsamo præparatum & induratum, situm est, cujus truncus arteriæ magnæ, tam ascendens, quam descendens, non solum superstites sunt, verum etiam trunci Arteriarum & pulmonalium, ut & venæ cavæ ascendentes, & descendentes, ne venæ azygos quidem trunco neglecto.

Inter ramos trunci ascendentes innititur sinistro brachio sceleton immaturum quatuor circiter mensium, dextra continens Ramusculum Arteriæ Pulmonalis repletum, & tam artificiose præparatum, ut ramusculi tenuissimi conspici possint. Caput autem cœlum versus conversum, admiranda Dei opera demonstrare videtur.

Nº. XXVII. Phiala sicca, in qua visui sese offert superior portio cutis capitis, è fœtu humano, propter vasorum sang: repletionem rubicundissima: ita ut verum locum & repletum præcipuorum & minutissimorum vasorum, ut & illorum inosculationes arteriarum cum arteriis in utroque latere conspici possint.

Operculo hujus Phialæ imposita est exigua rupes, interpositis vasis sang: corallia rubra repræsentantibus, & inter illa varia cutis humanæ frusta, è capite desumpta, quorum superficies interior gaudet vasculis sang: minutissimis, musci tenuissimi speciem referentibus; superficies verò interior pinguedine adhuc obsita, vasculis gaudet millenis, diverso & serpentino reptatu decurrentibus.

Nº. XXVIII.

Nº. XXVIII. Phiala crySTALLINA sicca & in ea Vituli splen, in quo luculenter videri licet, quid sit de vena splenica vitulina, sc: quomodo illa, quamprimum lienem intravit, statim porosa & foraminulenta fiat, & paulò penitius, in fibras, tandemque in nihilum redigatur, ita ut loco ramorum venarum, nil nisi sulci cavernosi appareant.

Operculo quoque imposita est Rupes parva, in cujus cavo continetur frustum lienis vitulini, ut magis pateat, quid sit de supra dictis, & quid de fibris lienalibus vitulinis, eum in finem tantum inservientibus, ne lien vitulinus in majorem molem sese extendere possit, ob concitatiorem & uberiolem sanguinis arteriosi impulsus, id quod in homine locum non habet, quia lien humanus gaudet vena lienali, arteria comitante ad ultimum extremum, idque pari passu.

Itaque hallucinantur homines, qui lienem humanum similem statuunt vitulino, & fibras transversas, in liene vitulino pro nervis habent. Non minus quoque errant, qui liene attribuerunt glandulas, & cellulas; id autem luculentissime omnibus, qui me conveniunt, à verò alienum esse, demonstro. Itaque, quicumque de liene sermonem vult habere, ejusque constitutionem veram exhibere, non debent vitulorum, sed hominum lienem arripere.

Et quam perverse quoque judicarint de ita dictis glandulis lienalibus, uberrime olim ostendi, & posthac novam delineationem harum rerum me exhibiturum (volente Deo) promitto, sicuti in hoc Thesauro 9º. nunc feci circa hepar hum: sc: sine ulla hepatis læsione, sine coctione, cum & sine induratione, absque maceratione, & ne nulla quidem vi adhibitâ.

Tunc nemo quoque posthac me amplius accusabit (saltem admodum absurdum esset) ac si in prætenfa excarnatione glandulas annihilarem.

Nº. XXIX. Pedamentum ex ligno Indico, supra quod posita est Rupes ex ligno Indico, coralliis albis, variis vasis sang: &c. in ejus medio concavo posita Phiala crySTALL: continens in liquore foetum human: 6 circiter mensium Hydrocephalo laborantem, cum autem in liquore limpidio natet, nitide occurrit dictus affectus.

Foetus autem, cum videatur à serpente rariore Indiæ Oc-

cidentalis arripi, dextrâ avellere conatur serpentem, idque ore aperto, tanquam consternatus & perterritus.

Supra operculum hujus phialæ quoque posita Rupes exigua, maximam partem confecta ex variis miseris corpus humanum debellantibus, sc: calculis humanis, maxillæ portionibus carie exesis & corruptis, Ossiculis vario modo corruptis, & à natura expulsis. Inter calculos occurrit primò unus magnæ molis, formâ mori fructum æmulans, alter ejusdem fere magnitudinis, variis Tuberculis, coloris fusci, obsitus; tertius præcedentibus major, undique quidem æqualis superficiei, sed particulâ exterioris lamellæ ablatâ, occurrit lamella gibberosa; quartus quantumvis præcedentibus minor, agmen tamen ducere videtur, utpote unus ex illis, quorum mentio facta, & figura admiranda delineatus reperitur in observ. Anat. Chir. meis Tab. prima.

Circa maxillam supradictam consideratione dignum id, quod quitur, censeo, sc: juvenulæ meretricis morbo venereo laborantis, post salivationem mercurialem à Chirurgo institutam, maxilla inferior carie obsessa, à parte laterali vacillare incoepit, itaque me, filiumque meum, simul cum expertissimo Chirurgo Petro Verduyn, arcessi jussit: cum autem magnam portionem dictæ maxillæ inferioris vacillare deprehenderemus, supradictus Chirurgus portionem illam vacillantem extraxit: sed quid sit? aliquot post diebus, altera & major portio undique etiam facile moveri poterat: hisce visis? hanc quoque extraxit Chirurgus; quo facto, vidimus hanc superiorem portionem esse maxillæ inferioris, simul cum suo processu condyliformi: nihilominus post curationem, masticationem rite peragere, & tam articulate loqui poterat, sine ullo obstaculo, quasi nihil perpeffa fuisset in istis partibus.

Nº. XXX. Infantis caput Osseum, cujus cranium lapideâ substantiâ variis locis obsitum.

Not. 1. Caput infantis indideram liquori, ad illud conservandum, qui liquor compositus erat ex variis liquoribus, sc: ex spiritu Vini, Frumenti, Sacchari, nec non Arach; aliquot post mensibus, observabam dictum caput osseum variis locis substantiâ lapideâ esse obsitum, id quod mihi ansam dedit illud conservandi.

2. Oper-

2. Operculum hujus Phialæ, in qua illud objectum conservatur, variis rebus petrefactis, & Lithophitis marinis obdutum est.

Nº. XXXI. Phiala sicca, continens caput quadrupedis Americani, ab Indigenis Belgis, *Quast* dicti, illud autem facie, agilitate, & astutia fimiæ aliquam similitudinem habere observavi, dum viveret in ædibus meis.

Nº. XXXII. Fœtus Æthiopissæ septimestris circiter, in liquore conservatus.

Nº. XXXIII. Phiala in liquore conservans infantis brachium, in cujus manu continetur portio placentæ uterinæ nitide præparata.

Nº. XXXIV. Ren pueri in liq: conservatus, cujus superficies, (uti vulgo apparet) inæqualis, secus ac in homine adulto: huic parti superiori insidet adhuc Ren succenturiatus, tanquam glans in calyce, secus ac in figuris variorum auctorum videre est, qui succenturiatos a latere renum depingi curarunt.

Nº. XXXV. Cutis capitis infantis, pileolum repræsentans, per quam disseminantur Arteriarum soboles innumeræ; cum autem repletæ sint materiâ sæpius dictâ, cutis plane rubram sese exhibet.

Nº. XXXVI. Pia Mater humana in liquore, quæ nitidissime præparata, & summâ rubedine prædita. Quam tenuis autem illa sit, hic videri potest, nam absque Vasorum repletionem illius aspectus imposuit olim nobis: sc; post mortem piæ matris vasa ut plurimum sanguine destituuntur, & sic illa vasa, colore cum ipsa membrana convenientia, conferre videntur ad illius crassitiem, cum interim tenuissimæ sit substantiæ.

Nº. XXXVII. Phiala, & in ea Plantæ pedis portio epidermidis hum:, per cujus superficiem internam innumeræ occurrunt abruptæ papillarum cutanearum reliquiæ, ex dicta superficie propullulantes, quæ per expansionem (uti olim dixi) cuticulam constituunt.

Nº. XXXVIII. Portio Placentæ uterinæ, tam nitide præparata, ut luculenter videre liceat, nil glandulosi inesse Placentæ in statu naturali, nec ultimas extremitates vasorum illorum circumvolutiones vasorum esse, sed contra, pulposas

& succofas extremitates, ficuti in liene, cortice cerebri & aliis partibus.

Nº. XXXIX. Phiala ficca, in qua fceleton Pſittaci minoris ex Africa allati.

Nº. XL. Pedamentum ex ligno indico, cui impoſita eſt Ru-
pes, in cujus cavo in conſpectum venit Ramus magnus Arte-
riæ Pulmonalis, in liquore conſervatus; cum autem ceraceâ
mat: repletus ſit, oppidò quam bene cerni poſſunt illius extre-
mitates.

Præterea dicto ramo annectitur portio pulmonis, in innu-
meros lobulos diviſa, ne adverſariis dubitandi anſam præbeam,
an verus ſit ramus arteriæ pulmonalis, nec ne.

Nº. XLI. Ovum Gallinaceum in liquore conſervatum; hu-
jus figura ſerpentem reptantem repræſentat.

Nº. XLII. Portio Piæ Matris in liquore, cujus ſuperficies
exterior obſita variis particulis prominentibus exiguis, quas pro
glandulis habuerunt nonnulli; cum autem ſint diverſæ formæ,
& colore pinguedinem repræſentent, pro pinguedine potius
illas habeo, præſertim cum inter duplicatutam piæ matris ali-
quoties pinguedinem invenerim.

Nº. XLIII. Testiculus humanus, ſtudio ex parte tantum
diſſolutus, ut in illa parte diſſoluta, vaſculorum tenuitas, &
in parte non diſſoluta vaſorum reptatus vermicularis, conſpi-
ci poſſint.

A S S E R III.

Nº. XLIV. Portio ſuperior Offis femoris vetulæ claudicantis
in liq. conſervata.

Not. Cum Patiens à multis annis fracturam paſſa fuiſſet, &
tandem ſupremum diem obiſſet, cadaver ejus cultro Anatomico
ſubjecimus, & obſervavimus, cervicem hujus offis deficere, &
caput rurfus ferruminatum parti offis femoris decliviori, quam
ob rem affectum in liq. conſervare mihi animus fuit, ne quis de
veritate anceps hæreret. Vide ulterius, quid in Theſ: VIII.
ſuper hac re ſcripſi, & delineari curavi.

Nº. XLV. Corculum foetus humani in forma ficca præpa-
ratum, & ſupra fruſtum rupis poſitum, in quo utriuſque
auri-

auriculæ forma & naturalis magnitudo conspici possunt.

Nº. XLIV. Phiala in liquore continens magnam portionem Piæ Matris Hum., cujus arteriolæ in totum sunt repletæ, unde summam rubedinem induit.

Nº. XLVII. Portio intestini jejuni ex homine, super pedamentum exiguum, in qua juga, valvulæ conniventes, vulgo dicta, non solum in conspectum veniunt, verum etiam arteriæ per illa juga dispersæ & repletæ, ut & dicta intestini & mesenterii cellulositas membranacea.

Nº. XLVIII. Quæ hic sequitur historia, adeo rara, ut caput hominis fere superet, neque aliquis facile calculum addet, nisi ipsemet propriis viderit oculis, & testimonia sequentia legerit; imo cum Cl: Professore Bartholino, in tractatu suo de insolitis partus viis, dico, me vereri, ne putent historiarum medicarum ignari, me novas fabulas narrare, cum interim vera sint, quæ profero, sc:

Anus quædam, (in insula de Wester-Schelling dicta) & adhuc (ni fallor superstes,) annum agens 78, Anno præterito, vomitu per os rejecit Animalculum, caniculo simile, in quo luculenter visui occurrunt, caput, os, lingua, oculi, pedes, cauda, & funiculo umbilicali simile quid.

Dictum animalculum gratis mihi oblatum, simul cum bursula crassa, ficum rotundam & planam referente, in qua, loco secundinæ, hæsit.

Post oblationem petii ab eo, qui mihi miserat hunc partum, ut me certiore faceret de rei veritate, & ut expiscaretur ex iis qui interfuerant, cum eructaret illum dicta vetula, itaque sequentes ei quæstiones transmissi, ac rogavi ut indicaret.

1. Nomen patientis.
2. Ætatem ejus.
3. Locum, ubi contigerit.
4. Rationem victus ejus.
5. Quis præsens fuerit cum per os eructaret.
6. Quænam incommoda, ante & post rejectionem, passa fuerit.
7. Quo in liquore conservarint post rejectionem?
8. An magnitudo ejus jam fuerit imminuta?

9. Et

9. Et ultimo, an integumentum, quod veram repræsentat Burfulam crassam, apertum fuerit in rejectione, an verò studi cultelli, vel forcipe factum.

Sequitur responsio.

1. Nomen ejus *Grietje Willems*, uxor *Adriani de Leeuw*, piscium venditoris.

2. Annos agens septuagesimum octavum.

3. Habitat in Pago, qui vocatur Wester-Schelling.

4. Ante rejectionem appetitus non nihil erat postratus & in rejectione adeò anxia, ut jam jam videretur moritura, ita ut.

5. *Jacomina Alberts*, quæ filia est filiæ dictæ patientis, coacta fuerit materteram suam illicò advocare, ut & alias vicinas mulieres.

6. Jactaverant primo in testam quandam, & ex ea denuò exemptum, indiderunt Phialæ spiritu vini repletæ, & tandem addiderunt, in ejus conservationem, (uti putabant) oleum olivarum, unde jam nonnihil imminutum est.

A T T E S T A T I O.

Nos subscripti testamur hæc omnia hausisse ex ore patientis, nec non ex ore ejusdem mariti & aliarum mulierum, quæ cum eructaret animalculum adfuere.

ADRIANUS BYMAN.

Verbi Divini Minister.

ADRIANUS KLEYN.

Prætor Substitutus.

Si quis interim fidem huic rei deneget, adeat vetulam dictam, quæ adhuc (ut puto) superstes est: ego, de veritate hujus rei dubitare nequeo, propterea quod impostores, qui hominibus imponere conantur, id luci gratia ut plurimum faciunt; hæc autem vetula de hilum quidem inde lucrata fuit, gratis enim mihi oblatum est.

In hoc partu, aut rejectione per os, consideratione dignum

cen-

censeo, sc: , quod dictum Animalculum membris perfectis instructum, non hæserit in membranis Chorio & Amnio, sed è contrario in bursa crassa & plana, cui annexum erat Funiculo umbilicali analogum quid. Vid. Tab. II. Fig. II. & III.

Quamvis hic videar latum campum differendi aperuisse, L. B., mihi tamen animus non est, diu in eo morari, assumerem enim materiam viribus meis haud æquam, nec humeri essent ferendo, itaque potius illud Philosophis relinquam, utpote in rebus tam abstrusis perscrutandis magis versatis.

Præterea Thesauri limites excederem, cum mihi tantum proposuerim illa describere, quæ in hoc nono Thesauro reperiuntur; eâ ratione quoque brevitati studere cogor, in citandis auctoribus, qui de prodigioso partu per os & anum scripserunt. vid. Ephemerid. An. I. obs. 108. nec non 109. & dissert: inaugural. Dn. Joh: Jacobi Stangii. &c.

Itaque ad ulteriorem Thesauri descriptionem me conferam; unicum hoc tamen, tanquam Problema proponens, sc: utrum impossibile habendum, dictam burfulam cum suo contento, Atheroma fuisse? cum in confesso sit, varias corporis partes repertas esse in ejusmodi tumoribus, immò in Thesauris meis reperiuntur, quæ hic pro Atheromate certare videntur, sc: Racemus Dentium à me in Ovario muliebri repertus, Capilli, Pili, &c.

Nº. XLIX. Pedamentum ex ligno indico, supra quod positum Hepatis frustulum è corpore humano, in quo luculentissime apparet apparentia nova, de qua paulò inferius.

Nº. L. Pedamentum ex eodem ligno, in cujus medio comparet Brachium fœtus humani immaturi balsamo conditum & induratum, in cujus pugno continetur fasciculus Pilorum, variis locis substantia lapidea, Lithophyti instar, obsitorum.

Dictum fasciculum per vias urinarias rejecit Matrona quædam, simul cum purulenta materia; an ex Atheromate Veficæ in Abscessum converso? Vid. Tab. II. Fig. I.

Circa Cubiti flexuram reperitur fasciculus Pilorum humanorum in Atheromate Omenti cujusdam mulieris, post mortem à me inventus & descriptus in Observat. meis Anatomico-Chirurgic.

A lateribus hujus pedamenti comparet Capillorum copia cujusdam Virginis sponte à Capite in gremium ipsius prolapsa,

D

idque

idque digitum transversum à Capite, & quod notatu dignum, prociderant à totius Capitis circumferentia, tanquam forcipe simul abscissi, & quidem momenti temporis spatio, retulitque nobis illud sextâ vice fuisse, quod sibi hoc defluvium contigerit.

De veritate hujus rei dubitandum non est, quoniam, dum viveret admodum honestam & sinceram traduxit vitam, cujus parens quoque homo frugi, honestus, atque etiamnum superstes, praxin medicam Harlemi exercens, cui nomen Burlero.

In illa Virgine, quæ jam ultimum obiit diem notatu quoque dignum existimo, sc: quod eodem tempore, quo supradicti pili sextâ vice prociderant in ejus gremium, laboraverit alio quoque affectu insolito, sc: à latere Carpi dextri suborta fuerat protuberantia parva, cum dolore intolerabili, ad quam debellandam, sese Amstælodamum contulit, & me vocari jussit, simul cum versatissimis Chirurgis Petro Adr. Verduyn, atque ejus genero Gomaro à Bortel.

Consultum duximus (demulcentibus remediis nil proficientibus) aperitionem instituere, eâque peractâ, invenimus tumorem repletum granulosis, duris, rotundis, albis corpusculis, capitis aciculæ minoris magnitudine, quæ tam firmiter Tendinibus Musculorum erant affixa, ut vix potuerimus avellere; dolore porrò perseverante, denuò fomenta demulcentia adhibita sunt, verùm etiam incassum; itaque ferro candente malum debellare conati fuimus, ast quoque frustra, & sine ullo levamine.

Post aliquot hebdomadas læva manus eodem malo affiebatur, tandemque summis doloribus afflictâ, animam Deo reddidit.

Nº. LI. Brachium infantis in liquore, vitæ speciem repræsentans, in cujus manu continetur Lamella Testiculi in cartilaginem mutati, prodigiosæ magnitudinis.

Not: prolapsus ab alto patiens quidam, accepit contusionem gravem Testiculi dextri, unde remediis adhibitis, nilque proficientibus in tantam duram molem accrevit, ut tandem non solum pueri caput adæquaret, verùm etiam patiens non sine magno incommodo & dolore incedere potuerit; itaque coactus fuit

fuit expertissimum Chirurgum à Bortel consulere, qui me quoque in consilium unà vocavit: cum autem ad munia imposset factus patiens, proposuimus Testiculi extirpationem, sicuti à supra dicto Chirurgo animose & dextre expeditum fuit, primis diebus mediocriter quidem sese habuit, postea verò febre ingruente in pejorem statum redactus, incidebat enim in spasmodum Oris imperfectum, id quod pluries contingit post extirpationem Testiculorum, qui in tantam molem excreverunt: attamen post varia adhibita remedia, convaluit æger, atque etiamnum pancratice vivit.

Not: Præterea, post extirpationem Testiculi, pondus erat trium librarum cum semisse, & quod notatu dignum, omnia vascula seminalia Testiculum constituentia, confluxerant, & cartilaginea erant facta.

Totum hoc objectum in lamellas dissecui, quarum aliquot reservo, eratque diameter intimæ lamellæ VII. unciarum seu pollicum. Vid. Tab. III. Fig. I.

A latere hujus lamellæ, quæ hic continetur in phialâ, adjacet quoque portio Uteri mulieris, cujus superficies interior corrupta, in aliud esse mutata, & plurimis tuberculis Piperis nigri magnitudine obsita.

Nº. LII. Portio Cerebelli humani, in cujus facie exteriori & inferiore videndam sese exhibet, subdivisio Corticalis substantiæ in innumeras particulas, sicuti antehac depingi curavi in Epist. Anatom. problem.

Præterea oculos quoque incurrit, quo modo Cerebello inciso, ramuli arborum repræsentantur.

Nº. LIII. Phiala sicca, in qua conservantur Arteriæ per Cerebrum & Piam Matrem dispersæ, ceraceâ materiâ rubrâ repletæ, quæ substantiâ adeo sunt teneræ, ac si vasa essent Lymphatica, id quod forsan, & quidem facile aliis imposuit, statuentibus per Cerebrum ejusmodi Vasa esse dispersa, quæ tamen nunquam inveni, neque ab aliis vidi demonstrata, itaque illa inter exequias recenseo, cum ita dictis Glandulis Corticalis substantiæ Cerebri.

Interim ratio inquirenda esset hujus teneritatis, & quare Arteriæ per Cerebrum & Piam Matrem decurrentes tam teneræ sint substantiæ; si enim tantummodo essent destinatæ

ad sanguinem arteriosum ducendum versus Cerebrum, quorsum illa teneritas?

Ego (salvo aliorum judicio) censeo, totum illud, quod confici existimarunt auctores in prætensis Glandulis Corticalis Cerebri substantiæ, illud fieri in Vasculorum Arteriosorum extremis; & cum spiritus animales sint corpuscula subtilissima instar spiritus vini toties cohobati, ut, si quis ab altiore loco guttatim illum vellet effundere, ne guttulâ quidem avolando, ad terram perveniret; sic quoque spir: animales, cum sint, uti puto, non minus subtiles, quam memoratus spiritus vini toties cohobatus, indiget forsan quoque in conficiendis spiritibus animalibus machinâ, texturâ tam tenerâ, uti sunt dictæ Arteriolæ, quæ repletæ ne minimum quidem attactum perferre possunt sine ruptione, id quod non putarem ullis in partibus corporis nostri locum habere.

Quicumque mecum domi meæ viderit quanta sit diversitas inter extremitates vasorum sanguineorum Viscerum, ratione structuræ, reptatus & substantiæ, facile mecum sentiet illud non frustra esse à natura (cujus Opifex Deus est) ita constitutum.

Olim depingi curavi & publicavi figuram Renis humani, in qua repræsentavi cursum Arteriarum Renalium; enimverò, Venarum distributionem repræsentare non poteram, nam replendo Arterias, simul quoque replebantur venæ, & sic confundebantur inter se propter Anastomoses.

Jam verò aliam viam ingredi coactus, replevi illorum Venas, & tanto artificio, ut non minus ultimi Venularum ramusculi tomenti, vel telæ aranearum instar tenues, oculis armatis luculenter conspici possint: sed quanta differentia inter reptatum Arteriolarum & Venularum Renalium! cum primâ vice illud adspicerem, eram attonitus, & quibuscumque hoc demonstravi, obstupuerunt.

Si Deus T. O. M. longiorem mihi vitam concedere dignetur, per figuras publicare decrevi veram Renis structuram, toto cælo diversam, quam ab aliis hæctenus factum vidi.

Nº. LIV. Phiala in liquore continens Cerebri humani portionem, in qua comparent Nervi Olfactorii, Trunci Arteriarum Carotidum, Pia Mater Arteriolis repleta, nec non Arteriæ

Arteriæ Cervicales abscissæ, cum illarum unione cum Carotidibus Nervi Optici, uti & Cerebellum integrum; ne autem hoc objectum suo recederet loco, ramum Arboris Pomi Aurantiæ apposui.

Supra operculum phialæ reperitur rupes confecta ex Conchillis, ramis Arteriosis (loco Corallorum rubr.) intertextis.

Nº. LV. Lien humanus grandinibus obfitus, quas olim pro Glandulas habuerunt auctores. cum interim nil sint nisi tubercula, quæ Glandulas mentiuntur, & ab obstructione extrematum vasorum oriunda.

Supra operculum conspicitur quoque rupes parva, in cuius medio excavato posita est phiala, in liquore continens portionem Lienis humani, cum autem ejus membrana ablata sit, nil comparet, quam vasa sanguinea Lienem constituentia.

Nº. LVI. Pedamentum ex ligno indico, supra quod posita phiala liquore repleta, in qua videndum sese exhibet caput infantis viventis speciem repræsentans, cujus Prolabia, ut & cuspis Linguae rubicunda: cum autem Oculi clausi sint, dormientis caput repræsentat: nullas quoque rugas præternaturales aut foveas contraxit cutis, id quod gratiam conciliat aspicientis oculis.

Scutellâ Cranii ademptâ in Conspectum veniunt Nervi Olfactorii, gaudentes adhuc Piâ Matre, qua obducuntur, cum suis vasculis sanguineis repleta.

Plexus choroideus inter relictas Cerebri Arterias visui quoque occurrit.

Dura Mater, ferici albi colore superbit.

Pinguedo subcutanea naturalem quoque retinuit colorem.

Supra operculum hujus phialæ alia quoque phiala posita est in exiguae rupis cavo, repletis Arteriis undique ornata, & in illa phiala videre licet portionem Cerebri humani, cujus cortex summam rubedinem, propter vasculorum repletionem ceraceæ materiæ rubræ, induit.

Nº. LVII. Portio magna Placentæ Uterinæ humanæ, ex meris vasis sanguineis composita, suntque illa vasa flava propter materiam flavam, qua usus sum.

Horum extremitates succosæ aut pulposæ, hic oppido quam bene apparent.

Nº. LVIII. Phiala sicca & in ea sceleton fœtus immaturi sex circiter mensium, cujus manus ossea elevata continet vesiculam Felleam humanam apertam, in cujus cavo cernuntur varix cellulæ membranosæ, calculos subnigricantes continentes, quos capite elevato adspicere videtur.

Nº. LIX. Pueri Hepar, tam artificiose præparatum & repletum, ut omnes ultimæ ramusculorum vasorum extremitates in conspectum veniant.

Cum mihi à longo tempore innotuerit, Hepar ex solis vasibus sanguifluis & nullis Glandulis constare, sicuti descripsi & delineari curavi; id autem repræsentavi in Jecore dissoluto propriâ membranâ ambiente adempto, & in liquore conservato.

Cum autem in illa præparatione extremitates vasorum recedant à naturali reptatu & loco, aliam quoque viam incedere consultum duxi; itaque replevi vasa, totumque Hepar peculiari artificio balsamo induravi, quo factò, integrum illud viscus, ne membranâ ambiente quidem ablatâ, visui expono, & sic ultimæ extremitates pulposæ vel succosæ luculenter in conspectum veniunt formâ rotundâ & ceu stellatâ, nullâ peculiari membranâ succinctæ; hæ extremitates à Malpighio vocantur *Acini hexagoni*, & totum hepar ab eodem appellatur *Glandula conglomerata*, cum interim nullis gaudeat particulis, per se subsistentibus, & propriâ membranâ præditis, quo sine nullam partem Glandulæ nomine insigniri voluerunt Anatomicorum Principes.

Quatenus totum Hepar pars mollis est, quod per se subsistit, & propriâ membranâ ambiente amictum est, non malè dicitur Glandula; sed dico, neutiquam constare ex Glandulis, & si quis contrarium sustineat, demonstret illud tam luculenter, uti ego exhibeo, quicquid dico.

Isthæc res non male conferri potest cum pomis ac piris, horum pedicellus ex plurimis fibris tubulosis constat, quæ, cum ulterius pervenerint, molliores atque molliores factæ, in pulposam substantiam degenerant, in qua succus continetur,

netur; sic quoque in Jecore humano non abfimili modo in Vasorum ultimis extremitatibus pulposis Jecoris continetur quoque sanguinis serofitas, cujus rei analogum demonstro in hac meâ præparatione; nam post repletionem omnium extremitatum vasorum, materia instar roris aut fumi exitum quæsit ex ultimis pulposis extremitatibus, & hoc luculentissime videri potest in hoc objecto supra citato, præsertim si claræ luci objectum expositum, oculis armatis inspiciatur. Vid. Tab. I. Fig. I.

Quicumque illud domi meæ viderit, facillimè prætenfarum Glandularum existentiam in interiore Hepate renuet, & pro certo mecum habebit, ita dictas Glandulas Hepatis nil esse nisi continuationes vasorum sanguineorum, quæ degenerarunt in ejusmodi fasciculos pulposos subrotundos & stellares.

Observamus quoque in Brassicâ Pompejanâ, seu floridâ (Belgice *Blom-kool*) sc: caules tandem fastigiari in flores, qui flores nil nisi efflorescentiæ caulis, neutiquam per se subsistentes, sed caulis veræ continuationes.

Dixi superius ceraceam materiam rubram (sicuti sanguis in corpore vivo) ex extremis vasculis in mea repletionem roris instar exitum quærere; noli autem L. B. illud pro vitiosa repletionem & præternaturali evagatione habere; tunc enim non roris instar, sed globulorum in modum illa exiret.

Cum primâ vice hæc apparentia in oculos meos incurreret, tanquam attonitus, in illa verba erumpebam, Bone Deus quàm admiranda sunt tua opera, quæ mihi hic revelas in rebus, ne minutissimis quidem exceptis! nam ut verum dicamus, res haud parvi est momenti, jam posse oculis exhibere, quæ tam diu hætenus recondita fuerunt & fugerunt sensus nostros, sc. Hepar humanum integrum, propriâ membranâ amictum, sine decoctione, (uti facere assolent Anatomici, ut prætenfarum Glandularum existentiam stabilirent) absque excarnatione futili, (uti ab aliis adhuc factum video) sine ulla adhibita vi, in conspectum posse producere ultimas extremitates vasorum sanguineorum hepatis in proprio situ & statu naturali.

Isthæc admiranda præparatio causam pro me dicet contra adver-

adversarios, dicentes, Ruyschium in sua excarnatione annihilare & delere Glandulas Hepatis.

Operculum hujus Phialæ superbit quoque alterâ phialâ, varia frustra Hepatis humani continente.

Dictum Hepar ope balsami nostri in ligneam duritiem reductum, in frustra lamellatim secui cultello acutissimo; & quod notandum, in illis lamellis à latere conspectis, æquebene succosæ extremitates comparent, ac arbusculæ in lapidibus figuratis ferrâ in lamellas divisas: non solum hoc experimentum feci in Hepate multoties, verum etiam ad incudem revocavi Lienem, & Renes, in quibus non minus dictæ extremitates vasorum succosæ sese videndas exhibent: O quanta diversitas occurrit in istis apparentiis!

Jam ut vela contraham, me ad sequentia conferam, quæ etiam artificiosissime sunt præparata, sc:

Nº. LX. Duo Renes pueri, vitæ speciem referentes; horum alter suspenditur in phiala à capillo, idque in liquore; superiori parti Renis adhuc insidet Ren succenturiatus, quemadmodum Glans Quercina cupulæ, secus ab auctoribus factum in illarum figuris.

Nº. LXI. Phiala sicca, in qua vituli splen, cujus extremitates pulposæ in totum sunt ablatae, id quod factum per Venam, ejusque sulcos, qui loco venæ sunt in vitulo, non autem in homine; & quod hic notatu dignum, membrana Lienem ambiens, nusquam læsa est.

Supra operculum phialæ, vituli Ren reperitur, eodem modo præparatus, nisi quod membrana ambiens sit ablata, ut fibræ transversales, seu stamina ligamentosa, luculenter videri possent.

Hæc stamina neutiquam habenda sunt pro Nervis, id quod perperam factum ab auctoribus, etiam haud infimi subsellii.

Nº. LXII. Pedamentum maximum ex ligno indico xvii. phialis instructum, in quibus continentur ea quæ ad stomachum & intestina pertinent. Inter illas Lit. A. notata, continet stomachum Gigantæ scæminæ prodigiosæ magnitudinis: supra cujus operculum in conspectum venit Auris marina magna, in cujus cavo continetur stomachus foetus humani

recens

recens nati, obfitus plurimis ramis arteriosis, repletis instar Coralliorum rubrorum.

Lit. B. Phiala instructa portione intestini coli ejusdem fœminæ supradictæ, quæ tantæ capacitatis, ut fœtus humanus septem mensium a gestatione, in illâ abscondi possit.

Supra ejus operculum, oculos quoque incurrit Auris marina magna, & in ea varia frustra intestinorum, sc: Intestini Jejuni cum sui Jugis, seu valvulis conniventibus *Kerckringii*; intestini ilei cum vasis sanguiferis repletis; ut & ilei cum portione annexâ Mesenterii, Hydatidibus copiosis repleta; nec non intestini canis, cujus vasa peculiare quid in se continent, ratione vasorum: hæc omnia in formâ sicca conservata sunt.

Lit. C. Phiala, in qua continetur in liquore susceptio intestini ilei ex homine.

Lit. D. Portio Stomachi, cujus structura Tunicæ villosæ admiranda videri potest, idque vasis non repletis.

Lit. E. Portio intestini hominis, corpusculis minoribus in agmen fitis, quæ Glandulæ audiunt, obsita.

Lit. F. Os Stomachi fœtus humani apertum, ut rugæ longitudinales facie interiore conspici queant, suntque rubicundæ, propter vasorum repletionem.

Lit. G. Portio intestini jejuni, in qua Juga, seu valvulæ conniventes non solum, verum etiam Papillæ nerveæ conspiciuntur.

Lit. H. Phiala sicca, & in eâ portio intestini pueri, in quâ Tunica cellulosa ceraceâ materiâ rubrâ repleta est; præterea occurrunt Papillæ nerveæ, idque in objecto sicco.

Lit. I. Tunica villosa intestini humani à Nerveâ separata; ita ut non dubitandum sit, quin sit vera Tunica, non autem mucosa substantia, uti voluere Anatomici: hæc etiam ob eandem rationem rubra.

Lit. K. Portio intestini coli circa Rectum abscissa, in quâ magna & varia ulcera, à prægressâ Cysenteriâ producta.

Lit. L. Portio intestini ilei inversi, in quâ variæ; ita dictæ, Glandulæ solitariae reperiuntur.

Lit. M. Phiala sicca, in quâ reperitur portio intestini canis, in qua occurrunt glandulosa corpuscula numerosa.

Lit. N. Phiala in liquore continens portionem intestini Ileï è puero, per quam vasa sangvinea repleta maximo numero repunt.

Lit. O. Phiala sicca retinens portionem Mesenterii, per quam Glandulæ sunt dispersæ, quæ ex vasculis miro reptatu decurrentibus constitutæ sunt, & luculenter videri possunt.

Lit. P. Portio Stomachi humani, cujus vasis sanguineis repletis, in conspectum venit admiranda structura intimæ Tunicae.

Lit. Q. Portio Coli è puero, per cujus superficiem internam variæ occurrunt foveæ, capitis aciculæ minoris magnitudine, quæ glandularum nomine nuncupantur ab auctoribus.

Lit. R. Infantis intestinum Cæcum, longe aliter dispositum, quam in corpore hominis adulti.

Nº. LXIII. Pedamentum ex ligno indico, & supra illud rupes, in cujus medio reperitur cor humanum balsamo induratum, in quo nonnulla occurrunt, quæ notatu digna censeo.

1. Ex Cordis substantiâ prodeunt variæ venulæ, quæ sese exonerant in Auriculam dexteram, ita ut omnis sanguis è Corde redux, non derivetur ad venam coronariam, uti ab auctoribus traditum.

2. Oesophagus, qui circa hoc objectum ex parte remansit, non rectâ viâ & perpendiculariter descendit, sed tortuoso & incurvato tramite, id quod in homine vivo aliquando contingere potest a convulsione, & hinc cibi deglutitio læsa.

3. Exortum Arteriolæ Bronchialis in hoc objecto, supra Arteriarum Intercoastalium exitum emergere, hic conspicuum.

4. Cum omnia vasa in hoc Corde repleta sint, illorum cursus naturalis videri potest, & longe quidem distinctius, quam in objecto recenti.

5. Utraque Auricula repleta, vera illarum figura, seu forma in conspectum venit, quæ longe differt à figuris ab auctoribus exhibitis.

A S S E R IV.

Nº. LXIV. Phiala sicca, in qua Passeris sceleton nitidissimum.

Nº. LXV. Truttæ, piscis sceleton.

Nº. LXVI. Duæ Linguae puerorum in liquore, quarum superior hoc peculiare habet, quod per ejus medium decurrentem videamus Arteriam repletam: præterea in utraque visuntur Papillæ Linguales per superficiem dispersæ,

Nº. LXVII. Portio Venæ Jugularis ex Equo.

Nº. LXVIII. Portio Ossis Frontis & Nasi, in qua septi nasi pars cartilaginea non solum obducta comparet integumento exteriori & crasso, quod membrana pituitosa vulgò audi, verum etiam Epichondrio suo sub illo, quo, in homine vivo unguibus aut ab alia causa, abrafo, difficulter novo obducitur.

Nº. LXIX. Portio Intestini Ilei, cujus Vasa sanguinea ita sunt repleta, ut objectum totum sit rubicundissimum.

Nº. LXX. Pedamentum Pulmone & corde instructum ex infante.

Not. Cor naturalem retinuit locum, ut & magnitudinem, etiam si balsamo præparatum & induratum.

Auricula dextera, ceraceâ materiâ repleta, naturalem quoque reservavit magnitudinem & formam, id quod etiam intelligendum de trunco superiore & inferiore venæ cavæ.

Tres tantum ramos emergere ex trunco Arteriæ Aortæ sursum tendentes in statu naturali, hic etiam palam est.

Cum Pulmo quoque repletus sit dictâ materiâ, naturalem magnitudinem in illa ætate repræsentat, sc: quam in inspiratione obtinet.

Præterea dexter lobus in tres, sinister verò in duos dividitur lobos, id quod ut plurimum & fere semper reperi in hominis Pulmone.

Supremum & eminens vas, Aspera Arteria est, quæ situm quoque retinuit in illa præparatione.

Nº. LXXI. Placenta Uterina integra & expansa super suberem, cujus vasa sanguinea repleta sunt, sc: binæ Arteriæ umbili-

bilicales & Ven: Placentæ ceraceâ materiâ albâ, vena autem rubrâ.

Nº. LXXII. Pedamentum ut supra, cui imposita est phiala liquore repleta, & in ea portio Spinæ Dorſi, in duas partes diviſa, ut caudæ equinæ portio in una parte, & ſpinalis medullæ in altera ſeſe conſpiciendas exhiberent, & hæc omnia tanquam in ſtatu vivo.

Nº. LXXIII. Cerebri ut & Cerebelli tranſverſim ſectorum, pars inferior, baſamo, lapidis inſtar, indurata, cum Nervis Opticis, Olfactoriis, Infundibulo &c.

Quamvis autem hæc omnia naturalem magnitudinem fere reſervarint, colorem tamen amiſerunt poſt indurationem.

Nº. LXXIV. Phiala in liquore conſervans, Offis Femoris portionem ſupremam cujuſdam vetulæ, quæ ante plures annos fracturam Femoris paſſa fuerat.

Cum autem ultimum obiſſet diem, non ſolùm mihi data fuit occaſio cadaver inſpiciendi, verùm etiam D. Ger. Sermes, Collegii Medici Inſpector meritiffimo, ut & Chirurgo verſatiffimo J. Borſt. Reperimus non ſolùm collum in totum deficere, verùm etiam naturam, loco dicti colli, ſubſtituiſſe Ligamenta varia, dura, craſſa, teretia, quorum ope caput Offis Femoris connatum fuerat ſupremæ parti Offis Femoris, & quod mirandum, non ex exteriori, ſed interiori læſa parte utriuſque Offis, ſicuti ex Fig. I. Tab. I. liquet.

Dicta Ligamenta, adeo ſunt craſſa & fortia, ut patiens per aliquot annos (quamvis claudicans) per plateas incedere potuerit.

Cum autem tale quid nunquam viderim, neque audiverim aut legerim, conſultum duxi hunc affectum in liquore conſervare, ne quis de veritate hujus rei dubitare poſſit.

Nº. LXXV. Vitulorum duo Corda, ab Anatamico Excellentiffimo Stenone, in meum uſum & amicitia tefſeram, præparata, in quibus fibræ motrices luculentiffime in conſpectum veniunt; & quod notandum, hæc duo objecta ſunt ultima, quæ ante obitum præparavit, ita ut illa in ejus memoriam reſervatus ſim.

A S S E R V.

Nº. LXXVI. Portio Intestini Jejunii hominis, in cujus superficie internâ propullulant Papillæ nervosæ, de quibus in posterum plura dicere decrevi.

Nº. LXXVII. Asperæ Arteriæ exsiccata portio, cujus ramuli sunt expansi, & horum unico adhæret lobulus unus inflatus & exsiccatus.

Nº. LXXVIII. Phiala in liquore reservans portionem Ductus Hepatici, cujus Tunica intima calculosâ materiâ est obstita, idque ex bove.

Nº. LXXIX. Phiala in liquore continens ramulum Arteriæ Pulmonalis, cujus extremitates oppidò quam bene in conspectum veniunt, propter repletionem.

Nº. LXXX. Phiala sicca, in quâ tres Calculi triangulares è Vesica fellea hominis, qui tam leves sunt, ut aquæ innatent.

Nº. LXXXI. Phiala sicca continens portionem Intestini Recti humani, in qua corpuscula rotunda (quæ Glandulæ nuncupantur, & mihi nil, nisi vasculorum sanguineorum extremitates sunt) extra superficiem internam propullulant, & in forma fovearum antea comparebant; illa autem, post præparationem & balsamationem, tuberculorum modo sese exerunt.

Hinc patet, quam necessarium sit, partes corporis rite & variis modis præparare, ut vera constitutio oculos incurrat.

Per illarum Arteriolarum extremitates, serosus latex exoneratur, in cavitatem Intestinorum, ad illorum lubricationem: id quod palam fit per repletionem Arteriæ Mesentericæ; nam replendo ejus ramulos ceraceâ materiâ, per has dictas Glandulas, ubique excurrit in cavitatem Intestinorum; si autem essent particulæ per se subsistentes, & propriâ membranâ obductæ, talis materia vix ac ne vix quidem, tam facile transiret in cavitatem Intestinorum.

Præterea in hac portione Intestini, tanta copia Pororum sensum incurrit, ut ne cuspis quidem acus inferi possit absque illorum attractu, monendum interim, mihi oculum esse armandum, ut luculenter in conspectum veniant, propter

exilitatem; ast qui gaudent visu acutiore, absque adminiculo illos videre possunt.

Nº. LXXXII. Pueri Genu supra frustum rupis positum, in quo sensui subjicitur vera distributio vasorum sanguineorum in Cute humanâ, quæ planè discrepat ab illâ, quæ viscera, sc: Hepar, Lienem, Renes, & alia constituunt.

Nº. LXXXIII. Portio Hepatis hydropici, in totum in vesiculas crassas mutata, ita ut omnia vasa, eorumque extremitates hydatidum naturam induerint. Vid. aliam portionem delineatam. Thef. I.

Nº. LXXXIV. Portio Arteriæ Splenicæ vitulinæ repleta.

Nº. LXXXV. Testiculus humanus, cujus Tunica propria ablata, videre licet verum reptatum Vasculorum, seminis rudimentum conficientium.

Nº. LXXXVI. Phiala in liquore conservans, fœtus humani immaturi Pulmonem: cum autem hic in fundo phialæ reperiatur, infallibile signum est, fœtum in utero materno fuisse denatum.

Nº. LXXXVII. Phiala liquore repleta, & in illa portio Pulmonis humani, cujus vasa sanguinea innumera repleta sunt; cum autem Vesiculæ pulmonales non sint repletæ, vasorum cursus oppidò quam bene videri potest.

Nº. LXXXVIII. Phiala in liquore continens portionem Testiculi humani, non solum dissoluti, verum etiam à contento seminis rudimento, arte evacuati, ut veram tenuitatem vasculorum seminis rudimentum conficientium videre liceret, quæ vascula adeo tenuia sunt, ut fere telam aranearum adæquant. Vid. Tab. III. Fig. III.

Nº. LXXXIX. Ren pueri, in quo vasorum sanguineorum verus cursus comparet, non uti Domini Vieussenii figura, repræsentat, cum multis arcubus, (id quod in homine locum non habet) sed sicuti revera reptant.

Nº. LC. Phiala in liquore continens, portionem magnam Pulmonis humani, per quam numerus Arteriarum affatim repit, in proprio situ & cursu.

Nº. XCI. Portio Thoracis fœtus humani balsamo indurata.

Nº. XCII, Capsula continens duos calculos ingentes, quos Gommarus à Bortel, Chirurgus & Lithotomus Amstelodamensis

mensis expertissimus, extraxit per incisionem (sicuti facere assolent in sexu virili) ex muliere LXVIII. Annos agente.

Hanc operationem præstitit in mea, & præsectorum Collegii Chirurgici præsentia, & quidem tam dextre & citò, ut feliciorum calculi operationem ne unquam quidem viderim factam; & quod notandum, ne ullum quidem symptoma hætenus patienti supervenit. Vid. Tab. V. F. I. & II.

Ejusmodi operationem ante aliquot hebdomadas quoque instituit dictus G. à Bortel, felicissimo cum successu in puella, cujus calculi figura III. notata in eadem Tab. repræsentatur.

In Gallia Lithotomi hoc tempore operationem quoque eodem modo efficiunt in sexu sequiore, sc.: incisione, sicuti in sexu virili.

Methodum operandi descripsit quoque Chir. expertissimus Dionis.

Dictam operationem vidi olim factam ab alio, in illa arte minus versato, & quidem infelicissimo cum successu, factâ incisione in vulva.

Interim satius fore existimo, hanc operationem perficere post dilatationem Urethræ, forcipibus adæquatis, tum calculi sint exiles; si majores verò, per incisionem, sicuti in viris, ut incontinentia urinæ evitetur.

Nº. XCIII. Embryo piscis Narwal, s. unicornu Groenlandici, in liquore. Vid. Tab. V. Fig: V.

Quæ sequuntur, interiori valvulæ Thesauri adhærent, nempe.

Nº. XCIV. Membrana quædam, cujus arteriæ mercurio vivo sunt oppletæ.

Nº. XCV. Vesica fellea bovina, quæ videtur gemina, propter bifurcationem; sed cum unicus tantum sit dictus Cysticus, gemina dici non meretur.

Nº. XCVI. Portio Intestini Coli, prodigiosæ magnitudinis aut capacitatis.

Nº. XCVII. Portio Thoracis pueri, cujus Musculis intercostalibus superstitibus, illorum tractus fibrarum cruciformis luculenter videri potest.

Nº. XCVIII. Atheroma osseum in Pulmone bovino repertum.

Nº. XCIX. Portio Pulmonis humani in forma sicca, in qua comparent vesiculæ Pulmonales naturali magnitudine & capacitate.

citare, sc: in inspiratione, suntque admodum exiles.

Nº. C. Portio Pulmonis ovini, ita præparata, ut vesicularis substantia in conspectum veniat, suntque vesiculæ minores, respectu vesicularum humanarum.

Nº. CI. Duo Renes ovini, prodigiosæ magnitudinis propter illorum exensionem præter naturalem ab impedito urinæ stillicidio versus vesicam.

Not. 1º. Ureteres versus Renes in tantam molem sunt extensi, ut Pastinacam crassam recipere possint, versus Vesicam angustiores facti, tandem singuli desinunt in Vesiculam rotundam nucis juglandis magnitudine. In hisce vesiculis, seu expansionibus, ubi cum vesica urinaria uniuntur, relictum est foraminulum minutissimum, per quod urinæ locus quodammodo dabatur vesicam intrandi.

2º. In utroque horum Renum extremo superstes remansit portio Renis ceu bene constituta, spatium autem intermedium est membranaceum, propter enormem expansionem.

Nº. CII. Fœtus gemellorum coalitorum porci, qui ita coaluerunt, ut unico tantum gaudeant ventre.

Nº. CIII. Portio Intestini Coli ex caballi fœtu, cujus valvulæ coli sunt unitæ, ita ut moriendum fuerit fœtui in lucem edito.

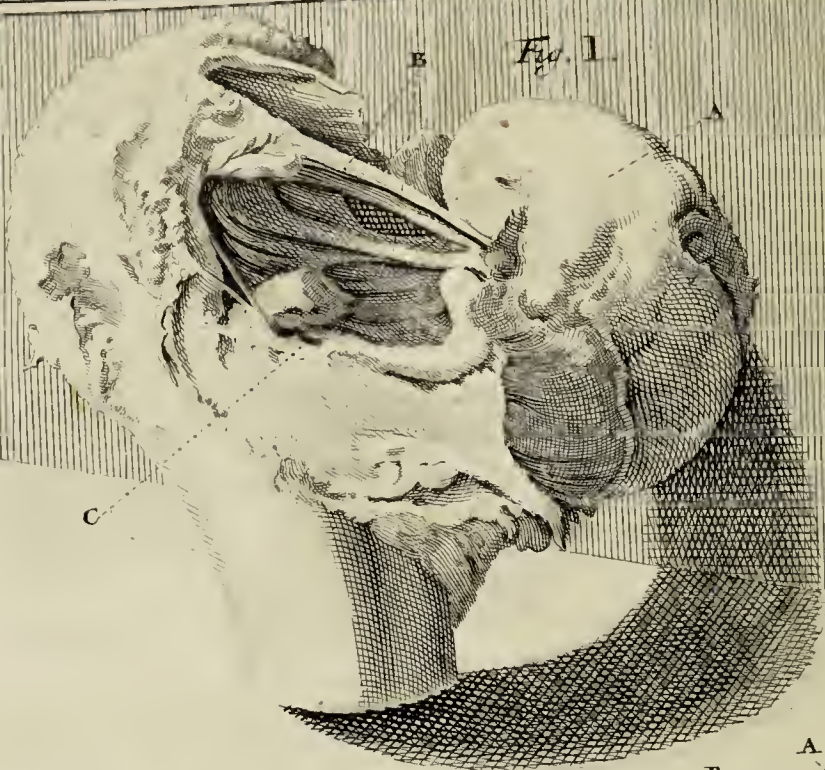

Fig. III.

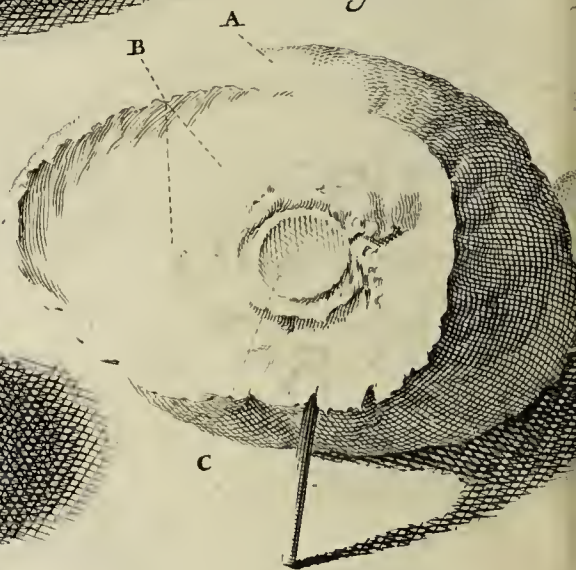

Fig. II.

EXPLICATIO TABULARUM THESAURI NONI.

T A B U L A I.

FIG. I. Indicat ossis Femoris partem superiorem, seu caput. A. Dicti ossis Epiphysis.

B. Ligamenta crassa, dura, quæ loco cervicis Epiphysin, seu caput ossis cum Trochantere majore conjungunt: hæc ligamenta non ex exteriori, sed interiori utriusque superficie emergunt.

C. Denotat defectum cervicis ossis Femoris, utpote in totum deficientis.

FIG. II. Denotat crus foetus humani, ex Atheromate Placentæ uterinæ dependens.

A. A. Est Funiculus umbilicalis.

B. B. Atheroma, in medio placentæ subortum, quam Placentam Vulcano tradiderunt, ob superstitionem veterem.

C. Crus.

D. Pes extremus cum tribus digitis pedis.

FIG. III. Demonstrat segmentum Cruris.

A. Cutis.

B. B. Pinguedo, sub qua nil Musculosi apparet.

C. Os Femoris abscissum & rotundum.

T A B U L A II.

FIG. I. Demonstrat partem brachii foetus humani, in cujus pugno, balsamo lapidis instar indurato, continetur fasciculus capillorum ceratholithophyti instar calculosâ substantiâ obsitorum.

A. Brachii pars.

B. Capilli.

C. Capilli, in atheromate à me reperti.

D. Capilli, sponte à capite, tanquam forcipe, momento abscissi & decidui.

F

FIG.

FIG. II. Phiala in liquore continens Animalculum quadrupes, Caninico simile, vomitu rejectum.

A. Capillus, a quo dependet animalculum.

B. Funiculo umbilicali analogum quid.

C. Duo pedicelli posteriores.

D. Cauda.

E. Scapula ex parte denudata, propter continuum attactum hominum.

F. Pedicelli anteriores.

G. Caput.

H. Os apertum, in quo luculentissime videri potest lingua, id quod non satis bene hic repræsentatur.

I. Bursula, in qua hæsit animalculum ea superficie visa, ubi erupit.

K. Rupes, in cuius cavo phiala posita.

FIG. III. Exhibet figuram dictæ bursulæ facie posteriore visam.

T A B U L A III.

FIG. I. Indigitat phialam liquore repletam, in qua reservatur foetus humani brachium, in cuius manu continetur lamella, seu segmentum humani testiculi prodigiosæ magnitudinis in cartilagine mutati: cum autem totum testiculum in lamellas dissecuerim, repræsentavi hic unam ex minimis lamellis.

A. Superior pars brachii linteo tecta & ligata.

B. Digni manus.

C. Lamella Testiculi.

D. Portio Uteri foeminei, cujus facies interior maxima parte degeneravit in tubercula rotunda.

FIG. II. Exhibet portionem cutis plantæ pedis humani, cujus vasa sanguinea adeo sunt locupletata, ut ne cuspidem acus, sine læsione vasorum pungi possit; id autem à sculptore hic satis præsentari non potuit.

A. Cutis.

B. Vasa, præsertim arteriosa, quorum reptatus plane diversus ab iis, quæ Lienem, Renes, Hepar, Placentam uterinam &c. conficiunt.

FIG. III. Exhibet Testiculum humanum dissolutum, cujus vascula, à contenta seminali materia arte sunt destituta; hoc enim facto, tomenti instar, tenuia sunt dicta vascula.

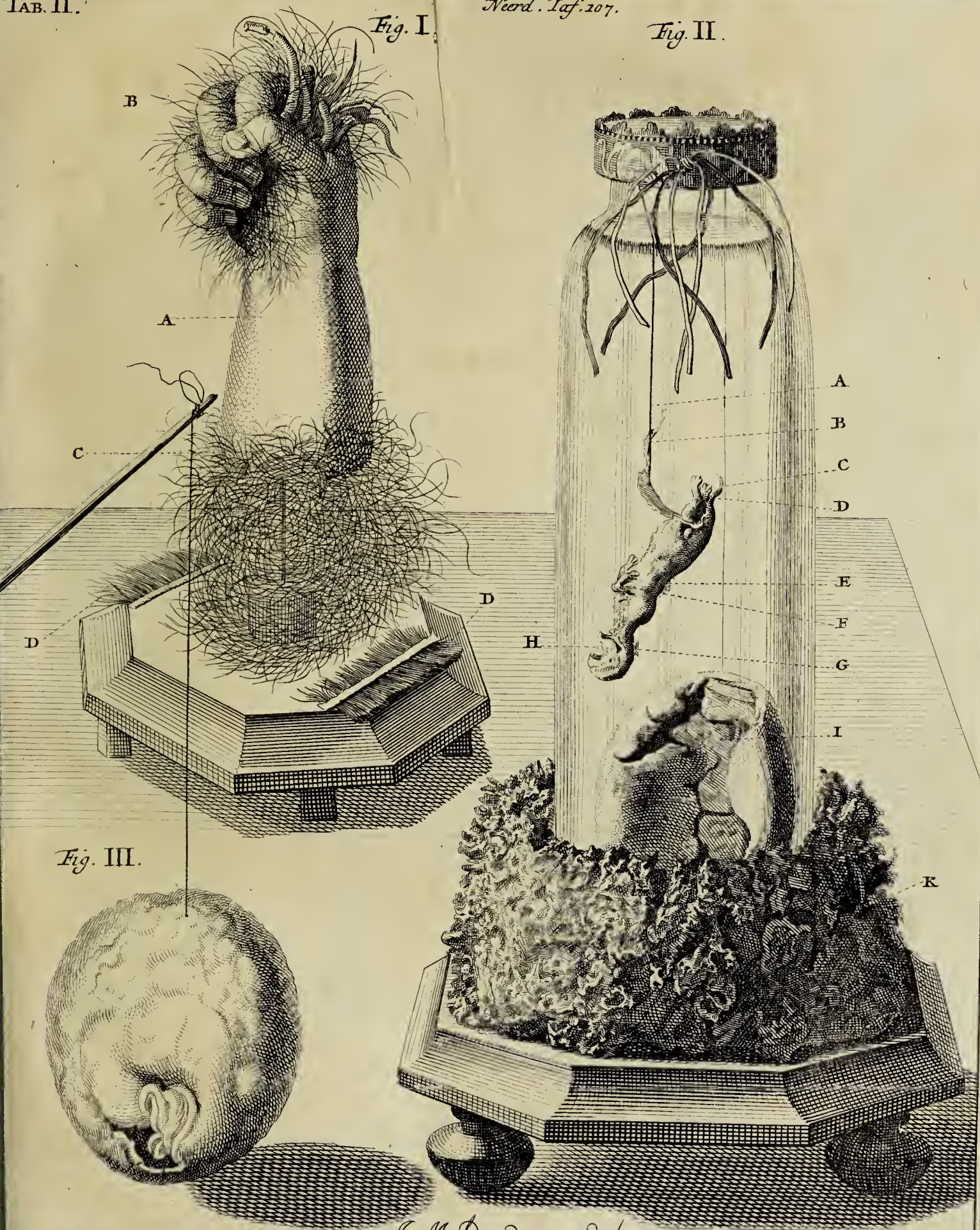
A. Tunica albuginea.

B. Vascula. seminis rudimentum conficientia.

Fig. I.

Fig. II.

J. Mulder ad vivum Sculp 1713

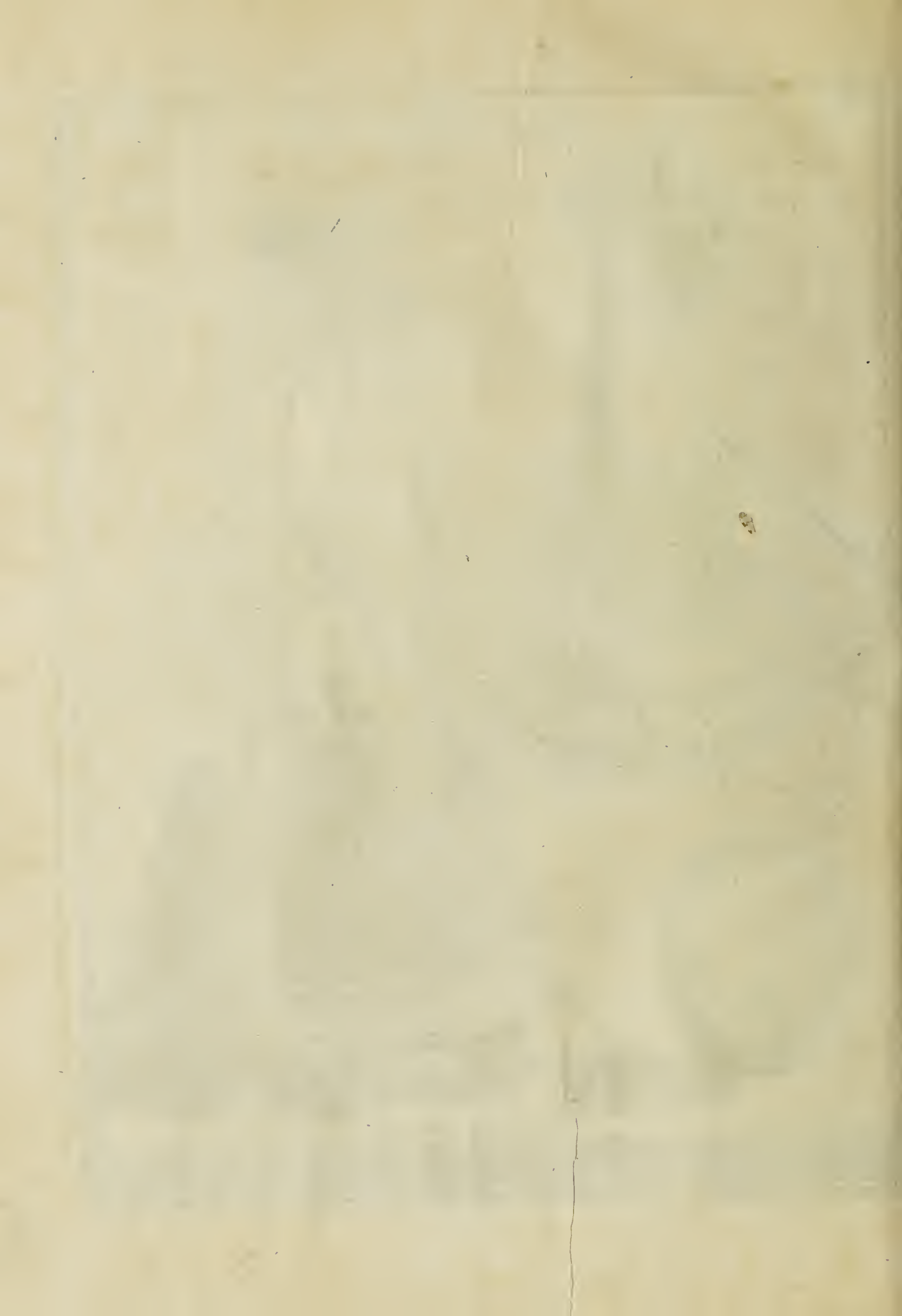
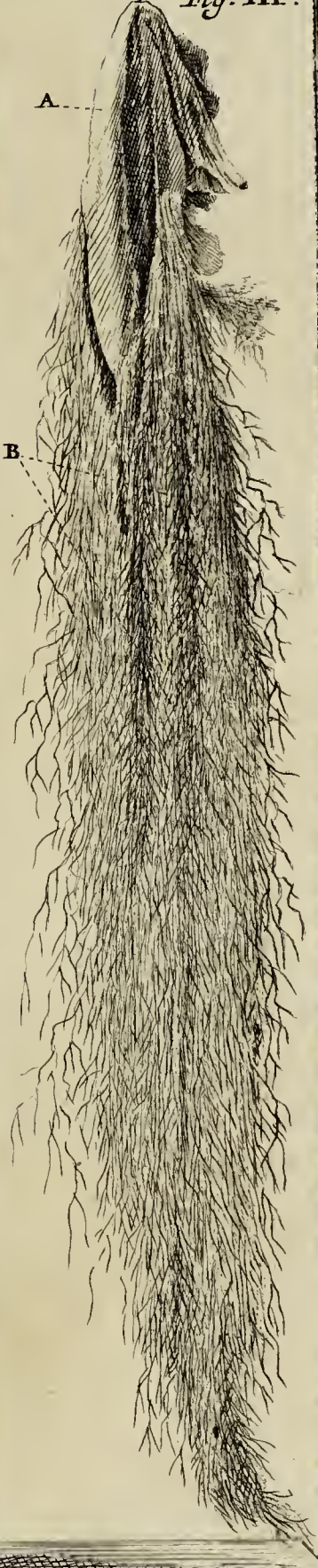
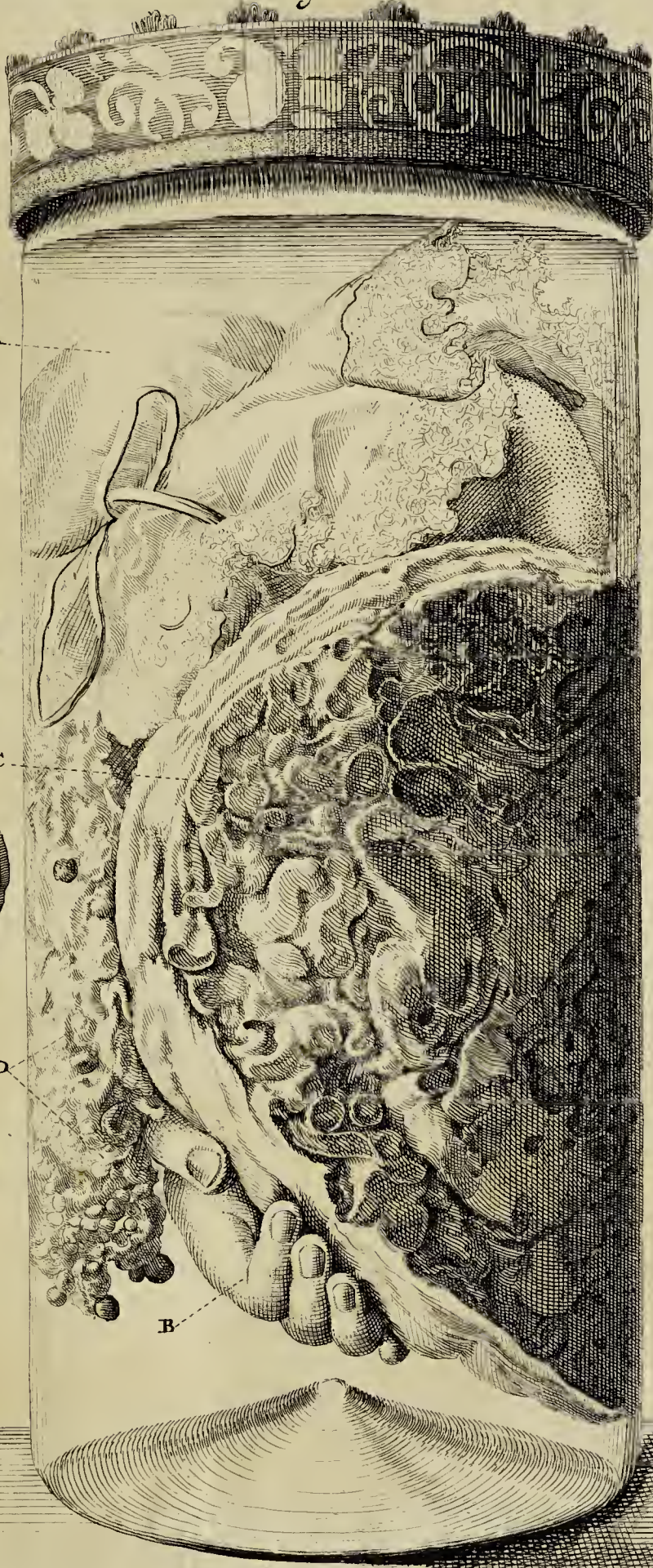
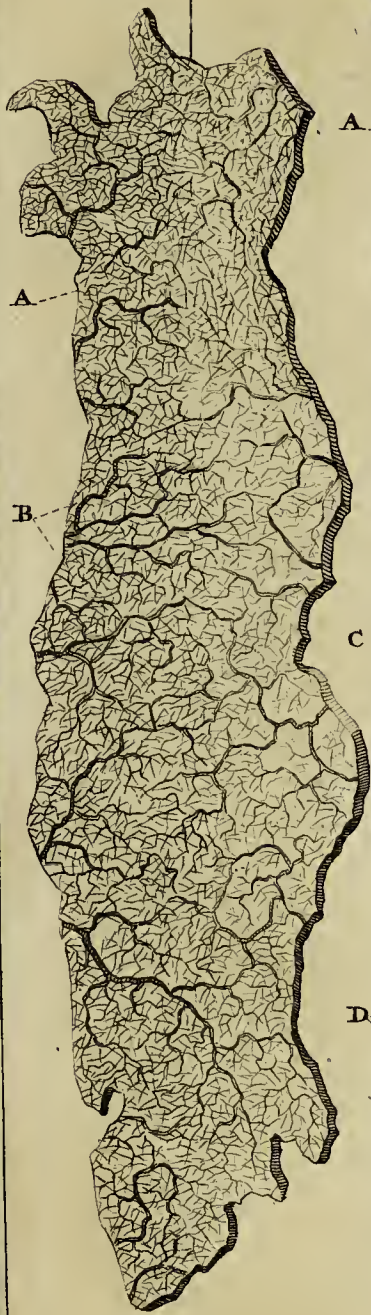

Fig. II.

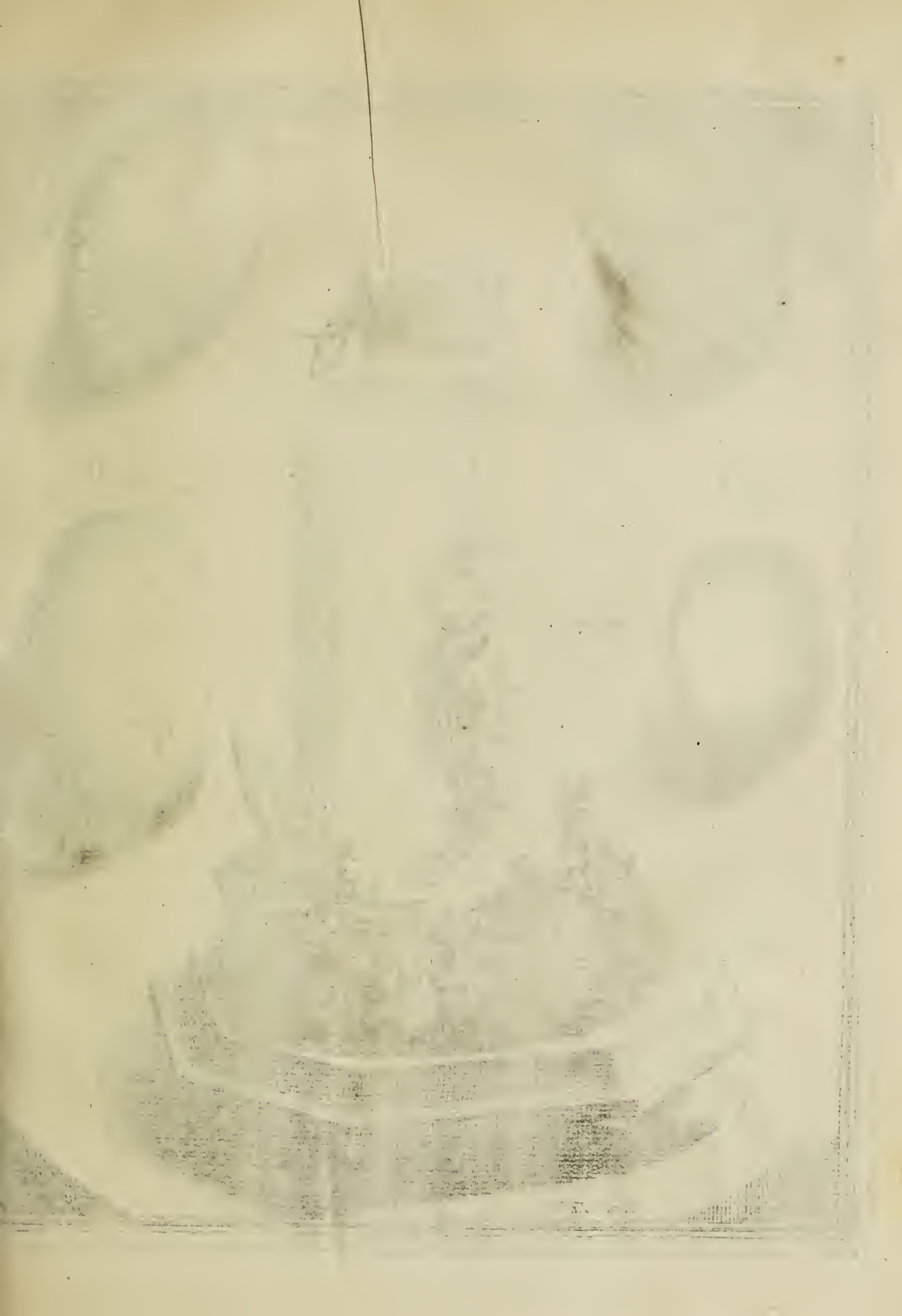

Fig. III.

Fig. IV.

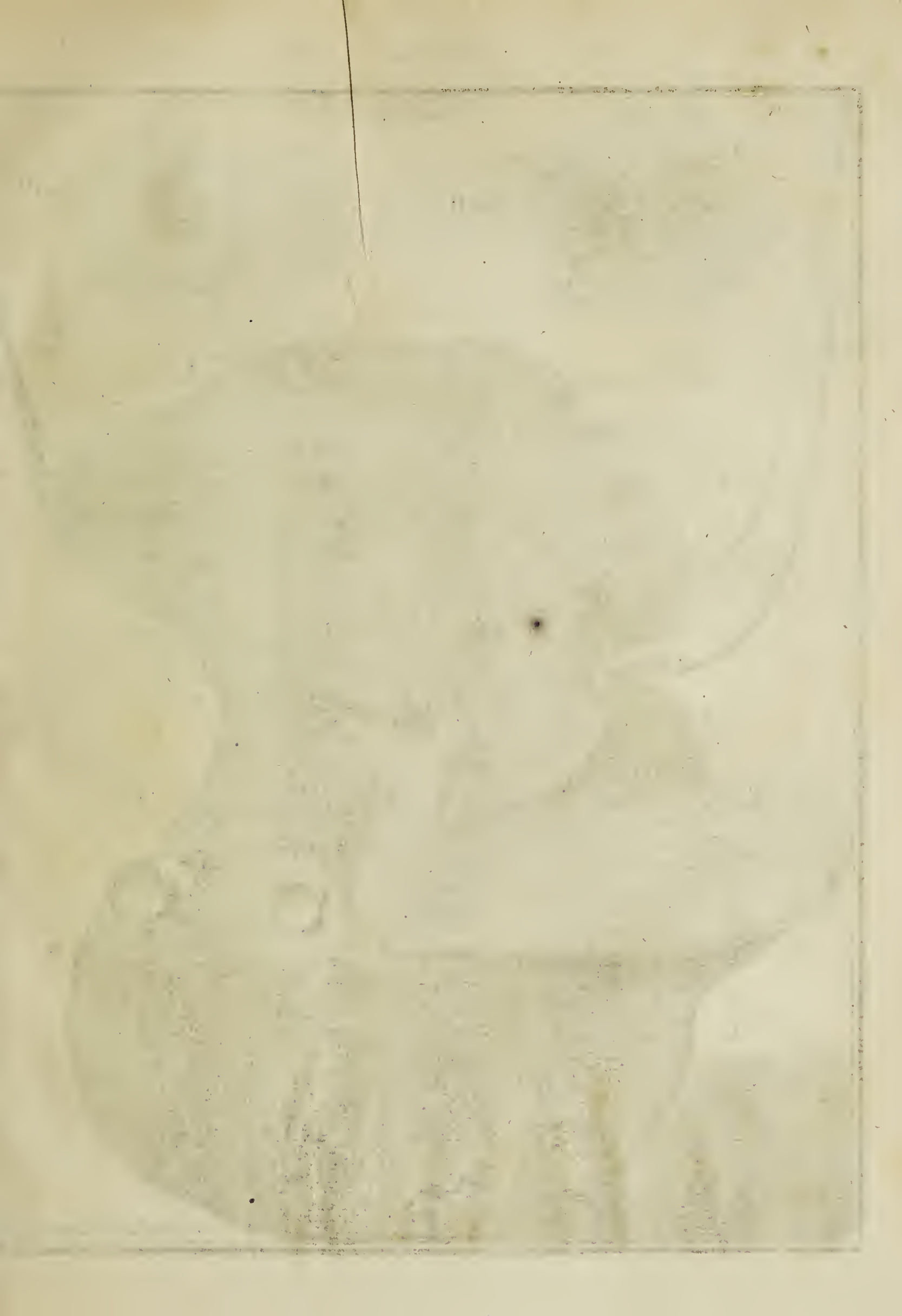
Fig. II.

Fig. I.

Fig. V.

TAB. IV.

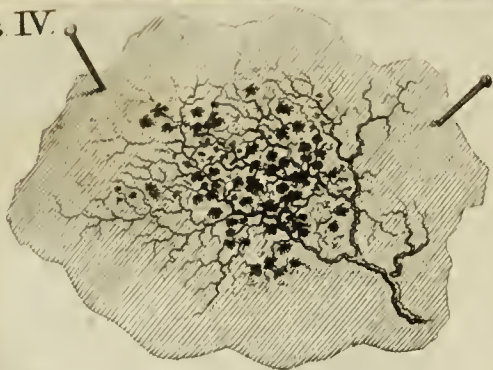
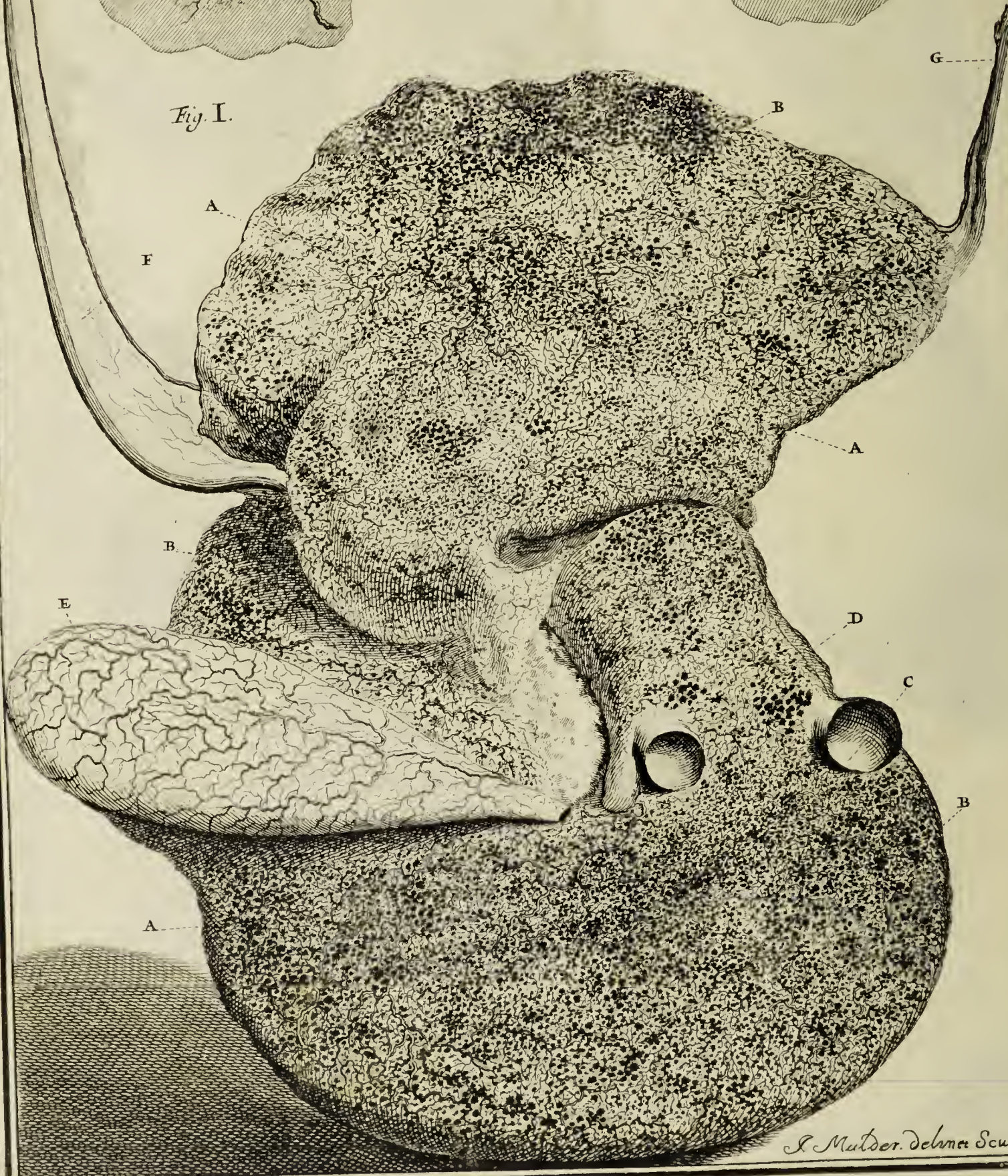

Fig. II.

Fig. III.

Fig. I.

T A B U L A IV.

FIG. I. Juvenis Hepar denotat.

A. A. A. Substantia Hepatis, ne propriâ quidem membranâ ablatâ.

B. B. B. Pulposæ seu succosæ extremitates, quæ tanto sunt numero, ut sculptor vix potuerit omnes hic repræsentare, & si hoc fecisset, integrum Hepar fuisset nigerrimum propter copiam.

C. Truncus Venæ cavæ abscissus.

D. Truncus Venæ portæ.

E. Vesicula fellea, tot vasculis Sanguineis locupletata, ut ne cuspis quidem aciculæ inferi possit.

F. Ligamentum umbilicale cum suis arteriis repletis.

G. Ligamentum Hepatis tertium, quo, suo in loco, continetur Hepar.

FIG. II. Exhibet portiunculam membranæ Hepar ambientis, sub qua in conspectum veniunt succosæ & pulposæ extremitates microscopio visæ.

FIG. III. Portionem, ut supra, denotat tali lente visam, quali pulposæ extremitates ad naturalem magnitudinem propius accedunt.

T A B U L A V.

FIG. I. & II. Duo calculi è muliere LXVIII. annorum per incisionem, sicuti in viris, extracti.

FIG. III. Calculi eodem modo ex virgine extracti, facies anterior.

FIG. IV. Ejusdem calculi facies posterior.

FIG. V. Embryo Piscis Narwal, seu Unicornu Groenlandici.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

FREDERICI RVYSCHII

*Anatomes & Botanices Professoris, Academiae Cæsareæ Curiosorum
Collegæ, nec non Regiæ societatis Anglic. & Paris. Membri,*

THESAURVS
MAGNVS & REGIVS

qui est *DECIMUS*

THESAVRORVM
ANATOMICORVM.

In quo præcipuæ corporis humani partes, ceu in statu
vivo, nitidissime præparatæ, reservantur.

Cum Fig. Æneis.

AMSTELÆDAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS,

MDCCXXIX.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

Library of the University of Chicago

1891

MADE IN U.S.A.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

Gift of the University of Chicago
Library

MADE IN U.S.A.

UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

Medicinæ , & Philosophiæ

Cultoribus , salutem precatur

FREDERICUS RUYSCHIUS.

Postquam Andreas Vesalius orbi medico illuxerat, incomparabili de Fabricâ corporis humani conscripto opere, censuere optimi in Arte iudices, absolutam jam haberi cognitionem Anatomies: neque verò majoris momenti superesse aliquid, quo ad inventa ejus addito, laudem pararent Posterì: verum aliter longe ipsam se rem habere experti sunt, simulac Accuratissimus Bartholomæus Eustachius inventa sua protulit, summusque inter Anatomicos Gabriel Fallopius, sua in Vesalianum opus observata propalavit.

Ipse quippe Vesalius, anima profectò candidissima, aperte in suis ad Fallopianas notas responsis agnovit, plurima, eaque pulcherrima, deberi sagaci industriæ

*

2

sui

P R Æ F A T I O.

fui pridem discipuli, & jam antagonistæ. Neque tamen vel ita spem elegantissima & utilia detegendi, præreptam esse reliquis, post Nobiles hosce Auctores, successu mox egregio nos docuit Julius Casserius, atque Casparus Asellius.

Quin & Guilielmus Harvæus evidenti deinde fuit exemplo, unum se, post tot præclara omnium inventa, diligentiam indefatigabili reperire potuisse illa, quæ cuncti ignoraverant, quorumque interim major foret in medicina usus, quam eorum omnium, quæ junctis alii omnes laboribus invenerant.

Splendidissimum autem hoc sidus Britannicum, ut ut multa lumina evanescere coegerit, non impedivit tamen, quo minus Pecquetus, Bartholinus, Lowerus, Willisus, Graafius, Swammerdammius, Malpichius Nuckius, & Du Verneyus, suo micare potuerint jubare. Quid verbis opus est? hac re impulsus ego credidi semper, esse mihi celebrandos ex Hippocraticâ lege labores alienos: ita verò, ut & meâ industriâ hos explorem, adjutem, & si datur corrigendo perficere utcumque ausim conari.

Quare ante quinquaginta elapsos abhinc annos, Bilsi eâ tempestate ante alios omnes Celebratissimi Anatomici, sententiam examinare, rerumque experimentis refutare solus tum sustinui. Veram Venularum Lymphaticarum, Lacteorum canalium, Bronchialis Arteriæ, formam depingere sum ausus; meque jam tum reperisse artem, quâ minimos ultimorum vasculorum reptatus

P R Æ F A T I O.

tus profequi, detegere, spectandos exhibere, re & verbis publicè professus sum.

Ab eo deinceps tempore, tantæ ætatis decursu, noctes impendi atque dies, ut omni artis molimine notitiam mihi compararem fabricæ illius, quâ hanc nobis construxit machinam Deus.

Visumque fuit Creatori meo, improbum huncce laborem eo rerum successu coronare, ut tandem vicerim obstacula per varias artes omnia: ut acies oculorum meorum tandem se penetraverit in intima recessuum naturæ penetralia: patuit denique post tot conatus, mutatosque toties labores, vera minimarum partium structura.

Statim vero ac ipse hanc addidici, primâ oportunitate natâ, elegantibus harum formarum spectatoribus: ita exhibendam eandem curavi, ut & illi meo indicio conspicere potuerint: unde multi candidi rerum æstimatores priora super his animi sensa refellere, corrigere, & novam faciem agnoscere, non erubuerunt.

Nunc igitur, quum ingravescens ætas spem vitæ longam inchoare vetet, in animum induxi pulcherri-
ma inventorum meorum specimina omnium colligere, eaque in unum corpus digerere, ut appellari mereatur
MUSÆUM RUYSCHIANUM ANATOMICUM. In eo autem constituendo, nolui uti pervulgata solius scripturæ viâ; sed proposui ipsa illa per artem meam parta corporis organa, quorum contemplatio mihi ipsi paraverat scientiam. Igitur à Capillo supremo inceptum opus ad intima abditissimorum viscerum meditullia perduxî, neque ullam ex mediis inter hæc extrema partibus omisi.

P R Æ F A T I O.

Prorsus ut Fibræ, Membranæ, vasis, Glandulæ, Visceris, Cartilaginis, Ossis, Unguis, Pili, uniuscujusque denique particulæ, denudata hic appareat species, & vera à vertice in calcem forma.

Quin etiam addam hic humanum cadaverculum (arte mihi uni propriâ) sic paratum, ut nitor & gratia vitam non modo æquent, imo verò & superent: color enim, torositas, habitus, certè & flexilitas ipsa artuum, quæ in cadavere pereunt, hic conservantur simul, & aliquâ ratione sic emendantur, ut spectantem permulceat & oblectet, utque nisi propriis oculis convictus nemo crediderit rem ita peragi posse: quodque opus hoc maxime commendat, plurima à quinquaginta abhinc annis ita parata non sunt mutata.

Ne autem paucorum modo foret hoc annorum spectaculum, omnia hæc artificio balsamico mihi proprio sic condivi; ut, licet seculum ferant, haud tamen corrumpantur. Quin etiam dedi hanc operam, ut teter laceri cadaveris partium adspectus ita ornamentis emendaretur appôsitis, ut oculos neutiquam offenderet, atque nec terrorem incuteret, nec excitaret nauseam. Denique partes singulæ numeris inscriptæ, qui respondeant catalogo scripto super his, in quo ad numeros hos, qui designant singula, clara deprehenditur & accurata enarratio. Poterit itaque unusquisque Musæum hoc speculans ex catalogo ediscere Anatomen Ruyschianam omni fastidioso labore, tædio sordidæ attrectationis, vel tetrâ mephiti, liber.

Quisquis itaque Thesaurum hunc possederit, poterit
rit

P R Æ F A T I O.

rit eo uti, vel ut se oblectet speculatione veræ fabricæ corporis humani, eoque modo animum suum erudiat, vel ut in Academia, ubi Philosophiam & Medicinam docetur juvenus, demonstrari queat genuina constructio partium, sicque non verbis, nec conjecturâ, sed ipsâ demonstratione ob oculos poni possit.

Quare etiam Reges ipsi, Principes, Rerum publicarum, aut Academiarum Curatores, nacti hunc Thesaurum, eo Academias suas possent donare duraturo in seculum, ut ornamentum pariter & doctrinæ instrumentum sit perenne atque utilissimum.

Ipse ego, qui hoc perfecì, venale nunc offero, opus dum in vivis dego, ut ante fata suprema certus sim extare monumentum inventorum meorum completum: neque enim me pluribus adscripto facile id fieret. Patebit hic Thesaurus videndus in ædibus meis, illis tantum, qui certa habent indicia, quibus constet eos posse & velle totum hunc emere.

Ne autem metuat emtor, hæc peritura esse ubi sibi comparavit, sincerâ fide illi, postquam pretio conduxit, aperiam artem conservandi, quâ utor, & quæ differt ab eâ, qua alii utuntur: meam enim differre docet comparatio eorum, quæ apud me conservantur, cum iis, quæ illi ostendunt. Indicabo itidem modum, quo liquor immersa condiens in lagenis parari, & datâ necessitate superaffundi iterum debeat.

Et ne hoc fieri opus sit, ita replebo vasa, & claudam accuratè, ut pluribus annis nulla additione egeant. Tandem, quum expertus sim, præparatas corporis hu-
mani

P R Æ F A T I O.

mani partes diversas, varios liquores sibi requirere, in quibus servantur, aut aliter perdant nitorem, ipsum & hoc secretum illi, ut alia, sub fide silentii revelabo.

Si ergo Principes, Academiae, Societates, vel privati, capiuntur horum dulcedine, poterunt sibi comparare, quæ arte singulari, continuato fere per annos sexaginta labore, confecta, nusquam in orbe terrarum videnda, neque ulli seculo visa, sunt.

VIRO

V I R O C E L E B E R R I M O
FREDERICO RUYSCH, Med. Doct.

Anatomiae & Botanices Professori experientissimo, ac membro
Caesareae Academiae naturae curiosorum; cum sua ille mihi
Cimeliarchia, omnibus interioris & reconditae naturae
ostentis instructissima, in quibus declarandis summum
Viri ingenium & dexteritas singularis juxta elucent,
qua est humanitate, aperuisset comiter, ex itinere
domum reversus, & voti damnatus, hoc
grati memorisque animi testimonium

Persolvi L. M. Q.

Ipsis idibus Sept. a cio id ccxiv.

*Artis Apollineae decus, & par gloria clarae
Urbi, quam placidis Amstela lambit aquis!
Quo tua commemorem, RUYSCHI, miracula dextrae
Carminē, quae nuper cor rapuere meum?
Dulcia carpentem dum me procul otia Musis,
Excipit in laetos terra Batava sinus.
Vix animi compos relego vestigia rerum
Quas tua tunc oculis obtulit arca meis.
Scilicet admissus cultor tua tecta tueri,
Tecta Machaoniis conspicienda bonis;
Obstupui, longaeque sacer comitatur euntem
Horror, & humanā major imago ferit.
Nec mihi (quae suadent mysteria tanta sileri)
Si valeam, arcanas prodere fas sit opes.
Cum tamen humanus trahat immortalia corda
Vocis honor, trepido verbaque fusa sono;
Verba, deūm angustos caste venerantia vultus,
Quos licet infra omnis vis cadat eloquii:
Quid prohibet, reserata mihi Paeonia templa
Atque decus magni concelebrasse viri;*

A

Qui

Qui clara insists, amplo fulgore sacerdos,
 Atria, Phoebigenae sacra vicesque subit?
 Sancte senex! cui vasta patet natura minoris
 Mundi, & Daedaleis flexibus apta strues:
 Abdita qui longe rerum primordia lustrans,
 Visa prius nulli, detegis arte sagax.
 Tu quae sit caecis monstras natura cavernis;
 Te duce, Phoebaeus qua chorus omnis eat.
 Qui veneranda simul sermonibus ora recludis;
 Et venit ad partes praesul Apollo tuas;
 Protinus en gemini penetras spectacula mundi,
 Et Proteus rerum quac nova cunque canis.
 Unde Prometheae ductus tot mille figurae;
 Quae sua vis cunctis, officiique modus;
 Quaeve laboranti deceat succurrere parti,
 Et medica tuto damna levare manu.
 Quo me, Musa, rapis? cerno penetralia Ruyschii
 Mystica, principibus jam celebrata viris.
 Unde aliquis, turba in media fere, numine plenus
 Adstitit, & tales protulit ore sonos:
 Chironomos jactet vicina Britannia dextros,
 Herophilosque citet Gallia teresa suos.
 Neve repertores sileat, quos laurea Phoebi
 Aequavit stellis, Itala terra duces.
 Invidit terris aliis, clementius astrum
 Battaviae, tantum nomen habere viri.
 Ruyschius, in medica bonus & mirabilis arte,
 Unus multorum gloria & instar erit.
 Unus, cui ratio cum docto spirat amice
 Usu, nec fallax semita trita placet.
 Quem, nunc incano redimitum tempora serto,
 Posteritas laetis frondibus usque colet.
 Talibus ille modis. Applausit Musa precando
 Nostra, pium meritis os resoluta viri:
 Solamen miseris praesens, quem par decus arti
 Integritas Clarium comprobat esse genus;
 Vive diu, nomenque tuum celebretur in orbe,
 Quo venit Batavi dedita fama soli.

J. C. SCHRODERUS.

THE SAURUS³ ANATOMICUS DECIMUS.

ASSER MAJOR. I.

No. I. **P**Edamentum ex ligno Indico, cui VI. exigua pedamenta rotunda sunt superstructa, quorum

I^m. Lit. A. notatum, fasciculo gaudet Pilorum, longitudine sesquidigiti.

Hic fasciculus à me repertus est in Atheromate cujusdam mulieris Hydropicæ denatæ, & quidem in ejus Omento, hi Pili microscopio visi, plani sunt.

II^m. Lit. B. instructum est Capillis, qui sponte, nec non momento, à capite deciderunt, tanquam forcipe essent abscissi. Vide Historiam in Thesaur. IX. descriptam.

III^m. Lit. C. continet Pilos ex labio superiore Rosmari, Belgice *Walrus*, horum Pilorum radices cavas esse videri hic potest, quemadmodum avium plumæ sunt.

IV^m. Lit. D. Fasciculum pilorum è corpore quadrupedis Ichneumonis, seu Muris Pharaonis, in desertis Ægyptiacis degentis, de quo mira narrantur ab auctoribus. Vid. plura apud D. Jac. Wernerum.

V^m. Lit. E. Exiguam portionem Plicæ Polonicæ, cujus descriptio exstat in Sennerto & aliis auctoribus.

VI^m. Lit. F. Supra quod positus est Fasciculus setarum è dorso Porci Americani desumptus, suntque colore variegato.

Not. Dicti animalis Umbilicum, situm habere perhibent Incolæ Americ. in dorso; cum autem foetum recenter natum nondum viderim, nil certi de hac re affirmare possum: attamen semel cultro Anatomico subjeci dictum animal provectioris ætatis, in cujus abdomine nullum omnino vestigium Umbilici offendi, in dorso verò comparebat Tuberculum, an autem Umbilicus verus, an verò quid simile fuerit, non ausim affirmare?

Hoc tamen observavi, cum cutem aperuissem, oculos incurrebant plurimæ fibræ ab illo tuberculo prodeuntes, per

pinguedinem & dorsi musculos disperſæ, an autem in foetu ejusmodi Fibræ, vasa fuerint, ad foetum alendum, comparata, quæ post partum arescunt, hæreo, nec tamen nego, propterea quod in Theſ. 10. Animalium, animal quadrupes delineari curaverim & descriperim, nomine Animal quadrupes, Bufoni ſimile, è cujus dorſo foetus emergunt, idque è rotundis exiguis cellulis, cum funiculis umbilicalibus, nullam communicationem cum abdominis cavo habentibus. Vid. Theſaurum ſupradictum.

Præterea in Gazophylaceo meo reperitur quoque Cutis Porci Americani integri, in cujus dorſo ejusmodi tuberculum quoque reperitur, absque ullo tuberculo in abdomine, & hoc cauſam cogitandi magis magisque auget, ejusmodi animalia funiculum umbilicalem in dorſo gerere.

No. II. Pedamentum, ut ſupra, VII. exiguis pedamentis rotundis inſtructum.

Supra 1^m. Lit. A. notatum, phiala poſita eſt, in liquore continens portionem Cutis humanæ, qua dependet Epidermis, ut & Corpus reticulare Malpighii.

Not. Facies exterior a cute dependens albiſſima, eſt Cuticula, facies autem interior ſubflava, Corpus reticulare dicitur: cum autem Corpus reticulare coloris ſit ſubflavi, cutis verò rubicundiſſima, propter vaſorum ſanguineorum repletionem, certiſſime conſtat, per Corpus reticulare nulla diſperſa eſſe Vaſa ſanguinea, quamvis illa depingi curaverit Profeſſor quidam.

II^m. Lit. B. Phiala, eodem modo inſtructa, continens portionem Epidermis, ſeu Epidermidis foetus humani, ex cujus ſuperficie interiore reliquiæ Papillarum cutanearum propulſulant.

III^m. Lit. C. Phiala, ut ſupra, & in ea, portio Epidermis cujusdam viri, laborantis furfuratione cuticulæ horrenda, quæ Lepra vulgò audit, in hujus ſuperficie interiore comparent longe quidem luculentius reliquiæ Papillarum cutanearum.

IV^m. Lit. D. Portio Cutis capitis humani, quæ tam denſe ſtipatur Vaſis ſanguineis, ut ne aciculæ quidem punctura poſſit fieri, ſine Vaſculorum læſione, ſuntque dicta Vaſcula repleta: horum Vaſculorum Sanguineorum reptatus plane eſt diverſus ab eo, qui nobis in Viſceribus occurrit.

V^m. Lit. E. Portio cutis Plantæ pedis humani, cujus vaſculorum Sanguineorum extremitates ultimæ tam affabre ſunt repletæ,

repletæ, ut nemo illas sine summa admiratione operum Supremi Numinis adspicere possit.

VI^m. Lit. F. Epidermis Plantæ pedis, in qua lineæ parallelæ non solum, verum etiam oculis armatis in conspectum veniunt Papillarum cutanearum abruptarum reliquiæ.

VII^m. Lit. G. Epidermis & corpus reticulare incrassata, & in varias lamellas divisa, è Planta pedis.

Nº. III. Phiala in liquore continens Atheroma, inter Musculos Colli bovini repertum.

Considerandum 1º. Dictum Atheroma constare ex substantia peculiari, & à me nunquam visa in Atheromate: sc. est ea flava, molliuscula, nitens, instar pinguedinis carnis bovinæ recentius coctæ, & adhuc calidæ, sub qua vera pinguedo sese quoque videndam exhibet.

2º. Cum in omnibus Atheromatibus pilosis semper invenierim, pilos fasciculatim & confuse esse sitos: hi contra radicitus emergunt ex dicta substantia flava & nitente, & quidem densissime stipati.

An illa substantia flava consideranda sit, tanquam morbosæ & confluentes Papillæ nerveæ, ambigo? Pilos autem corporis nostri, efflorescentias esse Papillarum nervosarum, nullus dubito, & hinc etiam illorum evulsio tam dolorifica.

Nº. IV. Phiala, ut supra, & in ea portio Epidermidis, ex cujus superficie interiore propullulant reliquiæ Papillarum cutanearum.

Ut objectum hoc, quam proxime ad latera phialæ accederet, pone illud posui Cereum Americ. spinosum multangulare. Dictæ phialæ adstat alia, & minor phiala, asterisco notata, in qua Epidermis, ut & corpus reticulare, ex Æthiopis planta Pedis. In hisce distinctius, oculis occurrunt nudis, papillæ supradictæ. Vid. Tab. 3. Fig. 1.

Nº. V. Pedamentum, & supra illud phiala, continens in liquore particulam exiguam Piæ matris, cum cortice Cerebri, egregie dissoluto: objectum exiguum quidem, sed admodum affabre præparatum.

In fundo phialæ reperitur exigua portio dicti objecti, quæ tam tenera, ut fere captum hominis superet, & in ea quoque Divini Numinis potentia elucescat.

Nº. VI. Pars superior Cranii foetus humani, ceu scutella, in qua comparent.

10. Falx, ceu in statu vivo expansa, & secundum longitudinem decurrens.

20. Fontanella quoque expansa.

30. Superficies interior hujus Scutellæ Dura matre adhuc obducta, per quam Arteriæ repletæ ab utraque parte prodeuntes, sibi invicem occurrunt.

40. Sinus longitudinalis, ut in statu vivo, apertus.

Nº. VII. Cerebellum humanum, in liquore conservatum, ne autem è suo excederet loco, in opposita parte apposui ramum Opuntiae Amer. Spinosæ majoris.

Dictum Cerebellum ab aliquot annis tam nitide à me est conservatum, ut jam jam videatur è capite erutum.

Supra operculum alia phiala posita.

Nº. VIII. Liquore repleta, quæ continet portionem Cerebri hominis adulti; hujus cortex sanguinei coloris, propter vasculorum, corticem constituentium, repletionem; medulla verò alba remansit.

Supra hanc phialam reperitur quoque pyxis exigua.

Nº. IX. In qua officula Auditus nitidissima.

Not. præterea, primam phialam positam esse velut inter rupem, Vasis sanguineis, ceraceâ materiâ rubrâ repletis, loco Coralliorum rubrorum, circumseptam, inter quæ rubicundissima vasa, ramuli exstant tomenti instar tenues.

Nº. X. Phiala in liquore continens Piam matrem humanam, cum annexis particulis Corticis Cerebri dissoluti.

Hæc autem Pia mater ab una parte, contra naturæ leges, incrassata occurrit, & vasa sanguinea sunt repleta ceraceâ materiâ, ast dilutiore rubedine.

Nº. XI. Portio Cutis Rosmari, in qua luculenter apparent Papillæ cutaneæ, ut & earum abruptiones, Corpori reticulari adhærentes, id quod in homine, ac in aliis objectis oculos quoque incurrit, & quod notandum, in cute humana, Cuticula à Cute revulsa, comparent papillæ minores & minus acuminatæ.

Nº. XII. Pedamentum supra quod locavi ramulos Arteriarum, per Cerebrum dispersos, quos inter ramusculi minutissimi tomenti fere instar tenues, & tamen repleti, & non nihil expansi, idque in forma sicca.

Dicti ramuli adeò sunt teneri & tenues substantia, ac si essent Vasa Lymphatica, & per consequens facillime tactu fran-

franguntur. Vide de hisce plura in Thes. Anat. IX.

No. XIII. Phiala liquore repleta, in qua continetur Piæ matris portio incrassata, cui variis in locis cohærent Arteriolæ in corticem mutatæ.

No. XIV. Lingua humana, in liquore conservata, in qua videre licet tria genera Papillarum lingualium, ut & Epiglottidem cum vasculis suis sanguineis repletis.

No. XV. Cerebellum humanum in liquore conservatum, & ita præparatum, ut principium Spinalis medullæ videri possit, simul cum Arteria cervicali & ramis Vertebralibus.

In medio Cerebelli cerni quoque possunt Pons Varolii, ut & Corpus globosum: supra hæc omnia Arteriæ innumeræ rubicundissimæ sunt dispersæ, id quod visui gratiam conciliat.

Supra operculum hujus phialæ, alia phiala,

No. XVI. posita, in liquore continens utramque hominis Palpebram, quarum superficies intima rubicunda est facta, tanquam inflammata, propter vasorum sanguineorum repletionem: præterea luculentissime videnda sese exhibent oscula in utriusque Palpebræ limbo sita, quibus excernitur liquor, de quo postea plura dicam, propria inventione observata.

No. XVII. Phiala in liquore conservans totam fere hominis Piam matrem, quæ telæ aranearum fere instar tenuis est: cum autem Arteriæ sint repletæ, veram tenuitatem videre licet, non autem in cadavere humano, tanta teneritas comparet, nisi post Arteriarum repletionem, qua sine, omnia Vasa sanguinea, ut plurimum maxima parte destituuntur sanguine, & sic ipsa vasa, quæ sunt innumera, ad ejus crassitiem conferre videntur, cum interim telæ aranearum fere tenuis sit dicta membrana in statu sano. Itaque Pia mater propter tenuitatem mihi præsertim videtur inservire, ut omnia illa vasa, ejus ope, contineantur, ne excedant suo loco: variis quoque locis occurrunt extremitates harum Arteriarum in corticem Cerebri mutatæ.

No. XVIII. Phiala in liquore retinens Linguam humanam, repræsentantem viventis speciem.

In hoc objecto visui occurrunt Papillæ Linguales, Uvula, Epiglottis, Æsophagus abscissus, ut & Aspera Arteria abscissa.

Circa Linguae cuspidem Epithelia quidem ablata est: Corpus autem reticulare ibi detegere haud potui: in Lingua autem bovina facile, separando, visui occurrit.

Supra

Supra operculum alia phiala

Nº. XIX. sicca posita, in qua occurrit portio Linguae foetus humani, per quam myriades Arteriarum currunt.

Nº. XX. Lingua humana præcedente nitidius præparata, & in liquore conservata, cum Epiglottide & illius Glandulis mucosis.

Supra operculum

Nº. XXI. Phiala sicca, in qua visui exhibetur portio Linguae pueri, cujus Vascula sanguinea tam nitide præparata sunt, ut totum objectum summa rubedine sit perfusum.

Nº. XXII. Phiala magna in liquore continens Caput infantis, viventis, & Oculis clausis dormientis, caput repræsentans, cujus Prolabia rubra, Genæque rotundæ sunt sine rugis, ita ut nitidissime sit præparatum & ab aliquot annis conservatum.

Not. Superior pars Capitis ablata est, Cerebrumque exemptum, ut sic, sub cute pinguedinis nitor naturalis, Nervorum è Capite exortus, Infundibulum &c. in conspectum veniant.

Nº. XXIII. Oculus humanus cum Palpebris, in iis Palpebris considerandum est, quod facie interiore, innumeræ Papillæ nerveæ luculenter conspiciantur: & hinc tanta sensibilitas, præfertim in inflammatione hujus partis.

Nº. XXIV. Plexus choroideus, qui continuatio est Arteriæ, neutiquam constans ex Glandulis, uti voluere auctores nonnulli, sed ex Arteriolis, quæ aliam naturam induerunt. Vide quid scripserim & delineari curaverim de hac materia, in responsione ad Epist. Anat. Problem. XII.

Nº. XXV. Phiala in liquore reservans portionem Piæ matris, cum exigua portione corticis Cerebri annexa: Arteriolæ autem sunt repletæ materiâ ceraceâ, coloris carnei, unde tantum levi rubedine perfusus est dictus cortex.

In medio hujus objecti videndum sese quoque exhibet Plexus choroideus, qui non, ut dixi, ex Glandulis, verum ex Arteriolearum extremis constitutus, mirumque in modum contortis, & in peculiarem substantiam mutatis, cum Arteriolis tamen continuis & cavis.

Nº. XXVI. Portio Cerebelli humani cum portione Medullæ oblongatæ, ut & Glandula pinealis, ad quam tendunt Arteriolæ repletæ.

Ut autem Glandula pinealis prima fronte in conspectum veniret,

niret, spinulam Echinomelocacti sub dicta Glandula infixi.

Considerandum præterea, quod pone hoc subjectum repariatur ramus Fruticis Afric. cum fructibus, ne movendo phialam suo excederet loco.

Quomodo Arteriæ decurrant supra Cerebellum, perbelle hic quoque videre licet.

Nº. XXVII. Pueri Facies dextra in liquore, vitæ speciem repræsentans, in qua videre licet

1º. Portionem Linguae cum suis Papillis Lingualibus.

2º. Quamvis Prolabia rubicunda ab Epithelia in totum non sint denudata, attamen Papillæ nerveæ in totum visum haud effugiunt.

3º. Per dentes molares, ferræ ope in duas partes divisos, vasa sanguinea esse dispersa, quemadmodum in aliis ossibus ferræ divisos, hic luculenter apparet, id quod non demonstrari potest, nisi tam bene vasa sint repleta.

4º. Dari quoque cavitatem in Dentium medio, quæ gaudet Nervis & Vasis sanguiferis, præsertim in ætate juvenili, in confesso est; sed dicta vasa quoque disseminari per Dentium substantiam durissimam jam demum observavi in hoc subjecto.

Nº. XXVIII. Portio Cerebri humani, cujus Arteriæ in totum non sunt repletæ, ita ut cortex nulla rubedine sit perfusus.

Cum autem Cerebrum illud, casei non admodum duri, consistentiam acquisiverit, in frustra illud divulsi, unde jam plurimæ apparent striæ, quasi tractus substantiæ medullaris essent, id quod facile imponeret aliis, existimantibus veros esse tractus medullares naturales.

In hoc objecto apparet quoque, quam profunde Pia mater sese variis locis insinuet inter sulcos Cerebri, & sic quoque cortex per consequens, non solum in Cerebri superficie superiore, verum etiam inter sulcos conficitur ab illis Arteriolis, per Piam matrem disseminatis.

Nº. XXIX. Phiala liquore repleta, in qua Embryo humanus magnitudine unciae, seu pollicis, conservatur, qui à capillo dependens, umbilicali funiculo affixus est.

Circa hoc objectum observandum est

1º. Quod sit coloris nivei, absque ulla fovea, aut rugis, sed undique æquali & naturali superficiei.

B

2º. Quo-

2°. Quomodo membra, temporis fucceſſu, emergere debeant è corpore, hic videre licet, quæ in hoc objecto ſunt trium circiter linearum magnitudine. Vid. Tab. 3. Fig. 3.

3°. Funiculus umbilicalis à capillo dependens, in ambitu pellucidus eſt, interne verò (forſan à rudimento vaſculorum ſanguineorum) opacus.

4°. Cujus ſit ſexus nondum diſcernere poſſum.

5°. Extremis pedibus & manibus nondum apparentibus, occurrunt nobis rudimenta membrorum, quaſi eſſent detruncata membra: extremos pedes & manus poſtea ex iis emergere comperio.

6°. Vere dicere poſſum, me nunquam habuiſſe, neque viſiſſe hujus generis objectum pulchrius aut nitidius.

N°. XXX. Phiala in liquore continens principium ſpinalis Medullæ hominis, cum corpore globoſo, ut & corpora Pyramidalia, non ſolum ſuperiora à D°. Vieuſſens deſcripta, & per figuras illuſtrata, verum etiam inferiora, à me deſcripta & delineata in Theſaur. Anatom. I°.

In hoc objecto quoque comparet Rima, quæ hic principium ſpinalis medullæ in dextram & ſiniſtram partem dirimit; ut & aditus ad quartum Ventriculum.

Supra operculum alia phiala.

(N°. XXXI.) Poſita, in qua portio Corticis Cerebri, quæ prima fronte & obiter viſa, facile imponeret hominibus, exiſtimantibus ſeſe videre Glandulas, cum contra, re bene perſpecta, luculentiffime appareat, illas nil eſſe niſi Corticis Cerebri particulas non diſſolutas: hoc autem diſtinctius apparet, ſi ambitus objecti inſpiciatur, ubi ejuſmodi corpuscula in totum ſunt diſſoluta, imò viſui occurrunt tomenti inſtar tenuia, & tamen ceraceâ materiâ repleta, quæ materia dilutiore rubedine eſt imbuta.

N°. XXXII. Pedamentum, ſupra quod poſita eſt phiala, in qua conſervatur portio Cerebri in liquore, quam decoxi in oleo Olivarum per V. horas, ſicuti facere aſſolet Ds. Vieuſſens. Ea autem plane inutilis & perversa eſt præparatio, nam ne hilum quidem vaſculoſi viſui occurrat poſt decoctionem in dicto oleo, id quod unusquisque tentare poteſt: ita ut inventor neutiquam habendus ſit Ds. Vieuſſens, ſc. quod Cerebri cortex nil ſit, niſi extremitates vaſorum ſanguineorum: in eo

autem nemo haëtenus (quod sciam,) me imitari potuit, aut analogum quid fecit.

Supra operculum alia phiala occurrit

Nº. XXXIII. Liquore repleta, & in ea videre licet particulam Piæ Matris, telæ aranearum instar tenuem, per quam rubicundissimæ arteriolæ sunt dispersæ, quarum extremitates ultimæ in corticem Cerebri sunt mutatæ, & à me ita dissolutæ, ut evidenter videri possit, Corticem ex meris vasis sanguineis, non autem ex prætensis Glandulis constare, ut dixi.

Nº. XXXIV. Papilla Mammæ mulieris cum Areola.

Not. 1º. Cum Areola, quæ in mulieribus ut plurimum sub nigra comparet, in totum hic involucro suo privata sit, cutis alba occurrit.

2º. Papilla ab involucro extimo quoque denudata, comparent Papillæ nerveæ obtusæ, analogiam habentes cum Papillis nerveis Glandis Penis. Vide Thesaur. Anat. 1^m. in quo figuræ Papillæ Papillarum Uberis Balenæ reperiuntur, at cum sculptor non satis perfecte delineaverit Papillam muliebrem, emendavimus illud in hoc Thes. X. Vide Tab. III. Fig. II.

Nº. XXXV. Cor humanum, cujus Vasa, ut & utraque Auricula, sunt repleta, ita ut vera constitutio & figura conspici possint; cum autem hic sint expansa, considerandum, in statu vivo hæc omnia simul non esse distenta: nam repletis Ventriculis, exinanitæ sunt Auriculæ, & vice versa.

Dicta vasa tam perfecte sunt repleta ceraceâ materiâ rubrâ, ut totum Cor perfusum sit colore rubicundissimo.

Imo videri hic quoque potest, quomodo dicta materia, ex ultimis Arteriis, instar roris, exitum sibi quæsiverit, inter Cordis fibras carnosas, id quod in corpore vivo existimo fieri, à sanguinis sero nutritivo: Præterea in hoc Corde conspici possunt omnes trunci vasorum sanguineorum, sc. Venæ Cavæ ascendentis & descendens, nec non Venæ sine pari, Aortæ, ut & tres trunci ramorum, ex illa prodeuntes, & sursum decurrentes, sic quoque IV trunci Venæ & Arteriæ pulmonalis, Vena & Arteria Coronaria, hic quoque repleta, in conspectum veniunt, cum suis ramificationibus.

Nº. XXXVI. Pueri Glandula Thymus, tam nitide præparatus, ut jam modo videatur è corpore desumptus.

Nº. XXXVII. Uvula humana, in qua videri possunt Glandu-

dulosa corpuscula, mucum producentia: cum autem hæc corpuscula visum fugiant, nisi propius parieti phialæ accedant, posui ramum Tithymali Cyparissiae, cujus ope objectum comprimitur versus phialæ parietem.

Nº. XXXVIII. Phiala sicca, & in ea Juvenis Cor balsamo induratum, in quo egregie occurrunt sequentia, sc.

1º. Uterque truncus Venæ Cavæ, cum Auricula dextra, quæ auricula hic apparet, ceu dictorum truncorum diverticulum.

2º. Truncus uterque Arteriæ magnæ, cum tribus ramis sursum spectantibus abscissis.

3º. Vena Coronaria.

4º. Quatuor trunci Venæ pulmonalis.

5º. Arteria Pulmonalis è sinu sinistro emergens.

Supra operculum hujus phialæ invenitur

Nº. XXXIX. Pedamentum, Valvulis Cordis triangularibus, sinus sinistri, instructum.

Nº. XL. Phiala sicca, & in ea hominis Auriculâ Cordis sinistra, ita præparata, ut vera constitutio visui occurrat.

Nº. XLI. Pedamentum, supra quod posita Auricula Cordis humani dextra, ita etiam præparata, ut ejus vera figura videri possit.

Nº. XLII. Phiala sicca, in qua continentur Pulmo, & Cor pueri, balsamo indurata.

In hoc objecto videre licet

1º. Quomodo Aorta sit à latere Arteriæ Pulmonalis, & ubi utraque è Corde emergat, ut &

2º. Pulmonis divisio dextra in tres lobos, sinistra vero in duos, id quod ut plurimum observo.

Nº. XLIII. Vituli Arteriæ Pulmonalis ramus, ceraceâ flavâ materiâ repletus, & ita præparatus, ut extremitates in conspectum veniant: suntque longe diversæ ab iis, quas auctores quidam exhibuerunt, & delineari curarunt ex vitulis loco humani.

Nº. XLIV. Pedamentum rotundum, supra quod posita portio Pulmonis humani, post balsamationem, indurata; hujus lobulorum divisionem & formam non convenire cum forma lobulorum Pulmonis vitulini, jam experior: præterea quoque liquet, quod multi auctores, in perscrutandis Pulmonibus
&

& figuris eorum faciendis, sæpius adhibuerint Pulmones Vitulorum, aliorumque animalium, id quod mihi nunc satis superque constare videtur ex illorum figuris.

Alatere hujus objecti quoque collocata

N. XLV. Exigua portio Pulmonis vitulini, in qua visui occurrit distributio vasorum sanguineorum in singulis lobulis, quæ etiam discrepat ab objectis humanis.

Nº. XLVI. Portio Asperæ Arteriæ foetus vitulini, cum annexis lobulis, ceraceâ materiâ flavâ repletis, & ita à se invicem separatis, ut vera forma videri possit, quæ non convenit cum forma lobulorum humanorum.

A S S E R Major II.

Nº. XLVII. Phiala, in qua circumvolutio Intestini Ilei infantis, nitidissime præparata, & rubedine perfusa, propter Arteriolarum repletionem, suntque hæc Intestinula conservata in forma sicca, sine foveis aut rugis.

Supra operculum reperitur phiala,

Nº. XLVIII. Et in ea, segmentum Intestini Coli, in quo videri potest Tunica secunda, seu cellulosa.

Nº. XLIX. Phiala in liquore continens circumvoluta Intestinula foetus humani, quorum vasa sanguinea repleta sunt.

Supra operculum pedamentum rotundum

Nº. L. Continens portionem Intestini Ilei & Coli, cum suo processu Vermiformi, suntque summa rubedine perfusa, propter vasorum repletionem.

Nº. LI. Portio Intestini Jejuni inversi, in liquore conservata: cum autem superficies interior, facta sit exterior, nitidissime comparent Glandulosa corpuscula Intestinorum solitaria, levi rubedine perfusa, propter ceraceam materiam.

Nº. LII. Phiala sicca, in qua continetur magna portio Intestini jejuni pueri, propter eandem rationem summa rubedine prædita: in eo Intestino quoque occurrunt Glandulosa corpuscula, summa rubedine perfusa.

Supra operculum

Nº. LIII. Portio Intestini Ilei, cum annexa portione Mesenterii: horum vascula sanguinea sunt repleta & nitide præparata.

Nº. LIV. Phiala sicca, in cujus fundo occurrit infantis portio Intestini Ilei, ut & Coli, cum suo processu vermiformi: cum autem in Colo apertura à me facta sit, in conspectum veniunt valvulae Coli hiantes.

Supra operculum alia phiala

Nº. LV. in liquore continens portionem intestini Ilei inversi, in ejus facie, quæ hic facta exterior, lustrari potest agmen corpusculorum Glandiformium, è superficie interiore emergentium.

Nº. LVI. Phiala, & in ea Placenta Uterina humana, ita præparata & in liquore conservata, ut luculentissime conspici possit, Placentam in sese continere in statu sano, nil Glandulosi, & multo minus Glandulis esse præditam: omnia enim Vasa & Vasculorum extrema, ad ultimum usque sunt repleta, nulla vi, aut prætenfa, ita dicta excarnatione futili, adhibita.

Supra operculum phiala sicca

Nº. LVII. Et in illa portio Omenti, telæ araneæ instar tenuis, & sericum tenuissimum repræsentans.

Nº. LVIII. Phiala liquore repleta, & in ea portio Placentæ Uterinæ ceraceâ materiâ repleta, quæ non minus demonstrat Placentam constare ex meris Vasis, nullis intercedentibus Glandulis.

Supra operculum reperitur phiala sicca,

Nº. LIX. in qua reservatur portio Funiculi umbilicalis, cujus Vasa flatu repleta fuere.

Nº. LX. Placentæ Uterinæ humanæ portio, in liquore conservata, in qua sese videndum exhibet Integumentum, quo obducitur Placenta Uterina, ea facie, quæ Uterum respicit, quod integumentum mihi succosum, seu villosum dicitur in Thesaur. Anat. V.

Illud autem nil nisi productio Chorij, & sic Chorion, Placentæ utramque superficiem obducens, Vasa sanguinea Uterina cum Placentæ Vasis per Anastomoses immediate conjungi non possunt; imò illud quoque verosimile non est, cum Placenta non matris, sed foetus pars sit.

Nº. LXI. Portio Mesenterii humani, cum Glandulis Mesenterii: dictæ Glandulæ summa rubedine superbiunt, propter Vasorum sanguineorum repletionem, & hoc facto apparet dictas Glandulas Vasorum sanguineorum compositionem esse:

mol-

mollities autem substantiæ oritur ex Vasorum sanguineorum extremitatibus succosis; illudque habuerunt veteres pro Parenchymate.

Præterea hic quoque videre licet, qualem habeant cursum dicta Vascula, quæ non, instar glomeris, uti voluere nonnulli, sed sursum & deorsum decurrere, hic luculenter apparet.

Nº. LXII. Phiala in liquore conservans portionem Intestini Ilei, in quo Intestino videre licet dicti Intestini susceptionem.

Not. Dictus affectus adeò familiaris, ut non solum quatuor quinqueve locis in uno eodemque cadavere cum filio repererim; verum etiam in plurimis cadaveribus offenderim, cum mihi data sit occasio plurima cadavera aperiendi, imo tria memini nos successive cultro anatomico subjecisse cadavera, in quibus hunc invenimus affectum: ita ut pluries hoc contingere mihi persuadeam, quam quidem hætenus creditum fuit.

Suspiciandum ergo semper est, cum homines queruntur de intolerabili dolore abdominis, cum vomitu, & adstricta alvo, sine dolore in mingendo, quod illi in hunc morbum inciderint, itaque nil satius fore existimo, quam, loco anodinorum, statim post injecta enemata, haustum purgantem validum per epicrasin exhibere, & ad vomitum sedandum seu arcendum, moneo, ut in ore detineant aliquantulum spiritus vini, post purgationis exhibitionem: alii verò mercurium vivum ad Libr. semis, alii globum sclopeti argenteum, seu aureum, exhibent, quæ remedia non sunt vituperanda.

Nº. LXIII. Pedamentum tribus phialis instructum, quarum
1^a. Continet portionem Placentæ Uterinæ, cujus vasa sanguinea, è quibus Placenta constat, in hydatides mutari incipiunt; quem affectum olim, pro falsa conceptione, habuerunt Medici.

2^a. Nº. LXIV. Phiala, & in ea processus istius affectus.

3^a. Et maxima Nº. LXV. Phiala continet Placentam, quæ tota quanta in hydatides degeneravit, id quod mirum visu, quis enim, nisi experientia edoctus, potuisset credere, ipsa vasa sanguinea posse mutari in hydatides? videram quidem olim illas vesiculas ex Utero expulsi, verum non poteram expiscari, è quo fonte ortum duxissent: postea occurrebat mihi Placenta uterina, partim sana, partim in hydatides mutata, & sic alio-

aliorum perversam opinionem & errorem, detexi ante annos circiter viginti.

Supra operculum hujus phialæ reperitur alia phiala sicca,

Nº. LXVI. & in ea, exigua portio Placentæ Uterinæ, cujus extremitates vasorum peculiari artificio subtilissime sunt expansæ, id quod difficillimum esse censeo, propter substantiæ molliem.

Nº. LXVII. Fœtus humanus VI. circiter mensium, ab aliquot annis conservatus, hic summa albedine & tanto nitore conservatus, ac si jam modo in lucem esset editus: & ne otiosus videretur, in dextra continet portiunculam Placentæ Uterinæ, rubicundam, dissolutam; & sic apparet nil glandulosi inesse Placentæ Uterinæ.

Supra operculum posita est phiala sicca,

Nº. LXVIII. & in illa, Fœtus humani Os Temporum seu Squamosum, cum Officulis Auditus, suntque albissima hæc omnia, & nitide præparata.

Nº. LXIX. Omenti portio, nulla pinguedine obsita, & in forma sicca conservata, quæ sericum subtilissimum repræsentat.

Nº. LXX. Omenti humani portio nitidissima, in quo apparet, quod in aliquibus tam tenuis sit substantiæ in statu sano, ut telæ araneæ sit similis, exceptis locis, qui pinguedine sunt obsiti, unde crassitiem aliquando acquirit, ut triginta librarum repertum fuerit pondere, sicuti legitur in Clariss. Bartholino.

Quamvis in hoc objecto vasa sanguinea non sint repleta, tamen superbit tot vasis sanguifluis, ut nemo sine admiratione illud adspicere possit, sicuti in aliis objectis meis videri potest.

Præterea detegitur hic dolus, ab aliis commissus, sc. quod Omentum in statu naturali retis instar, sit foraminulentum, id quod à rudioribus manibus facile acquirit.

Nº. LXXI. Phiala in liquore conservans pueri Brachium, inter cujus digitos continetur ramulus floris Passionis vulgaris.

In Cute volæ manus, Epidermide & Corpore reticulari Malpighii ablatis, vasorum sanguineorum extremitates oppido quam bene conspiciuntur, ut & Papillarum cutaneæ abruptiones.

Nº. LXXII.

Nº. LXXII. Phiala, in qua continetur Pueri Tibia, cum extremo pede in liquore.

Quicumque hoc objectum viderit, confitebitur, illud oculos allicere, propter nitidum colorem, vitali similem, præfertim, cum nullas rugas aut foveas præternaturales contraxerit objectum.

Latere externo dicti pedis visui occurrit portio Placentæ Uterinæ, ne objectum recedat suo loco, & illa portio quoque artificiosissime est præparata.

Dictus pes supplantat Intestini Coli portionem, in qua, quamvis non inversa (quod notandum) Glandulosa corpuscula sese videntia exhibent: Illud Intestinum desumpsi è corpore cujusdam filiæ, viro maturæ, quæ gravida facta, & ab amasio relicta, arsenicum assumpserat, & sic è vita decesserat: cum autem illud sit facinus detestandum, pede calcatur ejus Intestinum, ut ne pes quidem in Thesauris meis otiosus videatur, id quod vitare studeo, quantum possum, in omnibus Thesauris meis, nam quæcumque apud Ruyschium degere volunt, otiosa esse non debent.

Supra operculum alia phiala posita,

Nº. LXXIII. Et in ea, portio Cerebri humani, lapidis instar, indurata & nitens instar spermatis Cæti, quod sperma Cæti etiam non habendum pro spermate Cæti, sed pro Cerebro Cæti minoris, cui nomen Castinjet.

Nº. LXXIV. Pedamentum supra quod posita phiala cum liquore, continens foetum humanum immaturum sex circiter hebdomadam, qui arripitur ab exiguo serpente Orientali bicolore & nitidissimo.

Nº. LXXV. Infantis caput vitæ speciem præ se ferens, cujus superiore Cranii parte, & Cerebro ablatis, in conspectum venit Cerebellum cum Vasis sanguifluis repletis, nec non dura mater, quæ sericum album & nitens repræsentat.

Nº. LXXVI. Phiala in liquore reservans Felis foetum, gemellos imperfectos repræsentantem sc. octo pedibus, duabus caudis, uno capite, nullisque oculis donatos.

Nº. LXXVII. Pedamentum instructum Hepate infantis in forma sicca, & propter Vasorum repletionem rubedine perfuso, in eo luculentissime demonstratur, (quamvis hepar non immerito possit Glandula nuncupari) nullo modo ex Glandulis constare.

Not. Hoc objectum esse integrum, ne Membrana quidem ambiente ablatâ, ita ut nemini hæcenus relicta sit suspicio, prætenfas illas Glandulas esse destructas, in ita dicta excarnatione, cum hic integrum offeratur Hepar, & quanta sit differentia inter extremitates horum vasorum & Renum atque Lienis, in hoc Thesauro quoque lustrari potest: itaque illud, quod putaverunt auctores confici in prætensis Glandulis, peragitur in extremis Vasculis, tomenti instar tenuibus, & diversimode ab aliis Visceribus constitutis.

Hæ autem extremitates quidem occurrunt tanquam Glandulæ, verum si quis peculiari encheyresi repleverit vasa, reperiet illas nil esse, præter vascula nullâ peculiari membranâ obrita, ad quas prætenfas Glandulas non alluunt Vasa sanguinea, uti in definitione asserunt auctores, sed sunt Vasa ipsa, uti sæpius dixi, non autem particulares particulæ, Glandularum nomine appellandæ.

Vesicula Fellea quoque scatet Vasculis sanguineis repletis.

Nº. LXXVIII. Phiala sicca, & in ea Vesicula Humana fellea, quæ quamvis solum inflata, & exsiccata, attamen nitidissime absque foveis conservata, quas foveas vulgo contrahere solent aliquanto temporis spatio, id quod arte averti, & sic naturalem retinuit formam.

Præterea ductus Cysticus hic in conspectum venit cum sua tortuositate, qua destituuntur Vesiculæ felleæ quadrupedum; hanc autem tortuositatem primò nobis demonstravit & per figuras illustravit Expertissimus Vir Dr. Mauritius ab Reverhorst, Anat. & Chirurg. Professor Hagæ-comitis: Et quod notandum, tortuositas hujus ductus producit variis locis in sua cavitate prominentias, Valvulas repræsentantes, quæ obstaculo sunt, ne Vesicula fellea involuntarie sese exoneraret, absque Vesiculæ stimulo.

Supra operculum hujus phialæ occurrit & alia phiala

Nº. LXXIX. notata, Vesiculam felleam foetus humani continens, hæc quoque inflata, & exsiccata, naturalem retinuit formam, absque ulla fovea, & sic repræsentare videtur unionem: vascula sanguinea, quæ per illam disseminantur, sunt repleta, & tanto quidem numero, ut tota Vesicula ex vasculis constare videatur.

Nº. LXXX. Ramus magnus Venæ Portæ Hepatis repletus,
&

& pendens in liquore, quo ab ambiente membrana & ultimis succosis extremitatibus separato, ramusculorum numerus tantus, & extremitates tam subtiles sunt, ut fere ineffabile sit: illud objectum oculos omnium eorum, qui lustrarunt, allexit, propter nitorem, & structuram mirandam.

Nº. LXXXI. Pedamentum, supra quo Pueri Pes positus est, vitæ speciem repræsentans, cujus extremi pedis dorsum aperui, & cutem ex parte ademi, ut Nervi & Vascula sanguinea in conspectum venirent.

* Nº. LXXXII. Fœtus humanus trimestris in liquore conservatus, cujus Clitoridis caput inter labia Vulvæ ita prominet, ut fœtus videatur esse sexus masculini, cum contra sequioris sit, & hoc in individuo semper reperio, circa ætatem trium, usque ad quartum mensem, ita ut raro, si unquam id à parentibus recte annotatum esse existimem, in illorum libellis.

Nuper mulier quædam peperit abortum trium quatuorve circiter mensium, eratque sexus non masculini, sed sequioris: omnes adstantes mulieres habebant illum partum pro masculino ante meum adventum, propter analogiam, nam eo tempore Clitoridis caput semper ita prominet, ut mentiatur membrum virile; temporis autem successu labia magis magisque augentur & ita prominent, ut tandem caput clitoridis visum fere fugiat.

ASSER III^s. & Major.

Nº. LXXXIII. Renis humani dimidia pars, in qua Papillæ integræ & illibatæ conspiciuntur, idque in liquore.

Nº. LXXXIV. Phiala, in liquore continens Renem Juvenis, cujus Ren succenturiatus tanquam Glans cupulæ, superiori parti Renis insidet.

Not. Hoc & præcedens objectum nitidissime præparata, superbiunt vasis arteriosis, & quod consideratione dignum est, Renes succenturiati rarissime, si unquam, figuram certam in corpore humano reservant.

Nº. LXXXV. Semi-Ren humanus in phiala sicca reservatus, hujus Arteriæ, simul & Vena repletæ sunt, & corpuscula rotunda, quæ ante repletionem, & dissolutionem, ceu Glandulæ apparebant, in hoc objecto dissolutæ sunt, id quod indicio

est, dicta corpuscula nil esse, nisi circumvolutiones Arteriolarum, vel Vasorum sanguineorum extremitates.

Supra operculum

Nº. LXXXVI. Portio Renis humani, cujus Venam replevi, ut differentia appareret inter Venæ & Arteriæ ultimas extremitates, suntque dictæ Venæ extremitates tam mirifice constructæ, ut ne queam illud verbis exprimere, Clariss. Malpighius, & Bellinus, post se venturis ne spicilegium quidem reliquisse videbantur, circa illud, sed multa adhuc neglexerunt, quæ tanquam in Democriti puteo abscondita manserunt, neque id mirum, cum Renes tam admirandæ sint structuræ, ut vix ac ne vix quidem sculptores, etiam peritissimi, suo cælo veram structuram illam perfectissime possint exhibere.

In præcedentibus Thesauris Anatomicis reperiuntur varia in Renibus notatu digna, quorum objecta in liquore conservata sunt: nunc verò insatiabili desiderio & labore indefesso, ulterius progressus, hæc & alia in Renibus, balsamo induratis, demonstro, quæ spectatores attonitos faciunt; & quamvis millena possideam Anatomica, quibus Atheismum debellare queamus, illud unicum sufficeret.

Notandum ulterius quoque sc. summam esse differentiam inter extremitates Venarum & Arteriarum aliorum viscerum, quod admiratione dignum esse censeo, cum illud hætenus à nemine, (quod sciam) sit divulgatum.

Præterea Venularum renum tantus est numerus, talisque subtilitas, ut oculos effugerent, etiam lynceos, si non armati admoventur.

Illud autem est, quod in superioribus Thesauris scripseram, sc. mihi novas apparentias in Renibus occurrisse, quas ulterius me indagaturum promiseram.

In hoc Thesauro X quoque inveniuntur objecta Renalia ex homine desumpta, in quibus non solum luculenter apparet, quid judicandum sit de prætensis Glandulis Renalibus, verum etiam quid investigatoribus Renum imposuerit, sc. in Renibus indagandis sæpissime occurrunt corpuscula rotunda Glandulas mentientia, quæ revera nil sunt, nisi Arteriolarum ultimæ extremitates contortæ; cum autem exactissime repleantur Arteriæ Renales, dissolvuntur vel expanduntur, quemadmodum filii glomer, ita ut nil minus sint, sicuti dixi, quam partes per se.

se subsistentes, & peculiari membranula obductæ, sine quo immerito dicuntur Glandulæ. Interim considerandum ejusmodi contorfiones vasorum sang. nusquam in cæteris visceribus reperiri.

Nº. LXXXVII. Phiala sicca, & in ea, Renis humani semissis, hujus membranâ propria ex parte ablatâ perspicue videre licet Vasorum Arteriosorum & Venosorum extremitates per superficiem reptantes.

Huic objecto cohæret adhuc portio Ureteris, suis Arteriolis repleta.

Supra hujus phialæ operculum collocata est

Nº. LXXXVIII. Dimidiata pars Renis juvenis, in cujus superficie interiore plurimæ occurrunt Glandiformes particulæ rotundæ, quæ Glandulas mentiuntur, illa autem, ut supra dixi, nil sunt, nisi Arteriolæ contortæ, quarum nonnullæ hic dissolutæ, in ductus Bellinos degenerant; facie exteriore eadem fere apparentia in conspectum venit.

Nº. LXXXIX. Phiala in liquore continens Lienem humanum, cujus Arteria ex parte repleta: in eo luculenter videri potest, nullas fibras transversales in Liene Humano reperiri, sicuti in Liene vitulino: decepti enim fuerunt, qui existimarent humanum in eo, cum vitulino, convenire.

Præterea hætenus nemo luculenter demonstravit in Liene sive humano, sive vitulino, aut Glandulas aut Cellulas reperiri, & hæc in præcedentibus Thesauris satis superque demonstravi.

Nº. XC. Magna portio Lienis humani, in liquore conservata, hujus Arteria, ut & Vena, ita sunt repletæ, ut tota quantæ summa rubedine sint perfusæ.

In hoc objecto vasorum extremitates succosæ seu pulposæ variis in locis superstites sunt adhuc; easque pro Glandulis habuerunt autores, cum contra tantum continuationes sint vasorum, nulla peculiari membranula præditæ.

Nº. XCI. Pedamentum rotundum, supra quod positus Lien vitulinus, cujus Arteria ex parte repleta.

Not. 1º. Quod rami Arteriæ splenicæ vitulinæ, comites sint Sulcorum, qui loco Venæ in hoc viscere vitulino reperiuntur.

2º. Videri hic potest, quomodo Vena splenica in Liene vitulino, quamprimum Lienem intraverit, statim porosa fiat, &

in progressu magis magisque dispereat, tandemque evanescat, Arteriam relinquens.

3°. Constat Lienem vitulinum valde fibrosum esse, fibrasque maxima ex parte esse transversales, id quod in sequenti objecto luculenter apparet.

Nº. XCII. Segmentum dicti Lienis vitulini, ita præparatum ut transversales fibræ luculentissime in conspectum veniant.

Nº. XCIII. Pedamentum rotundum, cui impositus Lien foetus humani, ambiente membrana non ablata: hujus Arteria repleta, extremitates ultimæ sub membrana sese videndas exhibent.

A latere conspicitur quoque Pancreas, ob sæpius dictam rationem, rubicundissimum.

Nº. XCIV. Segmentum magnum Lienis humani, membranâ ambiente non destitutum: in hoc objecto luculentissime patet, hoc viscus nil minus, quam ex Glandulis esse constitutum, Vasa autem longe differre circa illorum extremitates, ab iis, quæ Renes & Hepar constituunt, ita ut illorum officium non consistat in Pororum, nunquam visui exhibitorum, differentia, sed in vasculorum extremorum diversa substantia, configuratione, & repatu: cum autem nunc illa omnia clare demonstrarem, sc. substantiam dictorum viscerum, (sine excarnatione futili) constare, non ex prætensis Glandulis, quas nemo hætenus mihi demonstrare potuit; jure merito (quod olim ignominiose factum) nemo in posterum me habebit pro Glandularum viscerum destructore.

* Nº. XCV. Phiala sicca, in qua suspensa, Colis cum Coliis suis, ex infante.

Scrotum nitidissime præparatum, naturalem retinuit formam, colore rubicundissimo, propter vasorum sanguineorum repletionem.

Cum autem Scrotum inflatum sit, tubulo inter Cutem & Membranam Darton (mihi Cellulosam) introducto, Penis quoque flatu sese erexit; & cum scroti membrana Cellulosa continua sit, per totum corpus, ratio est, quare homines tempore æstivo, (magnâ strage factâ in bello) occisi, & supra dorsum decumbentes, intra viginti quatuor horas sæpissime Penem habeant erectum, idque propter humorum fermentationem in dicta Tunica Cellulosa, cujus ope totum corpus, ne Capite quidem excepto, mirum in modum extenditur.

Cum

Cum olim interrogarer à quodam Dno. qui in castris versatus erat, quæ causa esset ejus erectionis in demortuis, rationem veram dare non potui, jam verò illud vidi in cadavere cujusdam viri, violenta morte cultro occisi, cujus cadavere ad putredinem & fermentationem redactò, membrum virile erectum invenimus.

Supra operculum reperitur alia phiala

Nº. XCVI. In liquore continens foetus humani Anum, vitæ speciem repræsentantem, cum suis rugis, & parte inferiore lineam prominentem, estque hæc præparatio nitidissima.

* Nº. XCVII. Segmentum Penis in liquore, cujus tria Corpora Nerveo-spongiosa, ceraceâ materiâ rubrâ repleta; in hoc objecto quoque visui occurrunt vasa sanguinea repleta, quæ per Penis dorsum & à latere decurrunt.

* Nº. XCVIII. Phiala in liquore conservans Penis virilis portionem anteriorem.

Not. Sicuti Penis pone Glandis coronam abscissus, ita quoque ante coronam portio est ablata, castitatis causa.

In hac portione glandis, si faciem intuearis posteriorem, occurrunt versus Glandem duo Corpora Nerveo-spongiosa majora, ut & Corpus Nerveo-spongiosum minus, quod Urethram ambit: Cum contra, si facies anterior perlustretur, in conspectum venit quartum Corpus Nerveo-spongiosum, id autem nil est, nisi continuatio Corporis Nerveo-spongiosi minoris, Glandem ambientis. Vide quid super hac re scripserim, & delineari curaverim in observationibus meis Anatom. Chirurgic.

In superiore hujus objecti parte comparent quoque Papillæ nervosæ, quas delineari curavi in Thesaur. Anatom. & quas Vir Sagacissimus Morgagnus pro Glandulis descripsit & delineari curavit.

Supra Corpus Nerveo-spongiosum minus, duo visui occurrunt vasa sanguinea abscissa.

Cum autem hæc omnia ceraceâ materiâ rubrâ sint repleta, oppido quam bene illa videri possunt.

* Nº. XCIX. Pedamentum & supra illud rupes ex frustis alterius rupis concinnata, in cujus cavo phiala magna, in qua Testiculus humanus magnus dissolutus continetur: quam tenuia sint illa vascula Testiculos maximâ parte constituentia, cum seminali materia sint destituta, videri hic potest; tomenti enim.

enim instar tenuia sunt, in quibus tamen seminis rudimentum conficitur, nullis intercedentibus prætensis Glandulis, & quid obstaret, quo minus cætera viscera, quæ fere ex solis vasis constant, absque Glandulis, liquores requisitos conficere valerent?

* No. C. Testiculus humanus alio modo, sc. feminali materiâ expressâ, præparatus, ita ut Vascula Testiculum constituentia adeo tenuia sint, ut telæ aranearum speciem referre videantur, attamen illa esse cava hætenus inconcussum est.

* No. CI. Hominis Vesiculæ seminales, semine adhuc turgidæ, cum suis Vasis Ejaculatoriis, Prostatis, & Capite Gallinaginis, (seu Caruncula) cum rostro Gallinaginis Grafi.

No. CII. Infantis Sternum cum abscissis Cartilaginibus Costarum; hæc autem tam bene præparata sunt, ut cartilagines ceu pellucidæ sint.

Præterea vasa Arteriosa optimè sunt repleta, non solum ea, supra sternum & costarum Cartilagines sita, verum etiam illa, quæ repunt sub sterno, & Mammariæ internæ audiunt.

* CIII. Glans Penis humani integra, cum portione Penis. Quamvis corpora Nerveo-spongiosa ceraceâ materiâ rubrâ repleverim, Glans integra candida remansit, idque propter inflationem membranæ cellulosæ sub Glandis Epithelia sitæ.

* No. CIV. Pedamentum & super illud duo segmenta Penis virilis; cum autem Penis fuerat inflatus, balsamo præparatus, & induratus, oppido quam bene conspectui prodeunt tria corpora Nerveo-spongiosa cum Urethra & Septo.

* No. CV. Phiala sicca, & in illa pueri Penis, cum annexo Scroto, vitæ speciem repræsentans.

Not. Horum objectorum Tunica cellulosa inflata, & sic Penis quidem rigidus factus; enimverò illud sola inflatio dicta Tunicæ excitavit, corporibus nerveo-spongiosis contractis, & non expansis. Scroti & Penis cutis, variis locis abscissa, ut Tunica cellulosa, ut & Scroti Septum visui occurrant; & quod considerandum, Septum cum Tunica cellulosa continuans, æque bene inflatum & cellulosum esse, ac Tunica cellulosa Scroti, quæ Dartos vulgo nuncupatur, lustrari hic potest.

* No. CVI. Uterus humanus scirrhusus factus, & in majorem molem extensus, id quod in vetulis aliquoties observavi;
præ-

præterea ex superficie superiore alter, & exiguus scirrhus, emergit, ut & Ovaria, Ovorum ductus, (Tubæ Fallopiæ dicti) satis bene disposita; & hæc omnia in liquore.

* No. CVII. Phiala in liquore continens Uterum humanum cum annexis, (absque pudendis); unum ex Ovariis corruptum, & à me apertum, nil nisi materiam hæterogeneam continebat, id quod spinulâ intrusâ indigitatur.

* No. CVIII. Partes generationis puellæ (pudendis abscissis.) Hisce quoque annectuntur portio Intestini recti, ut & Vesica integra.

Cum autem Uterus inter intestinum rectum & Vesicam semper positus sit, denotat homines inter stercus & urinam nasci: hæc omnia colore carneo superbientia, vitæ speciem repræsentant.

* No. CIX. Phiala in liquore continens Uterum humanum cum annexis Ovariis, Tubis Fallopiæ, Fimbriis, Ligamentis, & portione Vaginæ: cum autem omnes hi tres Uteri cum annexis liquori innatent, & per consequens locum naturalem non observent, in uno ex duobus diverticulis inferioribus hujus Thesauri reservatur Uterus humanus cum annexis in forma sicca, cum appensis litteris A. B. C. &c. in elucidationem præcedentium Uterorum in liquore conservatorum, ratione situs illarum partium.

No. CX. Foetus humanus quatuor circiter mensium & dimidi, portioni Placentæ Uterinæ insidens, in cujus sinistra continetur ramus Acaciæ Spinosæ.

No. CXI. Ovum gallinaceum caudatum.

No. CXII. Phiala liquore repleta, in qua infima portio spinalis Medullæ Humanæ, cum annexa Cauda equina, quæ cauda nil, nisi fasciculus Nervorum artubus inferioribus spiritus animales prospicientium.

Objectis supra tribus Asseribus latioribus jam absolutis, me nunc confero ad tres Asseres angustiores, continentes objecta varia rara sc.

ASSER MINOR I.

No. CXIII. Phiala sicca, & in illa portio Cutis foetus humani

D

im-

immaturi, per quam disseminantur vascula sanguinea tenuissima & rubicundissima.

Nº. CXIV. Phiala in liquore continens portionem Spinæ dorsæ, in qua occurrit portio Spinalis medullæ, cujus cortex in medio medullæ situs, ex meris Arteriis hic repletis constans, rubicundissimus sese videndum exhibet cortex.

Nº. CXV. Capsula quadrata ex ligno juglandino confecta, in se continens Tibiam cum extremo pede infantis, balsami ope indurata.

Not. Cutis vascula sanguinea repleta tam numerosa, ut delectatione satiari haud potuerint spectatores.

Nº. CXVI. Portio Diaphragmatis, de qua idem dicere aulam, quod de pede dicto, ratione multitudinis & subtilitatis vasculorum, omnia enim sunt ad extremum usque repleta.

Nº. CXVII. Portio Omenti in forma sicca, quod quamvis tenue sit instar telæ araneæ, sæpius tamen incrassatur, & tam ponderosum occurrit, ut Vesalius invenerit Omentum V. librarum pondere.

Nº. CXVIII. Sternum cum annexis cartilaginibus Costarum foetus septem à gestatione mensium.

Not. Facie anteriore indigitatur Cutis cum suis vasculis ad extremum usque repletis; facie posteriore subjicitur oculis Membrana Pleuræ portio, per quam myriades Vasculorum tomenti instar tenuium repunt, quæ tamen ad unum usque repleta sunt.

Nº. CXIX. Portio Splenis vitulini, in qua occurrit Venæ Splenicæ vitulinæ porositas, id quod in homine locum non habere supra monui.

Nº. CXX. Gabata lignea curiosa, in qua circa Intestinarum tenuium ex juvene, suntque Intestina nitidissime præparata & summa rubedine perfusa, propter vasorum repletionem.

Nº. CXXI. Tibia infantis dempto Pede extremo, ut & Femore, per cujus Cutem vasorum sanguineorum extremitates ita repletæ superbiunt, ut illorum reptatus & constitutio accuratè possit videri.

Nº. CXXII. Phiala liquore repleta, aliam phialam liquore repletam continens, supra cujus superficiem expansa est portio Omenti foetus humani nitidissima, in qua videre licet,
quo

quo modo in principio aggregetur Pinguedo in cellulis suis.

Nº. CXXIII. Pedamentum, cui imposita est portio Pulmonis foetus humani, cujus Arteriæ ad ultimum usque sunt repletæ, unde integra portio rubicundissima visui occurrit.

Spinulæ Opuntiae Americanæ majoris indigitant admirandum reptatum & numerum Arteriolarum hujus visceris.

Nº. CXXIV. Hominis utraque Palpebra, quarum superficies interna plurimis gaudet Papillis nerveis, unde Palpebræ intrinsecus adeò sunt sensibiles, ut vix possint perpeti ullum attractum, vel aliquid arenosi, aut quid heterogenei alterius naturæ.

In dicto objecto comparent non solum puncta Lachrymalia, verum etiam oscula ductuum Excretoriorum in Palpebrarum limbo sitorum, à Clariss. Professoribus Meybomio & Morgagno, in scriptis suis depictorum.

Circa hæc oscula in limbo sita, observavi, illa nil esse, nisi oscula Canaliculorum serpentino reptatu reptantium: hi autem canaliculi continuant cum Arteriolarum extremis, sicuti extremitates Arteriolarum Renum cum ductibus urinosi, à Clariss. Bellino, & postea à me & aliis depictis.

Noli interim credere L. B. hosce canaliculos ortum habere ex prætensis Glandulis, nam infarciendo Arterias in confinio fitas, illi Canaliculi quoque replentur, ita ut continua sint corpuscula.

Nº. CXXV. Phiala in liquore conservans Oculum humanum, eoque forcipe aperto, in conspectum veniunt sequentia.

1º. Portio Scleroticæ & Corneæ tunicæ, ut & Tunica Ruyschiana, & Choroidea; & quanta differentia sit inter choroideam & Ruyschianam videri hic potest.

2º. Tunica aranea è medio emergens.

3º. Ligamentum ciliare ejusque

4º. Processus, ut &

5º. Iris, nec non

6º. Circulus in ambitu Pupillæ, qui constat ex fibris motoricibus Pupillam constringentibus.

Considerandum ulterius, sc. quod

7º. Oculi superficies externa hic facta sit interna, ut supra dicta melius in conspectum venirent.

Nº. CXXVI. Fundus Vesicæ humanæ, in forma sicca, supra pedamentum: per hanc Vesicæ humanæ portionem repunt Vasa sanguinea innumera egregie repleta, horum reptatus minime convenit cum iis, quæ disseminantur per Cutem, Re-
nes, Lienem, Hepar, & alias partes.

Nº. CXXVII. Frustum magnum substantiæ Osseo-spongiosæ: supra frustum Rupis positum, illud autem fregi à frusto ejusdem substantiæ tam prodigiosæ magnitudinis, & ponderositatis, ut vix è terra elevare potuerim; cum autem partim ad amussim respondeat interiori substantiæ Osseo-spongiosæ quæ reperitur in Epiphysibus ossium humanorum, partim quoque in ossibus spongiosis Narium vitulorum, excogitare nequeo, e quo animali prodierit, si non ex Balæna; illud pro certo tamen scio, quod repertum sit in oris nostris maritimis, & hætenus in domo mea reservatum sit frustum illud magnum.

Nº. CXXVIII. Phiala sicca in qua continetur Vesica Urinaria foetus recens nati, cum annexo Uracho & duabus Arteriis Umbilicalibus: suntque hæc omnia rubedine summâ, propter Arteriolarum repletionem, perfusa, ita ut ne cuspis quidem acus immitti possit in Vesicam, sine vasculorum sanguineorum læsione.

Nº. CXXIX. Membrana quædam, cujus Arteriolæ sunt repletæ ceraceâ materiâ flavâ, & tanto quidem artificio, ut ad ultimas usque extremitates in oculos incurrant, imo mæandrorum in modum affabre divagentur.

Quicumque hoc in ædibus meis viderunt, fatis mirari non potuerunt, vasa sanguinea me eo usque potuisse persequi, nam tomenti instar sunt tenuia, & tamen repleta.

ASSER MINOR II^s.

Nº. CXXX. Portio Cutis Plantæ pedis pueri, propter repletionem sæpius memoratam rubicundissima.

Cum circa hujus objecti Arteriolas extremas mihi videor aliquid peculiare & ceu novam apparentiam videre; illud autem in posterum penitus perscrutari, mihi animus est.

Sæpius nobis videre contingit millena corpuscula rotunda extra cutem prominentia, non solum in corpore humano vivo,
&

& mortuo, verum etiam in avibus, è quibus plumæ prodeunt, sicuti pili in nobis ex Nervorum extremis; si illæ particulæ rotundæ dicendæ sint Glandulæ cutaneæ, Papillæ cutaneæ deficerent, & vice versa. Quod ad me attinet, existimo corpuscula illa, quæ in aliquibus extra Cutem propullulant, nil esse, nisi extremitates Nervorum, Papillæ Nerveæ dictæ, eò magis, cum Papillæ nerveæ multifariæ & diversæ formæ sint, secuti in Lingua, Papilla Mammarum, Partibus Genitalibus, Prolabiis à me in Thesaur. Anat. III. delineatis, Palpebris &c. partibus.

Itaque operæ pretium esse existimo, ulterius expiscari, quid statuendum sit de sudoris fonte, an ex prætensis & ita dictis Glandulis cutaneis, sicuti Malpichius statuit, aut ex extremis Arteriolis roris instar, uti ego sustineo.

Nº. CXXXI. Portio Cutis capitis humani, non minus ac præcedens rubicundissima, cujus Arteriolæ ultimæ à præcedente reptatu differunt, ut videre est in dictis objectis.

Nº. CXXXII. Portio exigua Hepatis pueri, cum annexa Vesicula fellea, ut & portio membranæ Hepar ambientis.

Not. Vesica fellea extensa sine ulla fovea, & per illam reptant tanta quantitate Arteriæ, ut nullum spatium relictum, quin Arteriolæ in conspectum veniant.

Membrana supra dicta gaudet quoque Vasculis Arteriosis tanta quantitate, & tali fere reptatu, sicuti in foliis arborum Nervuli, suntque ultimæ extremitates tomenti aut Gossipii instar tenues.

Considerandum ulterius in repletionem, me tantum infarcivisse Arteriam Hepaticam, ita ut rami Venæ Portæ neque Cavæ potuerint gaudere ex illa repletionem, unde hæc portio Hepatis nigra nobis occurrit.

Jucundo spectaculo videndam sese quoque exhibet Arteria Cystica, quæ postquam Vesiculæ felleæ satis prospexerit, maximo ramulorum numero (ut supra dictum) distribuunturque ulterius soboles per Hepatis substantiam copiosissime: has soboles delinearunt auctores (perperam tamen) pro radicibus Vesiculæ felleæ.

Nº. CXXXIII. Foetus humani dimidia pars faciei.

In illo objecto spectandam sese offert.

1º. Villosa prominentia Labii superioris, post Epitheliæ

ablationem. Vid. Thesaur. Anat. III.

2°. Videndos sese exhibent Pori cutanei, eo scilicet loco, ubi Epidermis ablata est.

3°. Color faciei mentitur colorem viventis, ita ut nulla averfatio hic locum habeat.

N^o. CXXXIV. Portio Intestini Ilei pueri, viventis speciem repræsentans, in qua visui occurrit Susceptio Intestini, ut & Glandulæ Mesenterii factæ scirrhusæ.

N^o. CXXXV. Phiala sicca in qua à serico rubro dependet calculus marmoreus, in Vesicula fellea à me repertus, qui à latere visus, ululæ caput repræsentat.

N^o. CXXXVI. Phiala in liquore continens portionem Mallæ, seu Buccæ hominis cum annexa portione Maxillæ inferioris.

In hoc objecto luculentissime conspiciamus (Integumento interno, seu Epithelia ablato) Papillas plurimas & quanta differentia sit inter eas, quæ locum superiorem occupant, cerne hic licet.

Papillæ autem maxima parte videntur tanquam ex duabus papillis constare.

Præterea in conspectum veniunt Papillæ Gingivarum, unde ita dolent Gingivæ, cum ab Epithelia sunt destitutæ. Vid. Tab. I. Fig. II.

N^o. CXXXVII. Phiala sicca, & in ea portio Diaphragmatis carnea, cujusdam juvenis, per quam disseminantur innumera repletæ Arteriæ, reptatu plane diversæ ab iis, quæ per membranofam partem distribuuntur.

N^o. CXXXVIII. Tumba, sive Sepulchrum, & in eo, Skeleton foetus humani immaturi viginti duorum circiter hebdomadam.

Illud autem est nitidissimum, neque vulgari methodo præparatum, caput cinctum coronâ, perquam exiguorum flosculorum naturalium, præsertim Xeranthemorum &c. colorem naturalem reservantium: Sinistra manus ossea continet ramum Arteriæ repletæ, Corallium rubrum repræsentantem.

N^o. CXXXIX. Pedamentum, supra quod rupes parva posita, in cujus cavo continetur Ovulum Gallinaceum, ex Ovo Gallinaceo desumptum.

Illud

Illud autem æque oblitum putamine duro, ac ovum è quo desumptum est. Vid.

Tab. III. Fig. III.

Nº. CXL. Portio Pulmonis foetus humani, supra pedamentum sita, cujus Arteria propter repletionem rubedinem in totum induit, locus autem ubi spinula Echinomelocacti majoris infixæ est, ibi ultimæ extremitates mirum in modum oculos incurrunt.

Nº. CXLI. Phiala in liquore continens portionem Stomachi humani, quæ rubicundissima propter sæpius memoratam repletionem.

In hujus objecti superficie interiore (quæ hic facta exterior) conspiciendos sese exhibent Pori innumeri, an emittentes, an admittentes, dicere nequeo: præterea rugæ naturales hic visui occurrunt facie interiore hujus objecti.

Nº. CXLII. Portio Stomachi humani, ex alio homine desumpta, cujus rugæ in varias particulas divisæ, Glandulas mentiuntur, quæ nil nisi subdivisæ rugæ sunt.

Suprema hujus objecti pars, portio est Intestini Duodeni, in cujus superficie interiore nova quædam apparentia visui occurrit, de qua in posterum.

Nº. CXLIII. Stomachus foetus recens nati, in cujus superficie interiore videndas sese exhibent novitates quædam, de quibus Vid. Thes. Anat. II. Tab. V. Fig. 3. & 4. ubi hujus rei constitutionem delineari curavi uno tantum loco, in hoc autem objecto per universam superficiem interiorem illud conspici potest.

Nº. CXLIV. Pedamentum instructum Stomacho foetus humani recens nati, balsamo condito & inflato.

Nº. CXLV. Portio Intestini Jejuni juvenis, cujus Arteriolæ sunt repletæ, & Juga, Valvulæ conniventes dicta, vix propullulant, id quod pluries observavi.

Nº. CXLVI. Phiala liquore repleta, in qua conservatur Oculus humanus, ita præparatus, ut luculenter in conspectum veniant Tunica Choroidea, ut & Ruyschiana.

Istæ Tunicæ gaudent Arteriolis repletis, diversum reptatum inter se observantibus, unde liquet geminas esse Membranas, seu tunicas.

Nº. CXLVII. Oculus vitulinus eodem modo præparatus,
in

in quo videre licet easdem Tunicas, & Ligamentum ciliare, nec non ejus Processum.

Nº. CXLVIII. Brachium foetus, cum annexa Scapula, balsamo indurata.

Hujus Cutis rubicundissima est facta, propter repletionem extremitatum vasculorum, id quod in hoc objecto mirum visu occurrit.

Nº. CXLIX. Ren foetus humani bisectus, & artificiosissime repletus, in quo nil occurrit, quod Glandulæ sit simile, quia

Corpuscula rotunda, & glandiformia, de quibus antea sermonem habui, in totum sunt dissoluta, & extricata.

Ductus, qui dicuntur Bellini, in totum quoque repleti sunt propter repletionem Arteriolarum.

ASSER MINOR. III^s.

Nº. CL. Pedamentum, & supra illud phiala, in liquore continens foetum humanum majoris articuli digiti (præter propter) magnitudine, cujus membra externa, seu artus adfunt perfecta. Vid. Tab. I. Fig. I.

Circa hunc foetum considerandum sc.

1º. Quod adhuc hæreat in proprio liquore, in quo hæsit in corpore materno, idque in membrana Amnio, quæ telæ araneæ instar tenuis.

2º. Quod liquor pellucidus remanserit, ita ut foetus luculenter ab omni parte lustrari possit.

3º. Quod simul cum supra dicto liquore materno, jam conservetur in liquore balsamico meo, ita ut naturali albedine præditus, & vitæ speciem repræsentans, ita remanserit, ac si adhuc hæreret in Utero materno: cum autem hæc omnia captum hominis fere superent, haud adeo mirum est, neque ægre fero, quod quidam ex iis, qui meâ rodere solet, dixerit, illud fieri non posse, & quod liquore primo effuso, alterum affunderim, nam ipsemet credidissimè illud non posse ita præparari, sed qui objectum sine præjudicio perlustraverit, videbit, propter membranæ dictæ tenuitatem priorem liquorem effundi, & alterum affundi non potuisse: præterea cum illud fieri non possit sine nexu, vel nodatione supradicti capilli, à quo de-

dependet, hic nullum videbimus nodum; sumpsi tantum acum subtilem, capillo munitam, quam suspensa manu per Membranulam & Funiculum Umbilicalem transegi, & sic phialæ indidi, & hoc luculentissime videri potest, ita ut nemo dubitaturus sit, qui illud perlustraverit objectum, quemadmodum nemo jam amplius dubitat, quin detur in Oculo Tunica Ruyfchiana, atque etiam quod Cortex Cerebri, nil sit, nisi Arteriarum pulposarum extremitates, sed quod adhuc inveniantur, qui perversè judicant de vera Hepatis, Renum, & Lienis substantia, satis mirari nequeo, quandoquidem illud sole meridiano clarius (si ita loqui liceat) demonstro in Visceribus integris, & quicumque contrariæ opinioni adhærere velit, demonstret illud non mentis, sed corporeis oculis, id quod ego facio in meis exhibitis.

No. CLI. Pedamentum concinnatum ex frustis rupis, & loco Coralliorum rubrorum, ramos Vasorum sanguineorum ceraceâ materiâ rubrâ repletos sumpsi: Supra illud Pileolus rotandus è Cute Capitis pueri confectus, qui tantâ copiâ Vasorum sanguineorum repletorum præditus est, ut summâ rubedine superbiat: Superficies exterior Capillis cinereis crispis undique obsita.

No. CLII. Phiala liquore repleta, in qua visui occurrit fœtus humani Ren, cujus Capsula atrabilaria, (Ren succenturiatus dicta,) Reni imposita, tantæ magnitudinis est, ut Renem ipsum fere adæquet.

Huic objecto, portio Diaphragmatis parte superiore adhuc connectitur, Vasculis sanguineis plurimis repleta.

Not. Quoque dictam Capsulam esse ceu bifurcatam.

No. CLIII. Phiala, eodem modo præparata, & in ea portio Cerebri humani, in qua satis superque videre est, Corticem constare ex Vasculis sanguineis repletis.

No. CLIV. Auricula humana in liquore conservata, quæ naturalem colorem rubicundum in præparatione acquisivit.

No. CLV. Portio Membrænæ Chorii, in duas lamellas, seu membranulas, divisa, id quod aliquando in corpore vivo fit, nempe cum humor in Amnio contentus ex parte stillaverit, aut viam sibi quæsierit inter dictam duplicaturam, & tunc bini liquores in partu erumpunt, id quod forsan erroris causam dedit illis, qui, Tertiam & Allantoideam membranam

statuerunt in corpore humano, quam frustra tamen aliquis quæreret in statu perfectiore.

Nº. CLVI. Pedamentum, & super illud, Segmentum Intestini Jejuni è corpore humano, ita præparatum, ut Vallulæ conniventes, (mihi Juga) non solum, verum etiam Jugorum Vascula sanguinea repleta conspici possint.

Nº. CLVII. Auricula infantis balsamo præparata in forma ficca, per quam millena repunt Vascula sanguinea repleta.

Nº. CLVIII. Portio Vermis lati, in liquore conservata.

Nº. CLIX. Portio Intestini jejuni infantis rubicundissima, propter Vasorum repletionem, hujus Juga magis prominent in superficie interiore, quam in juvene supra citato, & per illa innumera Vascula disseminantur, id quod antehac nunquam tam nitide me vidisse, fateor.

Nº. CLX. Portio Mesenterii infantis, per quam dispersæ sunt Glandulæ aliquot, quarum constitutio vasculosa, microscopio visa, profectò admiranda est.

Illa autem non glomeris instar in orbem disposita, sed inordinatè, & vagabundo ductu decurrentia, & tantâ quidem copiâ, ut nil, nisi vascula diceret, quarum extremitates ultimæ succosæ aut pulposæ aliter dispositæ sunt, quam in Liene & aliis partibus.

Nº. CLXI. Phiala in liquore reservans Brachium infantis, ita præparatum, ut ad amussim respondeat Brachio infantis Febre purpurea laborantis: Inter digitos manus continet integumento lato & crasso analogum quid.

Illud autem nil est, nisi serum sanguinis inflammatorii post Venæsectionem in superficie supernatantis: hunc autem abstuli, & liquori meo indidi, unde tantam duritiem & tenacitatem acquisivit, ut mentiatur Integumentum validum & crassum.

Nº. CLXII. Phiala, & in ea, portio Intestini Jejuni hominis, è cujus superficie interiore propullulant Glandiformia corpuscula, seu Glandulæ solitariæ.

* Nº. CLXIII. Pedamentum instructum Vesiculis seminalibus humanis, ceraceâ materiâ albâ repletis, & balsamo induratis; hisce anneëtitur Prostata, (vel, ut alii volunt, in numero plurali Prostatae,) ut & Vasa Ejaculatoria, quæ antequam sese in Vesiculas inferunt, Vesicularum naturam induunt: præterea

Ca-

Caput Gallinaginis, ut & duo Oscula Vesicularum dictarum in conspectum veniunt, nec non Oscula Prostatae, vel Prostatarum.

Nº. CLXIV. Phiala liquore repleta, & in illa Nervi optici, qui ex plurimis fibris Nerveis compositi, Arundinem Indicam æmulantur.

Nº. CLXV. Pedamentum, & super illud lobus Pulmonis humani, cujus Vasa sanguinea ita sunt repleta materiâ ceraceâ flavâ, ut totum objectum videatur constare, non nisi, è vasculis sanguineis.

Nº. CLXVI. Portio Pulmonis humani super pedamentum, hujus lobulorum subdivisio melius, quam in præcedente objecto, oculis spectanda subjicitur.

Nº. CLXVII. Portio magna Pulmonis vitulini rubicundissima; propter Arteriarum repletionem: hujus lobos aliter esse constitutos, ac in homine, satis superque hic liquet: imò hoc objecto in conspectum producto, facile est judicare plurimorum auctorum figuras esse factas ad objecta vitulina, non autem ad humana.

Nº. CLXVIII. Portio Pulmonis humani, balsamo in forma sicca præparata, & quod notandum, quamvis Vasa Arteriosa sint repleta, attamen Vesiculæ Pulmonales remanserunt apertæ, ita ut illarum copia, forma & magnitudo superstites remanserint.

Nº. CLXIX. Lobus Pulmonis foetus humani, in quo Lobuli, ubi spinulis notati sunt, eodem modo visui occurrunt, quasi ibi loci portiunculæ illæ ex solis succosis extremitatibus Arteriolarum constarent.

In hujus Thesauri parte inferiore, duæ continentur thecæ, quarum

I^a. Continet Nº. CLXX. Partes generationis muliebres, balsamo induratas, à quadraginta circiter annis conservatas, & supra asserem expansas: harum partium vasa sanguinea Arteriosa ceraceâ materiâ rubrâ sunt referta.

Litt. A. Denotat Truncum Arteriæ magnæ descendents.

B. B. Duas Arterias Emulgentes, potius Renales.

C. C. Illarum divisiones.

D. Demonstrat ulteriorem distributionem Arteriarum Renalium in latere dextro, quæ præparatio nitidissima est.

E. 2

E. E. Re-

E. E. Renes succenturiatos Subere repletos: horum finifter triangularis, dexter verò figuram Linguae pueri repræsentat.

F. F. Arterias Renum Succenturiatorum ex Arteriis Renalibus oriundas.

G. Renem finistrum, subere repletum, ut figuram veram repræsentaret, quam obtinebat ante repletionem, gaudetque duabus Arteriis Renalibus, id quod rarò accidit.

H. H. Arteriam geminam spermaticam, sub Arteriis Renalibus oriundam, ex Arteriæ magnæ trunco.

I. Arteriam Gastricam.

K. Arteriam Mesentericam superiorem.

L. L. Arterias Lumbares.

M. M. Arterias Iliacas.

N. N. Illarum divaricationes.

O. O. Ramos, ex dictis divaricationibus oriundos, è quibus prodeunt Rami, per Vaginam & Uterum disseminati.

P. Uterum Subere præparatum, ut naturalem repræsentaret formam & magnitudinem.

Q. Vesicam Urinariam inflatam, ceu naturaliter constitutam, absque rugis, aut foveis.

R. Vaginam Uterinam, admodum largam & capacem, forsan propter Uteri prolapsum, quem videtur fuisse passa, dum viveret.

S. Ductum Urinarium, cum ejus hiante orificio.

T. T. Duo Ligamenta teretia uteri.

V. V. Duos Ureteres.

Ligamenta duo lata Uteri, Ovaria, ut & Tubæ Fallopiianæ deficient in hoc subjecto, quæ tamen in sequenti objecto comparent.

No. CLXXI. Capsula continens frustum Dentis Elephantis, in quo adhuc hæret globus æneus, qui sclopeti explosione Dentem penetravit, & quod notandum, foramen, per quod intravit globus, tam angustum est, ut ne quidem eximi possit globus, sine dicti frusti Dentis læsione. Vid. Tab. II. Fig. 8.

No. CLXXII. Capsula reservans frustum magnum Dentis Elephantis, innumeris exodontosibus præditum, forsan propter sclopeti explosionem, ut supra dictum, suntque exodontoses, tam raræ, ut rupem repræsentare videantur. Vid. Tab. II. Fig. 7.

No. CLXXIII.

Nº. CLXXIII. Capsula quadrata ex ligno Indico confecta, in qua continetur sceleton Muris nitidissimum, inter pedes anteriores osseos continens Vasa Arteriosa repleta, eaque desumpta ex Pia Matre foetus recens nati.

Nº. CLXXIV. Os Tibiæ à carie crassius, & deforme factum, ita ut extrinsecus undique exesum sit.

Intrinsecus contra, maxima parte solidissimum factum & occæcatum. Vid. Tab. II. Fig. 2. & 3.

THECA II^a. continet

Nº. CLXXV. Partes generationis mulieris in forma sicca balsamatas, & supra asserem explanatas; harum Vasa Venosa replevi quoque ceraceâ materiâ rubrâ, abhinc quadraginta annos.

Litt. A Uterus subere repletus & præparatus, ut naturalem magnitudinem & formam repræsentaret.

B. Ovarium sinistrum.

C. Ovarium dextrum.

D. D. Tubæ Fallopianæ, seu Ovi ductus.

E. E. Illorum Fimbriæ.

F. F. Ligamenta lata seu Alæ Vespertilionum, per quæ disseminantur vasa sanguinea Venosa, repleta.

G. G. Ligamenta teretia.

H. H. Venæ spermaticæ, quarum dextra ortum ducit ex Venæ Cavæ descendents trunco, sinistra verò ex Vena Renali, seu Emulgente.

I. Vesica Urinaria.

K. K. Ureteres.

L. Truncus Venæ Cavæ descendents.

M. M. Venæ Renales, seu Emulgentes, cum suis divaricationibus.

N. N. Glandulæ Renales, seu Capsulæ Atrabiliaræ.

O. Intestinum rectum.

P. Vagina, in qua Osculum ductus Urinarii videre licet.

Nº. CLXXVI. Hominis os Cubiti, carie exesum & deforme factum, in cujus cavo continetur Fistula ossea, in totum separata ab Ossis Cubiti exteriori substantia, ita ut undique mobilis sit, & hoc factum existimo à pure acriore: hujus rei

exemplum olim repræsentavi in Thesaur. Anatomicis circa Os Tibiæ.

Illud autem posse fieri nemo ambiget, qui domi meæ viderit Os Humeri, in quo Osseo-spongiosa substantia, tanquam Diploë Cranii reperitur, inter duas lamellas, & hoc in nonnullis contingere comperi, & quid obstaret, quo minus pus acre in tali casu possit erodere substantiam illam Osseo-spongiosam, & hoc facto, facies horum ossium exterior separatur in totum, à facie interiore.

Considerandum quoque, dictum Os Cubiti ita esse constitutum, ut nemo possit dictam Fistulam internam eximere & denuo indere, sicut patet ex annexa Fig. I. Tab. III.

Ita ut dubitandi ne quidem causa supersit, & si quis esset, qui hoc negare vellet, videat illa propriis oculis domi meæ, aut adeat Expertissim. Virum Dm. Clopton Havers, qui existimat omnia Ossa constare ex lamellis, & hoc dato, facilius illud posse fieri, quis dictis calculum apponere denegabit?

Nº. CLXXVII. Segmentum Ossis Tibiæ, ferrâ, secundum longitudinem in duas partes divisum, & topho osseo oblitum, unde superficies exterior quoque, eadem regione erosa & exostosi oblita est. Vid. Tab. II. Fig. 9. & 10.

Nº. CLXXVIII. Segmentum Ossis Tibiæ, in duas quoque partes ferrâ divisum, hujus superficies exterior valde incrassata, dura, & in tophum conversa, in interiore superficie contra exostosis cavernosa. Vid. Tab. II. Fig. 4 & 5.

Et quod notandum, segmentum ferrâ divisum, est è medio Ossis Tibiæ, ubi cutis, horrendo aspectu, variis tuberculis oblita est. Vid. Tab. II. Fig. 6.

Nº. CLXXIX. Humani portio Stomachi magna, balsamo indurata, in illa rugæ non solum, verum etiam Vasa Sanguinea mirum in modum ad ultimum usque sunt repleta.

Nº. CLXXX. Phiala in liquore conservans portionem Epidermidis Æthiopis, in qua luculentissime apparent Papillarum Nervearum extremitates: Huic Epidermidi adhæret quoque Cutis portio, facie sc. interiore.

Nº. CLXXXI. Capsula quadrata ex ligno Juglandino, & in illa magna portio Membranae, quæ Hepar ambit; per eam disseminantur Arteriæ repletæ, & tanto quidem numero, ut fatis mirari haud potuerim: circa illarum ultimas ultimas extremita-

mitates peculiare quid reperio, id quod sculptor, cælo suo, repræsentare vix ac ne vix quidem potuit.

Illud autem in conspectum non venit, nisi subjectum à latere perlustretur & quidem cælo sereno existente, aut in radiis solaribus.

Olim dictam Membranam, in Epist. Anat. Probl. delineari curavi, cum suis Arteriis, enim verò quanta differentia est inter illam, & hanc exhibitam figuram. Vid. Tab. III. F. V.

Illo tempore gaudio afficiebat, cum artificio peculiari detegerem dictas Arterias quas nunquam videram ab aliis mihi esse demonstratas, multò minus per figuras exhibitas, nunc verò in hoc Thesaur. X. non solum illas, demonstro tanto numero, verum etiam peculiari extremitatum tenuitate.

Nº. CLXXXII. Capsula continens portionem ossis femoris, ex infante, ferra divisam, in cujus cavo non solum visui occurrit Membranula, instar telæ araneæ tenuis, quæ medullam ambit, verum etiam Arteriæ, per illam dispersæ, Vid. Tab. III. Fig. IV.

Quando illa membranula ab acrioribus humoribus afficitur, dolores excitantur intolerabiles præsertim in lue venerea.

Circa Epiphysin superiorem, quæ in illis infantulis plane cartilaginea est, observo illam cartilaginem abruptam constare ex variis particulis, quæ temporis successu combinantur, & in unum corpus rediguntur.

Nº. CLXXXIII. Phiala in liquore continens portionem Epidermidis, plantæ pedis, ex Æthiope, in qua luculentissime conspiciuntur Papillarum Nervearum extremitates, tanquam agminatim dispositæ.

Not. Parti interiori hujus Epidermidis cutis adhæret, & sic omnis dubitandi ansa aufertur. Illud autem rarum esse censeo, sc. post mortem, Papillarum cutanearum extremitates posse demonstrari. Vid. Tab. III. Fig. 3.

Nº. CLXXXIV. Portio frontis, in qua visui occurrit Arteriarum cursus & distributio, per palpebrarum superiorum cutem. Hæ autem ortum ducunt è canto oculi majore. Vid. Tab. III. Fig. 6.

Figurarum explicatio.

T A B. I.

Fig. I. indigitat phialam, in qua conservatur portio Maxillæ inferioris, cum portione Malæ humanæ.

A. Integumenta Malæ exteriora.

B. Epithelia Malæ.

C. Papillæ nerveæ Epitheliâ suâ obductæ, quæ admodum exiles sunt, ita ut sculptor illas non satis bene delineare potuerit.

D. Ornamentum sericeum cæruleum, sub phiala positum.

E. Dentes molares.

Fig. II. indigitat portionem Epitheliæ papillofæ Buccæ microscopio visam, cujus lens magnitudine convenit cum humore crySTALLINO aselli minoris.

Fig. III. Exhibetur foetus humanus qui adhuc continetur in membrana Amnio, & ejus proprio liquore, in quo hospitabatur in corpore materno, dum viveret.

A. Membrana Amnios, telæ araneæ instar tenuis, cum liquore proprio.

B. Pusio, seu Foetus.

C. Capsula, ut & ornamentum sericeum cæruleum, in quibus posita est phiala crySTALLINA.

T A B. II.

Fig. Ia. exhibet os cubiti deforme factum ab humoribus acrioribus.

A. Fistula ossea interna, quæ undique separata est à substantia ossea externa.

B. Sinus.

C. Olecranon deforme factum.

Fig. IIa. ossis Tibiæ deformis, ferræ ope in duas partes divisi, facies exterior.

A. Sinus cavernosi.

Fig. IIIa. Ejusdem ossis facies interior.

A. Por-

Fig. I.

Fig. II.

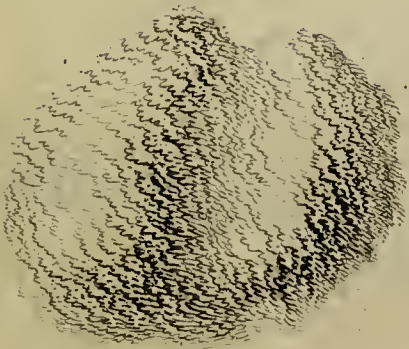

Fig. III.

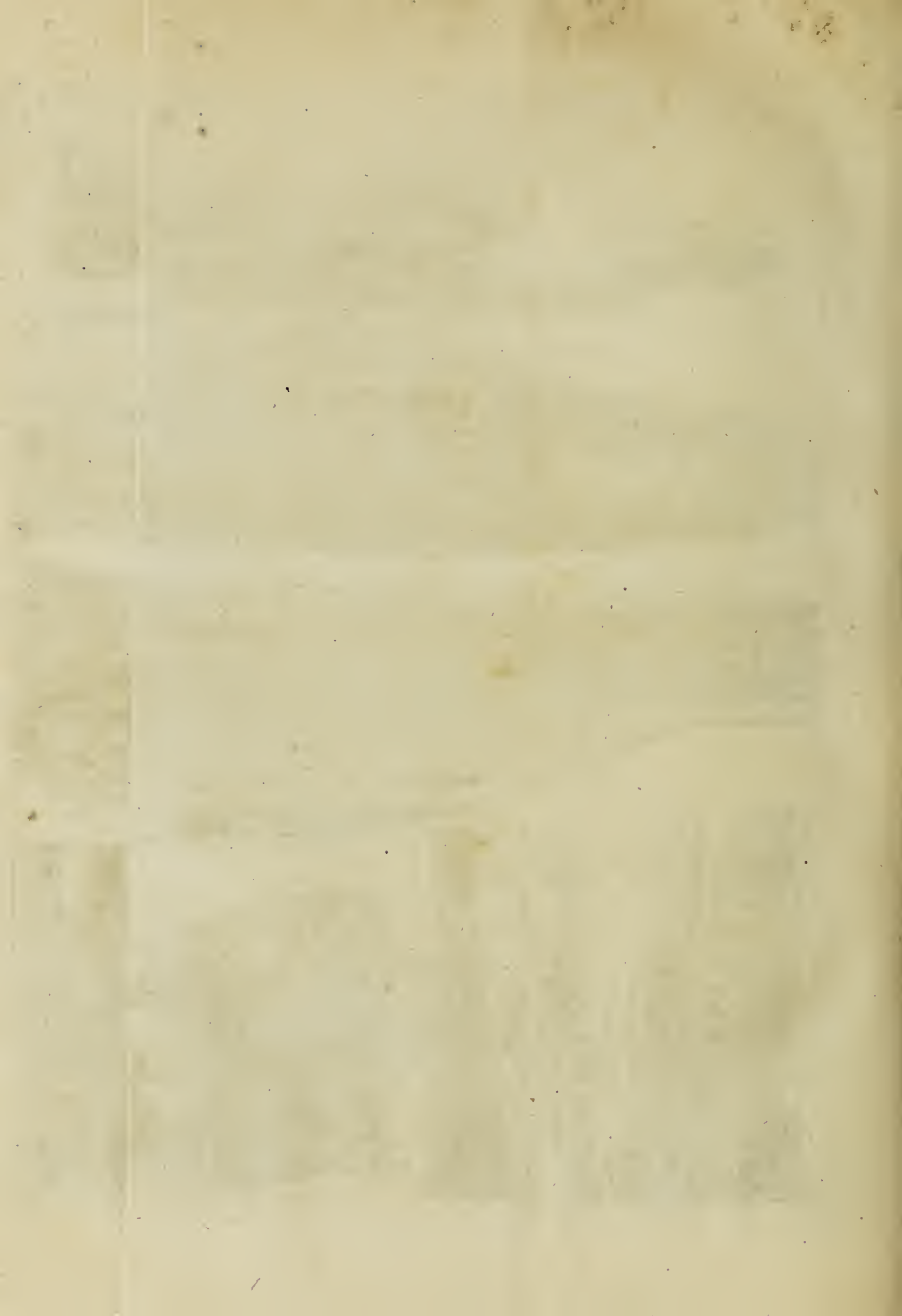

A. Portio ossis solidissima facta, & à pristina cavitate destituta.

B. Substantia osseo-spongiosa.

Fig. IV^a. Ossis Tibiæ portio, Topho osseo obsita, & ferrâ in duas partes secta.

A. Facies interna.

B. Exostosis osseo-spongiosa non admodum dura.

Fig. V^a. Ejusdem Ossis facies exterior.

A. Tophus cavernosus, & admodum durus.

Fig. VI^a. Cutis horrendo adspectu, & inæqualis, ossis præcedentis Fig.

Fig. VII^a. Portio dentis Elephantis variis exodontosis obsita, à sclopeti explosione forsan ortis.

Fig. VIII^a. Exigua portio Dentis Elephantis, in qua globus æneus reperitur, qui sclopeti ope intravit.

A. Portio Dentis.

B. Globus æneus.

Fig. IX^a. Portio ossis Tibiæ topho obsita, & secundum longitudinem divisa.

A. Facies externa propter tophum gibbosa.

Fig. X^a. Ejusdem ossis facies interior.

A. Substantia ossea admodum crassa & dura.

B. Exostosis cavernosa.

T A B. III.

Fig. I^a. Embrio ab umbilicali funiculo dependens.

Fig. II^a. Portio Ossis humeri è puerulo.

A. Epiphysis superior, partim cartilaginea, partim ex ossiculis constans.

B. Particulæ osseæ.

C. Substantia interior, quæ osseo-spongiosa, medullosa liquore imbuta, & membranula adeo tenui obsita, ut telam araneæ adæquet. Hæc autem superbit arteriis repletis, & exinde rubedine prædita.

Fig. III^a. Portio Epidermidis ex Æthiope.

A. Epidermis admodum crassa.

B. Papillarum agmen.

F

Fig.

Fig. IV^a. Portio ossis Femoris ex puerulo, in cujus Epiphysi superiore cartilaginea varia quoque ossicula apparent.

Fig. V. Membrana Hepar humanum ambiens, per quam Arteriolæ reptant innumeræ.

Fig. VI^a. Portio Frontis ex puero, per cujus Palpebram superiorem disseminantur Arteriolæ, ex angulis majoribus prodeuntes.

Fig. I.

Fig. II.

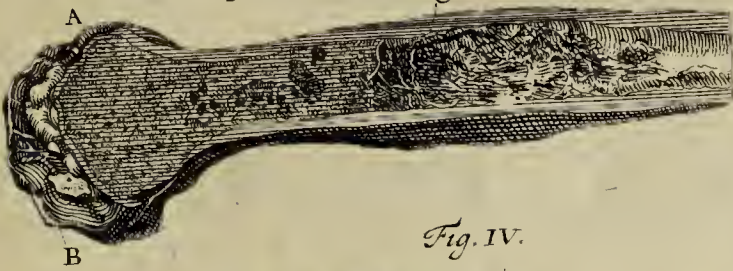

Fig. III

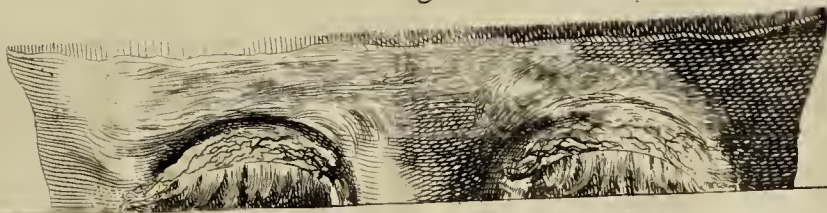
Fig. IV.

Fig. V.

Fig. VI.

FREDERICI RUYSCHII

*Med. Doctor. Anatomes & Botanices Professoris,
Academiae Caesareae Curiosorum Collega, nec non
Regiae Societatis Anglicanae Membri,*

CURÆ POSTERIORES,

SEU

THESAURUS

ANATOMICUS

OMNIUM PRÆCEDENTIUM

MAXIMUS.

Cum Figuris aeneis.

AMSTELODAMI,

Apud JANSONIO-WAESBERGIOS.
MDCCXXXVIII.

ИМПЕРАТОРЪ ИОАННЪ СЪН

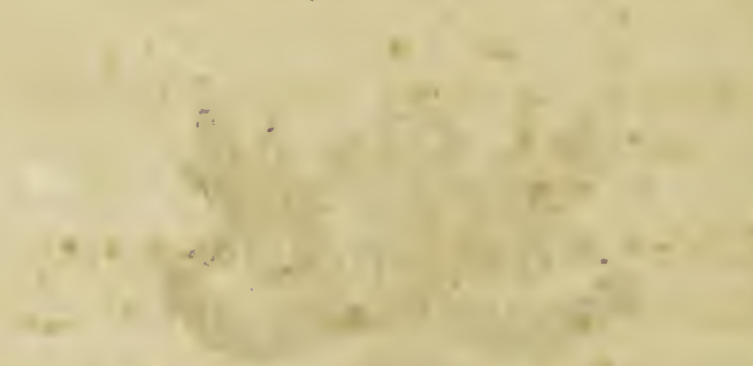
Великому князю Михаилу Павловичу
в знакъ благодарности за оказанную
ему помощь въ войну съ Франціею

СВЯТЫЙ СЛАВЯНОФИЛИИ

СВЯТЫЙ СЛАВЯНОФИЛИИ

СВЯТЫЙ СЛАВЯНОФИЛИИ

СВЯТЫЙ СЛАВЯНОФИЛИИ

ВЪЗНЕСЕНІЮ СЕБѢ
ВЪЗНЕСЕНІЮ СЕБѢ
ВЪЗНЕСЕНІЮ СЕБѢ

AUGUSTISSIMO
POTENTISSIMO

ATQUE

INVICTISSIMO

CZAR O
PETRO ALEXIOWITZIO,

MAGNÆ RUSSIÆ

IMPERATORI, &c. &c. &c. &c.

Ostremos laborum meorum fructus,
Per longam ætatis seriem quodammodo maturatos,
nonnisi

AUGUSTISSIMO NOMINI TUO, GLORIOSISSIME
CÆSAR,

Inscribendos censui,

Ratus, si primitiæ ab Æthnicis, ac imperfecta laborum
veluti rudimenta, ipso adhuc in flamine Nu-
minibus ipsis obferebantur, Majori equidem
jure posteriores absoluti artificii conatus

HEROICÆ IMPERIALIS TUE MAJESTATIS VIR-
TUTI

Dicari posse.

* 2

Po.

POTENTISSIMO itaque IMMORTALIS NOMINIS
SUI PATROCINIO vallatus Thesaurum meum

Maximum,

Seu laborum omnium per tot annorum spatium exan-
tlatorum, & ad res Physico-Anatomicas illustran-
das novissime detectorum Epilogum, Publico
communicandum aggredior;

Eaque præcipue spe firmissima fretus

GLORIOSISSIMI NOMINIS TUI AMPLITUDINEM

Postremis hisce laboribus meis perennandis mo-
mentum maximum adjecturam, nec

EULGENTISSIMOS TUÆ MAJESTATIS RADIOS

Sudoribus hisce illustrandis unquam

defuturos, quorum adolescentes

partim conatus ante septen-

nium

OBTUTU SUO CLEMENTISSIMO

dignata fuit.

Prædilectum veluti gravium annorum Benjaminum

TUÆ MAJESTATI consecro,

Illud tantum cum universo Terrarum Orbe in

TUÆ GLORIÆ SECURITATEM fatendo:

TIBI scilicet Victoriis æque ac Litteris instituendis

Nato, non solum ex armis præsentem RUSSICI

IMPERII felicitatem, sed & ex omnigena

scientiarum introductarum cultura fu-

turam perpetuitatem deberi.

Cæsareæ Regiæque Majestatis Tuæ.

Clientum infimus

FREDERICUS RUYSCHIUS.

P R Æ F A T I O.

Uod me hic denuo prodire videas, Benevole Lector, in tam provectâ ætate, scias velim, me hisce diebus per Clementissimi Creatoris gratiam, varia iterum detexisse, quæ libenter ante obitum, orbi literato communicarem sub nomine *Currarum posteriorum, sive Thesauri Anatomici omnium præcedentium maximi: in quo ultra ducenta & viginti objecta conspiciuntur: porro inter illa multa oculos incurrunt, quæ nunquam antea ab aliis descripta videram.*

Convertamus primò oculos, & videamus quàm mirandum in modum Omnipotens DEUS nobis visui exposuit veram ramorum venæ portæ constitutionem: hujus rami quamvis emergant ex eodem fonte vel trunco, attamen multum inter se differunt, id quod nemo hæctenus per figuras nobis exhibuit.

O! Quàm mirifice occurrunt nobis jam dicti rami venæ portæ in hepate: in eo repræsentant prorsus aliam constitutionem, quam in intestinis & in pancreate, sicuti in hoc opere videre licet, ut & in *Decad. III. Adversar.*

In hac congerie objectorum indigitatur quoque, quanta sit discretio inter reptatum & constitutionem ramorum venæ portæ & venæ cavæ, non solum in hepate, verùm etiam per intestina: an, ad peculiare quid obeundum? facile calculum apponerem huic assertioni.

Porro, perlustrari hic potest, ramos vasorum sanguineorum per mesenterium disseminatorum, tam subtiles ramusculos exserere, ut telam aranearum, variis locis, superent: id quod per iconem hic quoque repræsentò. Dicta vasa mesenterica (mesenterio relicto) cum pervenerint ad intestina, aliam adoptant naturam circa illorum reptatum, qui revera admirandus est.

Ulterius, cum inter Scriptores satis superque disputatum sit, super verâ existentia vel constitutione lienis, quicumque congregatio-
nem

P R Æ F A T I O.

nem hujus Thesauri dignetur perlustrare, quid sit de veritate hujus rei, luculenter satis apparebit.

Inter illa, quæ contra naturæ leges in hoc Thesauro occurrunt, haud infimum locum occupat frustum ossis femoris humani, prodigiosæ crassitudinis: nam in statu naturali, vulgò calami scriptorii, præter propter, crassitudinem obtinet, illud verò pollicem hominis superat; præterea in totum ferè cellulosum factum, an ab affluente humore & anasarca inveterata?

Omnem litem dirimere poterimus (ut sustineo) quid judicandum sit, de ita dictis glandulis cutaneis, quas pro papillis cutaneis, & tactus instrumentis, habeo.

Qui cupidus est videndi corticem cerebri vasculosum esse, & nequam ex oblongo-rotundis corpusculis, ut & tunicam novam in oculo, quam filius meus Henricus denominavit Ruyschianam, hic datur occasio.

Quid sit de cryptis Boerhaavianis, quæ scriptoribus glandulæ audiunt, in nullo animali luculentius eas offendi, quàm in balenæ intestinis, ea propter illis quoque locum concessi in hoc Thesauro.

Ne quis postea dubitaret de vera existentia corporis reticularis Malpighii, sub cuticula siti, reperitur in hac congregatione non solum in Europæis, verùm etiam in Æthiope, semi-Æthiope, ut & in balena, quod litem & controversiam dirimit. Interim hallucinantur quoque, qui statuunt, dictum corpus reticulare non ubique sub epidermide inveniri in corpore humano, contrarium hic visui expono, & ne quis dubitet de veritate corporis reticularis supra dicti, huncce Thesaurum condecoravi frusto epidermidis, cui adhucdum adhæret ab unâ parte corporis reticularis portio, ab alterâ parte epidermis ab eo viduata est. Inter hæc omnia comparent quoque papillæ, corpus reticulare, ut & epithelia linguae balenæ.

Quâ in re differt embryo humanus, à fœtu humano, hic quoque videre est. Hisce adjunxi aliquot fœtus humanos, albicantes, diversæ ætatis, ut & sceleta duo albicantia fœtuum humanorum decumbentium in tumbis ex ligno Indico pretioso confectis; idque super matracia ex serico cœruleo fabricatâ.

Olim

P R Æ F A T I O.

Olim quidem visui exposui insolentes exostoses, hic, quod magis mirandum, visui occurrit exodontosis, vel excrescentia dentis Elephantis, & quidem in ejus cavo reperta: hujus iconem propter admirandam formam, in sequenti Decade IV. visui exponere conabor.

Inter Anatomica reperiuntur quoque varia Botanica, inter quæ varia existunt, quæ Analogiam habent cum visceribus nostris, fructus puto, Pyra, Pruna, Poma Armeniaca &c. quæ in sceleta (ut ita loquar) redegì & adjunxi, ut ineffabilia & divina DEI opera conspiciantur, pondusque afferrent Systemati nostro circa constitutionem & usum vasorum.

Præter hæc omnia ditatur quoque maximus noster Thesaurus pyxidibus aliquot, quæ herbas floresque rariores continent, ditanturque papilionibus & aliis insectis ex utrâque India præsertim allatis: suntque tales pyxides mihi tanquam herbaria viva, in quibus flores naturalem formam conservant, coloremque per multos annos retinent. Herbaria viva, quæ hætenus vidi apud alios, & sicuti ipsemet facere assoleo, omnia inter chartas exsiccantur, & comprimuntur, quo factò, recedunt à naturali constitutione; hic è contra conspiciuntur, ceu in statu vivo, id quod oculos allicit. Ex supra abundanti foret plura rariores hic recensere, quæ in hoc Thesauro nobis occurrunt, sed ex ungue, uti in proverbio est, noscitur leo.

VIRUM CELEBERRIMUM FREDERICUM RUYSCHIUM,

Med. Doct. Anat. & Botan. Professore: Acad. Cæs.
Cur. Collegam: Reg. Soc. Angl. Membrium.

Cum Anno Æt. 87.

CURAS POSTERIORES

ederet.

*S*iccine præstantes auget nova cura labores,
Posterior quamvis tempore, mole prior?
Nominibusque tibi, RUYSCHI clarissime, multis
Devincis doctos nunc, velut ante, viros?
Latere, abstrusos quisquis penetrare recessus,
Largaque naturæ munera nosse cupis;
Pandit, in occultis fuerant quæ tecta latebris,
Et reseat clausas RUYSCHIUS arte fores.
I nunc! Pyramidum jactes portenta, labores
Exsuperat tenuis pagina, Memphi, tuos.
Quisquis eris, meritò qui tot præclara stupebis,
Quæ locuples oculis offeret arca tuis;
Quisquis eris, venerare DEUM, miracula dives
Qui tot in exiguo corpore summa creat;
Et gratare seni, qui tot miracula magni
Numinis auxilio conspicienda dedit.
Felix! muneribus qui sic ditaverit orbem,
Et servet nomen post sua fata suum.
Gratulor annosam, RUYSCHI venerande, senectam
Gratulor exactos, non sine laude, dies;
Et, quanquam diris debebis cedere fati,
Magne vir, innumeros vivere digne dies,
Pro meritis, medicum tibi quis obstrinxeris orbem,
Vives, quantumvis mortuus, usque tamen.

JOANNES OOSTERDYK SCHACHT,
CURÆ

CURÆ POSTERIORES

SEU

THESAURUS

ANATOMICUS,

OMNIUM PRÆCEDENTIUM MAXIMUS.

ASSERI.

Nº. I.

Mbryon humanus magnitudine semi-unciae, dependens à funiculo umbilicali ope capilli, in phiala liquore repleta.

N. II.

Foetus humanus aliquanto major, itidem in phiala liquore repleta: albus est, & quasi hodie natus, extremitates corporis perfectæ sunt, quibus prior caret, ea propter foetus à me audit.

N. III.

Phiala ut supra, continens foetum humanum, digiti circiter longitudine, dependentem à funiculo umbilicali; estque albi coloris, tanquam recens natus.

N. IV.

Phiala, liquore repleta, in qua continetur foetus humanus; trium circiter à gestatione mensium, repræsentans sexum masculinum, cum contra foeminini sit, quod ordinariò ea ætate, non contra naturæ leges est; atque etiam albissimus, & quasi hodie in lucem editus.

N. V.

Phiala, liquore repleta, & in ea foetus humanus quatuor circiter mensium præter propter (meo judicio) pulcher & albus: huic appositæ sunt duæ portiones cerebri mulieris, infanticidæ, quæ foetum suum suffocaverat, abjeceratque in latrinam.

N. VI.

Phiala liquore repleta, & in ea portio epidermidis & corporis reticularis Malpichii, ex Æthiopissa: & ut illa melius in conspectum

A

rum

ctum venirent; ramum rarissimi cardui minimi *Alpini* (qui ob-
jectum ad vitri parietem premit.) addidi.

N. V I I.

Phiala, ut supra, & in ea portio epidermidis & corporis reti-
cularis ex semi-Æthiopissa, in ea videre est, corpus reticulare di-
lutius nigredine præditum.

N. V I I I.

Phiala ut supra, & in ea portio epidermidis & corporis reti-
cularis ex Europæa, quæ ejusdem fere est albedinis cum epider-
mide. Huic additus ramus plantæ Americanæ portulacæ folio.

N. I X.

Phiala ut supra, in qua continetur Europæi epidermis & cor-
pus reticulare Malpichii, à calore solis corpus reticulare sub-
flavum factum: id quod semper fieri videmus à calore dicto.

N. X.

Pedamentum, & supra illud capitium (*Belgice een Calotje*)
confectum è cute capitis infantis, cujus arteriæ sunt repletæ, un-
de totum objectum summa rubedine tinctum est, porro est pul-
chræ notæ.

N. X I.

Pedamentum exiguum, cui imposita portio cutis faciei juve-
nis, cujus vasa sunt repleta, ea propter summopere rubra existens.

N. X I I.

Pedamentum exiguum, cui itidem imposita portio cutis faciei
mulieris, eodem modo præparata.

N. X I I I.

Pedamentum, cui impositum aplustre è cute humana confe-
ctum, in quo multæ, imò innumeræ papillæ cutaneæ visuntur,
quæ perperam pro glandulis cutaneis habentur à scriptoribus.

N. X I V.

Pedamentum ut supra, continens aplustre confectum è cute
hominis adulti, è cujus superficie papillæ cutaneæ eminent, in-
star arenularum.

N. X V.

Pedamentum, cui impositum est aplustre è cute capitis, pilis
subflavis obsita, huic remansit adhucdum tunica cellulosa arteriis
repletis perfusa, quæ diverso gaudent reptatu ab iis, quæ per
cutem reptant.

N. X V I.

Aplustre confectum, è cute foetus humani, cujus arteriæ sunt
in-

infarctæ; epidermide, corpore reticulari, & tunica cellulosa, avullis, in conspectum veniunt arteriæ, quas ab utraque facie cutis visas, eundem reptatum obtinere conspiciamus; contra, si quid tunicæ cellulosæ (per quam plurimæ quoque disseminantur arteriæ) remanserit, facile illud imponderet perlustrantibus, id quod semel contigisse vidi, cum mihi demonstrabatur cutis segmentum, cui adhuc adhærebat tantillum tunicæ cellulosæ. Præterea observandum in hoc objecto punctum nigrum quod indicat papillas cutaneas, quæ oculis armatis visæ, tanquam variolas egregie referunt.

N. X V I I.

Pedamentum, cui impositum frustum cutis foetus humani recens nati, cujus arteriæ sunt repletæ, unde summâ est rubedine, quantumvis admodum sit tenue objectum.

N. X V I I I.

Pedamentum ut supra, segmentum vel lamella transversa pectoris pueri vel infantis, cui adhuc remanserunt connexa cor & pulmo: in hoc objecto conspicitur verum esse, quod sæpius in prælectionibus ac demonstrationibus publicis dixi, sub sternum nullam reperiri cavitatem, quantumvis varii auctores in eo hallucinati sint: omnia viscera pectoris tam arcte & nitide inter se sita sunt, ut visu mirum sit. Seta bicolor & major indigitat auriculam dextram: altera seta minor, cor ipsum; tertia & minima auriculam sinistram. Prætera hic observandum, omnia adhuc naturalem retinere situm, & magnitudinem, idque colore rubicundo, propter vasorum repletionem.

N. X I X.

Pedamentum, cui imposita maxima cordis portio cujusdam infanticidæ, ancillæ, quæ foetum vivum rejecerat in latrinam; hæc autem in carcere detenta & ibidem denata, à me publice fuit dissecta.

Seta bicolor longissima demonstrat, & quidem luculenter, ceraceam materiam rubedine præditam roris instar exitum sibi quasivisse per ultimas extremitates arteriolarum, quæ tomenti instar tenues sunt.

Seta brevior & bicolor notat vasa coronaria. Tertia & minima auriculam sinistram.

Hoc objectum optimæ notæ & eminentiæ est.

Phiala, in liquore continens renem foetus humani immaturi rubicundissimum, propter repletionem arteriæ. Notandum utramque membranam esse ablatam.

N. X X I.

Phiala magna, in liquore continens crus, cum pede extremo; eorum muscoli separati sunt ex juvene, septem circiter annorum; muscoli naturalem colorem servant propter arteriarum repletionem: suntque muscoli egregie separati.

N. X X I I.

Phiala magna in liquore continens caput pueri, sex circiter annos nati, viventis capitis speciem repræsentans: suntque maxillæ, nasus, ut & labia levi rubedine perfusa, nullæ quoque rugæ in facie reperiuntur. Ita ut adhucdum vivere videatur. Ablata superiore parte capitis, in conspectum veniunt vasa sanguinea repleta post cerebri ablationem.

N. X X I I I.

Pedamentum, supra illud glandula parotis è vitulo, recens nato. Repletio facta est per arteriam; sed verò, quanta discrepantia, inter constitutionem harum arteriolarum, & illarum, quæ reperiuntur in glandulis mesenterii? quemadmodum repræsentavi in opusculo de glandulis, mirum visu.

N. X X I V.

Phiala in liquore conservans uterum muliebrem, cujus fundus non solum, verum etiam cervix, secundum longitudinem aperta sunt, ut facies eorum visui occurreret, & sic in eo, cervice aperta, visui occurrunt chordæ plurimæ crassæ; hunc in finem aperta tenetur cervix spinâ transversim sitâ. Hisce annectuntur adhucdum Tubæ & Ovaria, quorum unum ovarium ejusque tuba bene sunt constituta; alterum verò contra naturæ leges in aliud est mutatum & tubæ connatum.

N. X X V.

Phiala sicca, & in ea avicula Paradisæa, ex albo & nigro variegata, cauda duabus pennis longissimis prædita. Herm. Catal. Mus. Waluhora Zeylan. id est Gossypium furens (Belgice *Katoen diefje*. codelatie Malab. Manucodiata cristata ex albo nigroque variata. Ray Synop. avium. Telleyeaco, gentilibus. Ex hujus cauda prominent duæ pennæ longissimæ nixæ, pedibusque est instructa. Inter rarissimas recensetur aviculas, Cl. Paulus Hermannus olim Professor Lugdunensis primus fuit, qui nobis

bis occasionem dedit videndi hancce aviculam perfectissimam.

N. X X V I.

Pedamentum & supra illud superior pars capitis ossei foetus humani, arteriolæ per pericranium disseminatæ, optime sunt repletæ, ut & illæ quæ repunt per duram matrem: sinus longitudinalis ceracea materia abrupta repletus est, quia ultimi ramuli arteriolarum mihi videntur hic & illic conjuncti cum extremis venulis, sanguine repletis, simul intrarunt in dictum sinum, & hinc illa abruptio, & forsan quoque illa hallucinatio Auctorum, qui solebant repletionem illam facere per arterias carotides, atramento nigro, quo factò videbant atramentum in sinum longitudinalem quoque penetrare, & sic putabant sanguinem arteriosum per arterias in corpore vivo, etiam in dictum sinum sese exonerare, quibus calculum haud appono.

N. X X V I I.

Phiala liquore referta, & in ea prunum excarne, seu sceleton pruni, (ut ita loquar) dependens à filo, ut vasorum succosorum constitutio & reptatus luculentius in conspectum venirent, quæ vasa partim à pedicello, partim è nucleo prodeunt.

N. X X V I I I.

Phiala magna in liquore reservans segmentum transversum testiculi humani maximi, cujus vasa feminis rudimentum conficiencia sunt confusa, & in cartilagineam substantiam redacta, eratque dictus testiculus in tantam molem excretus, ut caput foetus humani magnitudinem superaret.

N. X X I X.

Phiala in liquore continens duo objecta, quorum infimum embryon ovillus est, à capillo dependens, & hærens adhucdum proprio in liquore, in quo hæsit dum hospitaretur in utero materno, qui liquor ita transparet, ut jam luculenter visui se offerat embryon, ac si extra liquorem sese videndum exhiberet: superius objectum ovarium est, in quo conspicitur adhucdum vestigium loci, per quod ovi contentum exivit.

N. X X X.

Phiala in liquore continens partes generationis puellæ.

N. X X X I.

Phiala liquore obsita, in quo reperitur minus bene, tamen dicta mola, quandoquidem veræ molæ non reperiuntur; suntque ut plurimum, nisi nisi placenta, vel placentula residua post foetus vel embryonis exclusionem.

N. XXXII.

Pedamentum, & super illud, cutis capitis hominis adulti, quæ hic nobis occurrit instar capitii (*Kalot* Belgicè) coloris rubri, propter vasorum sanguineorum repletionem. In hoc objecto videre licet, quo ritu arteriæ utriusque lateris sibi invicem occurrunt; subjectum autem est optimæ notæ.

N. XXXIII.

Phiala liquore continens segmentum intestini recti humani inversum, ut cryptæ Boerhaavianæ, ut & pori numerosissimi sese videndos exhiberent.

N. XXXIV.

Phiala in liquore conservans segmentum oculi humani, in quo luculenter visui occurrit tunica Sclerotica, Ruyschiana, ut & Retina, per quas tunicas arteriæ numerosissimæ sunt disseminatæ curiosissime.

N. XXXV.

Pedamentum & supra illud frustum Intestini Ilei ex juvene, hujus repletio facta per arteriam & venam.

A S S E R. II.

N. XXXVI.

Phiala continens in liquore frustum tendinis musculi è balæna, cujus constitutio admiranda, sc. digitum crassus est, nec non durissimus, & indissolubilis.

N. XXXVII.

Phiala ut supra instructa frusto stomachi vitulini, in quo luculenter non solum propullulant papillæ sensui dicatæ, verum etiam earum corpus reticulare luculenter in conspectum venit.

N. XXXVIII.

Phiala ut supra, in qua continetur portio piæ matris, cujus arteriæ modicè sunt repletæ.

N. XXXIX.

Pedamentum & supra illud pilus è ventriculo vituli.

N. XL.

Phiala in liquore conservans portionem cerebelli è vitulo; hoc autem cerebellum remanserat in capite vituli per semi-annum mortui in utero vaccæ, idque absque putrefactione, attamen non sine flacciditate; dictum cerebrum ad incudem revocavi, ejusque ar-

arterias ceraceâ materiâ rubrâ replevi tam nitide, ut adhuc videri hic possit. Vacca in qua hæsit dictus vitulus mortuus, mactabatur mense Novembri, eratque obesa & bene constituta, quamvis foetu mortuo obsita, & consumpta in familia Cornelii Vos, hortulani civitatis Amstelodamensis. Raritas hujus rei in eo consistit, sc. cum nihil in corpore quadrupedum, neque in homine citius putredinem induat, quam cerebrum; quod cerebellum tamdiu constans manserit ad arteriolarum repletionem. vid. Histor. decad. III. Anatom. Chirurg. Medicar.

N. X L I.

Phiala liquore referta, in qua hæret sceleton pyri, nobis indicans pyra æque bene constare ex vasis succosis, sicuti in corpore humano lienem ex meris vasis sanguineis, cum extremitatibus pulposis, quibus pyra quoque gaudent.

N. X L I I.

Phiala ut supra & in ea foetus biceps columbæ.

N. X L I I I.

Phiala liquore referta, continens magnum frustum pinguedinis humanæ ita constitutum, ac si jamjam è corpore extractum esset.

N. X L I V.

Pedamentum & supra illud foetus humani hepar, cujus vasorum extremitates pulposæ ita sunt repletæ, ut inter se sint confusæ, nec ulli ramuli vasorum in conspectum prodeant. Spinula bicolor indicat venam umbilicalem, quæ adhuc aperta & ceraceâ materiâ rubrâ infarcta est. Repletio facta per arteriam.

N. X L V.

Phiala liquore repleta, & in ea pia mater, cujus arteriæ sunt repletæ, ex muliere.

N. X L V I.

Phiala ut supra, in qua reperitur frustum placentæ muliebris; hujus vasa sanguinea in hydatides sunt mutata, quarum plurimæ visuntur admodum exiles, & maxima pars illarum in majorem molem sunt excretæ.

N. X L V I I.

Phiala ut supra, & in ea crus foetus recens nati cum extremo pede, vitæ speciem repræsentantis; inter digitos pedis continetur ramulus granadillæ folio tricuspide, fl. minore luteo. Tourn. flos adhuc superstes est.

N. XLVIII.

Pedamentum instructum auricula foetus immaturi ovilli: arteriolæ nitide sunt repletæ, nec non peculiari reptatu dispersæ: in ea quoque tres reperiuntur aciniformes particulæ.

Phiala in liquore continens frustum longum intestini Ileï ex juvene; hujus arteriæ nitide sunt repletæ. Hic quoque in conspectum sese produnt, ita dictæ glandulæ Peyerī, (potius cryptæ Boerh.) solitariae (post intestini inversionem) & quod considerandum, hæ ita dictæ glandulæ extra superficiem, quæ proprie tunica intima audit, propullulant.

Phiala ut supra, in qua reservatur foetus humani brachium, vitæ speciem repræsentans, in cujus dextra continetur pyri sceleton; hujus vasis succosis extremitatibus adhuc appensæ sunt pulpositates notabiles.

Oculus balænæ in liquore conservatus: hujus tunica sclerotica ab unâ parte vel latere pollice digiti longe crassior; præterea circulares fibræ pupillam contrahentes luculentius, quam in homine & aliis animalibus in conspectum veniunt, idque nulla ulteriore præparatione prægressâ, sed solâ incisione transversim instituta.

Pedamentum & supra illud cor, & frustum pulmonis foetus humani recens nati, à matricida incisi.

Spinula tenerrima nigra indicat locum ubi arteria pulmonalis, & arteria magna conveniunt, & uniuntur per ductum arteriosum. Spinula bicolor demonstrat truncum arteriæ magnæ ascendentis, Spinula maxima bicolor & crassissima, auriculam cordis dextram. Spina nigra obtusa & brevior, auriculam sinistram. Punctum nigrum maximum, arteriam pulmonalem. Tria puncta solitaria, tres canales arteriosos sursum spectantes: duo puncta, arterias carotides. Spinulæ albicantes brevissimæ tenuissimæ, arterias carotides. Spinula flocco rubro obsita, subclaviam dextram. Filum sericeum, quo ligaveram portionem pulmonis ante repletionem. Spinula obtusa, thymum.

Pedamentum & super illud magnum segmentum intestini hominis, cujus arteriæ non solum, verum etiam venæ repletæ sunt, unde summâ conspiciuntur rubedine.

N. L I V.

Phiala in liquore continens priapum vegetabilem. *Hermanni*. feu herbam canthariferam. *Rumph.* Bandura. *Ceylanens.* Daun. Gindi. *Amboinens.* vid. Ephemerid.

N. L V.

Intestina juvenis, cujus arteriæ sunt repletæ, supra pedamentum.

N. L V I.

Phiala liquore referta, & in ea vipera exigua Zeylanica vittata gesticulatrix, ad cervicem conspicillo insignita. Cobras de capelo. *Lusit.* dicta. Naia *Zeylanens.* *Hermann.* *Mus.* *Zeylanic.* feu serpens Indicus coronatus diademate seu conspicillo insignitus. *Ray synops. anim.* Belgice *Brilslang*, hærens inter Epiocymum, seu cuscutam super ocymum; dicta planta est onusta semine; quod in eadem phiala visui occurrit.

N. L V I I.

Phiala in liquore reservans utramque Tunicam, sc. scleroticam & choroideam inversam, ut hæ duæ non solum, verum etiam Ruyschiana visui occurreret.

N. L V I I I.

Pedamentum, & supra illud dimidia pars thoracis infantis. Vasa per costas musculosque intercostales mirum in modum sunt repleta: corpora vertebrarum transciassarum scatent quoque particulis rubris, & quod mirum visu, membrana medullam ambiens scatet arteriis peculiaribus, tantaque subtilitate præditis, ut non nisi tempore meridiano, coelo admodum sereno existente, in conspectum veniant, præterea spectantis oculi armati aliquandiu figendi sunt uno eodemque loco, quo sine, impossibile est, illarum reptatum videre.

N. L I X.

Segmentum pulmonis humani, repletio facta per venam pulmonalem: hinc millenæ vesiculæ pulmonales quoque sunt repletæ: hic autem occurrunt vesiculæ repletæ longè minores, quam in superiore subjecto, id factum à repletionem leniore.

N. L X.

Pedamentum, & supra illud segmentum lienis bovis, cujus arteriæ pulpositatibus ademptis, flatu repletum, exsiccatum, nobis indicat stamina lienis longius à se invicem distare, quam in liene vitulino, quandoquidem lien in majorem quidem magnitudinem excrescit, & stamina non augentur numero.

A S S E R III.

N. L X I.

Phiala liquore repleta, & in illa segmentum lumborum humanorum; in quo spinalis medulla arteriolis repletis, in conspectum venit.

N. L X I I.

Phiala ut supra, in qua cor foetus humani rubicundo colore superbiens, à filo tenuissimo dependet.

N. L X I I I.

Phiala, ut supra, in qua ren pueri, cui adhuc insidet ren succenturiatus, suntque rubicundo colore præditi propter repletionem per arteriam factam.

N. L X I V.

Phiala, ut supra, segmentum Intestini Ilei ex juvene, cujus superficies interior villo-papillosa à me dicta, in conspectum venit, propterea quod intestinum inversum sit: estque hoc objectum rubicundissimum à repletionem per arteriam facta.

N. L X V.

Phiala ut supra, lien ex juvene, cujus arteriæ sunt repletæ.

N. L X V I.

Phiala, ut supra, epidermis & corpus reticulare rosmari, Belgice *Walrus*.

N. L X V I I.

Pedamentum & supra illud, pes cum pedè extremo balsamo indurati, & rubicundissimo colore superbientes, propter repletionem per arteriam factam; è foetu recens nato.

N. L X V I I I.

Pedamentum & supra illud segmentum diaphragmatis, cum dimidia parte pericardii. Spina alba indicat segmentum diaphragmatis; nigra vero segmentum pericardii, è foetu humano; repletio facta per arteriam.

N. L X I X.

Pedamentum &c. segmentum capitis infantis, in quo occurrunt, 1°. cutis capitis rubicundissima. 2°. auricula rubra. 3°. membrana dura mater cum suis arteriolis.

N. L X X.

Phiala in liquore continens penem scrotumque inversum è puero, repletio facta per arteriam. In fundo phialæ reperitur segmen-
tum

M A X I M U S.

II

tum penis virilis, cujus tria corpora nerveo-spongiosa sunt repleta, ut & ramulus cum flore & fructu floris passionis curassav. hederæ hirsuto folio, fl. albo. *Par. bat. prod. f. fl. passionis albi & reticulati. Par. bat. Granadillæ flore albo, fructu reticulato. Boerhaav.*

N. L X X I.

Pedamentum instructum segmento lienis vitulini in formam aplustris, cujus arteriæ sunt repletæ, harum extremitates imæ adeò sunt exiles, ut captum humanum superent.

N. L X X I I.

Pedamentum continens dimidiam partem renis humani; hujus repletio facta per venam, ut differentia appareat inter repletionem per arteriam & venam, quæ considerationem meretur.

N. L X X I I I.

Pedamentum continens aplustre confectum ex segmento Intestini Ileii ex homine adulto; hujus vasa tomenti instar finem faciunt.

N. L X X I V.

Phiala sicca, continens pilos ex atheromate omenti desumptos vid. Historiam in Observ. meis Anatom. Chirurg. pag. 17.

N. L X X V.

Phiala in liquore continens uterum humanum tam naturaliter conservatum, ac si hodie desumptus fuisset ex muliere.

N. L X X V I.

Pedamentum instructum hepate foetus ovilli imperfecti, repletio facta per venam umbilicalem, & hoc facto longe differt, ac si per arteriam fuisset instituta.

N. L X X V I I.

Phiala in liquore continens lienem humanum ex parte evolutum; hujus arteria repleta luculenter indicat nullas cellulas, neque fibras inesse lienii.

N. L X X V I I I.

Phiala ut supra, continens musculum elevatorem brachii, deltoideum; ab hujus tendine dependent ultra triginta musculorum corpuscula, quæ à se invicem curiose sunt separata, absque læsione carnositatis.

A S S E R IV.

N. L X X I X.

Pedamentum instructum brachio foetus humani balsamo indurato; per cutem vascula sanguinea adeò sunt numerosa, ut objectum sit ruberrimo colore præditum; in manu continet & demonstrat folium quercinum, cujus pulpositate in totum fere adempta perpulchre repræsentant reticulum.

N. L X X X.

Phiala magna in liquore demonstrans maxillam humanam dentibus omnibus niveis præditam: lingua rubicundissima est, è cuius superficie eminent papillæ linguales rubicundæ; gingivarum papillæ quoque videndas sese exhibent. Præterea visui occurrit ab uno latere, cartilago mobilis, quæ processui condyliformi adhuc cohæret; repletio facta per arteriam. Supra operculum visui occurrit capitulum osseum foetus humani nitidissimum.

N. L X X X I.

Pedamentum curiosum & super illud stomachus pueri, cujus arteriæ repletæ sunt; & quod notandum, leviter replevi hunc stomachum, unde factum est ut visantur foveæ.

N. L X X X I I.

Pedamentum & supra illud sternum cum cartilaginibus costarum; repletio mirum in modum per arteriam peracta, millenæ enim in conspectum veniunt extremitates tomenti instar tenues; suntque cartilagines transparentes.

N. L X X X I I I.

Pedamentum continens segmentum magnum mesenterii humani, cum glandulis numerosissimis, sc. majoribus, minoribus & minutissimis, quarum ultimæ visum effugiebant ante repletionem; & quod notandum, Icon huius subjecti ex parte depictus in responsione nostra de corp. glandular.

N. L X X X I V.

Pedamentum continens segmentum mesenterii ex alio homine, in eo longe pauciores inveniuntur glandulæ, objectum attamen admodum curiosum.

N. L X X X V.

Phiala in liquore conservans frustum magnum Intestini Jejuni inversi ex homine; in eo non solum arteriæ, verum etiam venæ

in

in totum sunt repletæ ad ultimum usque, unde objectum ruberrimum, & tanquam inflammatum visui occurrit. Juga, (aliis valvulæ conniventes) ut & tunica villosa, (mihi nerveo-villosa) clare quoque eodem colore imbuta, in conspectum veniunt.

N. L X X X V I.

Pedamentum nitidissimum & instructum hepate ex juvene, cuius repletionem peregi per arteriam magnam, & tamen totum hepar vasis sanguifluis superbit, id quod consideratione dignum esse censeo. Longè inter omnia, quæ præparavi jecinora agmen ducit hoc objectum, utpote, oculis armatis visum, idque cœlo fereno existente, totum objectum ex meris vasis constare deprehendimus; non verò ex peculiaribus corpusculis, quæ dicuntur glandulæ: præterea, post repletionem retinuit naturalem magnitudinem, & neutiquam in majorem molem extensum. Vesicula fellea, ut & ligamentum umbilicale scatent quoque vasis sanguineis repletis.

N. L X X X V I I.

Phiala, in liquore conservans extremum pedem juvenis, cuius arteriæ sunt repletæ: in extremis digitorum nonnullæ comparent papillæ nerveæ, sc. eo loco, ubi cohæserunt unguiculis. Supra objectum visui quoque occurrit ramus Elichrysi arborei Afric. salviae folio odorato. *Boerhaav.* & supra illa objecta occurrit pia mater adulti hominis, cuius arteriæ quoque sunt repletæ.

N. L X X X V I I I.

Phiala, ut supra, in qua conspiciuntur tibia & pes extremus vitæ speciem non solum repræsentantes, verum etiam ad amissim respondentes affectui, qui dicitur febris purpura. Huic objecto affidet ramus momordicæ Zeylanicæ pampinea fronde, fructu breviori. *Tournef.*

N. L X X X I X.

Pedamentum, & supra illud frustum Intestini Ileii humani inversi, in quo ab inflatione valida cellulositatis apparet: quæ, an pro sexta membrana intestinorum recensenda, videant Anatomici.

N. X C.

Phiala in liquore continens pueri brachium cum manu vitæ speciem exhibentia: ne autem videatur otiari, in manu continet & demonstrat arterias piæ matris ceraceâ materiâ repletas: supra operculum visui occurrit caput cardui tomentosi.

N. X C I.

Phiala in liquore continens frustum piæ matris, cui adhærent

variis in locis vascula corticem cerebri constituentia; supra operculum hujus phialæ continetur pedamentum instructum aplustro foetus humani, cujus arteriæ sunt repletæ.

N. X C I I:

Phiala, ut supra, in qua luculentius illa apparent, quam in præcedenti.

N. X C I I I.

Phiala, ut supra, in qua multo luculentius illa in conspectum veniunt, quam in præcedentibus duobus præscriptis: huic adhuc adhærent particulæ corticis cerebri.

N. X C I V.

Phiala magna in liquore continens caput pueri, unius circiter anni; superiore capitis parte, ut & cerebro ablatis, prodit pia mater cum suis arteriis repletis. Facies ut & prolabia vitæ speciem quoque repræsentant, ita ut illud objectum maximi momenti sit. Supra operculum dicti capitis conspicitur Phiala sicca.

N. X C V.

In qua continetur pedamentum, & supra illud ovulum gallina-cum putamine duro obductum, magnitudine nucis moschatae, inventum in ovo gallinaceo vulgari: huic ovulo exiguo insidet sceleton muris, in cujus dorso osseo insidet aliud muris sceleton.

N. X C V I.

Pedamentum, cui impositus est musculus gluteus major ex juvene: repletio facta per arteriam, unde colore rubicundissimo præditus.

N. X C V I I.

Tumba exigua nitida, confecta ex ligno Indico, in ea sepelivi sceleton niveum foetus humani quatuor præter propter mensium, in cujus dextra continetur Ephemeris (vulgo *Haft*) quia dictum insectum per diem vivit. Inscriptio talis est:

E A D E M, Q U Æ V I T A M D E D I T, H O R A C A R P S I T.

N. X C V I I I.

Pedamentum instructum hepate foetus humani sex circiter mensium à conceptione: repletio facta per arteriam, variis in locis visui occurrunt acini hepatis, & per vesiculam felleam repletæ arteriolæ. Subjectum illud optimæ notæ.

N. X C I X.

Pedamentum continens frustum cutis juvenis, omni circumspectione & in totum tunica cellulosa cum suis vasis sanguineis ablatis.

M A X I M U S.

15

latis. Vasa fanguinea per cutem disseminata, conspiciuntur simplicem & eundem obtinere reptatum, objecto ab utraque parte viso: contra, si tunica dicta in totum à cute haud sit separata, tunc comparent vasa, & tunicam cellulofam gaudere reptatu ramorum arborum, cum cutis obtineat vasa reticulatim disposita: hoc objectum inspiciendum per microscopium, coelo sereno existente, idque luce averfa & à latere visum: præterea in hoc objecto, ita viso, occurrunt variæ exiles acini-formes particulæ, præsertim eo loci, ubi spinula à me intrusa est.

N. C.

Pedamentum & supra illud lien ovillus integer; repletio facta per arteriam ceraceâ materiâ flavâ.

N. C I.

Pedamentum & supra illud frustum lienis vitulini, cujus repletio facta per arteriam: acini hujus objecti evoluti sunt, ita ut tomentosæ extremitates in conspectum veniant, illud objectum, tam eximium, ut obstupefaciat spectatores.

N. C I I.

Pedamentum &c. segmentum magnum pulmonis humani, cujus repletio facta per venam pulmonalem: in ea repletionem vesiculæ pulmonales magna ex parte sunt repletæ, præsertim ubi spiculæ binæ albicantes sunt intrusæ. Spinula nigra indicat faciem à me dictam cellulofam, ubi myriades vasculorum sanguineorum apparent.

A S S E R V.

N. C I I I.

Pedamentum &c. segmentum extremi penis virilis; in eo videri potest, glandem constare ex omnibus, id est, tribus corporibus nerveo-spongiosis, sicuti delineari curavi à plurimis annis in observat. meis Anatom. Chirurgicis.

N. C I V.

Pedamentum continens auriculam humanam summâ rubedine perfusam, propter repletionem arteriolarum. Observandum, naturalem constitutionem satis bene reservatam esse post balsamationem & indurationem: optimæ notæ est.

N. C V.

Phiala liquore repleta, in qua visui occurrit frustum placenta-
uterinae

uterinæ humanæ; quæ in totum redacta in hydatides, continentes liquorem aquosum, qui affectus à me nuncupatur hydrops placentæ uterinæ: de hoc affectu à plurimis annis scripsi & eum per icones expressi in observat. meis Anatom. Chirurgic.

In eadem phiala repræsentantur duo quoque frustra alterius placentæ uterinæ humanæ, cujus vasa per arterias replevi, ita ut videntur sese exhibeant ramificationes innumeræ, quarum ultimis extremitatibus omnibus in hydatides mutatis, non rarò integram ferè urnam, (*Emmer* Belgicè) vidi repletam; unde ejusmodi mulieres videntur gravidæ ex duobus tribusve foetibus.

N. C V I.

Pedamentum instructum segmento magno mesenterii ovilli; hujus arteriæ non solum, verum etiam venæ sunt repletæ: suntque hujus objecti glandulæ (ni fallor) nonnihil diversæ ab iis, quæ in corpore humano reperiuntur, idque non solum ratione figuræ, verum etiam particularum minimarum rotundarum, inter ramificationem horum vasorum: quales autem sint dictæ particulæ, in posterum Deo volente explanabimus.

N. C V I I.

Pedamentum indicans portionem placentæ uterinæ humanæ, cujus vasa nitidissime sunt repleta: optimæ notæ est.

N. C V I I I.

Phiala liquore repleta, in qua substantia polyposa in formam membranæ è sanguine meo, à me facta, sola conquassatione. Hæc autem conquassatio facta per ramum juniperi Goënsis, quo facto, dicta substantia fibrosa firmiter sese applicuit dicto ramo, tanquam pseudo-membrana, quæ hic subnigra apparet, quamvis in principio alba fuerit.

N. C I X.

Pedamentum continens portionem pulmonis vitulini, folium arboris repræsentans, hujus arteriæ peculiari modo reptantes admodum sunt teneræ, & ad lucem (coelo sereno existente) conspiciendæ.

N. C X.

Phiala &c. & in ea rete admirabile è capite vitulino, cujus arteriæ, dictum rete constituentes, sunt repletæ; jure merito nomen illud competit huic objecto, cum neque ortum neque finem episcari possimus.

N. C X I.

Phiala &c. continens Testiculum humanum nitidissime evolutum,

tum, superans omnes testiculos unquam à me evolutos; isthæc evolutio refert fasciculum crassum & magnum serici albissimi atque tenuissimi.

N. C X I I.

Pedamentum &c. frustum musculi furalis, in quo videre licet, quomodo extremitates ultimæ arteriolarum, ceraceam materiam effuderint in substantiam carneam, unde rubedinem acquisivit.

N. C X I I I.

Phiala liq. &c. segmentum cutis plantæ pedis, in eo comparent epidermis, corpus reticulare, cutis cum suis papillis nerveis ex Europæa muliere, unde duo priora corpora eodem sunt colore, dependentque à cute ex parte avulsa & per fundum dispersa; cutis verò rubicunda à repletionem arteriolarum; hujus papillæ nervosæ tantisper prominent ex cutis superficie.

N. C X I V.

Phiala &c. frustum magnum Intestini Ileii humani adulti hominis; hujus vasa in totum sunt repleta, ita ut videantur inflammata: superficies interior, quæ Phialæ parietem respicit, nobis occurrit phænomenum vermiculorum exiguorum. Ramus objectum versus phialam comprimens est Asparagus Africanus, tenui-folius, viminalibus virgis, foliis laricis instar ex uno puncto numerosis, stellatim dispositis. *Plukn. Amalth. Bot.*

N. C X V.

Pedamentum & super illud frustum magnum diaphragmatis ex homine, cujus arteriæ nitidissime sunt infarctæ, non solum per partem musculosam, verum etiam per membranofam; horum reptatus quoque diversus.

N. C X V I.

Phiala in liquore reservans Intestinum Ileum recens nati; in eo conspiciere licet intestini susceptionem, id quod rarò contingit, in recens natis.

N. C X V I I.

Pedamentum continens frustum Intestini Ileii ex vitulo recens nato; repletio facta per venam cavam, cujus extremitates perquam tenues apparent. Objectum ipsum repræsentat, & quidem perfecte, ornamentum ex linteo carpo applicandum, quod Belgice audit *Ponjet*. Notandum, horum vasorum reptatus non convenire cum iis, qui occurrunt in homine.

N. C X V I I I.

Pedamentum cui insidet frustum mesenterii humani glandulis

C

plu-

pluribus instructum, cujus repletio facta per arterias & tanta quidem dexteritate, ut in iis conspersa reperiantur corpuscula rotunda, acinos hepatis imitantia; hoc objectum optimæ notæ.

N. C X I X.

Phiala liquore referta, in qua continetur portio stomachi inversi, ut visui occurrant circumvolutiones, æmulantes circumvolutiones Cerebri humani. Repletio facta per arteriam.

N. C X X.

Pedamentum instructum naso humano, balsamo indurato, cui adhærent labium superius, gingivæ, ut & quatuor dentes; repletio facta per arterias, præterea cutis admodum rubicunda, pori per microscopium visibiles; reptatus arteriarum per cutem luculentissime non solum conspiciuntur, verum etiam per gingivas & prolabium, quorum integumentum non audit epidermis, sed verò epithelia, quandoquidem sub iis nulla quidem cutis, at verò textura papillarum sensibilibus invenitur.

N. C X X I.

Lamella penis virilis transversim secta, ut non solum duo corpora nerveo-spongiosa majora, verum etiam corpus nerveo-spongiosum minus vel urethræ, in conspectum venirent. Objectum optimæ notæ.

N. C X X I I.

Phiala liquore repleta, & in ea embryo ovillus uncie magnitudine à capillo dependens, idque in proprio liquore & membranis, qui liquor perspicuitatem non amisit.

N. C X X I I I.

Phiala &c. caniculus bicolor inter pedes anteriores embryonem cercopithecii Americ. continens, coloris subnigri, digiti magnitudine.

N. C X X I V.

Phiala &c. conservans stomachum foetus humani, cui lien & segmentum omenti annectuntur. Repletio facta per arterias: per omentum telæ aranearum instar tenue, reptant ramuli arteriosi tomenti instar tenues.

N. C X X V.

Pedamentum &c. segmentum magnum Intestini Jejuni. Repletio facta per venam & arteriam; hinc summa rubedine perfusum.

ASSER

A S S E R VI.

N. C X X V I.

Pedamentum &c. segmentum magnum lienis humani. Repletio facta per venam: hujus acini, qui diversi sunt ab iis, qui exstant in hepate, hic sunt tantisper evoluti.

N. C X X V I I.

Pedamentum &c. arteriæ repletæ è cerebro humani foetus. Hæ autem admodum teneræ, ita ut facillimè frangantur.

N. C X X V I I I.

Pedamentum &c. Auricula cordis sinistra ex homine. Repletio facta per arteriam: hæc formam obtinet cristæ galli.

N. C X X I X.

Pedamentum &c. segmentum lienis humani, cujus arteriam ceraceâ materiâ rubrâ replere decreveram: cum autem hoc ad votum non videretur evenire, replevi quoque venam materia ceraceâ flavâ, id quod optimè successit, & sic ex parte objectum rubicundum quidem videndum sese exhibet, sed verò maximâ ex parte flavedinem assumsit. Notandum interim quanta sit discretio inter vasorum constitutionem lienis humani, & quadrupedum. Objectum hoc bonæ notæ, ex muliere obesâ, & ætate provectâ.

N. C X X X.

Pedamentum &c. segmentum pulmonis humani, cujus vasa sanguinea sunt infarcta ceraceâ materiâ rubrâ.

N. C X X X I.

Pedamentum &c. frustum stomachi infantis, cujus arteriæ mirum in modum sunt repletæ.

N. C X X X I I.

Phiala ficca, & in ea Intestinula foetus humani, horum arteriæ optimè sunt repletæ, & quod considerandum, Intestinula rotunditatem in totum conservarunt sine foveis.

N. C X X X I I I.

Pedamentum &c. apulstre confectum ex segmento Intestini Ilei humani: cujus repletio facta per venam cavam.

N. C X X X I V.

Phiala in liquore continens pædothecam infantis, quæ innititur segmento placentiæ uterinæ humanæ, cujus arteriæ sunt repletæ.

N. C X X X V.

Pedamentum &c. cor foetus humani, cujus repletio facta per arteriam, quæ repletio tam nitide peracta, ut subtilissimæ extremitates in conspectum veniant; præterea visui occurrunt portiones trunci arteriæ magnæ, ut & arteriæ pulmonalis, nec non locus ubi hæ binæ coalescunt, qui dicitur ductus arteriosus.

N. C X X X V I.

Phiala in liquore continens segmentum arteriæ magnæ descendens, cujus lateri dextro connatum est segmentum ductus thoracici, à me ceraceâ materiâ rubrâ repleti ex muliere adulta.

N. C X X X V I I.

Phiala &c. segmentum magnum stomachi infantis, cujus arteriæ repletæ ad ultimum extremum, huic affidet ramus Lychnidis flosculis minutissimis foliisque gramineis.

N. C X X X V I I I.

Pedamentum &c. segmentum renis humani, cujus repletio facta per truncum venæ cavæ. Optimæ notæ objectum.

N. C X X X I X.

Pedamentum instructum segmento magno Intestini crassi (ex muliere obesa) huic portio mesenterii annexa, ventilabrum repræsentat. Repletio facta per venæ cavæ ramum. Objectum itidem optimæ notæ.

N. C X L.

Phiala in liquore continens duos renes succenturiatos, quorum arteriæ sunt repletæ.

N. C X L I.

Phiala in liquore continens vermem per vias urinarias excretum, diversum ab aliis vermibus.

N. C X L I I.

Pedamentum &c. a pluitre confectum è cute humanâ; repletio facta per arteriam, in eo innumeræ papillæ cutaneæ comparent, quæ aliis perperam glandulæ cutaneæ dicuntur.

N. C X L I I I.

Pedamentum cui imposita sunt intestinula foetus humani: repletio facta per arteriam, coli portione aperta in conspectum venit gemina valvula coli, acu intrusâ patefacienda.

N. C X L I V.

Pedamentum & super illud salino simile, confectum ex intestino juvenis, cujus repletio facta per arteriam; hinc colore rubicundissimo præditum.

N. CXLV.

N. C X L V.

Pedamentum & supra illud vexillum confectum ex intestino jejuno hominis, cujus repletio facta per arteriam, unde summâ rubedine conspicitur.

A S S E R V H.

N. C X L V I.

Phiala liquore repleta, & in ea foetus humani pes, sub cujus pede extremo reperiuntur spinæ echinomelocactos, cum inscriptione:

PER ASPERA, AD ASTRA!

Objectum vitæ speciem repræsentans, à capillo dependet in liquore. Repletio facta per arteriam.

N. C X L V I I.

Phiala in liquore continens unam atque alteram vertebam colli, cum segmento medullæ spinalis è foetu humano, in medio medullæ spinalis conspicitur cortex, rubro colore præditus, qui nil, nisi vascula ex arteriis oriunda.

N. C X L V I I I.

Pedamentum & supra illud segmentum magnum Intestini Coli ex homine, cujus repletio facta per ramum venæ cavæ: horum ramulorum reptatus plane diversus est ab iis vasculis, quæ disperguntur per dictum Intestinum, si repletio facta sit per ramum venæ portæ.

N. C X L I X.

Pedamentum instructum sterno, cum cartilaginibus costarum & musculis intercostalibus, è foetu humano, repletio facta per arteriam, quæ optime successit. In hoc objecto ossicula sterni sunt bicomposita, id quod nunquam offendi.

N. C L.

Phiala liquore referta, & in illa duo segmenta placentæ uterinæ humanæ summâ rubedine perfusa, propter repletionem ad ultimum usque. Objectum optimæ notæ.

N. C L I.

Phiala &c. frustum magnum placentæ uterinæ humanæ, cum segmento funiculi umbilicalis.

NB. Facies, quæ respicit phialam, adhuc obsita est involucri

molliori, quæ respicit uterum, & à chorio oriri videtur, saltem cum eo connectitur. Hinc palam esse existimo, vasa uterina, cum vasis placentæ immediatè haud uniri. *Vid. Thesaur. v. in eo fusius super hac re scripsi.*

N. C L I I.

Pedamentum &c. magna portio pulmonis vitulini, cujus vasa arteriosa ad ultimum usque sunt repleta. Notandum interim reptatum horum vasorum discrepare ab iis, quæ reptant per pulmonem humanum, & quod per consequens nonnulli hallucinati sint, qui nobis repræsentarunt figuras ad brutorum objecta factas, sine admonitione debitâ.

N. C L I I I.

Pedamentum ex ligno Indico confectum, continens intestinula foetus humani, cujus arteriæ sunt repletæ: in Ileo observandum Intestini diverticulum unciae magnitudine, in cujus extremo tres vesiculæ comparent capitula aciculorum repræsentantes. Id admodum rarum esse existimo.

N. C L I V.

Pedamentum &c. semi-ren ovillus, cujus vena repleta; in illa diversitatem observamus notabilem, inter hoc objectum & renem humanum.

N. C L V.

Catinulus confectus ex segmento Intestini Ilei humani inversi, & inflati, ut visui occurreret cellulositas quædam, quæ aliis habetur pro tunica cellulosa secunda; per hunc catinulum disseminantur innumeræ venulæ, præsertim à venæ cavæ ramis oriundæ, gaudentque reptatu diverso ab iis, quæ proveniunt à vena portarum. Dictus catinulus in se continet frustum exiguum ferri, magnetis vim obtinens, & proveniens ex cruce ferreâ, desumpta è templo (novo dicto) civitatis Delphensis: hocce donum mihi misit Cognatus meus, reverendus D. *Henricus Ruysch*, Pastor vigilantissimus Ecclesiæ Reformatæ Delphensis, qui illud à famigeratissimo D. *Leeuwenhoeckio* acceperat.

N. C L V I.

Pedamentum cui impositum est segmentum cutis humanæ, omni tunicâ cellulosa ademptâ, ut verus reptatus arteriosus spectantis oculos incurreret. Illud enim aliquibus imposuit, qui cellulositatem vasculosam, & oleosam in totum non abstulerant, diversum reptatum ostendentes; existimabant cutem duorum generum

rum vasa obtinere: eum in finem hocce præparatum conficere decreveram. Inspiciendum averſâ luce, ut vasa luculentius appareant.

N. C L V I I.

Tibia & pes extremus infantis vitæ speciem repræſentans, hiſce adſitus eſt ramus baſſaminæ maris Zeylanici fructu rubro minori &c. Objectum optimæ notæ in liquore conſervatum.

N. C L V I I I.

Phiala in liquore continens fruſtum cerebri foetus flaccidi vaccæ, in cujus utero hæſerat, mortuus per ſemi-annum abſque putrefactione, non ſine flacciditate: & hoc etiam locum habere in mulieribus obſervo, modo uterus maneat clauſus, ut ſupra monui. Notandum interim me hocce objectum per arteriam repleviſſe, neque mihi obſtetiſſe, quod tamdiu foetus hæſerit in utero mortuus. Vide ſuper hac re ulterius decad. 3.

N. C L I X.

Pedamentum inſtructum patella humana, ſupra quam innumerae arteriæ repletæ repunt, quæ haud pertinent ad patellam, ſed verò ad remanentiam tendinis muſculorum tibiam extendentis.

N. C L X.

Pedamentum & ſupra illud compositio variorum, quæ reſerta ſunt in atheromate ſtomachi, ſc. os deformè, pili & quatuor dentes molares. Vid. ulterius hiftoriam in decad. III. Teſtimonium unitam.

N. C L X I.

Phiala in liquore continens ſegmentum quadrupedis cum annexo crure & extremo pede, ut & unguicula non fiſſa, ſed integra, quæ ſunt cum quatuor dentibus molaribus, offe difformi & pilis reſerta in dicto atheromate.

N. C L X I I.

Phiala in liquore reſervans magnam partem mammæ mulieris, vitæ ſpeciem referentem; huius ſubſtantia neutiquam glanduloſa, ſed verò talis, qualis non datur in toto corpore, præterquam, quod aliquam analogiam habeat, cum paraſtatis humanis, ſcilicet tenaciſſima, albiſſima, & neutiquam evolvenda: rotundæ particulæ, quæ in mammis reperiuntur, mera eſt pinguedo, cæteræ particulæ rotundæ in papillæ extremo, capitis aciculæ minoris magnitudine papillæ, mihi ſunt, quæ ſenſationem vel ſenſum ibi præſtant.

N. CLXIII.

Phiala in liquore fibras musculares continens; sc. fibram atque alteram in plurimas fibras subtilissimas separaveram, quæ tomenti instar sunt tenues, quæ ut melius in conspectum venirent, addidi ramum pimpinellæ spinosæ: cum autem morâ fundum assolent petere fibræ, movenda est phiala: nam tunc diversæ spinulis adhærere coguntur.

N. CLXIV.

Pedamentum cui imposita est costa infantis ita incurvata, ut litteram C. repræsentet, hoc factum à me post macerationem in liquore acido.

N. CLXV.

Pedamentum &c. cor pueri balsamo induratum; repletio facta per arteriam, cujus ultimæ extremitates loculentissime conspiciuntur.

N. CLXVI.

Pedamentum &c. segmentum Intestini Coli & Ileï ex homine; ubi notandum, colon, contra naturæ leges, admodum fuisse extensum, idque ab hernia intestinali, quam patiebatur, dum viveret; & hoc pluries me vidisse in herniosis memini. In hoc objecto observandum ulterius, sc. à flatu à me adactò, binas valvulas hic sese videndas exhibere, id quod in statu sano & naturali non fit in homine pancratice vivente, tum enim ibi nobis occurrit orbiculus loco valvularum.

In affectu miserere mei à flatu oriundo, non rarò quoque ita extenditur Intestinum illic, ut loco orbiculi compareant dictæ valvulæ. Sub puncto nigro in conspectum venit orificium processus vermiformis, qui processus non inflatus, secundum longitudinem segmenti coli hic repit.

N. CLXVII.

Phiala &c. foetus ovillus exiguus cum secundinis, vitæ speciem repræsentans.

N. CLXVIII.

Phiala &c. segmentum Intestini Recti ex juvene, in eo comparent ita dictæ glandulæ, potius cryptæ Boerhaavianæ, quæ hic luculentissime comparent colore subrubro. Ramus objectum versus parietem comprimens, est acacia Africana spinis albicantibus.

N. CLXIX.

Pedamentum &c. Boopilus è stomacho vaccæ; albus & magnus.

N. C L X X.

Pedamentum &c. vesicula fellea humana, ceraceâ materiâ infarctâ; hic apparet tortuositas ductus vesiculæ felleæ humanæ, quæ in brutis recto ductu, ut plurimum decurrit.

N. C L X X I.

Phiala liquore referta, & in ea segmentum stomachi vitulini, ut & papillæ nervosæ, à quibus dependet corpus reticulare cum papillarum thecis.

N. C L X X I I.

Pedamentum &c. segmentum magnum mesenterii cum suis glandulis, quæ quamvis exiles, optime tamen sunt repletæ, ut illarum arteriolarum reptatus in conspectum veniat. Præterea luculenter & copiose apparent vascula per mesenterii substantiam dispersa. Ex homine.

A S S E R V I I I.

N. C L X X I I I.

Pedamentum &c. frustum cutis capitis magnum ex juvene, cujus arteriæ nitidissime sunt repletæ, & inter se conjunctæ.

N. C L X X I V.

Phiala liquore repleta, & in ea pia mater rubicundissima, (propter repletionem) tanquam inflammata: hæretque inter ramum Juniperi Goënsis.

N. C L X X V.

Pedamentum &c. magna portio Intestini Ileï ex homine adulto; in ea nobis occurrit susceptio dicti Intestini, ubi apertura à me facta & puncto nigro notata, ut illa distinctius appareret.

N. C L X X V I.

Pedamentum &c. segmentum linguæ vitulinæ secundum longitudinem factum: repletio facta per arteriam. In eo comparent papillæ linguales, & quod notandum, in sui medio epitheliam abstuli, ut arteriarum reptatus clarius apparerent. Vide punctum magnum à latere positum; aversâ parte autem, ubi superior pars est abscissa, æque bene videmus reptatum vasorum, ac in superficie, id quod mirandum.

N. C L X X V I I.

Pedamentum &c. segmentum magnum intestini Coli, cujus repletio facta per arteriam; longe alium reptatum exhibet, quam si facta fuisset per venam, id quod considerandum.

D

N. CLXXVIII

Phiala in liquore continens segmentum lienis vitulini, cujus arteria est repleta. Membrana ab unâ facie adempta, levem institui evolutionem, (excarnationem, uti dicitur) & hoc in totum non est vituperandum, sed multo distinctius in liene post repletionem, indurationemque reptatus mihi apparet. Ramus, cui insidet objectum, est *Nerion angustifolium odoratum*.

N. CLXXIX:

Pedamentum &c. continens duo objecta, quorum supremum portio est Intestini Ilei ex homine, hujus repletio facta per venam portæ, suntque ramusculi innumerabiles, tenuitatem telæ araneæ superantes; spinæ extremitas acuta, faciem extremam intestini indicat, altera spinula bicolor perfodit tunicam cellulosa, quæ hic extensa & repleta materiâ ceraceâ rubrâ, & hinc tantus tumor.

Alterum & infimum objectum est, a plustre ex segmento Intestini Jejunii confectum. Repletio facta per arteriam: in hoc objecto omnia juga (valvulæ conniventes dictæ) plana nobis occurrunt.

N. CLXXX.

Pedamentum &c. segmentum diaphragmatis magnum. Repletio facta per arteriam. NB. Arteriæ per diaphragmatis partem tendinosam, ut & membranosa reptantes, peculiari gaudent reptatu, & diverso ab iis, quæ disperguntur per partem musculosam.

N. CLXXXI.

Pedamentum continens unum ex minoribus dentibus, maximi piscis marini, (Belgice *Potvis*, aliis *Casjellot*) s. Cete, è cujus capitis parte posteriore colliguntur aliquot dolia cerebri vel cerebelli, illudque purificatum perperam vocatur sperma ceti.

N. CLXXXII.

Pedamentum instructum segmento anteriore capitis vitulini. Repletio facta per arteriam. Cum autem hoc objectum variis usibus destinatum sit, ea propter vasorum diversitas hic quoque reperitur circa structuram, & sic arteriæ per palatum disseminatæ non conveniunt cum iis, quæ dispersæ sunt per buccas, multoque minus, quæ in cavitate ossis frontis exstant; si quis ulterius indagaverit vasa longiora mucum narium producentia vel conficientia, & ex arteriis prodeuntia in dictis animalibus (loquor de illis vasis, quæ repunt per ossa spongiosa narium) ô quanta discretio! Denique si quis linguam vitulinam, ut oportet, ceraceâ

ceâ materiâ repleverit, postea secundum longitudinem in duas partes diffecuerit, reperiet omnium vasorum reptatum æque bene, ac si integram linguam perlustraverit, id quod non observatur in liene, hepate, renibus & aliis corporis humani partibus. Hisce omnibus ita constitutis, nemo dixerit, hæc omnia à creatore benignissimo tam diversimode esse condita, nisi ad sui manifestandam imperscrutabilem potentiam & gloriam.

N. C L X X X I I I.

Phiala in liquore continens sceleton pruni albi, cujus vasa succosa dictum fructum constituentia, discrepant ab iis, quæ pyrum constituunt, & quod mirandum, hujuspruni vasa partim prodeunt ex vasculis pedicelli, partim ex lapide.

N. C L X X X I V.

Pedamentum instructum glandulâ parotide è capite vitulino recens nato; repletionem per arteriam factâ, videre est, quanta sit discretio inter reptatum arteriolarum hujus glandulæ, & mesenterii humani glandulas; & hoc certum est indicium, omnes glandulas in unum idemque à Benignissimo Creatore non esse destinatas, nec solum sanguinem ducentes, aut sanguiflua vasa esse. Vide super hac re Decad. III. Adversar.

N. C L X X X V.

Pedamentum &c. segmentum stomachi humani. Repletio facta per arteriam. Notandum hæc vasa gaudere diverso reptatu, ab eo, qui conspicitur in Intestino Jejunio, unde concludendum, aliud opus, aliud instrumentum.

N. C L X X X V I.

Pedamentum &c. segmentum penis virilis, in quo tunica cellulosa enormiter extensa à flatu adacto; & quam tenuis sit cutis hujus partis hic potest videri.

N. C L X X X V I I.

Pedamentum &c. semi-ren humanus. Repletio facta per venam. Vide locum ubi spinula tricolor intrusa est. Bonæ notæ.

N. C L X X X V I I I.

Pedamentum &c. apulstre confectum ex segmento pulmonis ovilli. Repletio facta per arteriam, cujus extremitates telam aranearum longe superant tenuitate.

N. C L X X X I X.

Pedamentum &c. apulstre ex chorio vitulino. Repletio facta per arteriam, cujus extremitates tomenti instar tenues sunt, reptantes quoque peculiari modo.

D 2

N. CXC.

N. C X C.

Phiala in liquore continens foetum humanum quatuor circiter mensium à conceptione, hic capite declivi & corpore inverso decumbit inter omentum humanum nitidissimum.

N. C X C I.

Pedamentum &c. semi-ren juvenis, cujus arteria repleta. Optimæ notæ.

N. C X C I I.

Pedamentum &c. acetabulum vitulinum. Repletio facta per arteriam & venam.

A S S E R IX.

N. C X C I I I.

Pedamentum &c. vexillum magnum confectum, è cute humana, in quâ innumeræ papillæ cutaneæ comparent.

NB. Has papillas constare non ex singulis, sed vero ex plurimis ramusculis nervorum, id quod luculentius apparet in cute papillarum mammarum balænæ, sicuti delineari curavi in Thesaur. Anatom. I.

N. C X C I V.

Pedamentum &c. Placenta integra foetus humani imperfecti; hujus repletio facta per venam. Objectum optimæ notæ.

N. C X C V.

Pedamentum instructum superiore parte capitis foetus humani, cujus vascula arteriosa per piam matrem disseminata, optime repleta sunt, ut & illa dispersa per duram matrem.

Notandum præterea, cranium pluribus in locis deficere; id quod pluries vidi, & tali in casu, cerebrum nonnihil prominet per omnes ejusmodi defectus, vasa arteriosa, quæ hic addidi, sunt arteriolæ repletæ & admodum teneræ ac fragiles.

N. C X C V I.

Phiala in liquore conservans brachium pueri, vitæ speciem repræsentans, in cujus manu continetur foetus humani ren rubicundissimus, propter repletionem per arteriās.

N. C X C V I I.

Pedamentum &c. magnum mesenterii humani segmentum, in quo variæ glandulæ comparent, objectum ita præparatum brassicam crispam repræsentat.

N. C X C V I I I.

N. C X C V I I I.

Phiala in liquore continens perperam dictam molam: cum mola nil aliud sit, quam placenta post editum foetum ex utero residua, idque à compressione uteri, ut denuo recuperaret naturalem magnitudinem. Hoc objectum vix ovum magnitudine æquans, remansit à foetu quatuor circiter mensium.

N. C X C I X.

Phiala &c. Testiculus humanus evolutus, & dispersus per ramum Juniperi Goënsis, ut luculentius admiranda vasorum tenuitas in conspectum veniret.

N. C C.

Phiala &c. sceleton, vel vasa succosa mali Armeniaci (*Abrikoos* vulgo) quæ partim ex calculo, seu lapide, partim ex pediculo prodeunt, suntque longe diversa, quæ pyra constituunt.

N. C C I.

Pedamentum &c. musculus biceps ex juvene, cujus arteriæ sunt infarctæ.

N. C C I I.

Phiala in liquore &c. segmentum placentæ uterinæ, repletione per arterias facta; hic in extremis arteriis adhucdum conspicitur pulpositas arteriolarum.

N. C C I I I.

Pedamentum &c. frustum magnum Intestini Jèjuni, cujus jurga, (valvulæ conniventes) repræsentant rotas molares aquaticas.

N. C C I V.

Pedamentum &c. genu ex homine, in eo apparent duæ cartilagine mobile, quæ notantur duobus punctis albis. Spinula sub patella intrusa, denotat corpus glandulosum ab auctoribus ita dictum. Punctum nigrum notat patellam. Repletio facta per arteriam.

N. C C V.

Pedamentum durâ matre instructum pileoli instar expansa, in qua sinus longitudinalis apertus remansit. Processus falciformis adhucdum remansit æque ac in statu naturali. Notandum præterea, repletionem esse factam per arterias, sed verò nil materiæ ceracæ intravit sinum longitudinalem; imò id nunquam fieri existimo, nisi venularum extrema conjunxerint sese arteriolarum extremis, alias id nonnunquam offendi.

N. C C V I.

Phiala &c. segmentum cuticulæ, corporis reticularis, & cutis.

balenæ; spina elevat cutem à corpore reticulari, ut in conspectum veniant papillæ cutaneæ albissimæ, & quod ulterius considerandum est, corpus reticulare & epidermis colore sunt marmoreo, id quod sæpe fit, ut mihi relatum est à piscatoribus balenarum.

N. C C V I I.

Pedamentum &c. superior pars Cranii foetus humani, cujus dura mater tam nitide & fixe affigitur adhucdum interiori parti cranii, ut nusquam ab ea sit dissoluta, præterea arteriæ per duram matrem dispersæ, tantâ dexteritate sunt repletæ, ut aliquibus in locis exitum quæsierit ceracea materia in substantiam osseam instar roris. Vide puncta nigra variisque aliis locis, tale quid me nunquam hisce locis vidisse, confiteor.

N. C C V I I I.

Pedamentum instructum osse tali & calcis, portione cutis & pinguedine. A latere conspiciendam sese dedit portio tendinis, summâ rubedine perfusa, propter arteriarum repletionem.

N. C C I X.

Pedamentum &c. segmentum epidermidis & corporis reticularis balenæ, super epidermidem affixa sunt animalcula, quæ pediculi balenæ audiunt, suntque hi facie admiranda. Pedes sunt armati unguiculis acutissimis, aduncis, quibus hic inter se firmiter cohærent.

N. C C X.

Pedamentum & supra illud unum ex ossibus frontis: quod adhucdum albissimum visui occurrit, idque è foetu humano, qui per integrum annum, & quod superat, in corpore remanserat sine putrefactione, solâ flacciditate oblitus, & tandem è corpore materno prope umbilicum excisus est anno 1722. mense Augusti per Chirurgum versatissimum Petrum Plaatman, matre superstite, & in hunc usque diem pancratice vivente. Hanc Historiam, & quod ad eam attinet, justis testimoniis confirmatam posthac (volente DEO) describemus.

Præterea in hujus Theſauri cavo inferiore ſequentia quoque conſpiciuntur.

A. **P**Yxis, & in ea magnum ſegmentum meſenterii humani, cujus glandulæ petrefactæ.

B. Pyri, ni fallor, petroſelini vulgo dicti, ſkeleton. Illud radiis ſolaribus expoſitum conſpicitur conſtare ex myriadibus vaſculis ſuccoſis, quorum extrema pulſam connexam reſervarunt. Dictum objectum in liquore reſervatur, & in fundo Phialæ reperitur planta Gundelia dicta *Tourneſ*.

C. Skeleton foetus humani nitidiſſimum, decumbens in tumulo ex ligno Indico confectum, idque ſupra matrarium ex ſerico cœruleo confectum, inter manus oſſeas continet foetus humani inteſtinula nitida, quorum arteriæ ſunt repletæ.

D. Skeleton foetus humani quatuor circiter menſium à conceptione, eodem modo ornatum, & per tumulum mentiuntur volare aliquot ephimerides, ea inſcriptione:

EADEM, QUÆ VITAM DEDIT, HORA CARPSIT.

E. Pes extremus mulieris, propter repletionem arteriarum colore ſanguineo, ceu inflammatus, ab omni parte, perfectiſſime repletus; Epidermis verò ſupra digitos remanſit albiffima, cum nihil commercii habeat cum vaſis ſanguineis.

F. Phiala, & in ea ramus Elichryſi Afric. arborei, ſalviæ folio odorato. *Boerhaav*. Hujus folia pulchre obſita polypo à me ex ſanguine bovino recens maſtato ſola conquaſſatione confecto. Objectum optimæ notæ.

G. Superior pars cranii humani, pericranio ob omni parte obducta, hujus arteriæ tam nitide ſunt repletæ ut ſumma rubedine emineat.

H. Fruſtum oſſis femoris hominis adulti, cujus ſubſtantia quæ in nobis perquam dura, calamumque ſcriptorium craſſa, à prægreſſo morbo uncia craſſitudinem, obtinuit, & quod magis mirandum, in totum cellulosa vel ſpongioſa eſt facta, an ab inveterato & prægreſſo oedemate?

Expli.

Explicatio Figurarum.

T A B. I.

PYri sceleton ita præparatum, ut luculentissime visui occurrat pyra præcipue ex vasculis succosis cum suis extremis pulpositatibus constare: præsertim dico, quandoquidem internus ita dictus uterus hic non apparet.

A. Pedicellus.

B. Corticis residuum.

C. Vasa succosa cum suis extremis pulposis extremitatibus.

D. Particulæ aciniformes, rotundæ, quæ in variis pyris inveniuntur, quarum nonnullæ in lapideam substantiam degenerant, suntque diversæ formæ in variis pyris.

T A B. II.

Segmentum membranæ chorii vitulini, cujus vasorum repletio facta per venam umbilicalem. Quam mirandus sit horum vasorum reptatus, ut & quam diversus ab aliis venis sit, in hoc Thesauro maximo cerni potest.

Notandum quoque harum venarum extremitates non in pulposam, sed vero in tomentosam substantiam hic variis locis exire, id quod ubique fecissent, si repletio facta fuisset perfectissima: diversis attamen locis hic videre est, venarum extrema tenuitatem telæ araneæ superare.

T A B. III.

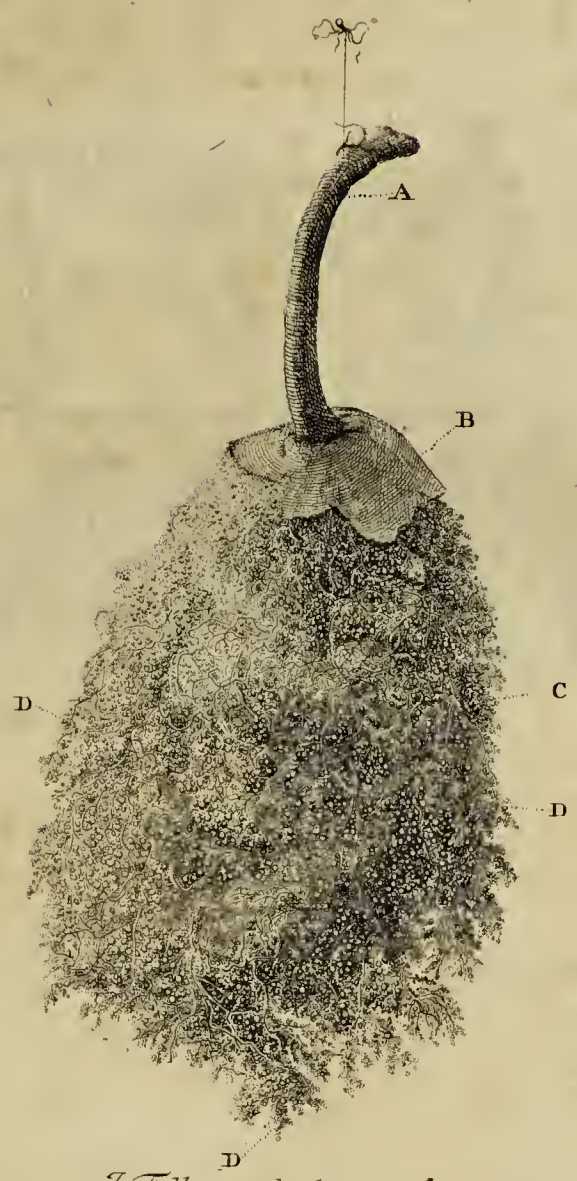
Segmentum Intestini Ilei cum portione mesenterii è corpore humano, ventilabrum repræsentans.

A. Segmentum mesenterii, per illud disperguntur venæ cavæ portiones, quas replevi ceraceâ materiâ rubrâ, ex iis emergunt ramificationes tomenti instar tenues, peculiari reptatu gaudentes, an ob diversum, quem obtinent usum?

b. b. b. Portio Intestini.

TAB. I

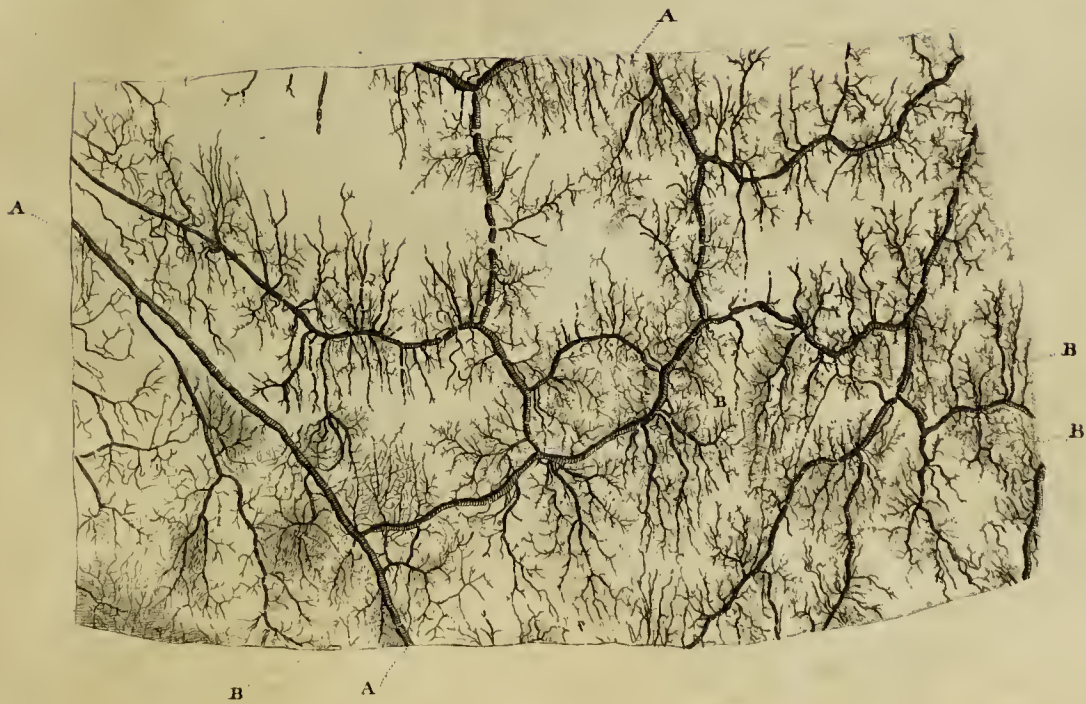
J. Folkema ad objectum fecit

TAB. II

J. Folkema ad objectum fecit.

TAB. III

J. Wandelaar ad objection fecit.

FREDERICI RUYSCHII,

Anatom. & Botan. Prof. Academ. Cae-

sar. Curios. Nec non Reg. Societ.

Anglic. & Paris. Membri.

CVRAE RENOVATAE,

SEV,

THESAVRVS

ANATOMICVS,

POST CVRAS POSTERIORES,

NOVVS.

Cum fig. aeneis.

AMSTELODAMI,

Apud IANSSONIO-WAESBERGIIOS.

A. N. C. cl^o l^o cccxlii.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

VIRIS

ILLUSTRISSIMIS,

CLARISSIMIS EXCELLENTISSIMIS,

REGIAE PARISINAE

SCIENTIARVM SOCIETATIS

QVAE,

à SERENISSIMO ET POTENTISSIMO

PRINCIPE ET REGE,

LVDOVICO XV.

PROTEGITVR,

MEMBRIS DIGNISSIMIS,

HAS CVRAS RENOVATAS,
RECEPTIONIS IN ILLVSTREM SOCIETATEM

MEMOR.

D. D.

FREDERICVS RVYSCH,

PRIMUM SVpra NONAGESIMVM ANNVM
AGENS.

VIRI ILLUSTRÉS,

Acuissem certè senex nonagenarius, postquam curas posteriores edidi, & crederem me satis commodis rei Anatomicae & Medicae inservisse, ut finem laboribus imponere possem. Sed sentio adhuc, VIRI ILLUSTRÉS, gaudia illa, quibus adsciebatur animus, quando Regiam Clementiam INVICTISS. ET POTENTISS. REGIS ET PRINCIPIS LUDOVIG. XV. nupero anno nuntiaverat, ILLUSTRIS. COMES DE MAUREPAS. Attonitus revera haerebam, dum me receptum esse in Illustrem vestram Societatem legeram, & quidem in locum Magni Newtoni! Ah! qui vellem tantum, ut senex brevis vitae memor, promovendis scientiis adhuc aliquid conferre possem! non deficeret, credite, VIRI ILLUSTRÉS, voluntas, ni deficerent vires, quas consumtas ferè, multumque nupero lapsu detritas sentio. Novi promissa mea de Decade IV. advers. cadere in debitum; sed ego mortalium in tam vasta republica nostra laboriosissimus, detineor saepe, & detentus fui tractatu meo de musculo orbiculari uterino, & firmiore adhaesione placentae, quem Magister obstetricum edere debui, & invidis licet obloquentibus edidi. Sed quod differtur non aufertur! Invenietis VIRI ILLUSTRÉS, in hoc Thesauro varia rariora, quorum primum locum occupat scatula, in qua reperitur stirps quaedam, quam in alia stirpe observaram, postquam prima, munere suo functa per multos annos in usu fuisset: Observatum quidem fuit, quod haec vel illa planta ex aliis, & ad alias effrondescat? Quod rarum non est; sed loquor de tali planta, quam nemo ante videre potuit, quam mater prioris effoeta mortua fuisset, plantaque secunda matricida prioris facta sit, & ante hoc tempus, nec ego, nec ullus eam umquam vidit. Indies quidem videmus, quod ex arboribus cadentibus fungi varii nascantur, ast haec stirps, de qua loquor, inter coeteras superbit. Praeterea nunquam conspiciuntur plantae hae, nisi prima emarcida jam sit mortua, id quod benè notandum!

Quod si mihi proposuerim, descriptionem plantae hujus tradere, quod facere possem, nonne campus discursui meo amplius pateret? attamen, ne prolixus sim, hoc tantum addere lubet, me

jam duas diversas hujusmodi plantas vidisse : prior multis ramis almicantibus superbit ; altera verò sine ramis mihi oblata fuit , quae crassa est instar baculi ambulatorii , & cujus portiunculam tantum accepi : cava haec est fistulosa instar arundinis , & interna superficies , quam in tabulato firmavi , impressionibus rotundè cavis scatet instar cryptiformium fovearum in agmen positarum , de qua postea pluribus.

11°. Observatu dignus est in hoc Thesauro ramus depaëctus stirpis cujusdam arborecentis , qui nullius aciculae , fili , amylaceae vel alius materiae ope , ita praeparatus est , sed tantum devisione vasorum succiferorum per lamellas , quae alias vocantur fibrae , ossa plantae , truncum plantae constituentia. Vasa haec mamellatum sic disjuncta . & excarnata (ut ita loquar) repraesentant librum quendam paginis multis instructum , quarum interstitia , sceleta vel exuviae variorum filiorum replent. Haec praeparandi methodus , quantum ego novi , à paucis , si ab ullo , exculta fuit.

Viri , sapientia Clari , qui rariora haec in aedibus meis vident , me saepe interrogant , qui possibile sit , haec ita praeparare ? respondeo verò : me hoc efficere ministerio satellitum meorum , quorum opera varia detegi , quorumque auxilio thesauri mei superbiunt. Aliis quidem satellitibus opus conficere studebam , (quorum nomen reticuisse melius sit , quam indicasse ,) sed animalcula haec quam citissimè quidem opus suum conficiebant , simulac verò ferias concederem peractis laboribus , & vitro purissimo immitterem , quod folius recenter carptis instratum erat , beneficentiam hanc meam deridebant bestiolae hae , mirabar enim , dum eas totas inveniebam quantas tela quadam obductas ; hincque coactus eram nolens volens , ingratas hasce ex servitiis meis relegare.

Postea inveni adhuc aliam satellitum cohortem , de quibus meliora sperabam , sed iterum incassum , nam dum eis folia exhibebam , quae prius in lixivio saccharino maceraveram , appetita singulari non solum manducabant pulpam , sed & vasa succosa evolvenda. Tum proprios meos satellites , digitos meos in auxilium vocabam , qui tam benè mandatis obsequuntur , ut omnes artem hanc conspicientes , obstupescant. Sed , quid hoc ? nemo sit alterius , qui suus esse potest.

Videtur mihi , quod plurimi hic objiciant. Quid haec ad nos ? Respondeo : multum sanè. Hoc enim magnum argumentum
vel

vel pondus adfert systemati meo vasorum sanguineorum, quod etiam Egregius & Eruditus Bohlius, Med. Doct. & amicus noster, in dissertatione sua Epistolica ad me nuper data, clarè evicit.

Quam magnam hic videmus analogiam inter compagem vasorum sanguineorum & succosorum in plantis, eorumque foliis. Et nonne hæc oculis nostris occultæ fuit per tot secula? sed nunc demonstro, quomodo lien noster cum plantis & foliis quo ad maximam partem conveniat. Lien membrana quadam tegitur, nec hæc pyrificeris plantis deficit: Dicitis; membranas lienis esse duplicatam? respondeo: plantarum harum etiam. Substantia lienis, quae prius perenchyma malè audiebat, nil nisi complexus vasorum est? De plantis & foliis idem adserere licet. Fines vasorum sanguineorum lienis undiquaque abeunt in pulpam vasis circumpositam? extremitates vasorum succosorum plantarum & foliorum faciunt idem. Tandem pulpa modo dicta in nostro liene est vasculosa, vel potius sunt vasa: idem quoque de plantis valet.

III°. Invenimus in hoc Thesauro Musculum Deltoidem quotidie operoso labore laborantem; quem hic demonstro, quod non solum ex tribus, quatuorve, sed ex L. LX. lacertis constet, quod nullus auctor tam clarè & distinctè, quam ego hic, proposuit.

IV°. Quod attinet tendines & ligamenta corporis nostri, quae tamdiu erant partes exsanguis, sanguine carentes, hæc ego in Thesauro hoc demonstro ceu partes sanguine copioso rubras & turgidas, id quod nunquam satis laudanda repletio vasorum me docuit.

V°. Demonstro etiam, hominem singulari artificio, ex sanguine humano vel animalium posse pseudo-membranas conficere, tam naturales, ut quisvis diceret, esse membranas, ex corpore desumptas. Similem membranam ex corpore humano extractam, hic Thesaurus offert. Quando præparatum hoc sola conquassatione per ramulum depactum plantae cujusdam factum, observabam, vidi etiam, quod per vulnus in abdomen usque penetrans, sanguis suo oleo destitutus, simile quid nobis offerat, per motum peristalticum continuum intestinorum, & eruptionem sanguinis ex vasis suis ita mutatus; & quod quoque sanguis in vulneribus Thoracis continua pulmonum actione in inspiratione ita praeternaturaliter mutari possit.

VI°. Si quis cupit videre, quam mirabiliter remansa placenta uterina, (de qua haud ita pridem ex professo egi) quae ex meris vasis sanguineis & membranis constructa est, mutari possit in hydatides, id quod olim impossibile quis dixisset, hunc adeat thesaurum, rem inauditam sole meridiano clariorem videbit; Quando hoc ante multos annos observabam, multos quidem adversarios nactus fui, nunc vero silent omnes, de vera observationis ratione persuasi.

VII°. Conseruo scatulam, in qua est folium Aloës Americanae spinosae, cujus vasorum succosorum extremitatibus in multis locis pulpam vasculosam adglutinatam microscopio videmus, & sic fateri debemus, quod pulpa haec sit constructio continuatorum vasorum succosorum. Quando rem hanc prima vice videbam, prae admiratione obstupecebam, quod talis confectio quoque fieret in vasis sanguineis corporis nostri, in pulpam degenerantibus. De hac ergo vasorum constitutione nullum amplius dubium mihi est, ita fieri. sed de illis vasis, quae non in pulpam, sed in tomentum telæ araneae similè terminantur, adserere idem nondum possum.

VIII°. Videmus quoque in hoc thesauro sceleton vel exuvias pyri sacchari, quod solis radiis visum eandem ac naturaliter habebat, retinuit figuram. Hoc undiquaque millenis vasis succosis scatat, qualis quoque est pyri totius constitutio. Vasa verò talia repunt, ad uterum hodiè dictum pyri. Hoc objectum magistrum suum prae omnibus aliis laudat, mihiq; magno in honore est. Adeo utilis, nobilis imo necessaria ferè est anatome plantarum! en! vasorum systema in plantis nunc systemati vasorum in corpore humano analogum! Hi fuere labores mei; VIRI ILLUSTRES, dum elapso quodam tempore cadavera ex desiderio meo acquirere non potuerim; placuit enim examini plantarum vacare; impossibile enim mihi est, ut otiosus ulla dies apud me sine linea ducta transeat. An verò tempus meum benè impenderim, ex scriptis meis abundè videre est: imo thesaurus meus de hac re testabitur. Scitis ergo VIRI ILLUSTRES, rationem tractatus hujus. Æquos Vos aestimo scientiarum iudices, aequi bonique quoque accipiatis, VIRI ILLUSTRES, hasce lineas, quibus adhuc adjicere placet anatomen raparum in exuvias reductarum.

Dum rapas has VIRI ILLUSTRES, anatomicè inquirō, invenio tanta miracula & secreta in eis, ut haereat animus. Imprimis
si con-

si considero earum substantiam , quæ æque bene ex canalibus succosis constat ac lien , hepar , renes aliaque partes ; anne hoc unquam observatum fuerit , ipsi iudicate , rogo. Jam vero res inaudita probatur in hoc Thesauro. Quaeret aliquis , num non consultius foret , plantas has , quæ nullius momenti sint , nec nisi aqua & aëre subsistant , relinquere ? Non certe , me hercle , hoc agam , cum varia nova in iis conspexerim , imo succum quendam. Haec sane moverunt me , ut has nobiles rapas proponerem , accuratiori inquisitione aequè dignas ac pyrum & poma , aliæve stirpes. Cogitate utilitatem , quam aegris & debilibus corporibus præstent ; ventriculum licet nimis oppleverint homines , raro tamen Doctoris auxilio opus habent , cum contra sæpe accidat , quod post ingurgitationes deliciarum Doctor præsto esse debeat. O ! quam facile rapae hae digeruntur ? Quam facile divites & pauperes nutriunt ? quam salutare , quam utiles sunt in scorbuto , phthisi , tussi , aphthis ? His tamen non obstantibus , anne titulum suum , ac si aëre & aqua tantum constent , adhuc retinerent ? Propius jam hæc modo laudata tubera terrae conspiciamus , videndo , qualis eorum sit substantia , & quomodo consistant. De hoc tamdiu non fuit scriptum , & ego , uti dixi , coeco quasi impetu ad harum inquisitionem me accinxi , & laetor rara in eis me detexisse , ut dignas judicaverim , has plantas Thesauro meo imponere , quæ tanto nitore splendent , ac si raræ exocitæ plantae forent.

Jam tractabo materiam , quid mihi videatur de eo , quomodo nempe rapae hae laticem aquosum ex terra hauriant , puto verò hoc fieri earum flagellis , seu cauda.

Primò ; licet cauda hæc & cortex utilia sint in medicina , tamen propter amarum succum rejiciuntur , quando mensae apponuntur. Interim utraque substantia singulari textura vasorum succorum instar pyrorum constat , alia tamen actione & esse , extremitates quoque earum sunt pulposae , vel pulpa obductae , ac hucusque detegere potui. Dein videtis , VIRI ILLUSTR. in Thesauro hoc , rapam , Belgicè een knol , in sceleton redactam , quod mihi prius impossibile videbatur ; nam de plantis siliquosis hoc inauditum fuit , ut & de pomiferis , & antequam me ad hoc opus accingerem , de successu quoque desperabam , nunc vero laetor , mihi successisse. Observo porrò : quod prima & secunda pars , hæc est cauda ut & cortex complexus sit vasorum succosorum , amarum hunc saporem præparantium , non verò lympham vel
* * *
aquam ,

aquam, quam ex solo amoto hauriunt, simili modo, ac pori biliarii, per hepar distributi, & ad bilem praeparandum destinati, sanguinem hauriunt extremitatibus venae portarum.

Circa hos canales video quoque, quod milleni repant in rapa, colore albicantes, quique subtili artificio à me excarnati sericum album repraesentant, id quod admodum difficile est ita praeparare. Postea video differentiam inter vasa corticis & caudae, licet continua communicatione inter se committantur; nam dum caudam constituunt, linea recta incedunt, cum verò ad corticem properant, mutant decursum & retis instar intorquentur, probabiliter, quod hic aliquid aliud operentur; cur enim alias tanta decursus differentia necessaria fuisset?

Quod attinet veram constitutionem ipsius rapae, tunc video hanc nil nisi systema vasorum succosorum albicantium dulcissimorum esse, quae brevia quidem, conum abscissum, repraesentant, sed innumera etiam sunt: cum in exuvias praeparando redegeram, vidi has plantas inter praeparandum distillasse succum glutinosum, veluti in plurimis, si non in omnibus, quae nos nutriunt, demonstrare possum.

2°. Inter praeparandum quoque albicantem serosum humorem demonstravi, quod mihi saepius quoque accidit, cum tractarem radices malvae.

3°. Invenio, quod rapae hae menstruo meo commissae, de die in diem, quasi substantia sua diffuant, & annihilentur.

Haec sunt, VIRI ILLUSTRES, quae post curas meas posteriores editas nova iterum inveni, quae vestro iudicio pateant. Vivite diu sospites, in scientiarum emolumentum, meque Collegam vestrum amare pergite. Valete!

AMSTELODAMI A. N. C. cId Id ccxxIIX.
Die xx. Julii.

CVRÆ RENOVATÆ, SEU THESAURVS ANATOMICVS,

POST CVRAS POSTERIORES NOVVS.

ASSER I.

N. I.

Edamentum exiguum, & supra illud frustulum placentæ humanæ, cujus vasa sanguinea nitidè sunt repleta.

N. II.

Pedamentum ut supra, &c. Frustulum Diaphragmatis humani, cujus repletio facta per arteriam, ita ut hujus extremitates ad ultimum usque sint visibiles, propter accuratam repletionem.

N. III.

Phiala liquore repleta, & in ea frustum Epidermidis, ut & corporis reticularis ex femi Æthiopissa.

N. IV.

Phiala ut supra. In illa fœtus humanus, nitidissimus, uncix magnitudine, dependens à funiculo umbilicali ut & amnio, repositus inter Asclepiadem afr. aizoidem. *Tournef.*

N. V.

Phiala ut supra. In ea serpens indicus, coronatus diadema-
te, s. conspicio insignitus, parvus. *Raji Synops. animal. 330.*
Seu Vipera zeyl. vittata gesticulatrix ad cervicem conspicio
insignita. Cobras de Capello *Lusit. Naia. Zeylan. Herm. Mus.*
Zeylan. N. 98.

N. VI.

Phiala &c. Segmentum albissimum cutis mammæ Æthiopis-
sæ, cui adhucdum annectitur & ab illa dependet portio corpo-
ris reticularis, nigerrima, ut & epidermis coloris cinerei.

A

N. VII.

THE SAVRVS

N. VII.

Phiala &c. in ea, fœtus humanus, colore naturali quatuor circiter mensium à conceptione, decumbens supra segmentum placentae uterinae, cujus vasa sanguinea sunt repleta, ut autem repraesentaret quod cephalæ laboret, capiti innititur ejus dextra.

N. VIII.

Pedamentum exiguum, & supra illud acus, cui infidet fasciculus compositus ex aliquot pilis minutissimis prodeuntibus sub cute circa nasi radicem, idque è juvencula: dicti pili simul juncti, fili crassitudinem haud superantes combinantur limosa vel pultacea materia, id quod mihi ansam dedit cogitandi, numme sit annumerandus atheromati sub cute sito? Ad illud arcendum vocatus fuit chirurgus satis expertus, qui variis remediis incassum adhibitis, tandem caustica in usum revocabat, quibus adhibitis, ad tempus quidem malum videbatur restitutum, enimverò recidivam passa est patiens, & hoc duravit per aliquot annos, ad hoc tempus usque: jam vero bis terve per annum, solâ compressione indicis tractatus, in lucem sese manifestat dictus pilorum fasciculus.

N. IX.

Phiala magna liquore repleta, continens caput infantis recens nati, cujus cranii pars superior ablata &, cerebro exempto, hinc oculis clausis, facies adeo venusta oculos incurrit, ut vitæ speciem repræsentet.

N. X.

Phiala in liquore continens Testiculum humanum egregie evolutum, colore albissimo, hujus constitutio vascula sunt, qualia non dantur in toto corpore, ratione reptatus serpentini.

N. XI.

Pedamentum peculiare instructum variis organis auditus, nempe, cochlea cum septo, Labyrintho, tribus canalibus, foramine ovali, & rotundo.

N. XII.

Phiala maxima, in liquore continens caput magnum cujusdam juvenis, octo novemve circiter annorum, ut supra dictum venustum & ceu vivens, solis oculis exceptis, qui facti sunt tam artificiosissime ex vitro, ut videantur naturales: cerebrum quoque erutum, ita ut in conspectum veniant nervi optici

ANATOMICVS NOVVS. 3

optici cum involucro suo tenuissimo, arteriolis minutissimis ditato.

N. XIII.

Frustrum magnum cordis humani in liquore conservatum, solummodo, ut admiranda facies interna in conspectum veniret: ramus Juniperi Goënsis pone objectum situs, protrudit illud versus phialæ parietem.

N. XIV.

Phiala in liquore conservans brachium foetus humani vitæ speciem repræsentans, in cujus manu continetur cor infantis, cujus arteriæ optimè sunt repletæ.

N. XV.

Phiala &c. Frustrum intestini recti humani, in eo visibiles sunt papillæ nerveæ, pone illud objectum occurrit rosa sylvestris pomifera, ut comprimatur ut supra.

N. XVI.

Phiala &c. Portio piæ matris, cujus arteriæ sunt infarctæ ad extremum usque, huic adscita est murucua *Pison. vid. p. 70. 71.*

N. XVII.

Pyxis continens segmentum penis virilis, in quo cernere licet geminum ligamentum corporum nerveo-spongiosorum majorum, id quod rarò contingit.

N. XVIII.

Frustrum penis virilis, per cujus glandis superficiem in conspectum venit agmen papillarum nervearum, extra superficiem prominentium, idque in liquore.

N. XIX.

Phiala in liquore continens, segmentum integumentum linguae balaenæ cum corpore reticulari. Huic addidi segmentum brassicæ crispæ rarissimæ, numquam à me visæ.

N. XX.

Pedamentum & supra illud, segmentum Intestini ilei ex homine. Repletio facta per venam portæ,

ASSFR II.

N. XXI.

Pedamentum &c. Portio diaphragmatis humani, cujus vasa ad extremitatem usque sunt repleta.

A 2

N. XXII.

Pedamentum &c. Frustum intestini inverſi & inflati, unde tunica nervea cellulosa facta.

Pedamentum &c. Frustum lienis vitulini, cujus repletio facta per arteriam; hujus pulposa ſubſtantia adempta, conſpicienda ſeſe præbent fibræ, (ſtamina,) ſulci, ſpatia inania, minus caute cellulae dictæ, cum propriè nullae reperiantur membranulae cavae, ſed vero ſtamina ſeu fibræ, inter quas pulpa hoſpitatur.

Phiala in liquore conſervans, ſegmentum penis virilis. Repletio facta per arteriam ceraceâ materiâ rubrâ. Tria corpora nerveo-ſpongioſa hic in conſpectum veniunt: ſuperius foramen eſt portio venae, inferius meatus urinarius.

Phiala &c. Pueri brachium vitae ſpeciem referens, in quo continetur ſegmentum placentae uterinae humanae, cujus vaſorum extremitates ad ultimum uſque repletæ.

Phiala &c. Segmentum intestini ilei ex homine, cujus vaſa ſunt repleta per venam meſentericam, ut autem objecti facies interior accederet parieti phialae, comprimitur per ramum floris paſſionis.

Phiala &c. Digitus maximus pedis humani, à quo dependet corpus reticulare & epidermis, ut in conſpectum venirent papillae nerveae extra cutim non nihil prominentes.

Phiala in liquore &c. Segmentum intestini recti ex juvene. Hujus vaſa ſanguinea ſunt repleta ceraceâ materiâ dilutiore rubedine prædita? facie interiore in conſpectum veniunt Cryptae Boerhaviae, ſeu lacunae, audiuntque aliis glandulae, in quibus conficitur & excernitur limoſus humor ad lubricandum dictum inteſtinum.

Phiala in liquore continens, fibras musculares diſſolutas in fibrillas telam areanarum ſuperantes; haerentque hae fibrillae in ramo pimpinellae ſpinoſae, ut luculentius in conſpectum venirent.

A N A T O M I C A.

5

N. X X X.

Phiala in liquore &c. Intestinula foetus humani, cujus vasa in totum sunt repleta, ita ut summâ rubedine superbiant: supra operculum hujus phialae reperitur pedamentum exiguum, cui impositum est umbella flor. Ammi majoris.

N. X X X I.

Phiala in liquore &c. Segmentum placentae uterinae humanae: cujus vasa sanguinea placentam constituentia mirum in modum sunt repleta, ita ut ultimae extremitates subtilissimae in conspectum veniant, & nullas glandulas peculiares in placenta reperire hic luculentissimè appareat.

N. X X X I I.

Phiala in liquore &c. Segmentum renis humani, vitae speciem repraesentans, in eo visui occurrunt duae tresve papillae cultro nonnihil incisae, haerentque adhuc in tubulis pelvis. Ramus moldavicae orientalis comprimit objectum versus phialae parietem, ut luculentius visui occurrat objectum.

N. X X X I I I.

Phiala in qua liquore repleta reperitur, una ex placentis uterinis vitulinis: hujus vasa ita sunt repleta, ut illarum extremitates, telae araneorum subtilitatem adaequant.

N. X X X I V.

Phiala in ea &c. Pseudo-membrana ex sanguine humano, sola conquassatione à me facta, post venæ sectionem.

N. X X X V.

Phiala &c. Epidetmis & corpus reticulare infantis manus, cheirothecam repraesentantia, ne unguibus quidem objecto ademptis: plantula addita est momordica Zeylan. fructu rubro.

N. X X X V I.

Phiala liquore repleta & in ea Pueri Lingua naturali colore praedita, in qua conspiciuntur papillae linguales, ut & epiglottis, huic adpositus est ramus Eryngii

N. X X X V I I.

Phiala ut supra. Portio piae matris foetus humani recens nati. hujus arteriae sunt repletae, unde rubedinem acquisiverunt.

N. X X X V I I I.

Phiala ut supra. Digitus pedis maximus ex muliere propectae aetatis. Repletio facta par arteriam, unde papillae nerveae sub ungue rubicundissimae apparent. Cuticula & corpus reticulare

6 T H E S A V R V S

summa albedine superbiunt, id quod satis superque indicat, nec epidermidem, nec corpus reticulare vasis sanguineis gaudere.

N. X X X I X.

Pedamentum & supra illud, segmentum pulmonis ovini, ita praeparatum, ut plurimae vesiculae pulmonales pateant. objectum rubicundum propter vasorum repletionem.

A S S E R III.

N. X L.

Capsula oblonga continens aliquot lamellas plantae arboreae, nempe malvae Japonicae sibi invicem appositae, repraesentantis sericum albissimum, suntque nil nisi vasa succosa jam arida, & per siccitatem fibrae dicta, in lamellas disposita.

N. X L I.

Capsula & in ea segmentum Intestini ilii inversi, & inflati balaenae, ut tunica nervea inflata, cellulosa sit facta.

N. X L I I.

Pedamentum & supra illud, vexillum confectum ex Epidermide plantae pedis mulieris obesae, in eo videre est differentia, quae reperitur sub planta pedis, & ubi recessit ab ea.

N. X L I I I.

Pedamentum &c. Segmentum magnum hepatis humani. Repletio facta per venam cavam. Spina bicolor, denotat superficiem partis gibbosae, ubi acini rotundi illaesi comparent, in opposita vero parte cultro laesi sunt. Optimaе notae hocce subiectum!

N. X L I V.

Pedamentum ut supra. Frustum lienis vitulini. Repletio facta per arteriam; optimaе quoque notae.

N. X L V.

Pedamentum ut supra. Cupula facta ex intestino ileo inverso & inflato, idque ex vetula obesa. Repletio facta per venam cavam, visumque allicit, propter nitorem objecti & vasorum reptatum peculiarem.

N. X L V I.

Pedamentum ut supra. Segmentum cutis humanae, cujus arteriae sunt repletae ceraceâ materiâ rubrâ. In hoc objecto conspiciuntur papillae. Facies interior notatur puncto nigro, ibique

ANATOMICVS NOVVS. 7

ibique apparent papillæ nerveæ abscissæ, quæ aliis glandulæ perperam audiunt.

N. XLVI.

Pedamentum ut supra. Segmentum nasi foetus humani recens nati, per cujus involucrum vasa arteriosa disseminantur, idque peculiari reptatu.

N. XLVII.

Pedamentum &c. Segmentum penis virilis. Spina bicolor maxima indigitat corpus nerveo-spongiosum, corpus nerveo-spongiosum minus vero, quatenus constituit glandem penis, donatur capite aciculæ flocco albo obsitæ: aciculæ capite nudo indigitatur meatus urinarius: spinulis binis tunica cellulosa, ultimo, cutis tenuitas notatur puncto nigro sub spinula tenuissima confito.

N. XLIX.

Pedamentum &c. Anterior pars penis virilis, in qua tria corpora nerveo-spongiosa sunt repleta ceraceâ materiâ rubrâ: hujus tunica cellulosa, sub cute sita, flatu conspicua reddita est: præterea cutis tenuitas chartæ papyri instar in conspectum venit.

N. L.

Pedamentum &c. Lamella penis virilis. Duo corpora nerveo-spongiosa majora, ut & tunica cellulosa sub cute sita, flatu sunt repleta, præterea septum penis hic quoque conspicitur.

N. LI.

Pedamentum & supra illud, segmentum lienis vitulini ab ambiente membrana in totum denudatum. Repletio facta per arteriam.

N. LII.

Pedamentum &c. Vexillum è cute humana rubicundissimum propter vasorum sanguineorum repletionem, quæ per superiorem, seu exteriorem partem repunt. Discrepant, hic loci ab iis, quæ repunt per interiorem, sc. quia hæc non pertinent ad cutim, sed ad tunicam cellulosam, id quod facile alicui imposeret.

ASSER IV.

N. LIII.

Phiala liquore repleta, continens foetum ovinum digiti minimi.

nimi magnitudine, hærentem à proprio amnio, & in latice naturali limpidissimo natantem, ita ut fœtus luculentissimè in conspectum veniat.

N. L I V.

Phiala, in qua continetur embryo cuniculi grano hordei muniti magnitudine in liquore, dependens à funiculo & placentulæ rudimento, octo dierum.

N. L V.

Phiala liquore repleta, & in ea frustum magnum vermis lati.

N. L V I.

Phiala ut supra. Ovum muliebri fœcundatum uteroque exclusum, nucis moschatae magnitudine: è chorio emergit omnino placentulæ rudimentum. Illud objectum nondum aperui, ita ut nesciam quid intus contineatur, & à quo tempore utero gesserat mater. Objectum rarissimum.

N. L V I I.

Phiala &c. Susceptio Intestini Ilei verminosa è puero. Hujus vasa sanguinea sunt repleta.

N. L V I I I.

Pedamentum & supra illud pes juvenis, balsamo præparatus & induratus atque rubicundissimus, propter vasorum sanguineorum repletionem ceraceâ materiâ rubrâ.

N. L I X.

Phiala &c. In ea, segmentum epidermidis, corporis reticularis & cutis Æthiopissæ. Notandum; hocce objectum dependet ab epidermide, & corpore reticulari, quorum facies exterior, epidermis, coloris est cinerei, facies interior, nigra, est corpus reticulare: inferior pars, dependens à dictis integumentis, est cutis, nobisque hic occurrit subnigra, quam contraxit ab epidermide, quantumvis cutis sit à natura albissima.

N. L X.

Phiala &c. In ea Exuviae, seu sceleton mali Armeniaci, Belgicè *Abricoos*, cujus constitutio vasorum multum discrepat à pyrorum caeterorumque fructuum.

N. L X I.

Phiala magna &c. In ea, fœtus humanus, vitae speciem repræsentans, octo præter propter mensium, capite inclinato, oculisque clausis, mentitur dormire, continetque manibus segmentum lienis vitulini evolutum.

N. L X I I.

N. L X I I.

Phiala, in qua continetur in liquore Fœtus humani brachium, vitæ speciem repræsentans; huic à latere adfita est ejusdem manus epidermis & corpus reticulare cheirothecam apprimè repræsentans, ne unguibus quidem ademptis. Hocce objectum adspicientium oculos allicit, & visui gratiam conciliat. plantula apposita est balsamina, mas Zeylan. fructu longo-flavo.

N. L X I I I.

Phiala &c. in ea Exuviæ rapæ, caudâ ademptâ.

N. L X I V.

Phiala &c. in ea Segmentum piæ matris fœtus humani, octo circiter mensium, cujus arteriæ perbellè sunt repletæ.

N. L X V.

Phiala &c. in ea Segmentum lienis virginis viginti quinque circiter annos natæ absque repletionem, repræsentantque vasorum extremitates, penicillos. Illud objectum mihi valde charum, propter causas hic reticendas.

N. L X V I.

Pedamentum & supra illud, lamella minor penis balænx, in qua videre est, quanta sit inter hanc, & penis virilis analogia. Foramina in ambitu, sunt vasa sanguinea abscissa & numerosissima.

N. L X V I I.

Phiala, in qua continentur in liquore fibrillæ carneæ, in fibrillas tomentosas separata, suntque tam teneræ, ut telam aranearum superent.

N. L X V I I I.

Pedamentum, & supra illud, fœtus humani stomachus sex circiter mensium à gestatione. Repletio facta per arteriam, unde summam contraxit rubedinem.

N. L X I X.

Pedamentum &c. Semi-pulmo fœtus humani cum annexo corculo, quorum arteriæ sunt nitidissimè repletæ. Punctum nigrum indigitat portionem diaphragmatis.

N. L X X.

Phiala in liquore fervans frustum capitis ossei vitulini, & in eo rete mirabile; arteriæ rete constituentes perbellè sunt repletæ, unde objectum summam quoque contraxit rubedinem. Hocce subjectum desumpsi ex vitulo, quem vacca utero gestaverat per semi-annum mortuum, cujus historiam admirandam legerè est in

tractatu meo belgicè conscripto , de uteri musculo & firmiore adhæsione placentæ , in statu præternaturali.

N. L X X I.

Pedamentum & supra illud, segmentum intestini coli examine. Repletio facta per venam cavam. Notandum : Quta fit differentia, ratione constitutionis hujus, ab ea, quæ reperitur circa venam portarum.

A S S E R V.

N. L X X I I.

Pedamentum &c. Segmentum folii aloës africanæ, quod insultat sceleton muris album. Not. in foliis hujus plantæ omnia vasa succosa secundum longitudinem repunt, absque visibili ramificatione.

N. L X X I I I.

Phiala in liquore continens brachium fœtus humani, vitæ speciem referens, in cujus manu continetur lienis vitulini segmentum.

N. L X X I V.

Phiala &c. Fœtus humanus trium circiter mensium à conceptione. In eo, loco nasi, propendicula carnea adhaeret, proboscidis instar, huic aditus est ramus plantæ ex insula St. Jago, scilicet lotus flore pullo dictus.

N. L X X V.

Phiala in liquore continens segmentum arteriæ splenicæ vitulinæ, ceraceâ materiâ rubrâ repletæ: variis locis in extremis ramulis adhuc dum pulposa substantia annectitur, aliis verò locis destituitur eadem, & sic videmus ramulos desinere in formam penicillorum nonnihil detritorum.

N. L X X V I.

Phiala & in ea in liquore testiculus humanus evolutus, suntque vascula testes constituentia, perquam tenuia. Objectum bonæ notæ.

N. L X X V I I.

Phiala &c. Foetus humani brachium, vitæ speciem repræsentans, in cujus manu continetur portio piæ matris alterius foetus humani, suntque vasa arteriosa repleta & rubicundissima.

L. L X X V I I I.

Pedamentum, & supra illud, semi-lien humanus. Repletio

ANATOMICVS NOVVS. 11

tio facta per venam. Hujus extremitates venosæ & pulpôsæ, tam mirificè oculos incurrunt, ut sustineam, impossibile esse, ut sculptor illas possit per figuras exprimere, ut deceret.

N. L X X I X.

Phiala in qua continetur in liquore, Cutis plantæ pedis, cum epidermide & corpore reticulari mulieris europæ: facies exterior est corpus reticulare, subflavum. Sub hoc objecto reperitur aliud segmentum cutis plantæ pedis, hujus facies exterior, est epidermis. Herba adfita est herniaria.

N. L X X X.

Pedamentum & supra illud, Segmentum cutis rubrum è puero. Arteriæ sunt repletæ, ut reptatus earum oculos incurreret, qui non vituperandus. Subjectum bonæ notæ.

N. L X X X I.

Phiala in qua in liquore continetur Cortex pyri Poire sinjoor dicti, cujus superficies exterior obsita est innumeris particulis acinosis, Belgice *peukeltjens*, sicuti cutis nostra cum papillis nerveis: facie interiore è contra in conspectum veniunt ramulorum succosorum extremitates, quæ videntur desinere in dictis particulis acinosis: hæc autem omnia radiis solaribus sunt exponenda, oculis armatis.

N. L X X X I I.

Pedamentum, cui impositum Vexillum è cute infantis, cujus arteriæ sunt repletæ. In eo considerandum, quantumvis objectum sit rubicundissimum, attamen adversus lucem visum, vix occurrit ramusculus arteriosus, à latere verò milleni ramusculi visui comparent.

N. L X X X I I I.

Phiala in qua continetur Piae matris portio è corpore humano: in ea luculenter apparet, quantumvis sit admodum tenuis) in sese continere tunicam cellulosam; variis etiam in locis hic conspicuum est, ceraceam materiam sese exonerasse in dictam tunicam.

N. L X X X I V.

Pedamentum cui impositum Semi-ren humanus. Repletio per arteriam facta est.

N. L X X X V.

Phiala &c. Portio tunicæ papillofæ œsophagi ex testudine magna? hoc objectum magnam habet analogiam cum tunica buccarum & linguæ bovinæ. Omnes hæ papillæ gaudent

epitheliâ firmiore, duriore & acuminata. Plantula adfita est Juniperus Goënsis.

N. L X X X V I.

Pedamentum &c. Portio intestini jejuni hominis, cujus repletio facta per venam portæ.

N. L X X X V I I.

Phiala &c. Segmentum cutis, cum cuticula & corpore reticulari ex Æthyope. Pars superior cutis, albissima, pars inferior, cuticula & corpus reticulare, epidermis coloris cinerei, est, corpus reticulare, nigerrimum.

N. L X X X V I I I.

Pedamentum &c. Cor & pulmo infantis balsamo indurata. Repletio facta per arteriam. Hæc omnia in statu naturali sunt relicta.

N. L X X X I X.

Phiala &c. Exuvia seu sceleton pyri Bonae notae.

N. X C.

Pedamentum &c. Segmentum intestini jejuni ex juvene, cujus juga (seu valvulae conniventes) vix conspiciuntur, id quod in tali aetate naturale. Objectum summâ rubedine superbit propter arteriarum repletionem.

A S S E R. VI.

N. X C I.

Pedamentum, cui impositum Segmentum membranae chorii, cum portione cotyledonis ex ove. Objectum nitidissimum.

N. X C I I.

Pedamentum &c. Concha Pecten dicta, in qua continentur octo calculi è vesicâ felleâ hominis, suntque angulares.

N. X C I I I.

Pedamentum &c. Segmentum placentae uterinae humanae. Repletio facta est per venam.

N. X C I V.

Pedamentum &c. Portio Epidermidis ex cauda Balaenae nigerrima & admodum tenuis.

N. X C V.

Pedamentum &c. Glandulae conglobatae sub parotide sitae, ex homine. Repletio facta per arteriam. Objectum admirandum, ratione repletus arteriolarum.

XCVI.

N. X C V I.

Pedamentum &c. Exigua pars cutis ros-mari.

N. X C V I I.

Pedamentum &c. Segmentum lienis vitulini, cujus repletio facta per arteriam: hujus reptatus tam admirandus & subtilis, ut per figuras vix repraesentari possit.

N. X C V I I I.

Pedamentum &c. Lien infantis, cujus repletio facta per arteriam. Hujus ramuli dispersi per superficiem stomachum adspicientem, optime sunt conspicui, microscopio adhibito.

N. X C I X.

Pedamentum &c. Segmentum lienis humani, cujus arteria repleta. Hoc objectum radiis solaribus exponendum, oculis armatis, & in eo nonnulla nondum descripta inveniemus.

N. C.

Pedamentum & supra illud, Vesica juvenis inflata & balsamo indurata: hoc objectum obtinet globosam figuram absque rugis, vasaque arteriosa sunt repleta, unde summam rubedinem induit.

N. C I.

Pedamentum &c. Segmentum Intestini jejuni ex homine adulto, cujus valvulae conniventes, (potius juga,) optime sunt conspicuae. Hoc objectum post repletionem consuetam acquisivit duritiem, colore estque rubicundissimo.

N. C I I.

Pedamentum &c. Cordis auricula sinistra ex homine, ceraceâ materiâ rubrâ infarctâ, ut vera ejus figura melius cerni possit.

N. C I I I.

Pedamentum &c. Ureteris humani portio rubicunda, propter repletionem arteriarum.

N. C I V.

Pedamentum &c. Exigua lingua è fœtu humano, 6 circiter mensium à conceptione, estque ruberrimi coloris, propter vasorum repletionem.

N. C V.

Pedamentum &c. Segmentum epatis ex juvene duodecim ferè annorum, cujus repletio facta per arteriam. Optimae notae.

N. C VI.

Pedamentum &c. Ren bisectus ex ove, repletus materiâ ceraceâ rubrâ. In hoc objecto discretio apparet inter renem ovium & humanum, quae magna.

A S S E R. VII.

N. C V I I.

Pedamentum, cui impositum Segmentum stomachi juvenis. Repletio facta per arteriam, hujus reptatus planè diversus, quam in intestino ileo aut jejuno.

N. C V I I I.

Pedamentum &c. Substantia musculosa brachii fœtus humani, eum in finem conservata, ut in conspectum veniret admirandus numerus vasculorum arteriosorum repletorum, ut & exitus materiæ ceracæ rubræ roris instar per substantiam muscularem, id quod rarum.

N. C I X.

Phiala in liquore conservans Portionem cerebri, pia matre obductam: hujus arteriæ sunt repletæ, ex homine.

N. C X.

Phiala in qua continetur Semi-ren humanus, Spinula intrusa denotat papillas renales rubicundissimas propter arteriæ repletionem.

N. C X I.

Pedamentum, & supra illud, portio mesenterii hominis adulti, admodum obesi: per cujus pinguedinem innumera vascula sanguinea repleta disseminata sunt, unde totum objectum summâ rubedine perfusum est. Glandulæ mesenterii, admirando reptatu vasorum sanguineorum præditæ, microscopio visæ.

N. C X I I.

Pedamentum &c. Portio lienis humani, balsamo indurati, cujus vasa nitidissimè sunt repleta. Hic conspiciendum sese offert, quanta sit discrepantia circa vasa lienis, hepatis, renum aliarumque partium. NB. Spinula bicolor intrusa denotat faciem exteriorem.

N. C X I I I.

Phiala magna, & in ea Fœtus humanus masculinus sex septemve mensium à conceptione, in quo observatu dignum, quod positura ejus sit oculis clausis, ut videatur tanquam cogitabundus: à latere positum est segmentum placentæ mulieris non repletum.

N. C X I V.

N. CXIV.

Pedamentum, cui impositus Lien ovinus. repletio facta per arteriam, cujus extremitates ultimæ tomenti instar sunt tenuissimæ. Objectum optimæ notæ.

N. CXV.

Phiala in liquore continens Sceleron sive exuvias pyri sacchari cum pulpositatibus suis extremis. Optimæ notæ. Vid. Tab. II.

N. CXVI.

Phiala in liquore continens quatuor Digitos pedis hominis adulti; cujus cuticula & corpus reticulare sunt adempta, ut in conspectum venirent millenæ papillæ cutaneæ, prominentes extra superficiem cutis, magnitudine arenularum. Supra operculum reperitur alia phiala, liquore repleta.

N. CXVII.

Continens portionem Epidermidis ex pilosa capitis parte, tenuitate superantem epidermidem cutis aliarum partium: ita ut non sit ubique in corpore humano ejusdem tenuitatis.

N. CXVIII.

Phiala & in ea, Fœtus humani pia mater. Repletio facta per arteriam. Hic notandum, quod variis locis in conspectum producantur particulæ corticis cerebri, in pulpæ formam.

N. CXIX.

Pedamentum & supra illud, semi-lien humanus monstrosus. Repletio facta per venam, ceraceâ materiâ flavâ; in eo notandum, quod membrana lienem ambiens, perquam crassa sit, id quod aliquoties offendi, forsan à prægressa levi aut gravi inflammatione?

N. CXX.

Phiala cum liquore, in qua Infantis brachium, vitæ speciem referens, in cujus manu continetur segmentum intestini jejuni humani, cum suis vasibus repletis. Objectum optimæ notæ.

N. CXXI.

Phiala &c. Magna portio placentæ uterinæ humanæ. Repletio facta per venam. Ab unâ parte summa rubedine superbit, altera pars adhuc obducta integumento albo nuper à me detecto, obducens eam partem, quæ respicit uterum.

N. CXXII.

Phiala ut supra, & in ea portio membranæ chorii vitulinæ:
hujus

hujus vasa optimè ad extremum usque sunt repleta ceraceâ materiâ flavâ.

N. C X X I I I.

Phiala ut supra, & in ea Apium fœniculi marini folio, à quo dependet embryo humanus ita compressus, ut faciem naturalem amiserit.

N. C X X I V.

Pedamentum, & supra illud Semi-ren humanus. repletio facta per venam, ligneam acquisivit duritiem, balsami ope.

N. C X X V.

Pedamentum, cui impositum Segmentum lienis vitulini, cujus arteria tam accuratè repleta, ut extremitates microscopio visæ mentiantur nubeculas.

N. C X X V I.

Pedamentum ut supra, semi-penis virilis inflatus. Seta maxima bicolor indigitat alteram partem corporis nerveo-spongiosi majoris, & super illam occurrit minor seta, tunicam cellulosam, sub cute sitam, demonstrans: minima, portionem corporis nerveo spongiosi minoris, exteriorem partem glandis constituentis. Seta obtusa, paraphymosim factitiam flatu, & sic arte factam; hæc autem seta sub glandis corona sita est. Duo puncta rubra, meatum urinarium: punctum rubrum solitarium indigitat locum, ubi corpus nerveo-spongiosum minus definit.

A S S E R V I I I.

N. C X X V I I.

Phiala in liquore continens Exuvias, seu sceleton pruni, non fatellitum ope, sed verò propriis manibus affabrè concinnatum, ac præparatum.

N. C X X V I I I.

Phiala ut supra continens Segmentum placentæ uterinæ humanæ. Repletio facta per arteriam. Vasa hujus objecti analogiam habent cum vasculis corticem cerebri constituentibus, ratione tenuitatis.

N. C X X I X.

Pedamentum, cui imposita, costa infantis, per macerationem in liquore acido ita flexilis facta, ut sine ullo incommodo potuerim redigere in formam litteræ P.

N. C X X X.

N. C X X X.

Pedamentum ut supra. Lien & pancreas juvenis balsamo indurata: horum repletio facta per arteriam. In iis videre est, quanta sit discretio vasorum lienis & pancreatis.

N. C X X X I.

Phiala ut supra. Segmentis cutis humanæ, in quo luculenter comparent particulæ prominentes epidermidis, nonnullis papulæ dictæ, de quibus in futurum.

N. C X X X I I.

Pedamentum & supra illud, segmentum ossis femoris ex homine, mirum in modum incrassatum: an ex prægresso hydrope, aut alia inconvenientia?

N. C X X X I I I.

Phiala ut supra. Exuviae seu sceleton pyri parvi. optimæ notæ.

N. C X X X I V.

Phiala ut supra. Holotharius Zeylanicus velivolans. *Hermannii. cat. mus. Zeyl. N. 38.* Zoophytum venenatissimum, & causticum per summa maris Indici velivolans, colore iridem forma expansam, sed cavam vesicam referens, parte suprema velo, infra multis longissimis filis, quasi remo instructum, colore cæruleo & rubro, Belgicè vulgò *een bezaantje* vocatur. Repertus fuit in ventriculo piscis volantis, seu harengi volantis; in fundo phialæ reperitur pediculus marinus.

N. C X X X V.

Phiala &c. Uterus exiguus, idque è fœtu humano, septem circiter mensium, vespertilionem cum suis alis repræsentans, repertus est hic fœtus in aqua sub cloaca. In hoc objecto, vitæ speciem repræsentante, videre licet, quomodo os uteri internum sit constitutum in illa ætate, scilicet rugosum & clausum.

N. C X X X V I.

Phiala ut supra. Segmentum tendinis è Balenâ, cujus admiranda facies hic videri potest. Pone hoc objectum reperitur chamæcyfe, cujus ope hocce segmentum comprimitus versus phialæ parietem.

N. C X X X V I I.

Phiala &c. Piscis pastinaca. *Fab. Column. & aliorum.*

N. C X X X V I I I.

Pedamentum & supra illud, aplustre confectum ex vasis fucosis mali armeniaci, Belgicè vulgò, *Abricoos*, suntque maximo numero. optimæ notæ.

C.

N. CXXXIX.

N. C X X X I X.

Phiala ut supra. Ren cum annexo rene succenturiato ex fœtu humano.

N. C X L.

Pedamentum & supra illud, segmentum hepatis humani. Repletio facta per venam, quæ vasa mentiuntur nubeculam rubram in extremo. optimæ notæ.

N. C X L I.

Pedamentum ut supra. Segmentum mesenterii humani, cum suis glandulis repletum.

N. C X L I I.

Pedamentum ut supra. Duæ costæ ex infante, cum musculis intercostalibus rubicundissimis. In hoc objecto visibilis est ossificatio fibrosa quæ secundum longitudinem exporrigitur.

N. C X L I I I.

Phiala, in qua continetur Abortus humanus, scilicet embryo magnitudine capitis aciculæ, dependens à funiculi umbilicalis extremo. In eo notandum, I. quod embryo sit difformis, notaturque spinula nigra. II. Funiculus umbilicalis annectitur adhuc rudimento placentulæ cruore sanguineo nigro obducto. III. Objectum in totum est nigrum, & dicitur vulgò, & minus cautè, Belgicè *het moertje*, quum totum objectum fere nil nisi sanguis grumofus sit, qui habitus est pro placentulâ uterinâ.

N. C X L I V.

Pedamentum, cui imposuimus segmentum Intestini Ilei, cum diverticulo peculiari ex homine. Spinula bicolor indigitat dictum diverticulum, per quod innumera vasa sanguinea repleta disseminantur. Vid. Observ. Anat. Chirurg.

N. C X L V.

Pedamentum ut supra. Intestinula fœtus humani inflata, balsamo indurata, & nitidissime conservata. Punctum nigrum indigitat intestinum rectum, duo puncta cæcum, desinens in processum vermiformem, tria puncta, colon, quatuor puncta, Ileum.

ASSER IX.

N. CXLVI,

Pedamentum, & supra illud utraque palpebra, cum segmento cutis humanæ. Repletio facta per arteriam. optimæ notæ.

N. CXLVII.

Pedamentum ut supra. Vesica urinaria ex juvene: hujus vasa sanguinea in totum sunt repleta, ita ut ex meris vasis videatur constare.

N. CXLVIII.

Pedamentum ut supra. Aplustre confectum ex segmento intestini crassi mulieris. Repletio facta per ramum venæ portæ. optimæ notæ.

N. CXLIX.

Pedamentum ut supra. Segmentum musculi cum tendine, cujus vasa sunt repleta, unde summam rubedinem contraxere.

N. CL.

Pedamentum ut supra. Hepar foetus humani septem circiter mensium à conceptione: hujus repletio facta per arteriam.

N. CLI.

Pedamentum ut supra. Vesica urinaria foetus humani, cujus arteria repleta, summa rubedine superbiens.

N. CLII.

Pedamentum ut supra. Segmentum placentæ uterinæ humanæ. Repletio facta per venam umbilicalem, cujus reptatus peculiaris est. Optimæ notæ.

N. CLIII.

Pedamentum, ut supra, segmentum cutis humanæ, quæ scætet papillis cutaneis: macula nigra, denotat superficiem internam.

N. CLIV.

Phiala, & in ea, pia mater, cujus vasa sunt repleta, suntque tomenti instar tenuia.

N. CLV.

Phiala ut supra. Duæ secundinæ porcinae, nullis cotyledonibus ditatae, ut quidem in aliis quadrupedibus, sed vero duabus membranis præditæ, quarum chorii superficies interna ceu villosa, exterior verò æqualis & lubrica conspicitur.

N. C L V I.

Capsula, in qua continetur pedamentum, & supra illud reperitur Thymus bifidus è fœtu humano. Repletio facta per arteriam. Huic annectitur segmentum pericardii rubicundi, præ copia arteriolarum minutissimarum repletarum.

N. C L V I I.

Pedamentum & supra illud, segmentum hepatis humani. Repletio facta per venam portæ, optimæ notæ.

N. C L V I I I.

Pedamentum ut supra. Dimidia pars lienis mulieris obessæ, ætate proveciore. Repletio facta per venam. optimæ notæ.

N. C L I X.

Pedamentum ut supra. Segmentum stomachi juvenis, repletio facta per arteriam.

* * *

* *

In inferiore parte hujus Thesauri reperiuntur variæ Thecæ, seu repositaria, in quibus sequentia conspiciuntur.

I N T H E C A I^a.

Continentur duæ pyxides, seu scatulæ, una reservans fasciculum florum rariorum, statum vivum, vel vitæ speciem representantium, suntque horum petala, non solum magna, verum etiam minima, (id quod olim facere haud potui) expansa. Præterea color satis bene conservatus, etiamsi à pluribus annis carpti fuerint: inter flores agmen ducit flos radice Chinæ veræ Ind. Orient. quæ speciem senecionis æmularur, ut patet ex ejus semine papposo, huic fasciculo adsito. Præterea hic quoque adspiciuntur ramulis herbæ mimosæ spinosæ Americ. ut & Xeranthemum majus flore albo, cap. Bonæ Spei. &c.

In II^a. Scatula reperitur quoque fasciculus floribus rarioribus instructus, quos inter Humaria flore albo, puncto nigro notato, ut & Amaranthoïdes flore albo & purpureo ex Africa oriundus.

I N T H E C A II^a.

Continentur quoque duæ scatulæ, floribus rarioribus instructæ.

I N T H E C A III^a.

Conservantur VI. Capsulæ.

I N I.

I N I^a.

Est pileolus confectus è cute capitis infantis, cujus repletio facta per arterias.

I N II^a.

Planta ramosa ex alia planta. Vide Tab. I. fig. 1, Epistol. respons. ad VATER.

I N III^a.

Continetur alia planta ex alia planta, in forma fistulæ, in cujus cavo conspiciuntur sinus varii, cryptas Boerhavianas mentientes, uti videre est Tab. I. fig. 2. Epist. respons. ad VATER.

I N IV^a.

Libellus rarissimus confectus ex exuviis plantæ arboreæ, & quidem lamellatim sibi invicem appositis vel applicatis, & hic à se invicem separatim disjunctis, in formam folii papyri, idque absque amylo cocto, glutine, acu, filo: inter dicta folia reposita sunt exuviæ foliorum variorum arborum, id quod visum botanophilorum allicit.

I N V^a.

Continetur segmentum intestini tenuioris ex vitulo recens nato, cujus arteria est repleta, nobisque indigitat, quanta sit discretio inter reptatum & constitutionem harum partium in vitulo, ac in homine: an igitur absolum foret, statuere sanguinem brutorum in totum non convenire cum humano? Me quod attinet, alienus haud essem, præsertim cum viderim, magnum discrimen inter artificialem confectionem polyporum ex sanguine humano ac vitulino solâ conquassatione facta: si hoc considerassent auctores transfusionis sanguinis, nullus dubito, quin abstinuissent abs tam inutili & futili negotio.

I N VI^a.

Conservatur frustum hepatis humani, cujus repletio facta per venam cavam, unde hepatis acini luculenter in conspectum veniunt colore rubro, propter ceraceam materiam, eodem colore imbutam: quid sit acinus hic videre licet; si vero repletio facta fuisset per venam portarum, prorsus alia nobis occurrisset apparentia; attamen non tanta perfectione, ac desiderassem, præparatio successit; id enim vix possibile factu. Ea propter imposterum hisce non tanto desiderio inhaerere fert animus, contentus ipsis objectis & præparatis, & oculari invitatione venite & videte.

I N T H E C A V I I.

Asservantur Scatulæ floribus rarioribus repletæ.

E X P L I C A T. T A B.

T A B. I.

- A. Skeleton, potius exuviæ foliorum hederæ arboreæ.
- B. Skeleton Folii populi nigræ.
- C. Skeleton Folii Pyri sacchari.
- D. Skeleton Folii Fagi nigræ.

T A B. II.

Exuviæ Fructus Pyr. Sacchar.

- A. Vasorum succorum trunci.
- B. Segmentum corticis residuum.
- C. Pedicellus.
- D. Vasorum succosorum reptatus.
- E. E. Pulpa, seu Vasorum extrema.

F. Nigredo, & in sui medio Uterus pyri.

T A B. III.

Exuviae Opuntiae Americanæ spinosae in IV. lamellas divisae.

- A. Lamella prima.
- B. Secunda.
- C. Tertia.
- D. Quarta.
- E. E. Unio omnium lamellarum truncum constituentium.
- F. F. Spinæ.
- G. Serpens Americanus bicolor jaculatrix.

Fig. I

Fig. II

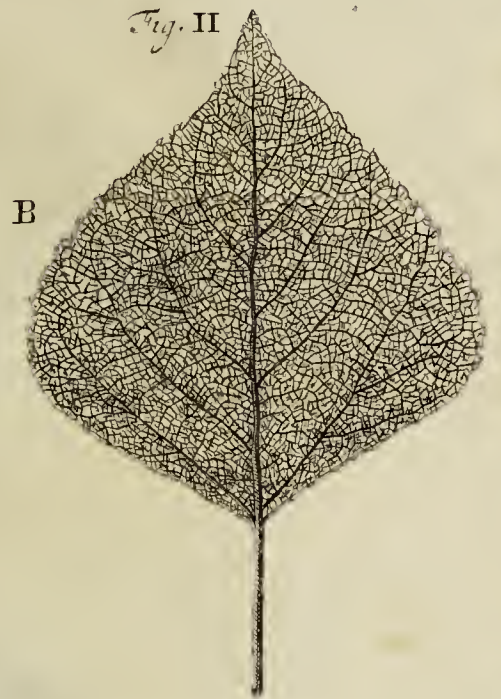

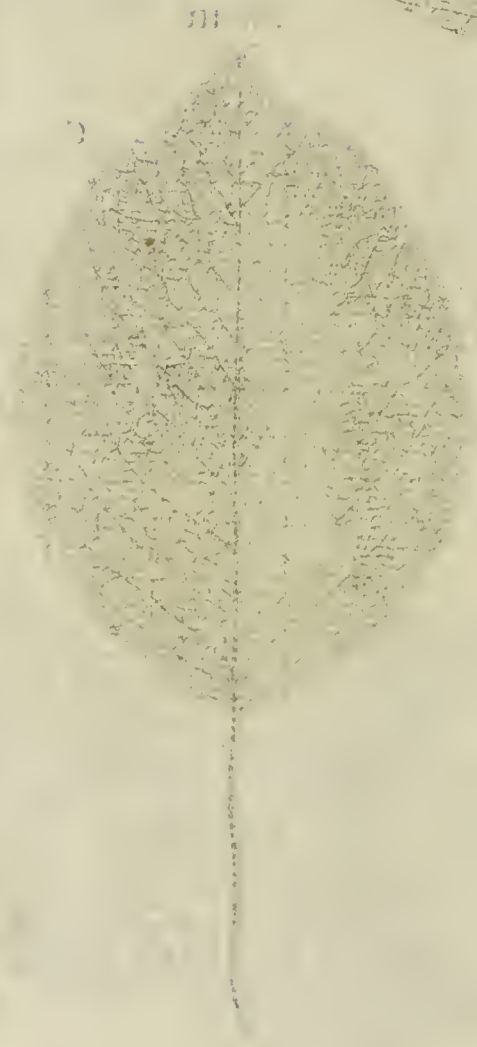
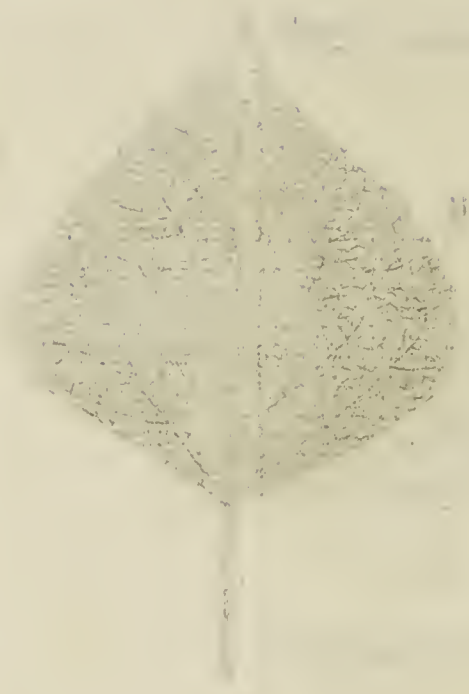
Fig. III.

Fig. IV.

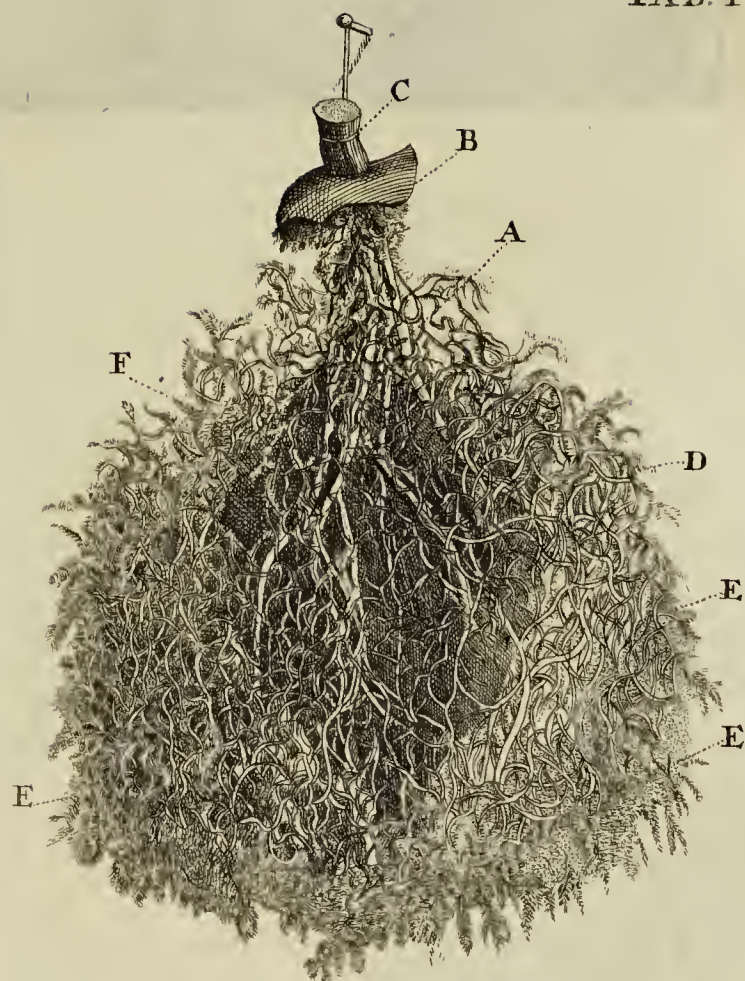

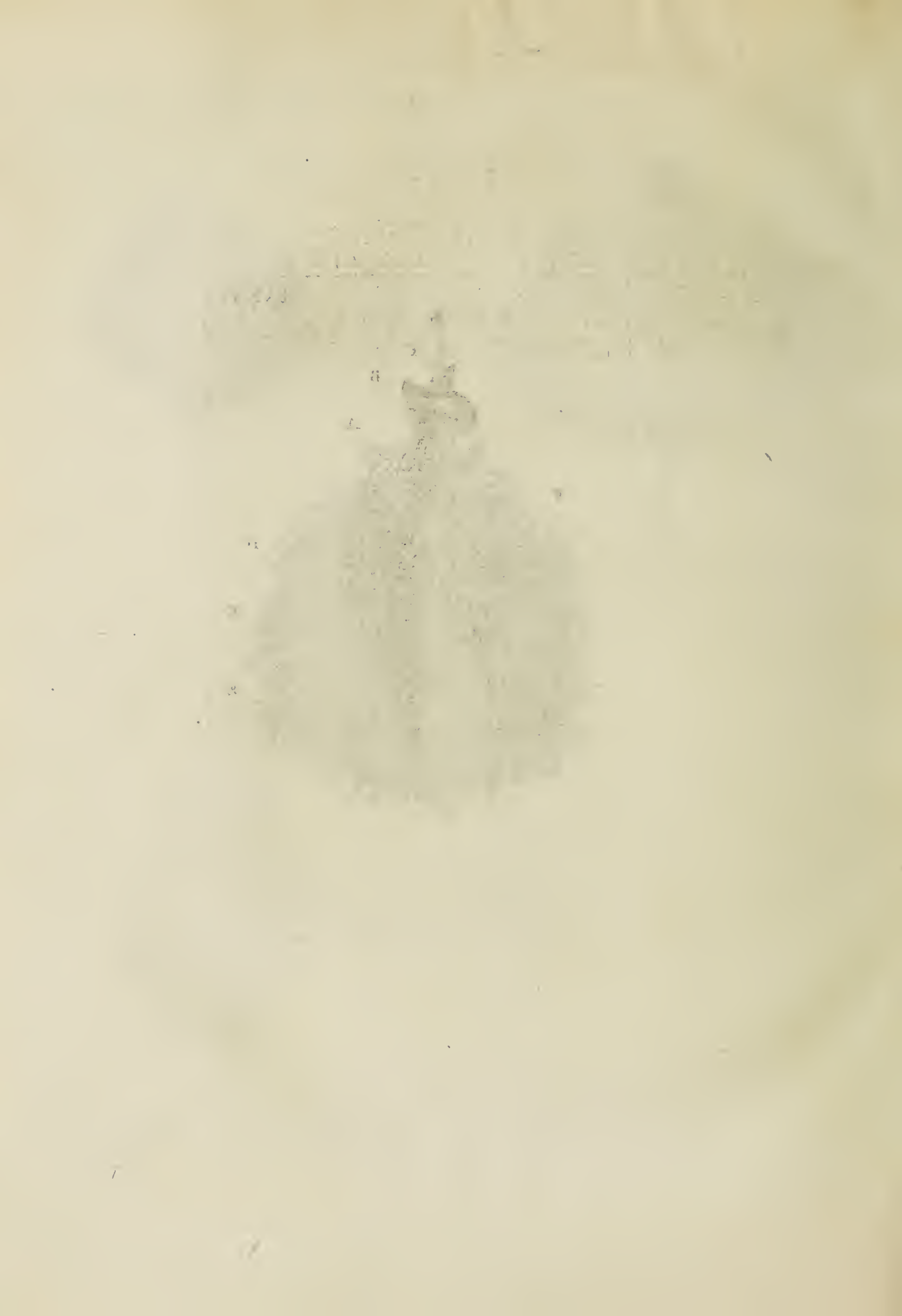

TAB. II

TRACTATIO ANATOMICA,
DE
MUSCULO,
IN
FUNDO UTERI
OBSERVATO,
ANTE HAC
A NEMINE DETECTO,

Cui, Accedit

Depulsionis secundinarum, Parturientium
Foeminarum, Instructio,

AUTHORE

FREDERICO RUYSCHIO,

Anatomes & Botanices Prof. Acad. Caesar. Curios.
Coll. nec non Reg. Societ. Anglic. Membr.

Ex Belgico in Latinum traducta,

A

JOANNE CHRISTOPHORO BOHLIO, BORUSSO.

AMSTELODAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.

A. N. C. cld lcccxliv.

TRACTATO ANATOMICA

MUSEUL

FUNDATIO

OBSEVATIO

A NEVINI DITTO

Expositio Anatomica

FRIDERICI A. D. 1750

Expositio Anatomica

FRIDERICI A. D. 1750

FRIDERICI A. D. 1750

FRIDERICI A. D. 1750

FRIDERICI A. D. 1750

V I R O,
I N
ANATOMICIS
P R I N C I P I,
I N
BOTANICIS

Perfpicaciffimo, Experientiffimo,

Tractatus hujus

A U T H O R I,

per orbem celebratiffimo,

M A E C E N A T I,

multa mihi laude confpicuo,

D. FREDERICO RUYSCHIO,

Anatomes & Botan. Profeff. Celeberr. Academi Caesar.

Curiof. Coll. nec non Reg. Societ. Anglic.

Membr. confumatiff.

Hoc observationum fuarum in Latinum tradu-
ctarum fpecimen, in novum propenfi animi
favorem, vitam Neftoream, fata invidenda, &
intemerata gaudia precatus, humillime

D. D.

JOANNES CHRISTOPHORUS BOHLIUS
BORUSSUS.

LECTOR AMICE!

FREDERICO RUYSCHIO, *Viro* & meritis & honoribus spectatissimo, *Seni*, nonagenario proximo, vegeta semper senecta, *Venerabili*, de novo gratulare, eo-que ardentioribus votis laetare, quod quo maiori annorum cumulo eum beatum sentis, inde indefeffiori cura & amore in tui salutem perfectioremve feratur, ut candelae instar, tibi inserviando, totus consumatur. Haec est generosarum virtutum magnanima illa indoles, quae spreta omni vitae brevis commoditate, patriam virtutum suarum splendore nobilitare, eruditionisve suae radios per longe lateque patentem orbem literatum diffundere cupit, non vanae ambitionis vel lucri adfectu, sed solo laudabili in publica commoda amore incitata, quo evidentissimo documento demonstraret, qui omnes egregii exempli sui sectatores, cuperet, & parandam immortalis nominis gloriam, sufficienti ratiocinio omnibus suaderet. Haec quoque *Ruyschio nostro*, cuius nomen meminisse sat erit, mens haesit, ut eruditione sua non sibi solum praeluceret, sed serae posteritati lucem appenderet, reipublicaeve salutem promoveret. Et certe, vota non fefellerunt, evasit, quod evadere voluit, & promeruit omnium suffragio principes in Anatome partes. Senex quidem, at semper laboriosissimus. Hinc tibi, *L. A.* incumbet, ut vitam Promotori salutis tuae à Summo Numine Nestoream preceris, grates quoque referas DEO Moderatori sapienti, quod novum tibi, novo hoc invento, novi amoris sui argumentum praeberit. Longum foret, si meritorum laudumve *Ruyschianarum* contexendus mihi foret catalogus, cum tanti Nominis veneratio in animis omnium temporum & gratiae posteritatis memoria per secula vivet immortalis. Palam est, quantis Magnus ille Russorum Imperator & Domitor, repetita vice, repetitis semper novis honorum documentis eum auxerit. Ingratis vero & ego forem, si propensionem eius in me meave studia, tacitus praeterirem; cum vero nil sit quo adfectum erga *Virum Celeberr.* exprimere possim, traductione hac filo crasso contexta, gratissimus compenso, quod compensare nequeo. Ceterum, observationes has de novo musculo eo acceptiores tibi futuras *L. A.* confido, quo noverim certius, arduam hanc materiam & in DEI gloriam & in publica reipublicae incrementa vergere, Si vero me ingenio itili Romani cespitasse, & traductione mea non omnia exacte explicasse dicis, mihi gratulor; si vero ultra crepidam carpis, meliora nesciens, an insaniam, an insaniam tuam laudem, dubius sum. Interim ut tamen aliquid dixisse videaris, gloriolam hanc tibi non invidebo, nec scommata malevolorum aegre feram, sed tibi Poetae illud occinam:

Ego, cur acquirere aliquid possim,
Invideor? Vale!

Dab. Lugd. Batavorum
A. N. C. MDCCXXV.
Prid. Kal. Novembr.

tur, cuius denominationes æque ac relationes superstitioni superstructa sunt, proluxiori dilucidatione parum indigentes.

Dixi igitur, prole enixo, secundinas iusta lenique opera, nulla plane vi esse expellendas. Quodsi placenta separata est, nullo conatu opus erit, sed sponte expellitur: si non, funem umbilicalem sine ulla attractione agimus; miseræ consulimus; ut leni conatu & renisu successivo eam deprimere, nervos intendat; si nondum recedit, puerperam pedibus suis erectam sistimus; renisum sine ullo tremore & conservatione mentis, subsequuturum fore, confidimus; abdomen oleo Camomillæ, vel unguento quod de Althæa conficitur, obvolvimus; clysmma emolliens substituimus; remedia ad mitigandos dolores præscribimus; nullo tristi adspectu mali cuiusdam indicia indicamus; linteis calefactis abdomini adhibemus.

Me dicturum fore, hariolaris, L. A. funem umbilicalem una manu arcte esse tenendum, indice vero alterae manus digito, iuxta funiculum impresso, placentam prope extremitatem funiculi esse perterebrandam. Hic me observatorem, observes, peto. Operationem hanc, scriptores quidem in operibus suis per figuras delineatam præ ceteris commendaverunt, & ubivis usu receptam fuisse certo constat, & ego quoque hanc in lectionibus meis, omnibus sæpe iniunxi; verum per detectum hunc novum musculum, & per observationes impræsentiarum descriptas, melius informatus, operationem hanc non aequè salutis promovendæ accommodatissimam esse, experior, nec dubito, quin me suasorem, auscultabunt omnes, nec sine antecesso examine, generali consensu approbationis operationem hanc laudibus evehent, præsertim, si argumenta mea probe pensitaverint, imprudentemque illam in procedendo præcipitantiam, removendam, cuperent.

Insuper etiam per observationes edoctus sum, indicem digiti non quamcunque placentæ uterinae molem una cum tunicis suis levi opera perterebrare posse, tum quod placentæ unius compages, alteram duritie longe superet, tum, quod manus, & imprimis digiti obstetricum in expellendis infantibus (quod si difficiles partus fuerint,) impotentes reddantur, tactusque non nihil obstupefeat quando de novo in amolienda placenta nervos omnes intendat; hoc non parvi faciendum erit, sed placentæ applicatae separatio tempori potius committenda

pera lecto reponenda foret, ut itaque omnes nunc adhortatos velim, ne precarie nimis, operationem hanc ceu accuratissimam praedicent.

Porro, sicco in tract. mea praeterire pede, nefas duco, nempe, enixionem, duplicem depulsionem insequi; depulsionem partus, & post hanc, secundinarum vel placentae, & unicuique in secretionem diversos inservire ministros emissarios; depulsiōni namque primae, vel partus opem praestare, non solum omnes fibras uteri motrices, numero plures, & diversimode circumrotantes, facilioremque partui depulsionem undiquaque promoventes, sed etiam musculos abdominis: secundae vero, haec est, placentae expulsiōni novum hunc musculum destinatum esse. Falsum ergo, quando duplicem hanc depulsionem, ad diversos effectus producendos, destinatam, eodem temporis puncto insequi debere, iactitant. Plurimum, secundum naturae cursum, partus in depulsiōne primas, placenta secundas partes tenet; non raro etiam placentae moles maturior existens, ante foetus partum expellitur, quem eventum non adeo salutarem pronuncio; quando enim hoc rerum statu partus illico non insequitur, mortuum saepius expelli conspiciamus: prae ceteris necessarium iudico, funiculum umbilicalem, si in separanda placentae mole occupamur, nulla attractione (uti commendavi) repetitis vicibus esse commovendum, alias enim placenta & fundum uteri simul extraheremus; hunc adfectum observantibus nobis, nec illico uterum in ordinarium situm reducentibus; uterus intumescet, ut dein reduci non poterit; & sic puerperas, miseras has, brevi horarum spatio, denatas, videbis. Sollicita ergo cura, in processu hoc, opus esse, publice declamo.

Mali huius indoles nonnunquam soli validissimo conatui parturientis in expellendo puerperii sanguinem natales suos debet, licet nulla attractione funiculum agitaverimus. Propria observatione expertus loquor, qui non una solum vice adfectui huic praesens adfui; sed etiam à malo feliciter liberari posse, dum modo illico subitanam operam praestemus, observavi. Ante L. annos, cum nemo in informanda arte obstetricia, hic Professoris munus subibat, symptomata haec frequentiora, ac nunc quidem, erant, nec ullam mali huius naturae rationem sufficientem dare poterant. Cum me vocabant, frustum aliquot carnosum parienti ex corpore propendere, referebant, quod alii per *mo-*
lam.

lam perperam definiebant ; alii plane monstrum pronunciabant. Tum temporis bis una die vocatus, malum hoc deploravi ; post lectiones autem publice institutas longo annorum serie occultum fuisse, unico haud ita pridem renato casu excepto, laetor.

Antequam filum abrumpam, his singularem adhuc observationem subiungere lubet. Insolita erunt, quae per demonstrata de putrefactione secundinarum imaginaria post prolem remansarum, & de infectione uteri in medium protuli. Huic adserto contradicens, defendebam ; secundinas non uteri sed tantum partus esse partem, & experientia magistra evinci posse, semper expelli, non obstante, an maturo an immaturo tempore expellantur ; & ex his concludebam, quod, quo minus infans mortuus vel per anni spatium in gravidis sine ulla putredine remaneat ; eo magis secundinae sine ulla uteri infectione remanere possint. Contra assertum hoc sequentem in modum ratiocinabantur ; num non infantes in utero materno mortui, putredine corrumperebantur ? Respondi ; quod corrumperebantur, cum nonnulla circa Objectionem hanc observaverim, quæ in *Dec. IV.* Deo providente ex professo pertractare animus haeret, observationum mearum prototypa per duos supra LX. annos à me collecta simul descripturus.

Hæc sunt, *L. A.*, quæ tibi communicanda duxi, humanissime rogans, in meliorem interpreteris partem ; de omnibus quidem Latino idiomate provulgatis observationibus *Te* certiores reddidissem, scias, nisi circulos meos, ut dixi, opus hoc insigni turbare videretur. Abunde iam rationes praelectionum mearum percepisti, & post partum enixum, principem in rite expellendis secundinis, curam esse, me observatorem & demonstratorem comperisti : imo, me quoque professum esse, separationem placentae nimium adstrictæ, tempori potius committendam, quam vitae periculo per frustra & partes esse eradicandam, operationemque hanc, cum plurimum vi peragatur, repudiandam fore, fateberis ; verum enim vero, quod si partus in extremis hæserit, & in aggregato cruore, placenta aliquantum avulsa, aliquantum etiam adhuc adstricta, expulsus sit, tum (*cum ex duobus malis minus eligendum,*) me dixisse etiam, in casu necessitatis summæ aliquid permissum esse, quod alia circumstantiarum facie reiiceretur, libere pronunciabis.

Qui optarem, ut hæc obstetrices, parturientes in expulsionem adjuvantes, animis suis firmiter imprimerent ; sane, saniore animi com-

scientia post operationem ita institutam, domum recedere, seque in expellendis secundinis & placenta nullo violento & imprudenti conamine, occupatas, fuisse, licet omnes relati adfectus, imo ipsa mors insequeretur, convictissimae & innocentissimae iure esse possent.

Cape ergo, *L. A.* lectiones meas, quorum testes *Inspectores Collegii Medici*, his semper praesentes auditores in arenam produco, & iudicia illa malevolorum, non nisi ex curta cerebri suppellectile sparsa, summa me patientis animi moerore, concoquisse, certo certius scias. Hanc insuper ingrati aevi nostri mercedem omnibus pro fideli informatione remanere tuo exemplo ipsemet comprobabis.

Vela igitur contrahens, labores meos DEUS summus in coelis benedictione sua ulterius ratos habeat, precor, & casus hos ex imprudenti placentæ annixae depulsione enatos, benignissime avertat, animitus voveo, quo revelationem absconditi huius mysterii univae gratiae divinae acceptam feramus, ex in prædicandorum divinorum benefactorum cumulo non tacita, sed alta & hilari voce, gratissimi VENITE! ET VIDETE! exclamemus.

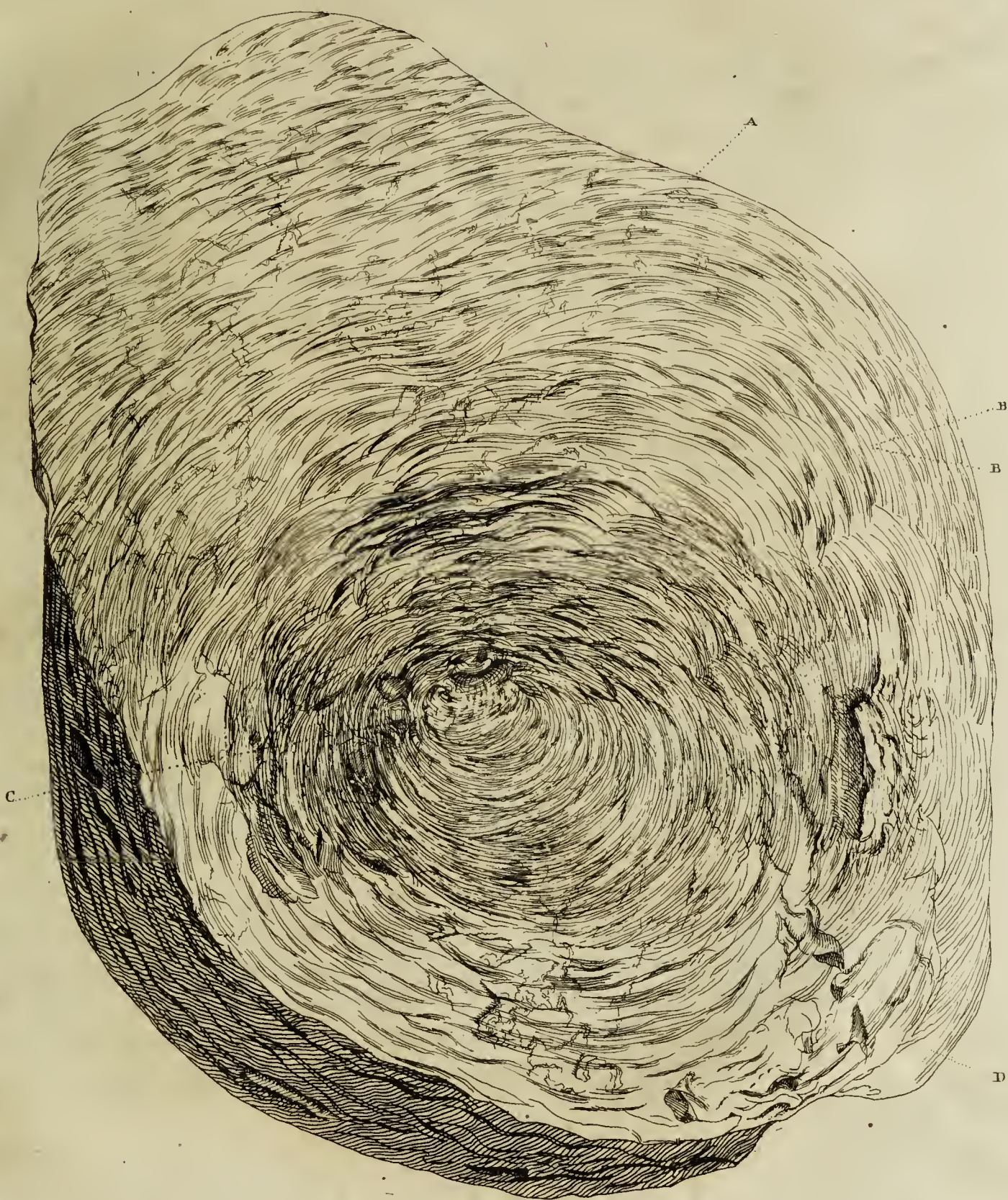
Ceterum, *Te, L. A.* obsecro, ne *tibi* vane imagineris, me Tract. hanc impræsentiarum explicatam, ardui momenti, cui vita, salutisve publica innititur, publico propterea revelare, ut me per observationes meas, mysterii huius interpretem, temeraria iactantia clamitem: sed antequam publico examini exhiberem, iudicii lance accurate pensitavi, & propositum meum, in incrementum totius reipublicae proponendum esse, Celeberr. Profess. Doctores, Chirurghi, obstetricum magistri, aliive ingenio & iudicio perspicacissimi iudicarunt, qui multis precibus contenderunt, ne observationes has sepultas paterer, sed universo orbi patefacere. En! non detrectavi, sed, quæ mihi innotuerunt, in Tract. mea lubens. DIXI.

E X P L I C A T I O

F I G U R Æ.

- A. Fundus uteri, puerperae cuiusdam, inversus.
- B. B. Musculus internus, depulsioni placentae uterinae inserviens, & ex fibris circularibus constans.
- C. Conus prominens interni, & inversi fundi uteri modo dicti.
- D. Fibræ circulares subtilissimæ.

TRACTATIO ANATOMICA.

Lector Amice!

Ova Tibi de novo profero, precibus tuis faepius fatigatus, ut Belgico idiomate legenda praeberem scripta mea, quae haecenus Latino sermone fere prodire, cum deficiente cognitione, nil tibi rerum mearum fructus accesserit.

Ne ergo petitis tuis amicis aequae ac iustis ulterius deessem; hinc te brumali hoc tempore de uno alterove instruam, de omnibus superfluum iudicans.

Quodsi innumerabilia illa benefacta, quibus omnipotens rerum Moderator, immeritum me à primis usque unguiculis onustum reddidit, & quae indigne ea compensaverim, mecum reputo; admiratione totus corrumpor, in omnibus susceptis laboribus DEI auxilium praedicans.

Sexaginta iam, & quod excurrit, anni praeterfluxere, cum investigandae inscrutabilis machinae Microcosmi, id est, machinae humanae, tanto amore incumberem, tantoque successu prosequerer, ut trium annorum spatio omnes me iam aliis profitentem audirent.

Instrumenta tum temporis usitata, reique demonstrandae accommodata, varii erant cultelli, forfices, catetheres, unci, cauteria actualia, sanguinem coërcentia, ut & tubuli cuprei, quae mihi multum inservisse, ut & adhuc inserviunt, lubens profiteor.

Longo annorum decursu his instrumentis usus fui, donec *Vir Celeberrimus, amicus amantissimus, Dr. Regnerus de Graaf* prodiret, qui novo plane siphone invento utebatur, in *Tract. de Organ. Generat. inservientibus*, delineato, quo instrumento vasa sanguifera spiritu, liquoreque varicolore iniiciebat, ut sanguinis motum eo melius observaret, id quod, novum

adhuc existens, multorum approbationem invenit, posthac vero reiectum fuit, eo, quod materia infusa continue praeterflueret.

Post hunc, fatis iam functus *Dr. Joannes Swammerdam* inclarescebat, cui siphon, priori absimilis, sequenti modo interveniebat: loco spiritus liquorisve varicoloris materiam quandam calefactam in vasa sanguifera imprimebat, quæ, in iis spissata, eructationem inhibebat.

Hoc invento illud sibi gratulari poterat, quod venas & arterias capillares, vel in ipso vultu conspicuas redderet; nova vero inventionis suae structura hoc non solum efficiebat: mysterium propius scrutemur, vasa enim capillaria diu iam, invento hoc nondum provulgato, visa erant; unde & *vasa capillaria* dicebantur, id est, vasa subtilissima. Nova haec ars eo tempore detegebatur, quo *Tractatus* nunquam fatis laudandos, *de Respiratione, de Apibus, & de Insectis* publico exhibisset.

Hic in Anatomicis pedem figebat, & mundana rejiciens, vitam piam & solitariam agebat, ut ex Operibus ejus videre licet, & quamvis multis precibus sollicitaretur Anatomem prosequendi, à proposito tamen suo ne latum unguem discedebat, donec DEO IUBENTE ad coelestia transiret.

Quamnam igitur materiam, *Vir pie memoriae*, in infusione vasculorum adhibuerit, notum mihi non est, nec mihi quicquam dixerat: Ego interim, DEO providente, materiam inventam, & feliciter successam, mihi gratulor, ita ut non solum infundam, ut supra dictum fuit, vasa capillaria, sed & ea subtilitate praeparem, ut texturae araneae similia appareant.

Hic errores detegebantur, quos in Operibus *summi illius Malpighii* legere potes, qui, vasorum extremitates in machina humana videri non posse, autumabat: quod insuper diu desiderabatur. Nunc eas videre, & extrema eorum tangere licet; nunc quoque in quo cespitaverint alii, observamus, cuius cognitionis sufficientis Anatome cadaverum, per tot retro lustra dissectorum, certiores nos reddere haud poterat.

Haec non sunt verba Thraſonica, sed absoluta veritas, imo beneficium Creatoris sapientis maximum; quod populo suo revelavit!

Hisce

Hisce adductis mortuum cadaver quasi resuscito, id est, ita omnibus apparet, ac si in statum naturalem transmigraverit, illudque à me non vanam iactantiam putes!

Milleni hominum semper viderunt, & admirationis vocola, *Obstupeo!* attoniti haeserunt, Obiectis meis nil nisi animam deesse comperies, membra moveri possunt, cuticula, carnosae substantia, pinguedo una cum intestinis naturalia apparent, & nitore suo, ac in vivo subiecto, corruscantia.

Ah! magnum de *Domino DEO nostro*, beneficium! tamdiu in tenebris palpitasse, & iam praesenti magno lumine affulgi! *Sursum corda!* grates persolvite cuncti!

I N S T R U C T I O

Detectae huius Artis.

Multi praeterlapsi sunt anni, cum ad hominem morti proximum inviserem. *Nitorem faciei*, quavis hora debiliorem observabam; cogitabam statim, num non intestina huius, aliaeve partes, naturali sua facie privarentur? Dictum! Factum! opera adhibita res ita se habebat; hae enim admodum exiguae molliculae, post sui destructionem collapsae, oculorum nostrorum aciem superfugiunt; arte vero mea praeparatae, vivae & suaves apparent, ac si nobiscum ita loqui vellent: Diu de nobis absque rei veritate disputatum fuit, iam externam & internam, superiorem inferioremve fabricam contemplemini, loquimini structuram & modum, quomodo nocte dieve conservationis vestrae ergo mandata officia stabili obsequio exsequamur.

Quum igitur cadavera mea in statu ceu perfecte viventis conserventur, vultu in genis nullis rugis obducto, sed naturali suo nitore rutilanti, hinc obiiceret quis: Nonne fuco superducta sunt objecta? R. Non faciem solum, sed annexam quoque omnium externarum & internarum partium fabricam, ac in vivo subiecto florido, observare licebit: quaeso, num omnia haec fuco superducere vales? Porro; ex his conicere poteris, operi hocce meo adversarios multos insultasse, quaerulantes, contradicentes, scommata eructantes, multasve censuras iniquas divulgantes.

Scripserat mihi Professor quidam, petens, ab ulterioribus novitatibus publico committendis desisterem, & his assentirer, quae antiquitus immobilis & absolutae veritatis nota donata fuere; imo expertus, intentum scopum non obtinuisse, ut mentem & principia mutarem, reiterabat literas suas, labores meos *contra Professoris dignitatem* esse somnians. Respondebam: VENI! ET VIDE! non venit, sed ad coeleste domicilium migrabat.

Expendenti mihi omnia singularia arcana, quae *Numen Divinum*, me interprete, orbi patefacere voluit, non sunt miranda bella illa intestina, repetitis vicibus adversus me enata, ut, fervore exaestuanti scripta mea legentes, mecum congressi fuerint, & vel haec libris suis indi curaverint: Oculos mihi ex orbitis meis eruendos prius mallet, quam *hypothesis Ruyfchianis* calculum adderem, donec tandem post quatuor vel quinque septimanas, literis ad me datis, arma iniusta deponerent, prava illa iudicia excusantes, seque iam ab aliis de demonstrata rei vertiate victos & vinctos esse, indicantes.

Et sane res non parvi momenti erat, publice adserere, corticem cerebri nullis glandulis constare, sed esse systema mollium vasculorum: Nemo hoc unquam audiverat nec legerat, mollem illam materiam, amylo albo cocto similem, foliis dici posse vasis constare.

Error saltem erat ex incredulitate proveniens; alii contra, ex odio & invidia iudicia ferentes, hanc veritati meae censuram anilem ore & scriptis tribuebant; *Ruyfchius* dicit nullas glandulas in corpore humano inveniri. En! nugas! figmenta! Ulterius, *Ruyfchius destruit arte sua glandulas*. Haec & similia iniqua sunt malevolorum iudicia!

Quid? quod obloquuntur etiam, particulas arte mea in aliam substantiam & praeternaturalem statum redigi, nec hoc veritati convenit. Hae pluresve objectiones hoc à me responsi habent: VENITE! ET VIDETE! Adversarios vero omnes brevi fere temporis intervallo invicem satis functos esse, mihi prae ceteris mirum videtur. Vah! requies dissidiorum maxima!

Haud ita pridem Tractatum quendam legens, errores non exiguos reperi. Auctor, artis meae mentionem iniiciens, non *Ruyfchium*, sed *Swammerdamium*, inventorem defendebat.

Fabulae

Fabulae hae sunt, cum nullum unquam cadaver, ad vivum prae-
paratum, demonstrarit.

Tectum hoc per secula arcanum Numini Divino me auctore
orbi communicandum placuit, cuius etiam soli gloriae non sine
grata mente refero.

Non facile memoria excidet opera illa arti meae impensa;
iam inventa, plura sese mihi miracula in corpore humano indies
offerunt, de quibus charissimus amicus, *Swammerdam*, nil
dixerat. Nulla dies abiit, qua non mutua amicitia conjunctis-
simi collocuti sumus, ast nec mihi, nec ulli quicquam de hoc
retulisse, libere fateor.

Inaudita hæc, primo mihi demonstranti, incantationes om-
nibus fuisse, & in nonnullis oris nullam plane approbationem
invenisse, dolebam, quae vero turbae sopitae iacent.

O! quam parum sine artis meae inventione de vasis sanguife-
ris notum erat; adserebant, arterias sanguinem in omnes cor-
poris nostri partes in sustentationem influere, quem venae re-
gerentes rursus peterent, & continuo illo circulari motu cor-
di insinuarent: dicebant, venas simplici, arterias contra dupli-
ci tunica involvi, id quod in tantum verum censeo. Tertio,
venas valvulis, arterias nullis constare, quod falso adseritur,
cum etiam in arteriis, circa cor reptantibus, observatæ fuerint.

His paucis coeci illi Magistri viam nobis indicasse; gloria-
bantur: Quanta ergo luce nunc nos innumeris his *Creatoris*
benefactis collustratos esse, sentimus; quod tibi, L. A. diluci-
dus explanaturus sum.

Primo: Quamvis antecessores nostri in perscrutanda vaso-
rum sanguiferorum frabrica (pro quo grates promeruerunt,
vel Herculeos sustinuerint labores, fines tamen eorum dere-
gere haud valuerunt, cui vero multum subest. Hos ego per
infusionem observabam, ut nunc plurimos, subtilitate tomen-
ti & telae araneae instar, evanescere videas? alios e contra-
rio in *Pulpa*, in nonnullis partibus *Vasculosam* permisceri,
demonstro. Antiqua lex obtinet: *Praesentemque refert quae-
libet herba Deum*. Nonne hanc extremitatibus vasorum sanguife-
rorum iure applicare potero, telam araneae subtilitate mire exili
supergradientibus? Quae tota nocte dieve, nullo otio intermisso,
occupata sint necesse est, ad conficienda, secernendaque ea,

quorum officio à DEO destinata sunt? Imo, semper. Ministri enim & emissarii sunt humorum, ex chylo-serositate provenientium.

Obiicerent: quâ concludamus, subtiles hac vasorum extremitates continuum motum exercere? R. Lectum dormiendi causa petentes, vas aliquod ad eliminandam urinam quaerimus: Evigilati, vase rursum prehenso, corpus onere suo liberamus: semper secretionem ope exilium renum vasculorum fieri, certum est: per consequens sanguis, vigilantibus aut dormientibus nobis, motum non sistat, absolutae necessitatis erit, alias fatalis homini hora imminebit. Eadem quoque musculorum & fibrarum motricium est ratio, in ventriculo, intestinis continuo motu laboriosissimorum, cuius summus ille & Celeberr. Hecquet, Med. Dr. & laudabilis Societ. Paris. membrum dignissimum, in eleganti Tract. de Trituratione cibi in stomacho, certiores nos reddidit, illudque locum sibi in intestinis vindicat.

Adde, motum respirationis, vigilantibus vel dormientibus nobis, perpetuum esse, cui exsequendæ musculi, pulmões una cum corde continuo suo motu respondent: hinc, cum perpetuum circulum describant, vasa illa sanguifera & lymphatica motum nec possunt, nec debent inhibere, alias actum est de vita.

Nova hac allegata observatione demonstro quoque, de quo per tot lustra altum fuit silentium, ramificationes magnorum vasorum sanguiferorum (scilicet, *Arteriae magnae*, *Venae cavae*, *Venae portae*, vel *portarum*), tam in substantia quam usu suo penitus esse dissimiles, Res, me iudice, summae utilitatis, qua plurimi errores ostenduntur.

In Operibus meis nonnullos iam ramos delineatos reperies; ne vero hoc solum de vasis nostris sanguiferis praedicari, scias, accedit &, quod vasa succosa pyrorum aliorumve fructuum, quae totam eorum substantiam fere constituunt, à se invicem discrepent, de quo suo tempore, *D. V. in Dec. Advers. IV.* fusius.

Des mihi hunc in finem partem quamcunque hepatis, cuius vasa sanguifera materia ceracea rubra impleta sunt; demonstraturus sum, hanc, per *Venam portae*, illam, per *Venam cavam*, aliam partem, per *arterias* infusam esse. Nonne

ne ergo adserendum, & pro vero accipiendum erit, unicuique in confectione exsequenda peculiare quid à DEO destinatum esse? Et unica sapienti providentia eius?

Supra memoratus *Dr. de Graaf*, incomparabilem *Pancreatis* delineationem in *Tract. suo de Partibus Generat.* exhibuit; nil vero singulare de vasis sanguiferis tractavit.

Tum temporis iam cum plurimis aevi praesentis Doctoribus, *Secretio! Secretio!* clamabant. Quæso, quid est *Secretio*? sine antegressa confectione per vasa, emissariis & ministris nempe, *mediante chylo-serositate sanguinis*, per quam serosam sanguinis materiam, in arteriis contentam, intelligo, cum vero nil huius in venis observetur, *sanguis* hinc inde *serosus* dicitur, dudum iam ita definitus, vel *serositas sanguinis*, quoniam à principe succo nutritio & chylo orbatus est.

Movent hic; modum secretionis dicerem? R. Hoc ultra sphaeram hominis, sapientiae divinae soli relictum est; & ultra sapere nolle, ac DEO placet, est *eruditum nescire*.

Hic pedem figerem, & satis superflua me retulisse, putarem. Ast, neutiquam! Artis etiam erit, cadavera haec, ceu viva apparentia, non per diem unam alteramve, septimanam, menses, sed per multos annorum decursus, sine ulla nitoris faciei mutatione, asservare posse, ut vivum, hilarem, sanum te semper conspiciere hominem, respondere possis, uti supra me dixisse memini.

Nonne Tibi, L. A. magnum hoc videtur? Verum dixi, & adhuc repeto: VENITE! ET VIDETE!

Magnus ille Russorum Imperator, iam in coelis triumphos canens, habuit Obiectorum horum prototypa, & adhuc asservantur, quae praeterlapsis viginti, triginta, & quod excurrit, annis, mortua fuere. Rursum monenda quaedam Tibi sunt, L. A. scilicet: Obiecta nova, per quinque vel sex annos in nova mea collectione asservata, cui me de novo per VIII. annos totum mancipavi, non sine praestita Filii mei opera, praeparata esse.

Persuadeo mihi, corporibus, quae Russorum Imperator à me accepit, magnam, in perpetuam asservationem, impendi curam; cum tantis me honorum documentis cumulare dignatus fuerit, ut in Anatome corporis humani eiusque partium

tium se à me Doctore clementissime instrui voluerit, & ita profecisse mihi quam maxime gratuler, ut omnium suffragio, singulari eloquentiæ flumine de his ita differere potuerit, ut Professoris disertissimi facundiam longe superaret.

Ut unicuique satisfacerem, necessarium, ut monui, erat, partes has conservare, ut quavis oblata occasione dicere possem: VENITE! ET VIDETE! illudque antehac inauditum erat. Acutissimi semper Anatomici partes Professor *van Horne* promerebat; omne vero, quod praeparaverat, solo brachio humano includebatur, quod, musculis summa accuratio-
ne ab invicem separatis, in sale asservabat. Unico hoc excepto, nullum Obiectum ostendebat. Et hoc tempestate serena serenum videbatur, humectante vero, perpetuo sale defluente.

Duos & sexaginta per annos praeparationi & asservationi totus vacavi, & me Dr. *Swammerdam* insequatur, in praeparandis peculiaribus corporis humani partibus inclutissimus, & hoc aevo, res ita nota, ac prius ignota fuit, evasit: ea tamen differentia, ut praeparatio & conservatio, omnibus huic se applicantibus, pari quidem modo, ast impari utilitate innotuerit.

Regn. de Graaf, perspicacissimus Anatomes rationalis Professor, literis una vice praeparationem a me exigebat. (*Ad illud enim, scribebat, felici fidere natus es.*)

Hospites nunc ad me invisentes, & praeparata mea, tanto splendore gazophylaceo meo imposita, videntes, ceu viva omnia admirantur, dicentes saepius, quorsum illud? R. Quorsum magna illa defunctorum monumenta, quorum deliciis vermes foetidissimi, non invitati ad prandium, tanto appetitu delectantur? Quorsum integumenta illa artificiosissimi & pretiosissimi operis? Ego Obiecta mea hunc in finem externo illo splendore conspicua reddo, ne hominibus, à natura pro mortuis, eorumque dissectis partibus, terrore oppressis, terrorem nimium incuterem. Secundo, ad denotandum honorem & praestantiam animae, in hoc non inamoeno hospitio habitam; Hinc, splendorem hunc neminem mihi vitio versurum fore, spero.

Propius rem accedamus. In *Dec. III. Advers.* in specie insolitum quid annotaram, quod in gratiam obstetricum, praesentibus

tribus Inspectoribus Colleg. Medici, ad tempus professus sum, absentibus nimirum his nil illis demonstratur.

In his lectionibus meis me dixisse fabulantur, placentam, post foetum editum, non esse expellendam, sed ordinarium depulsiōni tempus esse concedendum, donec à natura ipsa expellatur. Num mentem meam male intellexerint, vel male interpretati sint, non urgeo; Dominos Inspectores iudicia hæc detestatos, nec figmentis his adsensuros, certo scio. Illud tum temporis tantum intendebar, placentae uterinae, utero firmiter applicatae, nullisque consuetis lenibus mediis flexili, consultius esse, ordinarium ante ad depulsiōnem tempus largiri, quam nimis festinantibus & periculosis remediis eam expellere velle, de quo iam fufius. Quod praeterea, in lectionibus modo propositis, tanquam extraordinarium quid, demonstrabam, erat inauditus ille & nunquam observatus, haud ita pridem à me DEI auxilio, in fundo uteri defunctae cuiusdam puerperae detectus musculus, cuius iconem, in *Decad. Advers.* III. praeter votum meum parum accurate delineatum, in Tractatione hac accuratiorem exhibendum iudicavi.

Est *Musculus orbicularis*, id est, *musculus* ex fibris circularibus constans, quarum substantia fere admodum crassa videtur, ad praestanda obsequia à DEO demandatus, scilicet ad depulsiōnem placentae, secundinarum foetus.

Musculus hic nonnisi in puerpera mortua, prolem iam enixa, invenitur; & haec causa sane est, quae per tot retro lustra sepulta & ignota mansit; eo quod cadaver in hoc statu, mortuo nempe, longe difficilius secari, nec Obiectum hoc, subtilitate debita, praeparari queat, quo deinceps dicere valeamus: VENITE! ET VIDETE! alias nobis nulla fides!

Nova haec observatio longe lateque iam personuit, ut multi exteri me confulerint, & iam *Musculi Ruyschiani*, eadem ratione, ac *Musculi Pyramidales* ab inventore suo *Musculi Fallopianni* dicti fuerunt, nomen indiderint.

Quum itaque placenta haec, musculo huic apposita haeret, quod plerumque secundum naturae cursum evenit; tum placenta, (princeps secundinarum) mature & sine mole per musculum hunc depellatur: at, quando loco perverso lateri eius annititur, ut musculus in auxilium vocare nequeat, id est, si

extra sphaeram activitatis, sita est, tum placenta tanta violentia crebro adhaeret; ut non nisi vi extrahi possit: & hinc illæ lachrimæ! tumor abdominis & immodici in eo cruciatus, febres perpetuae, aphthae, dysenteria, retentio ita dictorum lochiorum, &c. quae symptomata, vel repente, vel post dies aliquot, ipsa fatalis hora subsequitur.

Tum causam subitaneae mortis anxie nobis inquirentibus, respondebunt: contra vim mortis, non est medicamen in hortis! vera quidem regula; verum enim vero nonne aliquando media vel male neglecta, vel pessime in nostri salutem adhibita fuere? Nonne consultius fuisset, placentam firmiter adhaerentem, nec commodo flexilem, ita, ut tum temporis non nisi lethali vi extracta fuerit, nonne, inquam, consultius fuisset, ut eam ad tempus adhuc reliquissemus? me iudice, puto quod sic! De hoc igitur ex professo.

Objiceret forte quis, nonne plures rationes, praeter explicatas, pro placentae constrictione, militare poterunt? R. Poterunt. Dudum iam in operibus meis publico exhibui, placentam uterinam duplici integumento, cuius utraque superficies includitur, involvi. Integumentum ergo, quo utero iungitur, & quod à Chorio productum est, aliquando in naturam Tartari vel in duritiem lapideam albam degenerans, hoc efficit, ut superficies uteri modo dicta, in eandem cum Chorio naturam transformatam, alternatim arcte unita haereat.

Verum possibilitatem, quomodo nempe interna uteri superficies admodum molli in hoc statu praedita esse possit sensibilitate, evitata licet omni molestia, uterus inversus, ex puerpera misere agitata excisus, evincit, ubi particula quaedam, per secundinarum depulsionem tanquam eradicata, & corrosa compages apparet. Et haec inopinatorum horum adfectuum mortisque imminentis causa princeps fuit.

Ultimo, causa etiam pro adhaesione placentae haec venditari poterit, quando funiculus umbilicalis in medio placentae uterinae formatus, non vero ad larera positus est; quod experimentum illustrabit; sumas partem corii sphaericam madefactam, magnitudine imperiali proportionatam, huic in medio filum appendas, & contra lapidem, in plateis situm, magna vi comprimas, videbis, quod lapidem facile eruat; si vero experimentum

cum

cum filo, lateri alterutri corii appenso, institueris, lapidem aegre fundamentum, cui innititur, deserturum.

*Insequuntur multæ difficultates decidendæ. Ecce! hoc opus!
hic labor! Viro mihi grandæva senectæ vexato, quibus in-
simul sententias adversus rem propositam aniles remove-
re placet.*

Primo, L. A. difficultates quasdam tibi proponere, & secundinas concernentia, in Tractatu hoc enarrare lubet, quæ aequè in his, ac in exteris oris *tanquam in concussum* habita fuere, scilicet, secundinas foetum editum eodem puncto, non interrupto ordine, insequi debere. Quaeso, num opus hoc tam arduæ & immobilis necessitatis esse arbitraris ut ante surgere nolint, quam secundinas simul extractas ostentare possint, sed, his si rursus me contradicentem audiunt senem? me omnes insultaturos esse, scias! Nonne ad exemplum *Pauli* obloquerentur? Nonne adversarii mei me insanire, clamabunt? Verum, obganniant tandem quid velint, constantia & perseverantia in defungendo rite officio palmam omnibus praeripiet. Egone, cuius humeris hicce labor impositus est, anxius secreta illa vitam salutemve nostram promoventia, celarem?

Abfit, facinus infandum! DEUS summe bonus hæc ad conservationem miserum, per me orbi communicare voluit, fiat ergo voluntas eius, & repetita vice repeto, dicant, quid velint! DEUS nemini, in fiducia cordis coram eo ambulanti, & ad ultimum usque halitum perfectionem proximi sui promoventi, gratiam suam denegabit.

O tristibus illis adfectibus, præterlapso L. annorum cursu, multis interfui, & hilares, vegetas, nullo unquam morbo oppressas, labores superatas, onero suo liberatas foeminas præter spem & expectationem mortem subiisse vidi, nulla alia ratione, quam ex defectu verae cognitionis, genuini ad depellendam placentam uterinam inserviendi modi, quam nondum laxatam non nisi imminente vitæ periculo extrahendam consueverunt, & dicenti mihi, velim, applicatam adhuc patia-

mini; fat cito! si fat bene! lecto, ut requiescat, reponatis: mihi quidem hoc responsi dederunt: Quid? num secundinae remanere debent? Ita, seculo barbaræ ignorantia homines, veræ cognitionis lumine privati, multis, proh dolor! vitæ filum abrumpebant, & quamvis, rarissimo exemplo, quosdam ex mortis faucibus ereptos videmus, quærelas in super de obstetricibus, pessime artes suas excolentibus, motas, indies audimus. Quantas hinc inde DEO omnipotenti, in lucem nos redacto, grates referemus.

Secundo: Introducendæ novæ, insolitæ, nunquam descriptæ methodo longe difficulter calculum addere volebant, diversum plane in puerperis adjuvandis, modum antiquum ubi vis invaluisse summo rigore urgentes. Illico repudiarent me, muneri obstetricio incumbentem, quando placentam, non simul post partum eductam, ostentarem, & extemplo magis peritæ obstetricis suæ opem implorarent: tum, hoc rerum statu, verendum erit, ne incensa obstetrix nimis imprudenti & coeco impetu ageret: nam dummodo se placentam uterinam, licet plurimum per frustra eradicatam, (cujus non semper certiores nos prædicare possumus) eduxisse, iactare possit, symptomata explicata, imo mors immineat, nec ne, culpam in nullum redundare gloriabitur, quid? quod si tum eam præcipitantis imprudentiæ & criminis ream damnaveris, illibatas se extraxisse secundinas, & contra vim mortis non esse medicamen in hortis, lepida responsione sese defendet. Ita causam quoque hæc per tot lustra infallibilis oraculi titulum promeruit. Rem proh dolor! mirandam! deplorandam!

Observatio ergo detecti novi musculi, ad depulsionem placentæ destinati, cautius mercari docebit; id est, quod si placenta nimis adstricta, nullis lenibus remediis veniat, puerpera, defatigata puerperio, reponatur, donec vires amissas recuperaverit. Hæc *curatio* dicitur *per expectationem*. Dein clyisma leniens & parum stimulans, (si necessarium iudicatur) aliud emolliens & discutiens applicetur, cui etiam cordialia inserviunt. Verum media hæc negligunt, putantes, ante placentæ expulsionem non esse surgendum, cum corpus dein reiterata vice sese contrahere inciperet.

Quod

Quod de partibus sese contrahentibus allegarunt, illud non in instanti, ac quidem fabulantur, sed post dies demum aliquot fieri, notum est: Posito, partes contrahi, placentæ uterinæ corpore in parturiente adhuc remanente; longe difficiliorem tamen adfectum sibi imaginantur, haud quaquam tam periculosum, ut mors inde causetur; aliquando non verentur, rei difficultatem puerperæ indicare, aut puerpera, per relationes illas in aures præsentium factas, periculi aliquid subesse ominatur, & ita, summa præcordiorum anxietate se ipsam crucians, animi deliquium patitur, multisve malis repente ingravescentibus portam longe patentem aperit. Consultius hinc erit, parturientem lecto, ut quiescat, reponere, donec placenta remansa demoliatur & maturescat, puerperæ confortantibus remediis erit succurrendum; tandemque, post novos conatus successivos placenta illibata expellitur. *Exp. Doctori van Bronckhorst* in recenti haerebit memoria, se casum æqualem in certa quadam foemina illustri, eodem adfectu macerata, observasse; placentæ constrictio eadem, ac in priori causa, erat, quæ sagacissima & solerti obstetricis manu, omni licet lenitate agitata, non erat speranda. Illud obstetricis indicebat: O! si omnes vestigia huius in adjuvandis parturientibus premerent, quæ non inde mala evitarentur! quæ non inde salus in publicum redundaret! Me quoque adiutorem vocaverant, nil ergo temporis consumpsimus ambo, sed ut lecto reponeretur, festinavimus. O! quæ leniter & iuste sine ulla mole placentam, post breve horarum spatium, à natura per matricem, uno impetu expulsam, nobis gratulabamur.

Notandum: Placentam hanc insolita licet unione utero applicatam, post breve horarum intervallum nihilo secius tanta mollitie avulsam fuisse, ut uno impetu per uterum eiacularetur.

Hæc non inde eo refero, ac si plura mihi exempla ad demonstrandam rei veritatem deficerent; longum foret, si mihi omnia enumeranda sumerem, quibus tamen tempus inutiliter tererem.

Ut brevis sim, scias L. B. nullam puerperam ex adstricta & remansa secundinarum mole, tempore plus quam L. annorum, quo mihi Professoris in arte obstetricia sparta, ante me nemini oblata, humanissime demandata fuit, obiisse, nisi

placentam uterinam nimis atroci nisu per frustra eradicare voluerint.

Familiare mihi etiam fuit, eandem per dies, septimanas, quid! quod menses in utero retentam, & tamen feliciter expulsum fuisse, *id quod notandum.*

Quae ergo imprudentia, quae obstinatio & quodnam praeiudicium animos iudiciave vestra corrumpit, ut festinanti praecipitantia eam avellere, nec tamen absque imminente vitae periculo separandam, intendatis: O! insaniam! quae praeiudicia haec in mentibus vestris enata sunt? quae, quae, tantas radices egerunt? Est certe nodus hic Gordius, quem non sine admiratione rumperere valeo.

Ex supra abundanti hoc adhuc referre placet: Adserunt, retentae placentae molem in purulentam redigi materiem, quae uterum inficeret, & foetorem inficientem exhalaret, &c. R. Dicitur quidem, ast à me nunquam observatum nec demonstratum fuit: imo veritati contrariatur: impossibile enim, unicum pro probanda thesi adferri posse exemplum.

Verumne videbitur, quod de putrefactione partium adduxere, cum ne unica mihi, de hac, observatio unquam abveniret, etsi per duos supra sexaginta annos in secandis & obducendis diversis cadaverum foemininorum generibus omnem operam impenderim? Cum igitur infantes, ante annum iam mortui, sine ulla putredine in utero materno retineantur; multo magis secundinae pluraque alia, cum notum sit, placentam partem foetus, non vero uteri existere.

Hanc observationem (DEO volente) in Dec. IV. me in scenam producturum spondeo. Idem etiam in vitulo me observasse, scias, qui semianni spatium mortuus in utero vaccae sine ulla corruptione, ast tamen nimis flaccidus & languidus, dentatus erat; (par est ratio cum infantibus, per menses in matrice occulte latentibus,) vitulum sectioni subieceram, & vasis sanguiferis repletis, partes adhuc ceu vivas praeparavi, ejusque cerebrum, (materia subtilissima) summo se splendore in *Curis meis posterioribus* exhibet: Semper vacca erat obesa & vegeta, quam in horto civitatis huius medico maectatam, hortulanus, *Cornelius Vos*, cum tota sua familia in bona charitate consumpsit. Ex his colligere datur, his similibusque fabu-

fabulis, quae ex praeconcepta hypothefi veritatis speciem naftae sunt, & adhuc antiquum obtinent, fidem non esse habendam.

Diu iam pro cathedra obftetricibus inculcavi, placentam annexam violenta manu non esse divellendam, verum praeftere, (fi nullis mediis lenientibus flecteretur) ut ad tempus annexam patiamur, nec ultro feftinemus: monita vero mea repudiarunt, & manibus pedibusque refiftebant, contra dignitatem earum fore putantes. O allacinatio!

Post detectionem ergo modo defcripti mufculi, & deplorandi illius adfectus, quem in puerpera, infimae plebis foemina, obfervaveram, cuius placenta, inter depulfionem firmitus adhaerens, violenter, non nifi laefa interna fenfibili uteri fuperficie (ut mihi videtur) expulfa fuit: non amplius morabor, fed obfervationes meas maiori animi constantia in ufus fequioris fexus proponam, qui mihi multa debet, debet autem plurima, & habet iam, quare tacere, nec figmentis his in pofterum evulgatis confentire poterit.

Puerpera haec in fuo puerperio mortem oppetebat, id quod in plebe praefertim me faepius expertum fuiſſe, doleo; verum, quomodo uterus eius conſtitutus eſſet, mihi notum eſſe non poterat; donec poſt preces reiteratas corpus ſecundum, & *mediantibus illis* uterum domi inquirendum extradebant. Res fane non parvi momenti! domi ſumere, eum condire, & quacunque occaſione exclamare poſſe: VENITE! ET VIDE! hunc ego arte mea ceu vivum praeparavi, ut neſciſ, num hodie, num diu iam praeparatus fuerit.

Judices, velim, L. B. quam aegre nobis puerperam, cultro Anatomico examinandam, eiufdemve partes domi inquirendas, concedant! uti in praecedentibus me dixiſſe memini, ſine quo tamen, obſervatio haec utilis aequae ac ſalutaris, ſalutem imbecillioris promovens, ſopita manſiſſet: confequenter, quae non inde lux cognitioni huic accederet, ſi exemplum hoc ſequerentur omnes, in quorum libertate poſitum, ut mortua cadavera ſectionibus anatomicis, quibus nil mali, ſed multum ſalutis ineſt, ſubjicere poſſent, de quo inſigni uſu rariores Obſervationes in Operibus meis deſcriptae, ut & errores in iis refutati, quae per tot ſecula generali conſenſu

sensu recepti fuerunt, multo clariori documento testantur.

Sperandum ergo, quod posthac pleniori mensura verae cognitionis cumulus nobis accedat.

Non vulgarem adhuc observationem, apprime modo dicta explicantem proferam. Nunquam à ruricolis & veterinariis audimus, quod ex retentis secundinis vitulinis mortem vaccae augurentur, non obstanti numerosa XL. L. imo LX. placentarum mole, qua secundinae circumductae sunt, quarum nonnullae, magnitudine fere aequali, aliae in totum placentae corporis humani proportionatae observantur, cujus rei prototypa in nova Collect. videnda praebeo.

Quid vero evenit, ut tanta placentarum moles in secundinis animalium, in foeminis autem unica tantum reperiatur? Quae ergo nos necessitas movet, ut in unicam hanc ad depulsionem sese disponentem, tam anxie inquiramus, ut vi expellere velimus, cum tamen (ut supra dictum) sagaci solertia separanda sit. Monui quoque in antecedentibus, quando accidit, placentam uterinam totam remansisse, quod adfectui huic longe graviores difficultates, ex subsequutura ejus putredine oriundas, imminere sibi imaginentur, nempe, quod uterus inficeret mortemque causaretur. Dubium proponerent, num per dies, septimanas & menses remansae, metamorphosin paterentur? R. Patiuntur, & in aliam naturam transformatae, vel in *Hydatides*, id est bullulas aquarias, vel in massam ex fecali compressam similes, transeunt.

Hæ vesiculæ aquariae numero incredibiles deprehenduntur; initio admodum exiguae, tum magnitudinem partis superioris aciculæ adaugent, dein in feminis cannabis, rursus in pisorum, unionum, denique in eum excrescunt numerum, ut amphora vix ac ne vix quidem capi possint.

Hunc adfectum hydropem placentæ uterinæ voco, cuius intra XIV. dierum spatium bis certior factus sum, & nullo cruciatu miseras opprimi, sed feliciter posthac ea liberari, comperi.

Obiectum hoc, plus quam una vice collectum, indies demonstrandum, asservo.

E contrario, quando formam massæ ex fecali compressæ similem adeptæ sunt, hoc ævo pro molis volantibus habentur,

IO. CHRISTOPH. BOHLII;

REG. BORVSS. MED. DOCT.

DISSERTATIO EPISTOLICA.

A D

VIRVM CLARISSIMVM,
FREDERICVM RVYSCHIVM,

ANAT. ET BOTAN. PROF. ACAD. CAESAREAE
CURIOS. NEC NON REG. SOCIET.
ANGLIC. MEMBR.

D E

*Usu nouarum Cavae propaginum in systemate chylopoeo,
ut & de corticis cerebri textura.*

AMSTELODAMI,

Apud JANSONIO-WAESBERGIOS.
MDCCXLIV.

VIR CLARISSIME,

Blennium est, ex quo *Te* ignotus salutaui. Amor, quem in studia Medica rationalia ueramue scrutandi corp. hum. methodum experimentis indubitatis sussultam colui, quodque industria & labore indefesso, successu artis felici præter inuidiam solus excoluisti, nec impari candore, quem cordatioris mentis eruditi in *Te* prædicant, orbi literato communicasti, & me in tenebris ueri automati corporis mei sepultum, ex frigidis patriæ meæ circa studia hæc oris Corinthum Amstelodamensem adire iussit. Et sane mirabar, nec adhuc mirari desino, tuum, *V. C.* in me propensi animi adfectum, quem indies ultra merita in immensum auges. Omnia tua in Anatome transcendentali molimina, quæ magnis sumtibus tentaueras & longa annorum serie pretiosissima suppellectile adseruaueras, candide dixisti, demonstraisti, mysteria nouatorum improbens, qui inuenta sua pereunte uita in magnum eruditionis incrementis dispendium sepulta paterentur. *Te* principem Anatomicum & inuidia loquitur, imo quilibet lubens fatetur, *Te*, *V. C.* in uno uisceris extricandi mechanismo & secernendo unius humoris uera dote & ratione plus præstitisse, quam omnis Veterum Anatomicorum labor in tota Microcosmi æconomia ad nostra usque secula nobis reliquit, quid? quod si totam secretionis diuersorum humorum in corpore humano circulantium ex tota diuersorum alimentorum potulentorumue heterogeneis moleculis prouenientium, ex sola tantum sanguinis rubri subactione & diuisione per diuersos motus solidorum mechanicos & reciprocos tangentes fluidorum ad perpendicularum in consistentias uariæ determinationis conicas confectorum, historiam commemorarem, in qua explicanda *Viri Geometriæ purioris & Medicinæ rationalis mystæ*, ILLUSTR. BARO G. G. LEIBNITIUS, BERNOULLI, HERMANNUS, BELLINUS, BORELLUS, PITCARNIUS, PETRUS ANTONIUS MICHELOTT &c. quique instar omnium mihi nominandus

est, *genius ille diuinus, totiusque Brittorum gentis decus immortale*, ISAACUS NEWTONUS defudarunt? Quantum est? cuius oculariter liquore iniecto demonstrare, humores circulantes in corpore, solo uasorum capillarium diuersæ tantum figuræ mechanismo, quæ uel penicillatim definant, ut in liene, hepate &c. uel in pulpa uasculosa euanescant, ut in corticis cerebri miranda fabrica, uel tomenti instar exeant, ut in pia meninge, mesenterio, intestinorum tunica neruea, (potius celluloso-uasculosa,) nel uermiculorum more per serpentinis tractus in uarios cincinnos, circumuolutiones figurerentur, ut in rene, testibus &c. hincque inuicta theoremata struere, quod pro ratione circuitus uasorum organicorum, diuersa humorum indoles & diuersa secretionis methodus & actio ualeat: imo quantum est? introductas in rationalis medicinæ effectas chemicorum Patrum per fermenta, efferuescentias, secretiones ex foro medico profligare? hæc hypothesis, (ut multas taceam,) & naturæ, breui semper & simpliciiori uia incedenti, conuenit, quam Malpighiano dogmati de secretionem operosiori per glandulas, cryptas; hæ enim, cum humores ad tempus recipiant, retineant, inspissent, constanti semper circulo contrariantur. Ne dicam, *V. C. Te*, hoc uasorum systema, (quod præ ceteris inuentis in Anatome demonstrasse gloriaris,) in plantarum anatome confirmasse, & ueram analogiam secretorum succorum in uergetantibus per uasa succosa, cum secretionem animali per uasa arteriosa, magno conuictionis dogmatum tuorum argumento ostendisse. Ecquis enim uel somniauit unquam, plantas eodem mechanismo constare, uegetare, nutriri, prolem generare, ac homo per constantes operantis naturæ facultates uitam sanitatemue seruat? obstupescit animus, quoties pyra, pruna, poma armeniaca euoluta, excarnata inque sceleta reducta memini, & totus hæret in reiteratis circa plantarum œconomiam experimentis, cum mihi *V. C.* ex ueteri fauore cryptas quoque Boerhauianas in melonibus, peponibus & fere in toto cucumeraceorum genere ante discessum meum demonstrares. Anno enim præterito, quo indefesso tuo in anatome corporis humani scrutinio unum tantum pro dolor! cadauer secandum traderent, horti tui suburbani (ut mihi

mihi tum temporis tristi animo scripseras,) delicias & culturam excolebas, terramque euoluendo, plantas quoque anatomice & arte tua euoluere curæ erat, quidue profeceris, exultanti, ut soles, pede, suspiriisque fufis monstrabas, ecquid uero? polygamiam scilicet plantarum, seu plantam inter plantas. Relinquam *nouas uenæ cauæ in uisceribus chylopoieticis detectas propagines*, quibus non a secretionem totius corporis, sed a quauis uisceris peculiari nutritione, eiusque, ut uetterum phrasi loquar, parenchymate reducem crassum, maximo-pere retardatum & lente motum in intortis tractibus sanguinem integri, coniicere liceat, cum quædam adhuc in hoc opere detegenda restent. Probabile enim, si non certum puto, ut in pulmone per uenam singularem bronchiale in uenam ἀζύρον. non in subclauiam uel in cauam se exonerantem, notante *Rauio*, in cordis musculo per coronarias, sic etiam in uisceribus chylosin exercentibus sanguinem nutritium propriis refundi uenis, nec omnem sanguinem a partibus in abdomine suo iam secretionis munere functum, ab opera hac recurrentem, per uenas meseraicas in hepar circulare, sed sanguinem uiscera nutritium propelli noua uia in cauam. Obseruatum enim fuit in casu aliquo singulari, quem à *Clariss. Boerhaui* in explicatione aphorismorum suorum de hepatitide relatum memini, sanguinem, (per incisum cadauer), ab omento, pancreate, liene, mesenterio, intestinis &c. reducem intacto & excoriato propter paupertatem tabescentis sanguinis hepate, cauam intrasse. Hic erat *V. C.* lapis ille sisiphi, quem uolueret tibi incumbere, causam mirabilis obseruationis anatomicam daturus, num detur sanguini hospitium, non salutato hepate in caua. Replebas arterias meseraicas & felici euentu, cera non tantum in cauum intestinorum iugiter plorabat, cylindrum cereum in cauo & apertas arteriarum uillosas appendices patulo ore relinquens, sed etiam in uenas socias & in hepar redibat; replebas penitissima iniectione uenas, & cera nunc ad arterias nunc ad intestina sarcinam deponebat, tandem post multa uanæ spei experimenta, ligata in certis locis caua quæsitam uiam demonstrabat, & cera adacta alias uenas tortuosas eleganti mechanice spectaculo in intestinis tenuibus & mesenterio offerebat, quam uena portarum, quæ intestina

ramorum, mesenterium arcuum instar coronat. MAGNUM EUROPAE DECUS, HERMANNUS BOERHAVE, *Fautor uenerandus*, in *Institut. Med.* §. 325. noua hæc uasa & emissaria, in quæ humor singularis propria lienis fabrica confectus, non uero omnis a secretionē uitæ corporis redux influeret, tandem detegenda suspicatur, adde, quod §. 350. *Vir. Clariss.* non sine sufficienti ratione concludat; „esse uenas recipientes sanguinem arteria hepatica aduectum, ab hac opera superstitem, deuehentes illum in portionem ἀζύγῃ, „quæ sub septo,” cum *Magnus Eustachius* uenam ἀζύγῃ in abdomen usque excurrentem eleganter depingat, (uid. *Eustach. T. XXVII. T. XXVI. 34: 30.*) & *Cl. Heisterus* in *E. N. C. Cent. VII. Obs. LXIV. T. VI. F. IV. G.* insigniorem rārum in angulum cauæ cum renali sinistra uena, insertum uideat, (confer. *Lancisius dissert. de uena ἀζύγῃ*, p. 82. ut & *Eustachius in opusc. Anatom.*) tandem & oculatissimus *Simoncelli*, se uenas ex hepate in hanc se euacuantes obseruasse, memoret. Quodsi uero hoc de hepate & liene ualet, quare usus uenæ cauæ in uisceribus ceteris abdominalibus non erit, quæ omnia ad unum chylicationis bonæ scopum conspirant, unique uenæ portarum sanguinem secretorium refundunt? (uid. *Vir. Cl. Curæ poster. T. III.*) Notum quidem fuit & uetteribus, intestinum rectum accipere cum partibus in pelui sitis, renibus, uesica urinaria, utero, partibusque genitalibus, uasa uenosa ex cauæ ramis epigastricis, hæmorroidalibus, hypogastricis & pudendis, (uid. *REGN. DE GRAAF de part. generat. inseruiant. T. XIII. N. N. O. O. SWAMMERDAM de mirac. naturæ. inpr. EUSTACH. T. XII. T. I. IX. T. XIII.*) quæ sub arteriis iliatis emergerent, ita quoque *Eustachio* jam innotuit, arterias renales, uitæ, calori renum inseruiantes, continuo canali circulari in cauam, & non ad lotium conficiendum, quod capillaria serpentina emulgentium uasa cum fistulis uriniferis Ruyschianis præstant, dicatas esse, sed ad dimittendam uti uidetur lympham copiosam, certo usui bonam, quæ paucioribus & capacioribus lacteis secundi generis infusa, per continuatum eorum ductum communem excretorium chyli-ferum rediret in cauam & se circulo sanguinis misceret, (*EUSTACH. T. I. 2. 3. 4. 5. in uar. renum delin. NUCK. Adenogr. p. 61. 62. PERRAULT. Oeuvr. Phys. Tom. I. p. 133. G. E & BARTH-*

THO-

THOLINVS *de lact. Thor. Cap. VII. F. II. e.).* Scio quidem, me, quando cum eruditis germaniæ nuper conferrem, audiuisse, has uenæ cauæ anastomoses non noua esse uasa, sed progenies uenæ portæ, quæ in diuersis partibus uarie decurrentes, & in intestinis tenuibus pro uario officio in ultimis finibus miro intortu contorquerentur. Sed uelim, reple qua arte lubet uenam portæ, uenas meseraicas quidem in intestinis totas rubentes, tumentes, ramosas, numero plures arteriis, in mesenterio tripliciter comite arteria arcuatas uidebis, dum uero cauæ propagines intortas, tomentosas uidere gloriaris, operam oleumque ne perditio. Silebo adhuc, has cauæ radices alio reptatu intestina, alio mesenterium uisitare, an & alio ieiunum, alio ileum? hinc singularis cuiusdam uenæ origo erit, aliaue præparationis methodus & usus necessaria erunt, quam trunci cuiusdam uenosi portarum. Quæreret curiosus, unde uero laterales hi cauæ rami oriuntur? ad hæc imposterum tibi respondere lubet, malo enim uera dicere, quam cryptographia symbolica, more aliorum, ædipum adfectare. Hæc omnia, quæ uidi, *V. C.* per dies lustraui, microscopiis examinaui, thesauri tui anatomici, quos indies auges, demonstrant. Hi, inquam, tot ad theoriam & praxin medicam digna ostendunt, ut non incongruum iudicarem, quin hos in salutem reipublicæ & scientiarum emolumentum ederes. Ea propter precibus *Te*, quoties per dies colloqueremur, fatigauit, uelles rariora tua orbi literato nonagenarius iam, ast semper lætus, ante breuis uitæ tuæ finem, (Deus interim nestoreos tibi largiatur annos!) typis committere. Regessisti sæpe, *Te* curas posteriores edidisse? respondi; *Te* curas renouare, & hac ætate laboriosiorum & accuratorem quam olim esse. Petitis, quibus & *Te* & me loquendo fatigauit, non defuisti, uerum promissisti, dumne labores, quibus in populosissima Amstelodamensium republica cinctus es, uotis contradicerent, quamprimum phœnicis instar ex cinere resurgentis noui quid cantaturum fore. En! *V. C.* repeto desideria de euulganda suppellectile anatomica rariorum, cum senum memoria labilis sit. Utinam felix augur ominarer, *Te* promissis iam stetisse? Si uero, *V. C.* tua tanta opera præparata litteratis inuides, cape tamen, quam

Tibi

Tibi plurimi obiciunt rationem. Audiui conquerentes eruditos Belgii, *Te* rariorem inuentorum copiam una cum aurea illa fœtuum collectione ex patria, ex qua tamen omnia hauseras, transtulisse, DIVO RVSSORVM IMPERATORI, ET PROVINCIARVM AVTOCRATORI GLO-
 RIOSISSIMO, HEROI ET PRINCIPI VERE AVGVSTO, ARMIS PARITER ET LITTERIS GENTIS SVÆ SALVTEM, QVAM BARBARAM ET FEROCEM NOVERAT, PROMOVENTI, uendidisse. Sed fallacias eheu! Sane V. C. cui tuo consortio frui datur, fatebitur, *Te* intra decennium illud tanta rursus præparatorum farragine, hæc, quæ SERENISSIMVS IMPERATOR accepit, quæque in *Academia Scientiarum Imperiali Petropolitana*, quam AVGVSTA IMPERATRIX TOTIVSQVE RVSSIÆ AVTOCRATOR MAGNANIMA, PIA, FELIX protegit, adferuantur, suppleuisse, ut plaustra onerare posses. Hæc tamen nemini patent, quid ergo consultius, quam publica iudicia publice refutare, præsertim cum *Corticis cerebri* mirandam pariter & rixosam *structuram* absolueris. Nunquam, V. C. meditabundus magis circa tua & mea præparata hæreo, quam ubi *corticem cerebri* examino, nesciens sæpe an glandulosa Malpighiana hypothesi præualeat, an tua vasculosa. Vtrumque multum negotii facessit. Malpighianæ reuera oculus & microscopium fauent; cum enim *corticem*, qua parte piæ matri continuus est, uides, uidebis mecum parem arteriolarum molissimarum compressarum reptatum & corpora oualia glandosa confuse inter se nexa, ac in glandulis spuriiis intestinalibus, quæ se tam arcte in gyros cerebri, eiusque profunde insculptos sulcos, intestinorum conuolutionibus similes dimittunt, ut iurares, (ni sensuum iudicium falleret,) glandulas esse genesin licet subtiliorem medullæ cerebri & corticis. Tu, V. C. corpora hæc rotunda apparentia nonnisi congeries uasorum ultimorum in pul-
 pam amylaceam defluentium demonstras. Concedo lubenter, quando cortex dissolutus est, tunc mihi quoque uideor uidere per examen microscopii acutissimi, corticalem encephali substantiam nil nisi mollissimos totius corporis canales esse, nullo interstitio fibroso intermedio, sibi inuicem in membranæ speciem connexos, qui caui sui diametro infinitissime imminuta capaci-

capacitate decrescentes in ultimis capillaribus in tam infinite parvos circellos distribuuntur, ut nec cera eos penetret, quæ tamen, si per conquassationem, macerationem in tepida cortex præparatur, uasa telæ aranæ minora piæ matris & pulposa corticis intrat, magno argumento, ultimam corticis cerebri arteriolam licet sensu non concipiendam nullo corpore intermedio glandoso fieri primum flamen incipientis tubuli medullaris. Sed tum adhuc quæstio remanet, num hæc uasa, quæ prima repletione cæram respuunt, in secunda conquassatione in tepida, sint uasa piæ matris tantum euoluta, quæ in prima repletione inter telam arteriosam & syntaxin uasorum cuiusvis generis piæ matris fibrosæ membranulæ simulacrum referebant, an sint peculiaria uasa corticis, de quo inferius. Secretio uero liquidi neruei per glandulas uidetur motui eiusdem & naturæ sanguinis versus encephalon adscendentis contraria. Primo, quoad spiritus animales, (liceat eos adhuc compellare, cum iudice nimis callido & audaci ex foro medico relegati sint,) hoc notandum est; eorum motum esse celerrimum, ut constricto neruo, animal ex templo soporosum, paralyticum cadat, & depresso cerebro, homo uaria uertiginis, cari, deliquii animi, conuulsionis stadia emensus, apoplexiæ & epilepsiæ imaginem *συγχρωσις* ostendat, cuius rei *Acta Parisiensi* sub tit. *Memoires de l'Academie des Sciences*, fide digna testimonia referunt; hinc secretio ministerio glandularum, (cum omni momento ui cordis arteriarumue proiectus sanguis in omni solidi corticis puncto ad regenerandum liquidum nerueum modificetur,) locum habere nequit, utpote quæ remoram semper dant, colligunt, retinent, inspissant secernendos humores. Quanto uero instantis mortis periculo uiscus hoc uitalitatis exin semper obnoxium foret, intelligunt illi, qui pathologiam cerebri & neruorum norunt. Accedit & hoc, quod & æquabilissimus sanguini tam in natura sua, quam quoad uires transmittentes, in cerebro sit motus, nulla pinguedine, nullo musculo præsentē, quorum uices circuli infiniti semper communicantes, fluorem sanguini alias concreturo conseruantes, suppleant, cum glandulæ per causam quandam pressæ demum humores exprimant. Quoad naturam uero sanguinis per carotides & uertebræ uersus

encephalon tendentis, ex hydraulicis & ex considerato aortæ circulo curuilinearæ leges patientis & vires centrifugas centripetasque excercentis, patet, quod solidissimæ partes sanguinis, maxima vi inertiae præditæ, læues, motum diutius seruantes recedant à grauitate naturæ suæ secundum tangentem curui canalis aortæ in carotides, minus solidæ uero pro uaria soliditate, fluiditate, attenuatione, nunc arteriis subclauis, nunc cœliacæ, lienari, &c. dentur; hinc fluet, quod solidissima sanguinis portio caput petat, & uariis adhuc in itinere locis, ut & mirando carotidum cum uertebralibus fasciculo implexo infinitorumque decrefcentis magnitudinis flexuum, hemicyclo-
rum communicatione mutua, à tenacitate omni uiscosa defœcata, læuigata, contrita, non opus habeat in cortice cerebri, puriori & perfectiori præparatione per remorantem fabricæ glandosæ ambagem, cum iam sua natura & dote homogenea sit in omni parte, unde & aptissima secretioni liquidi neruei. Video quoque *V. C.* nouam quandam œconomiam animalis circa carotides & uertebraliae arterias indolem, quod nempe carotides, ubi per arteriam ceruicalem cum uertebralibus in egressu per thecas osseas in foramine magno ad angulos rectos incuruatis, ad medullam oblongatam deposita musculari tunica, contextu ineffabili unitæ perpendiculariter uersus piam meningem inertes adscendunt, hancque infinitæ diuisionis circellis, minoribus semper, arteriosis salutarunt, (quo obstructionis uel lenissimæ metus cauetur,) tandem & arachnoideam tenuissimam, qua in transitu coercentur, reiiciant, & in halitum mollitiæ suæ subsidentem abeant, qui mihi uidetur uera corticis textura; hinc est quasi mutatio in aliud esse. Sic etiam uasa spermatica in corpore testium uidentur in aliud quid degenerare nempe in semen, quod num de reliquis arteriis, an tantum de carotidibus & uertebralibus uerum sit, *Tibi V. C.* problematis loco soluendum propono. Verum enim uero his non obstantibus *V. C.* sæpe dubia mente hæreo, an corticem cerebri in *S. S. N.* uasculosum dicerem, an tantum organon excretorium prima per capillaria piæ matris confecta spirituum animalium rudimenta gerens & in apertas fistulas medullares deponens, pronunciarem, an instar uillosæ internæ
inte-

11

intestinorum tunica sit, cum & helices cerebri prominentes enteroeides sint, qui ultimas arteriolas pia matris retineat, firmet, & infinitis osculis pertusus dimittat, an tandem per iniectionem tuam in cortice uasa demonstrantur uel dissoluantur, quæ sanguinem rubrum, crassissimum omnium humorum naturaliter renuant? Dicam, *V. C.* cur meditationes meæ cortici cerebri uasa denegent. Vltro concedes, nullo subreptionis uitio captus, ceram tuam therebinthinatam uasa talia, hæc sunt mollissima, perreptare, quæ inspectione per incisa cadauera, nedum in uiuis subiectis, nunquam sanguine rubro turgent, nec semper ceram tuam admittunt, sic enim, (liceat ex millenis unicum exemplum adducere,) mesenterium, intestina & corticem cerebri &c. artificio tuo præparas, ut rubedine sua ad ultimum inflammationis acutissimæ punctum accedant; secundo, concedes, si Leeuwenhœckiana obseruata & hydraulicas de secretione fluidorum rationes capis, diametrum globuli sanguinis rubri esse ad capacitatem canalis sanguiferi in cortice cerebri plus quam 1::100. hinc globulum sanguinis rubri centies superare robur solidi in cortice, cuius ultimi fines, per priora demonstrata, tomenti instar haliuosi euanescentes ne quidem plenissima iniectione rubent, imo ne quidem microscopiis conspiciunt, hinc concedes, quod, cum ramus quilibet seu circulus pia matris ad capacitatem trunci sui seu perpendiculi, ex quo oritur, semper decreseat, orificia uasorum corticis cerebri in ultimis cincinnis & cyclis, tam mollia & exilia futura sint, ut telam aranæ longe longeque superent, nec serum, sexies rubro sanguine liquidius, imo ne dicam tenuissimum laticem, admittant, per consequ. sensus & imaginationis uim, omnemque infinite paruorum analysin spernent. Hæc si concedis, quæ ex anatome tuis experimentis fulta & ratiocinio mechanico concedere debes, tunc proprio gladio *Te* iugulas, & arte tua uasa primi generis in cortice cerebri demonstras, ubi nulla naturaliter esse possunt, nec sunt, per consequ. cortex cerebri non erit uasculosus. Regeres, unde ergo cera mea ad uasa perueniet, ubi nulla erunt? respondeo: scias, *C. V. Te* forte conuassatione iniecta iam pia matris, nondum repletos eius telæ canales, quæ in primo experimento fibrosi appare-

bant, nunc de nouo macerando dissoluuntur & ceram admittunt, posse adsumere pro cortice (*uid. p. præc.*) quod tibi ex præparata pia matre ex fœtu oculariter demonstrare possem, hinc, macerationem in aqua te forte illudere (uenia sit uoci). Quod uero dissoluantur & abscedant uasa, demonstrat tum aqua turbulenta, flocculenta; dein, scias, me uasa cortici, si uelis, non denegare, sed tantum quærere, quâ ea primi ordinis & magnitudinis, hæc sunt, sanguifera dici queant? Porro; obiiceret quis, quod in artificio tuo circa corticem, (quodsi ceram admitteret,) eadem causa esse possit, qua & in strangulatis, phreniticis cadaueribus cortex cerebri ad sensum, & nec hoc quidem, aliquando rubere uideatur, in quibus uero inflammationis uel uiolenti impulsus conditio quædam physica liquida inquilina in peregrina uasa præternaturaliter distendendo ultra sphaeram activitatis parietes uasorum imprefisset. Ex illo autem statu nil certi *V. C.* pro te argumentari poteris, alias pari iure & medullarem cerebri substantiam sanguiferam diceres, quia & hæc rore quasi sanguineo ex abruptis, adactis forti impulsu, exilibus uasis instar punctorum rubrorum, veluti ultimæ extremitates uasorum non repletæ per iniectionem cernuntur,) in his subiectis obnebulata quasi adparet, norante CL. WEPFERO *de apoplect.* & alias mictum sanguineum, sudores sanguineos &c. ex uelocitate tantum sanguinis ultra capacitatem uasorum, uasa secretoria intrantis & distendentis, naturaliter secerni diceres: Quid ergo ex his, quibus *V. C.* prolixè nimis propter materiæ fœcundæ nobilitatem inhæsi, nec decimam adhuc dicendorum partem tetigi, fluet? hoc scilicet: non absolute uerum esse, ubi cera uasa demonstrat, ibi naturaliter sanguinem rubrum circulare, & quod cortex cerebri nec sit, nec ullo ratiocinio mechanico dici possit uasculosus. Ultimo cape & hoc: si præparatum cerebrum discindes, tunc per lamellas, nunc duram, nunc piam matrem, nunc etiam corticem microscopio lustres uelim, & tunc ubi ad corticem deuenies, subsiste paululum, tumque illum subcineritium, fere albicantem inuenies, &, si uerum fateri uelis, uidebis uasa illa, quæ tuo cortici adsignas, nil esse nisi uasa, ultimæ, ut ita dicam propter materiæ difficilis immensitatem, telæ seu seriei circuli ultimæ magnitudinis piæ matris, quas incredibiliter paruas sustinet,

sustinet, quæ series telæ ultimæ, sæpe, imo fere semper fibrosa conspicitur, & piam matrem membranam esse adfectat, quæ uero nil est nisi congeries plurimorum circellorum arteriosorum ultimorum, sibi inuicem perpendiculo semper emissio ad sequentem seriem circini, adnexorum; hæ fibræ nunc, quando macerando in secunda præparatione ceram admittunt, mihi uidentur tibi *V. C.* esse uasa corticis, quæ uero in prima præparatione erant uasa piæ matris nondum dissoluta, non uero corticis. Antequam uero uela contraham, in cerebri machina adhuc immoror. Multum tradunt Anatomici, inter quos *oculatiss. RIDLEY of the Brain Cap. IV. T. I. i.* de arteria spinali, quæ prima prodeuns ex communicationis & incipientis incuruationis utrarumque uertebrarum puncto, retrograda lege infringendo sanguinis petulantis impetuositatem in specum osseam retis instar per magnum Occipitis foramen per totam spinam usque ad os sacrum producatur. Quid *Tibi V. C.*, si ex cane desumptam putarem?

Hæc sunt hac uice *V. C.*! Ne ægre feras sermonem, quem forte prolixum dixeris, qui uero multa breui compendio complectitur. Fateberis ipse, *V. C.* ne unicum rariorum tuorum specimen, (ne dicam plurima, uel quod impossibile est, omnia,) per diem sufficienti desiderio & fructu à curioso & scientias amante scrutari, quis ergo prærupta oratione omnia examinare poterit? Hinc indicasse sufficiant, quæ multa animi delectatione per dies mihi videre contigit. Ceterum, si me ueteri tuo fauore amplecteris, gaudebo, honorem interpretabor, & quamprimum *Tibi V. C.* ueram chorii tui, placentam uteri fundo adnectentis ideam, per experimenta tua de sanguine illustratam, offeram, hanc enim expetiisti, hanc promisi. Viue diu, uiue sospes *mi Ruyschi*, & fata inuidenda cum *Filio Henrico. Med. D. amico Chariss.* lætare. Vale! meque amare perge!

Dab. Amstelodami.

A. N. O. clō lō ccxxvi.

VI. Kal. Novembr.

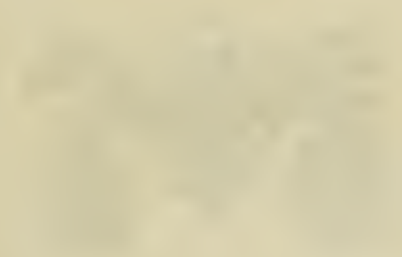

POST-BALANCE SHEET
OF THE
UNITED STATES

ESTABLISHED

DISSEMINATION
OF INFORMATION

INDUSTRIAL REVOLUTION

UNITED STATES DEPARTMENT OF THE INTERIOR
BUREAU OF LAND MANAGEMENT
WASHINGTON, D. C.

FREDERICI RVYSCHII,

ANAT. ET BOTAN. PROF. ACADEMIAE
CAESAR. NAT. CURIOS. UT ET RE-
GIAE SOCIET. ANGLIC. MEMBR.

RESPONSIO,

A D

DISSERTATIONEM
EPISTOLICAM,
VIRI DOCTISSIMI,

JO. CHRISTOPH. BOHLII,

REG. BORUSS. MED. DOCT.

QUAM,

De usu novarum Cavae propaginum in systemate Chy-
lopœo, nec non de Cortice Cerebri, conscripsit.

Cum figura aenea.

AMSTELODAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.
clō. lōcc. xxvii.

FREDERICI RVYSCHII RESPONSIO,

A D

JOAN. CHRISTOPH. BOHLIUM.

Clarissime Doctissimeque VIR.

Litteras Tuas VI. Kalend. Novemb. ad me datas, summa animi delectatione perlegi, & inveni in eis eruditionem profundam, quam diu jam, quousque mihi notus fuisti, cognovi, elegantiam styli, modestiam, imo quaecunque Erudito laudem tribuunt & commendant inscribendo observasti, ita ut de Te dici haud possit: non profecturis littora bobus arasti! sed peto, Vir Doctiss. ut mihi concedas, si in quibusdam rebus, quae inter nos aguntur, aliam foveam sententiam; nam Philosophia mea est, *Veni & Vide!* Pauca quidem verba, sed magnum argumentum!

Nondum obliviscor, mi Bohli, quid in juventuae mea studio cuidam Leidae accidebat, qui rogabat Profectorem tum temporis Theologiae, HOOKNBEEK quem sectatorem eligeret in Philosophia, Aristotelem, an Cartesium? responsionem accipiebat: *Biblia!* simili modo Vir Doctiss: si quaereres, quaenam verior certitudo sit, an ea, quae oculis corporis fundatur, an illa, quae oculis mentis rem proponit, & ita existere judicat? Nonne omnes priorem sententiam eligerent prae alia? Similiter tum temporis quaestionem hanc urgebant Eruditi: An oculis sit habenda fides, nec ne? an quis uno vel utroque videat oculo? Et sic eruditi eo tempore Philosophiam & Medicinam profitentes, tempus suum in ignorantia consecrabant, quod ego consumo, ut inquiram, num per *Veni & Vide*, quantum possibile sit, confirmare valeam. Interim ne exspectes à me responsiones & censuras

A 2

super

super omnia notata Tua , satis gravia , quorum resolutionem à me exigis , hoc enim non decet Virum senem , qui jam ultimas vitae suae dies consumpsit , nec modestum & eruditum , sed videbo saltem , num ex meis responsionibus ad quaestiones , Tuas aliquid eruere possim in incrementum reformandae cognitionis corporis nostri (de quo nobis Medicis tam multum in Praxi iuvat) sed pro disputatione , ratiocinio , & Philosophia , *Veni* , & *Vide* meum substituam .

Fol. 4. Lin. 2. dicis. „ Quantum est , cuius oculariter „ liquore iniecto demonstrare , humores circulantes in corpore , „ solo vasorum capillarium , diversae tantum figurae mecha- „ nismo , quae vel penicillatim desinant , ut in Liene , Hepate , „ &c. vel in pulpa vasculosa evanescant , ut in corticis Cerebri „ miranda fabrica , vel tomenti instar exeant , ut in Pia Meninge , „ Mesenterio , intestinorum tunica nervea , (potius celluloso- „ vasculosa ,) vel vermiculorum more per serpentinis tractus „ in varios cincinnos , circumvolutiones , figurentur , ut in Re- „ ne , Testibus. &c.

Recte haec urges V. D. quae ante hac inaudita , nunquam visa erant , & quae mihi multas parabant rixas , cum haec inveniebam , & Eruditis publicabam , quae tamen nunc multis laudibus assumuntur ! Systema meum porro quoque confirmant fructus & folia arborum , herbarum &c. quae clarius differentias vasorum demonstrant , ut in sequentibus ostendam . Hinc sane ex illis , quae adfers sequuntur res maximi momenti , quod nempe hae vel illae definitiones mutandae sint . Cum verba Tua allegata prius legeram , tam foecundam differendi inveni materiam , ut potuisssem responsione mea integrum opus conficere , quod vero seni non consultum foret : attamen , ut aliquid dixisse videar , quaedam proponam , quid nempe de Tua propositione iudicandum sit , quae extremitates vasorum nostrorum pertractat , nempe quod illae fabrica diversissimae sint . Recte revera mentem systematis mei percepisti , & melius adhuc philosophatus es , secus ac alii , qui nebula ignorantiae adhuc sepulti iacent , non obstante modesta & frequenti invitatione mea : *Venite & Videte !* vel ob negotia vestra , mittite amanuenses vestros , ut veniant & videant , vobisque quae vide-

viderint & audiverint, referant. Semper fane inventio mea res maximi momenti permanebit; quare revera non magis miror, quam quod adhuc dentur, qui talparum instar occaecati sint, & mea inventa nondum arripiant, veluti fecit Celebr. *Profess. Schelhammerus*, qui opera mea legens, & inveniens, quod corticem Cerebri vasculosum statuerem, masculine mihi objiciebat, donec post paucas septimanas rem melius penetrans, mihi scribere debuerit, me vera dixisse; & utinam omnes hunc Virum sequerentur. Verum scio causam quare contradicant. Non enim omnibus concessa sunt libera iudicia propter micas detestandas.

Lin. 11. „ Hinc invicta Theoremata struere, quod pro-
 „ ratione circuitus vasorum organicorum, diversa humorum
 „ indoles, & diversa secretionis methodus & actio valeat,
 „ imo quantum est introductas in rationalis medicinae effctas
 „ Chemicorum Patrum per fermenta, effervescentias, secre-
 „ tiones ex foro medico profligare?

Vera fane loqueris V. Doct. quod nos diu cum his rebus detinuerint autores, & quod hoc aevo per DEI gratiam, veriore & puriore essentiali cognitionem adepti simus corporis nostri, in quo vero nunc acquiescendum non erit, sed omnibus viribus nos allaboremus ad propagandam cognitionem hanc, simulque Creatori sapienti referamus gratias, qui oculos nostros illustravit, ut videre possimus, quod erravimus in via, quam coeci illi Magistri nos manuduxerunt, & quod occasionem iam nacti, varia mala melius cognoscere & curare valeamus, quam ante hac quidem factum fuit, de quo duo mei Tractatus de musculo orbiculari Uterino & firmiore adhaesione placentae testantur, qui, (si antiqua fuisset ignorantia) ignoti mansissent, cum tamen in publica commoda vergunt & plurimae parturientes, imo millenae, quae prius moriebantur, nunc vitam seruent, uti videre licet ex exemplis in supra dictis Tract. allegatis.

Porro Vir Doctiss. Fol. 21. dicis. „ Ne dicam, V. C.
 „ Te hoc vasorum systema (quod prae ceteris inventis in A-
 „ natome demonstrasse gloriaris) in plantarum Anatome con-
 „ firmasse & veram analogiam secretorum succorum in ve-

„ getantibus per vasa succosa , cum secretione animali per
 „ vasa arteriosa , magno convictionis dogmatum tuorum ar-
 „ gumento ostendisse. Ecquis enim vel somniavit unquam,
 „ plantas eodem mechanismo constare , vegetare , nutriri,
 „ prolem generare ac homo per constantes operantis naturae
 „ facultates , vitam sanitatemque servat? obstupefcit animus!
 „ quoties pyra , pruna , poma armeniaca &c.

Respondeo : cum me primum ad examinandam Anatomiam
 plantarum conferebam, tantam diversitatem non tantum circa
 canales succosos fructuum, (quos primo enodabam) sed etiam
 circa canales foliorum inveni, & sic sensim me ad herbas con-
 verti & flores, quod eo magis mirum est, quia de eis nil un-
 quam somniarunt, vel viderunt, vel audiverunt Eruditi, quod
 vero tantam iam peperit aestimationem, ut Magni corporis
 humani & plantarum scrutatores, testis sit Magnus Leidenfis
 Professor, *Boerhaavius* meus, qui non sine laude haec in le-
 ctionibus suis studiosis iam proponit, id quod Tu Vir Doct.
 in sequent adducis, & mihi ab aliis relatum fuit. „ Cum mihi
 „ V. C. ex veteri favore cryptas quoque Boerhavianas in
 „ melonibus, peponibus & fere in toto Cucumeraceorum ge-
 „ nere ante discessum meum demonstrares.

Ex hisce allegatis video, Vir Doct. Te cum aestimatione
 adcepisse, quae de Anatome plantarum Tibi ostendi, &
 quare hoc aliquis non adfereret, cum in hac inveniantur,
 quae salutem nostram concernunt, & quodnam hoc non est
 argumentum pro confirmatione novi mei systematis vasorum
 sanguineorum! Antequam me ad hoc opus accingerem, omnia
 plena erroribus erant, dum vero meliora docebam, multi se
 offenderunt, me semper novatorem esse, quos vero sepius
 refelli & nubeculas ignorantiae dissipavi. Res magni momen-
 ti! Cum hortum meum suburbanum intrabam, pyra & fru-
 ctus maturi ab arboribus decidebant, ac si mecum colloqui, &
 dicere vellent: examines nos, ut te defendas contra rixas,
 quas omnes homines contra te, & tua dogmata de vasis san-
 guiferis movent, cum canales nostri succosi idem testentur
 & te in tui honorem defendant: Miracula hominibus canta-
 bam tum temporis, cum demonstrabam analogiam Lienis hu-
 mani

mani cum pyro, respectu canalium, quarum substantia his fere constat, velut superius dixi & demonstravi, & nunc ex supra abundanti ostendere volui, ut quilibet raritatem inventi hoc videret.

Demonstro ergo, quod, cum Lien noster duplici investitus sit membrana, hoc quoque verum esse in pyro, id quod corticem pyri vulgus vocat, & cum Lien duplicem membranam habeat, pyrum quoque. Iam, si quod praecipuum est, de interiori substantia quaeris, idest, de structura vasorum, tunc respondeo, quod cum vasa Lienis maxima parte mere sanguifera sint, vasa pyrorum una cum integumento seminis pyrorum ad idem esse succosa: praeterea vasa Lienis sanguiflua in multos ramos disperguntur, simili modo quoque fit in pyris: fines vero vasorum sanguiferorum in Liene desinunt in pulpam, vasa succosa pyrorum etiam: tandem adhuc novi quid adfirmare audeo, quod, bene considerans pulpam Lienis cum pulpa dictorum pyrorum, adfirmare possim statim, an pulpa mihi proposita sit pyrorum an Lienis?

Praeterea Vir Doct. adducis in fine huius pag. haec verba:
 „ Anno enim praeterito, quo indefesso Tuo in Anatome
 „ corporis humani scrutinio, unum tantum, proh dolor! ca-
 „ daver secandum traderent, horti tui suburbani, (uti mihi
 „ tum temporis tristi animo scripseras) delicias & culturam
 „ excolebas, terramque evolvendo, plantas quoque anatomicè
 „ & arte Tua evolvere curae erat, quidque profeceris, exul-
 „ tanti, ut soles, pede, suspiriisque fufis monstrabas, ecquid
 „ vero? Polygamiam scilicet plantarum, seu plantam inter
 „ plantas &c.

Respondeo: Verum est, Vir Doct. quod tum temporis per totum annum unum tantum cadaver secaverim, & multis circa illud tempus difficultatibus occupatus fuerim, sed si male tunc, insequenti non ita erit, ut confido! Quaereres hic, uti multi iam ex me quaesiverunt, an non ab Anatomia corporis humani similiter & ab Anatomia plantarum desisterem, & officium ante brevem vitae meae terminum deponerem? Respondeo: certe, Vir Doct. si cogito me iam aeternitati proximum esse, & vitam tam longaevam inter negotia & mortem iam consumpsisse,

plisse, & quod tanta senectus opus habeat, vitam quae superest, solitarie in pace transigere: tunc scias, me saepius iam mihi proposuisse finem Anatomicis studiis imponere, sed non potui, nam indies litteris obruor, ubi varia à me tentanda exigunt, & quod miror, hoc est: quod, quo annosior DEI gratia fio, eo magis amor in Anatomen, & scrutandi corpora curiositas insatiabilis evadat, quam gratiam DEI Omnipotentis providentiae gratus adscribo, de quo testantur adhuc ultima mea inventa, quae in salutem sexus sequioris, quae per tot secula male tractata fuit, nunc vero per me vitam conservat, edidi. Amor meus tantus adhuc est, machina corporis mei nondum destructa est, ut, si Omnipotens DEUS mihi hoc tantum adhuc anno vitam & sanitatem servaret, sane inciperem tractare descriptionem rariorum inventorum, quae spectant morbosum hominis statum, vel quomodo hominis corpus per annos sensim mutetur, quod in me, tam annoso sene proprio exemplo expertus sum & annotavi.

Tantum Vir Doct. fol. 4. dicis: „ Ecquis enim vel somnia-
 „ vit unquam plantas eodem mechanismo constare, nutriri
 „ prolem generare, ac homo per constantes operantis naturae
 „ facultates vitam sanitatemve servet? obstupefcit animus,
 „ quoties pyra, pruna, poma Armeniaca, evoluta, excarnata,
 „ in que serleta redacta memini, & totus haeret in reiteratis
 „ circa plantarum Oeconomia experimentis &c.

Respondeo; Non sine ratione haec dicis, Mi Bohli, quod haec cum admiratione spectaveris, & quod antehac nemo vel somniavit de analogia illa, quae est inter Lienem hominis, & pyrum saccharum, respectu substantiae, vitae, & propagationis earum: cum Anatomiam plantarum examinarem, & haec miracula viderem, prae admiratione obstupefcebam, quare consultius putavi publico haec revelare, veluti videre licet in *Decade III. Advers.* nam sine descriptione nemo mihi fidem dedisset, & nunc alii iam plantas ita tractare incipiunt, sed nemo tam felici successu, ac ego in liquore conservat, ubi obiecta figuram eandem retinuerunt, quam habebant, dum ab arbore adhuc pendebant. Postea haec experimenta etiam tentavi in pomis armeniacis, persicis, prunis, & ante
 breve

breve tempus incepti iam plantas terrestres perfectas, imprimis umbelliferas, Apium, Daucos, Petro-&-Oreo-selina, & in his quoque vasa respondent cum vasis sanguiferis corporis nostri.

Video quoque V. Doct. quod mentionem facias de inventione mea circa plantas eas, quae, cum post servitia sua, quae nobis iam emarcidae praestiterunt, emeritae fiunt, aliam stirpem in substantia sua producant, quae, nova planta anomala nullam analogiam cum matre sua habet. Hunc naturae cursum faceto, aut bene respondentem vocabulo vocas V. D. polygamiam plantarum. Vidisti iam apud me Amanuensis meus, duas ejusdem generis, & quamlibet substantiae ab alia diversae, & veluti esset polygamia vel bigamia, quam rem non sine admiratione inveniebam; plantam nempe inter aliam plantam, quae per centum annos & plures non inservientes, iam moribundae aliam producerent plantam in se, quae nunquam solem adspicit, nec ab aëre, luna, pluviis, vel alia temperie refocillatur. O profunditas! O Eruditum nescire! ubi Creator sibi soli aliquid servat. Praeterea una harum cava erat, & notandum, quod in interna superficie viderim analogiam Cryptarum Boerhaavianarum. Longum foret, omnia Tua V. D. quae à me exigis, & quae Anatomicum subtilem sapiunt, tangere. Iam ad incudem super corticem Cerebri, quam materiam non sine iure V. D. vocas rixosam, quia in haec usque tempora confiteri debemus, quod, cum multum iam sciamus, adhuc dicere debeamus: Quantum est, quod nescimus!

Fol. 8. „ Nunquam Cl. V. meditabundus magis circa Tua
 „ & mea praeparata haereo, quam ubi corticem Cerebri exa-
 „ mino, nesciens saepe, an glandulosa Malpighiana hypothesis
 „ praevaleat, an Tua vasculosa, utrumque multum negotii
 „ faceffit. Malpighianae revera oculus & microscopium fa-
 „ vent: cum enim corticem, qua parte piaë matri continuus
 „ est, vides, videbis mecum parem arteriolarum mollißima-
 „ rum compressarum reptatum, & corpora olivaria glandosa
 „ confuse inter se nexa, ac in glandulis spuris intestinalibus,
 „ quae se tam arcte in gyros Cerebri, eiusque profunde in-
 „ sculptos sulcos, intestinorum convolutionibus, similes dimit-
 „ tunt, ut iurares (ni sensuum iudicium falleret) glandulas esse
 B „ gene-

„ genesin, licet subtiliorem medullae Cerebri & corticis &c.

Respondeo: mirum non est V. Doct. quod meditabundus haereas, quando singularem illam corporis humani partem, puto corticem Cerebri consideras, quem iam mirati sunt Viri Eruditi ante me, & mirabuntur adhuc post mortem meam, cum praecipua & difficillima pars sit ad scrutandum: attamen nostro seculo plura examinavimus, ac antecessores nostri sci-
verunt, cum DEI gratia cognitionem illam adepti simus, quae cadavera in statum ceu vivum redigere possimus, de qua arte apud antecessores nostros altum silentium! Num vero Pia mater continua sit cum cortice Cerebri, uti dicis, hoc potius arteriis Piae matris adscriberem, quam ipsi Piae matri ceu membranae. Equidem sustineo hanc hypothesein, quod Pia mater mollissima membrana existens, mire copiosis arteriis constet, ut per repletionem Pia mater videatur nil esse, nisi vasa, sed copia haec vasorum mihi non videtur Piae matri ceu subtilissimae membranulae data, ut eam nutriat, vel ad calorem eius aliquid tribuat, sed quod destinata sit, ut conficiat ipsum corticem, quem nunc per experimenta iam convictus, puto constare ex finibus modo dictarum arteriolarum, quae in aliud esse degenerarunt, seu, quod fines ultimarum arteriolarum Piae matris in aliud esse degenerantes sint ipse cortex.

Hoc nemini credo insolitum videatur, cum demonstrem, quod etiam alia vasa plura in aliud esse degenerent, & hoc non solum in statu naturali sano, sed etiam in morbofo, quae observata mea ansam sane darent, ut integrum tractatum scribere possem.

Permitte V. Doct. ut Tibi quaedam dicam, quae controversiam tangunt. Nosti V. Doct. & ego novi divinam sane scientiam in Anatome corporis humani Magni Professoris Boerhaavii. Hic non ita pridem per vices me interrogavit num aliquando viderim, quod arteriae pulsantes per corticem decurrerent. Respondi: Non: sed si tertia vice iam me interrogaret, responderem: dantur vasa, *Veni & Vide!* & quid Clariss. Professor Boerhaave videret? respondeo; videbit totum corticem nihil aliud, quam propagines arteriolarum in aliud esse degeneratarum, & repraesentantium pulpam vasorum.

forum sanguineorum in homine, in pyrorum vasis, pulpam
in pyris.

Quaestio haec Magni Professoris, num unquam in ^{cortice} Cerebro
viderim arteriolas, mihi erat sublimis, sed cogitando quoque po-
stea, de quo hoc mihi interrogatum fuerit, me conferebam, ut
inquirerem in hanc rem, & dignam inveni, ut tempus consume-
rem in eius examine. Tum temporis contentus eram opinio-
nibus Anatomicorum, quod arteriae per corticem decurre-
rent, nam putabant omnes, quod nulla pars in corpore nostro
invenitur, quae non vel pluribus, vel minus pluribus vasis
constaret, sed postea confusum chaos inveni, sed nunc excla-
mo: *Veni & Vide!*

Quod vero dicas, Vir Doct. quod nescias quaenam hypo-
thesis praevaleat, quando meditabundus haeres circa Tua &
mea praeparata, tunc respondeo *Veni! Vide!* & mea prae-
parata, quae nunc conservo, lustra, & tunc videbis facile,
quaenam praevalebit hypothesis. Putas, quod, oculus & mi-
croscopium Malpighio faveant, sed ego puto, quod si Magnus
tuus Malpighius viveret, & nostram controversiam audiret,
mecum deberet sentire. O! Veni illud & Vide tam efficax
est, ut omnes, quot quot sint tacere debeant.

Postea proprio Te gladio iugulas, & pro mea defensione pro-
ponis haec verba: „mecum videbis (Corticem puta) arte-
riolarum mollissimarum compressarum reptatum, & cor-
pora Olivaria glandosa confuse inter se nexa.

Quod attinet corpora illa dicta Olivaria, haec sane est veritas
quaedam perversa sine ulla entitate, de quibus memini, quid
mihi accidebat, cum Profess. Bidloo pro sua defensione con-
tra me volebat demonstrare, quod cortex Cerebri corpora
Olivaria essent, & hoc quidem in publica Anatomia. Tenebat
nempe corticem cerebri in manu sua & auditoribus interro-
gabat, num non viderent, quod cortex Cerebri tales essent
glandulae, ac in suo opere dixisset, cum vero ad Professore
Volderum venisset, (qui non ex nunc solebat aliquid asserere)
& Eum interrogabat, respondebat: Non, mi Domine. Et
ita adhuc nunc non nulli dantur, & hoc propter micas! Si
nunc & ex Te V. Doct. peterem, ut mihi haec praetensa
B. 2. cor-

corpora Olivaria demonstrares, nonne idem Tibi contingeret? milites quando hostium adventum audiunt, clamant; ad arma! ad arma! sic ego dico hic: *ad visum! ad visum!*

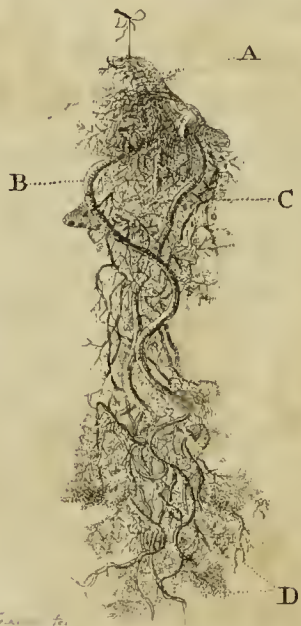
Sed abrumpo discursum meum, V. Doct. cum negotia mea satis gravia sint, & vita mea brevis, quae mihi satis leni adhuc superest: sed non obliviscor mi Bohli, quem per colloquia & modestiam amo, Tibi omnia fausta precari. DEVS, qui doctes in sua gratia in Te plantavit, eas alterius servet in sui honorem & proximi salutem. Ne sis tristis super fata illa, quae Tibi acciderunt, sed DEO confide, qui providebit omnia in bonum. Vive semper felix, & ut incepisti, porro plus ultra studiis incumbe, quod Tibi ex toto pectore sincere precatur

Totus Tuus

FRED. RVYSCH.

Amstelod, 15 Jun. 1727.

FIGURAE EXPLICATIO.

- A. Segmentum Piae matris ex infante.
- B. Trunculi arteriosi ex carotidibus & cervicalibus oriundi.
- C. Horum extremitates, corticem constituentes, evoluti.
- D. Pulpa, seu pulposae particulae, quae sculptori impossibiles fuerunt ut rite, repraesentari potuerint.

EPISTOLA

VIRI CLARISSIMI

HECQVETI,

A D

D. D. * * *.

D E

RVYSCHIANO

VTERI MVSCVLO.

AMSTELODAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.
clō. lccc. xxvii.

EPISCOPAL

THE

GOVERNMENT

OF

THE

CHURCH

OF

THE

UNITED STATES

OF AMERICA

IN

THE

YEAR

1850

AND

1851

1852

1853

E P I S T O L A

VIRI CLARISSIMI

H E C Q V E T I.

RGO ad vestras quoque terrarum oras perve-
 nit, quæ quidem per litterarum orbem latè
 volat, illustrissimi Domini *Ruyschii* celebrata
 fama, sed quæ novissimis hisce temporibus re-
 novata est perutili invento *Musculi uterini*, il-
 lius nempè, quem, quia uteri fundo situm de-
 tegendo revelavit Anatomicorum princeps *Ruyschius*, *Ruy-
 schianum Musculum* nominarunt; revera enim stupendæ illius
 sagacitatis fructus & argumentum est, inventum singulare,
 proprius honor. At salivam tibi movet, Vir Clarissime, in-
 venti illius futura factaque jam utilitas, tibi inquam prospicien-
 ti, providenti vè quantum inde lucis arti medendi venturum
 sit in posterum, ad enodandas non paucas, circa partus diffi-
 cultates & discrimina, ætiologias. Diù imprimis cespitarunt
 indeffiniendâ veteri, nedùm elucidatâ, gravi tamen quæstio-
 ne, de placentæ adhæsu post editum infantem; scilicet, ex-
 pediret nè placentam uteri fundo tunc adhærentem digitis
 separando, cogendoque avellere, nè morâ suâ vitium capiat,
 fatalem què utero inurat maculam. Quantum periculi ab ob-
 stetricis stoliditate puerperæ hinc immineret, cuivis apertum
 aut palam est, quippe quæ sic miserabiliter uterum illa dilace-
 rare periclitatur; sed eadem hæc operatio, unde tantum ab
 imperitiâ aut novitiâ si vis, obstetrice metuendum venit, disci-
 minis vel periculi expers nè penitus erit, utut ab eruditâ &
 expertâ manu fuerit exercita? Alteram ergo indigitat verè
 medentem manum felicissimus in inveniendâ *Ruyschius*, scili-
 cet in fibris *uterini musculi* mechanicos digitos, qui placentæ
 cum uteri fundo commissuras dexterè demoliendo sed rumpen-
 do nihil, blandam illius separationem movet, promovetvè.
 Hic ergo mirabere velim, Vir Clarissime, *Ruyschiani* inventi
 felicitatem, nimirum ad naturæ medicatricis palatum bene sa-

piensis! quemadmodum enim suus universo corpori, vel universæ illius œconomiae animali Medicus inquilinus præficitur, indigena vè præsens & concreata Medicina, similiter in utero medentem aut obstetricantem *Ruyfchius* ostendit domesticam artem, uterini nempe musculi *mechanismum*, qui initiationem uteri fundo placentam divellat, amoveat què.

Enim vero quia incastraturæ genus est placentæ cum uteri fundo corporatio, id est compaginationis species aut initiationis, quâ emissitii illius villi, emergentes vè tubulorum radices, cum uteri cæcis vasorum oscillis copulando se mutuò (*cotyledonum more*) committuntur & coalescunt, expeditionis sit oportet modus ille labor, qui utrumque dissociet, alternos resolvat nexus, & mutua retinacula; Hicque ille est qui à partu succedens efficit, ut enixum infantem placenta illicò sequatur. Sic enim prosperè cedit hujus exitus, si in curando recens enixo non nimis factâ morâ, illicò obstetricis docta manus placentam dexterè trahendo, molliter (a) ad descensum sollicitabit: adeo ut statim ab excludo infante manum illicò in uterum hilcentem adhuc, suiquè fundo amplè expansum, ad placentam exporrigat; tunc temporis enim funiculi umbilicalis ductu, placentam, quæ huic continua est, docilem solvit sentiet, separari què facilem experietur, adjuvante rem & abolvente musculi uterini mechanicâ contractione; Ni forte (quod adhuc *Ruyfchii* nostri observatio est) impedimento sit arcana quædam *Spasmodica diathesis*. (b) Attamen si spectâ hâc diligenti curâ, reluctando obstinatiùs placenta revelli recuset, utpote uteri fundo strictiùs adhærens, vi & impetu avelli illam maximè cavebitur; cumquè puerperæ damno perpetrari soleat id genus facinoris non infrequenter, tam exitiali malo occurrendum docet *Ruyfchiani musculi* inventum. Hujus ergo potentiae aut *systalticae* vi, totum certò tutòque futuræ expulsionis negotium, seu naturæ labori, committi consulit confidenter inventi Musculi Author (c) aliunde spondendo periculi venturum nihil ab illhâc placentæ remorâ; vaccarum addit exemplum, quibus, inquit, mali nihil contingere *audimus à rusticis & veterinariis, ex retentis secundinis vitulinis, non obstante*

(a) *Ruyfch. obs. an. 97. adv. dec. 2. p. 31. &c.*

(c) *Ruyfch. adv. Dec. 2. pag. 30.*

(b) *Adv. Dec. 2. pag. 30.*

stante 40. 50. imo 60. placentarum mole, quarum nonnullæ in totum placenta corporis humani proportionatæ observantur. (a).

Igitur de illorum anatomes inventorum numero non est Musculi Ruyschiani revelatio, quæ theoriâ artis lucupletando, ditant minus opera artificis aut adjuvant nihil, imo purioribus curatricis Medicinæ legibus accinendo inventum isthuc patefacit, digestionis, fermè dixerim *coctionis* opus esse totum morantis in utero placenta negotium. Enim verò quanto minus revelli se secundinae patiuntur, tanto magis expectando curari amant. Ejusmodi Medicinæ mentem aperit aut rationem, uteri pendentis se sub imprægnatione, & uterini vel Ruyschiani Musculi sub partu se contrahentis *Mechanismus*: sub priori intuitu conspicitur discedendo sensim, immensè quantum! elongari breves uteri fibras, tamquæ latè, ut capacitatem uteri, quæ in virginibus vix ulla aut aliquapiam est, ad pedum mensuram in prægnantibus efforment. Interea quantum latitudinis capit uteri apex vel fundus, tantum longitudinis sibi faciunt uterini ceu Ruyschiani Musculi, (quæ vix ullæ videbantur) fibræ; hæquæ dum se producunt, appressa uteri fundo placenta, Ruyschiano Musculò, totâ quæ valet mole, quæque patet superficie totâ, illic applicita est. Quorum autem omnis hic potentiarum apparatus? Duas quippe comparatas hic habes ad agendum potentias, uteri nempe & Ruyschiani Musculi fibrarum, utrobiquè ideo tensarum, ut duplicis aut geminati elateris virtute, quæ oneri sibi erunt & maturuerint, extrudat natura; infantem intellige, & illius appendices secundinas; utraque enim uno ictu aut impetu uno expellere potis est, si ex æquo propellenti vi obsequibilia utraque se præstant. At quâlibet ex causâ, expulso infante, uteri fundo hærens placenta restitat? Tunc insumpta in infantis expulsi tota uteri potentia, ad placenta expulsionem (quippe quæ præterita) inutilis fit & frustranea. Atqui hæc præcipua vis est, eòquæ major, quò distans magis punctum illud erat unde extendendo se recesserunt fibræ. Hæc autem finito suo impetu, alteram, quæ Ruyschiani Musculi fibrarum est, solam deferit, quæ tamen eò minor est, quò viciniora sunt distantiarum quas exporrigendo se fibræ percurrerunt,

A. 3.

(a) *Ruysch. Traët. Anat. de Muscul. in fundo uteri pag. 16.*

rerunt ; puncta. Igitur quæ brevi temporis articulo facta fuisset & simultanea cum infante secundinarum expulsio durante uteri fibrarum actione , finitâ hâc reses illa fit , adeo ut quanto celerior fuisset & expeditior placentæ exitus concurrente uteri potentiâ quæ major est , tanto tardior erit & ignavior , uni , quæ minor est , Musculi uterini potentiæ derelictus. Revera tunc accelerandam manu jubent placentæ separationem , sed præproperi & molè sani istius ausi pericula admonet obstetricantium magister *Ruyschius* , edocens in uterino Musculo positam esse placentæ expulsionem , quæ interea in tantum certa fiet & secura , in quantum obstetricantis petulanti manu aut præcipitantiâ , interturbata illa non fuerit ; imo si crimen isthuc causa fuerit obstetrix , piabit puerpera mille malorum aut torminum generibus cruciata , quæ exitialis *erethismi* & inflammationis consecutaria erunt & effectus. Placentæ enim cum utero copulatio , quia insitionis genus est à suis radicibus uteri fundo implantatis factæ , evolationis opus sit oportet non avulsionis placentæ separatio , quæ ubi semel eluserit uteri fibrarum actionem , tempori demolienda venit. Hæcquæ est expectandi scientia quam commendat sapienter , ad artis nempe & naturæ mentem , *Ruyschius* noster , simul injungendo confestim committendam lecto recens enixam , emollientibus fomentis & unguinibus interea curandam.

Inventi enim in uterino Musculo *Ruyschiani* laus & pretium est , Vir Clarissime , quòd obstetricandi arti det leges & regulas , hasquæ à medendi methodo desumptas ; adeò verum est cum Chirurgicis operibus Medicinæ consortium vel Dominium ! tantum Chirurgiæ manuariæ imperat , hancquæ regit Medicus , qui Chirurgiæ mens & oculus est. Retegit ergo adhuc *Ruyschianum* recens inventum , ad partum quoquæ aut partûs morbos spectare *solidorum* doctrinam : hanc enim in fibris uterini Musculi revelat nobis oculatissimus *Ruyschius* , admonendo quam multa quoquæ bona obstetricandi scientiæ expectanda veniunt à *solidorum* vi , seu fibrarum Muscularium energiâ. Sed suas adhuc *Ruyschio* debet Medicina gratiarum actiones maximas , à quo (nempe ab uterino Musculo) discit , in fibrarum *tono* sitam esse melioris Medicinæ spem & felicitatem. Iterum , non obscure docet quantam sanguis partem sæpe habet in uteri & partûs morbis , quorum rationes & ætiologiæ , cum à fibrarum

Mu-

Muculorum statu aut *diathesi* primitus dependeant, innuunt sanguini tunc suam deberi Medicinam, cum à sanguine veniant multæ partus & uteri difficultates & gravia pericula. Vterus quippe ipse, quantus est, Muscularis merè compago comperitur, cui si (quod Ruyschio uni debemus) uterinum Musculum addas, totum graviditatis & partus negotium à Musculari *diathesi* pendere intelligitur, & consequenter à sanguine aut circulatione illius tam certò, quàm certum est à sanguinis motu adjuvari Musculorum motus aut perfici, proindequè à sanguinis *congestionibus*, stagnatione & *stasibus* committi non infrequenter Muscularium partium morbos. Inconfesso enim est a cumulado, stagnante què sanguine fieri *paralyfes* non paucas, (ab impedito nimirum ad cor sanguinis regressu) quas incantamenti instar curat phlebotomia. Sed ut ad uteri res redeat hic sermo noster, quem medentium pluries non suasit usus, à celebratâ sanguinis missione, etiam è brachio, restitutum fuisse mensium naturale profluvium? Quodquè proprius ad præsens negotium attinet aut propositum, ipsis obstetricantibus mulierculis in usu vulgare est, ipso in partus primo limine sanguinem è brachio parturientibus mitti jubere, potissimum in iis quæ plethoricæ naturâ sunt, maximè si extra imprægnationis tempora uberioribus mensium profluviiis prolui consueverant. Tali quippè providentiâ felicius cedere partum, partus què appendices aut confectionaria usu suo dicicerunt.

Posthac ancepsnè fuerit vel ambiguum maximæ necessitatis esse debere & præsentis auxilii venæ sectionem in resistentis placentæ morbis, cujus nempe separationem & egressum à sanguine misso tam benè expectabis, quàm ab eodem mensium *secretionem*? Imò melius: cum enim *phlogosis* moratæ placentæ comes sit assidua, hancquè reprimat sanguinis missio, hâc institutâ solvi necesse fit nexus, seu laxari *strictum*, à quo intra uteri textum arctius stringuntur, qui placentæ cum utero copulam faciunt, vasculorum villi.

Hic enim, Vir Clarissime, recognoscere datur rationem omnem & *Mechanicum* artis illius quâ elaboratur placentæ separatio, & ob quam, utpote cum maturationis genus sit vel coctio nis, à tempore (ut admonet sapienter Ruyschius noster) expectare illam convenit patienter; id autem duplici de causa. 10. Quia in tantum minor est Musculi uterini separationem illam molientis potentia, ad uteri potentiam quæ infantem expulit, comparata, in quantum fibrarum longitudinis distantia minor facta fuit in musculo uterino, quàm in totâ ipsiusmet uteri expansi compagine; cum enim, in extensionis negotio, ad rationes distantiarum se habeant resiliitionis potentia, iis in rebus quæ (elatore integro remanente) extendendo se exporrexerunt, longè minor esse debet Musculi uterini quam ipsius uteri fibrarum potentia. 20. Quando quidem uteri cum placenta nexus, placentæ vasculorum intra cæcos uteri poros implicatio sit aut impeditio, tempus

acce-

accedat necesse est, quo, aut quasi suppurando deterantur, aut obli-
rentur arescendo illi vasculorum villi; ut enim radices sunt quibus pla-
centa utero annectitur, his arefactis, aut suo defraudatis succo, excide-
re placentam præcipitemquè fieri necessum fit. Quod autem arescant
necessariò placentæ radices, insimulquè flaccescendo excidat placenta,
sic intelliges. Rupto umbilicali funiculo, sicquè intra placentam inter-
rupto & *concentrato* succorum omni comœatu, hinc horum congestio-
nem *stasim* què intra placentæ sinum succedere oportet, horumquè pon-
dere aut mole depresso placenta ad præcipitationem ultronea inclinatur;
illinc obstruèto succorum à matre comœantium fonte (in quantum con-
trahendo se uterini musculi fibræ uteri fibras apprimunt illiusquè densant
textum) intra radices, & contabescunt. Porro quomodo ab uteri fun-
do se expediat aut extricet se placenta ex his omnibus satis intelligitur,
& quâ ratione ad suppurationem spectat isthæc separatio, inde concipi-
tur. Rupto umbilicali funiculo intercipitur intra placentam sanguinis
circulatio; stagnant ergo succi, mollescentesquè carnes placentæ flacces-
cunt, & putrent aliquatenus: igitur quia fieri hoc opus est ad placentæ
detrusionem, planum fit temporis & digestionis opus illam esse magis
quam medicamentorum aut manûs. Vides, Vir Clarissime, quantum
utilitatis habeat uterini musculi inventum, insuper quantum habeat ra-
tionis & sapientiæ celeberrimi Ruyschii consilium, in committendo hæ-
rentem à partu placentam tempori & Medici consiliis maturandam. Au-
diendo ergo *Ruyschium* noveras, Vir Clarissime, ut principem Anato-
micorum meritissimum, sed hinc eundem simul sapientissimum medendi
magistrum esse tecum discet, narrabitquè fera posteritas. Vale Vir Cla-
rissime & me ama.

HECQUET Med. Par.

et. Paris. 26. Octob. 1726.

APPROBATIO Regii Censoris.

Hanc Epistolam legi & probavi. Datum Lutetiæ Parisiorum die
13. Novembris, ann. 1726.

B V R E T T E.

ABRAHAMI VATERI,

*D. ET P.P. ANAT. ET BOTAN. SVBST. VT ET
SOCIET. IMPER. NAT. CVR. ET REGIAE
BRITANN. SOCI.*

EPISTOLA GRATVLATORIA.

AD VIRVM VERE ILLVSTREM,
DOMINVM CELEBERRIMVM

FREDERICVM RVYSCHIVM

*MEDICINAE DOCTOREM, ANATOMES ET BOTANICES PROFESSO-
REM, NEC NON ACADEMIAE CAESAREAE CVRIOSORVM
COLLEGAM, ET REGIAE SOCIETATIS ANGLICANAE
SODALEM, ANATOMICORVM PRINCIPEM,
FAVTOREM, PATRONVM, AC OLIM
PRAECEPTOREM SVVM,*

IN QVA DE

MVSCVLO ORBICVLARI

IN

FVND0 VTERI DETECTO

GRATVLATUR.

*Simulque Communicationem eorum quæ noviter in Anatomia
Plantarum detexit perquam officiose sibi expetit dubiumque
exponit circa Lacunas Vteri Gravidi.*

AMSTELODAMI;

Apud JANSONIO-WAESBERGIOS
MDCCXXVII.

1871
 1872
 1873
 1874
 1875
 1876
 1877
 1878
 1879
 1880
 1881
 1882
 1883
 1884
 1885
 1886
 1887
 1888
 1889
 1890
 1891
 1892
 1893
 1894
 1895
 1896
 1897
 1898
 1899
 1900

THE
 NATIONAL
 ARCHIVES
 COLLEGE PARK, MARYLAND
 20740

SENEX VENERANDE,

VIR

ILLVSTRIS ATQVE CELEBERRIME,

PATRONE ATQVE FAVOR

EA, QVA DECET, OBSERVANTIA

COLENDE AC SVSPICIENDE.

Meritorum TVORVM praeclarissimorum, in rem Anatomicam ac universam Rempublicam literariam, tanta est copia, ut eorum numerus vix iniri possit, tantum abest, ut eadem dignis laudum encomiis sufficienter praedicari queant. Artificium illud incomparabile, quo corpora integra humana praeparare, ac naturali vividoque colore conservata exhibere nosti, atque minutissima viscerum partiumque quarumvis vasa materia ceracea, ad ultimos usque eorum fines, replere, postmodum extricare, omnibusque ob oculos ponere calles, tale est, ut omnes quidem eruditi illud admirentur, nemo tamen ad hunc usque diem imitari ausus sit. Artis huius exquisitissimae, vasa capillaria replendi & evoluendi, beneficio, omnium viscerum, cerebri, hepatis, lienis, renum, testium, placentae, aliorumque, structuram veram & genuinam, spissis tenebris involutam, luci exposuisti. Huius ope clarissime demonstraisti, nullas in visceribus his dari glandulas, ab Auctoribus praeter necessitatem confictas, sed extremitates arterio-
larum, absque ullo intermedio, variis locis degenerare in vascula alterius naturae, adeoque elaborationem & secretionem variorum humorum, non tam a glandulis, quam a mutatione extremitatum vasorum, eorumque diverso reptatu, in iisdem dependere. Pari felicitate dexteritateque doctrinam glandularum, antea confusam atque obscuram, illustraisti, ac imprimis, a Celeberrimo Dn. D. Boerhaave, Academiae Lugduno Batave totiusque orbis literati ornameto, occasione in Epistola Anatomica TIBI data, in responsione ad eandem, differentiam inter glandulas, acinos, cryptas atque lacunas monstraisti. Has ultimas, in variis corporis locis, cute praecipue, pleura, peritoneo, pericardio, &c. occurrentes, & pro glandulis habitas, in honorem laudati Viri Boerhavianas appellas,

ideo, quod iste primus de his TIBI locutus est. Multa praeterea nova penitusque ignota, felici auspicio, detexisti, quae inter eminent, Arteria bronchialis, Tunica specialis in oculo RVYSCHIANA ideo dicta, periostrum & vascula sanguifera ossiculorum auditus, valvulae vasorum lymphaticorum, & quae sunt alia. Ecquis enim omnium eorum, quae indefesso TVO labore & dexteritate incomparabili, vel noviter inventa, vel clarius oculis exposita sunt, numerum inire posset? Inventis istis egregiis, ac communi eruditorum applausu exceptis, addidisti nuper musculum orbicularem, in fundo uteri gravidati observatum, quem primum in *Advers. Anat. Dec. III.* luci exposuisti, leviterque adumbrasti, postea vero duobus tractatibus, Belgico Idiomate exaratis, plenius descripsisti & confirmasti. Huius inventi tanta certe est dignitas, ut nesciam, an ullum, a seculo inde in lucem protractum, eidem aequiparari queat, siue inventionem, & demonstrationem eius difficilem, siue amplissimam utilitatem spectes, adeo, ut, in eo TE ipsum vicisse, mihi videaris. Hoc musculo quippe abs TE detecto, eiusque usu, in separanda & depellenda ab utero placenta, insigni, idoneis argumentis in praedictis TVIS tractatibus demonstrato, non est opus, ut imposterum tantopere de secundinarum exclusionem solliciti simus. Multo minus, ubi placenta partum non extemplo sequitur, permittendum est, ut ea, vi adhibita, siue tractione violenta funiculi umbilicalis, siue manu intra uterum intrusa, ab eo avellatur. Quid autem, quaeso, frequentius contingit, quam quod puerperae, partu sat feliciter peracto, nihilominus haemorrhagiis enormibus, febribus putridis atque purpuratis supervenientibus, extinguantur, nullam aliam saepissime ob causam, quam culpa inclementis avulsionis placentae, uterique gravis lacerationis, manu imprudentis obstetricis factae, eiusque inflammationis ac gangraenae insecutae. Hic enim mos est quarundam obstetricum, ignorantia non minus quam audacia barbararum, ut, ubi placenta non statim & in momento quasi partum sequatur, sine mora, per orificium uteri adhuc patens, manus feroces intrudent, radendo lacerandoque uterum, mediantibus unguibus accipitrinis, placentam interdum violenter & frustulatim avellant. Non equidem penitus damnandum videtur consilium, quod Auctores dant, & TV Ipse, Vir Excellentissime, uti fateris, ante musculi orbicularis inventionem, approbasti, quo suadent, ut, remediis blandioribus ad placentam, tenacius utero cohaerentem, separandam & extrahendam, nihil

hil proficientibus, iisque incassum adhibitis, obstetrix, manu in uterum immissa, digitis eam caute separare, aut, quando nec hoc sufficit, eandem perforare ac pertundere studeat. Laceratio enim placentae per se nil mali portendit, eandem potius, quia ob effusum hoc ipso sangvinem, intus stagnantem, flaccescit, facilius secedere, ratio svadet. At enim vero tristis experientia docet, obstetrices non raro, neglectis etiam mediis mitioribus, uti sunt tensiones & inclinationes modestæ funiculi umbilicalis, frictions & inunctiones abdominis, fomentationes, clysteres, sternutatoria &c. statim ad violentam placentae avulsionem manum admove. Contingit autem saepissime, ut quaedam earum, uti pleraeque, scientia Anatomica sitis partium destitutae, uterum hoc ipso mediantibus unguibus graviter laedant, atque sic gravissimis morbis, mortique ipsi ansam praebeant. Tutius igitur, TE Auctore, esse iudico, placentam in utero relinquere, quam violenta eius avulsione huic vim inferre, quia plura ab hoc, quam ab illo mala sunt metuenda. Non certe video, quid periculi, a placenta aliquamdiu relicta, immineat, imprimis cum uterus, beneficio musculi orbicularis, a TE, Vir Amplissime, inventi, eandem proprio conatu propellere valeat. Docent id exempla a TE observata, in quibus placenta, quae initio nullo pacto separari potuit, aegris saltem in lecto quiete repositis, atque confortantibus resectis, post aliquod temporis spatium sponte prodiit. TIBI pariter familiare fuisse, asseris, placentam per plures dies, septimanas & menses in utero retentam, tandem tamen feliciter expulsam fuisse. Illud porro confirmas praxi TVA vastissima, qua TE, spatio plus quam L. annorum, quo muneri Professoris, in erudiendis obstetricibus, TIBI primum demandato, praees, nullam puerperam ob retentas secundinas obiisse testaris. Mihi ipsi quoque exempla talia nota sunt, quod placenta post aliquot dierum septimanarumque spatium, jam tum corrupta, frustulatim exciderit, sine vitae sanitatisque dispendio, adhibitis solum & continuatis remediis uterinis, balsamicis & solventibus, uteri inflammationi & putredini resistentibus. Imo neque hanc abinde timendam esse, non tantum sufficientibus argumentis demonstras; sed & ipsae molae, e portionibus placentae in utero relictis generatae in utero relictis generatae, & per longum tempus in eo gestatae, id confirmant. Tandem etiam illud extra omnem dubitationis aleam positum esse, certissime persuasus sum, molas potissimum violentae

tae placentae avulsioni originem suam debere, easque propterea omnium optime praecaveri, si expulsio placentae, ex TVO consilio naturae permittatur, & cura per expectationem, uti scite exprimis, in tractatione puerperarum adhibeatur. Vt brevis sim, & vel verbo me expediam, musculus uteri orbicularis, RVYSCHIANVS imposterum merito appellandus, tantae est dignitatis & utilitatis, ut nullum reliquorum nostri aevi inventorum eidem anteferri queat. Erit TIBI, Vir Amplissime, ob eius inventionem omnis posteritas obstricta, ac immortales decernet gratias laudesque, quia eodem detecto, atque consiliis & cautelis TVIS saluberrimis, quas in saepius laudatis tractatibus suppeditasti, observatis, innumerae puerperae fervari poterunt, certissima mortis rapina alias futurae: Sed transeo nunc alia.

Non minoris momenti est, quam mira subtilitate & incredibili dexteritate tractas, Anatomia plantarum, qua folia fructusque varios vegetabilium dissolvis, atque minutissimos eorum tubulos succiferos evolutos, ob oculos ponis, & ita harmoniam inter animalium vegetabiliumque circulationes succorum, nutritionem & secretionem monstras. Admiratus hoc non tantum sum in iconibus fructuum pyri, mali armeniaci & persici dissolutorum, & cum vasis suis succiferis & pulposis in *Theſaur. Anat. max. Tab. I. & Advers. Anat. Dec. III. Tab. II. Fig. 2. 3. 9.* repraesentatorum, sed etiam in praeparatis foliorum variorum, calicym florum malvae, atque fructus pyri, a dexterrima TVA manu nitidissime elaboratis, donoque mihi misis, contemplari, oculosque meos pascere, per TVAM benevolentiam inusitatam mihi licet. Admiratione captus obstupesco, quoties eadem inspicio, nec mirari satis possum constantem illam, ac ultra LX. annos continuatam, ineffabilem TVAM assiduitatem, incredibilem patientiam, stupendumque laborem, quem in subtilitatibus istis eruendis evolvendisque adhibuisti. Sane admirationem omnem superat. Virum Senem, nonagenario proximum, & seculum pene emensum, subtilissimarum hujusmodi rerum speculationi adhuc incumbere posse, quibus oculi juveniles, aciesque lyncea vix sufficit. Ita est, Senex Venerabilis, Deus Omnipotens, ad Cuius gloriam, in stupendis Naturae Operibus, amplificandam, omnes TVOS conatus dirigis, & cui omnia illa accepta referre jubes, TE aevi nostri miraculum esse voluit, quod orbis universus eruditus admiratur, nec satis, pro merito, admirari

rari potest. Industria enim TVA indefessa, improboque labore, res abstrusissimas investigas, & e Trophonii antro in lucem protrahis, atque sic Scientiam Anatomicam indres novis inventis locupletas. Clarissimus Kittmeyerus, Doctor Medicus & Practicus apud vos celeberrimus, nuper per literas certiozem me reddidit, TE haud ita pridem nova quaedam, eaque notatu dignissima in Anatomia plantarum detexisse, atque in harum interna superficie analogum cryptarum Boerhaavianarum, demonstrare posse. Hujus rei singularis pernoscentiae desiderio insigni flagrans, non potui non in praesentibus, TVA venia, ad TE exaratis literis, ea, qua par est, observantia TE rogare, velis pro TVO in me favore, petitioni meae locum relinquere, ac nova illa inventa, in usum Anatomicorum & Botanophilorum, propediem luci exponere.

Ultimo tandem loco, unicum scrupulum, qui animum meum dubium tenet, circa uterum gravidum, ut TIBI exponam, permittas. In Tractatu meo, superiori anno de utero gravido in lucem emissio, substantiam uteri gravidam fungosam, sinuosam & cellulosa explicavi, eamque, uti in subiecto isto deprehendi, figura exprimere curavi. Hi sinus anfractuosi & cellulosi, uti ibidem annotavi, non tantum inter se omnes communicant, uterumque totum, spongiae instar, cavernosum reddunt, sed & cum cryptis atque lacunis, intra uteri cavum hiantibus, conveniunt, ita ut superficies interna uteri, in toto suo ambitu, aequae spongiosa & cavernosa appareat, ac uterus in sua substantia. Hae lacunae versus cavum uteri patentes, quia in toto superficiei ambitu reperiuntur, mirum est, qui fiat, ut per illas sanguis, per sinus uteri circulo circumductus, in cavum uteri non effluat, cum tamen placenta uterina unico tantum in loco uterina unico tantum in loco utero adhaereat. Dubium hoc jam tum in dicto Tractatu *P. I. Thes. V.* movi, eidemque occurri posse existimavi, si statuamus, cryptas reliquas minores, quibus placenta non connectitur, forsitan recipere fibras, ex chorii peripheria productas, quoniam rationi minus consentaneum videtur, easdem nihil recipere, quia alias sanguis ex iisdem necessario effunderetur. Addidi praeterea, fortassis mediantibus his fibris, per cryptas reliquas sanguini uterino immergis, succum gelatinosum ad amnium afferri posse, quia alias de huius origine & viis haecenus nihil certi constat. At enim vero haec omnia mihi nullatenus satisfaciunt, quia meris conjecturis nituntur. Non enim video rationem, cur non hoc pacto
pla-

placenta in tota secundinarum peripheria generetur. Nulla haecenus occasio mihi obtigit, uterum gravidum, proxime ante partus tempus inspiciendi, & foetum maturum in suo habitaculo, secundinis adhuc circumdatum contemplandi, ut examinare potuerim, quatenam sit constitutio harum lacunarum, & utrum aliquid, ac quid recipiant? Libenter ergo ex TE, Vir Excellentissime, scire vellem, quid TV ea in re observaveris. Quod si hoc abs TE impetravero, maximopere TIBI obstrictus forem.

Interea ego, pro TVA salute & incolumitate, Deum Ter Optimum Maximum supplex veneror, velit Summum, quod cuncta regit, conservat & moderatur, Numen, TE Anatomicorum Antistitem, & splendidissimum Orbis literati ornamentum, ad feros usque annos, saluum sospitemque praestare, TIBIQUE Nestoris aetatem concedere. Quod superest, TVO favori ac benevolentiae, uti haecenus, ita imposterum commendatum me ut habeas, officiosissime rogo, certoque persuasus sis, me in cultu erga TE & observantia nemini cedere, qui sum, quoad ero,

CELEBERRIMI ET AMPLISSIMI
NOMINIS TVI

Dabam ex Museo
Wittenbergæ Saxonum
d. XXI. Octobr.
M D C C XXVI.

*Cultor atque Venerator
perpetuus*

ABR. VATER,

D. ET P. P.

FREDERICI RVYSCHII

R E S P O N S I O

A D

EPISTOLAM GRATVLATORIAM

CLARISSIMI, CELEBERRIMIQUE

V I R I

D. ABRAHAMI VATERI,

PHIL. MED. DOCT. ET PROFESS. PVBL.

ANAT. ET BOTAN. SVBSTIT. NEC NON

SOCIETATIS IMP. NAT. CVRIOS. ET

REG. MAGNAE BRITANN. SOCII.

D E

MVSCVLO ORBICVLARI

I N

FVND0 VTERI DETECTO, &c.

Cum figura ænea.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
500 5TH AVENUE NEW YORK 17 N.Y.

RECEIVED
JAN 10 1900

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
500 5TH AVENUE NEW YORK 17 N.Y.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
500 5TH AVENUE NEW YORK 17 N.Y.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
500 5TH AVENUE NEW YORK 17 N.Y.

CLARISSIME VIR.

Auream, imò auro pretiosiore, quam ad me dedisti Epistolam, accepi, eamque legi, perlegi: encomiis, in illâ contentis, à latere sepositis, soli nempe DEO honos, gratia, benedictio! Mihi equidem gratulor, in tantâ connectâ contigisse, ut tam ineffabile infortunium, quod per tot æva inconcussum mansit, in vitæ humanæ suffragium, fuerit à me manifestatum, ita ut sexus, præterquam sequior, jure merito cantare possit, debeatque *Salvatori Immortali honor & gloria in æternum!*

Porro, CL. V. à me exigis responsum, & quidem festinatum, cogitasne me nonagenario proximum otiosum esse? Scias velim, quod plurimæ epistolæ me expectent, quæ responsione super hac re quoque indigent, & quod equorum calcei, non renouentur, currentibus equis? interim lætor, quod mihi dederis ansam brevioris responsionis, cum in totum calculum assertioni meæ apposeris, circa libellum de musculo uterino, & justò firmiore cohæsiōe placentæ uterinæ, itaque brevis esse potero, circa responsionem meam.

Relictis denique, ut dixi, encomiis, me conferam ad illa, quæ, TV VIR ÆSTVMATISSIME in rebus Anatomicis, Botanicis, & cæteris ad res medicas pertinentibus, VERSATISSIMVS à me exigis.

Fol. 10. habes.

„ Non minoris momenti est, quam mirâ subtilitate, & incredibili dexteritate tractas Anatomiam Plantarum, quo folia fructusque varios vegetabilium dissolvis, atque minutissimos eorum tubulos succiferos evolutos, ob oculos ponis, & ita harmoniam inter animalium, vegetabiliumque circulationes succorum, nutritionem & secretionem monstras. Admiratus hoc non tantum sum in Iconibus fructuum pyri, mali Armeniaci, Persici dissolutorum, & cum vasis suis succiferis & pulposis in *Thef. Anatom. Dec. III. Tab. II. fig. 2, 3, 9.* repræsentatorum, sed etiam in præparatis foliorum variorum, calicum florum malvæ, atquæ fructus pyri, à dexterrima TVA manu nitidissime elaboratis, donoque mihi missis, contemplari, oculosque meos pascere per TVAM benevolentiam inusitatam mihi licet. Admiratione cap-

„ tus obstupesco, quoties eadem inspicio, &c.

B 2

Resp.

Resp. hic, EXC. VIR, præbuiſti mihi anſam referendi, quid mihi acciderit ab Eruditiffimo quodam Profefſore cum pyrorum, aliarumque plantarum folia in exuvias, ſeu ſceleta videret redacta, obſtupescere videbatur, rogabatque qui hoc fieri poſſit? cui regerebam, me non eſſe hujus opificii auctorem, ſed ſatellites mei, puta animalcula, quæ tunc temporis in uſum revocaveram. Nunc verò illud longe nitidius & exquisitius ipſemet perago, uti patet in foliis ulmi (quorum vaſa ſuccoſa tomenti inſtar ſunt tenuia) idque propriis ſatellitibus, nempe propriis digitis: interim ſatis mirari nequeo, quod reperiantur, qui tam frigide de hoc artificio loquuntur, cum tamen tanti ſit momenti. Aſt meliora docti, meliora facerent! itaque ad TE VIR EXC. relegandi ſunt, qui nervoſius judicare potes de rebus iſtis.

Uterius hoc artificio confirmat, imò grave pondus affert ſyſtemati meo novo, ſcilicet: quicquid ad ſuſtentandum corpus noſtrum confert, illud conficitur in vaſis, ex. gr. ſemen, Lac, ſanguis, ſaliva, fel, ſuccus pancreaticus, chylus, & plura alia: hæc doctrina nova quidem, attamen vera. Olim me rogabar NOBILISS. ARISKINE, Archiater DIVI Cæſaris Ruſſiæ, utrumne crederem ſperma humanum hoſpitari in ſanguine, cui regerebam, quicquid in ſanguine repereretur, me non poſſe dicere, hoc tantum ſcire, ſperma haud fieri in ſanguine, & quod primò ejus rudimentum conficiatur in vaſculis ſpermaticis teſticularum, oriundis ex arteriis, mutatis in aliud eſſe: præterea, me putare, ſperma in paraſtatibus magis perfici, ut & in vaſis deferentibus, quæ tandem illud deponant in veſiculas ſeminales, ad ulteriorem aut ultimam perfectionem; hoc audito, contentus erat.

Ad viam, unde digreſſus ſum. Fol. 12. proſtant quoque hæc verba: " Industria enim TVA indefeſſa, improboque labore res „ abſtruſiſſimas investigas, & e Trophonii antro in lucem protra- „ his, atque ac ſic ſcientiam Anatomicam indies novis inventis lo- „ cupletas CLARISS. RITTMAYERVS, Doctor Medicus „ apud vos Celeberrimus, nuper per literas certior me reddi- „ dit, TE hand ita pridem nova quædam, eaque notatu digniſſi- „ ma in Anatomia plantarum detexiſſe, atque in harum internâ „ ſuperficie, analogum Cryptarum Boerhaavianarum demonſtra- „ re poſſe. Hujus rei ſingularis pernoscendæ deſiderio inſigni fla- „ grans, non potui non in præſentibus TVA venia ad TE exa- „ „ ratis

„ ratis literis, ea, qua par est, observantia TE rogare, velis pro
 „ TVO in me favore, petitioni meæ locum relinquere, ac no-
 „ va illa inventa, in usum Anatomicorum & Botanophylorum
 „ propediem luci exponere.

Resp. Quod, Clariss. Do. Doctori RITTMEYERO, dixe-
 ram, me posse visui exponere, plantas in plantis, hoc verum esse
 scias velim: illud enim auspiciatò inveneram, suntque tam insigni-
 nes, ut ne opus exiguum ramusculum vel segmentum EXC. V.
 impertire possem. Ulterius considerandum, circa hanc plantam,
 nempe quod non ad, neque ex, multò minus, supra alias plan-
 tas ortum duxerit, id quod sæpius fieri, vel lippis & tonsoribus
 satis superque notum, est verò illa in totum ortum ducit, & sic
 mansit in aliis plantis tanquam in antro Trophonii, ubi semper
 nox! ita ut nunquam coelum aspiciat. Isthæc planta in totum nil
 proficit, ex ullo latice aquoso, vel rore, vixit tamen. Præterea
 est planta aphylla, ramosissimaque, cujus Sator CLEMENTIS-
 SIMVS CREATOR, non ex semine intimo plantæ commisso,
 sed ex Providentia Divina! Est planta mollis alba, flexilis, mo-
 dice tenax. Vid. Tab. I. Fig. I.

Præterea potero EXC. V. visui exhibere hujus plantæ aliam
 speciem, vel aliud genus plantæ, ex eodem fonte ortum ducens,
 sc. ex alia planta, hæc autem est fistulosa, vel potius fistula, præ-
 cedente rarior. Hæc autem teres, spithamum longa, omni ramo
 destituta, cava, crassitie scipionis, sicuti Tab. I. Fig. 2. indigi-
 tat, in illius cavitatis superficie (quod omnem admirationem su-
 perat) uno in loco conspiciuntur multi sinus, vel impressiones in
 agmen positæ, quæ semen sinapi recipere possunt, repræsentant-
 que cryptas BOERHAAVIANAS.

Si quis jam me rogaret, quales habeant hæ plantæ in medicina
 usus? hic altum silentium! & eruditum nescire! non tamen in to-
 tum. ex eo enim palam fit, plantas nonnullas absque prægresso
 semine posse vivere, emergere, vigere, quo concessio, imò vi-
 so, ad altiora nos ducere possent, quæ non sunt hujus loci, ita-
 que ad alia. Folio Eodem 12. ” Ultimò tandem loco, unicum
 „ scrupulum, qui animum meum dubium tenet, circa uterum
 „ gravidum, ut TIBI exponam, permittas. In tractatu meo,
 „ superiori anno de utero gravido in lucem emisso, substantiam
 „ uteri gravidæ fungosam, sinuosam, cellulosam explicavi, eam-

„ que, uti in eo subiecto ipso deprehendi, figura exprimere curavi.
 „ Hi sinus anfractuosi, & cellulosi, ubi ibidem annotavi, & non
 „ tantum inter se omnes communicant, utrumque totum, spon-
 „ giæ instar, cavernosum reddunt, sed & cum cryptis atque lacu-
 „ nis, inter uteri cavum hiantibus, conveniunt. Ita ut superficies
 „ interna uteri in toto suo ambitu, æque spongiosa ac cavernosa
 „ appareat, ac uterus in sua substantia. Hæ lacunæ versus cavum uteri
 „ patent, quia in toto superficiali ambitu reperiuntur, mirum est,
 „ qui fiat, ut per illas sanguis, per sinus uteri circulo circumductus
 „ in cavum uteri non effluat, cum tamen placenta uterina unico
 „ tantum in loco utero adhæreat. Dubium hoc iam tum in dicto
 „ tractatu. P. 1. Thesaur. V. movi, eidemque occurri posse exi-
 „ stimavi, si statuamus, cryptas reliquas minores, quibus placenta
 „ non connectitur, forsan recipere fibras, ex chorii peripheria pro-
 „ ductas; quoniam rationi consentaneum videtur, eandem nihil re-
 „ cipere, quia alias sanguis ejusdem necessario effunderetur.

CLARISS. VIRVM hæc omnia ita observasse, nullus dubito, at vero, dictus uterus, in quo hæc omnia observasti, forsan fuit mortuus, & inter hosce duos, sc. uterum vivum & mortuum intercedit discretio tanta, ut non videam quid dicam de propositis, imo satius fore existimo, ut responsionem super illis differam, donec acquiram uterum mortuum, & redigam in statum, ceu vivum: dixeris forsan me omnino obtinuisse uterum puerperæ: fateor, illumque aperui, ut perscrutarer eius faciem interiorem, quo sine, non in conspectum venisset dictus musculus orbicularis; ast ea propter quoque ineptus factus est, ut redigi iam possit in dictum statum, ceu vivum, id est, vitæ speciem repræsentans.

Hoc autem artificium VIR EXCELL. Clementissimo Creatori placuit, per immensam gratiam per me manifestare, quo pacto cadaveræ integra redigi possint in talem statum, ut vitæ speciem repræsentent: imo hoc artificium tantum valet in Anatomia, ut impossibile videatur, nosse veram corporis humani fabricam, nam post expirationem millenæ particulæ sensum aufugiunt, fiuntque invisibiles.

Nemo interim existimet hocce artificium sufficere; aliud enim quoque coniungendum, quo sine impossibile foret, veram constitutionem dictam visui exhibere: pone, cerebri corticem, pulpam in extremis vasis, extremitates vasorum sanguineorum tomenti in-
 star

star tenues, corpus reticulare supra cutem situm, tunicam Ruyfchianam in oculo, ut & alia, quantum vis exquisitissime sint concinnata & præparata, nisi in liquore spirituofo & convenienti visui exhibeantur, & quidem coelo sereno existente, alias oleum & opus sunt perdita: interim quam difficile sit, corticem cerebri in liquore, ope capilli suspendere, percipient illi, qui illud efficere satagunt, idque propter mollitiem & tenuitatem corticis.

In iuventute suppetebat mihi occasio acquirendi cadavera earum, quæ uterum gerebant, ut & puerperarum, at vero, cum eo tempore, ineffabile supra dictum artificium adhuc lateret in antro Trophoni; non poteram multum ex eo proficere, attamen illud scio, nec mea excedit memoria, quod uterus tunc temporis pro certo audiverit spongiosus, præsertim uterum gerentium, at vero, post nobilem supra dictam revelationem dicti artificii mutavi illam sententiam, nullus dubitans, quin illud ita dictum cellulofum, spongiosum, si non in totum, saltem, maxima ex parte esse vasculofum transversim sectum: quamvis dicere nequeam, *Veni & vide!* Itaque illud reservandum donec occasio suppetat uberior. Interim CLAR. VIR, antequam calamum deponam, TIBI referam, quid mihi contigerit circa uteri non gravidi repletionem ceracea materia rubra. Repleveram dico, illum summa cautela, ne ceracea materia exitum quæreret præternaturalem, quo facto, uterus summâ rubedine superbiens, occurrebat nobis, ceu totus quantus, ex vasis sanguineis constitutus. Considera nunc, si ille uterus fuisset factus gravidus, & si omnia illa vasa, quæ sunt innumerabilia, fuissent extensa, prout videmus fieri in utero gravido, quid mirum, si uterus gravidus in tali constitutione nobis occurreret, ceu spongiosus & cellulofus: itaque quam facile illud nobis imponeret, facile est concipere. Jam tempus vocat me ad alia, haud negligenda, ne autem videar ingratus, TIBI EXC. VIR, debitas, quod systemati meo novo, calculum apposueris circa musculum uterinum, & iustò firmiore cohæsione placentæ uterinæ: præsertim quod illud viderim factum à PROFESSORE tam PRÆCLARO, & iure merito PRIMARIO, idque per prælum in usum publicum. BENIGNISSIMVS CREATOR, qui omnibus prospicit, TE saluum ac prosperum reddat ad nestoreos annos, præcor. Vale, hilce & maneo,

VIR EXCELLENTISS.

Dabam Amstelodami

Totus tuus
FR. RVYSCH.
EXPLE

EXPLICATIO TABULÆ.

FIGURA I.

Exhibet Plantam in Planta repertam.

AA. Truncus.

BB. Rami.

FIGURA II.

Denotat Segmentum alterius Plantæ fistulæ instar cavum, & repertum in alia Planta.

A. Fistula.

B. Cavitas eius.

C. Cellulositates, cryptas Boerhaavianas mentientes.

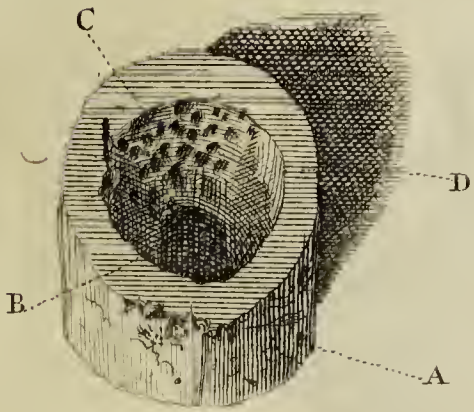
D. Crassities substantiæ fistulæ.

Fig. I

Fig. II

OPUSCULUM ANATOMICUM
DE
FABRICA GLANDULARUM
IN CORPORE HUMANO,
Continens
BINAS EPISTOLAS,
Quarum Prior est
HERMANNI BOERHAAVE,
SUPER HAC RE,
Ad
FREDERICUM RUYSCHIUM;
Altera
FREDERICI RUYSCHII
Ad
HERMANNUM BOERHAAVE,
Qua
Priori respondetur.

AMSTELÆDAMI,
Apud JANSONIO - WAESBERGIOS,
M. DCC. XXXIII.

HERMANNI BOERHAAVE EPISTOLA ANATOMICA

A D

VIRUM CLARISSIMUM
FREDERICUM RUYSCH.

SI datum fuisset par voluntati otium, jam dudum me impulisset officii mei ratio, votisque Tuis praestitum a me jam pridem fuisset obsequium, dum ursisti saepenumero, ut compendio quidem, attamen liquidò, enarrarem ea, quae pro sententiâ *Marcelli Malpighii*, Viri in Anatomicis summi, contra Tuam de glandulis doctrinam, moveri posse putem. Quo quidem in negotio facilè perspexi, quidnam fuerit causae, cur prae caeteris a me hunc laborem exegeris: quum enim toties plures horas triverimus una in expendendâ & enarrandâ fabricâ corporis humani, admirantes semper adorantesque DEI sapientissimi in homines beneficia, videbaris frequenter mirari, Tecum me nondum credere, viscera haud eâ agere operandi vi, quam glandulis exerceri *Malpighiani* asserunt. Et, fatebor enim, inter amicissima super his colloquia, quorum semper suavis animo erit meo recordatio, dissensi saepe minus, quam ex sermone meo ipse colligebas. Quid enim? commissos volebam dissentientium specie animos, ut tanto curatius ex Te discerem ea, quae, laudabili Tute fervore per disputationem incitatus, praëclarissimè à Te inventa explanabas. Neque interim & illud diffiteri velim, superesse revera scrupulos, eosque insignes quidem, qui remo-

A

ran-

2 H. BOERHAAVE EPISTOLA ANATOMICA

rantur, ne in sententiam Tuam promptus eam. Quare fœdi adhanc rem intento quidem animo, eaque, quae in subtilissimis rebus cernere valui, liberè exponam, solo actus Tibi parendi desiderio, solâque hac spe animatus, diluturum Te ocyus, quae & aliis forte ob stare videntur, Tuis circa haec cogitatisne convicti assentiantur.

Patiaris interim, Virorum Optime, hac ut oportunitate debitas Tibi solvam gratias, publicèque ut tester devincti animè sinceros affectus. Id quippe candor jubet & aperta simplicitas, id pietas mandat; dum contemplor, quam egregia, quam multa, quam nunquam dicta Aliis, ex Tuo ore, demonstratis, scriptis, ipse consequutus fuerim. Sane dubitavi saepe, magisne in his utilitatem admirarer summam, seu singularem, quae veritatem nudam aperit, fidem, an verò brevem super his, nulloque onerosum superfluo, quo bona enarras, sermonem. Valens igitur sentias laboris herculei, sexaginta jam & sex abhinc annis exantlati, praemium, fructum industriae tam singularis, utilis, felicisque, percipias: dum publica Te commoda promovisse, placuisse Bonis, confitentur omnes, ad quos tanti iudicii pertinet potestas. Utique idonei cujusque in his arbitri animo speciem bene meriti de Patria, & de toto mundo, civis impressit spectatae in Te virtutis contemplatio! est verò & aliud, quod, aliquid hîc ut auderem, coëgit: Medicinam scilicet Theoreticam praecipuè, in hac Academiâ, ex Auctoritate publicâ, annorum jam Viginti decursu docere debui. Itaque & oportuit actiones explicare humani corporis; quae quidem expositio scientiâ fabricæ ejusdem quum nitatur inprimis, exprefsit vel invito, ut subinde dicerem de lite vix compositâ, sed ambiguâ hætenus pendente inter summos in Europâ Viros, qui Anatomica excolunt, vel profitentur Medica. Eunt nimirum in alia longè omnia praestantissimi hinc inde sapientes, dum agitur de fabrica, partibus, virtute, ipsis imò signis, glandularum, quae in corpore nostro ita vel solent appellari, vel adesse cognoscuntur. Neque potuit fieri, quin Illi, qui Scholas meas suâ decorabant frequentiâ, saepe de his rebus me compellarent; dum decidere impares ipsi, atque

que interea auctoritatis tamen momento solo impelli nolentes, quaestionibus elicere quotidianis contendebant, quid circa haec pro compertissimo haberent? aut in quo denique puncto definiretur Tuam inter & *Malpighianam* in his disciplinae differentia. Igitur circumspicere decuit, quonam pacto memet expedirem aliunde satis occupatum; quod melius assequi vix dabatur, nisi postquam semel evulgassem scripto, quae in hoc negotio ipse intellexisse mihi met videbar. Dum verò cogitata haec Tibi ponam ob oculos, duplex est, quod commodum praevideo; Tu enim ad singula repones ea, quæ tredecim per lustra exulta Anatome suggeret Tibi; Tibi, inquam, instructissimo semper ab abundante cadaverum incidendorum copiâ; Tibi, qui nullum remittis tempus, qui noctes impendis diesque, qui ab ephebis ad crudam hanc viridemque senectutem totam exercuisti vitam, qui nunquam passus es perire Tibi vel fugacissimam occasionem nova deprehendendi; qui nunquam veritus es priorem, evulgatam licet, super re Anatomicâ sententiam refellere, primusque repudiare, quoties meliorem edoctus per experimenta fueras; omnia utique haec sic describere poteris ad singula respondendo, ut integra habeatur deinde hoc in negotio Tua Doctrina, unâque, nec interruptâ, serie exposita, quae vaga hætenus per plurima rerum experimenta, mutata hinc inde, nec digesta satis ad exactas disciplinæ leges, prodiit. Alterum autem erit, ut constet publico atque profit aperta Tua explicatio, postquam patienter intellexeris, quaenam illa sint, quæ effecere, quæ minus Alii hucusque viderint, quidnam Tu ex observatis propriis edoctus fueris: apparebit enim impeditenti & erroris tum ratio tum causa, ut emendandis iusta sit occasio, atque evellendis, quæ nasci solent legentibus Tuos libros, difficultatibus.

Age igitur, rem excutiamus, ita prosequendo sententiarum diversitatem, ut incolumis maneat inter nos amicitia, utque interim amore veri incensos ita collidamus animos, ut emicent inde scintillae luci veritatis accendendae, & fovendæ, haudquaquam inidoneae!

Ea quidem humani corporis *pars*, quae *propriae membra-*

nae simplici apparatu involucrum format cavum, intra quod singularis humor, secretus, contentus, fatus, mutatus, per emissarium denique inde excretus, spectatur, glandularum simplicissima. Malpighio audit. Quarum exilitas saepe, & multiplex equidem reperta diversitas, tam in externâ, quam internâ facie, ut & in humoris secreti varietate, effecit, ut, quum facies non una omnibus, nullâ fere cogitatione comprehendendi posse crederetur vera earum fabrica: maximè tamen, dum a morte statim mutatae, constrictæ, exsuccae, collapsae, vix aliquid vasorum suorum spectandum offerrent; sed solidatae cujusdam compagis imagine obscurâ carnis, glandisve, Anatomicis describerentur. Arduam superavit & abstrusam feliciter difficultatem *Malpighiana* industria, extricavitque impediens plexus eo successu, ut resolutae in partes liquidissimè intelligerentur, pateretque abscondita prius structura. Nec mirabitur sapientis Viri felicia in hisce inventa, qui, ut par est, considerat, quibus ille filis caeca rexit vestigia, ut ambages hîc resolveret, inextricabilis erroris dolos.

Spectabat enim primò, quantum acie sequi poterant oculis intenti, ipsum glandis hujusmodi corpusculum, eâ praeditum conditione, quam natura illi dederat, nec mutatum arte, nec vi morbi à nativâ degenerans indole; illudque ab omni facie contemplatus duratis ad patientiam laboris improbi & assuetis sedulò, ita oculis perlegit, ut spectaculis hic nihil quicquam superaddi posse videretur, quo accuratius sic lustrari posset. Quâ quidem re id effectum fuit, ut quaerendo detexerit patentes hic, abstrusas alibi, partes in corpore, ita amissim respondentes speciei, quam expressit superior definitio; ut manifestò pateret, glandularum simplicissimas appellandas esse jure meritòque. Pronunciavit itaque, per omnem totius corporis humani ambitum has reperiri manifestò glandulas. Si enim palpebras oculorum, nasi interni inextricabiles fere latebras, membranâ mucosâ succinctas, si palati posteriorem pensilem cortinam, lustrare lubet; si fungosarum cryptas conspexeris tonsillarum, radicemve linguae, ubi in epiglottidis porrigitur confinia; si

fau-

faucium lubrica perspicis aut stomachi fistulam, & ventriculi interiora, & intestinorum omnium flexus, si laryngis exteriora vel & interiora, si aëriae meatum fistulae, si bronchiorum inde, usque in vesicularum pulmonalium extremas, scrutaris ramos, aut praeputii incumbentem glandi superficiem, si tecta muliebrium interiora usque ad ipsum uteri hiatum prosequeris, aut in concham auris introspicis, ejusve meatum externum; omnibus hisce locis invenit ejusdem fere artificii, operis, ususque, partes.

Cuncta equidem haec, curioso ubi spectarat oculo, sicque primo suo usus adminiculo fuerat, quo omnes fere proficimus ad cognoscenda corpora, tactu dein adhibito, vidit, si latera vel postica harum glandularum premeret, prodire ex definitis locis, semper, guttas magnitudine adeò insignes, ut in arcto vasculi emissario, unde coactae eructabantur, contineri haudquaquam potuerint; verum locum requirerent longè ampliorem, ubi latere prius, stagnare, colligi, unde & pressu majore actae, exsilire demum, possent. Intellexit itaque inde, quod sub hisce emissariis, per quae descriptae emanarent guttae, necessariò requiratur vasculum adeò capax, ut recipere queat in suâ cavitate eam sanè humoris ita expressi transfudantis copiam, quae unâ vice, actione compressionis unâ, evacuari posset. Simul etiam conspexit, impossibile esse, ut tam crassus, copiosusque, humor contineri potuerit in minuti canalis extremitate simplici. Verum ulterius dum perscrutatur indolem expressi hujus ex locis memoratis humoris, conspexit hunc variis locis longè diversum esse ab eo, qui aliis locis nasceretur; ita tamen, ut esset semper, ut haberetur ubique, crassior quam aquosus quidem humor, fluidusve latex, in vasis corporis nostri repertus, spissior utique tenuissimo, qui exhalat, liquido.

Etenim, si viventis, vegeti, sanique hominis, dum calet, cuicunque demum parti frigidissimam ex politissimo vitro, lapide, metallo, similive corpore, confectam laminam quam proximè ita apposueris, ut eam partem tantum non contingat, exhalans de corpore humidus vapor exceptus irruendo in hanc lamellam, ejusque densatus frigore, ilico eam rori-

dâ inficiet nebulâ, splendentis infuscabit nitorem. Sed quam datur liquidus, tenuis, simplex, pellucidus, volatilis, subtilis, ille liquor! Sponte sua avolat ocyssimè, nec labem feculentam relinquit, nec deturpat residui imagine fulgidam politurâ superficiem. Novi quondam inter Chemistas, qui conflare student ex metallorum vilioribus aurum, eruditum Virum; qui, postquam legendis Adeptorum libris totum se dederat eâ quidem spe, ut inde Auriferam elicere tandem posset artem, putavit denique in animâ hominis haerere Philosophorum aquam. Aquam illam, quam scaturiginem opulentissimam aurifabri fontis, tam amabili commendant specie Alchemistae. Quid itaque Noster inhians auro Artifex? Ille utique animam exspirabat in ampullam de mundo vitro amplissimam, sollicitè cavens ne receptus semel exhalaret halitus; patienterque collegit vaporantis ex pulmonibus agitatâ liquoris copiam. Verum, ubi cogere hunc blandi tepore ignis annitebatur sedulò in humidi spissioris tenacitatem, ut fieri & aliis consuevit, omni spe excidit: quum collectus acri studio liquor in auras semper rediret. Nonne apparet hinc, cujus sit ingenii, qui exhalat sponte vitae de humani corporis quacunque parte? Certè ille, utcunque ultra quinque librarum copiam intra viginti & horarum quatuor spatium emanare per invisibiles corporis meatus sapiens *Sanctorius* observaverit, ille inquam haud requirit, unde exeat, cavitatum sub emissariis locatas sedes. Sed datur huic porta, per quam ruat rectâ, ab ultimis arteriolarum, subtilissimisque, fistulis, absque ullâ omninò fabricae glandulosae ambage interpositâ, aut remorante. Quas profectò singulari successu dexteritas Tua ipsis hîc oculis ostendit. Est enim ubique, in omni parte corporis, semper praesens. Atqui talis non erat ille, qui modo ex *Malpighiano* labore cognoscebatur ex glandularum simplicissimis, humor. Imò verò hic, spissior omninò, tenax semper lentusque, pinguis subinde, nunquam liquidò pellucidus, nequaquam perfectè volatilis, spectabatur, sed dissipatus calore a corpore, cui adhaeserat, lentoris tenacitate, nec detergenda temerè faecis macula, faciem foedans, haud facile deletibile impressi vestigium relinquit,

materiaeque faeculentae sordes. Fateor, desiderari haecenus in arte descriptionem accuratam singularis cujusque speciei humoris, quem diversis locis singularem natura parat. Neque magno carebit usu, ad faciendam feliciter Medicinam partibus illis, exacta rei hujus historia. Attamen effecit industria Medicorum, ut jam quaedam cognoscamus diversitatum genera. Atque prae caeteris laudabiliter in his se gessit Clarissimus *Joannes Baptista Margagni*, Patavinae Academiae insigne decus, in Anatomicae Artis Exercitatione, atque in eruditione ejusdem historica, inclytus. Quem consulamus super his in *Adv. Anat.* I. 1. 2. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 15. 16. 28. 30. 32. 33. 41. 42. 43. 63. 64. II. 52. 53. 56. 63. III. 6. 11. 12. 13. 71. IV. 15. 16. 22. 45. 46. 53. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 71. 72. V. 9. 13. 15. 47. 48. 52. 58. 59. VI. 8. 60. 72. 101. 114. 115. 121. 123. 136. Variisque locis varios fontes depinxit. ut *Adv.* I. T. I. K. I. T. II. *Fig.* I. o. o. o. e. e. *Fig.* V. c b c. *Fig.* V. h i k. T. III. e e. ††. H. T. IV. *Fig.* I. c c. *Fig.* II. *Fig.* IV. C. D. T. III. F. I. Capillatam capitis cutim, ipsosque capillos, ungit semper pingue oleum, quod exiguis continenter meatibus exsudat, integumenta capitis extima humectat, lubricat, laxat, atque nobilis arcem mentis ab aquosis, frigidisque, aëris, cui exponitur, injuriis defendit. Sed & aliud praestat vicinis beneficium emanans perpetuò hîc loci pinguedo, dum lubricitate mobili juxta exteriora pilorum se expandit, fursum, deorsum, eos flexiles, humidos, unctos, tenet; qui, si abesset hoc oleum, aridi, fissique, nec nutriri quidem possent, dum tenerrima horum vascula, exilissimaeque fistulae, subtilissimo elabente humido orbatae, in spiras convolutae, penitusque arefactae, morerentur, inque tricas implicitae inextricabiles taediosissimis innecterentur plexibus. Sed aliud spectemus! dum subtilior olei pinguedo capillos ita adscendendo tuetur, cutimque obductam cranio emollit, ut fieri natum, crassior residebit, diffusâ per calorem tenuiore parte, amurca. Illa verò est, quae innexa desquamatae perpetim epidermidis exuviis, capiti pingues creat furfures, nascentes subito & his, qui cum curâ saepe caput mundant, prorsus ut mirari subeat tanta unde citò fit. squa-

squamarum copia. Enimverò, ne quis habeat omnem hanc fordium materiem pro solis cuticulae abrais finibus, facit considerata pinguißimi olei copia, quae his collectis exprimi, ignemque flammantem alere possit: quae ut proprio ipse experimento olim notaveras, ita & scire hinc datur, cur capiti pinguis magis, quam aliis corporis partibus, fudor? atque, unde olidus capitis nimis tecti, fotique, nidor his, quibus abundat nimia haec pinguedo? pone aures rursus, ubi nexae capiti firmantur, alius planè humor nascitur, qui priore crassior quidem est tenaciorque, longè autem minus oleosus. Alius iterum qui exsudat copiosus ex membranâ aurem obvelante, ejus juga, cryptas, cava, Scapham, Concham, investiente: est quippe sicciore ultimo, copiosus, & facilè admodum, in albam, siccam, squamosam, crustae faciem lentescens; tam manifestò autem cernitur manare ex talibus folliculis cavis, hîc ubique positis, & per angustias emissariorum hiulcorum foras agi, ut in detergâ, nitidaque, sani hominis aure ipsi oculi utraque liquidò videant. Specta deinde meatus externi auris interiora, examen ibi haeret rotundulorum corporum, quae balsamum continent liquidum satis, & pellucidulum, qui, ubi fistulis dimissus propriis in cavitatem canalis auditorii emanavit, spissatus, flavescit, amarescit, veri unguenti adeptus speciem, crepitat in flammâ primum, dein ardet.

De facie quid dicam? quae in homine gerit diversa sanè harum glandularum, & verarum quidem, genera diversa. Aliae etenim pingue fundunt supra faciem oleum, quod per poros exsudans, nitentem reddit & resplendentem vultum, qui opimâ unctus pinguedine apparet in bene sanis, atque a somno dulci altoque refectis. Hi quippe si nigro panno puroque fortiter defricant os, in albescente statim, contaminatâ, & pinguescente hujus superficie manifestatum oleum advertunt. Nusquam verò in facie lacunae hae suo ditiores balsamo, nusquam abundantius idem sua per spiramenta exsudant, quam circa exteriora nasi alarum, ubi haec de facie assurgerè incipiunt: ibi quidem, ut & circa extrema nasi, saepe guttatim exstillans, cuticulamque

que irrorans crevit id ipsum, quin & leni partium istarum compressu exire idem visum fuit. Observavit quoque Vir famâ celebris, *Antonius van Leeuwenhoek* evidenti quidem, at profectò facili, experimento hunc liquorem: vultui ille hominis sani tubi vitrei mundissimi superficiem apprimat, partem verò appressam objiciens microscopio, ostendit limpium, satisque tenue oleum superficiei vitri adhærens, nudoque hoc attactu illi adpersum. Verum & aliud est hic loci glandularum genus, quæ per genas, labia, nasum & mollem sub oculis cutim, feminantur. Majores hae, profundius sitae, atque canalibus amplioribus extrorsum patent: materies equidem contenta his tenacior abundantiorque, lentioris pastaë ductilitatem aequat, ubi turgere aperit meatuum ora, tardior verò ob lentorem, neque faciliè se expediens, expresso apice contiguo aëris mutat colorem, turpique lividorum, vel nigrescentium, capitulorum ex poris eminentium stigmatibus faciei puritatem foëdat. Si autem vi compressi folliculi exemplis suis suppositis ampullis cogunt hanc pulti spissiori similem massam transire per angustias sui colli, tum demum in longas formatur, gracilescentesque pro angustia emissarii spiras; vermes ait vulgus, jurares esse vermes, in primis quoties nigrescens apex albo praefixus corpori speciem ejus fingit; licet vermis non sit, ut microscopia, resolutio, & alia satis demonstrant, nec eam in folliculo latens figuram obtinuerit, sed adquisiverit transeundo foras. Si autem folliculus, jam orbatus hac massa, premitur ulterius, non jam emit tit molem ultra similem, sed tenuius, pellucensque fere liquidum unctuosum:

Hisce perlustratis sedulò, promptius erit accuratè videre humorem qui per poros insignis illius, latè expansae, mirèque convolutae, membranae nasi interioris, jugi destillatione depluit. Dubites, ubi inspexeris, unde suppetat tanta mucii, quae hîc undique exit, vis: quam diversus autem est humoris illius modus ab eo, quem spectamus alibi ex simplicissimis depromptum glandulis? Est etenim pellucidus, lentus, iners, insulsus, inodorus, fatuus, lubricus, vix oleosus, faciliè miscendus aquae, atque exsiccationis ope in tophum

durescens, vel in tenaces, levisque haud dissimiles, crustas concrescens, pituitosus denique, certè quam maximè alieni ab omni prius enarrato ingenii. Talem verò exigebat necessitas operis, quod hujus virtute natura exsequitur. Inviscat omnia, quae rapta in aëre in pulmonem volitarent, noxia, sistit eadem, arcet a pulmone, depuratumque sic aëra in interiora pectoris transmittit; nervos interim odoratui exercendo proprios, egressos quam proximè de medullâ cerebri, distributos per ambitum totius nasi, nudatos fere, omnique aëris injuriae quam plurimum obnoxios, ita oblinat, ut defendat ab acribus, ab ariditate praeservet, humidos, laxos, acuto sensui aptissimos, efficiat; sed & eadem operâ id praecipuè curat, ut minima odorati particula innexa inodoro visco nervis his imprimere manentem satis, locoque haerentem diu, sui sensum apta nata sit.

Liquor pituitosus circa posteriora linguae, tonsillas, uvulam, columnas laterales, palati mobilem, crassam, fungosam, pendulam, membranam, qui circa laryngis exteriora, interiora, posteriora, anteriora, lateralia, cartilagine, ex loculis similibus conficitur, quam proximè muco narium accedit, tamen inde utcunque varius: neque enim coriaceum tam facile lentorem adipiscitur ut quidem ille, majore etenim tenuitate, hinc lubricitate mobiliore, ita praestat, ut cunctis huc delatis lubricatam adeò viam expediat, nihil ut retineri, moram venectere molestam, ut queat nihil. Simile quidem, at dilutius interim, locavit CREATOR in cavo pulmonalis fistulae, productorumque inde bronchiorum, linimentum, quod est indolis iterum a praescriptis omnibus diversae. Quin & nova rursus unctuosi humidi species obsidet loculos glandularum oesophagi, quippe quod a mucis naturâ recedens paululum, magisque vergens in lubrici linimenti pulmonalis ingenium, mediam fere inter utrumque indolem obtinet, inque folliculis suis adeò evidenter haeret, ut in cadavere recentiori hominis sani, morte violentâ extincti, detersum semel, iterumque, geminatâ & renascente iterum abundantia prementis se manifestet.

Ubi autem per stomachi ductum in cavum ventriculi oculos

los usque direxeris, & ibidem utique praestò occurrunt lustranti satis manifesti, innumerique insignes copiâ loculi, qui generant, offeruntque in usum hujus partis quam simillimum oesophagico mox memorato humorem, sed lentum magis, adeoque tenaciter haerentem membranae interiori, ut difficulter abradi queat penitus: ille autem circa os superius abundantior: dum ibidem numerosiores loculi clarè observantur. Descendenti deinde per duodeni semitam, indeque oberranti per ambages flexuosas sinuolorum intestinorum, offeruntur ubique cotylae descriptis similes, in superficie horum internâ catervatim in agmina veluti hinc inde digestae in intestinis tenuibus, solitariae verò in crassis; continent autem & hae copiosissimos humores, qui satis referunt oesophagi, atque ventriculi, linimenta, nisi quod spissior sensim fiat lentiorque, quò magis descenditur in infima coli, rectique: quibus etiam locis in cryptas amplas satis extensos videmus hosce folliculos ita insignes, ut incredibili saepenumero copiâ collecti muci turgeant, scateantque, ut stupefiant quandoque Clinici ad visam lentae materiae excretae abundantiam. Inde rursus versus exteriora rugosa ani in dispositis & ibi cavis membranâ callosiore constructis, atque evidentissimè cernendis spectatur sicciior humoris crassioris species, quae lentescens magis sensim magisque cerae per aquam elotae, adque radios expositae solis, hinc dealbatae, formam videtur referre. Dum simul inguinum sinus, & narium, obfident minores, subtiliorisque membranulae contextu fabricatae pyxides, simillimae his, quas posuerat ad sinus alarum nasi in facie, atque in axillarum cavis, natura: nascitur quoque in his subtilius illud pigmenti unctuarii genus, quod ibidem jam est descriptum supra: deprehenduntur capillati capitis similes fere quidam pingues loculi: sudant scilicet assiduò pingues hîc lacunae oleum, quod a cerâ priore est quam diversissimum.

Qui deinde, ut Physicum haud dedecet nec Medicum, considerat sordes quas sub praeputii integumentis aggerunt loculi iis innati, quibus totum priapi caput sordescit, contaminatur, olidissimoque inquinatur nidore; certè depre-

hendet, secretum & ibi humorem haberi quam maximè alienum ab eo omni, quem usquam invenire datur: albet, olet, aquâ vix diluitur, tenacitate singulari in pelliculas lentescit, pelliculae glandis tenerrimae ferme tenendo adhaerescit. De industriâ est factum, dum materiem hanc de praeputii interni folliculis derivo, nec loquor de glandulis odoriferis dictis accuratissimo *Britannorum* Anatomico *Tysoni*, locatis in coronâ glandis, tanquam primis hujus linimenti officinis: neque enim facilè usurpare oculis veras eo loco glandulas, sed potius papillarum nervosarum acutissimè sentientium eminentes catervas, ut pulchrè meministi dudum observasse Temet, orbique enarravisse Medico. Attamen sunt, quae, ut fatear, urgent, dubitasse me saepe; an non praecipua harum lemarum genitalium copia genita fuerit in sinuosis urethrae cryptis, tam nitidè depictis a Celeberrimo Morgagno, *Adv. I. T. IV. F. IV. B. C. D.* atque detectis ibidem a *Cowpero*, & *Terraneo*, glandulis, unde delatae in urethrae meatum, ejusque orificio emissae, sub praeputii velamento retentae, hujus mobilitate retrò ductae, aggregantur? Utique recutitis vix molesta hic loci faex, neque paraphimosis tempore, quum in omni epiphimosis accumulatae copia materiae sit molestissima. Quidquid sit, apparet inde causa, unde fervido sub climate viventibus rancescens haec olida materies, pudendagram frequenter mentulagramve gignens, decurtationem praeputii imperet. Quod verò observari hoc quidem in negotio meretur, id est in primis; quod, in sexu amabili, interior Alarum superficies, ubi incumbit conniventium Nympharum specie internae parti vaginae, atque ori urethrae, tum quoque in fungoso protuberante corpore, quod, corrugatae fabricae scabritie conspicuum, meatus urinarii aperturam sub alis repositam ambit, tueturque, in foeminis, quin in ipso tandem urethrae muliebris cavo, colligatur abundans materies, omni sanè dote, virili descripto ichori quam similima; quaeque differre manifestò conspicitur quam maximè ab illo humore, qui vaginae interiora lubricare observatur. Vid. Morgagni *Adv. I. T. III. e. e. **: H. atque haec quidem rite instituta comparatio opinioni supra prolatae fidem utcunque

que conciliat: dum circa vias, quas urina transit, prae caeteris eximium hocce linimentum utroque in sexu semper singulare invenire detur. Haec autem sagax ipse excutias.

Foret haud difficile, plures talium humorum species, variasque formas, describere, si lustrarentur omnia, metuo autem ne in molem cresceret nimiam epistola. Satis autem, vel ex dictis modò patere arbitror alterum argumentum *Malpighii* afferentis existere ubique tales glandulas: quoniam ubique spectatur humor latere crassior sub emissariis definitis, quam ut queat talis in ultimis haerere vasculis ab arteriâ oriundis.

Duplici itaque, & utroque firmo, argumento nixus egregius Auctor asseruit jam enarrata: verum novo iterum confirmatus fuit in hac sententiâ: dum considerat morbos, qui occupant glandulas modò descriptas: si enim eos omnes lustrares intentus, & materies ipsa, & hujus figura, videtur apertissimè docere apparatus modò explicatum. Considera, quaeso Te, tumorem illum singularem, quem observant Chirurghi in capillatâ capitis parte illâ, quae cranium tegit, & quam talpam vocant. Ibi sanè folliculi pinguedinosi, antea delineati, repleti jam materie minus meabili, distenduntur primò parum a retentâ paulò spissiore materie, turgent itaque, renituntur, sicque exprimunt id, quod liquidissimum supererat in folliculo, crassius verò eò magis inspissant. Inde igitur residuo huic facilè se agglutinat recens in hos folliculos delatus per secretionem liquor, quo ipso tumor assiduò augetur, repletur plus, distenditur magis, folliculus, antea vix visibilis, jam grandescens; interimque retenta ejus materies magis magisque abundat copiâ, simulque minus meabilis evadit. Quia verò cranium, tumenti glandulae suppositum, sphaericum, & durum, cedere nescit; integumenta autem, membranosa fere tantum his in locis, & satis mollia, incumbunt tumori; inde necessariò in latum, & in convexum, porrigitur compressus internè mollis tumor; durefcit citò, atque crassescit simul membrana folliculi, vasa sanguinea comprimit, sanguinem in iis sistit, nigrum inde colorem creat: unde nomen ab hâc similitudine impetrat.

Frequens mihi fuit oportunitas spectandi hos tumores; sed in medio horum apice semper meatus est deprehensus parvus, unus, per quem, pressa fortiter, talpa tenacem humorem emittit, atque ipso hoc transitu per angustias has format in formam vermis. Curavi hos humores grandes jam enucleandos, erat membrana undique clausa, plena, uno illo parvo emissario praedita.

Inde respiciamus, fodes, ad grandines dictas Chirurgis in limbis palpebrarum. Nonne hi tumores manifestò demonstrant veram indolem glandularum hic locatarum? certè haerent tantum ad limbos palpebrae, extrorsum in gibbosum asurgunt tumorem cute tecti duriore: ubi verò, inversae palpebrae interiorum, oculo contiguam superficiem rite inspexeris; quàm liquidò ibi tum orbiculis satis durus, prominens, ex albido flavescens apparet? Sanè vix crediderim esse, qui, his lustratis, vel dubitet, esse hunc ipsum folliculum dilatatum a crassescente materie, quae naturaliter inungendis palpebrarum limbis, tenui perichondrio hîc tectis, & assiduo collisu laedendis, prius lentè, & parcè, transsudabat per meatus exiguos horum granulorum, indurescunt quandoque, atque scrupèâ scabritie adnatam, corneamque, attritu aspero offendunt; tum verò, si, incisâ tenui membranâ interiore inversae palpebrae, eximuntur, apparet una caeca crassior, & fungosa plerumque, subcartilaginea aliàs, membrana, pastam tenacem, satisque siccam continens. Aliter, si benigna, & salutaris hic, accessit inflammatio, suppurato huic tumori perit membrana folliculi, sicque frequentissimè solet malum hoc tolli sponte naturae.

Quin & tenerrimam faciei cutim, quae adeò apparet simplex, ubique habere loculos tales constat satis evidenter: quum & in illâ parte ejus, quae omnium tenerrima inferiori palpebrae subjacet, saepe occurrant. Memini videre, nec ita dudum est, in eo loco natum humorem album, sphaericum, lentum, durum, magnum, qui & foedabat vultum Nobili Juveni, & validè increfcebat, habebat autem in apice suae superficiei exiguum valde meatum, qui poro naturali faciei vix erat major. Conabar dextrâ Chirurgi, incisâ cute,
ex-

exprimendo elidere ex suâ sede totum involucrum & corpus integrum simul hujus tumoris tam duri per hoc vulnus. Sed, dum premitur rudius, videmus dilatari meatum apicis vix ante visibilem, & exire per hunc lentissimam materiem, ingenti quidem copiâ, atque trajectu per angustiam hujus meatus formari in longissimae anguillae speciem. Certe immissus tum tenuis argenteus stylus detexit cavum sphaericum, vacuum jam, at adeò durum, ut percussum ferme resonaret ad attactum styli. Quod quidem ita Chondröides involucrum vi lapidis caustici ex argento & aquâ stygiâ facti, atque immissis trochiscis de minio Vigonis, ubi consumtum erat, pulchram curationem mali dedit.

Simile quid in Nobili Britanno occurrebat, cui, pulchrofanè Viro, exiguum emicat in apice nasi tuberculum, id ille premit fortius, ut exprimeret materiem turgentem. Fit illud. Sed ilicò tumor ibi renascitur priore durior, cartilagineosus, ad percussum resiliendo sonorus, longéque velocius increscens, cum pruritu, ardore, rubedine, jam maligni quid portendens; cuspidē lanceolae infligitur exigua plaga, per quam admissus lapis infernalis consumsit duram membranulam, quae sphaeröides continebat materiem tenacem. Atque ita sanatus ille ab hoc malo, quod manifestissimè natum erat in folliculo naturaliter ibi continente materiem unctuosam jam antea descriptam.

At quoties tota facies tumoribus formidolosis equidem tuber? jam ulcerosis, aliàs verò leprosam scabritiem aemulantibus; saepe taediosa haec ego ulcera, & tubercula, inspicies puto, omninò me deprehendisse, quod omnis haec malorum cohors sit degenerantium glandularum subcutanearum, & suo incremento, exilioris olim fabricae auctâ magnitudine demonstrantium priscam tamen indolem. Neque esse adeò vasorum mutatorum effectum, quam praexistentis naturaliter folliculi dilatatione sola incrementem structuram. Atheromata quoque, melicerides, & Steatomata, quam maximè docere planè videntur hanc talium glandularum per cutanea & subcutanea praecipuè loca praesentiam: prima quippe bina, in primo suo ortu, parvum modò, idque rotundulum,

lum, tuberculum referunt in eo semper loco, ubi tales folliculi naturales praeexistere. Haeret in his semper materies simillima equidem, at crassior modò, ut in sanitate olim solebat in istâ contineri glandulâ. Ubi autem distenta magis augescunt, spissant materiem, atque suae propriae, & naturalis membranae crassitiem simul, duritiemque, semper adaugent: unde in enormes frequentissimè moles excrescunt; unam tamen tantum cavitatem formant simplicis figurae, semper tamen vestigium pristini olim emissarii in apice retinent. Quando autem, incisâ cute, deglubuntur ab exiguis vasculis, quibus habendo lentescunt, unus eximitur faccus simplex, spisso atque uniformi sub involucro tenens simplicem, unitam, lentam, materiem. Atque illa quidem, si alba, lenta, pastam, pultemve, referens cognomine graeco satis proprio, atheroma audit; si flavescens, dilutior, massam instar cerae in melle solutae simulans, aequè verè Meliceris inde fuit appellata. Qui tumores frequentissimi, & fere ubique in exterioribus, vel & interioribus, corporis deprehensi, a primo initio in ultimum incrementum usque successive juxta gradus crescendi, & varia interim nata phaenomena, inspecti, adeò clarè docent, quod malum hoc sit a materie lentescente in proprio suo, nativo, cavo, sensim dilatato, ut liber praejudiciis, rei que gnarus, aliter censere nequeat. Et puto sanè, Te quoque, qui toties hos observavisti, toties examinasti, tumores, longè magis credere, oriri eos a distento alveolo membranoso ibi ab ipsâ naturâ formato, quam ut suspicari velis, vel recens ibi nasci, vel ex canali ad extrema sua obstructo, indeque mutato, ita efformari.

Qui cum curâ se dedêre notandis, curandisque, humani corporis morbis, invenerunt in eo aliud, praeter illa tria, tumoris, intra proprium involucrum coërcentis suam materiem, genus. Id, quonam donandum nomine sit ignoro. Describam, dein, prout censuerit quisque, appellet. Ante aliquot abhinc menses accessit ad me, consulendi gratiâ, necdum triginta nata annos, tenella, sana caeterum, atque pulchra, Domina. Nascebatur huic in sinistrâ parte colli, quae

quae ab supremo jugulo ad acromium porrigitur, albus, mollis, indolens, frigidus, totâ suâ mole mobilis utcunque tumor, intra spatium breve temporis eousque increfcens, ut gallinaceum jam superaret ovum. Jacebat verò longè profundius, quam aliàs videre memini. Unde & difficilior naturâ ejus judicium; licet nulla in eo pulsatio observaretur, nec varicosa ad ambitum vasa apparerent. Quum hyberna tempestas esset, res verò ipsa haud satis liquida, suasi, rediret domum, foveret bis quotidie partem poscâ paratâ cum sale ammoniaco, atque emplastro Meliloti permisto cum aequâ Galbani soluti parte tegeret; caeterum, urgente malo, circa ver rediret. Rediit dicto tempore, ostenditque tumorem, eundem quidem, sed jam adeò magnum, ut anserino ovo longè major deformaret illam, imò & vicinarum partium actionem, in deglutitione inprimis quam maximè impediret. Mirum satis: pressus undatim cedentis aquae speciem perfectè referebat, ita tamen, ut sic quidem mutatione figurae liquidum testaretur humorem; interim verò, pressâ totâ mole haud evanescens, doceret omnem illum liquorem uno receptaculo arctari. Volui, totum tumorem integrum per aperta integumenta eximere. Sed praemetuens fallaciae, ne forte arteria, vel vena, sanguine distenta formaret malum, licet aliter censerem ipse, & aquosum jam dudum putarem esse tumorem; volui, ut Chirurgus complicata integumenta, & fortiter elevata a superficie tumoris in altum, cuspide adactâ lanceolae ad infima, sursum discinderet, sicque longum faceret vulnus a scapulae fastigio versus jugulum decurrens, moxque obligaret. Factum. Postridie redeuns video eminere per vulneris ora ingentem tumorem, cujus superficies crassa, atque fungosa apparebat. Sed simul tanta spectabatur mali magnitudo, ut si eximi debuisset, vulnus certe ab acromii apice ad maxillae inferioris angulum vix sufficisset huic negotio. Interim protuberabat omni horâ per aperturam vulneris magis ille tumor, cum dolore ingenti ex distracto vulnere. Curavi itaque, lentè incidendum acie lanceolae involucrum, sed cautè primò, & parvâ valde plagâ: ut, si cruor exiret forte, posset compesci. Haud cre-

deres quam hoc factu difficile : tanta erat membranae hujus crassities , certè quatuor , vel quinque lineas aequans. Pertusa dabat rivum salientis aquae flavae , ad ignem coëuntis , copiâ magnâ ; scrutatus tum specillo inveni ingens cavum undique crassâ factum membranâ , undique clausum. Id dein , immixtis spleniolis ex linteo carpto , & trochiscis de minio , ad fortem deductum suppurationem , felicissime perfanatum fuit. Postea verò meditatus diu ad omnia , quae in hac historiâ observari potuerunt , in eam fere sententiam me perductum sensi , esse & in interioribus forte hujusmodi glandulosos , cavos , utriculos , quales in exterioribus supra videntur deprehensi. Sed & tamen cogitabam , hos haud impleri humore tam lento , sed dilutiore quidem , magisque fluido , qui porrò & suis de causis spissatus , exire impos , & ibi necessitate simili tumores serosos produceret , aquososque.

Atque ita quidem harum Nos rerum contemplatio ad hydatidas sensim speculatione hâc deduxit. Qui sphaerici tumores liquidâ primò turgent lymphâ , sensim degenerante juxta varios in colore & crassitie mutatâ modos. Sunt autem vesiculae hae undique clausae , ab omni vicinâ parte integrae separabiles , liquorem tamen , & tunc , suum retinentes : adeoque videntur mihi evidentissimè demonstrare , quod vesiculae tales glandulosae in imis corporis , ubique praestò sint , atque in suâ cavitate retineant humorem hunc tenuem , remoras ibi passurum , donec tandem deferatur inde sua per emissaria ad loca , quorum usui destinat CREATOR. Quum autem hydatides hae in omni corporis universi parte interiore , exteriori , repertae fuerint , atque ipsa saepe viscera tota in eas transformentur ; probabile fit , ubique in ipsis quoque visceribus glandulas serosas & lymphaticas , sed quam minimas , a naturâ formatas fuisse , usumque , nondum satis explicatum , necessarium habere.

Steatoma tandem mecum ipse spectes. Agnoscis , pinguedinem per arteriolas minimas , a sanguine secretam , infusam cavis folliculis membranae adiposae , ibi rotundas formare vesiculas adipe liquecente turgidas. Ais , esse emissaria , per quae collectum saepe diu oleum exeat iterum. Afferis , a-

quam ,

quam, loco olei, his receptam facere hydropem Anasarca. Quoties itaque pingue hoc oleum, spissius evadens, atque in ingenium parum tenacioris forte sebi paulò magis degenerans, suo exire meatu tam promptè nescit, auctum dein durescens grandines creat lardi, in porcis detestabiles, in hominibus frequentes, excrecentes saepe magnam in molem, tumque docet veras cellulas, quas tam pulchrè invenisti in totâ membranæ pinguedinosae fabricâ. Sed & hic quoque invenimus exquisitè id ipsum, quod advertimus in atheromate, meliceride, hydatide, obtinere: nam increscens, saepe immaniter, pinguis tumor, membranam cellulae pinguedinosae naturaliter subtilissimam mirè incrassat, invisibilem prae tenuitate in moles magnas attollit, lentiori pingui aequabiliter replet. Sed & valet exprimi hoc sebum ex totâ hac cavitate per aperturam factam, relictâ tantum simplici ejus membranâ. Imò verò & potest facile separari a vicinis integer hic tumor degenerascentis pinguedinis. An haec omnia non demonstrant liquidò, quod maximè sit credibile, & in prioribus ita fieri, ut hic unusquisque fieri cernit? malos nimirum hos distentos folliculos docere, non extrema vasorum degenerascentia.

Longus forem enarrando scabiei pustulas, condylomata ani, vel vaginae, & alia forte praeter haec tumorum genera: sed puto cum *Malpighio* certò statui posse, tales esse in corpore humano folliculos simplices, membranaceos, exiguos, in quibus continentur secreti humores varii, a sanguine, a sero, a lymphâ, ab aliis humoribus, derivati, ut ibi asservari queant, atque certis ibidem mutati modis, inservire possint iis usibus, quibus eos Auctor Naturae destinat, quosque sagax industrii indago tandem reperiet. Neque enim alibi frequentiores apparent, quam ubi partes aëris injuriis nudae exponuntur, ut in facie, atque in illâ praecipuè parte ejus, quae prae caeteris eminet, extremo nempe naso. Quum autem per nares ductus aër, trachaeam intret, bronchia, & vesiculas, nusquam illic efficacius partes afficit, quam hic loci: unde & illic summa talium organorum copia. Sed & ingens illa copia nervorum, qui odoratui serviunt & sternutationi,

nudata ferme involucris, acrius sentire ut queant, inunctionem hoc ab linimento desiderat, quod servatum in folliculis praesto succurrit necessitati partis. Quam tenues iterum, quam nudi, quam promptè irritabiles, nervi per Laryngis & bronchiorum interiora disperguntur, omni momento tamen asperi aëris irritamentis obnoxii? hi sanè vix temporis momento carere queunt demulcente hoc balsamo. Quum autem ore, faucibus, oesophago, ventriculo, intestinis, acria, aspera, calida, cruda, dura, frigida, tam temerè saepe, & tumultuariò, transjiciantur; neque ipsae hae partes, abesset hoc medicaminis, tantos possent sustinere impetus absque imminente assiduo discrimine.] Hinc ureteres, vesica, & urethra utroque in sexu, tum intestini ultima, abundanti adeò muco deliniri cernimus. Quin & ubicunque in corpore attritus perpetuus partes offenderet, providentur simili arte oritura inde damna; quod ut in exterioribus, sic & in intimis, liquidò patet. Ubi mobiles nasi alae nectuntur partibus faciei per musculos assiduò agitandis, folliculi hi numerosi caecis lacunis lene sudant oleum: inde & pone aures mador semper similis, ad axillas, inguina, clunium sinus, plantas pedum, manuum palmos, praeputii interiora & vaginae muliebris, invenitur. Quid dicam de oculis mucosis, ad ligamenta internè ad articulos ubique positis? certè & ibi cuncta quam simillima. Ipsi tendines musculorum vaginis comprehenduntur membranosis, quarum interior paries delinitur simili axungiâ, quam & ibi dispositi tales folliculi parant, & fundunt.

Sed inquies, omnia haec Temet ipsum agnoscere. Id scio, fateor illud. Si verò, quare igitur haec ego omnia tam operoso molimine recitaverim? quaeris. In promptu ratio est: ut sciant Lectores, quam firmis argumentis sapiens *Malpighius* cautissime usus fuerit, ut vera traderet de his partibus; quin etiam, ut edoctus hinc rationem, quâ in corpore construuntur glandularum simplicissimae, praescriberet sibi ipsi leges, ad quas compositas excuteret. Quamvis interim verum sit, haud adeò multa super fabricâ harum commentatum fuisse; sed tamen scripsit: loculos illos fieri membranoso in-

involucro, quod cavum formet variae in diversis locis figurae ita, ut hic sphaericam habeat, ibi sphaeröidem, alibi lenticularem, inveniri oblongâ formâ referente ovum, esse & cylindricâ, nonnunquam speciem referre intestinuli caeci. Attingere autem arteriae extremitates ipsos folliculos, in membranâ horum dispergi, ibi in plagas reticulares ordinari, ab ipsâ quidem hac membranâ sustineri, atque ibidem tum vel desinere in venas minimas, in quas infundant crassiores advecti humoris partes; aut abire in tenues, breves, molles, fistulas, ita desinentes ab omni puncto superficiei cavae hujus membranae, ut patulis osculis suis undequaque liquorem tenuem in folliculi ventrem exhalent, assiduoque emittant; quin & nervorum ramos eo delatos, apparatu simili incedere. Quod verò maximè notandum in egregiâ hac descriptione, id est, quod ait, omnia haec minima vascula emissaria simul spectata fistulosam lanuginem ibi conficere. Falsò ideò dici solet vulgò apud Medicos, asseruisse Egregium Auctorem, humores ab arteriae sanguine secerni ope glandularum illarum: quum contra ille statuatur, arteriarum extrema, in lanuginem fistulosam attenuata, ipsa patulâ suâ extremitate humores subtiles in cava harum glandularum excernere; adeoque secretionem in glandulas hasce fieri, non per has absolvi: igitur sensus ejus est, secretionem singularis cujusque talis humoris jam factam esse in ultimis his tenerrimis arteriarum fistulis, antequam humor ipse in folliculi cavum dimissus sit. Invenit etiam Nobilis Auctor, cavum horum organorum humorem ita derivatum eò retinere, aggregare, mutare, fervare in idonea usui tempora, tumque foras emitte per aperturam singularem, amplam satis, suo tamen retinaculo, moderante ejus hiatum, contractam, haud aliter, ac si sphincteris cujusdam artificio portas servaret. Quin & illud addidit, humores ita paratos hisce locis, per descripta modò emissaria, vel dimitti foras extra corpus, vel in alia quaedam corporis cava exprimi, suos ubique usus habere. Denique absolvit sua circa has glandularum simplicissimarum inventa egregiâ hac observatione, quod pelles earum, aut fabricâ musculosâ instruantur in exteriori suâ superficiei, quâ

& nimiae obſtent extenſioni ſuae ; nimiaeque repletioni, evacuationem autem excepti humoris promoveant; aut ita quidem collocentur in una fortè membrarâ, ut haec habeat ſuprapoſitum ſibi, vel & ſuppoſitum quoque, muſculoſum apparatus, ut hujus motu concuſſi, preſſique ventriculi harum glandularum ea inprimis occaſione ſuos humores ſingulares exprimant. Vide faciei loculos a ſubjectis faciei muſculis ita concuſſos, adſpice oſophagi, ventriculi, inteſtinorum, ab ambiente horum muſculosâ tunicâ ita emunctos.

Quae quidem omnia confirmantur ſanè per illa, quae Tu, mirâ Tuâ arte, tam feliciter, pulcherrima poſtea detexiſti. Quid enim accommodatius enarratis obſervari poterat, quam extremitates arteriarum ad haec loca delatarum vix unquam eodem incedere apparatu, ſed diverſiſſimas omninò reperiri in variis ubique locis, ubi ad alia organa conſtituenda abeunt? ut in *Theſauro Anatomico ſexto*, *Epistolâ tertiâ problematicâ*, & alibi exquisitè annotaviſti. Deinde in inteſtinorum primâ, interiore, villosâ membranâ aïs, arterias ex membranâ vaſculosâ eò delatas, molles, pulpoſas, & fere ſucculentas, factas deſinere circa glandulas ibi ſitas, quas tamen Tibi placuit glandulas ſpurias appellare; inveniſti & ibidem poros magnos, quos miraris; nonne videntur hi modò eſſe loculi oblongi mucoſi inteſtinorum a ſuo jam naturali muco liberati, exſiccati, jamque latiorum meatuum formam referentes! ſanè ſic putabit, qui leget omnia, quae tam eleganter, & verbis, & iconibus, deſcribis in *Epistolâ ſecundâ Anatomicâ*, a paginâ octavâ ad decimam quartam uſque, ut & in *Theſauro primo*, paginâ vigesimâ ſextâ. Quin iterum animadverſtis in inteſtino colo glandulas adeſſe ſpurias, vaſculoſae membranae innexas, atque ad illa loca, ubi hae haerent, arterias ultimas apparere quam numeroſiſſimas, *ibidem pag. 33. 34.* in inteſtino caeco rurſum aïs glandulas plurimas, *pag. 49.* atque *Theſauri quarti pag. 30. & 35.* inquis glandulas eſſe copioſas, & lacunas multas in fine recti; *Th. 4. pag. 24.* uterios lacunulis ſimilibus plurimis in toto ambitu donari. Imo & in ipſo ventriculo detexiſſe planè videris eaſdem. Quid enim ſentiemus aliter de accuratis illis obſervationibus, quas
tam

tam candidè refers, *Thes.* 1. *pag.* 39. 40. 41. ais enim arterias ventriculi ad extremitates suas tam exiles, ut succofas appelles, in membranâ ventriculi villosâ in globulos convolvi, & colligi, ficque eructare humores in cavum ventriculorum. Rursum *Thes.* 2. *pag.* 74. in tonsillis reperis similes. in palato. *Thes.* 1. *pag.* 16. *Thes.* 2. *pag.* 51. in membranâ nasi. *Ep.* 8. *pag.* 10. 11. *Thes.* 1. *pag.* 16. *Thes.* 6. *pag.* 3. Internam iterum faciem asperae arteriae membranam innumeris donatam glandulis depingis, describisque. *Thes.* 1. *pag.* 42. Quin & in ipsâ cute humanâ narras, Tibi manifestò apparere tertium pororum genus, quod putas factum, ut emittenda retineret pro tempore: ubi igitur certò agnoscis, esse aliquod cavum membranofum, in quod arteriolarum extremae emittant, deponantque, humorem asservandum in certa tempora. *Thes.* 1. *pag.* 26. 28. 29. En, *Clarissime Vir*, haec ea sunt, quae *Marcellus Malpighius* detexit circa sedem, numerum, partes, fabricam, usum, glandularum simplicissimarum; quae si Tibi jam vacat, lubetque, comparare cum illis, quae Tu ipse detexisti Tuâ sponte, absque ope Magni Viri; cujus opera Te non multum consuluisse certus sum, quum semper operi Anatomico diligentissimè incubueris, rarissimè verò scripta Aliorum evolveris, an quidem magnus erit dissensus? profectò, non. Atqui suavis haec, ab solo intuitu fidei corporis nata, concordia claro est argumento, rem hanc ita, ut descripsistis ambo, se habere: ideoque fas esse Medicis reponere inter certa inventa hoc ipsum. Sed dices forte, ut quondam scripsisti, non invenire Te glandulas cutaneas, utique nunquam Te aliquid glandulosi reperisse, ubi papillae nervosae organum tactus efficientes observantur. Sed cogita, fodes; glandulas has cutaneas valde exiles esse in multis locis cutis, ideoque saepe haud visibiles sanitatis tempore in cute calidâ; eas tantò minores, quò locus, cui inhaerent, minus atteritur, offenditur, aut frigescit; in cute tenuissimâ, vestibus tectâ, calidâ, omnia polita, aequabilia, apparere, & glabritie laevi splendentia, ad appulsum tamen frigoris mox attolli hic asperos, exiles, distinctos, tumores, qui de plumem avium in tubercula assurgentem cutim

tim pingant ; in crure infantis ab injectâ Tuam per artem cerâ penitus rubente , atque inflammationem perfectè referente , similia undique tubercula eminere , atque manere distenta. Scio, Te has papillas habere nervosas , & pro hisce mihi met quam luculentissimè demonstrasse. Sed scis, O optime , quod nihil in hisce sectemur uterque praeter simplicem veritatem , nec auctoritate nitamur , sed conemur credere vero , repudiare priores sensus , quoties posteriores curae saniora docent. Sanè hunc ego in Te candorem agnovi , laudavi , imitari cupio. Apertè igitur audeo coram Te profiteri , quod contemplatus diù , & undequaque , praelucente microscopii acie omnia lustrans , putaverim fere , quod illae papulae sint ipsi folliculi glandularum cutanearum simplicissimarum , qui tales apparent , quia artificium Tuum materiam ceratam adigit usque in vascula subtilissima arteriosa , quae desinunt ad superficiem membranae illum cavum utriculum cutaneum efficientis ; unde igitur membranula haec , glomer quasi convolutorum vasculorum , elevatior in rotunduli corpusculi speciem porrigitur. Utque firmitus ita sentiam , facit haec observatio , quod non conspiciantur hi tumores , nisi prius felici successu cera injecta repleverit omnia tibiae vascula. Posses quidem instare , quod superficies illa haud ita rubescat , ut appareat ceram vascula ingressam hunc tumefacere locum : sed dudum est , quod benevole monueris nos omnes , ceram minio tinctam ; ubi optimo eventu penetrat se usque per vascula minima , deponere corpuscula tingentia minii , iisque relictis in parte latiore vasis , reliquum cerae iterum albidæ jam factae solum transadigi usque in angustias minimas , aut & exire per ultima harum oscula patula in ipsas cavitates , in quas illa emissaria naturaliter solebant exhalare sua tenuissima liquida.

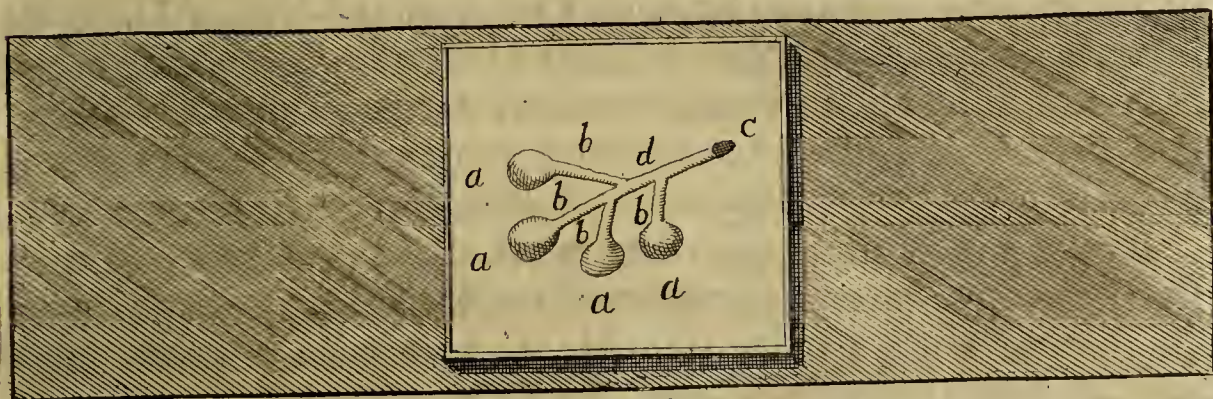
Si praeterea rectâ tecum viâ reputare studes , quod morbi ante descripti cutanei in locis , ubi ipse has glandulas agnoscis in cute , etiam in omni parte alia cutis oriantur , atque eadem fere sordes nascantur ubicunque in cute , rursus habetur ingens argumentum , quo demonstretur , glandulas has ubique , licet quandoque parvas admodum , inveniri.

Sed

Sed dices, oportere has demonstrari, atque oculis subjici fidelibus, in omni corporis parte, ubi dicuntur existere. Id fieri posse, foret optandum. Sed quando perpenditur pondus omnium, quae adducta sunt hactenus, argumentorum, confici certè videtur plusquam probabile, tales re ipsâ existere.

Praeter enarratum glandularum genus maximè simplicium,prehenditur aliud priori simplicitate proximum: utpote ita ex glandulis hucusque enarratis compositum, ut ex paucis illarum certâ lege unitis nasci videantur. Si enim conceperimus, illas descriptas emissaria sua in unum communem canalem conjungere, huncque deinde humores, qui in singularibus cujusque glandulae organis erant secreti, per cujusque folliculi fistulam in se recipere, atque in loca destinata dimittere, habetur vera hujus fabricae species. Ut vero distinctius imprimatur animo imago ipsius rei: fas esto speculationi objicere hanc Ejus iconem, in posthumis datam.

ubi *a, a, a, a*, folliculos glandularum simplicissimarum denotat, *b, b, b, b*, singularia emissaria, cuique utriculo *a*, propria, atque in communem canalem excretorium *d, c*, suos humores demittentia, qui tandem per hujus aperturam *c* emittantur. Tales enim reperiri hinc inde in facie externâ, labiis, palato, locis quibusdam cutaneis, in primis circa pedes, & in pudendis, observavit. Ventriculi autem harum partium *a, a, a, a*, constant tali apparatu vasorum arteriosorum, venosorum, nervorumque, ut in primo genere jam descriptum fuit. Quare patet ex hac ipsâ re, Naturam progredi a solitariâ, simplici, glandulâ, minimâ, ad compositionem earum, quae quidem paulò magis compositae, sed ad quas constituendas, solae

D

pri-

primae simplicissimae concurrerent ita, ut eadem esset omnino utriusque fabrica. Atque argumenta quidem omnia, quibus constitit de sede, mole, fabricâ, usu primarum, hic modò repetenda forent: quod monuisse esto satis.

Sed neque est diversus talium glandularum in corpore humano usus ab iis, quae primò descriptae fuerunt: quum humores satis similes, & reliquae harum proprietates, evincere satis illud videantur.

Et non memini invenire in Tuis scriptis quidpiam, quod his repugnet.

Agendum igitur foret jam de conglobatis dictis glandulis, quae inprimis ad axillas, inguina, mesenterium, ad pinguedinem hinc inde, locatae deprehenduntur. Earum quoque simplex satis apparatus, figura non intricata, descriptio a tot clarissimis auctoribus data, anatome a *Malpighio* instituta, faciunt, ut aliquid satis firmum dici queat de his ipsis. Sed quoniam de his nihil in Scriptis Tuis contra Magni *Malpighii* inventa tradis, atque Nobilissimus Auctor in *Epistolâ* de Structura harum absolutissimè egerit ad *Societatem Regiam Londinensem*, supersedeo de his vel verbum monere: quum ad praesens negotium vix spectet. Quare & de conglomeratis filere volo.

Itaque jam tandem perventum est ad id punctum, in quo stat praecipue inter Egregium illum Auctorem, atque inter Te sententiarum differentia. *Malpighius* enim putavit, scripsit, & confirmavit denique in *Posthumis* paulo ante obitum propriâ manu consignatis, quod viscera humani corporis, cerebrum, hepar, lien, renes, testes, constarent innumerabilibus, exiguis, organis talibus, qualia titulo glandularum simplicissimarum primi & secundi generis suprâ tam verbosè exposui. Ita quidem, ut arteriae sanguiferae ferrent sanguinem pulmone paratum ad viscus; atque ingressurae viscera, in ipso introitu depositâ exteriori suâ Membranâ, tenuiora acquirerent sua involucra; mox deinde in multiplices pandi ramos, rursus qui abirent in exiliores semper & numerosiores; donec tandem ultimâ, minimique, explicarentur in membranula tenui, quae formaret ibi cavum folliculum eâ lege, ut arteriolae in illâ membranulâ ordinatim digestae, atque in

in reticulares plagas contextae, humorem ibi loci disponent, aptarentque facili secretioni; porro statuit, quod postea his arteriosis reticulis venosa respondeant similia & cavitatis patulae productione continuata sint, in quas transfusus humor sanguineus remeat in venas visceris illius sensim majores, donec ex viscere egressus redeat per venas maximas in thalamum cordis dexterum; denique affirmat, in illo loco arteriosi reticuli, ubi arteriolae finis abiturus jamjam est in descriptum venae initium, inter fines arteriae & venae initia, tertium oriri vas arteriosum, exilius arterio!â, a quâ oritur, humorem itaque capiens subtiliorem eo, qui ex arteriâ transfluit in venam; quodque ultimum hoc vasculum, per membranulam folliculi glandulosi penetrans, ore suo patulo effundat hunc suum humorem in cavitatem folliculi, id verò dum fit in omni fere puncto cavae illius membranulae, repleti sic & turgidulum reddi hunc utriculum, atque remorantem ibi humorem mutare, perficere, tandem per emissarium, cuilibet tali acino proprium, emittere. Erunt igitur prima haec emissaria valde exigua, sed, commissa dein in communem canalem, sensim grandescunt eâ lege, ut in glandularum simplicissimarum secundo genere jam supra vidimus. Et ita pergit haec emissariorum adunatio in canales semper majores, atque pauciores, donec ultimò omnis ille humor ab universis visceris acinis per cuncta illa emissaria, in unum canalem excretorium, ex totâ mole visceris emanans, demissus, extra viscus derivetur in loca destinata. Ad hanc speciem refert cognitae jam satis glandulas conglomeratas, sex fundentes in os salivam, magnumque duodeno accumbens pancreas, tum & hepar, & renes; lienem verò in venas suas magnas, ut in emissaria sua propria, infundere singulares suos confectos in folliculis splenis humores. Cerebrum tandem pro suo cortice habere innumerabiles similes vesiculas minimas, in quas digestae arteriolae minimae, a carotidibus, & vertebralibus, oriundae effunderent paratos spiritus, qui collecti in haec cava deinde per fibrillam inde ortam medullarem, ut primum stamen nervi, distribuerentur. Atque ita quidem docuit *Malpighius*. Tu autem, *Vir*

Inclyte, putas Te invenisse, & demonstrasse, quod arteriae, quae tendunt in viscera, ad perficienda singularia cujusque horum officia, postquam ingressae sunt intra horum corpus, in singulis horum variè admodum mutari, atque in diversas omninò distributiones, unicuique singulari visceri planè proprias, digeri. Et memini pulcherrimè, quanta me voluptas traxerit; quando diversorum viscerum arterias ultimas, subtili arte explicatas, ostendebas mihi, atque mirabilem differentiam extremorum ramusculorum designabas. Fateor, credere me, hoc quidem inventum Tuae singularis industriae tale esse, ut in Anatomicis nihil supra. Sanè contentos spectamus caeteros, dum explicaturi actionem visceris, nudè asserunt, arterias in illo ex allato sanguine secernere peculiarem illi parti humorem, porrò distinguentes nihil. Illi verò, qui propius introspiciendum putant in structuram partium, ut extricarent singularem & proprium cuique agendi modum, magni quid momenti addidisse se jactant, dum ajunt, arterias illas secretiones perficere in visceribus quibusque per mechanismum glandularum. Qui denique censendi sunt subtilissimè Anatomicam excoluisse scientiam, asseruerunt, arterias viscerum circa glandulas horum in reticulum ubique, & semper abire, quod omni loco idem sit, omnesque arteriolarum ultimas extremitates in ejusmodi nassas transformari. Sed quum stupenda Tu DEI opera demonstras, quantam admirationem excitas animo contemplantis, in quam venerationem abripis mentes, dum liquidò ostentas tot, tamque diversos penitus, horum apparatus vasculorum. Uno in loco plagas retium exhibes. in alio radios a centro in omnia circumferentiae puncta depingis. hîc in glomeris speciem convoluta extrema demonstras. in penicilli modum collectos alibi canalium fascies evolvis. Cernimus in iis, quae Ars Tua in ferae posteritatis stuporem parata servat, in quibusdam corporis partibus per sinuata canalium volumina, instar repentium anguium incedere arterias, atque in mille flexus, hemicyclosque, volvi, antequam se accingant ad secretiones. In aliis prosequimur in arcuum fornicatorum digestam arteriarum curvaturam. Jam villosam,

fam, mollem, flexilem, subtilem, lanuginem, efficere extremitates horum vasculorum mihi indicavisti. Aliàs indicabas oculis meis, ut expallas in tomenti roriferi halituosam quasi nubeculam conspicerent, atque acutiore per microscopia acie usque in ludentes, fugientesque, atomos, prosequerentur. Haec sanè omnia mecum mirabitur, qui in ipsis partibus praeparatis oculo suo, Te praemonstrante, illa spectat. Hic industriam Tuam superasse solertissimi *Malpighii* sagacitatem fatebitur ipsa, tanto superba cive, *Italia*. Originem Te hic demonstravisse multiplicis diversitatis, quae in variis humoribus secretis ab eodem sanguine occurrit, in singulis fere locis alia agnoscent Medici. Inde demum constabit, quam certae, firmae, tutae, officinae fabrefactae fuerint a CREATORE DEO in corpore nostro, ut sua inconcussa constet humori cuique indoles. Equidem hilaris audiivi Te inculcantem toties, fabrefacta hac lege extrema condita esse a SAPIENTISSIMO DOMINO, ut mandata sibi officia stabili obsequio exsequerentur. Deinde autem pari observavisti solertià, quod extremi hi arteriarum tam diversarum fines, non modò mirè exiles sint, sed quod & evadant adeò molles, ut fere mucosi, succulenti, pulposi, facti evanescant, citòque pereant, nisi materià durescente ceraceà infarcti firmentur; caeterum in aquà macerati fere in ramenta minima dissoluti liquecant quasi, nisi impletione sustentati fuerint.

Atque hætenus quidem nondum ulla erit *Malpighianos* inter & *Ruyschianos* discrepantia: priores enim, si Tua viderint, negare non poterunt, Te in vasis describendis longè excelluisse prae summo *Malpighio*.

Verum enimverò quando Tu jam palam asseris, quod vascula minima, recto ortu ex ultimis his arteriis progressa, humores contentos suos, quos ex arteriis illis acceperere, non infundunt in cavos folliculos; sed rectà tantum canalium porrectione, instar venarum concurrentium per infitionem ramorum, immittere se in canalem majorem, sine ullo intercedente apparatu talium utriculorum vel ortorum ex illis emissariorum; jam sententiarum pugna demum oritur. Tu

simpliciore, solo venoso; apparatus secretiones in visceribus fieri statuis, *Malpighius* loculos inter fines arteriarum & emissaria Tuis similia, agnoscit. Ut ritè notat Celeberrimus Morgagni, *Adv. II. 91. 92.*

Videndum igitur, quis suam tueatur firmioribus argumentis sententiam: ne autem obruamur mole, solum expendamus hepar humanum, videamusque sedulò quae uterque adfert; ut sincerum feratur de singulis iudicium. Hoc enim in exemplo poterit videri totius quidem rei ratio.

Putabat *Malpighius*, quod Anatomicus, qui conatur de- tegere abditam jecoris fabricam, multum posset adjumenti ad hanc rem capere, si primò scrutaretur jecinora animalium quorumcunque. Credidit autem, semper incipiendum ab eo genere horum, in quo compages appareret evidentior prae caeteris, inde autem lento gradu procedendum ad ea, quae tectà magis. Atqui videtur id obtineri in minoribus, in imperfectioribus dictis, in simplicibus. Hanc igitur sequutus viam reperit in Cochleis, lacertisque, hepar ingens pro mole corporis; quod fiebat ex pluribus, distinctis, unitis, lobis conicis; hi autem per microscopia accuratissimè conspecti clarè videbantur, rursus componi ex acinulis, propriâ suâ membranâ in utriculum distinctum perfectè definitis; omnes iterum congesti apparebant in modum botryos; atque ita per vasa sua uniti invicem ipsos tandem constitutebant lobos. (*Malp. de Hep. p. 58. 59.*) In Erucis, Bombycibus, Talpâ Imperati, Gryllo, & Cancris, non spectantur acini in hepate, sed aliter se hîc habet apparatus jecoris, qui mirè negotium illustrat: in illis enim fit totum jecur ex distinctis, numerosis valde, longis, membranosis sacculis, adunatis in unum inde natum organum, intestinis appositum, illisque manifestò operans, in singulos verò sacculos separatur, inque his colligitur, bilis. (*Malp. Ep. de gland. congl. p. 6.*) In anguillis, & omni fere genere piscium, hepar evidentissimè conflare videtur ex congestis, sed distinctis penitus acinulis. (*Malp. de Hep. p. 59.*) in jecore sciuri omnium perfectissimè cernitur perfecta primò in lobos distinctio, horum dein ex distinctissimis acinulis compositio. (*Id.*

(*Id. ib.*) Bubulum, porcinum, humanum denique hepar, nudo conspectum oculo, vel microscopiis lustratum, tam manifestè videtur constare acinulis hexaedris, polyedris, aut subsphaericis, ut vix ullus sit, quin hos agnoscat evidenter, si sensibus hic utitur. Quoniam verò locati cernuntur hi utriculi inter vasa adferentia ex venâ portarum orta, & inter referentia, quae in venam cavam exeunt, videtur hinc inprimis admodum probabile, esse hos folliculos glandulis simplicissimis similes, verumque bili fecernendae organum: maximè, quia ita sibi similis in tam variis animantibus hepatis ratio, & quia radiculæ pori biliarii, veri hepatis emissarii, oriuntur ex omnibus horum corpusculorum locis. Sed omnia haec a celebri *Malpighio* ita exposita, quam insigni firmanur argumento a Claro *Littre* allato in *Hist. Ac. Reg. Sc. anni 1701. pag. 51.* qui ostendit humanum hepar, caetera perfectè sanum, consueto se habens modo, optimèque constitutum; sed in quo glandulae, aliter in aliis cadaveribus humanis prae tenuitate non sensibiles, apparebant, quemadmodum unam lineam longam habere suam diametrum; imò verò disertè ibidem scribitur, quod ad singulos horum, tam distinctorum, tamque visibilium, acinulorum pertigerit ramulus venae portarum, venae cavae, & pori hepatici, adeò distinctus, manifestus adeò, ut absque ullius microscopii adjumento ibidem spectari potuerint.

Ad primum hoc argumentum *Malpighianum*, a parvis animalibus, per perfectiora sensim, usque ad hominem tandem, deductum, sensuum evidentiae innixum, scio reponere Te posse, quod non liceat legitimè a structurâ unius ad aliud arguere. Fateor. Sed, quando facies fere communis, certè similis, ubique deprehenditur; quoties eò tantum hoc fit, ut mens ex uno experta agentis naturae modum, illo solum exemplo excitata tanto attentius quaerit in aliis, an & in illis similis ratio obtineat; dum hoc facit quis in scrutandâ fabricâ talis visceris, quod est commune singulis animantium, quodque habet eundem in omnibus usum, iisdem utilem futurum partibus; tum puto summum hoc esse evidentiâ argumentum. Atqui in hoc jecinoris exemplo omnia haec
amuf-

amuffim pro *Malpighio* certant. Neque unquam Tu ipse forte papillas tactui fervientes in papillâ Mammae muliebris detexiffes quaerendo, aut notaviffes occurrentes, nifi prius in maximo animantium balaenâ eximias vidiffes. Non deest autem aliud, & validius longè, Tibi argumentum, quod *Malpighianæ* fententiae opponas. Dabis, apparere oculis hepar contemplantibus imaginem parvarum fphaerularum, densè unitarum: dices verò, falsò inde haberi apparentia haec corpuscula pro defcriptis antea folliculis: ideoque omnino concludi haud poffe, folliculis his, nimis liberè affumtis; fecretum jecoris humorem contineri, atque ex iis derivari in fiflulas pori biliarii. Sed bene nofti, *Clariffime Ruyschi*, quod Nobilis ille Auctor haud leviter ita modò concludit. Contrà fanè prudentiffimè, & quidem lentè, procedit. Quum fcilicet glandulas illas fimpliciffimas, feparatas, folitarias, ante defcriptas, compararet cum corpusculis his acinofis in hepate apparentibus, invenit tantam fimilitudinem, ut concluderet denique, effe utrifque cuncta fere communia. Eft utrifque adferens vas, in fecretorium organum exeuns, referens utrifque allatum humorem vena eft. Et huic eft & illi organo ultimae arteriae apparatus idem: licet enim venam portarum in jecore inftar arteriae confiderare. Tandem & ambobus fuum eft praeflo emiffarium. Hinc jam ait magnus Anatomicus, quod illi in jecinore fpectati acinuli fint habendi pro talibus glandulis. Hic ergò tandem ad pulchram illam, quam tot luftris excoluifti, artem provocas. Et jure. Es enim princeps hoc in Regno. Sed videamus, oro, libero jam animo, quousque ritè arguas. Dicis igitur in *Thefauro primò Anatomico*, pag. 30. & 31. quod arte Tuâ prae- paraveris recens nati hominis hepar, in quo per felicem fuc- ceflum injectionis diftinctiffimè oculis propriis videris, aliis autem demonftraveris fideliter, quod fanguinea vafa, & biliofa, in eo adeò tenaciter cohaeferint, ut accuratè fepara- ri a fe invicem haudquaquam poffent. Addis deinde, quod fines amborum vaforum exirent ultimò ita, ut diftinctè ap- pareant in fascium fpeciem mutari in utrifque: nec mutari il- los in reticula, nec convolvi in glomeres, imò neque mem- bra-

branâ hic obduci, sed recta exporrigi, juxta simplicem longitudinem invicem accumbere, atque sic referre extensi penicilli pictorum faciem, sive fascium speciem. Constare ita evidenter, quod nihil hic glandulosi sit, nihil quod imaginem folliculi ullo modo refert, sed haberi continuatum iter per canales continuatos ex finibus venae portarum in initia prima pori hepatici; sicque fines venae illius, organum secernendae bilis, haud infundere secretum fel in cavum utriculum, sed directè ultimas suas angustias, bilem jam ibi tenentes, transmutare in meatus radicales hepatici ductus. Hanc etiam rem exhibuisti, ut liberalissimè, atque generosè soles, mihi ipsi; atque dedisti mihi hepatis humani frustra varia praeparata, in quibus hoc ipsum negotium examinandum propriis meis oculis perlustrandumque voluisti. Dicam nunc ego, pace Tuâ, liberè, ut inter Bonos decet, quid ipse sentiam.

Quando ceraceam materiem per viam venae portarum in jecur ritè adigiseo successu, ut repleantur inde universa vasa; tum puto, quod vasa instrumento adigenti proxima primum sustineant impetum. Haec igitur implebuntur prius & facillimè. Itaque distendentur jam longè magis, quam ante repletionem, majora apparebunt, sicque turbabunt proportionem magnitudinis vasorum, quae non impleta cum his repletis coërcentur inter communia ejusdem membranae ambientis vincula. Quoties autem pressa jam materies agitur in fines priorum canalium ultimos, rectâ porrectos ex his, tum haeret illa in vasis, quorum membranae carent fere omni vi contractili, sed minimo distendentis impetu facilè, & multum, possunt expandi. Si ergo, toto hepate calefacto, & materiâ ceraceâ liquefactâ retentâ, continuatur impulsus, tum flexiles, expansilesque, fistulae ultimae a venâ portarum ortae mirè intumescunt, capiuntque amplitudinem naturali suâ longè largiorem. Sed & intelligimus, expandi quoque, atque impulsâ materie impleri, & illa vasa, quae ramorum instar oriuntur ex arteria sanguifera, ut suo trunco, sed quorum origo tamen arctior est in sua apertura naturali, quam ut partem rubram sanguinis in se admittere possit, licet subtilio-

tiliores hâc craffiffimâ facilè excipiat : unde & haec quoque vascula adaucta in magnitudinem praeternaturalè, falsò habebuntur pro sanguiferis canalibus ; dum in sanitate haec ferifera modò , si ita loqui fas est , fuerint ; quam quidem confusionem ab injectandi arte saepenumero oriri satis est demonstrabile inde , quia tam pulchrè fingis Ipse , quoties lubet , inflammationem artificiosam. Denique & ipsa quandoque emissaria cum arteriis sanguiferis inde confundi liquet : quia cera in coeliacas arterias pressa in cava ventriculi humani exit , arteriis autem meseraicis injecta , in cava intestinorum abrupta effunditur , idemque & in renibus & alibi observaveris. Quando autem finis arteriae arctè constrictus transitui impulsae cerae resistit penitus , tunc necesse erit , ut tantò plus intumescat illa pars arteriae , quae supra finem hunc adeò angustum injectae materiae copiâ & vi repletur. Fietque illud quidem eò magis , quò arteria quaedam forte tenuiores habet membranas , molliores ideò , minus resistentes , facilius dilatabiles , quam alia. Si enim arterias infra duram matrem magnas in cerebri cortice , & cerebelli , aut sub basi horum , tum & illas , quae in thecâ medullae spinalis intra dura hujus integumenta latent , quae intra oculicava disperguntur , consideramus , videmus profectò harum membranas subtiliores esse iis , quae in ipsis venis reperiuntur ; quum in aliis partibus corporis tam musculosae , elasticae , contractiles , fortes , resistentes suae dilatationi , deprehendantur.

Omnia , quae enarravimus , observata ostendunt liquidò , artificium injectionis , dum auget vasa repleta , comprimere vasa , in quae haud adigitur injecta materies , atque eò quidem magis , quò felicius majora impleta sunt. Abolentur igitur quasi , & ab acie visus se subducunt eousque , ut ne minimum illorum vestigium appareat. Hinc itaque arteriolae , in membranâ cujusque folliculi acinosi hepatici digestae , si perfectè repletae sunt , nec tamen materies possit per exilia extrema in cavum ipsius utriculi effundi , ita comprimunt undique hunc , ut omninò evanescat , ne minimâ quidem residui specie relictâ , quae oculis cerni queat. Hanc

au-

autem rem manifestò evincere videtur exemplum cutis in facie, ubi evidentissimè apparet, deleri folliculos certò ibi existentes, si optimo successu iverit cera in extremas arterias. Quin spongiosa urethrae vagina, adeò plena ubique folliculis, nullum horum retinet spectabilem, ubi vasa ejus injectu hoc repleta sunt. Si autem contingit, materiem transire per ultima illa arteriarum emissaria usque in cavum acinulum, tum confusio fit omnium: quia spectatur tantum quasi extravasatio quaedam, quae est vera repletio folliculi: quod rursum demonstratur clarissimè, quandocunque repletio fit panniculi adiposi, membranae cellulosae, corporis spongiosi penis, & similium; tum enim effusa cera omnia confundit. O quam pulchra latuissent hactenus industriam hujus seculi, si Tu ad singularia Tua inventa solà usus fuisses arte replendi vasa per ceram! quis somniasset unquam de mirabili membrana cellulosa ventriculi, intestinorum, scroti, frontis? quis cogitasset de artificiosissimâ fabricâ lienis, corporum spongiosorum penis, urethrae, glandis? Certè omnia haec per injectam ceratam materiem ità evanescunt, ut ne minimum imaginis suae vestigium relinquunt. Tantumque abest tam elegantia hâc arte detegi, ut contra per eam aboleantur: sed magno scientiarum beneficio alio hic uteris artificio: dum partes non arteriosas, sed alias, omni cruore vacuas, purasque, inflato aëre sicco distentas, arctèque ligatas, exsiccavisti. Nobile hoc Tuum artificium, omni fanè dignissimum laude, ubi spectabilem reddidit aliquam sic praeparatam partem corporis, tum eandem partem praeparatam ope injectae cerae compara cum illâ priore, profectò ne similitudinem quidem ullam invenies, sed judicabis alia omninò esse corpora. Cogita, quae so, hoc: ut ritè intelligatur, quousque tutò liceat arguere ex hisce. Enimverò membranae sunt adeò subtiles, & compressae undique à distendente materie, ut ne microscopiis quidem intra ceraceam materiem cerni queant, vel distinguui ab illâ. En, *Celeberrime Ruyschi*, haec omnia possunt adferri pro *Malpighiano* dogmate contra illud argumentum, quod petis ab intuitu hepatis repleti demonstrantis vasa ibidem omnia, ubique, non verò cavitates glandulosas.

At aliud adfers argumentum, idque validius, ut destruas fictos hosce utriculos in hepate. Et admiror ego ingeniosissimi inventi subtilitatem. Scilicet hepar ita jam paratum arte repletoriâ, in aquâ bene maceras, diuque; unde membranulae, & vincula, quae vel adeò solida, vel parva ita vasa habent, ut in partes horum cera non intraverit, dissolvis, resolvis, & in aquâ conquassando follicitè separas. Quâ ratione ultimi capillares canales repleti dissolvuntur a se mutuò, liberantur, tumque tam accuratè exhibent solos canales instar penicilli explicati, ut nihil penitus folliculosi adesse, unusquisque oculis suis videat. Rem candidè exponis *Epistolâ tertiâ pag. 11*. Vereor tamen, ne huic quidem argumento cedere *Malpighium*. Etenim, omne illud vasculosi minimi, quod non defenditur a cerâ ut balsamo, in aquâ putrescendo deliquescit sensim, separatur, abluitur. Tenuis igitur membranula acinuli secedit a vasculis repletis, haec deinde relinquit sola. Ideoque valet subtile hoc artificium mirificè ad explicanda, distinguenda, conspicienda, vascula illa exilia, jam repleta. Unde inter pulcherrimas Anatomicas encheireses semper reponetur elegantissimum hoc Tuum inventum, neque unquam dignâ carebit laude apud posteros. Interea tamen erraret ille maxime, qui, visis hisce, crederet, hepar naturale non habuisse nisi haecce vasa. Tutò autem assereret, omne repletum sic a non impleto separari posse; nihil verò ultrà.

Tertium tandem omnium maximè urget inventum, quo demonstras acinorum absentiam. Injecta materies scilicet in venam portarum intrat in porum hepaticum, hujusque ramulos. Rectum igitur iter inter haec vasa, absque medio folliculo, impedituro viam. Fateor, hoc tam forte mihi videri, ut fere nesciam, an effugere quis possit vim hujus argumenti. Itaque perspiciendum modò erit, an verè ita sit. Id autem nondum demonstrasse adeò videris, ut simus certi. In scriptis utique Tuis rem definitam non inveni. Memini quidem, quod injecta ceracea materies in meseraicas arterias transfudaverit in cava intestini. *Tb. 1. 39. 40. 41.* & in cava ventriculi. *Tb. 6. 26.* sed ipse quidem nosti, quod ibi sit duplex

plex apparatus; dum alii fines arteriarum illarum desinunt in cava illorum corporum directè, quibus utique subtilis humor, aquosus, rectà separatus a sanguine, suos in usus eò dimittitur; sed & sunt ibi alii fines illarum, qui in glandulas Peyerianas, & Brunnerianas, ibidem dispositas desinunt, circa quas non ita exsudat injecta materies, sed retenta in vasculorum plexibus, maculas ceraceas exhibere videtur; ut tam clarè videmus in praeparatis Tuis. Ars itaque Tua certò nos docet, in multis, forte & in omnibus, corporis humani partibus ita disponi extremos canales ortos ab arteriis sanguiferis, ut directè, absque interpositâ glandulosâ machinâ, desinant in apertos meatus, per quos liberè exhalent humida subtilissima, halituosa, aquosa, secernantur, deriventur, vel extra corpus ipsum, vel in cava ejus majora, vel minora. Id in cute, ore, faucibus, oesophago, intestinis, ventriculis cerebri, thorace, pericardio, abdomine, vaginali tunica testium, utero, vesicâ urinariâ, & in omni parvo cavo corporis, videtur patere. Simul tamen observatur in omnibus fere illis locis fieri & alia distributio canalium arteriosorum ultimorum, circa folliculos glandulosos ibidem digestorum; per hos enim secernitur succus, qui in cryptas illas deponitur, ut morâ temporis, stagnatione in his locis, calore ambiente, mutatus, in certos usus, per idonea tempora, asservatus impendi tempestivè queat. Neque experimenta Tua aliter docent in ipsis visceribus. De renibus dicis in *Thes. 1. pag. 21. 22. 32. 33. Thes. 2. pag. 41. 42. 65. 66.* materiem injectam emulgenti arteriae ire in meatus urinosos Bellinianos, papillas, pelvim, ureteres, venas, adeoque nullas ibidem glandulas. interim tamen *Thes. 2. pag. 65. 66.* fateris in vitulino rene glandulas praeterea adesse. Atque *Thes. 3. pag. 39. 40. 41. Thes. 4.* etiam agnoscis in renibus humanis adesse corpuscula exigua, rotunda, quae non satis cognoscis. Et dubitavi saepe, an non injectio a Te facta, quando perfectissimè omnia vasa replet, quae attingit, eò magis alia omnino deleat. Ubi autem minus penetravit in ultima, tum relinquere alia corpuscula adhuc visibilia, & distinguenda. Hincque forte fieri, ut aliquando in liene glandulas

dulas admiseris; aliquando negaveris easdem. Certus enim quam maximè sum, ita loquutum Te, quia sic eo tempore ipsam rem invenisti. Sed ambigo, an non diversis temporibus glandulas videris, aliis autem nequaquam, prout forte profundius, minusve cera penetraverat pro varietate successuum. Itaque satis puto disputatum a nobis in utramque partem super demonstratione primâ *Malpighianâ*; quâ asseritur, anatomen comparativam animalium per omnia fere horum genera excultam, inque ipsis etiam corporibus humanis exercitatum, ad sensuum fidem exhibere acinos glandulosos ubique in hepate reperiri, atque ibidem existerè ipsum humoris hepatici secernendi organum.

Alterum *Malpighianum* argumentum ad demonstrandos illos in jecore acinos petivit ex morbis: dum observat materiem, molem, figuram, successivum augmentum, sedem, eorum, quae in hepate observata sunt, atque haec etiam ita sensim prosequendo considerat. omnia namque haec intelliguntur quam optime, si ponimus, cavos illos in viscere utriculos, secretum humorem remorari, mutare, inque materiem talem morbosam convertere, quae tum in cavitate hujus folliculi, idoneum nacta locum, ita concrefcit, augeatur, sicque ipsum suum vas continens expandit. Non enim credibile videtur vasa haec tunc nova nasci, sed potius probabile habetur, ea, quae naturaliter erant ob exiguitatem invisibilia, nunc mole distendente aucta, apparere, obque duritiem implentistalia permanere, neque collabi iterum. Videtur igitur morbus hic facere in istis folliculis, quod Tu per artificium repletionis facis in arteriis, venisve; utque verè asseris Te non facere sic vasa nova, sed facta augere tantum, ita & hic idem fieri omninò verum videtur. Accuratus sanè *Regemorterus* in cadavere hepatici vidit totum humanum hepar exterius, interiusque, undique scatere folliculis cavis glandulosis pisorum instar, apud Glissonium *de Hepate* C. 8. Malpigh. *de Hep.* 63. Ipse hic Auctor observavit in cadavere humano portionem extimam, angulosam, hujus visceris plenam copiosissimis folliculis, viciae magnitudine & forma, subrotundis itaque, &
bile

bile quidem turgidis. *in Posthum. pag. 30.* in cadavere hominis, qui laboraverat strumis, totum undique jecur plenum erat glandulis materie gypseâ turgidis; in altero ex phthisi mortui hominis hepate, ubique glandulosae pustulae tam accuratè referebant glandulas, ut nihil magis evidens; ut Blaucardus *in Anatome practicâ* narrat.

Saltzmanus tuberculis glandulosis plurimis interstinctum describit, posterius totam ejus molem glandulis pisa referentibus refertam, *Forestus*, idem in copiosa fabacea corpuscula transmutatum, vidisse se testatur. Aliàs visum fuit totum degenerans in tubercula subsphaerica materie quasi tartareâ turgida & dura. *Malpigh. Ep. ad Spon.* Visum in gibba ejus parte atheroma sphaericum uncias quinque ponderans. *Glisson. de Hep. Cap. 8.*

Juveni suppuratum hepar; secatur; ex vulnere, intra XV dies, cum pure, emissae vesiculae, ova piscium referentes, aquoso humore plenae, integrae, fractae, usque ad millenas. In cadavere totum hepar in parte convexa plenum vesiculis magnis & parvis. *Panarol. Pent. V. observ. 16.*

Hydatides quoque, sive vesiculae sero turgentes, per omnem ejus molem extensae, repertae ibi sunt. Cujus quidem rei tam memorabile ipse exemplum offers, *Thef. 1. pag. 34. 35. Thef. 6. pag. 10. 60. 61. 62.* ibi tam disertè narras videre in cadavere hydropici totum quantum hepar ita mutatum in vesiculas rotundas, materie limosâ, vel gelatinosâ, & pellucidâ, plenas, ut in toto ejus corpore ne vestigium quidem superesset venae portarum, venae cavae, arteriae hepaticae, ductuumve biliferorum. Atque hae quidem vesiculae ibi enarrantur obsedisse intima quoque hujus visceris, ut quidem omnis ejus moles in has abierit. Ita se habet res ipsa in morbis his deprehensis in hepate: unde ergò liquidò constat, obtinere in intimis, minimisque ejus partibus, & recessibus, illa mala, omninò eadem, quae propria observata fuerunt contigisse in glandulis simplicissimis corporis jam supra satis, credo, recensita. Nonne igitur admodum inde plausibile apparet, etiam interiorem visceris hujus fabricam habere in se organa similia istis glandulis? quum morbi in hoc nati sint
iidem,

idem, neque illi interim aliis in partibus corporis unquam deprehensi sint. Quicumque sanè bina haec, quae adduxi, rationum pondera accurato librat iudicio; reperiet, nisi me vehementer fallit animus, non ita inanem argumenti *Malpighiani* vim, quod a morbis in hoc viscere petit. Neque ignoro tamen, quam subtiliter labefactare coneris & infringere hanc ipsam: dum putas omnes illos enarratos tumores hepaticos aequè nasci posse ex degeneratione extremorum vasorum, ita mutantium suas figuras, dum obstructa sunt ad suas ultimas angustias; ut, amissa specie antiquâ canalis, per impeditam, aggregatamque, materiem in huiusmodi figuratos globosos, polyedrosve, folliculos transformentur.

Mihi autem videtur huic *Tuae* sententiae repugnare, quod canales ultimi, quorum extremitates ita finguntur mutari, ad eum locum, ubi expansio haec in vesiculam inchoatur, necessariò quoque dilatari deberent: quum impossibile appareat, ut ultimum sic tantum dilataretur, sed paulò superius in angustias arctissimas cõiret. Atqui vesiculae hae, a parte adferentium vasorum, ita angustatis accrescunt vasculis, ut fibrae merae credantur, nullâ amplius conspicuâ cavitate vasculari. Accedit deinde & haec perpetua observatio, quod nunquam in ullo vase ad extrema obstructo, folliculus talis sphaericus, undique fere clausus, a materie obstruente natus sit, sed semper quidem illis in locis corporis, in quibus folliculi praeexistebant. In arteriis aneurisma, varices in venis, phlyctenas in Lymphaticis, consideres: ubinam unquam in his observatus fuit undique clausus tumor? Calculos spectâ natos in canalibus corporis: sanè nunquam ille formatus ullo in vase effecit tumorem ad finem vasis a parte continuati canalis clausum; sed semper erit amplificatus potius canalis. Ita in meatibus Sialogogis oris, in meatu hepatico, cystico, communi, ureteribus, orti, aucti, deprehensi, calculi, numquam fecere, ut pars his occlusa indueret formam, fabricamque, ut in sacco meliceridis, atheromatis, steatomatis, hydatis, suprâ descripsimus. contrà verò dilatatur semper talis fistula etiam versus eam partem, unde fluxit sensim obstruens materies. Quin & cernamus loca, ubi certi novimus,

mus, myriadas vasculorum obstructas, impletas, distentas, tandem imò ruptas, nunquam illic fines hos abire in utriculos impletos videmus; imò verò contrarium. Neque enim phlegmones materies versa in pus, formans apostema suppuratum, dedit unquam vas membranaceum, callosum, crassum, cartilaginofum, uniforme, parietibus glabris cavum; sed contrà tumorem, qui superficie internâ lacerâ inæquali se format inter vasa soluta, cujus materies diffluit, nec coërcita intra unam, pluresve, membranas, hâc, illac perfluit, vasa contigua lacera peredit, hinc sinus, fistulas, cryptas, facit.

Sed subtilissimum tandem, ex intimis Anatomicis peti-
tum, atque plausibilem, excogitavisti modum, quo putes in-
telligere Te posse, aliisque intelligibile reddere, quânam
ratione hepar totum, abolitis omnibus ejus vasis, possit mu-
tari in vesiculas sphaericas lente turgidas humore, neque in-
terim admittere necesse sit, has dilatando tantum natas ex
praeexistentibus folliculis minoribus. Scilicet demonstravisti
majora vasa, & minora quoque, investiri extrinsecus ambi-
ente membranâ tenerrimâ, cellulosâ, valde dilatabili: hinc
colluviem abundantis aquae deponi in cellulas hujus membra-
nae, has distendere, atque producere ibidem hydropem a-
nasarca dictum, si haereret sub cute. Quum verò augetur
hic aquosus tumor, putas, tandem exorbitante hoc augmen-
to, vasa illa, quae cinguntur illâ tunicâ, ita comprimî ut tota
aboleantur, comprimantur, concrecant, in fibras crassas
mutentur, quibus hydatidum acervus appensus undique vide-
tur. Diu sanè intento libravi animo haec cogitata, quae pro-
tulisti *Thes.* 6. pag. 10. 71. 72. Et fateor ingeniosius quid pro-
ferri vix posse. Patere interim aequo animo, ut tam leniter
semper soles mea audire, ut apertè coram Te profitear scru-
pulos, qui remorantur me & offendunt, ne pedibus in Tuam
transire possim sententiam. Inprimis credo ratum haberi,
nullum unquam hydropem creasse tumores sphaericos, bul-
lasve aquosas undique clausas, nisi iis in locis, ubi sphaerulas
naturales *Malpighius* observaverat. Hydrops scroti in mem-

branâ ejus cellulosa an dedit unquam ampullas? nunquam. In tunicâ autem vaginali quam maximas frequentissimè. An vidisti unquam in membranâ cellulosa, vel adiposa, hydropico tumore quam distentissimâ, bullas ingentes, conspicuas, distinctas? non. Sed in ovariis, horumque ovibus quam creberrimè. Ita pariter in folliculis viscerum abdominalium, iisque, qui naturaliter haerent in cavâ peritonaei superficie, hydatides turgidas, pendulas, vidisti. Quin imo, Tu Ipse, inflatam artem hanc membranam nunquam per arterias implevisti sed alia per loca incisa. Neque vel tunc tamen unquam in cellulas hydatidibus similes convertisti, sed in mirabilem, vixque extricabilem, labyrinthum, nullo Daedaleo filo resolvendum, commutas. Sanè liberè qui omnia haec ponderat, haud poterit censere, ab inflatu hydropico hujus membranae oriri hydatidas, in quas totum jecur conversum erat. Si verò folliculos ponimus materie immeabili impletos, novâ assiduâ aggestione auctos, tumescere sensim, tandem valde tumere, vasa alia comprimere, res satis facile comprehenditur, atque exemplis undique firmatur.

Ultimum denique, quod *Malpighius* adfert, pro asserendis in hepate acinis illis, inde petitur, quod in primâ hepatis origine in pullo, observaverit jam olim *Harvaeus*, confirmaverit Ipse, totum illud conflare meris primò folliculis, ita ad amissim referentibus uvas, suos per pedunculos majori accretas pedunculo, vel stipiti, communi, ut tota inde nata fabrica quam curatissimè referret botryn, vel racemum uvarum. Ut *pag. 63. Tractatus de Hepate* refert. Ita, ut tunc habuerit eam primò conformationem, quam in hydropico illo hepate descripsisti. Quæ quidem res confirmat multum Viri Egregii sententiam. Huic verò argumento quum nihil Te opposuisse meminerim, rem dimitto, postquam proposui, & defendi, argumenta *Malpighiana*. Quid jam opus de caeteris differere visceribus? Certè in hoc uno res pertractata sufficit. Atque verus Naturae molientis secretionem incessus undique manifestatur. Prostata suum succum, arteriis extremis secretum in omni suâ mole, deponit in folliculos

los excavatos, satis conspicuos, distinctos, emissariis instructos, atque asservat, donec in usus tempestivos opportunè exprimatur. Faciunt *Cowperianae* peni adpositae glandulae simili ferme processu idem. De pancreate res per Anatomem comparativam est quam liquidissima: in quo arteriae coeliacae ramuli subtiles, secernunt sanguine lympham sialoden, nunc in compagem enteroiden, aliàs in folliculos, unde per emissaria ex singulis orta, in unum majorem ductum adunata, humorem tandem demittunt, toto factum suo corpore pancreatico, in intestina. De Semine quid dicam? & id extremis secretoriis minimis secretum ab arterioso sanguine, longo, communique, folliculo immisum, per latiores epididymidis cavitates inflexas retentum, fotum, coctum, mutatum, per deferentia spongiosa vasa in vesicas spermaticas receptum, ibique rursus in cellulosis his folliculis, passum similia, iterum in tempora opportuna asservatur non sine mutatione perpetuâ. Salivales, Thymus, Thyroideae, Vesalianae oesophageae, quidni similiter eadem peragant? Quid superest itaque, nisi concludamus, satis jam propositam sententiam *Malpighii*, Tuamque, ut idoneus iudex, sensibus haec imis reponens, componat litem tantos inter Auctores. Siquidem aliqua lis superfit. Nam utrique Vestrum asseritur, omnem secretionem fieri per vasa extrema, nunquam per glandulam. Uterque dabit, secretum humorem in folliculos secretoriis appositos deponi posse, & id saepe fieri. *Malpighius* forte nimis generaliter dixit, omnem secretionem fieri in glandulas. Tu demonstraisti multas contingere, ubi nulla glandula. Sed forsitan rursus Ipse nimis laxè asseruisti secretionem omnes fieri sine accessu folliculorum glandulosorum. Jam igitur videor mihi functus munere, quod mandavisti, cui restiti tamdiu, quod semper tamen urgebas iterum. Doleo, quod minus dignè negotium absolverim! haec enim ego omnia crudo potius impetu, quam maturâ meditatione, conscripsi. Circumsteterunt varia me, nec evitanda facillè aut differenda, negotia. Quibus equidem impeditus fuit liber ingenii usus, dum quae-

sita se subduxere beati otii munera, nec adspiravere optanti amica secessus silentia. Quare, ita haec benigno accipias animo velim, quae materiem magis suppeditent exaggerandam aliis atque expoliendam, quam quae praesenti opere absoluta jam, & perfecta, sint. Vale, *Vir Optime*, diuque laetare!

Scripsi *Lugduni Batavorum* 17¹⁰/₁₁ 21.

F I N I S.

45

FREDERICI RUYSCHII
EPISTOLA
ANATOMICA,
QUA RESPONDET
VIRO CLARISSIMO
HERMANNO BOERHAAVE.

 Uod sæpe, *Vir Dignissime*, fruius sum honore Tecum ratiocinandi de definitione, & de essentiâ Glandularum corporis humani, & de multis aliis rebus, & quantum ex iis profecerim, nunquam excidet memoriâ meâ. Interim non accipe in malam partem libertatem meam, dum dico, quod non obscurè indicabas, dum de iis colloquebamur, multa Te habere, quæ posses adferre melius, si scriberes ad me de illâ materiâ, quam si tantum voce colloquereris mecum. Et quod ego quoque, tum possem commodius ad ea respondere omnia. Quoniam credidi verum esse, quod sic sentiebas, hinc non destiti assiduo Te compellare, & urgere, ut Epistolam aliquam de illo negotio ad me conscriberes, ut possem ad illam perlectam respondere. Quid fit! postquam ego sæpe iteraveram hanc petitionem, Tu verò valde diu distuleras ei satisfacere, tandem mittis mihi non parvam Epistolam, imo non Epistolam, sed integrum fere librum. Certe, *Vir Præclare*, non hoc expectaveram! ego sum totus occupatus inquirendo alias corporis humani partes, ut, brevi moriturus per ipsam ætatem adhuc aliquid inveniam ante finem meæ vitæ, cuius descriptio possit adhuc inservire ad manifestandum DEI Gloriam per creaturas, & ad utilitatem proximi mei.

Præterea etiam rogitas me, ut statim, & exactè, respondeam ad singula. Itane, *Anatomicorum meorum Optime*, an igitur non cogitas multitudinem meorum negotiorum? Ego assiduo cogito de me, quod Egregius noster Catfius de se scribebat: *Quamvis quies me jam deceat, quiescere tamen nequeo. Attamen homo, qualis ego, quid aget? numero ultra octoginta annos, remotissimus a meâ primâ ætate, & feretro proximus.* Ne igitur tam provectæ ætatis senem ita præcitem agas, sed expecta paululum! Optaveram quidem, ut propositiones Tuas breviores fecisses in majora mea commoda; Sed quia putas, tam diffusè hæc tractari debuisse, ego & me ita geram, ut rem ipsam seriò aggrediar, in amicitiae conservatione, atque etiam cum animo procul remoto a superbiâ: scribam enim magis ut discere possim, quam ut ipse doceam. In primo contuitu Epistolæ Tuæ video, Te inprimis respicere ad Honoratissimum Virum, D. *Malpighium*, cujus sententiam vis, aut velle videris, defendere, sed & simul in auxilium Tuum alios Viros Claros advocas. Bene quidem: Ego contra, mea defendam solâ tantum experimentorum recitatione, atque afferam solum illa, quæ oculis corporeis cerni possunt, hæc enim experientia est; sed, quæ, ut spectari possint, oculos mentis solos requirunt, aliis relinquam, qui putant ratiocinia experimentis certiora esse.

Videamus ergo, quid Magnus, & laude Dignissimus *Malpighius* statuatur de glandulis corporis humani, & inprimis quam det ideam glandulæ simplicissimæ. Ait igitur, eam esse *partem humani corporis, quæ propriæ membranæ simplici apparatus involucrum format cavum, intra quod singularis humor secretus, contextus, fatus, per emissarium denique excretus, spectatur.*

Hanc definitionem dum accuratè perpendo, video, quod juxta hanc definire deberem, etiam vesicam felleam igitur esse glandulam simplicissimam; quia illi conveniunt omnes proprietates hæc in definitione expressæ. An hoc non parit confusionem in Doctrina partium? sed videamus, quomodo alii Celeberrimi Auctores, qui de his scripserunt ante *Malpighium*,

pighium, glandulas definiverint, quanta erit differentia? Id autem decidere nolo hic, quis rectius definiverit, ferat super hac re quilibet suam liberè sententiam, modò justa sit, distinctiori Doctrinae aptior. Sed in hac definitione *Malpighianâ* non cerno, ullam mentionem fieri vasorum, sed tantum de uno ejus emissario; quum contra constet, & a me luculentè demonstratum sit, quod glandularum vascula, præcipuè arteriae & venae, sint partes principales, quae glandulas constituunt; igitur secundum communem dialecticorum sententiam, à potiori deberet fieri denominatio. Quia autem *Malpighii* tempore nondum erat tam bene exercitata, & cognita, ars replendi, quâ nunc tam feliciter utimur, ad detegenda ultima extrema vasorum sanguiferorum, quod & ipse fatetur in suis libris, ideo non est mirum, non commemorari illa vasa in hac definitione. Neque possum dubitare, quin, si vidisset haec vascula, quemadmodum in nostris praeparatis spectantur, mutavisset etiam hanc suam definitionem. Sed id fuit impossibile Magno huic Viro. Fateor quoque, quod si oculis meis propriis vidissem illa vascula in praeparatis ante multos annos, ipse non scripsissem antea, quod lien constet ex glandulis. Quamvis verò juvenis detexissem talia, non fuisset tantum tum temporis ausus aliam doctrinam contra receptam vulgò invehere; quia omnes in me, nec ætate, nec auctoritate, neque satis multis experimentis tunc instructum, irruissent, atque ex choro Anatomicorum expulissent: ut in fabula narratur de simiâ proscriptâ: quia cum cæteris nolebat afflare in lignum putridum. Sed quum jam possim defunctorum cadavera rursus tam internè, quam externè, quasi in statum perfectè viventis reducere per artem meam, longè aliis oculis certe Anatomica jam contemplari possum. Hac enim arte in his corporibus videmus jam totum Systema vasorum sanguiferorum usque ad fines suos. Sed quam incredibilis in illis diversitas observatur, in his, aut in aliis locis? certè ubique est alius, & singularis planè, apparatus; idque omne ita fit juxta diversum opus, quod unaquaque corporis humani parte efficere debent; dum tam multos diversos humores ex sanguine, vel ejus fero, aut ex chylo-seroso humore,

re, debent producere. Credo igitur, *Clarissime Vir*, quod hæc manifestatio vasorum sanguiferorum post mortem meam adhuc datura sit occasionem plurima nova, & differentia a vulgatis, inveniendi, scribendi, & docendi.

Videamus jam ultra rem ipsam iterum; vox glandula diminutivum est a glande; atque propterea foret opus, ut hæc particula saltem haberet aliquam similitudinem, per quam aliquo modo accederet ad formam ita dictæ glandis; sed nulla talis spectatur inter membranaceum tenue parvæ cavittis involucrum, & inter fructum quercus: unde vel ex ipso linguæ usu non deberent tales parvæ, & vix visibiles, particulæ corporis glandulæ appellari.

Ipsam autem illud glandularum ita dictarum involucrum tantum potest haberi pro parte, quæ in functione ejus explicandâ tantum est patiens: sed vascula illa, de quibus jam in cepi dicere, sunt agentes, efficientesque partes, per vim quandam inexplicabilem illis a DEO in creatione inditam.

Planè ut certo jam scimus, in herbis ipsis rem se habere, quæ etiam sua diversa advehentia humores vasa possident, de quibus scripsi in *tertia Decade Adversariorum Anatomicorum*: Quomodo autem extrema illa vasa ita diversa formantur in variis locis, homo non potest suâ indagatione assequi, sed quidem vasa facta observare; cætera novit SOLUS ILLE, qui ita effecit cuncta, DEUS.

Pergis deinde post datam definitionem scribere; *datam esse glandulis hisce tantam exilitatem, atque multiplicem diversitatem, tam in externâ, quam in internâ facie, ut & in humore secreto, ut pro diversitate hâc crederetur, nullâ cogitatione comprehendi posse harum fabricam veram.*

Quod hic statuis, *Dignissime Vir*, id ipsum est, quod ego in hac re censeo; sed hoc directè pugnat cum sententia *Malpighii*, & cum illâ imperfectâ definitione, quam dedit Ille de glandulis. Si enim illæ particulæ sunt tam parvæ, & tam invisibiles; quomodo ergo audet quis tam licenter dicere, quod glandula simplicissima sit membranula cava, cum emisfario? si Ipse hic jam esset præsens, statim certè peterem, ut illa vix visibilis machinula mihi redderetur visibilis, ut possem

fem credere, eam se ita habere; sed scio quidem hoc fieri non posse, ideoque ex reverentiâ ne quidem urgere Te volo ad hanc rem. Quasi autem id non sufficeret pergis addere de diversitate harum, & etiam de varietate humorum, ut causâ faciente impossibilem horum corpusculorum fabricæ, & formæ, comprehensionem. Sed id omne non pugnat pro *Malpighio*, sed contra Eum pro me: nam ideo volo, ne ponantur inter glandulas, sed ut vocentur in posterum cryptæ: puto enim, Te hanc vocem tam aptè huic rei excogitasse, ut ego postea parvas illas cavitatulas emissario præditas semper illo nomine sim appellaturus, nunquam verò glandes, aut glandulas. Ut autem augeas difficultatem inveniendæ compositionis illius, subjungis eam inde præcipuè pendere, quia post mortem mutatæ, constrictæ, exsuccæ, collapsæ, vix aliquid vasorum suorum spectandum offerunt, hoc quoque me juvat: nam, si in cadavere tam difficulter natura harum ita appellatarum glandularum potest videri, quia statim post mortem adeo mutantur, contrahuntur, humore suo orbantur, quomodo igitur tam apertè rursus definiebantur antea esse membranæ cavatæ cum emissario suo proprio? revera videtur unum hic planè repugnare alteri. Maxime autem id clarius apparet, si memores sumus, quod glandulæ majores, & ipsæ conglomeratæ, dicantur huic Auctori constare ex his minimis. Si foret hoc, fidem Tuam appello, verum, undenam tam densa, constans, permanens, foret illarum fabrica? Certè quando coqui thymum vituli pulpamentis crustulo obductis miscent; frustra cochleari, vel furcillâ massam edulem quæreret post coctionem: & credo, Te hunc ibi deprehensum nunquam habuisse, vel comedisse, pro vesiculis cavis emissario præditis. Aliter hoc contingit. Nulla glandula solâ membranâ cavâ conficitur; sed, ut jam dictum est, præcipue ex vasis; aliter forent mera modo receptacula, & excipula, ut cisternæ. Nequaquam; sunt omnes glandulæ laboriosi, diligentes, semper occupati ministri, qui sine ullo otio, vel mora, semper operantur, ita, ut ipsis otium & pigritia nunquam possint jure exprobrari. Et quum ego jam illam mutationem, quam in his partibus mors facit, possim

iterum convertere in statum viventi proximum, quod *Malpighius* nunquam potuit efficere, tollo illam difficultatem; sed & simul demonstro vasculorum sanguiferorum evidentem progressum, usque ad ultimas & minimas cryptas. Imo vero demonstrare valeo oculis ipsas illas etiam vasculis illis abundare. Si tamen, his lectis, persistis in Tuâ opinione, *Malpighium* hic rem acu tetigisse, ego litem aliis decidendam dabo.

Quando ibidem asseris spectasse *Malpighium* has glandulas, *nec mutatas arte*, iterum totum id est contra Eum: absque arte enim si indagat, nihil inveniet; est impossibile unquam ulli videre hanc fabricam, quem ars nostra hac in parte non adjuvat. Imo æque est absolutè impossibile hanc absque arte meâ videre, quam si quis vellet, sine hac arte ipsâ, ostendere in oculo humano tunicam *Ruyschianam*. Quam multi, quam celebres in Anatome Viri, hanc negabant, hanc irridebant, hanc effictam clamitabant; sed postquam fervor subsedit, ubique hanc agnoverunt, quam Thesaurus CÆSARIS RUSSI ostendit permanfuram: quam felici industriâ & Clarissimus *Albinus*, Anatomes & Chirurgiæ in Illustri Batavorum Academiâ Professor, præparavit, conservavit, atque frequentissimis suis discipulis ostendit.

Sed invidi carpant, dicant tamen nec imitabile ipsis hoc artificium. Nam aures meæ nihil occalluerunt a multis annis a repetitis toties & tamdiu objectionibus nullius momenti semper motis. Vox erat æmulantium: *Ruyschius auget arte suâ replendi extensionem vasorum ultra naturalem magnitudinem Ruyschius arte suâ destruit glandulas; dein negat. Ruyschius negat omnes glandulas. Melius est & tutius omnia hæc demonstrare in cadavere recenti.* & alia multa.

Sed quando ipsum hoc hominum genus conabatur etiam in arte, quam profitebantur, aliquid publicè ostendere, loco demonstrationis inania tantum verba, cavillationes, scommata, sæpe sine fale, sine ratione, audiebantur: tumque putabant se triumphare de *Ruyschio*, qui nugis hisce quam minime movebatur. Sed omnes hos mors dudum, ne uno magis superflite, eripuit terris; concedente mihi vitam hucusque

que sanam, & hâc in arte exercitandâ quotidie occupatam, DEO, quem precor, prohibeat, simili agitari ilimulo novos, ne in se ipsos plus, quam in me peccent, per suos animi affectus. Hinc quoque puto, *Vir Clare*, quod nimis alte evehas *Marcellum*, dum palam hic declamas, *Eum superasse difficultates has, atque tandem evolvisse intricatam structuram.* &c.

Ad quæ iterum cogor eadem reponere. Nemo potest in cadavere id facere; & credere non possum, quod Tu ipse, *Præclare Vir*, qui intima, & omnia fere hætenus detecta, corporis humani, tam perspicuè nosse ad minima usque, suscipere auderet id mihi re demonstrare ipsâ, quæ verbis tam magnificis de Magno hoc Viro hic adfers. Sed jam tamen incipis recitare modos, quibus dicis eum usum, ad tantam detectionem, qualem de Eo jactas. Scilicet, *acie oculi spectabat glandulæ corpusculum* &c.

Quam forem injurius in Magnum Virum, si de hac re vel dubitarem. Contra, credo, eum usum, suo tempore, omnibus adminiculis, quæ tum cognita, & in usum revocata, erant; sed per hæc omnia tamen mansit illi semper absolute impossibile, veram effigiem revelare tam parvarum ita dictarum glandularum, nisi, quod ejus ætate incognitum adhuc erat, cadavera prius per artem meam in vitalis conditionis statum redegisset. Ita quum *nec mutatum arte*, addis, ipse cogitas, *Eum id spectasse, sine ullo artificio adhibito.* Sed inde etiam factum contigit, ut talem definitionem dederit, quæ rei quadrat nequaquam; si novisset artem replendi, & conservandi, omninò alia dedisset. Enumeras mox loca, in quibus glandulas illas statuit, *reperiri per omnem corporis ambitum.* Ego dico, non potuit eas demonstrare in peritonæo, pleurâ, durâ, & piâ matre, nec in cerebro, neque in cerebello. Si dicis testes, nates, glandulas pone infundibulum sitas, regero non esse glandulas, sed cerebri prominentes tumores, quoad medullosam substantiam ibi assurgentem extra æquabilem suam superficiem. Nec majore cum certitudine poterit statui eas locari in sinu falciformi: dum, quæ ibi putantur falsò, modo sint tubercula exigua, quæ in piâ matre etiam aliquando reperiuntur, sed præternaturalia illa puto:

puto : quia non semper ibi reperiri possunt. Sed nec in plexu choroïdeo unquam sunt, licet & ibi describant male. Ita, ut intra totum cranium non inveniantur glandulæ, præter pinealem & pituitariam. Sed tamen hæ non sunt ibi membranulæ cavæ, emissario præditæ. Rursum nec in musculis, nec in corde, demonstrabis, neque in pericardio, licet & ibi satis audacter ponantur. Et quam frustra sudabit anxius, qui verè, & re ipsâ, has membranas cavas, earumque emissaria, deberet oculis exhibere in diaphragmate, hepate, splene. Confiteor, *Celeberrime Vir*, quod multa hic loca recenseas, in quibus fateor eas inveniri, concedo, numerum earum ingentem esse, sed nolo dici, *per omnem corporis ambitum* : quia id nimis generale est. Neque ego auderem suscipere, eas demonstrare in superficie præputii glandi contiguâ : an alii valeant id facere, ignoro. *Pressas glandulas illas dictas eructare liquorem*, ais pag. 5. non dubito. Inprimis si aliquot horarum spatio prius maceras, sed & tum valde parum exprimitur, ex his tamen plus, ex aliis minus : sed quamdiu illæ membranæ cavæ non possunt ad oculum demonstrari : nolo tam licenter de illis scribere. Portio arteriæ asperæ humanæ, non pressa, in aqua suspensa, post aperturam inversa, quam hisce diebus Tibi mittebam, non adeo manifesta demonstrabat hæc emissaria, nec facile adeo erat inde guttas illas ita exprimere. Quin imo ita premendo mutatur ipsa fabrica, ut non liceat has partes ita tractatas habere pro *nec mutatis arte*. Sed vi violentâ sic redduntur ægrotantes, mutatæ, contusæ. Omne tandem illud corpusculorum agmen, quod in asperâ arteriâ, & œsophago, hæret, non producit plus talis humoris, quam requiritur ad humectandas, & lubricandas partes. Nec habet opus receptaculis, sed tenuis dum ex osculis arteriarum ibi effunditur, extra vascula jam hærens spissescit ; quod tamen ægræ illæ partes multum humoris dent, quotidie nos videre fateor. Porro demonstro corpuscula hæc constare vasculis sanguiferis, quod non fieri poterat tempore *Malpighii*, qui eas pro meris habuit cisternis, in quibus pluvia non fit, sed recipitur facta. A quâ opinione procul absum : tum enim non
esset

esset opus tot, & tam diversis, vasorum sanguiferorum extremitatibus, quas Tibi, *Clare Vir*, toties coram demonstra- vi. Addam & illud, in vita has particulas nunquam premi digitis, sed humor leniter effluit, atque post exitum glutinescit; quando post mortem violentè premis, destruis, dilatas, confundis. Quid autem plura moveo? evidentissimè ad oculum demonstraui, quod ipsæ extremitates arteriarum sanguiferarum, rectâ exporrectæ, affundant secretum humorem ad irrorandas & lubricandas partes, idque sine ullo invento intervenientis machinulæ membranosæ cavæ. Exemplum dedi in ductibus hygrophthalmicis Clarissimi *Meybomii*, quos repletionem inveni sic factos, sic agere, sine ulla omnino glandula mediâ, sed merâ, simplici, vasculorum tantum actione: non potest ergo asseri, quod semper membranæ cavæ sint in glandulis illis appellatis simplicissimis. Ita & ipse sanguis exit de corpore per dilatatas, rectas, arterias, naturaliter in menstruorum excretionem in foeminis, præternaturaliter per epidermidem, in capite, oculis, ore, &c.

Unde nec credi debet, alios esse sudoris fontes, nisi tomenti instar subtilissimi tenues extremitates arteriolarum subcutanearum.

Jure jam me rogares, an ergo nullas cellulas, utriculos, vel cryptas, agnoscam, aut lacunas. Omnino fateor, has dari; sed nolo vocari glandulas. Nam membrana mea cellulosa cellulis constat, & distribuitur per multas corporis partes, insinuat se per omnes musculos; & in intestinis crassis, multæ tales cryptæ conspiciuntur: sed omnes illæ, quotquot sunt, non obducuntur unâ membranâ, quod debebat omnino fieri, si jure possent vocari glandulæ. Sæpe tamen &, inter illas cutaneas, aliasque partes, quæ pro glandulis simplicissimis habentur, papillæ nervosæ multæ intercurrunt falsò habitæ pro glandulis. Sic in superficie palpebrarum oculi superficiei externæ contiguâ, tubercula illa parva, papulosa quasi elata, sunt papillæ nervosæ, acutissimi ibi sensus organa. Magna autem glandula innominata oculi, est vera glandula composita, non simplicissima. Nec unquam scripsi, tam multiplicem humorum diversorum varietatem, quam

Malpighius in cavitatibus glandularum ait inveniri, fieri posse arteriolas ultimis, minimis; sed sudorem & perspirabile, extremis arteriolas exhalare dixi, nec requiri glandulas cutaneas pro sudoris fontibus, nec pro humore hygrophthalmico.

Quoad diversas spissitates humorum hic recitatas magna facienda distinctio inter vivum, mortuumque, sanum & ægrum, corpus, ut & dum in loco naturali adhuc hærent, aut postquam vi inde proturbati sunt. In vitali, sano, statu, sponte, non pressi, exeunt; sunt itaque tum tenues, non crassi, non glutinosi. Quando vi exprimuntur, ipsæ pulposæ extremitates sæpe simul illa pressione auferuntur, humoribus miscentur. Id luculenter patet in excarnatione splenis vituli: ubi per foramen parvum spleni inflictum, pressu manuum omne pulposum prorsus, diu, fortiter, exprimo, separo, tum foramine hoc rite iterum colligato, aërem inflo, distendo, claudio, exsicco: ita tum stamina optimè demonstrantur. Sic & pressu destruuntur cryptæ. Liquor autem ille, qui ex gulâ, & asperâ arteriâ, sic sæpe per me expressus exsudabat, erat tenuis, nec puncto parvo major: Ita ut nimis augeatur hic verbis illa copia, quæ si tam magna occurrit *Malpighio*, forte tum fuit morbosa, in sano est valde parva. Interim verum est, humorem jam crassiores, jam liquidiores, nunc parciorem, nunc auctiorem, exire. Sed manet lis, an tales particulæ glandulae sint dicendæ.

Et, ut jam monui, humor hic in arteriis adhuc hærens liquidior, egressus sensim lentescit, vel solo calore. Et est in oculis aquosus, in asperâ arteriâ crassior, in gula & faucibus glutinosior, & ibi cryptæ majores, maximè si calido illo loco moram trahit. Hæc ita videmus, sed quomodo se habuerint hi humores, dum hærebant adhuc in arteriis suis fabricantibus, antequam liquor extra has effusus, quis dixerit? Quæ deinde *Pag. 5. & 6. adfers de exhalante volatili liquido, per experimentum Alchemistæ, & de perspiratione detectâ tam pulchrè a Sanctorio*, admitto; dum autem ad *pag. 6. finem addis, talem non esse glandulis simplicissimis humorem*. Patiaris me proponere, an non exhalans necessariò in-

inutilis ille humor, toto auferatur corpore, adeoque & secedat à glandulis illis *Malpighio* dictis, unde abeunte liquidissimâ parte reliqua crassior sic fit ibi, in usus humectationis. Certe omnia, quæ dein *pag. 7.* recitas, probo. Dum verò & hic alios auctores citas, inque disputationem nostram inducis, rem facis mihi non prævisam. In confusionem me ageret hic agendi modus. prætereā nihil iuvat. Re, non verbis, demonstratione, non auctoritate, decidendum. Quot libros conscriptos, quot epistolas ad me super hoc negotio datas, possem adferre, in quibus Viri Clarissimi asserunt, se probare meam sententiam, eamque defendere. Quænam verò hujus foret rei utilitas? nulla. Sed valde probo, quæ describis in fine ejusdem paginae de subtili oleo: id enim sic inveni, id collegi, inde oleum tenue purum habui, inde didici nostram pinguedinem non esse ovillo sebo, sed equorum pinguedini similem; in equi enim abdomine, post validum cursum mortui, aperto reperi totam cavitatem ejus oleo tenui fuso plenam. pergis *pag. 8.* adferre, *illas glandulas in aure externâ manifesto patere.* Sed metuo, ad rem si veniatur, difficulter illic folliculos cavi demonstrari posse. Scio, & largior, omnibus his locis gigni distinctos, & dimittiliquores; sed demonstrandum restat adhuc, humores illos folliculis cavis contineri. Ego verò Tibi plane aliud hic demonstrabo; vasa scilicet sanguinea, quæ ibi operantur ea, quæ in creatione iis imposita sunt, sed etiam lymphatica ibi invenio, quæ & suum officium ibi faciunt. Est quidem verum, & hoc fateor, quod omnia hæc vascula hic non inveniuntur absque aliquo membranoso corpore accedente, quod ea tenet in suo justo ordine, & connectit etiam certo ordine inter se; Id quoque & alibi fit; sed ideo non debet statim dici, *esse membranulas cavas, quæ glandulis simplicissimis accenseri debent:* tum enim forent mera tantum, & otiosa, receptacula. Idem de oleo naturali, caput inungente, statuo; quod potius velim exsudare poris cutaneis, quam folliculis; ut videmus fel vesiculâ biliaria exire, atque vicinas partes suis tingere coloribus. Sed ipse statim hoc ipsum notas, dum *pag. 8.* observas, *oleum in facie fundi per poros.* Ergo non

per glandulas, sed tunicâ cellulosa, per poros emittentes, ut recte describis. Ibidem autem scribis, *esse in facie glandularum simplicissimarum genera diversa, & quidem verarum.*

An ergo glandulæ simplicissimæ differunt a veris? an ideo non sunt veræ, quia simplicissimæ? Sane videris hoc ipse indicare. Id autem foret contra Te, atque omnimodè pro meâ sententiâ militaret. *pag. 9.* accuratè describis, & rectè, id corpusculorum genus, quod per genas, labia, &c. habetur. Ego puto hos esse tumores contra naturam, atheromati congeneres, non ergo glandulas. Nec incredibile, eos oriri ex obstructis finibus vasculorum sanguineorum, ad has partes delatorum: nam raro apparent in his, qui bona utuntur diætâ. Et Tu ipse hoc videris docere, scribens ex observatis, quod liquor tenuis exit tum, quando premuntur adhuc, postquam pasta illa expressa fuit. Accedis statim *eâdem pagina* ad membranæ mucosæ structuram; circa quam hac occasione dicam, me, occupatum replendo vasa nasi, invenisse singulare integumentum, cui nullam est alibi simile, tenue, epichondrium, quod immediatè investit septum cartilagineum narium, quod adscendens investit ipsum periostrium, quod septum supra osseum narium tegit; per hoc integumentum nasi tanta multitudo vasculorum parvorum diffundebatur, ut totum illud rubicundissimum appareret. Estque tam mirus, & tam rarus reptatus horum vasculorum, ut quidem possit ille videri domi meæ in præparatis, sed neque describi verbis, neque exprimi iconibus: nam figuræ, quibus in lucem emissis, hæc conatus sum exhibere, adhuc deficiunt in hac re exprimendâ, quamvis sint factæ ab optimo artifice. Sumebam ergo ovilla & vitulina capita, hæc eodem præparabam modo injectâ materiâ ceraceâ rubra. Et tunc detegbam planè alium in his vasorum reptatum: nam vasa decurrebant recta, fere sine ullis ramis lateralibus, arcuè ad semutuo, in situ parallelo, locata. Id nunquam adhuc videram prius. Et apparebant quidem vasa hæc rubra per repletionem, sed cogitabam, an non hæc vasa in statu naturali in se continuerint mucum, non vero sanguinem, & an non hunc mu-
cum

cum ita ibi per suam structuram tam singularem conficiant? certè tum non indigent ad hoc opus folliculis cavis membranaceis; qui etiam hic non possunt demonstrari. In magnâ tristitiâ saliant illicò lachrymæ, antea non apparentes, nunc cum uno impetu. Si succus limonei affricatur inferiori parti linguae exilit saliva, ut sanguis ex apertâ venâ. Omnia hæc non ex glandulis. Quæ tractas pag. 10. *de humore lubrico circa linguae radicem* &c. vera sunt, de his non ambigo.

Sunt ibi multæ cryptæ, & variæ, continent humores varios; sed multa ibi adhuc restant indaganda in tantâ diversitate, & tum foret melius, ut singulis darentur nomina singularia ad distinctam doctrinam. Nunc autem dum vocas promiscue acinos, cotylas, cryptas, folliculos, glandulas, lacunas, loculos, utriculos, videris ipse fateri, quod ignoremus hucusque aliquid veri, & distincti de his dicere. Me quod attinet, puto, quod omnes, quæ faciunt humores diversos, etiam habeant ad illud opus ibi faciendum vasa diversæ reptationis & contexturæ. Humores autem diversos posse fieri in solis vasis, absque glandulis, certi sumus ex cortice cerebri, mammis, testiculis; in quibus omnibus id clarè apparet. Cur ergo & non hic loci? De cryptis his in intestinis, quæ enarras pag. 11. omnia vera sunt. Sed addere debeo, quod in intestinis tenuibus invenio aliud adhuc genus, quod eminet ultra intestini cava, instar penicillorum pulposorum, atque aliud in processu vermiformi, quod refert perfecte femina ficuum, aut papaveris albi: ita ut noduli videantur, non folliculi cum membranulis cavis. Quæ de glandulis recti intestini facientibus mirè glutinosos humores scribis, vera sunt. Credo etiam rectè Te sentire in iis, quæ notas de olido glandis humore in pene humano, & foeminarum genitalibus; quare iis, quæ addam, non habeo. Transeo igitur ad conclusionem pro altero argumento *Malpighii*, quam pag. 13. adfers. Ad quam cogor reponere: hæc omnia fieri posse sine dictis glandulis per degenerationem vasorum obstructorum; illa autem vasa ibi semper sunt, illa ibi agunt, illa humores singulares faciunt; illa ibi singula faciunt suum officium proprium; illa omnia sunt instructa suis instrumentis aptis ad hoc

negotium, quod ibi, in illo loco, debet fieri; vasa illa hæc efficiunt illis ipsis in locis, ubi certi sumus, non esse folliculos cava emissariis præditos. Ut in antro Higmori membranula succingit totam cavitatem araneæ telæ tenuitate similis, ita ut paries osseus per eam transpareat, estque adeo vasculosa, ut factâ repletione tota rubescat. Quid hic fit? paratur humor tenuis, mucosus, qui fertur ad superiora in angulum illius antri, ubi occurrit foramini magnitudinis capitis aciculæ, per quod evacuatur assiduò, sed quâ copiâ ignoramus. Sed quando exitus ille obstruitur, humorque ille in eo retinetur, multi oriuntur morbi; imo & mortis ipsius reperta hic quandoque causa fuit. In aurem dormienti humor ille commodius in nasi cava ibit; atque idem deprehendimus verum in tenui illâ membranulâ, quæ sinus frontales internè cingit. Nullâ autem verisimilitudine dici posset, quod & in tenuissimis his membranulis etiam hæreant folliculi cavi cum emissariis.

De Tumore capitis Talpæ dictâ, quam pag. 13. allegas, dicam, me vidisse, quæ non valde congruebant cum hac Tua descriptione, sed nolo acriter contendere super hac re: quia puto præternaturales tumores nos non docere fabricam glandulæ simplicissimæ. Sed grandines pag. 14. in limbis palpebrarum, agnosco, esse membranulas cavas, sed emissaria in illis non invenio; cumque sint tumores præternaturales, nihil faciunt ad glandularum naturam. Neque puto, tam facile demonstrari posse evidenter oculos, in facie tu scribis, pag. 14.

Illâ verò, quæ pag. 15. asseris de *tuberculis & ulcusculis faciei* sunt pertinentia ad tumores morbosos; nihil ad hoc negotium. Ad finem paginæ ejusdem sermo de *glandulis subcutaneis* facit, ut dicam; apparere quidem per cutim tubercula parva, ac si essent glandulæ rotundæ: ideò durum multis videbitur, quando illas glandulas voco fictas; attamen puto, me absque labore magno id adstruere posse. Si enim tubercula hæc glandulæ sunt, ubi igitur inveniemus papillas cutaneas? an quis unquam hæc duas potuit demonstrare in eodem loco? an verò illæ glandulæ subcutaneæ possunt ex-
cre-

crescere extra cutis superficiem ad altitudinem trium, quatuorve, linearum? quod vidi, ita ut vultus hujus hominis appareret villosum systema, undique eminentibus papillis similibus iis, quæ in coronaglandis penis, sed tenuioribus adhuc, horridum. Unde tam horrenda mihi apparebat facies miserrimi hominis, ut totus tremiscerem, atque horrerem, ad adspæctum adeo terribilem. Et certè videbantur mihi omnes illæ eminentiæ esse veræ papillæ nervosæ factæ morbosæ, nullo autem modo productio incrementum glandularum.

Deinde organum tactus constitui ab extremis nervis cutaneis omnes concedunt; nec tamen ullus in cute locus apice subtilissimæ acus potest pungi, quin ibi offendatur talis nervus; quin imo, qui cupit illas papillas videre ubique, veniat domum meam, demonstrabo eas nudo oculo, & microscopiis. Tertio quidem id confirmo; quia ex glandulis nunquam unguis, cornicula, cornua, crescunt, sed ex papillis quidem, ut sæpe vidi. Rursus videmus luculentissimè pilos inde crescere, qui non ex glandulis, sed ex papillis nervosis. Omnia autem illa ulcuscula subleprosa, & scabiosa faciei, mihi videntur esse degeneraciones vasculorum integumentorum in illis locis.

De Atheromate differis *pag. 16.* hoc pultem continet sæpe, verum est. Sed quam multa alia? Vid. *Advers. Anatom. meorum Decad. 111.* Steatoma autem vidi magnitudine pulvinaris in pectore obesæ, sanæ, mulieris, adhucdum superstitis. in alio verò steatmate exstirpato apparebat mera, pura, pinguedo humana, liquecebat penitus ad ignem. Ita, ut hoc non sit glandula simplicissima: nam licet in aliis tumoribus inveniatur diversa materia, in steatmate sola pinguedo. Verum est, pinguedo in cellulis. Si rogas, an ergo in steatmate illo tam magna illa cellula ita expanditur? an verò novæ aliæ accrescunt? Posterius puto. cur non? ad ossa ægrotantia accrescunt novæ partes. Quid ni & hic? Et ubi facilius, quam in membranâ cellulosa, quæ fere ubique invenitur, quæ aptissima his malis recipiendis. Profecto in amplâ hac urbe, per tam multos annos, Medicinam exercens, multo-

ties

ties vidi hos tumores, sed semper vidi eos, quales descripsi, non alios, & nonnullos eorum tales in Novâ Collectione descripsi, & possum ostendere. Propterea non possum hâc in re Tibi assentiri, quamdiu id oculis meis non demonstras. Sola, quam quærimus veritas est. Fateor, me multa à Te didicisse, pro his ago grates: sed hoc nondum vidi demonstratum. Tamen non nego, tumores fieri multos ex cryptis; concedo hoc Tibi. Sed Tu quoque scis, ex obstructis vasculis sanguiferis oriri multos tumores. Nam glandulæ illæ *Malpighianæ* dicuntur Auctori cavæ membranæ cum emissario, ego autem, præter hæc duo, addo vasa sanguifera. Quodnam ex tribus majorem dat verisimilitudinem malæ dispositionis? an non vasa illa parva? Unde certè probabilius videtur in vasis hic morborum causas quærere, ut in partibus agentibus, quam in folliculo & emissario, quæ tantum patiuntur hic, non agunt.

Describis *pag. 16.* ad finem, & *pag. 17.* & *18.* tumorem mirabilem accuratè, sanavisti felicissimè, sed talis morbus nos non docet naturalem partis fabricam: quare de his nihil addo.

Omnia autem, quæ de Steatomate *pag. 11.* & *19.* explicas, vera sunt. Nam pinguedinem per vasa cellulis suis exire posse, docent morbi acuti, in quibus homo amittit triginta libras pinguedinis; & de equo aperto, in cujus abdomine fusa pinguedo, ante dixi. Ergò cellulæ illæ sunt cavæ, & habent emissaria. hoc verum est. Sed an unquam aliquis vocavit has glandulas simplicissimas? absurdum id foret, & confusum. Et illa emissaria sunt tantum pori. Et gaudeo dein, quod tam exactè hic descripseris, quod tenuissimæ illæ, & subtilissimæ membranæ harum cellulasum pinguedinosarum, per morbos tamen tam enormiter crassescunt: nam id ita est, & similia descripsi. Ascite mortuum cadaver apertum nullam habuit aquam in cavo abdominis, sed in sacco continebat octo vel novem situlas nostrates materiae mucosæ, aquosæ, turbidæ; omnia viscera erant suis turbata locis per urgentem hunc sacculum aquosum. Erat sacci illius crassitudo trium circiter linearum. Putoque, membranas, in atheromate repertas sæpe, oriri a tunica cellulosa accedente. Atheroma per vul-

nus

nus quandoque enucleari posse, agnosco, non tamen semper. Nunquam dixi, omnes tumores fieri ab extremis vasis apertis, sed multos: & hoc ipse fateris. Id verò maximè considerandum hic, quod folliculi sint ubique iidem, sed vasa circa folliculos diversa, ergo major est causa variorum tumorum in vasis, quam in simplicibus illis cavitatibus. Vide nodos in lignorum cortice, fiunt a fibris & vasis lignosis degenerantibus. Globus plumbeus sclopeto explosus hæret in dente Elephantis, facit exodontosin, examinavi, domi meæ habeo, incredibile videretur; omnes fibræ eburneæ longitudinales aberrant a suo recto tramite, & mirificè ambiunt globum. Et hæc omnia etiam clarè demonstrant, quod causa talium tumorum multò magis sedeat in vasis, & canalibus agentibus, quam in partibus illis patientibus, & otiosis. Atque, quamvis in omnibus his per ratiocinium accuratum valde probabilia multa aggeris, tamen scis quidem, Anatomicos hoc nunquam appellare demonstrare suum. Ego amo oculis videre, ratiocinari relinquo illis, qui in Disputationum subtilitate palmam quærunt. Folliculos in corpore humano negavi nunquam, glandulas posse vocari, nego, licet utcunque simplicissimas velles glandulas. Nec illas, quæ in asperâ arteriâ, & in Oesophago, potuit monstrare *Malpighius*, multo minus dicere unde fabrefactæ; ego autem in illis vasa sanguifera observo, quæ hic laborant illos humores; quorum usum optime valde varium dein describis; in quâ re, quod opponam nihil habeo.

Quando jam *pag. 20.* ad inferiora Te excusas, quod tam longo sermone egeris de hac re: non possum dissimulare, id accidisse contra meam expectationem: nam non est magna res, in qua differimus internos. Parvam expectaveram epistolam, accipio librum! si veritatem diceret *Malpighius*, non fuisset necessaria tam longa defensio. Si tantum unam talem glandulam simplicissimam oculis meis demonstrasses, non fuisset opus tantâ descriptione per tot verba, per tot ratiocinia. Certe multi credent, ipsa argumenta omnia apud *Malpighium* non inveniri adeo fortia, & ita ab omni parte elaborata, quemadmodum Tu illa hic attulisti. Utinam autem

omnes illas diversas figuras *pag. 20. & 21. prolatas*, mihi ullus unquam ostenderet in corpore, cum suis folliculis, vasis, & emissariis, tam largiter hic propositis! quam fuisset gavius: nam multæ sunt tam parvæ, ut vix videri possint.

Sed tandem incipis *pag. 21. lin. 5. aliter agere*, & vascula arteriosa addere ad membranam illam cavam. Sed *attingere* dicis; quasi verò casu quodam id accideret, ut hinc inde exiguus ramulus arteriæ circa illam appareret. Contra hic arteriæ multæ, & perpetuò laborantes sunt. Sed rem *Malpighii* hic pulchrius proponis, quam ipse illam videtur proposuisse. Neque enim legi in operibus *Malpighii* hæcenus tam clarè, quod ille dicat, *arterias parvas hic attenuatas in mollem lanuginem fistulosam humores infundere in illas cavitates*. An non hic aliquantum emendas, an non amplificas magis inventa *Malpighii* Tui, quem ita defendis? Nam si ille hoc ita dixit, tum non esset magna discrepantia inter illum, & me. Quare ergo Tu expectavisti tam diu, quare prius attulisti tam multa ratiocinia? debebas hoc tantum statim dixisse. Tum enim nihil superfuisset, nisi ut adderem ego, quod illæ arteriæ non modo adducunt, vel infundunt, sed & præparant, & perficiunt, illos humores ibi, non verò quod in folliculis fiunt. Verumtamen putarem tunc adhuc, quod totæ illæ partes non possent vocari glandulæ: quia debebat tunc antea explicari essentia vera genuinæ glandulæ. De hac re agam in posterum.

Quod autem mihi dicis, quod *ego magis laboravi disseccando, quam legendo*, *pag. 23. Ego id concedo*: nam fui semper ita occupatus in praxi Chirurgicâ & Medicâ, ut deberem primo mane, & ferâ vesperâ, uti ad Anatomica investiganda. Tum etiam habebam Prælectiones publicas in Botanicâ, in arte obstetriciâ, dabam Collegia in Anatomiâ & Chirurgiâ. Hæc omnia impediverunt me, ut non possem Auctores multos legere. Verum cogitabam, quod plus possem promovere scientiam Anatomicam operando, quam semper libros perlegendo: præcipue postquam laboribus meis DEUS ita benedixerat, ut jam scirem artem illam replendi; quia jam per eam possum plus addiscere, & detegere in unâ horâ, quam
ante

ante in die integro. Tu ipse autem sæpe mihi soles dicere, quod magis sit Anatome promota per meos assiduos labores, quam per aliorum studia, qui tantum scriptores evolverunt. Et judicent apti Judices, an non hoc sit verum.

Pag. 24. & 25. agis rursus de glandulis cutaneis, quas ego puto esse papillas tactus. Sic adhuc puto, ita me intuentibus demonstrare posse, confido. Dein ais papulas illas extra epidermidem propullulantes sæpe, quas Tibi præparavi cum magno labore, & in liquore suspensas misi, certè ego credo, quod illa tubercula eminentia sint opercula papillarum tactus, & quasi vaginulæ illis defendendis datæ, quæ per certas occasiones se aliquantum elevant, & quasi separant ab illis papillis, tumque exiguos illos tumores faciunt. Non tamen hoc hætenus pro demonstrare vendere audeo, sed videtur probabile ita esse. In transitu dicis, *pag. 24. ad finem, me ipsum agnovisse has glandulas.* ad quæ regero, si usquam scripsi glandulas cutaneas esse, agnosco jam me errare. Veriora doctus, meliora facio. Ego tum fui sequutus alios, sed re examinatâ, & aliter inventâ, sic jam scribo, ut inveni. Et dico præterea, debere hoc ostendi, ut Ipse *pag. 25. in initio scribis: nam pulchrè ratiocinando multa redduntur probabilia*, dum quis in cathedrâ sermonem habet: Anatomici autem petunt demonstrationem ad oculos; Et si hanc afferunt, tunc vincunt omnes suos adversarios.

Ibidem etiam, ut soles satis prudenter loqui, quando propriam Tuam sententiam profers, dicis tantummodo *videtur plus quam probabile.* Ergo videris Ipse dubitare adhuc: neque sine ratione. Atqui quando sententiam proponis, & defendis *Malpighianam*, tum loqueris de illâ, ac si nullo modo esset dubia.

Dum autem *pag. 25. enarras alterum genus glandularum simplicissimarum, a Malpighio inventarum, & descriptarum, ut in Fig. ibi, pro faciliiori intelligentiâ positâ declaras; certè in tædium me deducis: quod invitissimus cogar toties magno illi Viro obloqui: dum pro certo habeo, quod nemo unquam poterit illas demonstrare; & provoco omnes, qui putant, se id facere posse, ut mihi eas vel semel demonstrent, dabo victas manus.*

Sed scio, id impossibile esse omnibus Anatomicis, licet oculos habeant lynceos. Quamdiu id non fiet, fiet autem nunquam, tamdiu dicam omnes illas glandulas non existere: quamvis tot ratiocinia adhibeantur. En, hoc jam verè dico, si quis oculis exhibere potest glandulas simplicissimas, quæ accedunt ad similitudinem hujus iconis, tum sequar *Malpighii* opinionem; si nemo potest demonstrare, tum Tu venias in sententiam meam.

Ita studiosi Medicinæ non fluctuabunt inter sententias oppositas. Scrutatus sum corpus humanum ultra sexaginta annos, possum satis feliciter minimas partes indagare, sed nunquam *in facie externâ, labiis, palato, locis quibusdam cutaneis*, potui invenire vel unam.

Ita ut jam quidem disertè dicam, me omnia his contraria credere; licet dicas, *Te non meminisse videre in meis scriptis, quod his repugnet.*

Pag. 26. aggredieris pauca, veluti in transitu tantum dicere de glandulis conglobatis veris. Ego has agnosco. Putaveram, Te de illis loquuturum fuisse; propterea ergo, & quia nemo de iis hætenus veram dedit figuram, quæ vasa harum exhibet, ego hac occasione Tibi, *Amice maxime colende*, icona offero, quæ Tibi depinget rem nunquam visam, neque demonstrabilem ullâ arte, nisi hac nostrâ repletoriâ, quâ mortua in statum viventium iterum revocantur. Veræ hæ, simplices, glandulæ, hic a Te memoratæ, conglobatæ, fuerunt semper putatæ constare materia aliqua singulari, quam appellabant Antiqui parenchyma; & cogitabant illi, quod hoc parenchyma esset sanguis coagulatus ferme. Idem quoque & dicebant de glandulis conglomeratis. Ante aliquod tempus, post varia tentamina, incipiebam aliquid videre in illis, quod habebat similitudinem aliquam vasorum sanguiferorum; & postea cernebam, quod tota substantiâ illarum glandularum visibilis, aut certe maxima illarum pars, constabat meris canalibus sanguiferis intra membranam aliquam contentis, atque & apparebat aliquid nervosi.

Hæc detectio mihi occurrit primo in glandulis mesenterii, in quibus jam olim valde juvenis etiam aliquid singulare ob-

observaveram. Quando igitur in glandulis his mesenterii videbam primo hæc vasa sanguifera, & quidem luculentissime, certe obstupefcebam per summam admirationem, præcipuè quando illa conspiciebam per microscopia in radiis solaribus, tum enim possunt optime conspici in suis mirabilibus reptatibus, qui omnino sunt singulares: putares profecto, quod videres fila in glomerem intricata inter se; atque hinc inde adhærescunt multa, parva, pulposa, corpuscula, quæ adhuc accuratius sunt indaganda. In primâ juventute meâ olim examinavi glandulas conglobatas mesenterii, quando nemo adhuc cogitabat de arte replendi, ego tum hanc repletionem conabar facere inflando aërem in vasa lactea, per tubulos incredibilis subtilitatis factos a *Samuele Musschenbroek*, insigni tum artifice *Lugduni-Batavorum*; hos noveram immittere vasis lacteis primi generis, & flatus perveniebat usque ad glandulas ipsas a parte mesenterii, atque exhibat iterum ex glandulis his, in lacteas secundi generis, versus lumbos, & ad cisternam, sive ad locum illum, in quo concurrunt lymphæ ductus plerique, ut vehant lympham suam contentam eò, ibique tradant lymphaticos humores ductui thoracico. Observabam quoque eo tempore chylum colore lacteo intrare glandulas facie superiore, eundemque glandulis exire facie inferiore in lacteas secundi generis colore limpidò. Id quod notatu dignum existimo. Multa circa hanc rem, & varia, sunt speculanda, quæ nunc nolo tractare. Sed hoc unum quidem audeo dicere, quod puto, omnes glandulas conglobatas spectare in bonum, & emendationem chyli, aut lymphæ. Saltem certi sumus jam, quod contentum illarum glandularum conglobatarum non sit parenchyma; sed vasa, quæ in membranâ quadam communi ambiente coërcentur.

Ordo igitur jam postulat, ut videamus, quæ allegas ex *Malpighio* pag. 26. de visceribus; quæ putat constare ex aggregatis glandulis simplicissimis primi & secundi generis. Hæc autem sententia adeo differt ab illa opinione, quam habeo ego ex inspectis hisce, ut nihil omnino inveniam, quod ullo modo hic ad rem appropinquet: si viveret optimus Ille Anatomicus, & videret cadavera humana per artem meam

in statum vitæ redacta, longè aliter de his rebus loqueretur, atque sentiret: omnia enim illa, eum vidisse oculis mentis ita cogitantis, concedo, sed oculis corporeis impossibile est ita videre omnia illa vasa arteriosa in visceribus distributa, atque ita rectè in venas abire. Utinam viveret, & liceret mihi cum eo loqui de hac re. Ubinam demonstravit illud alterum vas, *pag. 27. lin. 9?* Et glandulæ illæ simplicissimæ, quæ hic ponuntur accedere, sunt jam supra refutatæ. Estque absurdissimum comparare maxima illa viscera cum fictis illis glandulis simplicissimis, atque tam constantia, inque ipsâ coctione permanentia corpora conferre cum tenerrimis vesiculis membranaceis, tam facile collabentibus, atque inter coquendum fere evanescentibus. Sed nihil minus verum, quam corticem cerebri constare vesiculis talibus minimis. Non est verum, *Mi Domine*. Cortex cerebri totus tantum constat mollibus, succosis, pulposis, vasculis. Veniat, qui vult, videbit tomentosâ lanugine subtiliora vascula, in liquore suspensa, & dissoluta.

Nec est possibile id demonstrare, aut præparare, ullâ aliâ arte. Inde enim omnes illi errores, inde ubique in libris Anatomicorum tam falsæ figuræ de corticali substantia cerebri, in quibus nihil est veri omnino. Nausea oritur homini, qui novit veram structuram cerebri, quando figuras adspicit, in quibus depinguntur vesiculæ ovales, quasi ex illis constaret cortex cerebri. Nihil simile est ibi. Et oportet unumquemque veritatis amatorem sincerum impedire, quantum ullo modo potest, ne per tales tabulas decipiantur Medicinæ studiosi, & rerum naturalium indagatores. Crede mihi, vera dico, si aliquis ignorat methodum vasa implendi materiâ stabili manente in vasis repletis, si deinde non potest illa vasa sic impleta dissolvere ita a se mutuo, ut distincta postea a se invicem pendeant, si etiam nequit tandem illa sic præparata vasculain liquore apto servare, non poterit unquam rite observare vasorum naturam. Atqui hæc tria tempore *Malpighii* erant incognita; placuit bonitati divinæ hæc revelare meis laboribus jam senilibus: nam credo, quod primus hæc ita simul excolui. Invidi, & inimici mei hæc ridebant in
initio

initio, sed DEUS, cui Soli omnis gloria & honor, ita benedixit postea, ut conarentur imitari, quæ vilipendendo contemferant prius, sed non est tam facile imitari, quam carpere. Id posteri videbunt: quia post mortem invidia magis cessat. Arterias autem viscera sic ingredi, ut *pag. 28. lin. 1.* optime describis, verè ita demonstro, non tantum puto me demonstrare; quod quando primo inveniebam, gaudebam, nam exinde incipiebam longè aliter sentire de partibus humani corporis, & de operatione illarum; tumque demum potui distinguere inter partes agentes, & patientes, corporis. Atque eodem etiam planè modo resse habet in vegetabilibus quoque, quemadmodum in *Decade tertiâ Adversariorum Anatomicorum*, conatus fui accuratè describere. Utinam verò negotia Tua Te non ita semper occuparent, sed posses diutius morari mecum, & videre omnia illa præparata, quæ nunc iterum collegi intra quinque annorum spatium, tum videres, quod vera scribam: nam debes cum attentione videre multa, & diversa, præparata, de unâ & eadem parte, ut ex collatione hac facta, possis rite judicare de fabrica vera. Quare maximopere Te rogo etiam, atque etiam, venias, videas, maneat, non unâ parva hora, ut soles, sed dies integros, tum conabor omni ope illa mea dicta per ocularem conspectum demonstrare Tibi.

Ejusdem pag. lin. 30. Notas discrimen inter *Malpighii*, & meam sententiam, ad quæ dicam: Me istos folliculos in nonnullis locis concedere, sed non ita universaliter ubique; & quod nunquam mihi contigerit videre intimam fabricam eorum. Quum autem tam innumeros dicas esse, vellem uti mihi unus ita exhiberetur, ut inde possem intelligere ejus veram fabricam; & præterea puto, quod ubique non sit idem modus naturæ in illis.

Misi Tibi musculum brachii, & alios, in quibus confessus es ipse, Te clare vidisse ultimos fines arteriarum sanguiferarum per microscopia, atque tum notavisse, quod ceratam materiam emittant in speciem roris, absque ullis folliculis cavis membranaceis emissario præditis. En ego hæc Tibi demonstro, Tu contra de Tuis nihil exhibes oculis meis. Neque

auderem firmiter dicere, an fiat illa effusio per infitionem ramorum, an per diapedesin, an verò per ipsos poros. Tamen potius crederem per diapedesin, quam per folliculos cavos, cum emissario ita dicto, aut per infitios ramulos. Dicis jam ibi, *Malpighius loculos agnoscit inter fines arteriarum & emissaria Tuis similia.* Loculus diminutivum est a loco. Scio locum deberi omni enti existenti. Sed quid hoc facit ad rhombum? an jam vocabitur glandula simplicissima omne id, quod occupat parvum locum? vide, mutas omni momento nomina, id autem non est de re certâ certo agere modo. Proponis dein hepar. probo: sic erimus in re certâ, & distinctâ, occupati, & deberemus ita ire per cætera quoque; sic enim tandem videremus opera DEI magnifica. Postea addis primum argumentum *Malpighii* ab Anatome comparativâ.

In ea re bene egit Magnus ille Vir suo tempore; & bene sic censuit: nam non poterat cadavera humana iterum sic transformare, ut fuerant antea in suâ vitâ. Atqui illud requirebatur.

Sed qui hanc artem novit, poterit videre multa oculis suis, de quibus alii tantum conjecturando possunt aliquid docere, atque in ambiguitate conjecturæ sæpe latet error. Non quod Anatomiam comparativam condemno, aut rejicio: nam Anatomia corporis humani & brutorum legitime simul unitæ multum se invicem juvant, & promovent. Id fateor, & scio.

Ita cum papillæ mammarum in balenis digitum longæ apparerent tectæ multis papillis nerveis, postea inde edoctus inveni eas quoque in summitate papillæ muliebris. Sicque ex quadrupedibus multa adhuc alia detexi. Sed quando cadavera humana cum anxia cura inspiciuntur, tum certe adhuc longe alia res plerumque invenitur. Si autem *Malpighius a minimis incipiebat animalibus*, quando indagabat per anatomicen comparativam, ego feci contrarium, nam aggrediebar animalia maxima, ut equos, boves, oves, &c. quis securius processerit, Lector judicet æquus. Dicis, *invenit in lobis hepatis cochlearum &c. acinos.*

Cur autem hic illæ glandulæ simplicissimæ cum emissariis suis ita mutant nomen? Quare non retinetur illud primum?

an

an ergo hic aliam induerunt essentiam? non video hic jam glandulas: sed sunt acinuli, sunt utriculi, hîc loci. O quam varia nomina! sed tamen per hæc omnia non possum commoveri, ut in opinionem *Malpighianam* transeam. Si autem viderit talem formam harum in hepate cochlearum, aut lacertorum, in aliis vidit aliter, quid hoc nos juvat in cognoscendis partibus hepatis humani? Idem dico de iis, quæ detexit in erucis. &c quæ nos docent, quod INFINITUS CREATOR, infinitis modis, sibi soli notis, voluit uti ad fabricanda viscera animalium! Sed nolo diutius tergiversari, fateor ergo, quod, quando primo incipiebam me exercere in Anatomicis, videbam tunc quidem, quod in jecore humano se ostendebant acinuli parvi innumerabili numero, quæ tum temporis appellabantur glandulæ; nam nemo cogitabat aliter. Sed manet sola jam hæc quæstio, an acinuli hi hic hærentes sint glandulæ simplicissimæ, folliculi cavi cum emissario, an aliud quid? dico, nemo demonstravit illos tales esse, ut hic assumis. Imo vero facile jam erit demonstrare, acinos hos cum cryptis antea pertractatis nihil commune habere: quia oculis nostris non apparent ut membranulæ cavæ, & quia etiam non habent emissarium. Sed componuntur tantum ex extremitatibus ultimis vasculorum sanguiferorum unitis in formam sphæricæ rotunditatis, neque, quantum possum videre, etiam membranulâ aliquâ suâ singulari circumambiuntur. Id autem sic demonstro Tibi: quando vascula hæc blandè, lentè, prudenter, replentur, excurrit materia ceracea semper, sine ullo impedimento ex omnibus illis acinulis, quæ aliter deberet certo retineri: hoc hic fit, hoc non fit in cryptis. In splene etiam sunt hi acini: sed horum vascula sunt hic multo molliora, & ideo etiam aptiora dissolutioni, quam hepaticorum acinulorum. Rogat aliquis, cur hoc ita fit? respondeo, quia aliud hic debent efficere, aliam requirunt fabricam. Ita alia hæc in renibus horum vasculorum structura, in intestinis, in cortice cerebri, in cute, in plexu choroïdeo, in placentâ uterinâ, in piâ matre, in ventriculo, in glandulis mesenterii, perpetuo alia. Hæc demonstro, non tantum dico. Si tamen contra hæc aliquis perti-

nax manet in antiquo errore, patientia opus est. Crede igitur mihi, si sapiens *Malpighius* vidisset omnes has varietates, si potuisset aliis demonstrare, quas ego Tibi ad oculum demonstravi tam sæpe, dedisset nobis pro candore suo summo, aliam horum definitionem. Quis cogitaverat unquam, quod una eademque arteria, & vena posset producere tot ramos, qui omnes in extremis suis variant in sua fabrica? quique semper distinctum aliquid efficiunt. Est fere eodem modo, ac si arbor malus, vel pyrus, variis locis varios penitus fructus produceret.

Atque etiam dico, me putare multa etiam nova & Paradoxa de nervorum extremitatibus etiam. Cæterum acinōs illos ante sexaginta annos, quando primum incipiebam habere collegia Anatomica, jam aliis demonstravi, etiam sub nomine glandularum ex opinione communi, quæ ita putabat. Postea meliora inveni, & vidi, quod acini illi tantum sint compositi ex vasculis sanguiferis, non autem ex cavis membranulis cum emissario. Certe si forent tales, tum hepar inter coquendum totum contraheretur, atque redigeretur ad parvam molem unius nucis juglandis: jam vero post coctionem retinet fere totam suam priorem magnitudinem; & quod inter coquendum amittit, illud amittit, quia omnes illi acini comprimuntur, & contrahuntur ita, ut fiant angulosi, quod jam antea monui fieri, quando globi ex argilla in manu fortiter pressi, amittunt suam formam globosam, atque inducunt angulosam. Etenim considerare debemus, quod acini illi in hepate humano obscurius videantur, sed in porcino longè clarius; sed omnium luculentissimè post repletionem vasorum: tum enim apparent nobis ita, ut demonstrent nobis suam essentialem fabricam, quæ nullo modo consistit in tali civitate membranulosâ, humore repletâ, & illud emitte per unum emissarium, neque etiam ullum involucrum membranaceum possidenti; sed extremitates tantum hic solæ vasorum sanguiferorum, destinatarum ad suam singularem operationem, quam in hoc tantum viscere in hoc loco debent perficere, ut faciant hic varios aliquos humores ex chyloferositate ipsius sanguinis. Ita ut parenchyma antiquum hepatis

patitis ante *Malpighium* jam videatur esse, imo sit compositum ex illis vasis. Igitur volo hic dicere, acini, vel acinuli, sunt in hepate; non vero, glandulæ ibi sunt. Citas autem Clarissim. Anatomicum *Littre*, pag. 31. Qui glandulas ibi describit hepaticas, nihil repono. Nisi quod, non possum credere magis uni tali Epistolæ, quam mille propriis, & semper eodem modo se habentibus observatis. Sic etiamsi mihi omnia animalia, & insectorum corpora proponeres, non faceres, ut crederem corticem cerebri conflare ex vesiculis illis. Ad omnia, quæ postea adfers circa inferiora pag. 31. non opus est respondere: nam ego utilitatem Anatomiae comparativæ ipse admitto sano sensu, supra explicato. Tum magis docemur per magna animalia inspecta, quam per insecta. Si autem magnus Tuus *Malpighius* hæc ita invenit in omnibus illis animalibus; ego valde miror, quod post tam multa documenta nullum tamen vestigium inveniamus illius rei in jecore humano. Et quamvis ita clarè vidisset in illis omnibus, antum sequitur, quod etiam sic fiat in homine. Uno verbo dico, id, quod ego pono, illud ego demonstro, & ibi maneo, ultra nihil dico, antequam ultra non video. Et puto, quod hoc sit solum officium Anatomici, nullum aliud: nam comparare, disputare, ratiocinari, non tam multum pertinet ad Anatomicum. Id profecto credo tamen, quod si omnia illa animalia allegata pro tam bene cognitis, & demonstratis, deberent oculis nostris proponi, adhuc quidem appariturum, quod fortè totum hoc non ita præcise responderet descriptioni. Sed Tu ipse confessus es mihi in ultimo nostro colloquio de toto hoc negotio diu inter nos constituto, quod, postquam accuratè per microscopia omnis generis conspexeras diversa hepata, a me præparata per artem meam, oleo prius inuncta, atque tum radiis solaribus rectè exposita, videris clarè, quod ramuli venæ portarum gererent appensos acinulos, in quos ramulus ille disparebat; quodque ipsi illi acinuli, anxiam cum curâ, diversis in locis, variis in jecoribus, undique lustrati, atque inter se comparati, liquidissimè conspicerentur constare ex innumerabilibus, valde exiguis, distinctissimis tamen, atque semper ordinatissimè digestis, canalibus,

libus, qui ortum ducerent ex illo ramo sanguifero, & essent unâ porrectione continuati cum hoc eodem canaliculi. Quod autem tam exiles essent illæ ultimæ fistulæ, ut microscopiis quinti generis tantum potueris assequi, quod verò tot apparerent inspicienti, ut nunquam potueris numerare illas, in uno solo acinulo.

Addis tandem, fateri Te debere, quod præter hæc vascula in illo acino potueris videre nihil omnino; utcumque, rem omni modo versans, undique, pertinaci cum studio, atque intensissimâ acie, perscrutatus fueris. Hæc eadem totidem verbis scripsisti mihi in Epistola Tua nuperrime ad me data, & dixisti ibi, quod permetteres mihi hæc verba imprimere in meo responso, ut pateret, quod uni veritati obsequiosus a nullis stares partibus, promptus semper rei certæ cedere. Tu jam non ita soles facile credere, nisi claritas rei credendæ ita Tibi proponatur, ut cogaris adhibere fidem.

Et semper vidi, quod oculos habeas tam acutos, quam unquam vidi in ullo homine, atque præterea assuetus es ad usum microscopiorum accuratissimè. Sed ergo Tu, qui voluisti *Malpighium* defendere contra me, & qui tam gravi cum labore tamdiu omnia, quæ fieri possunt, tentavisti conquirere, & proponere pro sententia illius, tamen hæc debes publice, ut jam facis, confiteri: dic jam, an non est justum in his mecum subsistere, & abstinere ab ulterioribus illis omnibus, quæ nullo modo demonstrantur: Vocemus ergo illos acinos jam pulposas extremitates venæ portarum. Si inter cryptas & acinos hos hepatis tantam similitudinem vidit *Malpighius*, ego ingentem inter illa dissimilitudinem ostendo: ideoque pro fere cuncta communia, ego respondeo, *penitus dissimilia*. Pag. 32. Non tam facile vellem venam portam appellare Arteriam: quia venosum sanguinem fert ad cor, non a corde, & quia hepar habet arterias proprie dictas.

Et emissarium hepatis comparare cum emissariis cryptarum est tam absurdum, ut nolim amplius inhærere illis. Accedo ad illud jam, quod Tu pag. 33. lin. 17. dicis contra meam artem repletionis per ceraceam materiam. Et primo dicam, quod si videres operantem mea methodo replendi, dice-

diceres, obstupeo! quomodo est possibile senem octuaginta & quinque annorum, qui tamdiu laboravit noctes atque dies, adhuc posse videre, invenire, & tractare vascula tam subtilia, quam filamenta telæ araneæ? idque sine ulla vi. Nec illæ expanduntur ita, ut putas. Dico rursus, si vidisses me operantem, tum non diceres me uti aliqua vi: nam vascula illa in vita fuerant plena humoribus, per mortem collabuntur, & evacuantur, ego per artem rursus repleo, tam artificiose, tam blande, tam suaviter, ut non possit videri, quod dilatata sunt. Nec id apparuit in meis, nisi ubi id ita volo. Ut quando cupio inflammationem artificiosam facere in cadavere: tum illa methodus habet locum & usum. Sed in aliis non utor illa. Sed elapso anno, cum filio meo *Henrico Ruysch*, præparavi cadaver pueri quinque circiter annorum ita, ut vivus totus appareat, in eo omnia viscera adhuc hærent, & omnia perfecte sunt rutilantia viro sanguinis colore, vultus autem habet in genis vivum colorem roseum, ut in homine vivo florido. Si ergo ars mea dilataret vasa, tum deberent in hoc puero etiam in facie dilatata apparere: sed id non fit. Cur ergo putas hoc de arte meâ? Si alius me ita urgeret, ac Tu hic facis, putarem, quod vellet hocce modo elicere ex me tali arte meum artificium. Sed nolo illud ita communicare: ideoque etiam ad illa omnia, quæ hic objicis, nolo respondere, tam accurate, quam Tu hic quidem velles, & ego quidem possem. Tu loqueris de hac re, ac si vidisses me operantem. Sed erras, non distenduntur: aliter non possent extremitates videri, & repleri. Ideo non debueras hic uti voce illa *impetu*. Quando ille adhibetur, tum omnia aguntur in inflammationem. Sed & illud est aliquando bonum, quando volumus hepar facere lapideæ duritiei, ut possimus ostendere in collegiis, quando hepata humana recentia non habentur ad demonstrandum studiosis. Innumera- biles habet hepar extremitates, si illæ ita crescerent, ut hic putas, quam magnum deberet fieri hepar; sed an unquam vidisti apud me hoc ita fieri? nequaquam. *Pag. 34. lin. 4.* optime vocas *Serifera vasa*. Ego vocabo chyloïserosa vasa, quum adhuc in arteriarum extremis, & serosa, quando ite-

rum in venis redit ad cor, chylo exonerato. Cætera, quæ *eadem pagina* dicis contra artem meam, fere in iram possent incitare hominem, qui inclinaret in iracundiam. Cur enim quærentur hic cum tam magno labore unde quaque argumenta ad contemnendam illam artem, per quam tam multa detecta sunt, quæ aliter nunquam fuissent cognita; & quæ nunquam facit, quod naturaliter non aderat; sed tantum visibile facit, quod erat antea invisibile, quia post mortem fuerat collapsum. Et si forte paulo plus impletur vas, si tantum non enormiter id fiat, quid inde mali? Tantum inde concludetur, illa vasa ibi esse, quæ antea nullo artificio poterant detegi. Quando autem eousque non replentur, sed quando scio ubinam debeam subsistere, tum cadunt omnia illa, quæ attulisti contra hanc artem. Acini hepatici jam cognoscantur ante repletionem in hepate: non adhibebatur repletio, ut illi ibi invenirentur.

Sed repletio adhibebatur tantum, ut per illam cognosceremus illam structuram, quam acini illi habebant, & tunc vidisti Ipse, quod acini illi sunt rotunduli globuli, qui constant tantum extremis vasculis tam mirabili modo ibi connexis; & detexit tum repletio nihil illius cavi membranosi cum suo emissario. Utinam autem folliculi illi in cute faciei demonstrarentur tam certe, quam *Pag. 35. lin. 1.* ponis certo existentes. Faciem mortui, quasi in vitam resuscito, ut nihil quasi anima desit, & tam pulchram reddo, ut magnus in Europa Monarcha pueri sic præparati corpus fuerit amplexus, & etiam osculatus.

Neque tamen tunc illos folliculos video. Non debebas etiam folliculos ponere in urethræ corpore; vocemus potius corpus spongiosum, id sufficit; folliculus est cavitas rotunda, quæ hic non apparet unquam. Et ego non nego, quod præter repletionem per materiam ceraceam, etiam alii modi adhiberi debeant, id enim ipse feci ubique. Sed hoc dico, quando dicis, esse membranas, quando definis harum subtilitatem, tum loqueris de rebus, quas prius debebas exhibere oculis, & tum postea judicemus, quomodo se habeant. Sic ego, quæ dico, demonstro per artem repletionis,

nis, quæ ergo ubique, & semper, triumphat contra omnes objectiones factas ab iis, qui artem illam non cognoscunt, ideoque etiam illa non possunt uti; sed si Illi scirent, tum cito videremus, quod illam laudarent adhuc magis, quam jam deprimunt. *Pag. 36. lin. 1.* descriptum experimentum tantum procedit in jecore flaccido, non in omni: sed in splene magis ita contingit. *Pag. 36. lin. 12. ab infimo*, dicis me veile demonstrare acinorum absentiam. Erras hac in re. Acini ibi manifesti semper sunt agniti a me; sed ego tantum dixi, quod non sint folliculi membranacei cavi cum emissario, sed quod sint vascula pulposa tenerrima. Ibidem agnoscis tertium meum argumentum tam forte, sed si tempus habuisses a tam multis negotiis, sub quibus fere depressus vivis, ut vidisses omnia illa alia, quæ domi meæ toties volui Tibi ostendere, tum certus sum, quod statim venires in meam sententiam, & quod recederes a *Malpighio*. Quæ enim scripsi de his omnibus, tanta cum cura examinavi, & observavi prius, ut tuto possis confidere, quod ita sit, ut scripsi. Dum *pag. 37.* ponis illud duplex per arterias in intestina iter; dicam, adhuc obscurum esse aliquo modo, quomodo ibi omnia fiant. Nam ceracea materia ibi exit in cava intestinorum per arterias: sed an non etiam per glandulas *Peyeri*, & *Brunneri*, non potui tam clare demonstrare. Quæ deinde *lin. 8.* dicis, verissima ita sunt, usque ad *lin. 24.* Sed ibi scire debes, me non ponere, quod humorum varietas pendet a vasis patientibus, sed tantum ab agentibus.

Deinde quæ addis de glandulis illis ibidem loci faciunt, ut fatear, me in renibus invenire talia rotunda corpuscula, magna instar seminis papaveris, ubi per microscopia spectantur, sed nescio hucusque, quid de illis dicam. In liene glandulas tantum posui ante 50. annos, ut jam prius detexi; sequutus tum fui Professores docentes, & libros scriptos, nondum ipse eram tam multum versatus tum in hisce; certe repletionem ignorabam. *Pag. 38. lin. 13.* non erat opus, ut demonstraretur in hepate acinorum existentia per morbos: satis enim constabat in vivis. Et magis potest sciri fabrica ex sano, quam ex morbo. *Malpighius* acinos ponit angulosos,
ego

ego dico, illos rotundos esse. Ego dico, eos ex vasculis constare, *Malpighius* dicit esse membranas cavas cum emissariis. Hic jam dicis acinos vix conspicuos, antea dixeras luculenter conspici posse. Ego non facio per repletionem in arteriis, quod morbi in illis faciunt. Magnus error hic est.

Repletio facit, quod natura, quod vita, quod sanitas, faciebat. Non auget vasa, sed naturalia exhibet. Cur ita contemptis pulcherrimam illam omnium artium artem; in aliis regionibus illam evehunt ad cœlum, ut literis testari possim. Et credo, & dico, nova vasa nasci posse, nova ossa, nova ligamenta.

Omnia autem illa accidentia hepatis etiam quidem vidi, quæ enarras *pag. 38. ad 40.* Sed inde nunquam potui discere cavos folliculos emissariis instructos, appensos ultimis arteriis, vel vasis sanguiferis. Quare etiam illa linquo, usque ad *pag. 43. lin. 18.* Ubi verè dicis satis jam disputatum. Imo plusquam satis! Parva Epistola suffecerat; nec debueras senem occupatissimum vexare integro libro. Et quod pessimum est, ne adhuc quidem est demonstratum, quod membranae illæ cavæ sint glandulæ, nec quod cortex cerebri habeat glandulas cum emissariis, nec quod cavitates membranosæ cum emissariis sint appensæ arteriis. Sed ratiocinia multa & nimia. Quibus tantum opposui: veni, & vide! *Glandulam* jam definitio ex mea opinione dicendam, *corpus solidum, in coctione constans, conflatum ex aggregato vasorum, undique cinctum membrana, cujus vasa differunt pro differentia humorum, quos efficere debent.* Unde conglobatæ mesenterii, pancreas, glandulæ salivales, omnes diversæ. *Crypta* est flaccidum, in coctione inconstans corpusculum vasis constans, non cinctum membranâ ab omni parte, sed supra patulum instar foveæ. Harum vascula non possunt ita adhuc clare videri, sed diversi humores per illa confecti videntur docere, quod etiam vascula illarum diversa sint. *Acini* sunt rotundula corpuscula, non cincta membrana, quantum possum hucusque videre, quæ vascula inter excarnandum solvuntur in formam subtilissimorum penicillorum. Cryptarum vascula possum docere, sed sunt tam subtilia, ut reptatus non possit di-

distingui; tantum circum affusa rubedo per repletionem videtur. Tales cryptas multas esse fateor; sed nego, illas per totum corpus esse. Membranas cavas esse cum emissariis concedo, sed illæ non vocantur glandulæ, ut vesiculæ seminales, &c. In rene humano rotunda corpuscula esse, fateor, sed sunt tam exilia, ut nihil possim definire de illis. Adeoque non licet magis dicere, quod sint glandulæ, quam aliud quid. Adeoque discrepantia inter Magnum illum Virum, & inter me est, I. Quod Ille putat, humores delabi in glandulas dictas simplicissimas, ibi foveri, mutari. Ego puto, quod arteriæ ultimæ succos faciant, & factos ibi deponant; & quod vascula horum diversa sint a vasis veræ glandulæ. II. puto, quod hæ partes non debeant appellari glandulæ, quia nec similitudo cum nomine, nec cum vera glandula, adest: quod Tu primo expressisti vero vocabulo cryptæ, quod nomen etiam semper retinebunt; quia vere est quasi parva cavernula, supra patula, subterranea. III. Tumores præternaturales *Malpighius* oriri inde putat. Id non credo. An ergo in nervo optico etiam illæ glandulæ? In eo tamen tumores pisco æquales aliquando induxerunt cæcitatem. Sunt & pilæ luforiæ majores tumores ex secessu membranæ interioris vaginæ. Sunt in glandula pineali tumores, imo & lapides exigui aliquando. In Variolis, in Staphylomate oculorum, in antro Higmori membrana tantum Arachnoidea cincto, tumores vidi: an hi omnes deberent oriri ex præ-existentibus talibus folliculis? post combustiones, compressiones, ictus, lapsus, oriuntur tumores rotundi, ut & in herniosis. Multi quidem tumores ex cryptis possunt oriri. Sed cur etiam non ex obstructis extremis vasculis, maximè in pinguedine subcutaneâ, & in interioribus corporis sita? IV. *Malpighius* tenet tubercula illa cutanea, quæ sub corpore reticulari hærent, & quæ extra cutem eminent, pro glandulis, ego luculenter demonstro, esse papillas nervosas tactui servientes.

Itaque jam desino plura scribere de his rebus, puto enim, me satis respondisse ad omnia illa, quæ adduxisti pro *Malpighio*; & contra me, quæ tanta cum diligentia collegisti, tanto cum studio proposuisti, & etiam tam magno cum fa-

vore erga Illum explicuisti, ut credam, nihil præterea magis postea adferri posse contra me, & pro illo. Cum ergo omnes illas objectas difficultates abstuli in hoc meo responso, ut nihil intactum omiserim, cogito, omnes Lectores jam satis posse judicare de veritate ipsa. Et audeo ego ipse jam Te ipsum facere judicem totius litis; quia opinor, Te optime omnium intelligere illa omnia, quæ in Anatomicis inveni, & quia *Malpighium* per multos annos semper tam diligenter legisti, ut omnia ejus opera semper quasi in memoria habeas. Etiam video satis in toto illo Tuo discursu, qui mihi creavit tam multas molestias, quod multa adduxisti hic, quæ ipse non credis ita esse, sed quæ voluisti refelli a me per experimenta mea propria. Et etiam Tu aperte hoc fateris *pag. 1. lin. 8.* Satis exercuisti, & vexasti, amicum Tuum & grandævum senem!

Nunc ergo addam aliquid de glandulis conglobatis mesenterii humani, quas omnes habemus pro glandulis veris. Harum veram structuram nemo potuit hucusque ita delineare, uti hic nunc feci: nam est absolutissime impossibile illud efficere, nisi post repletionem prius satis artificiose, & feliciter factam. Et quamvis per tam multos annos laboraverim, tamen nunquam observavi modum mirabilem reptatus horum vasorum, nisi tantum ante tres annos. Tum enim incipiebam primo videre, quod constarent hæ glandulæ ex quodam singulari genere vasculorum sanguiferorum, quæ cingebantur membrana sua communi, sed sine ullo emissario *Malpighiano*. Quando jam clarius, & perfectius, postea videbam hæc omnia, præ gaudio exiliebam. Et ita incitabar ad indagandum ulterius, ut perpetuo laborans tandem potuerim describere. Sed quanta difficultas erat, quando imaginem hujus rei volebam imprimere tabulæ æneæ! nam vasa tam subtilia non poterant sculpi, quia subtiliora erant omni linea, quæ potest duci in charta. Sed tamen peritissimus omnium sculptorum *Jacobus Wandelaar*, qui tanta cum dexteritate, & fide, partes corporis humani tam libenter delineat, suscepit in se id facere per adjumentum microscopii, atque illud absolvit, adjutus a Doctore Medicinæ *Cant*, tam fide-

fideliter, ut hic jam apparet. Omnes debebunt fateri, nunquam hucusque glandulam conglobatam cum suis vasculis sanguiferis in ulla tabula depictam esse visam, jam reptatus ille ad vivum hic habetur. Tu Curiosissimus harum rerum observator fuisti, nam Tibi misi objectum, ad quod tabula fuit incisa, & notavisti nunc Tu ipse, ut ad me scripsisti, primo, quod arteriæ mesentericæ mitterent ramos suos a diversis locis versus unamquamque harum glandularum; ita ut non unus ramus peteret illam, sed varii, & multi, ab oppositis locis, & quod oppositis etiam itineribus, & directionibus decurrentes, in glandulam irent unamquamque. Secundo, quod arteriæ illæ, ita a diversis regionibus missæ, postquam tum venissent ad corpus illius glandulæ, ibi quasi permiscerentur inter se, quamvis tamen manerent vasculosæ, idque ubique, & per omnes partes. Tertio, quod tandem subtilissimæ factæ ita confunderentur inter se, & innumerabiliorum flexuum varietate in omni puncto intricarentur, ut comparari tantum potuerint cum glomere multorum, diversorum, florum in plexus inextricabiles intricatorum. Neque posse hic dici cum ulla veri specie, quod in membrana quadam ordinati hi canales in sua serie simplici possint videri. Quarto, tandem, quod inter hæc intricatissima vascula, & tam subtilia, multis locis hæreant parvi, & multi, distincti acinuli, ut in hepate. Et quantum oculus per microscopia assequitur, ipsi hi acinuli videntur iterum conflari ex minimis, pulposis, extremis, plane singularibus in suâ fabricâ, canalibus arteriosis. Nec tamen potest videri, quod hi acinuli membrana quadam singulari ambiantur inclusi. Sed admodum credibile est, quod per has extremas pulposas fistulas fiat opus illud singulare, quod destinavit DEUS perficiendum in glandulis mesentericis. Ut autem possent videri illi acini, debet objectum exponi radiis solaribus clare lucentibus à tergo spectantis, qui debet tum remove a capite suo omne illud, quod vel minimam umbram potest facere, quam vel ipsi capilli in tali luce solent creare. Consideretur jam, an unquam tale quid a Magno *Malpighio* sit factum. Inspiciatur hæc tabula: nam meretur labor, & artificium, quæ ad illam faciendam

impensa sunt, ut non levi, & transcurrente oculo inspiciatur, sed bene fixis lustretur oculis. Nunquam enim fuisset possibile, nec mihi, nec perito artifice *Wandelaar*, ita in hac imagine imitari rem ipsam, nisi succurrens nobis auxiliatricem suam dextram præbuisset Eruditissimus Vir, *D. Arent Cant*, Medicinæ Doctor, qui in scientia Anatomica, & in arte delineandi, & pingendi, peritissimus, editisque operibus clarus, industriâ suâ effecit, ut sit talis, qualem jure admiraberis, icon. An non vides tomento subtiliora filamenta in suo ipso intricatu expressa? Hoc nemo potest imitari in delineatione, nisi qui Anatomen penitus excoluit; & intelligit, & qui præterea versatissimus est in arte picturæ. Quia in his excellit Dominus *Cant*, multa alia de eo publicum exspectare potest.

Verum ego hæc non dico, ut me ipsum laudem, sed ut judicent Viri periti, an ars mea destruat, an corrumpat, aut fingat, aut confundat? Quæ tamen scis dici solere ab imperitis, & invidis: quum deberent gratias reddere Beneficentissimo DEO, quod abdita hæc sua opera, per me indignissimum suum servulum, voluit ipsis patefacere.

Sic jam fatigatus magno hoc opere finio, postquam pugnare solus debui contra tam magnos duos Viros *Malpighium*, & Te, qui peritissimi estis in scientia fabricæ corporis humani, & qui quasi conspiravistis contra me: quia Tu causam *Malpighii* tam acriter defendisti, ac si Tua propria fuisset. Tamen non poenitet me: quia si in respondendo aliqua bona, & non audita docui, fateor simul in legendo Tuum scriptum etiam quædam didicisse, & pro illis gratias ago.

Opto tandem, ut DEUS det TIBI plures felices annos, quam mihi indigno dedit, ad gloriam sui NOMINIS, ut Te tanto Professore diu fruantur egregii studiosi, qui tam multi veniunt ad Illustrem Academiam *Batavam* quotannis, ut Medicas veritates a Te discant, & qui tam contenti postea inde recedunt. Faciat DEUS, ut finitâ hâc vitâ in Ejus amore, & cultu, postea occurramus iterum in illo beato loco, ubi non disputando, sed æternum HALLELUJAH cantando vivemus in æternum. Vale.

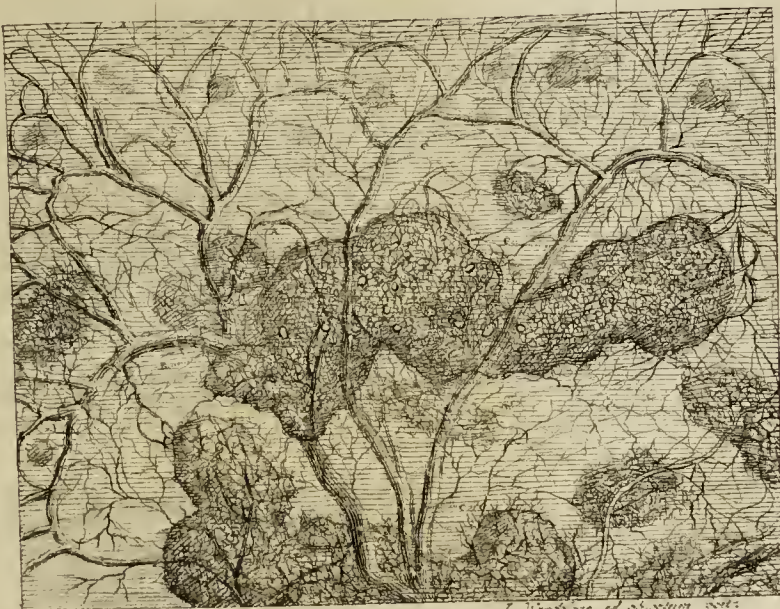
Amstelædami.

1722. 1. Junii.

Hac

Hac Figura exhibetur portio mesenterii humani arte meâ repleti per arteriam mesentericam : in quâ nihil depictum , nisi solæ arteriæ , glandulæ , glandularum acini , adeo verè , ut unaquæque linea arteriolam distinctam proponat. Magna illa media pars Tibi objicit unam glandulam vagam mesenterii , atque in illâ exarandâ præcipua opera impensa est. Scias verò , præter hæc vascula hic jam delineata , tam numerosa alia in objecto per microscopia videri , ut , si eas Pictor sculpere tentasset , tota Tabula unam ibi maculam nigram expressisset.

- A. Glandula vaga mesenterii humani.
 B. Acinuli in glandulis illis apparentes ; seu pulposi arteriarum fines.
 C. C. C. Rami arteriarum meseraicarum.
 Ut liquidò spectes , microscopium tabula inspicienda adhibeas.
 Vid. de hac iconè , pag. 64. 65. 78. 79. & 82.

F I N I S.

APPENDIX

NECESSARIA,

INDICIS

LOCUPLETISSIMI,

OPERUM

ANATOMICO-MEDICO-
CHIRURGICORUM

FREDERICI RUYSCHII,

*M. D. Anatomes & Botanices Professoris, Academiae
Cæsareæ Curiosorum Collegæ, nec non Regiæ
Societatis Anglicanæ Membri,*

In qua Notantur res, quæ in opusculo Anatomico,
de Fabrica Glandularum in corpore humano,

AB

HERMANNO BOERHAAVE

ET

FREDERICO RUYSCHIO

conscripto, tractantur.

AMSTELODAMI,

Apud JANSONIO WAESBERGIOS.

MDCCXLIII.

THE
LIBRARY
OF THE
MUSEUM OF
ART AND
ARCHAEOLOGY
OF THE
UNIVERSITY OF
CAMBRIDGE
100
MUSEUM STREET
CAMBRIDGE
ENGLAND CB2 3RQ
TEL: 01223 333079
FAX: 01223 333078
WWW.MUSEUM.CAM.AC.UK

A P P E N D I X

Neceſſaria

INDICIS LOCUPLETISSIMI OPERUM RUYSCHIANORUM.

A.

A Cini, qui ſint? Opuſc. an. p. 76.
Aër aſper quare partes, quæ hu-
jus irritamenti obnoxie ſunt,
non lædat? p. 20.
Anaſarca, vid. *Hydrops Anaſarca*.
Anatomes Comparativæ utilitas. p. 30.
31. 32. 68. 71.
Anatome Comparativa à Malpighio quo-
modo inſtituta? p. 30. 31.
— *Malpighii* modus à *Ruyſchio* im-
probatur. p. 68. 71.
Anatomici eſt *Demonſtrare*. p. 48. 49.
52. 55. 60. 61.
Ani Condylomata ſedem habere in lacu-
nis, *Boerhaavius* putat. p. 19.
Antrum Highmorianum inveſtitur mem-
branâ tenuiſſimâ & vaſculoſâ. p.
58.
— in ea paratur humor quidam
mucosus ſingularis, in cava naſi
exiens. p. 58.
— huius liquoris exitus obſtructus
mortis cauſa eſſe poteſt. p. 58.
Arteria Aſpera ſecundum *Malpighium*
glandulis ſimpliciſſimis prædita eſt.
p. 5.
— eas non agnoſcit *Ruyſchius*. p.
52. 61.
Arteriæ aſperæ humor unctuoſus non ex
glandulis illis ſeparatur ſecundum
Ruyſchium. p. 10.
— humor hic primo tenuis eſt, ſed
hærens ſpiſſeſcit. p. 52.
— diverſus eſt à muco narium,
aliisque humoribus. p. 10. 54.
— non eſt copioſus naturali-
ter, ſed in morboſis aliquando. p.
52. 54.
— quemnam uſum habeat? p.
10. 52.
Arteriarum extrema, vid. *Vaſa extrema*.
Aſcites, vid. *Hydrops Aſcites*.

Aſpera Arteria, vid. *Arteria aſpera*.
Atheroma in *glandulis* ſedem habere
Boerhaavius putat. p. 15. 16.
— *Membranas* unde acquirat? p. 60. 61.
— præter pulſum etiam alia continere
Ruyſchius expertus fuit. p. 59.
Attritus perpetuus quare partes non of-
fendat? p. 20.
Aures pone, ubi nexæ capiti firmantur,
Boerhaavius ſtatuit *Glandulas ſimpli-
ciſſimas*, in quibus peculiaris naſcitur
humor. p. 8.
— quemnam uſum habeat hic humor.
p. 20.
Aures obvelans *membrana* ſecundum
Boerhaavium folliculis cavis, humo-
rem iterum diverſum fundentibus,
ſcatet. p. 8.
— *Ruyſchius* verò aſſerit, hos humores
non ex *glandulis*, ſed extremis arte-
niis venire. 55.
Aurium Cerumen ſecundum *Boerhaa-
vium* undè? p. 8.

B.

B aſſamicus mucus partes tam inter-
nas quam externas defendit, ne
ab attritu perpetuo lædantur. p. 20.
Bilis exſudans per poros veſiculæ bila-
riæ vicinas partes tingit. p. 55.
Bronchia *glandulis ſimpliciſſimis* gaude-
re *Boerhaavius* ſentit. p. 5.
— *Humore baſſamico* & peculiari de-
liniuntur, & quare? p. 10.

C.

C adavera *Ruyſchius* arte ſua quaſi in
vitam reſuſcitatur. p. 73. 74.
Capilli capitis inunguntur tenui oleo,
quod *Boerhaavius* venire putat ex
meatibus exiguis, vid. *Sudor capitis*.
— aridi & fiſſi undè? p. 7.
Capitis Capilli, vid. *Capilli capitis*.

- *Furfures* unde nascantur? p. 7.
- non sunt ab *abasi cuticulæ* fines. p. 8.
- *Nidor Olidus* unde? p. 8.
- *Sudor pinguis*, vid. *Sudor capitis*.
- Cellulosa membrana *Ruysehii* distribuitur per multas corporis partes. p. 53.
- ubique fere invenitur. p. 59.
- Cellulas habet, in quibus *pinguedo* continetur. 60. hæc aliquando ex iis in morbis acutis exit. p. 60.
- Cellulosæ membranæ *Emissaria* sunt porum. p. 18. 55. 56. 60.
- Glandulæ dici nequeunt. p. 60.
- Cellulæ possunt per morbos valde excrescere. p. 60.
- Cerebrum* aut *Cerebellum* nullas habet Glandulas. p. 52.
- Cerebri Cortex* *Malpighio* glandulosus habetur. p. 26. 27.
- *Ruysehio* vasculosus est. p. 66. 76.
- Membranæ nullis gaudent glandulis. p. 51.
- *Pia Matris* tubercula præter naturalia male dicuntur glandulæ. p. 51. 52.
- *Plexus Choroidæus* glandulis nullis præditus est. p. 52.
- *Testes*, *Nates* &c. non sunt glandulæ, sed prominentes cerebri tumores. p. 51.
- Cerumen*, *Aurium*. Vid. *Aurium Cerumen*.
- Chyli* iter per vasa lactea &c. flatu detectum. p. 65.
- Chylo-ferosa* vasa quænam sint? p. 73.
- Condylomata Ani* & *Vaginæ* sedem habent in cryptis secundum *Boerhaavium*. p. 19.
- Cor* nullas habet glandulas. p. 52.
- *Boerhaaviana*, (quæ nunc *lacunæ*, nunc *folliculi*, *loculi*, *cotylæ*, *sinus*, *pyxides* &c. ab Auctore ita vocantur) optimè dicuntur *cavitates* illæ parvæ *Emissario* præditæ. p. 49. 53. 61. 76. 77.
- quomodo juxta *Ruysehium* definiantur? p. 76.
- in quibus partibus reperiantur, à *Boerhaavio* pulcherrimè indicatur. p. 19. & seq.
- Cryptæ* multis in locis inveniuntur, sed eas non ubique, aut per totum corporis ambitum admittit *Ruysehius*. p. 52. 53. 57. 61. 67. 77.
- ubique non sunt necessariae. p. 52. 53. 57.
- multæ sunt tumorum subjecta, sed non omnes. p. 60. 77.
- Cryptarum fabrica* & *figura* juxta *Malpighium* & *Boerhaavium*. p. 20. 21.
- intima, fatente *Ruysehio*, adhuc non est detecta, quamvis probabile, eam forte ubique non esse eandem. p. 67.
- cum glandulis non convenit, & quare? p. 49. 53. 60. 61. 76. 77. quænam sit differentia inter cryptas & glandulas? p. 77.
- *Officium* est diversos continere humores, &c. p. 76. 77. istos humores in ipsis cryptis mutari, *Boerhaavius* docet. p. 37. sed *Ruysehius* hanc mutationem vasis ipsis extremis arteriosis adscribit. p. 77.
- differt ab eo cisternarum otiosarum, in quibus pluvia non fit, &c. p. 52. 53.
- *Humores* pressione mediantibus digitis effundi possunt, sed est violenta mutatio, à naturali recedens. p. 52. 53. 54.
- non ubique æquè copiosi sunt. p. 54.
- *Vascula sanguinea* copiosa sunt, quorum progressum in ultimas & minimas cryptas *Ruysehius* docet. p. 50. 52. 53. non tamen horum diversitatem ita clarè detegere potest adhuc, quamvis probabile sit, ea diversa esse. p. 76. 77.
- Cutis* juxta *Malpighium* & *Boerhaavium* glandulis simplicissimis & simplicibus gaudet. p. 8. 23. 24. 25.
- Glandulæ quando visibiles putentur. p. 23. 24.
- negantur à *Ruysehio*. p. 23. 33. 55. 64.
- Glandulas tamen dari, *Boerhaavius* conatur probare ex injectione ceracea. p. 24. item ex morbis. *ibid.*
- eas putatitias *Ruysehius* docet, existere *Papillas nerveas cutaneas*. p. 24. 53. 58. 59. 60. 63. 77.
- *Papillæ* hæc forte opercula habent. p. 63.
- *Pororum* à *Ruysehio* inventorum tertium genus videntur *Boerhaavio* lacunæ. 8. 23.

D.

D Ejectiones materiæ lentæ copiosæ ex intestinis unde? p. 11.
Demonstrare est anatomici officium. p. 48. 49. 52. 55. 60. 61.

Diapedesis arte facta. p. 68.

Diaphragma non habet membranas cavas cum emissario. p. 52.

Dissolutio vasorum artificiosa, vid. Vasorum dissolutio artificiosa.

E.

E Xodontesis in dente elephantis examinata, quomodo se habeat? p. 61.
Extravasatio materiæ ceracæ sub specie roris, an fiat per poros, an diapedesin &c. p. 68.

F.

F Acies secundum Boerhaavium diversa glandularum simplicissimarum genera gerit. p. 8. 9. imo simplices etiam habet glandulas. p. 25. has & illas glandulas Ruyschius negat. p. 56. 58. 59. 64. 74.

Faciei coloris mutatio foeda unde? p. 9. 14. 15.

— Nitor & vultus resplendens dependet ab oleo exfudante p. 8. 9. quod ex tunica cellulosa per poros emittentes fundi, Ruyschius asserit. p. 56.

— Lacunas cutaneas multas statuit Boerhaavius, & quare? p. 14. 19. eas non facile posse demonstrari Ruyschius putat. p. 58.

— Tumores formidolosi varii jam ulcerosi jam leprosi Boerhaavio habentur glandulæ subcutaneæ degeneratæ. p. 14. 15. 16. quod Ruyschius negat, & probat, hos morbos partim hære in papillis nervosis, partim in vasculis degeneratis. p. 58. 59.

— Vermes cutanei perperam à vulgo ita dicuntur. p. 9.

— Vermes hosce putatitios Boerhaavius censet hære in glandulis cutaneis. p. 9. sed eos Ruyschius putat ad tumores atheromati congenere esse referendos, &c. p. 56.

Faucibus glandulas Malpighianas adscribit Boerhaavius. p. 5.

Faucium humor glutinosus juxta Ruyschium unde proveniat? p. 54.

Fistulæ unde? p. 41.

Frontales sinus internè membranâ vasculosâ teguntur. p. 58. in qua conficitur humor mucosus. 58.

G.

G Landula, vox est derivata à glande. p. 48.

— hinc malè glandula vocatur, quæ non habet similitudinem cum glande. p. 48. 77.

— Pinealis & pituitaria non habent membranam cavam cum emissario. p. 77.

Glandulæ quomodo genuinè definiantur? p. 76.

— differunt inter se. p. 76. differunt etiam à cryptis Boerhaavianis. p. 77.

— veræ obduci debent unâ membranâ, si jure vocari possent glandulæ. p. 53.

— cavam non semper habent membranam cum emissario. p. 52. 53. 78.

— Salivales sunt glandulæ conglomeratæ, an viscerum substantiam constituent? vid. Viscera. an secernant humores à sanguine arterioso? p. 21. vid. Secretiones.

— ratione vasorum non sunt partes otiosæ, ut cisternæ. p. 48. 49. 50.

de Glandularum fabrica, partibus, virtute, ipsis imo signis inter summos in Europa viros lis vix composita existit, & ambigua hætenus pendet. p. 2.

contra Glandulas Ruyschii doctrina scrupulos movit, eosque insignes. p. 1. & seq.

Glandulæ conglobatæ non negantur à Ruyschio. p. 26. 64.

— deprehenduntur in diversis partibus p. 26. 76 & seq. hæ sunt simplices & veræ glandulæ. p. 64.

Glandularum conglobatarum vera fabrica à Ruyschio est detecta. p. 64. 65. 78. 79. 80. 81.

— vera & accuratissima delineatio. p. 8. 1.

— Substantia maximè è vasis sanguineis peculiaribus constat intra membranam contentis. p. 64. 65. 78. 79.

— à veteribus Parenchyma appellatum est. p. 64.

— Usus. p. 65. 79.

A 3

Glan-

Glandulæ conglomeratæ sunt glandulæ salivales, pancreas, &c. p. 27.

— juxta Malpighium constant glandulis minimis innumeris. p. 27. quod *Ruyfchius* negat. p. 49.

Glandulis minimis & innumerabilibus viscera constare, *Malpighius* putavit. p. 26. & seq. quod *Ruyfchius* negat. p. 29. 39. & seq. vide Viscera.

Glandulæ simplices *Malpighii* quomodo sint constitutæ, quam fabricam & usum habeant, & quibus in locis inveniuntur? &c. p. 25.

Glandularum harum simplicium icon. p. 25.

— existentia negatur à *Ruyfchio*. p. 63. 64. sed veræ & simplices glandulæ ipsi sunt conglobatæ. p. 64.

Glandulæ simplicissimæ à *Malpighio* definiuntur, quod sint membranæ cavæ cum emissario, &c. p. 3. 4. quæ definitio *Ruyfchio* insufficiens est. p. 46. 47. 48. 51. 60. 77. quia glandulæ nullæ componuntur ex sola membrana cava cum emissario, sed præcipuè ex vasis. p. 49.

— malè glandulæ audiunt, quia dicuntur esse folliculi, aut loculicavi, qui certe non habent similitudinem cum glande. 48. 64. 77. si essent glandulæ quare tunc cellulæ membranæ cellulosæ non dicerentur glandulæ? &c. p. 60. 77.

— varia nomina à *Boerhaavio* acceperunt. p. 57. 68. 69.

— melius vocantur *cryptæ*. p. 49. vid. *Cryptæ Boerhaavianæ*.

— reperiri dicuntur per omnem totius corporis ambitum. p. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. & seq. negantur à *Ruyfchio*. p. 51. 52.

— in omni parte, ubi existere creduntur, non possunt ita demonstrari, ut oculis subjiciantur, ut *Boerhaavius* ipse fatetur. p. 48. 49.

— si non possint demonstrari, eas malè glandulas appellari, *Ruyfchius* censet. p. 48. 49.

— ubique in omni secretionem non sunt necessariae. p. 5. 6. 43. 52. 53. 57. 58.

Glandularum simplicissimarum *Malpi-*

ghianarum existentiam *Boerhaavius* probat. α. ex glandularum nulla arte mutatarum aspectu. p. 4. 5. β. ex tactu & pressione. p. 5. 13. γ. ex morbis dictas glandulas occupantibus. p. 13. 14. 15. & seq. δ. ex *Ruyfchii* ipsius inventis. p. 22. 23.

— existentiam non posse demonstrari simplici aspectu, & tactu *Ruyfchius* asserit. p. 50. 51. 52. 53. 54. neque ex morbis aut tumoribus, quos potius vasis extremis adscribit. p. 57. 58. 59. 60. Fatetur idem, se nonnullis in locis glandulas posuisse quidem, sed postea melius edoctum res aliter invenisse. p. 63. 69. 70. 75. porro ostendit, earum existentiam non probari posse ex membranulis vasis extremis sanguineis annexis. p. 55. aut ex humorum crassitie. 57. 58.

— Fabricæ & structuræ absconditæ Auctor à *Boerhaavio* *Malpighius* habetur. p. 4. 5. Refutatur à *Ruyfchio*. p. 48. 49. 51. 56. 62.

— Fabricam *Boerhaavius* dicit *Malpighium* statuisse constare, præter involucrum membranofum &c. etiam ex vasis sanguineis, quorum extrema essent attenuata in fistulosam lanuginem &c. tum ex nervis & fabrica musculosa. p. 21. 22. adedque inter *Ruyfchium* & *Malpighium* non aded magnus dissensus *Boerhaavio* esse videtur. p. 23.

— non scire potuisse *Malpighium*, quia vasa sanguinea, quæ sunt partes principales glandularum, ipsi ignota erant, *Ruyfchius* ostendit. p. 47. 49. 50. 51. 60. 62. Discrepantia inter ipsum & *Malpighium* quænam? p. 62. 77.

— diversas figuras tradit *Boerhaavius*. p. 20. 21. eas non posse demonstrari, *Ruyfchius* putat. p. 62.

— Liquidum censetur longè diversum ab eo, quod aliis locis nascitur. p. 5. 6.

— Liquidi cujusque speciei singularis descriptio accurata hactenus desideratur. p. 7.

— Officium *Malpighio* fuit, ut cisternarum otiosarum. p. 43. 52. 53. p. 55. sed *Ruyfchius* demonstrat glandularum vera.

verarum officium esse, ut agant, & non otiosæ sint. p. 48. 49. 53.

H.

Hepatis acini, vid. Hepatis substantia. — *Emissaria* quænam sint juxta Malpighium? p. 31. 32. 33.

— *Emissarium* malè comparari cum emissariis cryptarum, *Ruyfchius* judicat. p. 72.

— *Glandulæ*, vid. Hepatis substantia glandulosa.

— totius in *Hydatides* mutatio secundum *Ruyfchium* quomodo contingat? p. 41. *Ruyfchius* refutatur à *Boerhaavio*. p. 41. 42. *Ruyfchius* verò se defendit. p. 76.

— *Substantia* ex acinis glandulosis juxta Malpighium constat, ut putat a. in cochleis, lacertis, anguillis, crucis, &c. p. 30. β. in hominibus, porcis, &c. p. 31. 32. γ. in morbis quibusdam hepatis sc. tuberculis, hydatidibus, &c. p. 38. 39. 40. δ. in prima origine hepatis pulli. p. 42. Sententiam Malpighii porro defendit contra *Ruyfchium* *Boerhaavius* variis argumentis p. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. & seq.

— *Substantiam* ex acinis parvis in homine constare, *Ruyfchius* ipse docet. p. 69. 71. 75.

— *Acini* quomodo definiendi? p. 76.

— clariùs in porcino hepate, sed luculentissimè post vasorum repletionem conspiciuntur. p. 70. 71. & seq.

— non sunt angulosi, ut Malpighius putat, sed rotundi. p. 75. 76.

— non sunt glandulæ aut cryptæ, sed vasorum extrema pulposa in formam rotundam unita. p. 52. 69. 70. 71. 72. 75. 76.

— glandulæ esse nequeunt, ut experimento probatur. p. 70.

— *Humani substantia* malè comparatur à Malpighio cum hepatum substantia aliorum animalium. p. 69. 71.

— melius conspici potest post vasorum repletionem, quam post morbos, &c. p. 71. 75. 76.

— *Tubercula*. aliove tumores oriri

non ex glandulis, sed vasorum extremorum degeneratione, *Ruyfchius* docet. p. 40. 76.

— *Vasa extrema* conficiunt humores ex chylo-serositate sanguinis. p. 70. confecti humores quale iter observent? p. 33. 36.

— differunt ab aliarum partium vasis p. 72.

— Vasorum artificiosa dissolutio. p. 36. 75.

— *Vena portarum* malè arteria dicitur. p. 72.

Humoris cujusque speciei singularis descriptio accurata desideratur hætenus. p. 7.

— varietas dependet à vasis agentibus: p. 75.

Humores nunc crassiores, nunc liquidiores, nunc parciore, nunc auctiores exeunt p. 5. 6. 37. 74.

— in lacunis collecti mutantur morâ, stagnatione, & calore ambiente. p. 37. sed in arteriis fabricantibus adhuc hærentes, liquidiores sunt. p. 53. 54. Egressi autem ex iis sensim lentescunt. p. 54.

— spissiores sunt in mortuo, & differunt maximè ab iis in corpore vivente. p. 54.

— crassiores non designant glandularum præsentiam. p. 57. 58.

— diversi absque glandulis in solis vasis fieri possunt, &c. p. 3. 7. 43. 57.

— subtiliores sunt & tenuiores in apertos meatus, per quos liberè exhalant, depositi. p. 5. 6. 37.

Humorum secretio, vid. Secretio humorum.

Hydatides quæ sint? p. 18.

— oriri ex glandulosis vesiculis putat *Boerhaavius*. p. 18. 39. 41. 42. *Ruyfchius* verò ex degeneratione vasorum. &c. p. 41.

Hydrops anasarca, quomodo fiat? p. 19.

— *Ascites*, in quo nulla aqua continebatur in cavo abdominis, sed sacco. p. 60.

I.

Inflammatiō artificiosa quomodo contingat? p. 73.

In-

Inflatio & exsiccatio partium nobile est

Ruysschii artificium. p. 35.

Inguina ex mente *Boerhaavii* lacunis prædita sunt; quæ humorem oleosum exsudent. p. 11. 20.

— Glandulas conglobatas habent. p. 26.

Injectionis *ceraceæ*, *Ruysschio* institutæ, cujus sint utilitatis? p. 28. 29. 47. 48. 49. 50. 62. 63. 66. 74. 76.

— cujus abusus & noxæ *Boerhaavio* videantur, p. 33. 34. 35. 37. 38.

Boerhaavius à *Ruysschio* refutatur. p. 72. 73. 74. 76. 80.

— in omni præparatione & demonstratione non conveniunt. p. 35. 74.

— quomodo juxta *Boerhaavii* mentem peragantur? p. 24. 33. 34. 36.

Injiciendi ars *Malpighio* incognita fuit. p. 47. 49. 50. 51. 66. 68. 70.

— pulcherrima, & in ea princeps *Ruysschius* habetur à *Boerhaavio*. p. 32.

— artem invidi & ignari carpunt. p. 50. 66. 67. 74. 75.

Intestini recti *cryptæ*, earumque usus. p. 11. 57.

Intestina crassa multas *cryptas* habent. p. 53. 57.

Intestinatorum glandulæ simplicissimæ sive *cryptæ*, in eorum cavo apparentes. p. 5. 11.

— quæ in tenuibus sunt intestinis, veluti digestæ; & in crassis solitariae apparent. p. 11.

— Humor duplex à *Boerhaavio* statuitur, qui duplici itinere in cavum intestinatorum dimittitur. p. 36. 37.

— mucosus, unde & quomodo differat ab aliis? p. 11.

— humoris hujus usus. p. 20.

— Pori magni à *Ruysschio* detecti *Boerhaavio* videntur loculi mucosi. p. 22.

— Vasorum duplex apparatus existit. p. 36. 37.

in Intestinis tenuibus *Ruysschius* quidpiam invenit, quod eminent ultra intestini cava, instar penicillorum pulposorum; aliud adhuc quid in processu vermiformi. p. 57.

— quomodo omnia fiant, *Ruysschius* fatetur, adhuc incertum esse. p. 75.

L.

L Abiis glandulæ simplicissimæ, & simplices à *Boerhaavio* adscribuntur. p. 9. 25.

— à *Ruysschio* negantur. p. 64.

Lacunæ *Boerhaaviane*, Vid. *Cryptæ Boerhaaviane*.

Lardi *Grandines* in porcis unde? p. 19.

Larynx balsamo illinitur, & quare? p. 10. 20.

— folliculos habet secundum *Boerhaavium*. p. 5. 10. 20.

Lienis substantiam *Malpighius* ex glandulis minimis constare putat. p. 26. 27.

— nullas habere glandulas aut membranas cavas cum emissario *Ruysschius* ostendit. p. 52. 69.

— Substantia constat acinulis, qui sunt vasorum extrema ita formata. p. 69.

— Extrema vasa differunt ab iis, quæ habet Hepar. p. 69.

— Vasorum extremorum artificiosa dissolutio. p. 75.

Ligamenta ossium loculis donari mucosis, *Boerhaavius* statuit. p. 20.

Lingulæ glandulæ simplicissimæ à *Boerhaavio* adscribuntur. p. 4.

— humoris lubrici indoles & usus. p. 10.

Liquoris *Ruysschii* usus. p. 66.

M.

M Ammæ non habent glandulas. p. 57.

Manuum palmæ mucoso madent humore, & quare? p. 20.

Meliceridis natura subtiliter à *Boerhaavio* explicatur. p. 15. 16.

Membrarum præternaturalis crassities unde? p. 19. 59. 60.

Membranis vasa justo ordine inter se connectuntur. p. 55.

Menstrua naturaliter excernuntur per arterias dilatatas p. 53.

— præternaturaliter aliquando evacuantur per Epidermidem in capite, oculis, ore, &c. p. 53.

Mentulagra unde? p. 12.

Mesenterium glandulas conglobatas habet. p. 26. 64. 65.

Mesenterii glandulæ peculiari vasorum structura præditæ sunt. p. 65. 78. 79. 80.

— non habent Emissarium. p. 78.

— Gland-

Glandularum vera structura hætenus à nemine, nisi à Ruyschio, est detecta. p. 78.

— Delineatio pulcherrima. p. 81.

— Usus. p. 65. 79.

Morbi acuti docent, pinguedinem per vasa cellulis suis exire posse. p. 60.

Morborum causæ & sedes potissimum quærendæ in vasis extremis. p. 60. 61. 77.

Tortuorum corpora quasi in vitam resuscitat Ruyschius sua arte. 73. 74.

Lucus balsamicus partes tam internas quam externas oblinat ubique in corpore, ubi perpetuus observatur attritus. p. 20.

Musculi cellulosa membranâ sunt instructi. p. 53.

— secundum opinionem Boerhaaviifolliculis axungiam fundentibus, in tendinibus sitis, scatent. p. 20. sed Ruyschius nullos agnoscit. p. 52. 67.

— Vasis sanguineis copiosissimis præditi sunt. p. 67.

N.

Nares membranâ mucosâ teguntur, quæ peculiari structurâ, felicissimè à Ruyschio detectâ, gaudet. p. 56. 57.

Narium mucus, secundum Boerhaavium, unde? p. 9.

— Ruyschio videtur confici posse absque glandulis, solo vasorum apparatu. p. 56. 57.

— tam copiosus unde? p. 57.

— differt ab aliis humoribus. p. 9. 10.

— quem usum habeat? p. 10.

Nasus tuberculum quoddam singulare sublatum. p. 15.

Naso externo folliculos glandulosos, & quidem copiosos, Boerhaavius reperiri putat. p. 9. 19. 20. Vid. Faciei lacunæ cut.

Nares lacunas sinusque, humorem unctuosum exsudantes, habere, Boerhaavius statuit, & quare? p. 10. 11. 20. Nervi optici tumor causa cæcitatis fuit. p. 77.

O.

Oculorum glandula magna innominata est vera glandula composita,

ta, non simplicissima. p. 53.

— Humor, quo liniuntur, est aquosus. p. 54.

— Hydrophthalmici ductus Meyboomii agunt sine glandulâ mediâ, tantum actione vasculorum. p. 53. 54.

— Palpebræ, Vid. palpebræ.

— Tunica Ruyschiana nullâ aliâ arte, quam Ruyschii, potest demonstrari. p. 50.

— felici industria nunc etiam à Cl. Albino præparatur. p. 50.

Oesophagi glandulæ simplicissimæ à Boerhaavio statuuntur. 5. 10.

— negantur à Ruyschio. p. 61.

— Humorem glutinosum ex arteriis effundi, & absque receptaculo secerni Ruyschius asserit. p. 52.

— Humor manifestò potest demonstrari. p. 10.

— naturaliter non est copiosus. p. 52.

— quomodo ab aliis differat humoribus? p. 10. 54.

— quem usum habeat? p. 20. 52.

Os ipsum balsamico illinitur liquore, & quare? p. 20.

Ossium ligamenta loculis donantur mucosis. 20.

P.

Palatum glandulis simplicissimis atque simplicibus præditum esse, Boerhaavius censet. p. 4. 25. quæ à Ruyschio exploduntur. p. 64.

Palati humoris mucosi indoles. p. 10.

— usus. p. 10.

Palpebrarum grandines, Boerhaavius putat, manifestò glandularum indolem demonstrare. p. 14.

— Glandulas non agnoscit Ruyschius, sed membranulas cavas admittit. p. 58.

— Papillæ falsò habentur glandulæ. p. 53.

Pancreas est glandula conglomerata. p. 27.

Pancreatis succus quomodo secernatur? p. 43.

Papillæ nervæ in cute aliisque partibus falsò habentur glandulæ. p. 53. 58. 59.

— forte opercula habent. p. 63.

Pectoris sciatoma magnum. p. 59.

B

Pedum

- Pedum plantæ mucoso humore madent,*
& quare? p. 20.
- Penis glandis glandulæ odoriferæ Tysonis*
rectius papillæ nervosæ à *Ruyfchio*
dicuntur. p. 12.
- *Glandularum Cowperianarum* suc-
cus, unde? p. 43.
- *Præputium*, Vid. *Præputium penis*.
- *Prostatarum* succus, unde & quo-
modo secernatur? p. 42. 43.
- *Urethræ cryptæ sinuosæ* à *Margagnio*
depictæ, atque glandulæ *Cowperi* &
Ferranei sunt fortè præcipui fontes
humoris olentis, qui sub *præputio* ag-
gregatur. p. 12.
- humoris usus. p. 13.
- humor rancescens quænam vitia
creet? p. 12.
- substantia spongiosa est, male
folliculi in eâ ponuntur. p. 74.
- Pericardium* nullas habet glandulas.
p. 52.
- Peritonæum* non habet glandulas. p. 51.
- Pinguedo nostra* differt à sebo ovillo, sed
equorum pinguedini similis. p. 55.
- quomodo secernatur? p. 18.
- secreta & collecta iterum exire po-
test per emissaria. p. 18. 60.
- Pleura* nullis donatur glandulis. p. 51.
- Pori Cutanei*, Vid. *Cutus pori*.
- Præparatorum anatomicorum utilitas*.
p. 73.
- Præputium humore albo, olente, oblini-*
tur. p. 11. 12. hujus humoris fons. p.
11. 12. & usus. p. 20.
- lacunis donari, *Boerhaavius* statuit.
p. 11. quas *Ruyfchius* non agnoscit.
p. 52.
- Pudendragâ* unde? p. 12.
- Pudendum muliebre* inungitur simili
humore, quo penis virilis glans, vel
præputium. p. 12.

R.

- R**enes secundum *Malpighium* glan-
dulis constant. p. 26. 27.
- nullis glandulis constare, *Ruyfchius*
afferit. p. 37. 75.
- in Renibus invenit *Ruyfchius* corpuseu-
la quædam, glandulas mentientia. p.
37. sed an glandulæ sint, incertum.
p. 75. 77.

Sana corpota melius ostendunt fa-
bricam partium, quam morbosa.
p. 75.

Secretiones humorum non absolvuntur
per mechanismum glandularum, &c.
p. 28.

— omnes in glandulis fieri, *Mal-*
pighius dixit. p. 43. non tamen ipsum
voluisse, secretiones fieri ope glandu-
larum, sed in vasis extremis, &c.
Boerhaavius probate conatur. p. 21.
43.

— multas fieri absque intervenien-
te glandulâ aut folliculo cavo mem-
branofo, sed in solis arteriarum ex-
tremis, *Ruyfchius* ostendit. p. 37. 43.
53. 57. 75. & dicit, clarè se nunquan
legisse in *Malpighii operibus*, quod
dicat, *arterias minimas humores in*
funderè in illas cavitates, &c. p. 62.

— in visceribus secundum *Ruy-*
fchium peraguntur simpliciore appa-
tu, quam *Malpighius* voluit. p. 29. 30.

Secretiones diversorum humorum ab eo-
dem sanguine dependent à diverso ar-
teriarum extremitatum apparatu, u-
optimè docet *Ruyfchius*. p. 29. 47. Vid.
Vasa extrema.

Seminis secretio, quomodo fiat? p. 43.

Serifera vasa Boerhaavii quænam sint
p. 34.

— *Ruyfchio* dicuntur chylo-serosa.
Vid. *Vasa chylo-serosa*.

Steatoma in cellulis sedem habet, p. 11.
19. 59. 60.

— pulcherrimè à *Boerhaavio* explicatu
p. 18. 19.

— in pectore magnum à *Ruyfchio* ob-
servatum p. 59. item aliud, in qu-
purâ pinguedo. ibid.

Sudor pinguis & oleosus capitis, faciei
&c. ejusque usus & diversitas pulchè-
rimè à *Boerhaavio* describitur. p. 7.
8. 9.

— secundum *Boerhaavium* ema-
nat ex folliculis cavis aut cryptis cu-
taneis. p. 7. 8. *Ruyfchius* eum derivat
ex tunica cellulosa, & poris emitten-
tibus cutaneis. p. 55. 56.

Sudoris fontes Ruyfchio sunt arteriarum
subcutanearum extrema p. 53. 54.

Talq

T.

TAlpa quid sit? & quo in loco reperiatur, & sedem habeat, ingeniosissime à *Boerhaavio* indicatur. p. 13. sed quæ *Ruyfchius* de ea vidit, non valde congruere testatur. p. 58.

Testes *Malpighius* putat constare ex glandulis aggregatis. p. 26. quam sententiam *Ruyfchius* rejicit. p. 57. 65.

Tonsillis glandulas simplicissimas *Boerhaavius* adscribit. p. 4. ex quibus humorem effundi putat mucosum. p. 10.

Tonsillatum humoris usus & indoles. p. 10.

Transpirationis insensibilis materia ex toto corpore aufertur. p. 54. 55.

— est liquidem tenuissimum, &c. p. 5. 6. 54.

— copiosè evacuatur, & ultra 5. h. intra 24. horas emanat per invisibiles meatus. p. 6. 54.

— evacuatur ab ultimis arteriolarum fistulis absque glandulis. p. 6. 54.

Tumoris mirabile genus, in locis subcutaneis inventum, cujus nomen adhuc incognitum; observatum à *Boerhaavio*, qui historiam hujus & curationem accuratè describit. p. 16. 17. 18.

— refertur ad tumores glandulosos. p. 18. sed *Ruyfchius* putat, hunc morbum non docere naturalem partis fabricam. p. 60.

Tumores præternaturales non docent glandularum præsentiam. p. 58. 77.

— multi fiunt in cryptis. p. 60. 61. 77. multi etiam in vasis extrêmis. p. 61. 77.

Tumorum variorum causa multò magis sedet in vasis agentibus, quam in folliculis patientibus & otiosis. p. 61.

V.

VAginæ interiora humore lubrico illiniuntur. p. 12. ejus indoles. ibid. & usus. p. 20.

— *Condylomata* sedem in lacunis habere, *Boerhaavius*, opinatur. p. 19.

Vasa extrema pulcherrimè detexit *Ruyfchius*, & in iis describendis longè excelluit *Malpighio*. p. 29. 47. 66.

— ostendit *Ruyfchius* non ubique

eadem existere, sed diversissima esse, diversoque gaudere reptatu, apparatu, & fabrica, prout aliud quid & diversum efficere debent; fabrefacta igitur ita sunt, ut mandata & sibi à creatione imposita peculiaria officia stabili obsequio exsequerentur, &c. p. 22. 28. 29. 47. 48. 69. 70.

— quomodo ita diversa formentur in variis locis, homo non potest assequi, sed quidem facta observare. p. 48.

— vim habent inexplicabilem, illis à Deo in creatione inditam. p. 48.

— sunt partes agentes & efficientes. p. 48. 52. 53. 55.

— opus suum absolvere possunt absque glandulis aut folliculis intervenientibus. p. 5. 6. 43. 53. 57. Vid. Glandulæ.

— sunt potissimum morbosum re-des. p. 60. 61. 77.

— quomodo mutantur post mortem? p. 4. 49.

— ordine justo tenentur, & inter se connectuntur membranis. p. 55.

— *Serifera*, & *chylo serosa*, Vid. *Serifera*, & *chylo-ferosa* vasa.

Vasorum repletio artificiosa. Vid. Injections ceræ.

— extremorum & repletorum artificiosa dissolutio, quomodo contingat? p. 35. 75.

— dissolutio artificiosa est nobilissimum *Ruyfchii* inventum. p. 36. 66.

Ventriculi glandulæ simplicissimæ in ejus cavo occurrunt, &c. p. 5. 11.

— Humor duplex habendus esse videtur, & quare? p. 37.

— unctuosus convenit cum eo, qui ex Oesophago profluit, humore. p. 11.

— — — — — cujus sit usus? p. 20.

— Vasorum duplex apparatus esse videtur. p. 37.

Vermes faciei cutanei, Vid. Faciei vermes.

Vesica urinaria abundanti muco inungitur, & quare? p. 20.

Viscera corporis humani glandulis minimè constare *Malpighius* statuit. p. 26. 65. quarum fabrica & usus pulcherrimè à *Boerhaavio* in genere describuntur. p. 26. 27. 30. 31. 32.

Viscerum glandulæ *Malpighianæ* rejiciuntur.

ciuntur à *Ruyfchio*; qui docet viscerum substantiam ex minimis constare vasculis sanguineis, nullo glanduloso apparatu indigere. p. 28. 29. 30. 65. 66. & seq.

— *Arteriarum* mutationem mirificam, & distributionem, unicuique visceri planè singularem, optimè detexit *Ruyfchius*. p. 28. 29. 60. 67. 69. 70. Vid. Vasa extrema.

iu Visceribus vesiculas glandulosas lymphaticas peculiare, quare usus nondum satis est explicatus, *Boerhaavius* ponit. p. 18. 37. 39. *Ruyfchius* fatetur, hæc corpuscula in renibus se invenisse, sed quid de illis dicendum sit, incertum. p. 75.

Ureteres abundantè *mucosus* inunguntur, & quare? p. 20.

Urethra *muliebris* inungitur *linimento*, virili quam simillimo. p. 12.

Urethrae *muliebris linimentum* differt ab humore vaginæ, interiora lubricante. p. 12.

— quemnam usum habeat? p. 13.

20. Urethra *virilis*, Vid. Urethra penis.

Uvulas glandulas simplicissimas habere, *mucum* fundentes, *Boerhaavius* putat. p. 10.

Uvularum *mucus* proximè convenit cum *mucosus* narium. p. 10.

— cujus sit usus? p. 10.

F I N I S.

FREDERICI RUYSCHII,

*M. D. Anatomes & Botanices Professoris, Academiae
Caesareae Curiosorum Collegae, nec non Regiae
Societatis Anglicanae Membri,*

OPERUM

ANATOMICO-MEDICO-
CHIRURGICORUM

INDEX

LOCUPLETISSIMUS,

concinnatus ab

YSBRANDO GYSBERTO ARLEBOUT,

MEDICINÆ DOCTORE.

AMSTELODAMI,

Apud J A N S S O N I O - W A E S B E R G I O S.
MDCCXLIII.

EDWARD R. NUTTING

TO THE HONORABLE SENATE OF THE MASSACHUSETTS
IN SENATE, JANUARY 18, 1870.

OF THE RUM

THE COMMISSIONER OF
THE BUREAU OF

INDUSTRIES

REPORT

ON THE
MANUFACTURE OF
RUM

IN THE
STATE OF MASSACHUSETTS
FOR THE YEAR 1869

ALBANY: J. B. LEECH, 1870.

BENEVOLO LECTORI

S. D. P.

YSBRANDUS GYSBERTUS ARLEBOUT.

 N Operum Frederici
Ruyfchii, *Viri Cele-*
berrimi & Anatomico-
rum Principis, Indicem, typis
nunc divulgatum, quem, meis usi-
bus dicatum, primo scripse-
ram. Mihi vero, eximia &
præclara hujus Viri opera quo-
tidie legenti, molestum laboriosum-
que erat, ex tam diversis & mul-
tis, quæ edidit, scriptis quæcun-
que absque Indice quærere; &
quoniam Clarissimus Vir sæpe re-
* 2 pe-

petit multa, quæ enarravit antea, in qua repetitione semper novi quid, aut emendati magis invenitur, opus omnino erat Elencho, quo res absque longiori mora, otiique abusu, suo loco inveniri facile possent. Ut autem unusquisque, qui summi Viri scripta amat, hoc emolumento mecum uteretur, hunc Indicem in usum publicum divulgare decrevi: Et certe, si, me utilitatem aliquam attulisse, audiverim, vehementer gaudebo. Vale.

TRACTATUUM NOMINUM ABBREVIATORUM, DILUCIDATIO.

de Valv. Dilucidatio Valvularum, &c.

Obs. An. Observationum Anatomico-Chirurgicarum Centuria.

Cat. Rar. Catalogus Rariorum, quæ in Museo &c.

Ep. I. Epistola Problematica prima.

Ep. II. Epistola Problematica secunda.

Ep. III. Epistola Problematica tertia.

Ep. IV. Epistola Problematica quarta.

Ep. V. Epistola Problematica quinta.

Ep. VI. Epistola Problematica sexta.

Ep. VII. Epistola Problematica septima.

Ep. VIII. Epistola Problematica octava.

Ep. IX. Epistola Problematica nona.

Ep. X. Epistola Problematica decima.

Ep. XI. Epistola Problematica undecima.

Ep. XII. Epistola Problematica duodecima.

Ep. XIII. Epistola Problematica decima tertia.

Ep. XIV. Epistola Problematica decima quarta.

Ep. XV. Epistola Problematica decima quinta.

Ep. XVI. Epistola Problematica decima sexta.

Resp.

TRACTATUUM ABBREVIATORUM DILUCIDATIO.
Resp. ad Bidl. Responsio ad Godefr. Bidloi libellum
Vindiciarum.

Resp. Rav. Joan Jacobi Ravii Responsio ad De-
fensionem Fred. Rüyschii &c.

Adv. Dec. I. Adversariorum Anatomico - Medico-
Chirurgicorum Decas prima.

Adv. Dec. II. Adversariorum &c. Decas secunda.

Adv. Dec. III. Adversariorum &c. Decas tertia.

Th. Anim. I. Thesaurus Animalium primus.

Th. I. Thesaurus Anatomicus primus.

Th. II. Thesaurus Anatomicus secundus.

Th. III. Thesaurus Anatomicus tertius.

Th. IV. Thesaurus Anatomicus quartus.

Th. V. Thesaurus Anatomicus quintus.

Th. VI. Thesaurus Anatomicus sextus.

Th. VII. Thesaurus Anatomicus septimus.

Th. VIII. Thesaurus Anatomicus octavus.

Th. IX. Thesaurus Anatomicus nonus.

Th. X. Thesaurus Magnus & Regius, qui
est decimus Thesaurorum Anato-
micorum.

Th. Max. Curæ Posteriores, seu Thesaurus
Anatomicus omnium præceden-
tium Maximus.

I N D E X

I N D E X

LOCUPLETISSIMUS.

O P E R U M

RUYSCHIANORUM

A.

Abdominis cutis & muscutorum substratorum defectus in ambitu funiculi umbil. in foetibus est lethalis, Obs. An. 71.
 — durities in hypogastrio post partum à liene ibi locato, *ibid.* 63.
 — musculi, vid. Musculi.
 — tumor oblongus, post partum non raro remanens, ex Omenti coarctatione dependet, *ibid.* 63.
 — vulnus tantum periculum non semper affert, *ibid.* 66.
 In Abdomine mulieris saccus, aqua turgidus, repertus, Adv. Dec. I. p. 8.
 Abscessuum apertio suspensam manum requirit, Obs. An. 16.
 Abrus, Th. Anim. I. N. 10.
 Abrus Alpin. folia et sem. *ibid.* N. 27.
 Absorbentia vasa dantur, Ep. XVI. p. 10. 11.
 Absynthium Seriphium marinum, Th. Anim. I. N. 10.
 Acacia Afr. Th. Max. N. 168.
 Acaciae Spinosa Afr. ramus, Th. Anim. I. N. 67.
 Acarua, piscis Ceylanicus lobatus, *ibid.* N. 53.
 Acetabulum Ossis innominati, vid. Ossis innom. acet.
 — vitulinum, Th. IV. N. 72. N. 1.
 — aliud, Th. Max. N. 192.
 Acetabuli Coxæ membrana, vid. Ossis Coxæ acet.
 Acetabula Chorii, vid. Chorii Membr. acet.
 — quid sint? Th. V. N. 21.
 Achmellæ capitulum cum seminibus, Th. Anim. I. N. 10.

Acicula deglutita per inguinis abscessum exitum sibi quærens, Obs. An. 55.
Acicula binæ cupræ ex anteriore parte digiti eductæ, Adv. Dec. II. p. 12.
 — variæ à gallina deglutitæ, Cat. Rar. p. 120.
Acini hexagoni quid sint? Th. IX. N. 59.
Aconiti folia, Th. Anim. I. N. 92.
 — manducata homines interficere valent, *ibid.*
Adionum diversitas dependet à diversa vasorum qualitate, reptatu, substantia &c. Ep. XIII. p. 32. Adv. Dec. II. p. 7. Th. IX. N. 53. & Th. X. N. 94.
 — explicatu difficilis est, Ep. XVI. p. 5. vid. Vasa extrema; Secretionis diversit. &c.
Adeps in corpore hum. non datur, sed in brutis quibusdam, Th. II. Af. III. N. 15. & Adv. Dec. II. p. 46.
Adipis integumentum, membranulæ analogum, Th. I. Af. I. N. 3.
 — particulæ, polyposæ substantiæ adherentes, *ibid.*
Adiposa membrana est tunica cellulosa, Th. III. N. 79. n. 2.
Adiantum Americ. Th. Anim. I. N. 2. n. 4.
 — aliud, *ibid.* N. 6.
Aër, an in pulmone sanguini admisceatur, Ep. XVI. p. 4.
 — non tantum per pulmones, verum etiam per alias vias sanguinem intrat, *ibid.* p. 9. & seqq.
 — quibus viis in sanguinem penetret; *ibid.*

A

Aëris

- *Ossium innominatorum*, & sacri ossis, Cat. Rar. p. 177.
- Aneurisma* Arteriæ Aortæ cariem producens, Obs. An. 37. fig. 38.
- Intercoastalis magnitudine ovigallinacei ex homine, Th. IX. N. 5.
- brachii periculosum feliciter curatum, Obs. An. 2.
- difficulter curatur, imò in vasis majoribus lethale est, *ibid.*
- monstrosum in pectore, Obs. An. 38.
- non semper dignoscitur pulsatione; *ibid.*
- quid sit? Obs. An. 2.
- Aneurismatis* curatio per annulum, Resp. ad Bidl. p. 23.
- insufficiens descriptio, Obs. An. 38.
- magnitudo singularis, *ibid.* 37.
- Angina* qualis affectus? Adv. Dec. I. p. 24.
- Anginam* non facit omnis deglutitio læsa, *ibid.*
- Anguilla* argentea Americ. Th. Anim. I. N. 53.
- Anguilla* cauda, Th. V. N. 105.
- ossea, Th. VIII. N. 84.
- Animal* Americ. bufoni simile, Th. Anim. I. N. 35.
- Animalium* generatio an ex ovo semper? Obs. An. 64. Dec. III. p. 20.
- Animalculum* quadrupes, canis simile, vomitu ejectum, Th. IX. N. 48. Adv. Dec. I. p. 18. Dec. II. p. 13. & Dec. III. p. 6.
- scarabæum æmulans, in osse femoris pueri, Adv. Dec. III. tab. 2. fig. 1.
- vomitu ejectum, limaci æmulum, Adv. Dec. I. p. 18. & tab. 2. fig. 4.
- Animalculi*, per os ejecti, membra, Th. IX. N. 48.
- Animalcula* per urinas excreta, Th. I. Arc. IV.
- qua ratione in corpore gignantur? Adv. Dec. I. p. 18.
- Anisi* stellati semen, Th. Anim. I. N. II.
- Annulos* ex uxorū denatarum capillis contexere quinam soleant? Th. IV. N. 96. n. 5.
- Antrum* Highmori cur ita dicatur? Th. IX. N. 13. n. 2.
- ejus communio cum naso, *ibid.* n. 1.
- gaudet membranula vel periostio interno, Th. IX. N. 13. n. 3.
- polypo refertum, Cat. Rar. p. 181.
- polypis scatens, Obs. An. 77. fig. 60. 61.
- Anus* foetus hum. Th. X. N. 96.
- imperforatus sæpe in infantibus observatur, Adv. Dec. II. p. 43.
- rarus, *ibid.*
- naturâ rugosus est, Th. VI. N. 1. n. 3.
- de Ano imperforato, Adv. Dec. II. p. 43.
- Aorta*, vid. Arteria Aorta.
- Apertura* gemina Canaliculorum ponedentes incisórios quemnam habeat usum? Th. VI. N. 3. n. 1.
- illa non semper est gemina, *ibid.*
- vix aliquando visibilis, *ibid.*
- Aplustre* e corio vitulino, Th. Max. N. 189.
- e cute capitis, *ibid.* N. 15.
- e cute foetus hum. *ibid.* N. 16. & 91.
- hum. *ibid.* N. 13.
- hum. *ibid.* N. 14.
- hum. *ibid.* N. 142.
- ex segmento Intestini Jejunii, *ibid.* N. 179.
- — Ileii ex adulto, *ibid.* N. 73. & 133.
- — pulmonis ovilli, *ibid.* N. 188.
- Apophyses* spuria, vid. Ossium apophyses spuria.
- Appetitus Caninus* à Pyloro relaxato, Obs. An. 74.
- diminutus, à saliva nimis exonerata, ejusque defectu; restitutus vero saliva deglutita, Adv. Dec. II. p. 15.
- Arachnoidea* Cerebri membrana, vid. Cerebri Arach. membr.
- Aranea* Amer. cericeo villosa, Th. Anim. I. N. 32.
- Ind. *ibid.* N. 61.
- Orient. coloris castanei, *ibid.* N. 80. peculiaria ejus, *ibid.*
- tricolor ventre amplissimo crenato, *ibid.* N. 7.
- Argus* cæruleus, *ibid.* N. 6.
- Arizari* fructus, *ibid.* N. 14.
- Armodillæ* foetus, *ibid.* N. 81.

- Arsenicum* assumptum non coagulat sanguinem, sed ventriculum exulcerat, Th. VIII. N. 70.
- Arteria Aorta* ab auctoribus non bene depicta est, Ep. III. p. 23.
- à natura in duos truncos haud est divisa, Ep. III. p. 23. 29. 30.
- dividitur male in truncum adscendentem & descendentem, *ibid.*
- valvulis offectis prædita visa, Obs. Au. 69. fig. 57. Cat. Rar. p. 143.
- ubi sita sit, & emergat? Th. X. N. 42. n. 1.
- *Aspera*, Cat. Rar. p. 172.
- cartilaginea partim, partim etiam membranacea est, *ibid.* p. 154.
- glandulas conglobatas habet à parte posteriori, Th. I. Af. III. N. 5. n. 2.
- inversa ex infante & fœtu, Th. I. N. 2. litt. D. & E.
- ovis immaturi, Th. III. N. 21. & Th. IV. N. 10.
- vere delineata, Th. III. N. 6. tab. 2. Th. VIII. tab. 3. fig. 3.
- vitulina, de Valv. c. 4. Obs. 15. & Th. I. N. 2. litt. A. & D.
- *Brachialis*, Th. IX. N. 8. n. 2.
- *Bronchialis* Anatomicis prioribus fuit incognita, de Valv. c. 4. Obs. 15.
- an habeat venam sociam? Ep. VI. p. 7. 10.
- cum pulmonali per Anastomoses conjuncta, Cat. Rar. p. 162.
- cur condita? de Valv. c. 4. Obs. 15.
- ex art. in cost. emergens, Th. VI. N. 14. n. 1.
- ex infante delineata, Ep. VI. p. 10. & tab. 7. fig. 7.
- Ruyschii à nemine observata aut descripta est, de Valv. c. 3. Obs. 15. Ep. VI. p. 4. & seq.
- sanguinem arteriosum ab Aorta ad pulmones amandans, de Valv. c. 4. Obs. 15.
- *Cervicalis* unde prodeat? Th. VII. N. 31. not.
- *Cotliaca* unde prodeat? Th. V. Loc. Arc. V. n. 4.
- *Coronaria* quænam sit? Ep. III. p. 29.
- *Cystica* plurimos ramusculos largitur hepati, Th. IV. N. 87. qui male habentur pro radicibus vesicæ felleæ, *ibid.*
- ex arcuato flexu Aortæ oriunda à Ravio & Ruyschio observata, Adv. Dec. I. p. 21.
- *Hepatica* quomodo producat Arteriam Cysticam? Th. VIII. N. 37.
- *Intercostalis* superior, Ep. VI. tab. 7. fig. 3. lit. b.
- alia, Ep. IX. p. 11.
- *Magna* quomodo ex corde exeat? Th. VIII. N. 67.
- *Mammaria* interior unde oriatur? Th. I. N. 3. n. 6.
- *Mediastina* dat trunculos ad pericardium, Ep. II. p. 20.
- *Mesenterica*, Cat. Rar. p. 158.
- inferior, Th. I. Loc. Arc. III. lit. G.
- superior, *ibid.* lit. H.
- *Oesophagea* hactenus neglecta nunc delineata, Ep. VI. tab. 7. fig. 3. lit. c.
- *Pericardio-Diaphragmatica* qualis sit? Ep. II. p. 19.
- per medium linguæ decurrens, Th. IX. N. 66.
- *Pulmonalis*, de Valv. c. 4. Obs. 15. & Th. III. N. 17. n. 2.
- cum Bronchiali conjuncta, Cat. Rar. p. 162.
- male ab auctoribus depicta, multoque copiosioribus constat ramusculis, Th. III. N. 24. in not. Th. VIII. N. 71.
- quomodo pulmonem ingrediatur? Th. IX. N. 23. n. 4.
- quomodo subdividatur? Th. I. N. 3. n. 8.
- vitulina loco pulmonis hum. ab auctoribus depicta, Th. X. N. 44.
- *Spermatica* gemina unde oriatur, Th. X. N. 170. litt. H. H.
- hominis quomodo contorqueatur? Th. IV. N. 65. n. 3.
- in quot ramos dividatur? *ibid.* n. 2.
- *Spinalis* eundem exortum non servat, Ep. XII. tab. 13. lit. Z.
- *Splenica* vitulina, Cat. Rar. p. 125. 148. 176. Th. II. Af. III. N. 12. Th. V. N. 12. 62. 72. Th. VIII. N. 38.
- male dicitur excarnis, Th. II. Loc. Arc. VI.
- vitulina sicca, Th. III. Loc. I. N. 1.
- Sub-

- *Subclavia* dextra ex arteria Carotide dextra ortum habet, Th. I. N. 3. n. 5.
- *Venosa*, de Valv. c. 4. Obs. 15.
- *Vertebralis* utraque prodit ex arteriis subclaviis, Th. I. N. 3. n. 6.
- Arteriæ Aortæ Aneurisma*, Obs. An. 37.
- cursus & rami, Ep. III. p. 29.
- delineationes non sufficientes, *ibid.* p. 23.
- divisio in truncum adscendentem & descendentem quo sensu retinenda? *ibid.* p. 30.
- egressus è cordis thalamo sinistro, *ibid.* p. 22. & 23.
- radix cum suis ramificationibus per cor, ejus auriculas & tunicas Aortæ. *ibid.* p. 31.
- truncus cum abscissis ramis, *ibid.* p. 31.
- tres ramos fundit sursum tendentes, Th. IX. N. 70. not.
- *Asperæ* bovinæ pars, Cat. Rar. p. 135.
- constitutio quænam? *ibid.* p. 154.
- & Bronchiorum delineatio culpa, Resp. ad Bidl. p. 20.
- glandula conglobata, Th. I. Af. III. N. 5. n. 2.
- hum. portio Cat. Rar. p. 154. & Th. II. Af. II. N. 17.
- lobulorum vitulinorum forma non convenit cum objectis hum. Th. X. N. 46.
- membrana, glandulis ita dictis referta, Th. I. Af. III. N. 5. n. 1.
- portio, *ibid.* N. 5. Th. VII. N. 65. & Th. VIII. N. 11.
- è vitulo, Th. I. N. 2. F.
- foetus vitulini, Th. X. N. 46.
- portiones exsiccatae, Th. IX. N. 76. & 77.
- ramus, Cat. Rar. p. 162.
- summus in quibus subjectis inveniatur, Resp. ad Bidl. p. 21.
- tunica intima nervea glandulis scatet, Th. I. Af. III. N. 5. n. 2. & Th. II. Af. II. N. 17.
- tunicæ intimæ portiones, tussiejectæ, Th. II. Af. V. N. 4.
- *Bronchialis* anastomosis cum arteria pulmonali, Cat. Rar. p. 162. Ep. VI. p. 10.
- *Bronchialis* constitutio, Resp. ad Bidl. p. 22.
- cursus, de Valv. c. 4. Obs. 15.
- descriptio, *ibid.*
- exortus qualis? Resp. ad Bidl. p. 21. & Th. N. 63. n. 3.
- verus in homine, Ep. VI. p. 10.
- figura è vitulo, de Valv. c. 3. Obs. 15. fig. 9.
- progressus & delineatio in corpore hum. Ep. VI. p. 10. & tab. 7. fig. 1.
- quinam perverse dicantur inventores, Ep. VI. p. 4. quisnam verus, *ibid.* p. 6.
- ramulus delineatus, *ibid.* tab. 7. fig. 5.
- Vena socia, *ibid.* p. 10.
- usus, de Valv. c. 4. Obs. 15.
- *Cervicalis* exortus ex Arteriis Vertebralibus, Th. III. N. 45. n. 6.
- unio cum Arteriis Vertebralibus, Th. V. N. 52. n. 2.
- *Cysticæ* cursus, Th. X. N. 132.
- numerosa proles, Ep. V. p. 22.
- soboles male pro radicibus vesiculæ felleæ delineantur, Th. X. N. 132.
- vesiculæ felleæ, Th. IV. Af. II. N. 7. n. 2.
- *Intercostalis* Aneurisma, Th. IX. N. 5.
- *Magnæ* descendentis segmentum, Th. Max. N. 136.
- descendentis truncus delineatus, Ep. VI. tab. 7. fig. 2. Th. X. N. 170. lit. A.
- & pulmonalis trunci è vitulo recens nato, Cat. Rar. p. 143.
- foetus vitulini portio, Th. VIII. N. 94.
- in truncum adscendentem & descendentem distributio, Resp. ad Bidl. p. 8.
- portio, cujus valvulæ offectæ & coalitæ, Cat. Rar. p. 146.
- rami, Th. VIII. N. 67.
- tres sursum spectantes, Th. IV. N. 96. n. 3.
- Renalis truncus abscissus, Th. I. Loc. Arc. III. lit. C.
- truncus ejusque rami, Th. VIII. N. 25.
- trunci quinam, Th. IX. N. 26.
- *Oesophageæ* exortus variat, de Valv. c. 4. Obs. 10.

Arteriæ Pulmonalis constitutio, Resp. ad Bidl. p. 22.
 — extremitates, Th. IX. N. 79.
 — portiones, Th. III. N. 24. Th. IV. N. 97. Th. VII. N. 46. Th. VIII. N. 94.
 — ramus delineatus, Ep. VI. tab. 7. fig. 5.
 — rami, Cat. Rar. p. 133. 139. Th. VIII. N. 71. Th. IX. N. 26. 40. 79. Th. X. N. 43.
 — illibati summoque artificio soluti, Th. III. N. 24. n. 1. & 2.
 — truncus, Th. I. Af. I. N. 9. n. 3.
 — rami varii, Cat. Rar. p. 144. 152. 153. & Th. X. N. 138. vid. & Pulmonalis. arteria.
 — *Splenicæ* extremitates vasculosæ, Th. III. N. 72.
 — glandulæ fictitiæ, *ibid.* N. 73.
 — humanæ truncus delineatus, Ep. IV. tab. 4. fig. 2.
 — portio, Th. III. N. 72.
 — vitulinæ portiones Th. I. Af. I. N. 2. Th. II. Af. IV. N. 4. Th. III. N. 12. & 72. Th. IX. N. 84.
 — ramus expansus, Th. IV. Loc. Arc. III.
 — rami, Th. X. N. 91. n. 1.
 — *Subclaviæ* ortus quomodo fiat? Ep. III. p. 29.
 — portio delineata, Ep. VI. tab. 7. fig. 3.
 — *Umbilicalis* divisio in cellulas, Cat. Rar. p. 156.
Arteriæ an semper à majoribus in minores ramificentur? Resp. ad Bidl. p. 34.
 — *Asperæ* variæ, Cat. Rar. p. 186.
 — *Bronchiales* & *Mammariæ* contrario quandoque cursu repunt, Resp. ad Bidl. p. 9.
 — *Carotis* & *Subclaviæ* ubi conjungantur? Ep. III. p. 30.
 — *Cervicales* cum quibusnam uniantur, Th. IX. N. 54.
 — *Coronariæ* cordi, ejusque auriculis &c. sanguinem impertiunt, Ep. III. p. 29.
 — *Cysticæ* considerabiles sunt, Ep. V. p. 21.
 — *Intercostales*, Th. VII. N. 47.
 — externæ, Th. VII. N. 27.
 — à nemine descriptæ sunt, Th. I.

N. 16. n. 1. & 4. N. 56.

Arteriæ Intercostales externæ quando inventæ, *ibid.*
 — unde prodeant? Th. V. Loc. Arc. VII.
 — uniuntur cum vasis mammariis internis, Th. VIII. N. 4. n. 3.
 — *Mammariæ* internæ prodeunt ex subclaviis, Th. I. N. 3. n. 6.
 — trunculos largiuntur marginibus cartilaginum costarum, Ep. II. p. 18. earum genuina distributio per spatia costarum, cartilaginea, os Sterni, musculos, Cat. Rar. 177. Ep. II. p. 18. 19.
 — *Mesentericæ* per Intestina distributæ Th. I. Af. III. N. 13. n. 2.
 — quomodo inferiores ramos impertiant Colo Intestino, Th. III. Loc. I. N. 2. n. 2.
 — *Cordis*, vid. Cordis arteriæ.
 — *Nervioptici*, vid. Optici nervi arteriæ.
 — *Pericardicæ*, vid. Pericardii arteriæ.
 — *Piæ Matris*, vid. Cerebri Piæ Matris arteriæ.
 — *Pulmonales*, vid. supra, & Pulmonis arteriæ.
 — *Renales*, vid. Renum arteriæ.
 — variæ repletæ, Th. Max. N. 159.
 — vermibus scatentes, de Valv. c. 4. Obs. 6.
 — *Vertebrales* abscissæ, Th. III. N. 69.
Arteriarum Carotidum rami crassiores, Th. I. Af. II. N. 5. n. 8.
 — trunci, Th. I. N. 4. n. 6.
 — extrema in omnibus corporis partibus diversæ sunt constitutionis, Ep. III. p. 28.
 — extremitates variis locis degenerant in vascula alterius naturæ, Th. VI. N. 73.
 — tunicæ copiosissimas arterias ab artetis Coronariis accipiunt, Ep. III. p. 14.
 — multiplices sunt, Ep. XIII. p. 14.
 — *Frontis* cursus, distributio & ortus, Th. X. Thec. II. N. 14.
 — *Intercostalium* exteriorum ramusculi quemnam cursum sequantur? Ep. II. p. 15. Th. I. Af. III. N. 16. n. 3.
 — soboles bicompositæ, *ibid.* n. 4.
 — propagines peculiari gaudent cursu, *ibid.* n. 2. *Arte-*

Arteriarum Intercostalium reptatus ramulique, Th. VIII N. 27. not.

— trunci ubi adhæreant? Ep. II. p. 18.

— *Lingualium* cursus, vid. Linguae arteriæ.

— *Mammariarum* internarum portiones cum suis ramificationibus, Ep. II. p. 21.

— foboles, Th. IX. N. 19. lit.

A.

— membranæ Hepatis, vid. Hepatis Membrana.

— *Pulmonalium* extremitates e vitulis differunt ab humanis, Th. X. N. 43.

— quarundam extremitates fricatione in aqua simplici sunt dissolubiles, Ep. II. p. 28.

in *Arteriis Mammariis* frequens naturæ lusus est, Resp. ad. Bidl. p. 9.

Arteriosi rami, Th. I. in init. & N. 3. n. 2. Th. IV. N. 44. Th. V. N. 87. Th. VII. N. 3.

Artus anteriores ortu sunt priores, Th. VI. N. 48.

Artuum decurtandorum antiqua methodus infelici successu instituta, Ep. XIV. p. 10. & seq.

— nova methodus, *ibid.* p. 5. 7.

— decurtatio feliciter instituta, *ibid.* p. 10. & seq. judicium super ea, *ibid.* p. 15. & seq.

Ascites, vid. Hydrops.

Ascitis causa ubi hæreat? Adv. Dec. II. p. 34.

Ascite mortuæ cadaveris apertio, Obs. An. 44.

Asparagus Afr. Th. Max. N. 114.

Asthma serosum cum notabili renis calculo, Obs. An. 56.

— & Dyspnæa in homine, in cujus cadavere valvulæ cordis coalitæ & ossæ, thorax aquoso latice repletus fuit, *ibid.* 69.

Atheismus ex admiranda naturæ structura debellari potest, Th. X. N. 86.

Atheroma gignitur ex Hydatidibus, de Valv. c. 4. Obs. 25.

— in Omento repertum, in quo manipulus pilorum, Th. III. N. 63. & nott.

— inter musculos colli bovini repertum, Th. X. N. 3.

— mirabile est, & ejus ingenium à medico vix potest intelligi, Adv. Dec. III. p. 1.

— mirabile in ventriculo inventum, *ibid.* p. 2.

— osseum in pulmone bovino, Cat. Rar. p. 180. Th. IX. N. 98.

— placentæ adhærens, Th. IX. N. 24. n. 1.

— quare ita vocetur? Adv. Dec. III. p. 1.

— quid significet? *ibid.*

— quomodo oriatur secundum Cl. Boerhaave opinionem, Adv. Dec. I. p. 12. & quomodo secundum Ruyschii sententiam, Th. X. N. 3. n. 1.

— varias aliquando corporis partes continet, scil. dentes, ossa, pilos, Th. IX. N. 48.

— ventriculi humani, in quo pili, dentes & crus inventa, Th. Max. N. 160. & Adv. Dec. III. p. 2. & seq.

Atheromatis bovini substantia peculiaris, Th. X. N. 3. n. 1.

— contentum admirandæ formæ, Adv. Dec. III. tab. 2. fig. 4.

— continens & contentum, Th. VI. N. 6.

— quænam origo? Adv. Dec. I. p. 12.

de *Atheromate*, Adv. Dec. III. p. 1.

Atheromata duo pilosa inter cervicis bovinae musculos reperta, Th. VI. N. 6. & Th. X. N. 3.

— ossæ facta duo, Cat. Rar. p. 180.

— in ovario, Adv. Dec. I. p. 6.

Atonia Ileorum quid sit? Obs. An. 91.

— unde proveniat? *ibid.*

Atrophia orta à salivæ defectu, Adv. Dec. II. p. 15.

Atrophia partes nonnullæ corporis indurescunt & ossescunt, Obs. An. 70.

Attrax partium facultas non improbat, Adv. Dec. II. p. 11. 18.

Auditus organum quoad structuram internam ab auctoribus sufficienter non est detectum, Ep. VIII. p. 4.

— organum, Th. VIII. N. 6. n. 2.

— organi interna cavitas membrana tenuissima obducitur, quæ tota vasculosa, Ep. VIII. p. 5. 6. 10. 11.

— interni structura, *ibid.* p. 4. Audi-

Auditus Organi membrana tympani constat ex tribus lamellis, Ep. VIII. p. 10.
 — duplicaturam habet, *ibid.* hæc in foetu ad huc membranula obducitur, quæ vero postea evanescit, Th. III. N. 76. hæc membrana copiosissima vasa sanguinea ab Arteria Carotide externa habet. Ep. VIII. p. 10. 11. Th. II. Af. VI. N. 3. n. 4. ea tamen glandulas non habet, Th. IV. N. 24. not.
 — gemina est, Th. II. Af. VI. N. 4. n. 1. Th. III. N. 36. 37. n. 1.
 — innumeris gaudet arteriis, peculiari cursu reptantibus, Ep. VIII. p. 10. & tab. 9. Th. III. N. 36. n. 2. N. 37. n. 2. N. 70. n. 2. N. 76. n. 2.
 — pertusa in medio, Th. VI. N. 124.
 — membranam tympani inter & os orbiculare nullam unquam Ruyschius aperturam invenit, Th. VIII. N. 6. n. 2. Th. II. Af. VI. N. 3.
 — vasorum sanguineorum numerus, Ep. VIII. p. 5.
 — os petrosum, Th. II. Af. II. N. 9. & N. 17. Th. VI. N. 105.
 — cum annexo meatu auditorio, Th. III. N. 70.
 — foetus hum. Th. II. Af. VI. N. 4. Th. III. N. 76.
 — hominis, Th. V. N. 61.
 — in duas partes dividitur, Th. II. Af. VI. N. 4.
 — infantis, Th. III. N. 37. Th. IV. N. 20.
 — ubi à squammoso separetur? Th. III. N. 37. n. 1.
 — os squammosum foetus nuper nati, Th. IV. N. 28.
 — infantis, Th. IV. N. 1.
 — — præcedit in ossificatione os lapidosum, Cat. Rar. p. 109.
 — ossis petrosi canalis deficiens, Cat. Rar. p. 107.
 — — capsula quænam sit? Th. II. Af. VI. N. 4. n. 2.
 — — cochlea & canales ossei, Th. IV. N. 22.
 — ossis squammosi & lapidosi differentia, Cat. Rar. p. 105.
 — ossa temporum diversa, Th. II. Af. VI. N. 4. n. 4. Th. III. N. 36. Th. VI. N. 124. Th. X. N. 68.

— ossiculum Incus, Th. IV. N. 25.
 — & Malleolus quomodo co-hæreant? Th. II. Af. VI. N. 4. n. 6. gaudent quoque vasculis arteriosis, Ep. VIII. p. 5.
 — orbiculare, Th. IV. N. 1.
 — partis superiori, Stapedis annexum, Th. II. Af. VI. N. 4. n. 7.
 — quantum revera datur, Th. IV. N. 25.
 — ossicula confusa, Th. VIII. N. 6. n. 1.
 — magnitudine naturali delineata, Ep. VIII. tab. 9. fig. 2.
 — periostrium habent, Ep. VIII. p. 7. imo & vasa sanguinea, *ibid.* & tab. 9. fig. 1.
 — varia, Cat. Rar. p. 105. 181. Th. VIII. N. 6. n. 1. Th. X. N. 9. & 68.
 — Stapes peculiare habet ligamentum, Th. IV. N. 20. n. 1.
 — Stapedis situs naturalis, Th. II. Af. VI. N. 4. n. 3. Th. V. N. 37.
Avicula Amboinensis tricolor in totum conservata, Th. Anim. I. N. 29.
 — alia præparata, *ibid.* N. 41.
 — Cap. Bon. Sp. *ibid.*
 — Ceylanica, *ibid.* N. 72.
 — cur Crocea dicta? *ibid.*
 — quadricolor, *ibid.* N. 2. ejus delineatio, *ibid.* tab. 1. fig. 1.
 — Indiæ Orient. *ibid.* N. 64.
 — Mellivora Ind. Occid. *ibid.* N. 6. cur ita vocetur? *ibid.*
 — Paradisæa rarissima, Th. Max. N. 25.
Avicularum Sceleta, vid. Sceleta.
Aurantia pomi ramus, Th. IX. N. 54.
Aura seminalis, vid. Semen.
Auricula Cordis, vid. Cordis Auricula.
 --- foetus hum. Th. IV. N. 39.
 --- ovilli immaturi, Th. Max. N. 48.
 --- recens nati, Th. VIII. N. 83.
 --- hominis, Th. VI. N. 35.
 --- adulti, Th. IV. N. 26. Th. V. N. 23.
 --- humana, Th. IX. N. 6. Th. X. N. 154. Th. Max. N. 104.
 --- infantis, Th. I. Af. III. N. 21. Th. VI. N. 78. Th. VII. N. 7. & 42.
 --- poros cutaneos satis visibiles habet, Th. I. Af. III. N. 21. n. 1. Th. V. N. 23.
 --- vasculis sanguineis copiosis referta. Th. I.

- Th. I. Af. III. N. 21. n. 2. Th. IX. N. 6.
Auriculæ pori, eorumque vascula sanguinea & reptatus, Th. I. Af. III. N. 21. n. 1.
 — vivus color, Th. VIII. N. 42. n. 2.
Auris marina, Th. IX. N. 62. lit. A. & B.
Azygos Vena, vid. *Vena Azygos*.
- B.
- B**agre, piscic, Th. Anim. I. N. 38.
Balani magni dorso cancri con-nati. *ibid.* N. 88.
Balsamationis corporum encomium, Ep. V. p. 15.
 — methodi diversæ, Th. IV. N. 49. n. 1.
Balsaminæ maris Ceylanici ramus, Th. Max. N. 157.
Bartischii instrumentum curvum esse debet, Ep. XIII. p. 19.
 — ex cupro æque aptum existit, *ibid.*
 — in vero palpebræ prolapsu &c. inutile est, *ibid.* p. 18.
 — usum habet in palpebræ excre-scentia, & elongati præputii ampu-tatione, *ibid.*
Been-eter qualis sit affectus? Obs. An. 81. unde ortum ducat? *ibid.*
Been-zuiger qualis affectus? Cat. Rar. p. 179.
 — & *Been-vreeter* differunt, *ibid.*
Bezoardici lapidis fragmenta rara, Th. IX. N. 4.
Bilis crassior in Vesicula fellea reperta unde? Obs. An. 31.
 — per Porum biliarium & ductum Cy-sticum in intestina defluit, Obs. An. 31.
 — qua via ad Vesiculam felleam dedu-catur? Ep. V. p. 18. & seq.
 — quomodo in Vesiculam biliariam in-tret? Resp. ad Bidl. p. 13.
 — Vesiculâ felleâ contenta, non differt ab ea, quæ in Poro biliario reperitur, Obs. An. 31.
Bilis viæ ad Vesiculam quomodo fiant? Ep. V. p. 16.
Boerhaaviana lacunæ, vid. *Cutis la-cunæ*.
- Boopilus* è stomacho vaccæ, Th. Max. N. 169.
Brachii amputatio, Ep. XIV. p. 9. & seq.
 — amputati pars cum manu, *ibid.* tab. 17. fig. 1.
 — Aneurisina periculosum feliciter cu-ratum, Obs. An. 2.
 — humani venæ, Cat. Rar. p. 145.
 — musculi, vid. *Musculi brachii*.
 — pars cum vermiculi residuo, in ejus cavo hærente, Adv. Dec. III. tab. 1. fig. 3.
Brachia foetuum hum. Th. III. N. 1. Th. VI. N. 20. Th. VII. N. 58. Th. IX. N. 9. lit. A. & N. 50. Th. X. N. 148. Th. Max. N. 50. & 79.
 — hum, Cat. Rar. p. 166.
 — infantum varia. Th. I. N. 3. & N. 90. Th. II. Af. III. N. 5. & n. 1. Th. III. N. 14. Th. IV. N. 12. Th. V. N. 16. Th. VI. N. 23. 26. 27. 28. 34. & 110. Th. VII. N. 21. Th. VIII. N. 22. & 74. Th. IX. N. 8. 33. & 51. Th. X. N. 161.
 — puerorum varia, Th. V. N. 2. & seq. Th. VI. N. 36. Th. VII. N. 18. Th. X. N. N. 71. Th. Max. N. 90. & 196.
Bregmatis ossa, vid. *Ossa Bregmatis*.
Bronchialis Arteria, vid. *Arteria Bron-chialis*.
Bronchiorum Cartilaginum omissio, Resp. ad Bidl. p. 22.
Bubonocèle, vid. *Hernia Inguinalis*.
 — ex terrore Herniæ Cysticæ juncta, Obs. An. 98.
Bubo Venereus aperiendus ante maturi-tatem, Obs. A. 41.
 — apertus lympham copiose stilla-bat, cujus effluxus peculiari arte inhi-bitus, *ibid.*
 — est glandulæ Inguinalis tumor & inflatio, *ibid.*
 — quomodo tractandus? *ibid.*
Buccæ humanæ portio, Th. X. N. 139.
Buccarum constitutio, Th. VII. N. 41. not. Th. X. N. 136.
 — papillæ nervæ, Th. X. N. 136.
 — portio, Th. VII. N. 41.
 — tunica papillo-nervosa est ejusdem fere constitutionis, cujus gulæ ven-triculi,

tricoli, &c. *ibid.* n. 2.
Buccinum ex Oceano magno, in cu-
 jus dorso adnatum insectum marinum
 Th. Anim. I. N. 37.
 — Guinense papillarum majus, *ibid.*
 N. 91. ejus limax, magnitudine Buc-
 cinum superans, *ibid.*
Bufo parvus cinereus, *ibid.* N. 11.
Bursula crassa cum inhærente animalcu-
 lo per vomitum ejecta, Th. IX. N.
 48.

C.

C *Adaver* foetus hum. sex fere men-
 sum, Th. VIII. N. 57. n. 1.
Cadavera an à præparatione Ruyschia-
 na mutationem accipiant? Ep. XIII.
 p. 9.
 — balsamata an aërem possint ferre?
 Resp. ad Bidl. p. 30.
 — sepulta ob quasnam causas vermibus
 impleantur? Adv. Dec. II. p. 46.
 — quomodo in sandapilis mutantur?
 Adv. Dec. II. p. 46.
Cadaverum apertio male negatur Anato-
 micis, *ibid.* p. 44.
 — mutationes, Th. II. Af. III. N.
 15.
 — sepulorum diversa constitutio, Adv.
 Dec. II. p. 46.
Calculosa materia, globulo succini & of-
 ficulo cerasi in naribus accreta,
 Obs. An. 44.
Calculosis arenulis fibræ Vesicæ undique
 obfessæ, Th. III. ab init.
Calculosorum mictio sanguinolenta un-
 de tam facile fiat? Cat. Rar. p. 156.
Calculus alterum calculum veluti nu-
 cleum in sua cavitate continens, Th.
 III. ab init.
 — ante exsiccationem mollis, ad
 duritiem lapideam exsiccatus, Th.
 IV. N. 77.
 — asperimus exsectus, Th. I. lit. I. ab
 init.
 — compositus ex senis calculis rotun-
 dis, cum septimo superimposito, Th.
 III. lit. K.
 — è faucibus tussi ejectus, Th. I.
 lit. I.
 — è pelvi, Th. I. lit. H.
 — è pulmone hum. tussi ejectus, Th.

III. lit. P. not.
 — figurâ fructum mori imitans, Th. I.
 lit. C.
 — horrendus in utraque renum pelvi,
 Obs. An. 95.
 — hum. colore lapidem Bezoardicum
 Orient. imitans, Th. III. ab. init.
 — formâ manubrii scipionis, Th. I.
 lit. B.
 — magnitudine pugni, Cat. Rar.
 p. 162.
 — octangularis affabre in Vesica
 politus. *ibid.* p. 148.
 — superficie inæquali, *ibid.* p.
 162.
 — in Bronchiis pulmonalibus, *ibid.*
 p. 132.
 — in ductu Cystico Hydropici, Obs.
 An. 87.
 — in hepatis Parenchymate repertus, de
 Valv. c. 4. Obs. 24.
 — in renibus frustra quæsitus, Adv.
 Dec. I. p. 23.
 — inter defuncti crura repertus. Th. I.
 lit. O.
 — intestini Coli, Cat. Rar. p. 35.
 — in Vesica gliris inventus, Th. IV.
 N. 71.
 — in Uretere hærens, Obs. An. 94.
 — magnus aspera superficie, Th. III.
 lit. P.
 — extractus Th. I. lit. S.
 — formâ Zingiberis, Th. I. lit.
 R.
 — moriformis, Th. III. lit. L.
 — maximi mori fructum imitans,
ibid. lit. O.
 — major, Th. I. lit. Q.
 — marmoreus in Vesicula fellea reper-
 tus, Th. X. N. 135.
 — mollis in Lithotomia pessimus, Th.
 VI. N. 62.
 — niger formâ Zingiberis, Th. I. lit.
 G.
 — pullus, *ibid.* lit. M.
 — renis in cane, de Valv. c. 4.
 Obs. 2.
 — in puello, Obs. An. 57.
 — notabilis in Asthmatico, Obs.
 An. 56.
 — renum qualis affectus? Obs. An.
 15.
 — Vesicâ exsectus, Th. I. lit. P.
 — Ve-

- Vesicæ felleæ hum. Cat. Rar. p. 144.
- urinariæ cum hujus ad digiti usque latitudinem purulenta incrassatione. Obs. An. 89.
- in gliribus familiaris, Th. III. N. 59. & Th. IV. N. 71.
- in Hollandia frequens, Obs. An. 1.
- inter tunicas Vesicæ non invenitur nisi post prægressam ulcerationem, Th. II. Af. III. N. 5. n. 2.
- licet sentiatur per Catheterem tamen Lithotomus falli potest, Th. IV. N. 70. n. 2.
- magnus sæpe crassioris Vesicæ causa est, Adv. Dec. I. p. 8.
- Vesicæ urinariæ rarissime, si unquam, connascitur, Th. II. Af. III. N. 5. n. 2.
- Ureteri inclusus, Th. I. lit. W.
- *Calculi* ex puella figura, Th. IX. N. 92.
- frustum. cavitatem præditum, in qua continuit alterum calculum? Th. III. ab init.
- nigerrimi frustula admodum mollia, Th. VI. N. 62.
- *Calculus* Vesicæ urinariæ adhæsisse si aliquid carnosum per Lithotomiam simul extrahatur, signum haud est, Th. II. Af. III. N. 5. n. 2.
- *Calculi* aliquot hum. diversæ magnitudinis & formæ, Th. IX. N. 29.
- à Lithotomo extracti, Th. I. lit. E.
- duo combinati, Th. III. lit. M. M.
- è vetulæ mamma exsecti, Th. I. lit. L. L.
- ingentes ex muliere 68. annorum per incisionem extracti, Th. IX. N. 92.
- nucis Moschatæ magnitudine in Vesicula fellea inventi, Th. V. N. 19. quomodo differant ab aliis, qui sæpe in hac Vesicula inveniuntur? *ibid.* n. 1.
- per tussim ejecti è pulmone, Th. I. lit. K. K.
- è pulmone bovino, Cat. Rar. p. 132.
- è Vesica biliaria hum. ad intestina pro-

- pulsi, Th. V. N. 32. eorumque levitas, *ibid.* alii, Th. V. N. 31.
- fellea hum. Cat. Rar. p. 123.
- Th. I. lit. X. X. X. Th. IX. N. 80. eorum levitas, *ibid.*
- exsecti è vesica vetulæ, Th. I. lit. D. D. ejus rei admiranda historia, *ibid.*
- franguntur sæpe in operatione absque operatoris culpa, Th. III. not. ab init.
- hum. aquæ innatantes, Th. V. N. 32.
- rupeim componentes, Th. III. ab init.
- molles sunt pessimæ naturæ, Th. VI. N. 62.
- parvi è digiti articulis mulieris podagricæ, Th. I. lit. N.
- humani per vias urinarias excreti *ibid.* lit. A. A. A.
- per alvum excreti, Th. II. Loc. Arc. VIII.
- ab equo, *ibid.* veritas hujus rei exemplis probatur, *ibid.*
- in equo lapide Bezoar dico quoad virtutem convenire dicuntur, *ibid.*
- per Coli membranas dispersi, quid sint? Cat. Rar. p. 129.
- plurimi in Vesica urinaria vaccæ reperi, Th. IV. N. 51.
- pulli sunt pessimi, Th. III. ab init.
- pulmonis, Cat. Rar. p. 40.
- quadraginta duo ex octogenaria extracti, Obs. An. 1. & Th. VIII. N. 102. not.
- quidam componuntur ex lamellis tenuioribus, Th. III. p. 2. & 6.
- renis insolitæ magnitudinis in puellulo trium annorum, Obs. An. 57.
- varii è renibus exsecti, Th. I. lit. V.
- ex variis corporis partibus delinæti, Th. I. & III. ab init.
- nigricantes, Th. I. lit. V.
- generis, Cat. Rar. p. 160.
- octanguli è vetula, *ibid.* p. 180.
- *Calculorum* è corpore hum. excretorum racemus, *ibid.* 123.
- extractio per Urethram difficilis est, ubi contra naturæ leges Urethra in superio-

- periore parte penis repit, Th. III. N. 5. n. 1.
- extractio quomodo in sexu sequiore instituenda, Th. IX. N. 92.
- fractio non semper Lithotomis imputanda, Th. III. ab init. not.
- humanorum compositio varia, Th. III. ab init. not.
- sectio, Th. VIII. N. 102. not.
- in sexu sequiore eo, quo in viris facere solent, modo instituta, Th. IX. N. 92.
- mirabilis in octogenaria, Obs. An. 1.
- sectionis exempla quædam, Ep. XIV. p. 3. & seqq.
- Calculos* secandi methodus Fratris Jacobi laudatur, *ibid.* p. 3. 9.
- Calculis* hum. referta capsula, Cat. Rar. p. 157.
- ex *Calculis* in Uretere hærentibus Ischuria lethalis, Obs. An. 15.
- Calor partium* vel major vel minor à majori vel minori arteriarum copia dependet, Ep. XIII. p. 14.
- Calycis* Skeleton, vid. Skeleton.
- Campanula Valerianoidis*, Th. Anim. I. N. 21.
- Cancellus Americanus*, Th. Anim. I. N. 46.
- Cancer* cutis unde oriatur? Adv. Dec. I. p. 12.
- Cancris* marini delineatio, Th. Anim. I. tab. 5. fig. 2.
- vera origo secundum Cl. Boerhaave, Adv. Dec. I. p. 12.
- Caniculus* bicolor, Th. Max. N. 113.
- Caniculo* simile animalculum per os ejectum, Th. IX. N. 48. & Adv. Dec. I. p. 18.
- Caninus appetitus* à Pyloro relaxato, Obs. An. 74.
- Cantharides*, Th. Anim. I. N. 2. n. 4. & N. 6.
- Cantharifera* herba, Th. Max. N. 54.
- Capensis* fruticis ramulus Portulacæ folio, Th. VII. N. 39.
- Capilli* in Aethiopissa ad palpebras extensi, Th. V. N. 74.
- non crescunt post mortem, Th. IX. N. 8. n. 4 & Adv. Dec. II. p. 46.
- quam pinguedine inungantur? Adv. Dec. I. p. 11.
- quid sint? Th. VIII. N. 97. n. 2.
- Capillorum* copia sponte à capite prolapsorum, Th. IX. N. 50. & Th. X. N. 1. lit. B.
- morbus quidam, Adv. Dec. I. p. 11.
- Capitium* è cute capitis infantis, Th. Max. N. 10.
- Capricornulus* Africanus, Th. Anim. I. N. 2. n. 2.
- Capsula Atrabilaria* quid sit? Th. X. N. 152. quomodo sit divisa? *ibid.*
- Capsula Atrabilaria* magnitudo, Th. X. N. 152.
- Caput* avis Afr. Th. Anim. I. N. 43.
- deforme foetus oxini, sine ore nati, Th. IV. N. 55. n. 1. ejus delineatio, *ibid.* tab. 1. fig. 4.
- foetus Aethiopissæ, Th. VII. N. 23.
- hum. Th. V. N. 20.
- monstrosus vituli, de Valv. c. 4. Obs. 4.
- osseum, Cat. Rar. p. 113. lit. A. *ibid.* p. 114. & 115. lit. F. & p. 116. lit. K.
- adulti hominis, Cat. Rar. p. 115. lit. G. 116. litt. I. & L. & p. 130.
- divisum, *ibid.* p. 178.
- cerebri cavitate destitutum, Th. VIII. N. 1. n. 2.
- Embryonis abortivi, Cat. Rar. p. 106.
- foetus hum. Th. Max. N. 80. & p. 105.
- gallinæ, Th. IV. N. 18.
- humanum, Cat. Rar. p. 113. lit. B. 114. lit. C. 161. & p. 178.
- infantis, Th. V. Loc. Arc. I. Th. IX. N. 30. unde substantia lapidea oblitum sit? *ibid.* n. 1.
- meretricis, valde morbo Venereo exesum, Cat. Rar. p. 174.
- prodigiosum vituli Hydrocephali, *ibid.* p. 178.
- pueri, *ibid.* p. 116. lit. M.
- pueri octo fere annorum, Cat. Rar. p. 115. lit. H.
- senis,

- *fenis*, Obs. An. 82. & Cat. Rar. p. 153.
- *testudinis*, Th. VII. N. 76.
- *vetulæ*, Cat. Rar. p. 114. lit. D.
- *vituli*, *ibid.* p. 175.
- *quadrupedis Americani*, Th. IX. N. 31.
- *simiæ albissimum*, Cat. Rar. p. 178.
- Capitis* contusioni Solo fomento, absque incisione, felicitur prospectum, Obs. An. 60.
- *dolores quibusnam mediis arcendi?* Obs. An. 40.
- *foetus humani portiones*, Th. I. Af. I. N. IV. & Th. Max. N. 195.
- *foramina prodigiosa*, Cat. Rar. p. 114.
- *infantis segmentum*, Th. Max. N. 69.
- *ossei foetus hum. pars superior*, Th. I. N. 3. n. 1. Th. Max. N. 26.
- *officula varia triangularia*, Cat. Rar. p. 177.
- *quodnam centrum ossificationis?* *ibid.* p. 105.
- *tumores in infantibus à postica parte dependentes &c. cum Hydrocephalo affinitatem habent*, Obs. An. 52.
- *vasorum diversitas*, Th. Max. N. 182.
- *vitulini glandula Parotides*, Th. Max. N. 184.
- *rete admirabile*, *ibid.* N. 110.
- Capite* toto privatus vitulus, Adv. Dec. I. p. 21.
- Capita* duo in uno foetu hum. *ibid.*
- *infantum varia*, Cat. Rar. p. 144. & 173. Th. I. N. 4. 5. Th. II. Af. V. N. 5. Th. III. N. 4. & 16. Th. IV. N. 1. Th. VIII. N. 42. Th. IX. N. 56. Th. X. N. 22. & N. 75.
- *puerorum aliquot*, Th. II. Af. II. N. 14. Th. VI. N. 3. Th. VII. N. 29. & 31. Th. Max. N. 22. & 94.
- Capitum* hum. partes variæ, Cat. Rar. p. 176.
- Carchariæ*, vivipari piscis, foetus, Cat. Rar. p. 182.
- Carduus rarissimus*, Th. Anim. I. N. 2. N. 1.
- Cardui* minimi rarissimi ramus, Th. Max. N. 6.
- *tomentosi caput*, Th. Max. N. 90.
- Caries* costarum ab Aneurismate Aortæ, Obs. An. 37.
- *maxillæ inferioris subblata*, Th. IX. N. 29.
- *palati cum fungo Cauteriis &c. curata*, Obs. An. 48.
- *tibiæ vid. Ossium tibiæ caries.*
- Carneum* segmentum pediculo & ungicula præditum, Adv. Dec. III. tab. 2. fig. 6.
- Carnosa membrana* est proprie adiposa five Cellulosa tunica, Ep. I. p. 8.
- Cartilaginis* vasa, Adv. Dec. II. p. 3.
- Cartilagines* gaudent vasculis sanguiferis, Adv. Dec. III. p. 33.
- Caryophilli Regii*, Th. I. N. 31.
- Cataplasma* egregium in Gangræna, Obs. An. 75.
- Cauda equina* Medullæ Spinalis, vid. Medulla Spinal.
- *ossea anguillæ*, Th. VIII. N. 84.
- Cauterium actuale* optimum remedium est post extirpatam corruptam portionem, Obs. An. 48.
- Cellulæ* adiposæ, Cat. Rar. p. 183.
- Cellularum* adiposarum demonstratio, Th. III. N. 79. n. 3.
- Cellulosa membrana* flatu detegenda est, Ep. I. p. 8.
- *in Scroto continua est cum penis & Septi membrana cellulosa*, Th. X. N. 105.
- — — est proprie membrana Dartos, Ep. I. p. 8. Th. X. N. 95.
- — — fibris aliquando donatur, hinc Scrotum corrugari & contrahi potest, Ep. I. p. 8.
- — — vasa sanguinea copiosissima habet, Adv. Dec. II. p. 22.
- — — universo in corpore sub cute reperire & demonstrari potest, Th. III. N. 29. n. 2.
- *quid sit secundum Ravium?* Resp. Rav. p. 15.
- Centinodia*, Th. VIII. N. 57. n. 1.

- *floribus argenteis*, Th. Anim. I. N. 14.
- Centrodii ramuli*, *ibid.* n. 6.
- Cephalæa* à Setaceo applicito cessans, eodemque remoto recurrens, idque aliquoties, Obs. An. 40.
- Cephalicum* fomentum, *ibid.* 60.
- Cerasti* officulum diu in naribus hærens, cortice lapideo obductum, *ibid.* 44.
- Cerastes* Ceylanicus cinereus, duo cornicula gerens, Th. Anim. I. N. 15.
- Cerebellum* à cerebro ratione externæ figuræ differt, Ep. VII. p. 6.
- depictum, Ep. XII. tab. 15. fig. 4.
- ex variis lamellis circularibus transversis compositum cernitur, Ep. VII. p. 7. Ep. XII. p. 20. tabb. 13. & 15.
- foetus hum. Th. V. N. 48.
- humanum, Th. III. N. 31. Th. X. N. 7. & N. 15.
- induratum, Th. III. N. 29.
- inversum cum annexis, Th. III. N. 45. Th. VII. N. 31. not.
- infantis, Th. V. N. 98.
- *Pia Matre* obductum, Ep. XII. tab. 13. lit. A.
- pueri, Th. I. Af. II. N. V.
- Cerebelli* arteriarum distributio, Th. III. N. 45. n. 5.
- constitutio quænam? Ep. XII. p. 19. 20.
- dissectio methodo Vieussenii instituta non satisfacit, Ep. XII. p. 20.
- dissecti variæ portiones, Cat. Rar. p. 181.
- figuræ gemina descriptio, Ep. XII. p. 20.
- humani arteriæ innumeræ, Th. III. N. 29. n. 2. & N. 45. n. 2.
- lamella, Th. VI. N. 121.
- naturalis constitutio & color, Th. III. N. 45. n. 1.
- *Plexus Choroideus*, Th. III. N. 45. n. 3.
- portiones, Th. V. N. 65. 66. Th. VIII. N. 59. Th. IX. N. 52. Th. X. N. 26.
- lamellæ quædam, Th. III. N. 16. n. 5.
- *Medulla Oblongata* & parte inferiore & superiore corpora Pyramidalia & Olivaria habet, Th. V. N. 65. n. 2. & N. 66. n. 1.
- lateraliter visa, Ep. XII. tab. 15. fig. 5.
- *Medullæ oblongatæ* caudex, Ep. XII. p. 24.
- corpus globosum, Th. I. Af. III. N. 11. n. 4.
- infantis portio, *ibid.* N. 11.
- portio depicta, Ep. XII. tab. 14. fig. 5.
- portiones, Th. I. Af. II. N. 5. & Th. X. N. 26.
- protuberantiæ, Ep. XII. tab. 14. Th. I. Af. III. N. 11. n. 1. 2.
- sulcus, *ibid.* n. 3.
- variæ apparentiæ parte averfa, Ep. XII. tab. 15.
- *Pia Mater* cum suis process. falcif. Ep. VII. tab. 8. fig. 2. Th. IV. N. 6.
- delineata, Ep. VII. tab. 8. fig. 1.
- *Processus Vermiformis*, Th. V. N. 65. n. 1.
- *Prominentiæ* non minus ob formam processûs vermiformes nominandæ, quam veri processus vermiformes, Ep. XII. tab. 13.
- ubi sint? Th. V. N. 78. n. 1.
- subdivisio quænam? Ep. XIII. p. 20. & Th. IX. N. 52.
- *substantia* eadem est, quæ Cerebri, nempe corticalis & medullaris, Ep. XII. p. 20.
- medullaris divaricatos arboris ramos refert, *ibid.* & Th. IX. N. 52.
- *substantiæ* Corticalis portio delineata cum suis subdivisionibus in innumeras particulas, Ep. XII. tab. 15. fig. 5. Th. IX. N. 52.
- subdivisio, Th. V. N. 52. n. 4.
- tunica secunda *Arachnoidea*, Th. III. N. 29. n. 3.
- transversim secti pars inferior, Th. IX. N. 73.
- vitulini portio, Th. Max. N. 40.
- Cerebrum* caret vasis Lymphaticis, Th. IX. N. 53.
- ceti habendum pro spermate ceti, Th. X. N. 73.
- dif-

- disseccandi varii modi, Ep. XII. p. 10. & seqq. vid. Cerebri sectio.
- ejusque partes pulchre delineantur, Ep. XII. tabb. 13. 14. 15.
- foetu etiam mortuo quando non putrescat? Th. Max. N. 158.
- hum. induratum & inversum, Cat. Rar. p. 128.
- in foetu deficiens, Th. VIII. N. 1.
- in oleo coquendi methodus, Ep. XII. p. 5.
- in tribus foetibus humanis non repertum, Adv. Dec. I. p. 20.
- inversum & cranium exemptum, Ep. XII. tab. 13.
- ovinum induratum, Cat. Rar. p. 139.
- Willifiana methodo præparatum, Th. III. N. 65. plurimas particulas conspiciendas præbet, *ibid.*
- quomodo à Cerebello differat? Ep. VII. p. 6.
- Cerebri absentia in foetu hum. Th. VIII. N. 1.
- *Arachnoidea membrana* à quibus detecta, Resp. ad Bidl. p. 16.
- inflata pseudo-vasa lymphatica repræsentat, Th. VII. tab. 2. fig. 2.
- nulla habet vasa sanguinea, Ep. IX. p. 8. Ep. XIII. p. 10. Adv. Dec. III. p. 28.
- quare ita dicatur? Ep. IX. p. 28.
- quare vasculosa videatur? *ibid.* p. 9.
- quomodo detegenda, *ibid.* p. 7. tab. 10. lit. D.
- tertia cerebri membrana est, *ibid.* p. 4.
- *Arachnoidea membranae* convolutiones genuinae, Ep. IX. p. 9. tab. 10.
- delineatio falsa, Resp. ad Bidl. p. 7.
- quare ita difficilis? Ep. IX. p. 7.
- portio, Th. I. Af. II. N. 5. n. 6.
- tenuitas & subtilitas, Ep. IX. p. 8. & 10. Resp. ad Bidl. p. 7. 16.
- vasa sanguinea oculis non possunt videri, Ep. IX. p. 8. Th.
- IV. N. 6. not. Adv. Dec. III. p. 28.
- *Arteria Cervicalis* à Vieussenio ita dicta, Ep. XII. tab. 13. lit. X.
- Spinalis eundem exortum non semper observat, *ibid.* tab. 13. lit. C.
- *Arteriae*, Th. III. N. 23. Th. Max. N. 127.
- per medullarem Cerebri substantiam, Th. II. Af. IV. N. 7.
- *Arteriarum* per Piam Matrem reptatus, Ep. XII. tab. 13.
- tenuitas unde veniat, Th. IX. N. 53.
- *Cavitates* laterales quid sint? Th. V. N. 79.
- *Corpora Olivaria*, Th. V. N. 78. n. 2.
- *Pyramidalia* & *Olivaria* à Cl. Vieussenio in cerebri inferiore parte inventa, similiter à Cl. Ruyschio etiam in parte superiore detecta, Ep. XII. p. 25. 26. tab. 14. fig. 5. quid sint? *ibid.* p. 25.
- *Cortex*, vid. Cerebri substantia Corticalis.
- *Dura Mater* expansa, Th. Max. N. 205.
- hominis, Th. VII. N. 34. & 35.
- delineata, *ibid.* tab. 1. fig. 3.
- Pericranio interno tecta, Th. IX. N. 26.
- puellæ giganteæ, Th. VII. 36.
- tendinosa & tenax est, Th. I. N. 5. n. 6. Th. V. N. 6.
- vasa sanguinea plurima habet; Th. III. N. 65. Th. IV. N. 81. Th. V. tab. 2. fig. 4.
- *Durae Matris* arteriarum elegantissima repletio, Th. IV. N. 80.
- constitutio, Th. V. N. 6.
- ex ejus falce productio præternaturalis membranacea observata est, Th. IX. N. 26.
- falx. *ibid.*
- & infundibulum exsiccatum, Cat. Rar. p. 181.
- in ejus sinu longitudinali observata à Pacchonio corpuscula sub-

- rotunda miliaria describuntur & depinguntur, Th. VII. N. 34. 35. & 36. & tab. I. seq.
- *Processus falciformis* cristæ galli non solum, sed etiam interiori parti ossis frontis adhæret, Th. I. Af. I. N. 9.
- pueri portio, Th. IV. N. 80.
- *Sinus falciformis*, Th. V. Loc. Arc. I. n. 1. Th. IX. N. 26.
- habet vasa sanguinea, Th. III. Loc. II. N. 7. not.
- longitudinalis non immediate ab arteriis sanguineis accipit repletionem, sed mediantibus venis, Th. VIII. N. 2. not.
- sinibus lateralibus apertis videtur sinus quartus, Th. I. N. 4. n. 3.
- fabrica quænam, Adv. Dec. III. p. 4.
- *Fibrillarum* nervearum principium, Ep. XVI. p. 11.
- foetus flaccidi vaccæ frustum, Th. Max. N. 158.
- *Fornix* cum duobus ejus brachiis, Th. V. N. 79.
- *Glandula Pinealis*, Th. X. N. 26.
- intrinsecus porosa est, sed neutiquam cum ceteris corporis partibus glandulosis convenit, Th. I. Af. V. N. 5. n. 3.
- membranâ tegitur satis crassâ, *ibid.* n. 4.
- in qua ossicula, ab aliis calculi habita, inventa, Th. V. N. 63. tab. 3. fig. 5.
- *Pituitaria* nonnihil eminens, Th. I. N. IV. n. 5.
- glandulas quinam statuunt? Ep. XII. p. 17.
- hominis adulti portio, Th. X. N. 8.
- hum. lamella, Th. V. N. 86.
- pars anterior, Cat. Rar. p. 138.
- inferior, Th. V. N. 78.
- partium recensio, Cat. Rar. p. 128.
- portio delineata, Th. VII. tab. 2. fig. 2.
- portiones, Cat. Rar. p. 181.
- Th. III. N. 33. Th. V. N. 45. 49. & 84.
- Th. IX. N. 54. & 56. Th. X. N. 28.
- Th. X. N. 153.
- lapidis instar induratæ, Th. II. Af. II. N. 94. & Th. VIII. N. 101.
- Th. X. N. 73.
- vasa arteriosa, Th. V. N. 10.
- Hydrocephali portio, Th. III. N. 9.
- infantis portio, Th. V. N. 22.
- *Infundibulum* vasculis sanguineis constat, Ep. XII. tab. 13. lit. R. Th. I. N. 4. n. 4.
- in oleo olivarum decocti pars, Th. X. N. 32. quid judicandum sit de hac præparatione? *ibid.*
- *Membrana mediæ* falsa delineatio, Resp. ad. Bidl. p. 7.
- mulieris infanticidæ duæ portiones. Th. Max. N. 5.
- *Nervorum* è Medulla Oblongata oriundorum, exortus, Ep. XII. tab. 13. vid. Nervi.
- *Pia Mater*, Th. VIII. N. 26. Th. Max. N. 174.
- crassior solito, Th. VI. N. 79. n. 2.
- cuinam rei inserviat propter tenuitatem? Th. X. N. 17.
- cum suis processibus, Th. V. N. 73.
- infantis subtilissima, Th. II. N. 8.
- tota fere ex meris vasculis sanguineis constare videtur, *ibid.*
- foetus hum. recens nati, Th. III. N. 40.
- hominis, Th. V. N. 13. Th. VI. N. 79. Th. VIII. N. 18. Th. IX. N. 36. Th. Max. N. 17. & 45.
- ab una parte incrassata, Th. X. N. 10.
- in omnes sulcos processus quosdam demittit, Ep. VII. p. 7.
- pueri, Th. VII. N. 13.
- quam profunde sese insinuet inter sulcos Cerebri? Th. X. N. 28.
- *Piæ Matris* arteriæ, Th. II. Af. V. N. 8. Th. Max. N. 90. vid. Cerebri *Piæ Matris* vasa.
- constitutio vera, Th. VI. N. 5.
- corpuscula quid sint? Th. VI. N. 23.
- craf-

- crassities ante vasculorum repletionem major videtur, Th. III. N. 68. Th. V. N. 24. n. 2. Th. IX. N. 36. Th. X. N. 17.
- extremitatum tenuitas, Th. V. N. 11. not.
- frusta, Th. Max. N. 91. 92. 93.
- glandulæ perperam ita dicuntur, Th. V. N. 1. n. 1. quid sint? *ibid.*
- incrassatio præternaturalis, Th. III. N. 68. n. 2.
- infantis portiones, Th. I. Af. III. N. 14. & Th. V. N. 79.
- membranofum cuinam usui inserviat? Th. III. N. 40.
- nexus cum Cerebro accuratus & genuinus ab auctoribus est prætervisus, Ep. VII. p. 4.
- fit per processus serpentinus, *ibid.* p. 7.
- particulæ prominentes in superficie exteriori quid sint? Th. IX. N. 42. Th. X. N. 33.
- pinguedo non raro observata, variisque locis eâ ditata est, Ep. IX. p. 8. Th. V. N. 1. n. 1. & N. 13. n. 1. & N. 73. n. 2. Th. VI. N. 23. Th. IX. N. 42.
- perperam habetur pro glandulis, Th. V. N. 1. n. 1. & N. 13. n. 1. Th. VI. N. 23.
- portio cum annexa Corticis Cerebri portione, Th. X. N. 25.
- cum arteriis suis delineata, Ep. VII. tab. 8. fig. 3.
- incrassata, Th. X. N. 13.
- portiones variæ, Th. I. Af. II. N. 13. Af. III. N. 19. Th. III. N. 20. n. 1. & N. 68. Th. IV. N. 5. & 58. Th. V. N. 24. 51. 77. Th. VII. N. 33. 45. Th. VIII. N. 13. n. 1. N. 69. 72. Th. IX. N. 42. 46. Th. X. N. 5. Th. Max. N. 38.
- processus cur minores sint? Th. I. Af. II. N. 13. n. 2.
- falciformis, Ep. VII. tab. 8. fig. 1.
- minores sunt in recens natis, Th. I. Af. II. N. 13. n. 2.
- processuum falciformium numerus, Ep. VII. p. 8. & 9.
- ramusculi numerosi, Th. VI. N. 79. n. 1.
- separatio difficilis a Corticali substantia, Th. IV. N. 58. not. & Th. VIII. N. 18.
- substantia variis locis gaudet pinguedine, Th. V. N. 73. n. 2. vid. Cerebri Piæ Matris pinguedo &c.
- tenuitas, Th. IX. N. 36.
- vasa arteriosa foetus recens nati, Th. X. Thec. I. N. 173.
- sanguinea sunt copiosissima, quæ iterum producant Corticalem Cerebri substantiam, Ep. VII. p. 8. Ep. IX. p. 12. tab. 13. & 15. Th. I. Af. I. N. 10. Th. II. Af. V. N. 8. Th. III. N. 68. n. 1. Th. VI. N. 79. n. 1. Th. X. N. 28. Th. Max. N. 90.
- cur deorsum tendant, Th. VI. N. 79. n. 1.
- vasorum arteriosorum constitutio post mortem, Th. IX. N. 36.
- figura delineata, Ep. IX. p. 9. & tab. 10.
- tenuitas, Th. X. N. 17.
- usus, Th. I. Af. II. N. 7. in notis. & N. 13. n. 1. Th. III. N. 40. & Th. VIII. N. 18.
- partes quænam? Ep. XII. p. 11. & seq.
- Plexus Choroidæus, Th. III. N. 51. & Th. V. N. 1. n. 2. & N. 66. Th. VIII. N. 100.
- depictus cum annexa Piæ Matris portione ex homine, Ep. XII. tab. 15. fig. 3.
- est corpus continuum cum arteriarum extremitate, Th. III. N. 45. n. 3.
- etiam extra Cerebri ventriculos propullulat, Ep. XII. p. 25. & 26.
- ex glandulis constare dicitur, Ep. XII. p. 21. 22.
- ex glandulis haud constat, sed vasculis, *ibid.* & Th. II. Af. V. N. 7. Th. V. N. 66. Th. VIII. N. 100. Th. X. N. 44.
- Hydatidibus scatens, Ep. XII. p. 22. sqq. & Adv. Dec. I. p. 8.
- illæsq; Cerebello, extra super-

- perficiem ex parte prominens, Th. III. N. 45. n. 3.
- ovis ceu fatuæ, Th. VII. N. 48.
- ovis in aliud mutatus & delineatus, *ibid.* tab. 3. fig. 5.
- Pia Matri est connexus, Th. V. N. 66. n. 1.
- puellæ giganteæ, Th. VII. N. 22. qui delineatur, *ibid.* tab. 1. fig. 2.
- pueri, Th. II. N. 7.
- quatenus extra Cerebelli hemisphærium propullulat tegitur membrana Arachnoidea, non Pia Matre, an hoc in omni objecto? Th. III. N. 45. n. 4.
- quid sit? Th. V. N. 66. n. 2.
- *Plexus Choroidei* arteriæ elaborationi humoris aquosi destinatæ, Ep. XII. p. 22.
- constitutio, Ep. XII. p. 20. & 21. & Th. X. N. 24. & 25.
- portio, Th. VII. N. 77. & Th. VIII. N. 100.
- depicta, Hydatidibus repleta, Ep. XII. tab. 15. fig. 1.
- vasa sanguinea in globulos rotundos mutata, Th. VII. N. 48.
- usus, glandulis adscriptus, arteriolis debetur, Ep. XII. p. 21. seqq.
- portio depicta, Ep. XII. tab. 14. fig. 2.
- in oleo cocta, Th. VIII. N. 35.
- in ove fatua non nihil corrupta, cujus *Plexus Choroidei* vasa sanguinea in globulos rotundos sunt mutata, Th. VII. N. 48.
- vitulini fœtus semianni spatio in matre relicti, absque magna mutatione, Adv. Dec. II. p. 35. tab. 2. fig. 2.
- portiones, Cat. Rar. p. 128. Th. V. N. 16. 52. & 79. Th. IV. N. 73.
- *Processus Vermiformis*, Th. V. N. 52. n. 3.
- substantiâ non est distinctus à reliqua Cerebri substantiâ, Th. V. N. 49. not.
- *Protuberantia* annularis arteriolis in numeris obsita est, Ep. XII. tab. 13. lit. P.
- in medio sulcum longitudinalem habet, *ibid.* tab. 15. fig. 2.
- Medullæ oblongatæ tractibus sive fibris medullaribus & transversalibus extrinsecus instructa; hæ autem fibræ continuationem habent cum iis, quæ substantiam medullarem Cerebelli constituunt; *ibid.* fig. 6.
- Willisii corpus globosum est, Th. I. Af. III. N. 11. n. 4.
- superimposita est Medullæ oblongatæ caudici, non vero caudex Medullæ oblongatæ *Protuberantiæ* annulari, Ep. XII. p. 25.
- *Protuberantiæ* crurum Medullæ oblongatæ perversæ glandulæ pone infundibulum audiunt, *ibid.* tab. 13. lit. S.
- *Rete mirabile*, Ep. XII. lit. T. Adv. Dec. II. p. 45.
- *Sectio antiqua & vulgaris*, Ep. XII. p. 10. 11.
- à Varolio excogitata, *ibid.* p. 1.
- recentior, *ibid.* p. 12.
- Sylviana, *ibid.* p. 13.
- Willisiana, *ibid.*
- *Septum*, quo distinguitur a Cerebello, vocari potest *Falx transversalis*, Th. II. Af. II. N. 5. n. 2.
- *Substantia* duplex hodie statuitur Corticalis & Medullaris, Ep. XII. p. 3.
- veteribus dicebatur sui generis, Ep. XIII. p. 17.
- *Corticalis* an venas habeat, non satis clarum est, sed tamen verosimile, Th. VI. N. 73.
- arte indurata grumosa adparet, Th. I. N. 19. n. 3.
- decoctione in oleo mutatur. Th. VI. N. 73. Th. VIII. N. 35.
- de ea diversæ sententiæ, Ep. XII. p. 3. 4.
- depicta, *ibid.* tab. 14. fig. 1. & 3.
- explicatu difficilis est, *ibid.* p. 3.
- glandulosa a Malpighio habetur, itemque recentioribus, *ibid.* p. 4. 5. 17. 18. & Th. VI. in præfat.
- haud

- haud componitur ex glandulis, sed tota substantia ejus est compages & series intricatissima sanguineorum vasculorum minutissimorum, Ep. XII. p. 5. 10. seqq. p. 15. 17. 18. 19. & Th. I. Af. III. N. 19. & n. 1. & 4. Th. II. Af. V. N. 3. & Af. VI. N. 1. n. 2. & N. 13. Th. III. N. 33. n. 1. & N. 40. Th. IV. N. 78. Th. V. N. 44. N. 48. n. 3. Th. VI. in præf. & N. 73. Th. VII. N. 12. n. 6. & N. 25. Th. VIII. N. 35. & N. 69. Th. X. N. 32. 33. 150. & 153. Adv. Dec. III. p. 4.
- judicia diversa veterum de ea, Ep. XII. p. 3. 4. & 17.
- medullarem variis locis mole superat, Th. V. N. 45. n. 2.
- potest dissolvi, Th. I. Af. III. N. 19. n. 52.
- valculosa arteriæ Piæ Matris annexa. Th. VIII. N. 26.
- defenditur contra Schellamerum, Th. VI. N. 73. Adv. Dec. III. p. 4.
- *Medullaris* depicta ex infante, Ep. XII. tab. 15. fig. 7.
- prædita quoque est substantia Corticali, Th. V. N. 86.
- *Substantiæ Corticalis* color in demortuis quisnam sit? Th. VI. N. 73.
- in statu sano cinereus est, & quando rubicundus? *ibid.*
- extremitates ultimæ venularum impossibile demonstrantur, *ibid.*
- inventor quisnam? Th. VIII. N. 35.
- particulæ non dissolutæ male habentur pro glandulis, Th. X. N. 31.
- portio depicta, Ep. XII. tab. 14. fig. 1.
- portionis variæ, Th. I. Af. III. N. 19. Th. II. Af. V. N. 3. & 44. Th. VI. N. 73. & 109. Th. X. N. 5. & 31. & Th. Max. N. 91. & 93.
- subdivisio, Ep. XII. tab. 15. fig. 4. Th. IX. N. 52.
- vascula, eam conficiunt, analogiam habent, cum iis, quæ Placentam uterinam constituunt, Th. III. N. 38.
- divisio, Ep. XII. p. 3.
- portio, Th. V. N. 46. n. 2.
- *Substantiam* demonstrandi diversas Medicorum methodi, Ep. XII. p. 15.
- vera methodus, Ep. XII. p. 15.
- *Præctus Medullares*, Ep. XII. p. 15.
- demonstrandi modus, Ep. XVI. p. 12. sed Cerebrum in segmenta digitis non est dividendum post indurationem, *ibid.* & Th. X. N. 28.
- *Vasa Lymphatica* nulla sunt, Ep. XII. p. 23. Th. IX. N. 53.
- quare tam tenera sunt? *ibid.*
- *Vasorum sanguineorum*, per id distributorum, pulchra delineatio, Th. III. tab. 4. fig. 1.
- *Ventriculi*, Ep. XII. p. 23.
- non scatent glandulis, eos humectantibus, Adv. Dec. I. p. 13.
- unde humorem suum accipiant, & cujus usus sit ille? cujusque vitia multos morbos producant, Ep. XII. p. 22. 23. 24. & 25.
- vitulini portio in utero vaccæ mortui, Adv. Dec. II. tab. 2. fig. 2.
- Cereus Americ. spinosus multangularis*, Th. X. N. 4.
- Cerei spinosi Americani spinula*, Th. VIII. N. 24. not.
- Ceti sperma* male ita dictum, & quid sit? Th. X. N. 73. & Th. Max. N. 181.
- minoris, Castinot, Cerebrum habendum pro spermate Ceti, Th. X. N. 73.
- Chamæleon Afr.* Th. VIII. N. 74.
- cinereo marmoreus, Th. Anim. I. N. 67.
- Chamæ-psittaci* Skeleton. vid. Skeleton.
- Chankers*, vid. Penis Glandis ulcera.
- Chemica* destillatione quid possit produci? Adv. Dec. p. 7.
- Chirurgia* est artium præstantissima, Obs. An. 41.
- Chorion* & *Amnion* sibi invicem leviter cohærent, Ep. IX. p. 9.
- humanum in duas lamellas dividi potest, Th. V. N. 41. & tab. 1. fig. 1.
- non habet vasa sanguinea, ubique per eam dispersa, nec ulterius, quam per mediam ejus partem, ubi Placentæ cohæret. Ep. IX. p. 9.

- Ep. XIII. p. 10. Th. V. N. 1.
 — ovinum scatet Cotyledonibus, quæ nil aliud sunt, quam Placentulæ uterinæ, non glandulæ, Th. II. Af. IV. N. 10. & n. 1.
 — vasa innumera habet, Th. IV. N. 19.
 — Placentæ utramque superficiem obducit, Th. X. N. 60.
 — porcinum acetabula habet, Th. IV. N. 45. & 61.
 — cum suis acetabulis, Th. V. N. 107.
 — exterius est instar villosæ Intestinorum tunicæ, Th. IV. N. 61.
 — producit tegumentum Placentæ villosum, Th. X. N. 60. vid. Placentæ uterinæ integumentum novum.
 — vitulipum vasis sanguineis valde repletum est, Th. II. Loc. Arc. III.
Chorii acetabula admodum exilia, Th. IV. N. 61. not.
 — duæ partes maxime inter se discrepantes, Th. V. N. 41.
 — humani foetus portio, Th. V. N. 41.
 — membrana porci in qua nonnulla acetabula, Th. IV. N. 45.
 — quando in corpore vivo in duas membranulas dividatur? Th. X. N. 155.
 — porcini portio, Th. IV. N. 61.
 — portio, Th. II. Af. II. N. 10.
 — in duas membranulas divisa, Th. X. N. 155.
 — Tunica Villosa aut succosa quid? Th. V. N. 41. quasnam partes obducit, & cum quam sit continua? *ibid.*
 — Tunicæ vitulinæ delineatio, Th. II. tab. 6. fig. 8.
 — vaccini portio, Th. V. N. 21.
 — vitulini foetus portio, Th. II. Loc. Arc. I. N. 3. & 4.
 — segmentum, Th. Max. tab. 2. ejus mirandus reptatus. *ibid.*
 inter *Chorion* & *Amnium* non reperitur tertia in homine membrana, Th. IX. N. 21.
Chrysalides in cavernulis ossium latitant, Adv. Dec. III. p. 21.
 — parvæ cum urina rejectæ, *ibid.* p. 20.
Chrysalidum exuviae in imis ossibus reperiuntur, Adv. Dec. III. p. 19. earumque figura diversa, *ibid.*
Chrysanthemi ramuli, Th. Anim. I. N. 6. ejus flores, *ibid.*
Chylus cuinam tunicæ sese insinuet? Th. V. N. 41.
 — quomodo intret in vasa lactea? Adv. Dec. II. p. 11.
 — ubi & quomodo limpidior reddatur? *ibid.*
Chyli pars an venulis Meseraicis semper ducatur in Hepar? Adv. Dec. III. p. 23.
 — receptaculum in homine naturaliter non datur, Adv. Dec. II. p. 11.
 — via à Bilsio & Riolano male adsignata, de Valy. c. 4. Obs. 15. in fine.
 — tenuiora forte resorbentur etiam à venis Meseraicis, Adv. Dec. II. p. 18. Dec. III. p. 23.
Cibi fastidium ab ejectione salivæ nimia, Adv. Dec. II. p. 15.
Cicatrizantia medicamenta, Adv. Dec. III. p. 25.
Ciceris rubri ramus, Th. IV. N. 52.
Cichorei spinosi fruticosi ramus, Th. Anim. I. N. 72.
 — ramulus, *ibid.* N. 48.
Cicutariae succo viroso fructus, seu semina, hominem possunt interficere, Th. Anim. I. N. 89. exemplum. *ibid.*
 analogia foliorum hujus plantæ cum Apio aquatico, *ibid.*
Ciliares nervi, & *Ciliare* Ligamentum, vid. Oculorum Ciliares nervi, &c.
Cinnamomi baccæ, Th. Anim. I. N. 10.
 de *Circosele*, Adv. Dec. II. p. 21.
Circulationis sanguinis auctor Harvæus existit, Ep. XII. p. 27. Ep. XV. p. 3.
Circumforaneorum, & *Medicastroorum* fraus. Obs. An. 26. eorumque stollida & coeca temeritas, *ibid.* Obs. 49.
Cistula Biliaria pro diverticulo bilis habenda est, Obs. An. 31.
Clavi pedum cur periculosi fiant? Adv. Dec. II. p. 17.
 — locum habent in papillis nerveis, &c. *ibid.* vid. Pedum clavi.
Claudicatio infantum, sæpe provenit ab eo, si cogantur ambulare, ossibus adhuc mollibus existentibus, Adv. Dec. II. p. 16.

— vetu-

- *vetularum* provenit sæpiſſime à fra-
ctura colli offis femoris, Th. VIII.
N. 103. n. 3.
- Clipvis*, piſcic. Americ. Th. Anim. I.
N. 3.
- Clitoris* major in fœtu exiſtit, Th. VI.
N. 51. & 54.
- Clitoridis* caput cum ejus præputio, Th.
VII. N. 60.
- inter labia vulvæ prominens, men-
titur glandem membri virilis, Th. X.
N. 82. Adv. Dec. II. p. 22. quam
ætate id fiat? *ibid.*
- corpus ſpongioſum repletur reple-
tis arteriis; eodem modo, uti corpora
nerveo ſpongioſa, Th. VI. N. 1. n. 5.
- propendentia in Embryonibus, Th.
VI. N. 51. & 54.
- Cochinella* rubra. Th. Anim. I. N. 10.
- Cochlea* magna alba cum adnato inſecto
marino, Th. Anim. I. N. 37.
- marina Indica cum limace, Th.
Anim. I. N. 76.
- Cochleæ* marinæ gravidæ uterus, vid.
Uterus.
- vaſculorum arterioſorum curſus, Ep.
VIII. p. 5.
- Colis* infantis cum coliis ſuis, Th. VII.
N. 34. & Th. X. N. 95.
- pueri cum coliis ſuis, Th. III. N.
22.
- Colli* arteriæ vertebrales, Th. I. Af. III.
N. 12. n. 2.
- arteriarum abſciſſiones, Th. III. N.
16. n. 1.
- illiniendi remedium, Adv. Dec. I.
p. 33.
- vertebræ, vid. *Vertebræ Colli.*
- Colocasia*, Adv. Dec. III. p. 11.
- annon vera Ari ſpecies? *ibid.*
- Color* contenti & continentis idem eſt,
Th. VI. N. 73.
- partium diverſus dependet à conten-
tis, *ibid.*
- Columbæ* fœtus biceps, Th. Max. N.
42.
- Conceptio* falſa quid olim fuerit? Th. X.
N. 63.
- quando fiat? Th. VI. N. 21.
- quid ad eam requiratur? Th. VI.
N. 21.
- Tubaria in brutis eſt ordinaria, in ho-
minibus exttaordinaria, Ep. Etmm.
- p. 10.
- *vesicularum* fœminearum ſubſidio
fit, Adv. Dec. I. p. 5.
- Conceptûs* fœcundi ſigna, Th. VI. N. 21.
& 32. not. 1. & ſeqq.
- de *Conceptu* fœcundo, Adv. Dec. I.
op. 2.
- Concha* exotica margine in mucronēs
exeunte, Th. VII. N. 1.
- Conchæ* anatiferæ exiguæ, Th. Anim. I.
N. 91.
- Conchylia* Indica rupis inſtar concinnata,
Th. Anim. I. N. 89.
- Conchyliorum* congeries delineata, *ibid.*
tab. 4. fig. 1.
- Condylodeus* proceſſus, vid. *Maxilla*
proceſſus.
- Conger* Americ. rufus, Th. Anim. I. N.
46.
- Conyza* Afr. *ibid.* N. 2. n. 4. & Th. VIII.
N. 57. n. 1.
- Cor* anatis. Cat. Rar. p. 140.
- bene ab auctoribus delineatum non
eſt, Ep. III. p. 24.
- cuniculi, Cat. Rar. p. 140.
- eſt muſculus, Adv. Dec. I. p. 16.
- eſt præcipua corporis humani pars,
ibid. p. 15.
- egregie præparatum, Ep. III. p. 24.
- fœtus hum. Cat. Rar. p. 112. Th.
IV. N. 44. Th. V. N. 59. Th. IX. N.
45. Th. Max. N. 52. 63. & 135.
- haud bene adhuc exploratum eſt,
Adv. Dec. I. p. 14.
- humanum, Cat. Rar. 169. 181. Th.
IV. N. 26. Th. VI. N. 125. Th. VII.
N. 28. Th. VIII. N. 67. Th. IX. N.
23. & 63. Th. X. N. 35.
- oſſa aliquando habet, Obſ. An.
69.
- ſcabritie Pericardio connatum,
Th. VI. N. 36.
- infantis, Cat. Rar. p. 140. Th. I. Af.
I. N. 9. Th. III. N. 18. Th. IX. N.
70.
- juvenis, Th. X. N. 38.
- ovinum, Cat. Rar. p. 140.
- in mumiam converſum, Th.
VIII. N. 93.
- plenum aëre obſervatum, Ep. XVI.
p. 11.
- poſtica ſua parte delineatum, Obſ.
An. 37.
- C 3
- pueri

- pueri, Cat. Rar. p. 181. Th. I. N. 3. n. 3.
Th. III. N. 17. Th. V. N. 75. Th. VIII.
N. 25. Th. IX. N. 26. Th. X. N. 42.
Th. Max. N. 165.
- cum annexis vasorum truncis,
Ep. III. p. 31.
- pulsat in sinistro latere propter ejus
situm, Ep. III. p. 24.
- vitulinum, Th. VIII. N. 80. & Th.
IX. N. 75.
- Cordis Auricula dextra* capacior est si-
nistra, Th. IX. N. 23. n. 7.
- ex bove, Cat. Rar. p. 139. Th.
VIII. N. 52.
- ex homine, Th. V. N. 85.
Th. X. N. 41.
- gemina delineata, Ep. X. p. 7.
8. & tab. 11.
- *sinistra* cristam galli æmulator,
Th. I. Af. I. N. 11. n. 1. Ep. X. p. 7.
fig. 1.
- gemina delineata, Ep. X. p.
7. & tab. 11.
- hominis, Th. X. N. 40. Th.
Max. N. 128.
- *utraq*ue formâ naturali, Th. I.
Af. I. N. 9. n. 1.
- habent communem cavitatem cum
sacculo membranoso, ex quo, ceu basi, vena Pulmonalis & vena
Cava prodeunt, Ep. X. p. 7. 8. tab. 11.
fig. 3. & 4.
- *Auriculæ columnæ carneæ*, Th. V.
N. 85. not.
- utriusque constitutio, Th. IV.
N. 96. n. 1.
- forma & magnitudo, Th. IX.
N. 45.
- (ex) *Auricula dextra* quoque venæ
aliquot emergunt, Th. IX. N. 23.
n. 3.
- *Auriculæ* ab auctoribus tanquam
particulæ deformes, cordi adpositæ,
depinguntur, Ep. X. 3.
- figurâ & magnitudine raro sunt
æquales, Ep. X. p. 7. 8.
- majores sunt, quam ab auctori-
bus depictæ cernuntur, *ibid.* p. 5.
& seq.
- peculiaribus arteriis gaudent, Ep.
III. p. 22. 23. 27.
- *Auricularum fibræ motrices*, Ep. X.
p. 4. & 5.
- fibrarum motricium facies miræ
est diversitatis, Ep. X. p. 5. 6. & 8.
- figura, Th. IX. N. 63. n. 5. &
N. 70. not.
- figuræ perversæ, Ep. X. p. 3. &
seq. causa hujus erroris, *ibid.*
- potissimum ex vitulinis &
ovinis objectis petitiæ sunt, *ibid.* p.
5. 6. 8.
- structura, *ibid.* p. 4.
- vasa, à nemine notata, innu-
mera sunt, Ep. III. p. 27. 29. Ep. X.
p. 5. & seq. Th. IV. N. 96. n. 1.
- usus, Ep. X. 5. 6.
- *Auriculas* nutriri à majorum vasorum
sanguine multi perversè putant, Ep.
III. p. 22.
- conus in duas partes divisus, Th.
VIII. N. 67.
- propter pinguedinem æqualis ad-
paret, Th. IV. N. 96. n. 4. Th. VIII.
N. 67.
- delineatio optima cum vasis majo-
ribus & minoribus, Th. IV. tab. 3.
fig. 1 & 2.
- facies aliâ est in corpore vigoroso,
aliâ in cadaveribus hominum, morbo
extabefactorum, Th. IV. N. 96.
n. 2.
- diversa tum brutorum tum ho-
minum, Th. IV. N. 96. n. 2.
- faciem, figuram & situm omnes non
bene annotarunt, Th. IV. N. 96. n. 2.
Adv. Dec. I. p. 15. 16.
- *Fibræ motrices*, Th. IX. N. 75.
- *Fibrarum* musculosarum quinam in-
ventores? Ep. VI. p. 6.
- *Lacertorum Carneorum*, horum-
que tendinum vasa copiosissima, Adv.
Dec. I. p. 17.
- portio è muliere infanticida, Th.
Max. N. 19.
- pulsatio ubi sentiatur? Ep. III.
p. 24.
- situs in hominæ & bruto, Adv. Dec.
I. p. 15.
- structura, *ibid.* p. 16.
- *Valvulæ* Semilunares aliis, minus
recte Sigmoides dicuntur, Th. VIII.
N. 25.
- ossæ & coalitæ observatæ,
Obs. An. 69. fig. 57
- plurimis catent vasis, Adv. Dec.
I. p.

- I. p. 7.
 — triangulares sunt finistri, Th. X. N. 39.
 — Vasa an delineari possint? Resp. ad Bidl. p. 27.
 — Coronaria innumera sunt, Ep. III. p. 22. 23. 27. 29.
 — per substantiam ejus dispersa, Ep. III. p. 22.
 — sanguinea, Th. IV. N. 96.
 — Vasorum, per substantiam ejus disseminatorum, textura mirabilis, Th. IV. N. 96. Adv. Dec. I. p. 16. tab. 2. fig. 1. & 2.
 — sanguineorum trunci quinam? Th. VIII. N. 67. Th. X. N. 35.
 — Vena Coronaria non vehit omnem sanguinem à Corde refluum, & ab arteriis acceptum non omnem reddit venæ Cavæ, Ep. X. p. 18. fig. 14. Th. IX. N. 63. n. 1. Adv. Dec. I. p. 10.
 — pro parte maxima ad Cordis substantiam, partim etiam per auriculam disseminatur, Ep. X. p. 8. fig. 4.
 — Venæ unde emergant? Th. IX. N. 23. n. 3.
 — Ventriculi dextri facies interior delineata, Adv. Dec. I. tab. 2. fig. 1.
 — finistri facies interior delineata, *ibid.* fig. 2.
 Corallina officinarum, Th. Anim. I. N. 76.
 — capillaceis ramulis, *ibid.*
 Corallium album Amboin. *ibid.* N. 91.
 Coralli albi ramuli, *ibid.* N. 89.
 — albissimi Amboinensis ramuli, *ibid.* arboris flos, *ibid.* N. 27.
 — rubri tubulosi ramuli, *ibid.* N. 90.
 Corbiculus Indicus, Th. V. N. 75.
 Corii hum. præparati portio, Cat. Rar. p. 173.
 — portio in filamenta dissoluta, Th. V. N. 56.
 — vitulini pars, Th. Max. N. 189.
 Cornua uterina, vid. Uteri Cornua.
 Corona ex floribus naturalibus, Th. VIII. N. 57. n. 1.
 Corpus præternaturale ex utero vaccino expulsum, Th. VI. N. 25.
 — quid repræsentet? *ibid.*
 — quomodo delineatum? *ibid.* tab. 5. fig. 6.
 — Reticulare Malpighii, Ep. I. p. 6. & 8. Th. III. N. 81. Th. VIII. N. 54.
 — cutis ex Europæa, Th. Max. N. 113.
 — destituitur vasis sanguiferis, Ep. XIII. p. 10. Th. III. N. 19. n. 3. & Th. X. N. 2. lit. A. not.
 — è balæna, Th. I. Th. II. N. 17. fig. 7.
 — è planta pedis Aethiopis, Th. X. N. 4.
 — est necessaria corporis hum. pars, Adv. Dec. III. p. 24.
 — facilius detegitur in lingua bovina, Th. X. N. 18.
 — facilius investigatur lustratis ejus foraminibus capacioribus, Th. V. N. 3. not.
 — in balæna valde crassum est, Th. II. fig. 8. 9.
 — quo modo artificiose à cute sit separandum? Ep. I. p. 8. 9. Adv. Dec. III. p. 25. 26.
 — sit demonstrandum? Ep. I. p. 9.
 — reflexum, Th. III. N. 34. n. 3.
 — separatum à cute, *ibid.* n. 2.
 — testudinis, Th. V. Af. I. N. 3. ejus foramina capacia, *ibid.*
 Corporis extimi integumenta tria communia sunt, Adv. Dec. III. p. 24. & 25.
 — qua ratione sint seperanda, *ibid.* p. 25. & seq.
 — scitu sunt necessaria, *ibid.* p. 25.
 — humani scrutinium quomodo instituendum? Ep. XIII. p. 3. & p. 9.
 — partium quarundam induratio in Hydropica, Obs. An. 70.
 — Reticularis balænæ segmentum, Th. Max. N. 206.
 — color, Th. I. Af. III. N. 4. n. 2. Th. V. N. 5. n. 1. Th. X. N. 2. n. 6. Adv. Dec. III. p. 26.
 — in Aethiope, Semi-æthiope & Europæo, Adv. Dec. III. p. 26.
 — delineatio, Ep. I. p. 10.
 — foraminum mutatio unde oriatur? Resp. ad Bidl. p. 14.
 — Papillæ pyramidales, Ep. I. p. 6. Resp.

- Resp. ad Bidl. p. 5.
 — quomodo possint demonstra-
 ri? Ep. I. p. 9.
 — portio, Th. V. N. 5.
 — situs, Ep. I. p. 8.
Corpora præparandi methodus laudata,
 Ep. XIII. p. 4.
Corporum admirandæ conservationis en-
 comium, Ep. I. p. 3.
Corpuscula rotunda extra cutem promi-
 nentia quid sint? Th. X. N. 130.
Corruda Africana, Th. Anim. I. N. 14.
Cortex Cerebri, vid. Cerebri substan-
 tia Corticalis.
Costa bōvis à natura ferruminata, Cat.
 Rar. p. 178.
 — foetus humani arte torta, Th. VI.
 N. 13.
 — mollificata, Th. IV. N. 38.
 — incurvata ex infante, Th. Max. N.
 164.
Costæ binæ è foetu delineatæ, Adv. Dec.
 II. tab. 2. fig. 4.
 — coalitæ binæ in uno latere, de Valv.
 c. 4. Obs. I.
 — cum Vertebra, *ibid.* Obs. 8.
 — crassiores & rotundiores sunt in vi-
 ro, quam muliere, Cat. Rar. p. 108.
 — fractæ & ferruminatæ, Cat. Rar. p.
 175. Th. VII. N. 62.
 — inferiores & superiores quorsum spe-
 ctent? Th. V. Loc. Arc. VII. n. 2.
 — succinguntur Pleuræ, Membranâ
 Cellulosâ & Perioftio, Th. VIII. N.
 4. n. 1.
 — tredecim in singulo latere filiolæ in-
 ventæ, de Valv. cap. 4. Obs. I.
Costarum arteriæ, Ep. II. p. 15. Th. I.
 Af. III. N. 16.
 — caries ab Aneurismate Arteriæ
 Aortæ, Obs. An. 37.
 — qua ratione fiat ex Aneurismate?
 Obs. An. 38.
 — ossa ab acido ita possunt emolliri,
 ut flectantur, Th. IV. N. 38. Th. VI.
 N. 13.
 — portiones, Th. I. Af. III. N. 16.
Cotyledones uteri quænam & quid sint?
 Th. II. Af. IV. N. 10. n. 1. Th. V.
 Arc. III. n. 1.
Crabro Afric. in ore Lacertæ Americ.
 Th. Anim. I. N. 16.
Cranium hum. habet duas tabulas, Th.

VIII. N. 8. not.

- in Bregmate clausum, Cat. Rar.
 p. 106.
 — lapideâ substantia variis locis ob-
 situm, Th. IX. N. 30.
 — pluribus locis deficiens, Th. Max.
 N. 195.
 — sæpe impressum esse videtur, ubi
 digitis exploratur in capitis contusio-
 nibus, Obs. An. 60.
 — sine Diploë inventum aliquando est
 in adultis, Th. VIII. N. 8.
Cranii accretio unde striatim fiat, Th.
 VIII. N. 2. not.
 — carie exesi portio cujusdam merce-
 tricis, Th. VII. N. 14.
 — cavitas non reperta in tribus fœti-
 bus sine Cerebro natis, Adv. Dec.
 I. p. 20.
 — fissura ex contusione ipsas futuras
 pervadens, Obs. An. 47.
 — homicidæ pars à Carnifice in duas
 partes divisa, Cat. Rar. p. 129.
 — humani portio, Th. IX. N. 13. n. 1.
 — impressio & vera fractura non sem-
 per terebrationem requirunt, Obs.
 An. 60.
 — ossa, vid. Ossa Cranii.
 — pars ex Hydrocephalo, Cat. Rar.
 p. 151.
 — superior, Cat. Rar. p. 175. 179.
 Th. II. Af. II. N. 14. n. 1.
 — delineata, Th. V. tab. 2. fig. 4.
 — ex homine, Th. Max. lit. G.
 — ex infante, Th. II. Loc. Arc.
 II. N. 2. & 3. & Th. III. Loc. II.
 N. 1. & 2.
 — foetuum humanorum, Th. I.
 Loc. Arc. II. N. 1. & Th. III. Loc.
 II. N. 3. & sqq. Th. VIII. N. 2. Th.
 X. N. 6. Th. Max. N. 207.
 — suprema ex infante, Th. IX. N.
 26.
 — perforatio, Resp. Rav. p. 8.
 — Sutura Sagittalis ad nasi usque radi-
 cem, porrecta, Cat. Rar. p. 114. 115.
 & 131. id quod sexus varietatem non
 denotat. *ibid.* p. 116.
 — Sutarum usus non est ut uno osse
 fisso, alterum quoque non findatur
 Obs. An. 47.
 — tabulæ quandoque sunt unitæ, Th.
 VIII. N. 8. not.

- Crepida* è corio hum. Cat. Rar. p. 138. — est utilissima nostri corporis pars
Cribra in corpore humano non dantur, Adv. Dec. III. p. 24.
 Adv. Dec. II. p. 18. — ex Europæa, Th. Max. N. 113.
Christa Galli quando tota sit cartilagi- — ex Europæo, *ibid.* N. 9.
 nea? Th. I. Af. I. N. 4. n. 6. — humana, Th. III. N. 81. Th. VIII.
Christæ Gallinarum quid sint? Ep. XV. N. 97.
 p. 10. — manus foetus immaturi, Th. III. N.
Croci verni latifolii flavi flos, Th. Anim. 56.
 I. N. 27. — totius, Th. III. 13.
Crocodili foetus, Cat. Rar. p. 182. & — naturalis admodum tenuis est, Th.
 Th. Anim. I. N. 92. III. N. 76. n. 2.
 — ovi foecundati delineatio, Th. — nigricans ex Aethiope, Th. II. Af. V.
 Anim. I. tab. 6. fig. 2. N. 12, Th. X. N. 4. 180. & 183.
Cruor coagulatus in utero mulieris in- — non gignitur ex condensatis humo-
 ventus, Th. IV. Loc. Arc. I. not. 1. ribus per frigus &c. Th. II. Af. IV.
 & 2. N. 6. Adv. Dec. III. p. 24.
Cruoris coagulati massa quandoque mo- — nulla vasa sanguinea habet Th. III.
 lam mentitur, Obs. An. 29. N. 19. n. 3. Th. Max. lit. E. Adv. Dec.
Crus anterius cervuli exigui Afr. in A- III. p. 26. 27 & 28.
 theromate ventriculi hum. Adv. Dec. — papillarum abruptarum reliquias ha-
 III. p. 2. bet, Th. X. N. 2. lit. F.
 — dextrum cum extremo pede foetus, — pilorum radices investit, Th. III. N.
 Th. III, N. 82. 13. n. 3. & Th. V. N. 2.
 — foetus hum. à latere Placentæ uteri- — plantæ pedis, Th. X. N. 2. litt. F.
 næ adhærens, Th. IX. N. 24. Adv. & G.
 Dec. I. p. 21. ejus constitutio, *ibid.* — — ex Aethiope, *ibid.* N. 4.
 n. 2. delineatio, *ibid.* tab. 1. fig. 2. — pollicis pedis sinistri & digiti in-
 — aliud, Th. III. N. 64. sequentis, Th. IV. Loc. Arc. IV.
 — cum pede, Th. VI. N. 19. — quibus remediis Cuti superducenda?
 — cum pede extremo, T. Max. Adv. Dec. III. p. 25.
 N. 47. — quid antiquis fuerit? Adv. Dec. III.
 — infantis, Th. I. Af. I. N. 6. Th. VI. p. 24,
 N. 2. 22. & 34. — quid sit? Th. N. Af. IV. N. 6.
 — in Atheromate Placentæ, Adv. — quomodo artificiose à cute separan-
 Dec. III. p. 20. da? Adv. Dec. III. p. 26.
 — juvenis cum pede extremo, Th. — Roris marini, Th. VIII. N. 27. Th.
 Max. N. 21. Max. N. 66.
Cruris nervi, vid. Nervi. — vasculosa, à D. S. Andreæ demon-
 — substantia cellulosa, Th. III. strata, fallacia est, aut error insignis,
 N. 64. Adv. Dec. III. p. 27. 28. 29.
Cubitus infantis, Th. VIII. N. 13. — — ubi pertusa sit? Adv. Dec. I. p. 11.
Cubiti os, vid. Os Cubiti. *Cuticulæ* balænæ segmenta, Th. Max.
Curculio ex Cap. Bon. Sp. Th. Anim. I. N. 206. & 209.
 N. 2. n. 3. & N. 10. — color, Th. I. Af. III. N. 4. Th. V.
Cusullatus Piscic. vid. Piscic. Ceylani- N. 5. n. 1.
 cus. — constitutio falso credita refellitur,
Cuticula à Cute separata, Th. III. N. Th. N. Af. IV. N. 6.
 34. n. 1. — constitutio quænam? Th. IX. N.
 — albicans, Th. I. Af. III. N. 4. n. 2. 37.
 — digitorum, Cat. Rar. p. 177. — — divisio in duas lamellas, Th. III.
 — est expansio papillarum cutanearum, N. 13. n. 1.
 Th. II. Af. IV. N. 6. Th. III. N. 13. — — foetus hum. portio, Th. X. N. 2.
 n. 2. lit. B.

- infantis portio, Th. II. Af. IV. N. 6.
- incrassatio, Th. III. N. 76. n. 2. tab. 3. fig. 3.
- lineæ parallelæ, Th. X. N. 2. lit. F.
- manus puerilis delineatio, Th. III. tab. 3. fig. 2.
- plantæ pedis portio, Th. IX. N. 37.
- ex Æthiope, Th. X. Thec. II. N. 183.
- portio, Th. X. N. 4.
- ex Æthiope, Th. X. N. 180.
- ex Æthiopissa, Th. Max. N. 6.
- ex Europæa, *ibid.* N. 8.
- ex semi-æthiopissa, *ibid.* N. 7.
- productiones, Th. V. N. 2.
- protuberantiæ quid sint? Th. VIII. N. 97. n. 1.
- receptacula sub ea in ipsa Cute, Adv. Dec. I. p. 11.
- theculæ quid sint? Th. VIII. N. 97. n. 1. & 2.
- de *Cuticula*, Adv. Dec. III. p. 24.
- Cutis* capitis hum. Th. VI. N. 123. Th. Max. N. 32.
- infantis, Th. IX. N. 35.
- foetus hum. immaturi, Th. X. N. 113.
- humana tribus pororum generibus ditata est, Th. I. N. 3. n. 4.
- in filamenta dissoluta, Cat. Rar. p. 138.
- pedis humani, *ibid.* 179.
- recens natorum tenuitate Epidermidem quandoque adultorum æmulari, Adv. Dec. III. p. 29.
- Cutis* acini formes particulæ, Th. Max. N. 99.
- balænæ segmentum, *ibid.* N. 206.
- capitis frustum ex juvene, *ibid.* N. 173.
- foetus humani pars superior, Th. IX. N. 27.
- humani portiones, Th. VII. N. 53. Th. X. N. 2. lit. D. & N. 131.
- infantis portiones, Th. II. Loc. Arc. II. N. 4. Th. III. Loc. II. N. 9. & seqq.
- portio innumeris vasis sanguineis scatens, Th. III. N. 19. n. 4.
- vasculorum sanguineorum locus & reptatus, Th. IX. N. 27. Th. X. N. 2. lit. D.
- circa umbilicum defectus in foetu lethalis, Obs. An. 71. fig. 59. qui affectus male dicitur Hernia Umbilicalis, *ibid.* quænam ejus curatio palliativa? *ibid.* idem malum causa est profusionis viscerum, Obs. An. 72. idem malum cum notabiliore cutis & musculorum abdominis defectu, *ibid.* Obs. 73.
- decoriatio ab incenso pulvere pyrio periculosa sæpe est, Adv. Dec. III. p. 25.
- denudatio à suis involucris intolerabiles dolores efficit, Th. III. N. 34. n. 2.
- Elephantis portio, Th. VII. N. 73.
- faciei portio ex juvene, Th. Max. N. 11.
- ex muliere, *ibid.* N. 12.
- foetus recens nati frustum, Th. Max. N. 17.
- frontis foetus humani portio, Th. V. N. 94.
- Glandulæ & papillæ simul non dantur, Th. X. N. 130.
- quare simul statuantur? Adv. Dec. I. p. 9. 10.
- in maximis & capacioribus poris nudæ in naso &c. observatæ morbosæ, Th. I. Af. II. N. 6. n. 3.
- male pyramidales delineatæ, Resp. ad Bidl. p. 4. 5. & seqq. & p. 16.
- nunquam in homine detegi possunt, Adv. Dec. I. p. 9. & 10.
- putatiuæ potius sunt papillæ nervæ, Th. X. N. 130. Adv. Dec. I. p. 10.
- humanæ constitutio, Th. VIII. N. 90. & Adv. Dec. III. p. 26.
- portiones, Th. VIII. N. 16. & 90. Th. X. N. 2. lit. A. Th. Max. N. 156. & 193.
- vasorum sanguineorum vera distributio, Th. IX. N. 82.
- infantis portio, Th. II. Loc. Arc. I. N. 1.
- Lacunæ à Cel. Boerhaviano statuantur, Adv. Dec. I. p. 11. earum structuræ usque descriptio, *ibid.*
- non sunt veræ glandulæ *ibid.* in his unctuositas, vermes & tubercula, &

- & alii morbi juxta Cl. Boerhaavii sententiam locum habent, Adv. Dec. I. p. 10. 11. 12.
- musculorumque in anteriore abdominis parte defectus in foetu, Obs. An. 73.
- *Papillæ Nervæ*, Th. VI. N. 8. Th. Max. N. 113.
- an dentur? Adv. Dec. I. p. 9.
- descriptæ & delineatæ, Ep. I. p. 9. Ep. XIV. p. 18. tab. 17. fig. 2. & 3. Th. I. tab. 4. Th. X. N. 133. Adv. Dec. I. p. 10. & seq.
- in dorso pedis non visæ, Adv. Dec. I. p. 10.
- integumento externo papillari denudatæ dolores excitant, Th. III. N. 34. n. 2. Th. IV. N. 88.
- male habentur pro glandulis, Th. Max. N. 13. & 142.
- minores quando in cute hum. adpareant? Th. X. N. 11.
- quomodo demonstrandæ? Th. I. tab. 4. Adv. Dec. II. p. 10. 15.
- pilis originem dant & quænam? Adv. Dec. I. p. 10. 15.
- tactus organum constituunt, Th. III. N. 34. n. 2. Adv. Dec. I. p. 10.
- ubi occurrant & adhæreant? Th. III. N. 30. n. 2. Th. X. N. 11.
- *Papillarum* constitutio, Th. Max. N. 193.
- extremitates post mortem demonstrantur, Th. X. N. 183.
- plantæ pedis hum. portiones, Th. I. Af. III. N. 4. Th. III. N. 34. Th. X. N. 2. lit. E. Th. Max. N. 113.
- pueri portio, Th. X. N. 130.
- *Pori* sunt diversi, admittentes & emittentes, Ep. XIV. p. 18. tab. 17. fig. 3. Ep. XVI. p. 11. Th. I. Af. II. N. 6. n. 3. Af. III. N. 21. n. 1.
- sunt meatus continuati cum ipsis arteriis, uti exemplo rarissimo probari potest, Adv. Dec. III. p. 15.
- portio, Th. Max. N. 208.
- ex Juvène, *ibid.* N. 99.
- Rosmari portio, Th. X. N. 11.
- *Separatio* artificiosa quomodo fieri debeat? Adv. Dec. III. p. 25. & 26.
- *Sudor* non per glandulas, sed arteriarum extrema transmittitur, Th. X. N. 30. Adv. Dec. I. p. 12. Dec. III. p. 15.
- *Terminus* optime in facie conspicitur, Th. I. Af. II. N. 6. n. 4.
- *Vasa* sanguinea innumera habet, Ep. XIV. p. 18. tab. 17. fig. 1. Th. II. Arc. II. N. 3. n. 2. Th. IX. tab. 3. fig. 3. Adv. Dec. I. p. 10. Dec. III. p. 26. 27.
- *Vasorum* sanguineorum reptatus, Th. Max. N. 99.
- per *Cutem* capitis &c. eruptio sanguinis, Adv. Dec. III. p. 13. & seq.
- è *Cute* suspensi thorax confectus, Cat. Rar. p. 186.
- Cystica* Hernia, vid. Hernia Vesicæ Urin.
- Cysticus* ductus, vid. Hepatis Vesiculæ Felleæ Ductus Cysticus.

D.

- D**aturæ fructus, Th. Anim. I. N. 92.
- semina mortem producere valent, *ibid.* exemplum, *ibid.*
- Deglutitio* depravata & abolita mortem inducit, Adv. Dec. I. p. 24.
- diversis causis impediri potest, *ibid.*
- impedita à tumore vel contractione profundius in Oesophago sito, quomodo ab aliis causis distinguenda? *ibid.*
- læsa à tortuoso situ oriri potest, Th. IX. N. 63. n. 2.
- Deglutitionis* impeditæ per Ptyalismum curatio feliciter instituta; pars affecta, morbi historia, prognosis &c. Adv. Dec. I. p. 24. seqq.
- Demonstrare* est Anatomici, Ep. IX. p. 8. Ep. XI. p. 7. Adv. Dec. I. p. 13. Dec. II. p. 19.
- Dens* aranæ Americ. prodigiosæ magnitudinis, Th. VI. N. 122.
- hum. in Atheromate Ovarii, Adv. Dec. I. p. 6.
- minor piscis maximi cete, Th. Max. N. 181.
- molaris quartus ante tertium maxillam perforans, Cat. Rar. p. 106.
- Dentis* Elephantis frustum, cum inhærente globo æneo, Th. X. N. 171.
- ejus delineatio, *ibid.* tab. 2. fig. 2.

- innumeris Exodontosis præditum, *ibid.* N. 172. & tab. 2. fig. 7.
- Dentes* bene constituti multæ sunt utilitatis, sed male constituti multa incommoda creant, Obs. An. 76.
- carioli linguam ulcerosam & induratum reddunt, *ibid.*
- foetus hum. jamjam nati, cum contento molli, Th. VI. N. 64.
- *Incisarii* eruptione alios præcedunt, Cat. Rar. p. 107. eorum dissectio, Th. I. Af. I. N. 4.
- *Molares* ex infante octo mensium, Th. II. N. 14.
- gaudent vasis sanguineis, Th. X. N. 27. n. 3.
- quatuor in Atheromate reperti, Th. Max. N. 160. & Adv. Dec. II. p. 2.
- molles sunt in foetu, duplici tamen aut triplici substantia constant, Th. I. Arc. I. N. 18. n. 3. & Th. II. Af. VI. N. 5.
- pueriles ante indurationem colore & substantia diversa constant, Th. II. Af. VI. N. 5.
- Dentium Alveoli* annihilantur, si dentes exciderint ante renovationem, imo novus alveolus formatur à subsequente dente, Cat. Rar. p. 179.
- in senibus duriores & acutiores fiunt ad manducandum, Obs. An. 82.
- obliterantur in senibus, *ibid.* & Cat. Rar. p. 115. aliquando in junioribus, Obs. An. 82.
- non semper post casum dentium pelliculâ osseâ clauduntur, concidunt, vel occoecantur, sed in nonnullis senibus rediguntur in nihilum, *ibid.*
- ob varias causas penitus consumpti, *ibid.*
- *Alveolorum* annihilatio cuiam causæ sit adscribenda? *ibid.*
- consumptio non dependet à sola attritione inter manducandum, *ibid.*
- *Cavitas*, in medio eorum datur, quæ gaudet nervis & vasis sanguiferis Th. X. N. 27. n. 4.
- *Constitutio* in ætate tenella, Cat. Rar. p. 106.
- *Incommoda* quænam sint? Obs. An. 76.
- *Membrana* illibata, Th. I. Af. III. N. 18. n. 2.
- *Racemus* ex Ovario muliebri, Th. I. Af. III. N. 17. & Adv. Dec. I. p. 6. ejus historia, *ibid.* & delineatio. *ibid.* tab. 3. fig. 1. & 2.
- *Renovatio* quomodo fiat? Cat. Rar. p. 179.
- redigit in nihilum alveolorum interstitia, *ibid.* p. 115.
- *Substantia* exterior longe differt ab interiore, Th. I. Af. III. N. 18. n. 3.
- triplex est, Th. I. Af. I. N. 4. n. 5. Th. III. N. 61. n. 4.
- *Vacillatio* & casus unde? Obs. An. 82.
- *Vasa* sanguinea etiam per substantiam durissimam disseminata, Th. I. Af. III. N. 18. n. 2. & Th. X. N. 27. n. 3. 4.
- Destructionem* partium non inferunt injectiones Ruyschianæ, Ep. XII. p. 16. 17.
- Diabetes* è renibus male affectis, Obs. An. 13.
- Diabete* extincti Anatome, de Valv. c. 4. Obs. 13.
- Diaphragma* plures habet novas arterias, à Cl. Ruyschio detectas, Ep. II. p. 19. Ep. IX. p. 5. 10. 11.
- pueri cum annexis, Cat. Rar. p. 168. Th. V. Loc. Arc. VI.
- vasa sanguinea copiosissima habet, Th. X. N. 116. & 137.
- Diaphragmatis* arteriarum ortus, Ep. IX. p. 10.
- reptatus peculiaris, Th. X. N. 137. & Th. Max. N. 180.
- portio cutanea è juvene, Th. Max. N. 137.
- portiones, Th. VI. N. 119. Th. IX. N. 19. lit. X. Th. X. N. 116. Th. Max. N. 68. 115. & 180.
- unio cum Pericardio, Th. V. Loc. Arc. VI.
- Diarrhæa* serosa emergit ex glandulis Intestinorum spuris, Pancreate, & poris Tunicarum Intestinorum, Ep. XI. p. 12.
- Diarrhæa* biliosa extinctæ cadaveris apertio, Obs. An. 51.

Digito extremo binæ acus extractæ ,
Adv. Dec. II. p. 12.

Digitus duo ossei hum. Th. VIII. N. 85.
— *pedis*, vid. *Pedis digiti*.

Digitorum delineatio & denominatio ,
Ep. XIV. p. 18. tab. 17. fig. 1.

— numerus more naturæ consueto au-
ctior, Adv. Dec. I. p. 20.

Distichiasis qualis affectus? Resp. Rav.
p. 5.

Dissolutio vasorum artificiosa, vid. Va-
sorum dissolutio artificiosa.

Diverticula ubi ut plurimum occurrant?
Th. VII. N. 15. n. 3.

Dolor Coxarius incurabilis, Adv. Dec.
II. p. 3.

Dolores Ossis femoris interni in lue Ve-
nerea unde? Th. X. N. 182.

— Sympathetici in membris amputa-
tis, Ep. XIV. p. 6. & 13. sqq.

Dorsi foetus humani portio, Th. IX.
N. 9. lit. D.

Ductus Arteriosus foetus vitulini, Th.
VIII. N. 94.

— *Cysticus*, vid. *Hepatis Vesiculæ fel-
leæ Ductus Cysticus*.

— *Lactiferus*, vid. *Mammarum du-
ctus*.

— *Nuckius*, vid. *Oculorum ductus*.

— *Pancreaticus*, vid. *Pancreatis du-
ctus*.

— *Salivalis*, vid. *Salivalis ductus*.

Ductus Lachrymalis cursus & finis, Th.
VIII. N. 20. n. 2.

— terminus in nasi cavitate, Th.
V. N. 92. n. 2.

— *Thoracici* equini portio cum valvu-
lis, de Valv. c. 2. p. 11.

— segmentum Arteriæ magnæ con-
natum, Th. Max. N. 136.

Ductus Urinarii sive Bellini, vid. Re-
num ductus Bellini.

Duodenum, vid. *Intestinum Duodenum*.

Dura Mater, vid. *Cerebrum*.

E.

Echinus marinus Turcicus, Th. Anim.
I. N. 19.

Echinomelocactus Americ. *ibid.* N. 18.

— majoris spinula, Th. X. N. 140.

— spinæ, Th. Max. N. 146.

Elephantiasis quænam origo? Adv. Dec.

I. p. 12.

Elephantis cutis portio, vid. *Cutis Ele-
phantis portio*.

— dentis frustum, vid. *Dentis Ele-
phantis frustum*.

Elichrysi Afr. arborei ramus, Th. Max.
lit. F. & N. 87.

Emaciatio & *Atrophia* causæ sunt par-
tium nonnullarum indurationis &
ossificationis, Obs. An. 70.

— fit post inediam, dolores &c. Obs.
An. 58.

Embryo Cercopitheci Americani, Th.
Max. N. 123.

— humanus cum rudimento funiculi
umbilicalis, Adv. Dec. II. tab. 3.

— exiguus, Th. VI. N. 45.

— in cavitate uteri hærens, Adv.
Dec. I. p. 9.

— magnitudine articuli digiti, Th.
IV. N. 54.

— grani hordei mundati, indura-
tus, Th. VI. N. 99.

— grani secalis, Cat. Rar. p.
162.

— pollicis, Th. X. N. 29.

— seminis majoris Pæoniæ, Cat.
Rar. p. 170.

— semiunciæ, Th. VI. N. 47. N.
81. & 102. Th. Max. N. 1.

— unciæ, Th. VI. N. 48.

— omnibus artibus instructus, Th.
VI. N. 49.

— semine Cucurbitæ minor, Th. IV.
N. 40.

— lactucæ aliquanto major, Th.
VII. N. 50.

— superfoetationis cum annexis,
Cat. Rar. p. 183.

— trium fere mensium in liquore,
Cat. Rar. p. 169.

— ovillus in proprio suo liquore hæ-
rens, Th. Max. N. 29.

— unciæ magnitudine in proprio
suo natans liquore, Th. Max. N.
122.

— piscis Narwal, Th. IX. N. 93. ejus
delineatio, *ibid.* tab. 5. fig. 5.

— post partum maturum editus, Th.
VI. N. 102.

Embryones cujus ætatis sint haud facile
potest dici, Th. IV. N. 40. n. 4. &
Th. VI. N. 49. & tab. 6.

- *cujus sexus sint non facile distingui potest*, Th. VI. N. 46. n. 5. N. 48. 51. & 54.
- *dicendi sunt, quando omnia membra non sunt absoluta*, Th. VI. tab. 3. fig. 3.
- *figuram suam successu temporis mutant*, Th. IV. N. 40. n. 4. N. 54. not. Th. VI. N. 43. n. 2. & tab. 2. fig. 4. Th. X. N. 29. n. 2.
- *in utero defuncti quali gaudeant figura & colore?* Adv. Dec. II. p. 28. seq.
- *male depicti*, Th. IV. N. 54. not.
- *minimi varii descripti & delineati*, Obs. An. 14. fig. 15. Th. VI. N. 38. not. & N. 40. tab. 2. & 3. Th. VII. tab. 2. fig. 4. Th. X. tab. 1. fig. 3.
- *nullos in principio artus habent, in quo tamen contrarium depinxere auctores*, Th. VI. N. 43. n. 2. N. 44. not. N. 45. n. 3. Th. X. tab. 3. fig. 1. Adv. Dec. II. p. 28. tab. 3. fig. 5.
- *num diu in utero mortui fuerint, num verò recent, quomodo noscatur?* Cat. Rar. p. 169. Adv. Dec. II. p. 27. 29.
- *partibus carere*, Resp. ad Bidl. p. 25.
- *paucorum dierum qualem habeant figuram?* Th. VI. N. 43. n. 2. N. 44. not. & N. 45. n. 3.
- *relictæ in utero annihilantur facile*, Th. VI. N. 42. N. 43. n. 3. N. 81. n. 5. & N. 93.
- *successu temporis mutationes subeunt*, Adv. Dec. II. p. 28.
- *trium quatuorve mensium qualem situm obtineant in utero?* Th. IV. N. 54. not.
- Embryonum artus quando in conspectum veniant?* Th. VI. N. 46. n. 1. & N. 47.
- *membranæ, vid. Chorion & Amnios membrana.*
- *Placentulæ quædam*, Th. VI. N. 43. 67. 90. & 98. vid. Placenta.
- *rudimenta cito possunt liquefieri*, Th. VI. N. 43. n. 3.
- *qua ratione in rudimenta redigantur*, Th. VI. n. 40.
- Ephemeris quale insectum?* Th. Max. N. 97.
- Epidermis*, vid. Cuticula.
- Epiglottis in cibi & potus deglutitione introitum ad pulmonem claudit*, Th. IV. N. 43. n. 1.
- Epiglottidis naturalis constitutio*, Th. III. N. 2. n. 2.
- *Pharynx*, Th. I. Af. II. N. 2. n. 5.
- *superficies glandulis plurimis obstita est*, *ibid.* n. 6.
- Epiocymus*, Th. Max. N. 56.
- Epiphyses*, vid. Ossium Epiphyses.
- Equina sella*, vid. Sella equina.
- Equiseti Afric.* Th. Anim. I. N. 21.
- Erica*, *ibid.* N. 67.
- *Africana*, *ibid.* N. 6.
- *Myricæ fol.* *ibid.*
- Eruca alba cum maculis nigris*, *ibid.* N. 10.
- *Africana crassa & rara, exacte descripta*, *ibid.* N. 13.
- *Americana crassa*, *ibid.* N. 56.
- *crassissima?* *ibid.* N. 57.
- *ob noxam, quam arboribus infert*, Palm-miet Worm dicta, *ibid.*
- *in quibusnam arboribus invenitur?* *ibid.*
- *in deliciis habetur, nec nocet stomacho*, *ibid.*
- *magna bicolor*, *ibid.* N. 42.
- *maxima, lineis transversis nigris prædita*, *ibid.* n. 33.
- *pilosissima*, *ibid.* N. 25.
- *spinosa*, *ibid.* N. 32.
- *pilis longissimis*, *ibid.* N. 27.
- *marina, Histrix dicta*, *ibid.* N. 49.
- Eruca Monspeliensis ramus*, *ibid.* N. 31.
- *sex in Cerebro ovillo*, Adv. Dec. III. p. 20.
- Euonymi Virginiani fructus*, Th. Anim. I. N. 14.
- Excarnatio plane inutilis est ad investigandam viscerum naturam*, Th. VIII. N. 34.
- *viscerum v. g. Hepatis &c. quomodo instituta est?* Th. II. Af. III. N. 1.
- Excrementitii humores proprie sunt humores inutiles, hinc semen, lac, &c. male tales vocantur*, Ep. XII. p. 25.
- Excrescentiæ carniæ utero exclusæ*, Obs.

- Obs. An. 58.
 — cutaneæ optime tolluntur instru-
 mento ad Bartischii imaginem à Mr.
 P. Verduyn fabrefacto, Ep. XIII.
 p. 28. fig. 2.
 — in amputatione pedis quo modo
 comprimendæ? Ep. XIV. p. 16.
 — in amputatis membris ubi sint ti-
 mendæ? *ibid.*
Excretiones uterinæ sanguineæ sæpe im-
 ponunt pluribus, Th. VI. N. 7.
 not.
Exostoses in fractura ossis femoris in-
 cessum faciunt dolorificum, Cat.
 Rar. p. 129.
 — in osse tibiæ, *ibid.* p. 166. Th. X.
 N. 177. & 178. & tab. 2. fig. 4. 5.
 9. & 10.
 — locum & originem quamnam ha-
 beant? Car. Rar. p. 130.
 — variæ, Cat. Rar. p. 129. 130.
Experientia est basis praxeos, Obs. An.
 60.
Exsiccatio partium, balsamo indurata-
 rum, rugas relinquere solet, Obs.
 An. 85. sed artificio Ruyschiano par-
 tes tanquam vivæ & in naturali sta-
 tu conservantur, Ep. X. p. 45. &
 alibi.
Extirpandi nova Methodus, vid. Ar-
 tuum decurtandorum nova metho-
 dus.
Extravasatio materiæ ceraceæ globulo-
 rum instar quando fiat? Th. VIII.
 N. 31.

F.

- F***acies* dextra pueri, Th. X. N. 27.
 — foetus hum. Th. VIII. N. 66.
 — infantis, Th. V. N. 95.
 — juvenis, Th. VI. N. 97.
 — Sanorum quando & unde inuncta
 videatur? Adv. Dec. I. p. 11.
 — vasa sanguinea habet copiosissima,
 Th. IV. N. 13. n. 2.
Facies dimidia pars foetus humani, Th.
 X. N. 133.
 — infantis delineatio, Th. III. tab. 4.
 fig. 1.
 — portio, Th. IV. N. 2.
 — pueri pars, Th. III. N. 23.
Falx Duræ Matris, vid. Cerebri Du-
 ræ Matris Falx.
Falliciformis Sinus, vid. Cerebri Duræ
 Matris Sinus Falliciformis.
Fallopiani musculi, vid. Musculi Fal-
 lopiani.
Fatua ovis, cujus Cerebrum à latere
 ventriculi dextri nonnihil corruptum
 erat, & Plexus Choroidei vasa san-
 guinea in globulos rotundos mutata,
 Th. VII. N. 48.
Fauces hominis, Th. III. N. 2.
Femur tumoribus duobus spongiosis ob-
 situm, Obs. An. 81.
Femoris os, vid. Ossis femoris &c.
Ferri Equini siliqua, Th. Anim. I. N.
 14.
Festuca è fibris Vesicæ urinariæ mulie-
 bris, calculosis arenulis obsitis, Th.
 III. ab init.
Fibræ Lienales, vid. Lienis Fibræ.
 — Musculares, vid. Musculares Fi-
 bræ.
 — oculorum musculos constituentes,
 vid. Oculorum musculorum Fibræ.
Fibrillæ Nervæ Cerebri, vid. Cerebri
 Fibrillæ.
Ficoidis Afric. rami, Th. Anim. I. N.
 11. & 81.
Filago Indiæ Orientalis, *ibid.* N. 10.
Fistula ossea, ab ossis Cubiti exteriori
 substantia separata, Th. X. N. 176.
 unde orta? *ibid.*
Flamengo, avis Africanæ, caput, Th.
 Anim. I. N. 43.
Floris passionis rami cum flore & fructu,
 Th. V. N. 7. Th. Max. N. 70.
Foetus Armodillæ delineatus, Th. A-
 nim. I. tab. 1. fig. 2.
 — Æthiopissæ, Th. III. N. 6. Th.
 IX. N. 32.
 — arbortivus, Th. VIII. N. 36.
 — septem fere mensium, Th. V.
 N. 74.
 — bene constitutus an mutilari possit
 in utero? Th. VI. N. 22.
 — biceps columbæ, Th. Max. N.
 42.
 — cui supra nasum appendicula est ad-
 nata instar Colis masculi, Adv. Dec.
 I. p. 21.
 — cum utero materno balsamo indu-
 ratus, Th. VIII. N. 7.
 — dicendus est, si omnia membra sunt
 abso-

- absoluta, Th. VI. tab. 3. fig. 3.
 — felis, gemellos imperfectos repræsentans, Th. X. N. 76.
 — humanus, Cat. Rar. p. 180. Th. IV. N. 42. & N. 49. Th. V. N. 51.
 — artubus mire tortuosis, Adv. Dec. I. p. 21.
 — biceps, tribus brachiis, duobusque pedibus, Th. VII. N. 1.
 — biceps natus, Adv. Dec. I. p. 20.
 — cujus extremitates corporis perfectæ sunt, Th. Max. N. 2.
 — cum digitis numerosioribus in manibus pedibusque, Adv. Dec. I. p. 20.
 — hebdomadam fere sex, Th. X. N. 74.
 — immaturus, Th. IV. N. 19. & 52.
 — labio superiore fisso, Adv. Dec. I. p. 21.
 — magnitudine articuli majoris, cujus membra externa sunt perfectæ, in proprio suo liquore & membranis adhuc hærens, Th. X. N. 150. & n. 1. ejus delineatio, *ibid.* tab. 1. fig. 3.
 — digiti, Th. Max. N. 3.
 — digiti maximi, Th. VI. N. 51. & 52.
 — eadem in utero mutilatus, Th. VI. N. 52. & 53.
 — unciarum duarum, Th. VI. N. 50.
 — masculinus octo mensium cum dimidio, Cat. Rar. p. 144. Th. VI. N. 61.
 — quatuor circiter mensium, Cat. Rar. p. 169. Th. III. N. 42. Th. VI. N. 57. Th. Max. 5. & 190.
 — quatuor fere mensium cum dimidio, Th. X. N. 110.
 — quinque prope mensium, Cat. Rar. p. 180. 188. Th. V. N. 15. Th. VI. N. 27. Th. VIII. N. 62.
 — sex mensium, Cat. Rar. p. 173. Th. III. N. 20. Th. VI. N. 45. Th. X. N. 67.
 — — — Hydrocephalo laborans, Th. IX. N. 29.
 — — — potest facile cognosci cujusnam sit sexus, Th. VI. N. 68.
 — septem mensium, Th. IV. N. 68.
 — trium mensium, Th. V. N. 64. Th. X. N. 82. Th. Max. N. 4.
 — trium mensium cum dimidio, Th. V. N. 55.
 — mensium trium fere aut quatuor in situ naturali, quo in utero est, positus, semper repræsentat sexum masculinum, cum sit sequioris, Th. IV. N. 42. Th. VI. N. 46. n. 5. & N. 49. 51. 54. & 68.
 — sequior, Cat. Rar. p. 127. Th. IV. N. 64. Th. VI. N. 55.
 — mensium circiter trium cum dimidio, Th. VI. N. 54. 56.
 — mensium fere sex, *ibid.* N. 59.
 — mensium septem, *ibid.* N. 60.
 — induratus in utero materno positus, Cat. Rar. p. 118.
 — in matrice non putrescit, nisi admisso aëre, Adv. Dec. II. p. 27.
 — monstrosus novem fere mensium, Th. VIII. N. 46.
 — mortuus à diversis causis fieri potest, Adv. Dec. II. p. 27.
 — à Funiculi umbilicalis mira contorsione, Obs. An. 11.
 — an aliquamdiu in utero remanserit nec ne, quomodo dignoscendum? Cat. Rar. p. 169. Adv. Dec. II. p. 29.
 — diu in utero remanere potest, absque magno matris vitæ periculo, Adv. Dec. II. p. 35. 36.
 — diu in utero matris manens non semper mutatur in pus, Ichonem &c. Adv. Dec. II. p. 27.
 — fuit in utero, si pulmo aquis non supernatat, Th. V. N. 40.
 — quamdiu in utero possit geri explicatur, Adv. Dec. II. p. 27.
 — retentus in utero materno post obitum quomodo mutetur? *ibid.* p. 27. 28.
 — ovis absque ore natus, uteroque excisus, Th. IV. N. 55.
 — cum secundinis, Th. Max. N. 167.
 — vivens

- vivens adhuc aliquamdiu, visceribus exemptis, Obs. An. 72.
- Fœtus* cadaverculum induratum, Cat. Rar. p. 108.
- formatio quando fiat? Ep. Ettm. p. 10.
- humani nutritio quomodo fiat? Th. II. Af. IV. N. 18. n. 4. & N. 19. Th. V. N. 41. Th. V. N. 16. n. 1.
- fit etiam per umbilicum, Th. IV. N. 55. n. 1.
- vaccini nutritio secus ac in homine fit, Th. VI. N. 71. not. & N. 74. n. 3. vid. & Nutritio.
- membranz, Chorion & Amnios simul ex Ovario exeunt, Th. VI. N. 32. n. 5.
- situs naturalis in utero, Th. V. N. 51.
- Fœtui* jam nato & languido male per anum aer inflatur, Adv. Dec. II. p. 29.
- Fœtus* diversis in utero locis inveniuntur, Adv. Dec. I. p. 6.
- gemelli, vid. Gemelli.
- humani bini per abdomen concreti, Adv. Dec. I. p. 21.
- tres sine cerebro nati, *ibid.* p. 20.
- Folium* quercinum pulpositate adempta, Th. Max. N. 79.
- Folii* Opuntiaz spinosæ Americanæ constitutio, Adv. Dec. III. p. 11.
- Foliorum* Aloës Americanæ constitutio, *ibid.* p. 10.
- Fomentatione* in partu, ne Gangrænam pars uteri prolapsa conciperet utendum. Obs. An. 24.
- Fomentum* Cephalicum in capitis contusionibus, *ibid.* 60.
- Fontanella* admodum exigua, Th. III. Loc. II. N. 5. n. 1.
- illæsa, *ibid.* N. 1.
- in capite, si foveam habet, signum est, animam reliquisse corpusculum, Cat. Rar. p. 109.
- non præcise clauditur anni spatio, sed citius vel tardius, Th. II. Loc. Arc. II. N. 2. n. 1.
- vasis sanguineis scatet, *ibid.* N. 1. & n. 1. & Th. V. Loc. Arc. I. n. 2.
- Fontanellæ* constitutio naturalis, Th. V. Loc. Arc. I. n. 2.
- in fœtu vivo, Th. VIII. N. 2. not.
- fovea evidens, Cat. Rar. p. 109.
- Fornix* Cerebri, vid. Cerebri Fornix.
- Fractura* ossium, vid. Ossa singula.
- Frontis* ossis cavitates supra narium radices cinguntur membranâ, quæ continuatur cum ea, quæ ossa spongiosa narium obducit, Ep. IX. p. 10. hæc membrana tenuissima est, & vasculis sanguineis glandulisque referta. *ibid.* ejusque usus, *ibid.*
- portio. Th. X. N. 184.
- delineata, *ibid.* tab. 3. fig. 6.
- Fructuum* constitutionem explorandi methodus, Adv. Dec. III. p. 9.
- Frutex* cinereus Africanus, Th. Anim. I. N. 10.
- Fruticis* Africani ramus cum fructibus, Th. X. N. 26.
- cinerei Africani ramuli, Th. Anim. I. N. 6.
- Fungus* palati, vid. Palati Fungus.
- super particulam carneam corporis humani repertus, Secundinam cum suo integumento crassiore repræsentans, Th. VII. N. 58. not. *ibid.* tab. 2. fig. 1.
- Funiculis Umbilicalis*, vid. Umbilicalis Funis.
- Fusci* porosi ramuli, Th. Anim. I. N. 30.

G.

- G**angræna cataplasmate ex Phellandrio, mica panis & vino de bellanda, Obs. An. 75.
- in Vesica cur etiam ad Intestinum transeat, Cat. Rar. p. 119.
- quare in partibus anterioribus, Vulvam respicientibus, difficilius curetur, quam in posterioribus? Obs. An. 59.
- scarificationibus &c. curanda, Obs. An. 2.
- Vulvæ & Intestini Recti enormis cum perforatione curata, *ibid.* 59.
- Gangræne* quo medio occurrendum? Ep. XIV. p. 12. & 13.
- Gangræna* infectæ partes quo medio separandæ? *ibid.* p. 14.
- Gecco*, animalculum venenatissimum Indicum, Th. Anim. I. N. 50. & Th. VIII. N. 61.

E

— cur

- cur ita dicatur? Th. Anim. I. N. 50.
- Gemelli* coaliti porci foetus unico ventre, Th. IX. N. 102. Adv. Dec. I. p. 21.
- imperfecti in foetu felis, Th. X. N. 76.
- octo mensium perfecte concreti, Adv. Dec. II. p. 42.
- quandoque unum, quandoque duas habent Placentas, *ibid.* p. 41.
- Gemellæ* concretæ, *ibid.* p. 41.
- Genæ* integumentum, quo interne obducitur, quid sit? Th. VI. N. 115. n. 2.
- Genæ* duorum generum poris gaudent, Th. III. N. 4. n. 4.
- habent integumentum papillosum, Adv. Dec. II. p. 25.
- intus Epitheliâ obducuntur, Th. VI. N. 115. n. 2.
- Generatio* omnium animalium an fiat ex ovo? Obs. An. 64. Adv. Dec. III. p. 20.
- Generationis* contemplatio est incerta, & non satis clara, Adv. Dec. I. p. 2.
- negotium mysterium summum est, Ep. Ettm. p. 3.
- Genitales* partes in foeminis sunt intricatæ, Adv. Dec. I. p. 4.
- puellarum, Th. IV. N. 9. & N. 62. Th. VI. N. 1. Th. VII. N. 60.
- Genitalium* delineatio turpis castigatur, Resp. ad Bidl. p. 28. & 31.
- Genu* ex homine, Th. Max. 204.
- pueri, Th. IX. N. 81.
- Genuum* se mutuo tangentium causa, Adv. Dec. II. p. 15.
- Gibbosorum* Spina Dorfi quomodo recurvetur? Obs. An. 67. vid. Spina Dorfi.
- Gigantis* os syncipitis dextrum prodigiosæ magnitudinis, Cat. Rar. p. 153.
- Gigantæ* foeminæ Intestini Coli portio, Th. IX. N. 62. lit B.
- Stomachus, Th. IX. N. 62. lit. A.
- puellæ lien, Th. VII. N. 11.
- Plexus Choroideus Cerebri, Th. VII. N. 22.
- Gingivarum* consumptio simul cum alveolorum, Obs. An. 82. & fig. 66.
- dolor oritur, quando ex ab Epithe-
- lia sunt destitutæ, Th. X. N. 136.
- ex crescentia maligna cum Malæ tumore, amputatione & inustione curata, Obs. An. 76.
- papillæ, Th. X. N. 136.
- Gladii* piscis rostrum, dentibus asperioribus præditum, Cat. Rar. p. 144.
- Glandes* Turcicæ cupulis spinosis, Th. Anim. I. N. 40.
- Glandula* dici posset totum aliquod viscus, v. g. Hepar, &c. Adv. Dec. III. p. 8. seq.
- *Lachrymalis* oculi, vid. Oculi Glandula Lachrymalis.
- *Parotides* è capite vituli, vid. Capitis vitulini Glandula Parotides.
- *Pinealis*, vid. Cerebri Glandula Pinealis.
- *Pituitaria*, vid. Cerebri Glandula Pituitaria.
- *Thymus*, vid. Thymus Glandula.
- Glandulæ* à Ruyschio non destruuntur, Th. VIII. N. 34. Th. X. N. 94.
- à Stenonio & Malpighio excogitantur in membranis, quæ sunt in Cerebri, Thoracis & Abdominis cavo &c. Ep. V. p. 20. Adv. Dec. III. p. 13. sed fictæ sunt, Ep. XVI. p. 9. Adv. Dec. I. p. 13.
- *Cutaneæ*, vid. Cutis Glandulæ.
- *Intestinorum*, vid. Intestinorum Glandulæ.
- *Lienales*, vid. Lienis Glandulæ.
- male dicuntur vasorum circumvolutiones &c. Th. VIII. N. 34.
- *Maxillares*, vid. Maxillares Glandulæ.
- *Nasales*, vid. Nasi Glandulæ.
- *Neotericorum* propriæ sunt vasorum extrema fasciculosa & succosa, quibus scatent arteriæ & venæ ipsæ, ita Vena Portæ, Vena Cava &c. Th. VI. N. 82. Adv. Dec. III. p. 1. & seq.
- *Nervosæ* in Hepate humano repertæ, de Valv. c. 4. Obs. 5. vid. Hepatis Glandulæ.
- non constituunt viscerum substantiam, Ep. XV. p. 4. Adv. Dec. II. p. 18. 19. & Dec. III. p. 8. & seq.
- non habent cribri usum, Adv. Dec. II. p. 18.
- non possunt dici omnes tumores

- rotundi præternaturales, Th. IV. N. 24. not.
- non semper & in omni secretionis negotio sunt necessariae, Th. X. N. 99.
- non sunt sola secretionis organa, Ep. XII. p. 23. Ep. XV. p. 4. Th. II. Af. IV. N. 19. Af. VI. N. 1. n. 2. Adv. Dec. II. p. 6. 7. Dec. III. p. 7.
- *Palatinae*, vid. Palati Glandulae.
- plurimae humani corporis partes per-verse audiunt, Adv. Dec. I. p. 13. 14.
- *Splenicae*, vid. Splenicæ Glandulae.
- *Stomachi*, vid. Stomachi Glandulae.
- *Thyroideae*, vid. Thyroideæ Glandulae.
- Glandularum Conglobatarum* nexus non est talis, qualem Neoterici concipiunt, Ep. III. p. 28.
- definitiones communes, Th. III. N. 41. n. 1. & Th. VIII. N. 34.
- existentia in variis visceribus refellitur, Th. I. Af. II. N. 7. n. 1. Th. III. N. 3. n. 2. N. 41. n. 1. Th. VII. N. 4. Th. VIII. N. 34. Th. IX. Præf. & N. 59. Adv. Dec. I. p. 14. vid. Viscera singula.
- fabrica plures lites excitavit, quam ulla fere alia corporis pars, Adv. Dec. II. p. 17.
- requisita sunt, ut peculiari involucre tegantur &c. Ep. IV. p. 7. Th. III. N. 41. n. 1. Th. VIII. N. 34. Adv. Dec. II. p. 18.
- viscerum quisnam sit defensor? Th. IX. Præfat.
- usus, in quem à Deo sunt destinatae, Th. Max. N. 184.
- de *Glandulis* partium quarundam corporis membranarum, Adv. Dec. I. p. 13. & p. 14.
- Glans* Penis, vid. Penis Glans.
- Glis* silvest. Americ. bulgam gerens in imo ventre, Th. Anim. I. N. 8. quid in ea? *ibid.*
- Gliris* Sceleta, vid. Skeleton Gliris.
- Vesica, vid. Vesica Gliris.
- Gliribus* quisnam affectus familiaris, Th. III. N. 59.
- Globulus* ex succino, diu in naribus hærens, cortice quodam lapideo circumductus, Obs. An. 45.
- Gnaphalium* latifolium Americanum, Th. Anim. I. N. 2. n. 4.
- Gnaphalii* species, Th. VIII. N. 57. n. 3.
- Genorrhæa* qualis affectus? Ep. XV. p. 10.
- quomodo communicetur in coitu cum muliere fordida? Th. IV. N. 95.
- Gramen* tremulum majus & minus, Th. Anim. I. N. 2. n. 4.
- minus, *ibid.* N. 6.
- Granadillæ* ramulus, Th. Max. N. 47.
- Gravida*, cruciatu maximo & intolerabili mingendi desiderio vexata, Vesicam habebat purulentam, corruptam & calculosa materia obsitam, Th. II. Af. II. N. 6.
- fieri potest foemina Hymene salva manente, Obs. An. 22.
- fieri potest mulier, Embryone excluso, retenta tamen Placentula, Obs. An. 33.
- Gravidis* vagina elongatur, Th. VIII. N. 7. n. 6.
- uterus mole major est, vestigium ovi in ovario videri potest &c. Th. VI. N. 32. n. 1. & seqq. Adv. Dec. III. p. 15, & seqq.
- Graviditatis* signum quoddam, Th. VIII. N. 7. n. 6.
- signa multa incerta sunt, Obs. An. 32. Adv. Dec. II. p. 27.
- Gulae* testudinis portio inversa, Th. VIII. N. 47. delineata, *ibid.* tab. 2. fig. 4.
- Gundelia* planta, Th. Max. lit. B.

H.

Hæmoptysis quid in ea fiat? Cat. Rat. p. 134.

— unde in ea tanta sanguinis copia? *ibid.*

Hæmorrhagia enormis ex ulcere Penis, arte singulari cohibita, Obs. An. 52.

— quomodo sistenda? Obs. An. 2. Ep. XIV. p. 11. 12.

Hemerobium Hoefnagelii quid sit? Th. III. ab init.

Hepar an gratiosi vaporis fons sit? Obs. An. 93.

— equinum cum vasis Lymphaticis delineatum, de Valv. c. 1. fig. 2.

- foetus balæne excarne, uti male loquuntur, Th. II. Af. IV. N. 15.
- janjan nati, Th. I. Af. II. N. 7.
- humani, Th. I. Af. II. N. 92. Th. IV. N. 87. Th. VIII. N. 89. Th. Max. N. 98.
- immaturi, Th. II. Af. III. n. 1. Th. VII. N. 75. Th. Max. N. 44.
- Hydropici totum ex meris vesiculis constans, Th. I. Af. II. N. 12. n. 1.
- induratum, Th. IX. N. 59.
- & suppuratum feliciter restitutum, Obs. An. 50.
- induratur sæpe in totum in Hydropticis, Obs. An. 86. Th. I. Af. II. N. 12. n.
- infantis, Th. IX. N. 22. & Th. X. N. 77.
- in Hydatides magna ex parte degeneratum, temereque confossum, Obs. An. 65.
- in Hydatides totum mutatum, ex iisque constans, Ep. XII. p. 22. Th. VIII. N. 10. not.
- juvenile, Th. Max. N. 86.
- delineatum, Th. IX. tab. 4. fig. 1.
- male & quomodo affectum in Hydropticorum cadaveribus, Obs. An. 86. & 87.
- muris, Th. II. Af. V. N. 6. ejus tumores bini, *ibid.* n. 1.
- nil carnosum, glandulosum aut Parenchymatosum habet, vid. Hepatis Substantia.
- non inepte pro glandula sanguinea haberi potest, Obs. An. 51.
- ovilli foetus imperfecti, Th. Max. N. 76.
- ovinum in quo quinque Vesiculæ fellis, Adv. Dec. I. p. 20.
- perperam minusque caute excarne dicitur, Th. I. Af. II. N. 7. Th. II. Af. III. N. 1. & Af. IV. N. 15. Th. IV. N. 60. & N. 73. Th. V. N. 50. & 57. Th. VI. N. 108. quomodo sit vocandum? Th. II. Af. III. N. 1.
- pueri, Th. VIII. N. 37. Th. IX. N. 59.
- quid sit? Th. VI. N. 11. n. 1.
- Vena Umbilicali gemina gaudens, de Valv. c. 4. Obs. 7.
- vitulinum, Th. IV. N. 60. Th. V. N. 50.
- *Hepatis Acini*, Th. Max. N. 98.
- *Arteriæ* usus, de Valv. c. 4. Obs. 15.
- *Arteriæ* novæ quædam, Ep. IX. p. 10.
- ortum quemnam habeant? *ibid.*
- *Bilis*, vid. Hepatis Vesiculæ Felleæ Bilis.
- *Calculi* è Vesica fellea exempti aquis innatant, Th. IX. N. 80.
- *Delineatio* vitiosa, Resp. ad Bidl. p. 20.
- *Ductus*, vid. Hepatici ductus.
- *Durities* & supputatio feliciter finitæ, Obs. An. 50.
- *Glandulæ* admodum tumefactæ in Hydropticæ cadavere, Obs. An. 45.
- præternaturales, d. Val. v. c. 4. Obs. 5. Obs. An. 45. fig. 41. & Obs. 86.
- quid sint? Th. VII. N. 4.
- sæpe degenerant in Hydatides, Obs. An. 65.
- *Glandularum* existentia refellitur, Th. IX. N. 59. vid. Hepatis Substantia.
- humani portiones, Th. VIII. N. 99. Th. IX. N. 49.
- Hydropici portio delineata, Th. II. tab. 2. fig. 3.
- portio in vesiculas crassas mutata, Th. IX. N. 83.
- portiones aliæ, Th. I. Af. II. N. 12. Th. II. Af. IV. N. 5. Th. VI. N. 11. Th. VIII. N. 10.
- *Ligamentum Suspensorium*, Ep. V. tab. 5.
- quomodo constitutum, Ep. V. p. 21. Th. Max. N. 86.
- vasa sanguinea innumera habet, itemque Lymphatica, Ep. V. p. 22. tab. 5. fig. 5.
- *Tertium*, Th. V. N. 38.
- *Umbilicale* multa habet vasa, Ep. V. p. 20.
- *Lymphæ ductus* non solum, sed & vasa sanguinea possunt in Hydatides de-

- degenerare , Th. I. Af. II. N. 12. n. 2.
- *Lymphæ-ductuum* delineatio culpata, Resp. ad Bidl. p. 17.
- manifestatio , Ep. III. p. 28.
- *Membrana* copiosissimis vasculis gaudet, Ep. V. p. 21. Th. X. N. 132. & N. 181. & tab. 3. fig. 5. eorumque reptatus, Th. X. N. 132.
- duplex, Ep. V. p. 19.
- habet etiam vasa Lymphatica, Ep. V. p. 21.
- *Lymphæ ductuum* myriadibus superbiens, *ibid.* & tab. 6.
- incrassata, Th. II. Af. V. N. 5. & Th. IV. N. 73.
- *Membranae* portiones , Th. IV. N. 73. Th. X. N. 132. & 181.
- portiones , Cat. Rar. p. 143. Th. VII. N. 4.
- *Porus Bilarius* , à lapideo-tartarea materia repletus, de Valv. c. 4. Obs. 18. & Obs. An. 31.
- pueri. portio, Th. X. N. 132.
- *Ramuli* male radices Vesiculæ felleæ, è fundo emergentes, audiunt, Th. I. Af. II. N. 7. n. 2.
- *Structura* hætenus auctoribus fuit incerta , imo in varias opiniones abierunt, Ep. IX. p. 4. 5.
- *Substantia* non est glandulosa , sed vasculosa plane existit, Obs. An. 65. Th. I. Af. II. N. 7. n. 1. Th. II. Af. III. N. 1. Th. III. N. 3. n. 2. Th. VI. N. 108. Th. VII. N. 4. n. 1. Th. IX. N. 59. Th. X. N. 77. Th. Max. N. 86.
- *Vasa* à glandula Parenchym. separata, Cat. Rar. p. 149.
- Lymphatica , Ep. V. p. 20. 21.
- sanguifera maxime sunt tenacia , Th. I. Af. II. N. 7. n. 1.
- *Vasorum* sanguineorum divisio, Ep. IX. p. 5.
- extrema pulpofa conveniunt cum pyrorum &c. Adv. Dec. III. p. 8. & sq.
- quomodo sint constituta ? Th. IX. N. 59.
- extremitates male glandulæ vocantur , Th. I. Af. II. N. 7. n. 1.
- fasciculi glandulas mentiuntur, *ibid.*
- *Vena Cava* delineata & culpata, Resp. ad Bidl. p. 18.
- ejus portiones, Th. IX. N. 6. Th. X. N. 30. & Loc. Arc. VIII.
- in quonam differat à Vena Portæ? Th. II. Af. III. N. 1. Th. V. N. 17. & 30.
- proportio ipsius, Resp. ad Bidl. p. 20.
- rami quidam ejusdem, Th. V. N. 17. Th. VII. N. 17. Th. VIII. N. 91.
- ramusculi ejus longe pauciores sunt, aliterque constituti, quam ramusculi Venæ Portæ, Th. V. N. 17.
- trunci ejus, Th. I. Af. I. N. 11. n. 2. Loc. Arc. III. lit D.
- *Portæ* extremitates, succosas fasciculosas & subtilissimas habet, Th. IV. N. 11. n. 1. 2. Th. VI. N. 82. n. 1. Th. X. N. 80.
- nil continet glandulosi, aut Parenchymatosi, Th. VI. N. 82. n. 1. & N. 88.
- pars ejus offesa ex Hydropica, Obs. An. 70. Cat. Rar. p. 138. Th. VIII. N. 58.
- portio ejus delineata , Th. II. tab. 6. fig. 1.
- portiones ejus aliæ, Th. V. N. 83. Th. VI. N. 82. 88.
- rami ejus ex hominibus, Cat. Rar. p. 162. & Th. X. N. 80.
- ramuli minores sunt, quam Venæ Cavæ, Th. II. Af. III. N. 1. n. 1.
- vitulinæ , Th. II. Af. III. N. 17. Th. III. N. 3. Th. IV. N. 11.
- vitulinæ succosas extremitates, non vero glandulas habet, Th. III. N. 3.
- *Umbilicalis* gemina in uno Hepate, de Valv. c. 4. Obs. 7.
- è foetu balænæ, Th. IV. N. 34. ubi uniatur? *ibid.*
- innumeris gaudet arteriis, Ep. V. p. 21.
- *Venæ* ramus ex afello, Cat. Rar. p. 181.
- *Vesicula Fellea*, Th. X. N. 132.

- bovina angustata, Obs. An. 31. fig. 31.
 ————— gemina adparens, Th. IX. N. 95.
 ————— inflata, Cat. Rar. p. 157.
 ————— cum Hepate connectitur per fibras & vasa sanguinea, Ep. V. p. 19.
 ————— cum Hepate connectitur sæpe tantum cum cervice, non fundo, *ibid.*
 ————— foetus humani, Th. X. N. 79.
 ————— glandulas habet in interiori tunica, sed ab auctoribus non satis descriptas. Ep. V. p. 20. Th. V. N. 19. n. 2. quid sint? Ep. V. p. 8.
 ————— humana, Obs. An. 31. fig. 30. Cat. Rar. p. 124. 161. 182. Th. I. Af. II. N. 1. Th. V. N. 19. Th. IX. N. 58. Th. X. N. 78. Th. Max. N. 170.
 ————— arteriis & Lymphæ-ductibus dilatata, Ep. V. tab. 5. fig. 4.
 ————— in Ascite fere vacua, Obs. An. 31.
 ————— in equis, asinis &c. non datur, Obs. An. 31.
 ————— in hominibus & vaccis aliquando reperta est capacitate Porum haud superans, Obs. An. 31.
 ————— intus cellulis distincta & calculosâ crustâ obducta, Obs. An. 31.
 ————— sæpius bifurcata, ast rarissime in totum duplex est, Obs. An. 90. Th. IX. N. 95.
 ————— prægrandis vaccæ, sesquipintam fellis continens, de Valv. c. 4. Obs. 17.
 ————— vasa magna & copiosissima habet, Ep. V. p. 21. 22. Th. I. Af. I. N. 7. n. 2.
 ————— vasis sanguineis scatens, Th. Max. N. 86.
 ————— vituli bifida, Cat. Rar. p. 161.
 ————— *Vesiculæ Felleæ Arteriæ Cysticæ*, Th. I. Af. II. N. 1. n. 2. non sunt peculiare ductus biliarii, *ibid.* n. 3. quam considerabiles sint? Ep. V. p. 21.
 ————— sunt numerosissimæ, Th. X. N. 132.
 ————— bilis justo crassior observata, & unde? Obs. An. 31.
 ————— quomodo per vias quasdam in eam influat? Obs. An. 31. Ep. V. p. 18. 20. 21.
 ————— cervix cursum habet serpentinum, Ep. V. fig. 6. tab. 5.
 ————— calculus in ductu Cystico, Obs. An. 87. fig. 69.
 ————— calculi aquis innatant, Th. IX. N. 80.
 ————— collum, Ep. V. tab. 5.
 ————— Ductus Cysticus bilem ad Vesiculam felleam deducit, Ep. V. p. 18.
 ————— è quo variæ radices oriuntur, & ubi? Cat. Rar. p. 183.
 ————— tortuositate gaudet, quæ vice Valvularum fungitur, hac destituuntur quadrupedum Vesiculæ felleæ, Ep. V. p. 21. tab. 5. fig. 3. 6. Th. X. N. 78. & Th. Max. N. 170.
 ————— fundus caret radicibus, Ep. V. p. 18.
 ————— humanæ, glandulis instructæ, facies interior, *ibid.* tab. 5. fig. 3.
 ————— obstructio magna in vacca, materia lapideo-tartarea, de Valv. c. 4. Obs. 17. Obs. An. 31.
 ————— ovillæ portio, Adv. Dec. III. p. 36. & tab. 3.
 ————— rami Venæ Portæ rarius secundum longitudinem decurrunt, sed uberius ab utroque latere proveniunt, & sursum repunt, hi autem rami visui se exhibebant post repletionem Venarum Portarum, id quod notandum, Adv. Dec. III. p. 36.
 ————— radices, Resp. ad Bidl. p. 12. quid sint? Ep. V. p. 19.
 ————— ramulorum ortus, Ep. V. p. 21.
 ————— tunica interior calculosa, Obs. An. 90. fig. 71.
 ————— *Vesiculæ Felleæ* fundo suo Hepati non connatæ, Ep. V. p. 19.
 ————— quinque in Hepate observatæ, de Valv. c. 4. Obs. 7.
 ————— unde oriantur? Obs. An. 31.
 ————— in Hepate calculus in Parenchymate inventus. de Valv. c. 4. Obs. 24.
 ————— duplex

- duplex Vena Umbilicalis in vitulo, de Valv. c. 4. Obs. 7. item in foetu balænae. Th. IV. N. 34.
- glandulae præternaturales, vid. Hepatis Glandulae.
- naturæ lusus variis modis fit, de Valv. c. 4. Obs. 7.
- Hepatici ductus portio ex bove, Th. IX. N. 78.
- Herba viva, & cur ita vocetur? Th. Anim. I. N. 31.
- Herbarum & foliorum anatome accuratissima, Adv. Dec. III. p. 10. & seq.
- Sceleta, *ibid.* vid. & Sceleton.
- vasa pulposa, *ibid.*
- Herbaria varii generis exsiccata, Cat. Rar. p. 166.
- Hermaphroditi falsi ovini pudendum delineatum, Th. VIII. tab. 2. fig. 5.
- Hermaphroditi veri non dantur, Th. VIII. N. 53. Adv. Dec. I. p. 22.
- Hermaphroditorum membrum utrumque nunquam alias imprægnare, & ab aliis imprægnari potest, Th. VIII. N. 53.
- penis & testiculi quid sint? *ibid.*
- Hernia aquosa male ita dicitur? Adv. Dec. II. p. 22.
- qualis affectus? *ibid.*
- quomodo perfecte sananda, *ibid.*
- Cystica, vid. Hernia Vesicæ Urinariae.
- Gutturis vera ex anate, Th. IV. N. 80.
- Inguinalis, Cat. Rar. p. 159.
- conjunctum sæpe habet Colon prodigiose extensum, *ibid.* sæpe etiam Ileum inflammatum, & Gangræna affectum, Obs. An. 98.
- in ea potest contineri diverticulum Ilei nullis subsequenter Symptomatibus, quæ Herniam Inguinalem concomitantur, Th. VIII. N. 51.
- quare sæpe reponi nequeat? Obs. An. 98.
- Intestinalis ejusque vera idea? Th. VII. N. 51.
- extensionem Intestini Coli produciens, Th. Max. N. 166.
- producit sæpissime affectum Ileos, Obs. An. 91.
- vasa sua ubi sita habeat? Th. VIII. N. 51.
- Lienalis, Adv. Dec. II. p. 23.
- quid proprie sit? Obs. An. 98. Adv. Dec. II. p. 22.
- Renalis quid sit? Cat. Rar. p. 147.
- sæpe oritur levi de causa, Obs. An. 98. Adv. Dec. II. p. 5.
- sæpe oritur post Apostema Peritonæi & Abdominis, etiam post sanata vulnera, in Abdominis cavum penetrantia, Obs. An. 75. quomodo præcavenda? *ibid.*
- totius foetus in dilatato Peritonæo vero, Adv. Dec. II. p. 24.
- Varicosa male ita nominatur, *ibid.* p. 21.
- quale malum? *ibid.*
- sæpe mutatur in Hydropem Scroti, *ibid.* p. 24. ejus causa, *ibid.* p. 22.
- Vesicæ Urinariae, sive Cystica, cui ex terrore juncta Bubonocèle, Obs. An. 98.
- quale malum, Adv. Dec. II. p. 23.
- Umbilicalis qualis sit affectus? Obs. An. 71.
- quare in recens natis male ita dicatur, *ibid.*
- Uteri una cum foetu prolapso, Adv. Dec. II. p. 23.
- Hernias facientia corpora, Adv. Dec. II. p. 22.
- secandi methodus nova Fratris Jacobi laudem meretur, Ep. XIV. p. 3. 4. 9.
- Highmori antro Polypi inhærentes, Obs. An. 77. vid. Antrum Highmori.
- Hippopotami funiculus umbilicalis, vid. Funis Umbilic. Hippopot.
- Hirudo Indica, Th. VII. N. 21.
- Histrix marina, Eruca, Th. Anim. I. N. 49.
- Holothurius Ceylanicus velivolans, *ibid.* N. 73.
- triangularis transparent, *ibid.* N. 27.
- Humini fabrica in multis differt à brutorum, Adv. Dec. II. p. 45.
- Humores excrementitii, vid. Excrementitii humores.
- in

— *incrassantur stagnando*, Adv. Dec. II. p. 8.
 — *Oculi*. vid. *Oculi humores*.
 — *quomodo ad pelvis cavitatem possint derivari?* Obs. An. 43.
Humorum Secretio, vid. *Secretiones*.
Hydatidis magnitudine capitis aciculæ, Th. VI. N. 45. n. 1.
Hydatides Ascitem produxerunt, Obs. An. 46.
 — *duplici ordinario tunica constant*, Ep. Ettm. p. 13.
 — *Hepatis*, Obs. An. 65. Cat. Rar. p. 168. & 183. Th. I. Af. II. N. 11. Th. II. Af. IV. N. 5. Th. V. N. 10. not. & N. 51. Adv. Dec. I. p. 1.
 — *in Abdomine & fœminis præcipue reperiuntur*, Adv. Dec. I. p. 8.
 — *in Atheromata, Steatomata & Melicerides degenerant*, de Valv. c. 4. Obs. 25.
 — *in Funiculo Umbilicali*. Obs. An. 14. Th. VI. N. 45. n. 1. tab. 2. fig. 3.
 — *in glandulis Mesenterii*, Th. VII. N. 37.
 — *in morbis lentis præcipue producuntur*, Adv. Dec. I. p. 7.
 — *oriuntur ab obstructione & debilitate vasorum sanguineorum, replētâ vasorum sanguineorum tunica Cellulosa, cavitates vasorum occoecantium*, Th. VI. N. 11. n. 1. & N. 104. not. Adv. Dec. II. p. 24.
 — *Ovariorum*, Obs. A. 17 & 83. fig. 68. Adv. Dec. I. p. 5. & 8.
 — *Placentarum*, Obs. An. 33. fig. 34. 35. Th. X. N. 63. 64. 65.
 — *post partum remanentium, quid sint?* Obs. An. 33.
 — *Peritonæi*, Th. V. N. 37. tab. 2. fig. 3.
 — *quomodo generentur non fuit satis cognitum*, de Valv. c. 4. Obs. 25. Obs. An. 33.
 — *sunt vascula, præsertim sanguinea, fero turgida*, Ep. XII. p. 22. 22. Th. I. Af. II. N. 12. n. 2. Th. X. N. 65. Adv. Dec. I. p. 7. Dec. II. p. 24.
 — *sunt vesiculæ aut ampullulæ aquosæ, è pedunculis dependentes humore aquoso turgidæ*, Obs. An. 33.
Hydatidum congeries, sacco membra-

naceo inclusa, Obs. An. 27. fig. 24.
Hydroceles qualis affectus? Adv. Dec. II. p. 22.
 — *quomodo curari debeat?* *ibid.*
Hydrocephalus fœtus septimestris, Th. II. Af. III. N. 8. ejus historia & descriptio diversarum substantiarum heterogenearum, *ibid.* N. 7. & seqq.
 — *qualis affectus?* Th. IX. N. 29.
Hydrocephali Cerebri portio, Th. III. N. 9.
 — *delineatio*, Th. II. tab. 3.
Hydropici meatus Cysticus cum calculo inhærente, Obs. An. 87.
Hydropicorum Hepar quomodo affectum? *ibid.* 86. & 87.
 — *Viscera quomodo constituta?* *ibid.* 86.
Hydrops Ascites ex Hydatidibus, Obs. An. 46.
 — *malo hoc demortuæ varia observata*, Obs. An. 45.
 — *clausus quid sit?* Adv. Dec. I. p. 8.
 — *è congerie Hydatidum sacco inclusa*, Obs. An. 27.
 — *Ovarii muliebris*, Obs. An. 17. qualis sit affectus? *ibid.*
 — *Placentæ Uterinæ qualis affectus?* Th. Max. N. 105.
 — *Scroti quale malum?* Adv. Dec. II. p. 22.
 — *quomodo sanandus?* *ibid.*
Hydropis causa ubi hæreat? Adv. Dec. II. p. 24.
Hypogastrii immanes dolores in puerperis unde sæpe oriantur? p. 4. Obs. An. 84.
Hymen Membrana, Th. V. N. 56. Th. VII. N. 60. Th. VI. N. 1. n. 2.
 — *dari asseritur*, Th. III. N. 15. n. 1.
 — *figuram quamnam habeat, & in nupernatis & ætate provectoribus?* Obs. An. 23.
 — *fœtus exitum impediens incisa*, *ibid.* 22.
 — *in puellis cum tempore solet accrescere in circulum*, Cat. Rar. p. 117.
 — *quando, & ob quasnam causas post coitum illæsa maneat?* Obs. An. 22.
 — *femilunare fœtus maturi*, Cat. Rar. p. 117.

- Hymene* salva manente mulieris imprægnatio possibilis est, Obs. An. 22.
- I.
- Jaculatrix* Indiæ Occidentalis, Th. Anim. I. N. 8.
- serpens Americana tenuissima, *ibid.* N. 56.
- serpens, Th. VI. N. 34.
- Jasmini* Africani ramulus, Th. Anim. I. N. 9.
- Ichneumon*, quale sit animal? Th. X. N. I. lit. D.
- Jecur*, vid. Hepar.
- Jecinora* in Hydatides mutata, Adv. Dec. I. p. 7. vid. Hepar. & Hydatides Hepatis.
- Jecinorum* perscrutandorum methodus vera, Th. II. Af. III. N. 1.
- præparatio vulgaris, *ibid.*
- Ileorum* Atonia, vid. Atonia.
- Iliaca Passio* à mutuo Intestinorum ingressu, sive susceptione, familiaris affectus est & frequentior in adultis, quam annotari solet, Th. X. N. 62. Adv. Dec. III. p. 17. quomodo curanda? Th. X. N. 62. not. etiam in infante quatuor annorum, quod rarissimum est, visa, Adv. Dec. III. p. 17. hoc malum forte in infantibus frequentius accidit, præcipue ab insultibus Epilepticis, Dec. III. p. 17. 18. ejus curatio, *ibid.*
- lethalis, Th. I. N. 4. n. 3.
- non oritur ab Intestinorum circumvolutione, volvulo aut nodo, Obs. An. 91. Th. IV. N. 14.
- oritur ab Atonio, Intestinorum obstructione, contractione, mutuo ingressu, inflammatione, Hernia &c. Obs. An. 91. Th. I. Af. II. N. 4. Th. IV. N. 14.
- qualia Symptomata habeat? Obs. An. 91. Th. I. Af. II. N. 4. n. 3. Th. IV. N. 14. Th. X. N. 62.
- Iliacæ Passionis* causæ veræ exemplis demonstratæ, Obs. An. 91.
- Imaginatione* prava denati cadaveris apertio, in cujus cerebro Plexus Choroideus Hydatidibus scatebat, Ep. XII. p. 24.
- Impetiginis* subjectum cutis semper non est, Obs. An. 78.
- Imprægnatio* facta salva manente mem-
- brana *Hymene*, idque ad tempus usque partus, Obs. An. 22.
- potest fieri utero ipso etiam ex parte propendente, Obs. An. 22.
- quando fiat? Th. VI. N. 21.
- Imprægnationis* modus qui fiat? Adv. Dec. III. p. 16. 17.
- tempus præcise indicari nequit, Adv. Dec. II. p. 27.
- Indurantur* & ossescunt partes in Atrophia, Marcore & Hydrope, Obs. An. 70.
- Infantes*, ano imperforato nati, carent etiam Intestino Recto, Adv. Dec. II. p. 43.
- bini concreti ad partem osseam, *ibid.* p. 42.
- nati recentèr quomodo tractandi, an naribus fortis odor admovendus? an aër in anum inflandus? an Funis Umbilicalis fortiter premendus? an caloris gratia capiti crusta admovenda? Adv. Dec. II. p. 39. 40. 41.
- recens nati haud fasciis sunt involvendi, cruribus complicatis, arctissime pressi, *ibid.* p. 40. 41.
- Infantum* recens natorum capita sinistre arcte ligantur, Adv. Dec. II. p. 40.
- Inflammatio* in partibus exanguibus ita dictis etiam locum habet, Ep. V. p. 18.
- unde & ubi oriatur? *ibid.* p. 15.
- Inflammationibus* membranæ arctius sibi mutuo connascuntur, Obs. An. 55. 63. imo ipsa Viscera, Obs. An. 85.
- Inguinis* abscessus, per quem exitum quæsierat acicula deglutita, Obs. An. 55.
- Hernia, vid. Hernia Inguinalis.
- Injectiones* ceracæ ansam primam dedere inquirendi veram glandis structuram, Obs. An. 100.
- imperfectæ fiunt cum extravasatione materiæ instar globulorum, Th. VIII. N. 31.
- Ruyschianæ destructionem partium non inferunt, Ep. XII. p. 16. & 17.
- Injectionum* utilitas, vid. Vasorum repletio.
- Insectorum* perscrutatio Anatomica utilis est & necessaria, Adv. Dec. III. p. 19.
- Instita* & innata partium vis non improbat, Adv. Dec. II. p. 11. 18.

Instrumentum Barthischianum, vid. Barthischii *Instrumentum*.

Instrumenti in Phalangosi adhibiti forma & constitutio, Resp. Rav. tab. 1.

Integumentum validum & crassum ex sero sanguinis inflammatorii, Th. X. N. 161.

Intercoastales arteriæ, vid. Arteriæ Intercoastales.

Intestinales glandulæ, vid. Intestinorum glandulæ.

Intestinum Duodenum hominis, Cat. Rar. p. 143. & 183.

— melius vocatur *Digitale*, Adv. Dec. II. p. 45.

— ossium, per quod bilis & succus Pancreaticus sese in Intestina exonerant, habet, quod in medio instar umbilici apparet, Th. VIII. N. 33. n. 3.

— paucas vel nullas valvulas habet, Cat. Rar. p. 143.

— portiones quædam ejus, Th. VI. n. 33. n. 4. Th. X. N. 142.

Intestini Cæci Constitutio differt in recens natis & in tenella ætate ab ea, quæ est in pueris aut provectioribus, Cat. Rar. p. 125. 142. & 143. Th. I. Af. I. N. 1. Loc. Arc. II. lit. B. Th. VIII. N. 50. Th. IX. N. 62. lit. R.

— cum Processu Vermiformi confusio, Cat. Rar. p. 146.

— cum Processu Vermiformi & portione Coli delineatio ex Gigantea puella, Th. V. tab. 4. fig. 1.

— *Diameter* in qua ætate successive diminuatur, & in qua non? Th. I. Af. I. N. 1.

— equi recens editi, objectum, Cat. Rar. p. 148.

— & Coli humani maxima differentia est, ab iis in cane, Th. VIII. N. 23. not.

— gallinæ Africanæ objectum, Cat. Rar. p. 148. in gallinis illud duplex est, *ibid.* p. 172.

— humani objecta quædam, Cat. Rar. p. 129. & 142.

— integri objecta cum Processu Vermiformi, Th. I. N. 6. Af. I. N. 1. & N. 5. n. 1.

— leporini longitudo admodum magna, Ep. V. p. 21.

— portiones, Cat. Rar. p. 126.

& 156.

— objecta quædam ex pueris, Cat. Rar. p. 125. 156. & 163.

— objecta varia, Cat. Rar. p. 145. & 161. Th. I. Loc. Arc. II. lit. B. Th. V. N. 27. & 30. Th. VIII. N. 50.

— ovini differentia ab humano, Th. VII. N. 52. n. 4.

— portio ex fœtu humano, Th. IX. N. 11.

— *Processus Vermiformis* ex homine magnam habet analogiam cum leporino, Th. II. Af. IV. N. 8.

— fit ab extremitate Coeci, successive angustati, Th. I. Af. I. N. 1. Th. III. Loc. I. N. 4. not.

— glandulæ spurix sunt innumeræ, Th. II. Af. IV. N. 8.

— vasa sanguinea copiosissima, Th. I. Arc. II. lit. B.

— *Coli Appendiculæ* pinguedinosæ vasa habent sanguinea, Cat. Rar. p. 157. 158.

— *Aperturæ* numerosæ, & arcte sibi invicem appositæ, Th. I. Af. II. N. 4. n. 1.

— canis portio, Th. VIII. N. 23.

— *Arteriæ* innumeræ, Th. I. Loc. Arc. II. litt. C. & E.

— *Constitutio* diversa est ratione ætatis, Cat. Rar. p. 125.

— *Crassities* non differt à tunicarum crassitie aliorum Intestinorum, Th. I. Arc. II. lit. E.

— *Extensio* ab Hernia Intestinali, Th. Max. N. 166.

— prodigiosa, Obs. An. 92. Cat. Rar. p. 159.

— *Glandulæ* spurix, Th. I. Af. II. N. 4. n. 2. & N. 11. Th. V. N. 101. Th. IX. N. 62. lit. Q.

— humani portiones variæ, Cat. Rar. p. 129. 141. 166. 181. Th. V. N. 88. Th. X. N. 12. Th. Max. N. 148. 166.

— infantis portiones, Th. I. Loc. Arc. II. lit. C. & E. & Th. III. Loc. I. N. 2.

— inversi portio ex puero, Th. I. Af. II. N. 3.

— leporini portiones, Cat. Rar. p. 126. 146. 156. & 170.

— *Ligamenta*, si resecantur, in nihilum rediguntur ejus cellulæ, Cat. Rar. p. 157. 166. & 181.

— *Pori*

- *Pori cribrum* repræsentant, Th. V. N. 101.
- portio ex foetu Caballi, Th. IX. N. 103.
- *fœminæ Gigantæ*, Th. IX. N. 62. lit. B.
- *Gigantæ puellæ* delineata, Th. VII. tab. 4. fig. 1.
- in qua, quamvis non inversa, glandulosa corpuscula videntur, Th. X. N. 72.
- prodigiosæ capacitatis, Th. IX. N. 96.
- portiones variæ, Cat. Rar. p. 154. 157. 159. 161. 163. Th. I. Af. I. N. 5. n. 1. & N. 6. Th. III. N. 66. & Loc. I. N. 3. & 4. Th. V. N. 101. & 102. Th. VI. N. 27. Th. IX. N. 62. lit. K. Th. X. N. 48. 50. & 54. Th. Max. N. 177.
- pueri portiones, Cat. Rar. p. 125. Th. V. N. 101. & Th. IX. N. 62. lit. Q.
- *Susceptio*, Adv. Dec. III. p. 17.
- *Tunica secunda*, seu *Cellulosa*, Th. X. N. 48.
- *Valvula magna*, Cat. Rar. p. 148.
- *Valvula*, Th. V. N. 102. Th. VII. N. 27. not.
- coalitæ mortis sunt causa, Cat. Rar. p. 148.
- hiantes, Th. X. N. 54.
- in cane & homine differunt, Th. VII. N. 23.
- in statu naturali nunquam reperiuntur, Cat. Rar. p. 157.
- quomodo constituuntur & adpareant? Th. VI. N. 70. n. 1.
- siue cellulae minus considerabiles sunt in tenera ætate, Th. III. Loc. I. N. 3. n. 3.
- unitæ in foetu equino, Th. IX. N. 103.
- uti Ligamenta, triplices sunt, Cat. Rar. p. 148. 154. 157. Th. VII. N. 27. not.
- *Valvularum*, siue *cellularum*, usus, Cat. Rar. p. 141.
- usus ubi accuratius conspici possit? Th. III. Loc. I. N. 3. n. 2.
- crassi segmentum, Th. Max. N. 139.
- *Duodeni* aperturæ, siue ostium, vid. *Intestinum Duodenum*.
- *Jejuni Arteriola* per glandulas reptantes, Th. I. Loc. Arc. I. earum diversus cursus, *ibid.* n. 3.
- *balanæ majoris portio*, Th. VII. N. 62.
- *Corpuscula glandiformia*, Th. X. N. 162.
- & *Ilei* differentia quænam sit? Cat. Rar. p. 175.
- *Glandula* extra superficiem pro pullulant, Th. V. N. 14.
- solitariae & spuria, Th. I. Af. I. N. 8. n. 2. Th. III. N. 32. Th. IV. N. 32. not.
- humani portiones variæ, Cat. Rar. p. 141. 142. 161. 181. Th. IV. N. 75. Th. V. N. 14. Th. VIII. N. 29. 31. 92. Th. IX. N. 47. 76. Th. X. N. 156. & 162. Th. Max. N. 145.
- in capsulam redacti delineatio, Adv. Dec. II. tab. 3. fig. 4.
- inversi portio, Th. X. N. 159.
- inversi portio depicta, Ep. XI. fig. 6.
- portiones alia, Th. I. Af. I. N. 8. Th. III. N. 32. & N. 44. Th. X. N. 51. Th. Max. N. 85.
- *Juga*, vid. *Intestini Jejuni Valvula*.
- juvenis portio, Th. X. N. 145.
- mulieris portio, Th. VII. N. 6.
- *Papillæ nervosæ*, Th. IX. N. 76.
- portio, cujus medium coarctatum, Obs. An. 91.
- cum suis jugis, Th. IX. N. 62. lit. B.
- facie interiore delineata ex homine, Ep. XI. fig. 3.
- in qua susceptio comparet, Obs. An. 91.
- portiones, Th. I. Loc. Arc. I. & II. lit. A. Th. IV. N. 71. Th. VII. N. 61. & N. 71. Th. IX. N. 62. lit. G. Th. Max. N. 125. 179. & 203.
- portionum & facie exteriori & interiore delineatio, quarum repletio facta est per arteriam, Adv. Dec. III. tab. 1. fig. 4. & 5.
- *Protuberantiæ* circulares, Th. VIII. N. 31.
- pueri portiones, Th. IV. N. 33. & Th. X. N. 52.
- *Tunica Villosa*, Th. IV. N. 37.
- *Nerveo-villosa* dicenda est, Th. Max. N. 85.

- Papillosa dicitur, Th. VIII. N. 92.
 — *Valvula* una, situm obtinens inversum, Th. I. N. 8. n. 1.
 — *Valvulae* Conniventes, Th. I. Af. I. N. 8. n. 1. & Th. VIII. N. 92. Th. IX. N. 47. Th. X. N. 159.
 — aliquando vix propullulant, Th. X. N. 145.
 — in quoniam objecto sint visui exponendæ, Th. III. N. 32.
 — non oblitteratæ, Th. I. Loc. Arc. I. n. 4.
 — oblitteratæ, Cat. Rar. p. 142.
 — quando mutant naturalem essentiam? Th. III. N. 32.
 — *Valvularum*, sive Jugorum rotundorum, vera constitutio, Th. III. N. 32.
 — *Vascula* innumera, Th. X. N. 159.
 — *Villositas* distincta, Th. I. Af. I. N. 8. n. 3.
 — vitulini portio, Cat. Rar. p. 150.
 — *Ilei Arteriæ* numerosæ & venæ, Th. I. Af. III. N. 13. n. 1. & Loc. Arc. II. lit. D.
 — canis portio, Th. VIII. N. 23.
 — *Cellulositas*, Th. Max. N. 89. & 155.
 — *Corpuscula* Glandiformia unde emergant? Th. X. N. 55.
 — *Differentia* ab Intestino Jejunio, Cat. Rar. p. 175.
 — *Diverticulum* præternaturale, Cat. Rar. p. 149. 170. Th. VII. N. 2. n. 15. & tab. 4. fig. 3.
 — in Bubonocèle contineri potest, Th. VII. N. 15. n. 3.
 — uncie magnitudine, Th. Max. N. 153.
 — foetus immaturi portiones, Th. III. N. 12. & N. 47.
 — *Glandulae* ita dictæ, Th. II. Af. III. N. 62. lit. L.
 — hominis adulti portiones, Cat. Rar. p. 125. Th. Max. N. 114.
 — humani inversi portiones, Th. VII. N. 40. Th. Max. N. 89. & 155.
 — portiones variæ, Cat. Rar. p. 120. 129. 143. 159. 149. 153. 163. & 173. Th. III. N. 78. Th. VI. N. 9. Th. Max. N. 166. & N. 179.
 — infantis circumvolutio, Th. X. N. 47.
 — portiones, Th. VIII. N. 60. & Th. X. N. 54.
 — inversi portiones, Th. IX. N. 62. lit. L. & Th. X. N. 55.
 — juvenis portiones, Th. Max. N. 35. 49. & 64.
 — leporini portio, Cat. Rar. p. 139.
 — objectum ex recens nato, Th. Max. N. 116.
 — portio exhibens omnes quatuor Tunicas, Th. IV. N. 4.
 — portio delineata, Th. VI. tab. 5. fig. 2.
 — inflammata & coarctata, Obs. An. 98.
 — portiones facie exteriori & interiore delineatæ, quarum repletio facta est per Venam, Adv. Dec. III. tab. 1. fig. 6. & 7. delineationes aliæ, Th. VII. tab. 4. fig. 2. 3. Th. Max. tab. 3.
 — portiones variæ, Cat. Rar. p. 141. 157. & p. 159. Th. I. Af. II. N. 4. n. 3. Af. III. N. 13. & Loc. Arc. II. lit. D. Th. III. Loc. I. N. 3. & Loc. IV. N. 14. Th. VII. N. 15. Th. VIII. N. 50. Th. IX. N. 62. lit. B. N. 69. Th. X. N. 50. N. 53. & 62. Th. Max. N. 33.
 — pueri portiones, Cat. Rar. p. 125. & 141. Th. IX. N. 62. Th. X. N. 134.
 — *Superficies* interior villo-papillosa, Th. Max. N. 64.
 — *Susceptio*, Th. IX. N. 162. lit. C. & Th. Max. N. 175.
 — minus recte volvulus dicitur, Th. IV. N. 14.
 — quid sit? *ibid.*
 — *Tunica* Carnea, Th. VIII. N. 60.
 — Nervosa, *ibid.*
 — quinta, seu Villosa quid sit, & an detur? Th. VII. N. 40.
 — Papillo-nervosa, Th. VII. N. 40.
 — vitulini portiones, Cat. Rar. p. 142. Th. Max. 117.
 — vasorum reptatus cum humanis non convenit, Th. Max. N. 117.

- *Recti Adhæfio* firma ad os sacrum, cui firmissime fuit connatum, Obs. An. 95.
- *Angustatio*, si magna est, nil prodest dilatatio, Adv. Dec. II. p. 43.
- *Corpuscula* rotunda quid sint? Th. IX. N. 81. & num Glandulæ dicenda sint? *ibid.*
- *defectus* in infantibus, Adv. Dec. II. p. 43.
- & *Vulvæ* Gangræna & perforatio feliciter sanatæ, Obs. An. 59. cur mala sua sibi communicent? Cat. Rar. p. 119.
- *Glandulæ* ita dictæ, Ep. XI. fig. 5. Th. III. N. 74. Th. IV. N. 67. 74. & 79. Th. X. N. 81.
- *humani* portiones, Th. III. N. 74. Th. IX. N. 81. Th. Max. N. 33.
- *portiones* è corpore vivo ejectæ, Th. I. Af. III. N. 6.
- *Incrassatio* nimia impedit alvi dejectionem, Obs. An. 95. 96. Adv. Dec. II. p. 43.
- *Juga* sæpe in pueris conspiciuntur, Th. IV. N. 79.
- *juvenis* segmentum, Th. Max. N. 168.
- *Lacunæ* & *Cryptæ* Boerhaavianæ, Adv. Dec. II. p. 7. Th. Max. N. 33.
- *Pori* innumeri, sive oscula, Th. III. N. 74. Th. IV. N. 79. Th. VII. N. 66. tab. 3. fig. 4. Th. IX. N. 81. Th. Max. N. 33.
- *portio*, Th. X. N. 108.
- *cum spuriiis glandulis* &c. Ep. XI. fig. 5.
- *delineata*, Th. VII. tab. 3. fig. 4.
- *delineata* & in quatuor *Tunicas* separata, Ep. XI. fig. 1.
- *eadem inversa*, *ibid.* fig. 2.
- *pueri* portiones, Th. IV. N. 69. N. 74. & N. 79. Th. VII. N. 66.
- *Scirrhus* qualia afferenda remedia. Obs. An. 96.
- *Tunica* Villosa post cruentas excretionis ejecta, Th. I. Af. III. N. 5.
- *Ulcera* à prægressa Dyssenteria facta, Th. IX. N. 62. lit. K.
- Intestina* ab inedia coarctata, Obs. An. 19.
- *balænæ* foetus, Th. V. N. 62.
- & *stomachum*, loco suo naturali relicto, Hypogastrium occupasse observatum est, Obs. An. 56.
- *foetus*, Th. V. N. 93. & Th. VI. N. 76.
- *humani* circumvoluta, Th. X. N. 49.
- *immaturo*, Th. VI. N. 59.
- *ovini* immaturi, Th. II. Loc. Arc. VII.
- *minimi*, Th. III. ab init.
- *recens nati omnia*, Cat. Rar. p. 142.
- *vaccini* immaturi, Th. VIII. N. 87.
- *vitulini*, Th. IV. N. 46.
- *crassa*, Th. VI. N. 20. n. 3.
- *foetuum humanorum varia*, Th. I. Af. I. N. 1. Th. V. N. 54. Th. VII. N. 43. Th. VIII. N. 3. Th. Max. lit. C. & N. 132.
- *immaturorum*, Th. IV. N. 27. Th. V. N. 20. & 43.
- *gelu* quasi obfessa & scintillantia ac dura observata, Cat. Rar. p. 182. Th. VII. N. 6.
- *infantis tenuia*, Th. I. Af. I. N. 12.
- *leporina* quamnam habeant faciem interiorem? Cat. Rar. p. 126.
- *juvenis*, Th. Max. N. 55.
- *puerorum*, Cat. Rar. p. 186. Th. I. N. 4. Th. V. N. 18. Th. VII. N. 51. Th. VIII. N. 9.
- *ranarum*, Cat. Rar. p. 121. & Th. VIII. N. 82.
- *sine flatu extensa*, Th. VII. N. 30. not.
- *undique Peritonæo* & sibi invicem in Ascite connata, Obs. An. 45.
- Intestinorum Arteriæ*, Th. I. Af. I. N. 12. n. 2.
- *balænæ* cum humanis maxima est analogia, Th. VII. N. 62. n. 1 in quonam differant? *ibid.*
- *Cellulositas* an pro sexta membrana Intestinorum recensenda? Th. Max. N. 89.
- *Coarctatio* causa est affectus Ileos, Obs. An. 91.
- *Crassities*, alvi projectionem impediens, Obs. An. 95. 96. Adv. Dec. II. p. 43.
- *Diver*

- *Diversitas* inter foetus & adulti hominis intestina, qualis? Th. IX. N. 11.
- *Dolores* insignes oriuntur, si Papillæ nervosæ Epitheliâ suâ destituantur, Adv. Dec. II. p. 26.
- & *Ventriculi* ob inedia prodigiosa contractio, Obs. An. 19. & 68.
- *Glandulæ*, Cat. Rar. p. 18. Th. X. N. 51. & 52.
- aliquando propullulantes comparent, aliquando fovearum instar excavatæ sunt, Th. IV. N. 92. n. 2.
- an veteribus cognitæ fuerint? Ep. XI. p. 4.
- à Peyero distribuuntur in Solitarias & Aggregatas, Ep. XI. p. 5.
- Congregatæ Valvulas aut rugas haud supergrediuntur, Ep. XI. p. 12.
- in qua tunica sitæ sint, non descriptum est ab aliis auctoribus, *ibid.* p. 5.
- in tenuibus Intestinis non solum solitaria, verum etiam congregatim dispositæ sunt, Ep. XI. p. 12.
- lapides factæ, Cat. Rar. p. 125. 142. & 157.
- quid sint? Ep. XI. p. 8.
- Solitaria in crassis tantum reperiuntur Intestinis, Ep. XI. p. 12.
- inter Valvulas Conniventes positæ sunt non tantum. sed & ex illis emergunt, Ep. XI. p. 12.
- per limbum Valvulæ Bauhini dispersæ non tantum sunt, sed etiam per integrum ejus planum, *ibid.*
- Spuriæ dicendæ sunt, Ep. XI. p. 8. 9. 10. 11. Ep. XII. p. 23. Th. I. Af. I. N. 8. n. 2. Th. II. Af. III. N. 14. Th. III. N. 44.
- quid sint? Ep. XII. p. 22.
- ubi inveniuntur? Ep. XI. p. 10.
- ubi oriantur? *ibid.* p. 8.
- sunt lacunæ, sive foveæ, Ep. XI. fig. 5. Th. I. Af. II. N. 4. n. 2. Th. IV. N. 67, Th. IX. N. 81. Adv. Dec. II. p. 7.
- ubi inveniuntur? Ep. XI. p. 4.
- *Glandularum* divisio, *ibid.* p. 5.
- numerus varius est in diversis individuis, *ibid.* p. 10. 13.
- spuriarum fabrica & usus, Ep. XI. p. 8. 10. 11. 12. Th. II. Af. III. N. 14. n. 2. Th. IV. N. 74. n. 3. N. 92. n. 2.
- Th. V. N. 14. Th. IX. N. 81.
- vera sedes, Ep. XI. p. 11. & fig. 1. & 6. Th. I. Af. II. N. 11. n. 1.
- *Hernia*, vid. *Hernia Intestinalis*.
- *Inflammatio* producere potest affectum Ileos, Obs. An. 91.
- *Inflammationis* vera ratio, Obs. An. 91. Cat. Rar. p. 142.
- *Fugæ*, vid. *Intestinorum Valvulæ*.
- *Lacunæ* vel *Cryptæ Boerhaavianæ*, Adv. Dec. II. p. 7. Th. Max. N. 33.
- leporinorum facies interior, Cat. Rar. p. 126.
- *Motus Peristalticus* visus in foetu, Obs. An. 72. & 73.
- *Munus* est ulteriori ciborum coctioni inservire, non tantum crudum cibum in Chylum convertere, Obs. An. 74.
- *Obstructio* causat Ileon, Obs. An. 91.
- unde oriatur? Obs. An. 91.
- *Pori* evomunt laticem serosum in purgatione & Diarrhæa, Ep. XI. p. 12. & fig. 5. Th. I. Af. II. N. 4. n. 1. Th. III. N. 74. Th. V. N. 101.
- *Irrigatio* quomodo fiat? Th. VI. N. 33. n. 1.
- portiones ex balænæ foetu, Th. V. N. 52.
- ex Cane, Th. IX. N. 62. litt. B. & M.
- ex foetu immaturo, Th. III. N. 45.
- ex hominibus variæ, Th. I. Loc. Arc. II. Th. VII. N. 20. Th. IX. N. 62. lit. E. Th. Max. N. 23.
- ex infante, Th. III. N. 12.
- ex juvene, Th. Max. N. 144.
- ex lepore, Th. VIII. N. 63. facies eorum interior, Cat. Rar. p. 126.
- ex ove, & foetu ovino, Cat. Rar. p. 146. & Th. III. N. 62.
- ex pueris, Th. IV. N. 49. n. 2. Th. IX. N. 62. lit. H.
- ex vitulo, Cat. Rar. p. 161.
- variæ, Th. IX. N. 62. lit. B.
- *Susceptio*, Th. V. N. 34. Th. X. N. 34.
- in adultis frequens est, Adv. Dec. III. p. 17.
- in adultis quo medio repellenda? *ibid.* p. 18.
- in foetu humano, *ibid.* p. 17.

- in infante ante quatuor dies nato, *ibid.*
- in infantibus incurabilis est, *ibid.* p. 18.
- in puero vera, Th. V. N. 34.
- in recens nato, Th. Max. N. 116.
- quam familiaris sit hic affectus? Th. X. N. 62. not. quando sit suspi- candus, & quænam media contra eun- dem sint adhibenda? *ibid.*
- subinde gignit affectum Ileos, Obs. An. 91. vid. Iliaca passio.
- unde ortum ducat? Obs. An. 91.
- Tumor flatulentus singularis, Cat. Rar. p. 141.
- Tunica accipit vasa à vasis Mesente- ricis, Th. I. Af. III. N. 13. n. 2.
- Carneæ fibras habet transversales aut circulares, Ep. XI. fig. 1. Th. I. Af. II. N. 12. n. 3.
- habet etiam vrsa sanguinea, eaque pauca, Ep. XI. p. 12. Th. I. Af. II. N. 11. n. 3. Th. VIII. N. 60.
- Cellulosa sub Communisita, Th. VI. N. 9. n. 2. tab. 5. fig. 2.
- vasa sanguinea habet, earum- que reptatus, Th. Max. N. 15. & 99.
- Extima, sive Communis, fibras habet longitudinales tenuissimas, Ep. XI. tab. 12. fig. 1. & 2.
- vasis sanguineis ornata est copiosis, sed ab aliarum tunicarum diversis, Ep. XI. fig. 1. & 2. Th. I. Arc. I. n. 3.
- Nervea copiosiora vasa habet, at- que peculiarem usum, Ep. XI. p. 11. 12. fig. 1. 2. Th. I. Af. II. N. 11. n. 2. Th. II. Af. III. N. 14. n. 2. Th. VIII. N. 60.
- Trochlearis, Th. VIII. N. 63.
- Villosa à nonnullis in dubium vo- catur, Ep. XI. p. 9.
- à Ruyschio demonstratur, Ep. XI. p. 8. fig. 4. Th. I. Af. I. N. 7. n. 1. Th. IV. N. 37.
- in omni objecto non æque luculenter apparet, Th. VII. N. 40. n. 2.
- non constat mucosa substan- tia, Ep. XI. p. 9. Th. IX. N. 62. lit. I.
- papillis scatet plurimis, hinc recte vocatur tunica Papillosa, cui si- milem habent Venter, Gula, La- bia & Genæ, Th. VII. N. 40. Adv. Dec. II. p. 25. 26. Dec. III. p. 25. 33. & seq.
- quemnam habeat usum? Th. V. N. 41.
- separata à Nervea, Th. IX. N. 62. lit. I.
- Tunica Carneæ fibræ circulares, Th. VIII. N. 60.
- Villosa-papillosa separatio & ejectio post inflammationem & Gangrænam, Adv. Dec. II. p. 25. post cruentas ex- cretiones. Th. I. Af. III. N. 5.
- Villosæ mucæ adhærentis usus, Ep. XI. p. 9.
- papillæ non sunt in omnibus æque conspicuæ, Th. VII. N. 40. p. 2. Adv. Dec. II. p. 26.
- portio arteriarum ramusculis ditata, Ep. XI. fig. 4.
- diversæ, Ep. XIII. p. 14.
- juxta Willisium quatuor sunt, inter quas fingit Glandulosam, Ep. XI. p. 4. 5.
- quatuor statuendæ sunt, earum- que recensio, Ep. XI. p. 7. Th. IV. N. 4. not.
- quinque statuuntur, Th. VI. N. 9. n. 1. earumque recensio, *ibid.* n. 2.
- tenuium circa ex juvene, Th. X. N. 120.
- Valvulæ Conniventes non à Nervea sed à Villosæ tunicæ duplicatura, Ep. XI. p. 9.
- quomodo demonstrandæ? Th. III. N. 32.
- proprie sunt Juga, Ep. XI. p. 9. Th. I. Af. I. N. 8. n. 1. Th. II. Af. II. N. 44. Th. Max. N. 85.
- vasis etiam gaudent sangui- neis, Th. I. Loc. Arc. I. n. 4.
- plurimæ à Ruyschio sunt dete- ctæ, de Valv. cap. 2.
- Valvularum Conniventium ortus, Ep. X. p. 7.
- vera constitutio, Th. III. N. 32.
- Vasa sanguinea sunt numerosissima, Ep. XI. p. 10. & seq. Adv. Dec. III. tab. 1.
- Inventorum fata quænam sint? Ep. VI. p. 4. Ischus-

Ischuria à Calculo & incrassatione Vesicæ Urinariæ, Obs. An. 89.
 — à Calculo in rene canino, de Valv. c. 4. Obs. 2.
 — à Calcubis in Uretere hærentibus, Obs. An. 15.
 — à Scabie Vesicæ, Obs. An. 78.
 — in ove à mala Ureterum conformatione, Cat. Rar. p. 147.
Jugularis Vena, vid. Vena Jugularis.
Juniperus Africana, Th. Anim. I. N. 14.
Juniperi Goënsis rami, Th. An. Max. N. 174. & 199.

K.

K *Hacurullo*, avicula Ceylanica, Th. Anim. I. N. 72.

L.

L *Abium* derafo tenui papillarum tegumento vehementer dolet, Adv. Dec. II. p. 26.
 — interius, tenui suo involucro privatum, villosum admodum est & papillosum, Th. I. Af. II. N. 6. n. 5. Th. VII. tab. 3. fig. 5. Adv. Dec. II. p. 26.
 — superius fissum in foetu, Adv. Dec. I. p. 21.
 — ligamento duplici maxillæ connasci, observatum est, Th. II. Af. II. N. 5. n. 4.
 — prominentia ipsius villosa, Th. X. N. 133. n. 1.
 — — pueri, Th. VI. N. 3.
 — — villositate gaudens, Th. I. Af. II. N. 6. n. 1.
 — utrumque hominis, Th. VII. N. 41.
 — — delineatum, *ibid.* tab. 2. fig. 5.
Labii inferioris ulcus Nomodes serpens feliciter sanatum, Adv. Dec. II. p. 14.
Labiorum partes constitutivæ sunt Epidermis, Cutis &c. Th. VII. N. 41. not. & tab. 3. fig. 5.
 — pori quibus à Prolabiis distinguuntur, Th. III. N. 4. n. 4.
Labores partus, vid. Partus labores.
Lacerta Africana colore fusco-cinereo, Th. Anim. I. N. 52.

— gutturosa, vel bulgam gerens, *ibid.* N. 28.
 — nitidissima, *ibid.* N. 74.
 — spinosa, *ibid.* N. 17.
 — Americana ore tenens Crabronem Africanum rubrum, *ibid.* N. 16.
 — Indiæ Orientalis pugnax, dorso ferato, *ibid.* N. 66.
 — volans, Cat. Rar. p. 182.
Lachrymalis ductus, vid. Ductus Lachrymalis.
Lactariæ Africanæ ramus, Th. Anim. I. N. 66.
Lactea Vena equina. primi & secundi generis, in homine per glandulas Mesenterii transeuntes, se uniunt cum vâsis lacteis secundi generis, ut per inflationem patet, Adv. Dec. II. p. 10.
 — — differunt à Venis lacteis secundi generis, *ibid.* p. 13.
 — principium habent subtilissimum, *ibid.* p. 10.
Lactearum Venarum Valvulæ difficulter in conspectum producuntur, de Valv. c. 2. p. 9.
 — — eandem figuram habent, quam vasa Lymphatica, de Valv. c. 2. & fig. 3. p. 10. 11.
 — — necessariæ sunt, *ibid.* c. 2. p. 9. 16.
 — — qua de causa in Venis Lacteis primi generis difficulter in oculos incurrant? *ibid.* p. 9.
 — — quomodo demonstrandæ, & in conspectum producendæ? *ibid.* p. 10.
Lactearum Vasarum quinam inventores? Ep. VI. p. 6.
Lactes foetus balæonæ, Th. V. N. 71.
 — — mirum in modum constitutæ, Th. VIII. N. 14.
Lactis secretio, vid. Mammarum Lac.
 — abundantia & turgescencia nimia morbos producit, Ep. XII. p. 24.
Lacune Boerhaavianæ, vid. Cutis, Intestinatorum & ossium articulorum Lacunæ.
Lapides Bezoardici plures in bursula membranacea nati, Th. IX. N. 4.
Laurus Africana quercu folio, Th. Anim. I. N. 10. & N. 67.
Lenticula marina, *ibid.* N. 91.

- Leonurus* Afric. Th. VIII. N. 57. n. 3.
Lepræ origo secundum Cl. Boerhaave, Adv. Dec. I. p. 12.
Lien à Pancreate & glandulis salivalibus multum discrepat, Obs. An. 51.
 — bovis in quonam differat à vitulino? Th. Max. N. 60.
 — cum ligatis vasis Lymphaticis, de Valv. c. 3. p. 13.
 — duplex in ove observatus, Th. VIII. N. 32. Adv. Dec. II. p. 22.
 — male audit, si in duas partes divisus sit, Th. VIII. N. 32.
 — foetus humani, Th. VIII. N. 33 & Th. X. N. 93.
 — Giganteæ puellæ, Th. VII. N. 11. ejus accurata delineatio, *ibid.* tab. 1. fig. 1.
 — humanus, Th. IV. N. 7. & Th. X. N. 89.
 — caret cellulis, Ep. IV. p. 9. & Resp. ad Bidl. p. 11. 12. Th. VII. N. 11. Th. IX. N. 28.
 — caret fibris, Ep. IV. p. 7. 8. & Resp. ad Bidl. p. 11. 12. Th. II. Af. III. N. 13. n. 1. & 2. Th. IV. N. 7. n. 3. Th. VII. N. 11. Th. X. N. 89.
 — caret glandulis, Ep. IV. p. 6. & Resp. ad Bidl. p. 11. 12. Th. II. N. 13. n. 1. 2. Th. III. N. 41. n. 1. Th. IV. N. 7. n. 1. 3. Th. VII. N. 11. Th. IX. N. 28. Th. X. N. 94.
 — & vitulinus quomodo differant? de Valv. c. 3. p. 13. Ep. IV. p. 9. Th. IX. N. 28. Th. X. N. 89.
 — ex parte evolutus, Th. Max. N. 77.
 — grandinibus oblitus, Th. IX. N. 55.
 — ingens, Cat. Rar. p. 159.
 — quatuor librarum, naturali octuplo major, in Pelvim prolapsus, ejusque naturalem locum occupans: analogum aliquod corpusculum, Obs. An. 62.
 — tanta non gaudet Lymphæ ductuum copia, quanta vitulinus, de Valv. c. 3. p. 13.
 — infantis, Th. I. Af. III. N. 20.
 — juvenis, Th. Max. N. 65.
 — ovillus integer, Th. Max. N. 100.
 — perperam vocatur excarnis, Th. IV. Loc. Arc. V.
 — ponderositate sua quandoque locum naturalem relinquit, Obs. An. 62.
 — pro glandula sanguinea non immerito habetur, Obs. An. 51.
 — quo præjudicio glandula dicta? Resp. ad Bidl. p. 12.
 — vasis Lymphaticis scatet, de Valv. c. 3. p. 12.
 — vitulinus, Th. X. N. 91.
 — gaudet cellulis, Ep. IV. p. 9.
 — fibris, *ibid.* p. 8. Th. X. N. 91. n. 3. & N. 92.
 — inflatus, Cat. Rar. p. 133.
 — in quonam conveniat cum pene humano? Obs. An. 100.
 — vivi canis exsectus, non obstante notabili Hæmorrhagia superstitis, Obs. An. 66.
Lienis Acini differunt ab iis, qui sunt in Hepate, Th. Max. N. 126.
 — *Arteriæ* Splenicæ vitulinæ fasciculi crassiores sunt atque conspectiores, quam in homine, Th. II. Af. III. N. 12. not. & Af. IV. N. 4.
 — bovini segmentum, Th. Max. N. 60. in quonum differat à vitulino? *ibid.*
 — *Cellule* in homine dantur nullæ, sed quidem in vitulo, Ep. IV. p. 7. 8. 9. vid. Lien humanus.
 — *Connexio* cum stomacho, Th. VIII. N. 33. n. 2.
 — *Constitutio* secundum Malpighium, Ep. IV. p. 6.
 — unde addiscenda? Th. IX. N. 28.
 — *Exsectio* vivo cane, Obs. An. 66. Resp. ad Bidl. p. 25.
 — *Exsiccatio* aut per flatum distensio in homine fieri nequit, sed in vitulo, Ep. IV. p. 9.
 — *Fibræ Nervosæ* & transversales cur etiam in homine videantur? Th. II. Af. III. N. 12. not. & N. 13. n. 2.
 — *Transversales* etiam in liene humano diversa præparatione apparent, Ep. IV. p. 8.
 — non inveniuntur in homine, *ibid.* p. 7. Resp. ad Bidl. p. 10. Th. X. N. 89.
 — quare in homine non requirantur? Ep. IV. p. 8.

- in vitulo conspicuæ sunt, Ep. IV. p. 8. Resp. ad Bidl. p. 10. earumque usus, Th. IX. N. 28.
- in vitulo copiosiores sunt, quam in ovillo, Obs. An. 100.
- in vitulo nervi haud sunt, Th. IX. N. 28.
- *Fibrarum Transversalium* constitutio. Ep. IV. p. 8.
- cursus & ortus, Ep. IV. p. 7. 8.
- *Glandulæ* duæ eidem adsitæ, Obs. An. 51.
- *Glandulas* mentientia tubercula, Th. IX. N. 55.
- *Grandines* male habentur pro glandulis, *ibid.*
- *Hernia*, vid. *Hernia Lienalis*.
- humani arteriæ, Th. I. Af. III. N. 10.
- constitutio male delineata, Resp. ad Bidl. p. 10.
- differentia à vitulino, Ep. IV. p. 7. 8. 9. Th. II. Af. III. N. 12. not. Th. X. N. 119.
- involucrum cur crassum sit? Th. VI. N. 4.
- portiones variæ, Th. I. Af. III. N. 10. Th. VI. N. 4. Th. VIII. N. 79. Th. IX. N. 55. Th. X. N. 90. & N. 94. Th. Max. N. 126. & N. 192.
- ingentis partes, Cat. Rar. p. 159.
- *Membrana* unica tantum est in homine, in vitulo autem duplex, Ep. IV. p. 9.
- *Membranae* incrassatio præternaturalis, Obs. An. 4. Th. VI. N. 4.
- *Obstructio* sanguinis Melancholici & crassi auctor est, Obs. An. 51.
- *Præparatio* primo à Ruyschio accurata facta est, Obs. An. 100.
- *Substantia* à Malpighio glandulosa habita est, Obs. An. 51. Ep. IV. p. 6.
- glandulosa quidem videtur, fed nullas habet glandulas, estque vasorum congeries, quorum extrema pulposa, quædam facile solubilia sunt, & penicillos efformant, Ep. IV. p. 6. 7. 9. Th. I. Af. III. N. 10. n. 2. Th. II. Af. III. N. 13. n. 1. 2. Th. III. N. 41. n. 1. & N. 72. Th. IV. N. 7. n. 2. & N. 94. n. 1. Th. VII. N. 11. & tab.
- 1. fig. 1. Th. IX. N. 28. Th. X. N. 94.
- *Vasa*, lienem humanum constituentia, longe sunt tenaciora, quam in brutis, Th. IV. N. 7. n. 2.
- *Lymphatica* in vitulo copiosiora sunt, quam in homine, de Valv. c. 3. p. 13.
- dantur in homine, de Valv. c. 3. p. 12. 13. Ep. IV. p. 11. Th. IV. Loc. Arc. V. n. 1.
- quinam negent? de Valv. c. 3. p. 12.
- quomodo demonstranda? de Valv. c. 3. p. 12.
- ubi inveniantur? *ibid.* p. 3.
- *Sanguinea* in homine differunt à vaccinis, de Valv. c. 4. Obs. 22.
- *Vasorum* constitutio & officium, Th. X. N. 94.
- extrema cur glandulas repræsentare videantur? Ep. IV. p. 7.
- in quonam à glandulis sint distinguenda? *ibid.*
- pulposa cum iis plantarum optime conveniunt, Adv. Dec. III. p. 9. seq.
- quam numerosa & subtilia sint? Ep. IV. p. 6. Th. VIII. N. 79. not.
- quomodo sint constituta? Ep. IV. p. 6. Th. VIII. N. 79. not.
- ratione substantiæ in homine maxime differunt ab iis in brutis, Th. IV. N. 7. n. 2. & Th. Max. N. 129.
- sibi invicem proxime sunt adsitæ, Ep. IV. p. 7.
- succosa male habentur pro glandulis, Th. X. N. 90.
- *Vena* humana, ejusque figura, Ep. IV. p. 11.
- *Vena* & *Arteriæ* descriptio vera in homine, Ep. IV. p. 7. 8.
- delineatio, Th. VII. tab. 1. fig. 1.
- in homine differunt à vitulinis, de Valv. c. 3. p. 13. Obs. An. 100.
- *Splenica* cursus & constitutio, Th. IX. N. 28.
- cursus non fit per totum lienem, Th. IV. Loc. Arc. V. n. 1.

— hu-

- humanæ constitutio quænam? Ep. IV. p. 9.
- perforationes incassum quærun-
tur in liene humano, Th. IV. Loc.
Arc. V.
- prodigiosa magnitudo, Cat. Rar.
p. 159.
- vitulinæ cursus, Th. X. N.
91. n. 2.
- vitulinæ porositas in homine
locum non habet, Th. X. N. 119.
- vitulinæ portio secundum lon-
gitudinem dissecta, Obs. An. 100.
- vitulini differentia à bovino, Th.
Max. N. 60.
- fabricæ genuinæ descriptio, Ep.
IV. p. 8. Th. II. Af. III. N. 12. & not.
Th. IV. Loc. Arc. V. & not.
- fasciculi cur sint crassiores, quam
in humano? Th. II. Af. III. N. 12. not.
- portio cum cellulosis interstitiis
& fibris transversis, Ep. IV. p. 11.
- præparatio quo modo instituen-
da? Ep. IV. p. 9.
- ramus arteriosus, Th. I. N. 3.
n. 2.
- segmenta diversa, Th. IX. N.
28. Th. X. N. 92. Th. Max. N. 71.
101. & N. 178.
- substantia quænam? Obs. An.
100.
- transversales fibræ, Th. X. N.
92.
- *Usus*, lympham secernere, perfic-
cere, sanguinem exaltare &c. Obs.
An. 51.
- Lieni* adfita corpuscula lienem men-
tientia, *ibid.*
- Lienes* aliquot. Th. IV. Loc. Arc. V. n. 2.
- duo foetuum humanorum, Th. V.
N. 91.
- in ove vario loco siti, Adv. Dec.
I. p. 20.
- ovini ex uno corpore, Th. VIII.
N. 32.
- sæpe in duas partes dividuntur, Th.
VIII. N. 32.
- vitulorum, Cat. Rar. p. 124. 143.
148. 151. 154 & 183. Th. IX. N. 28.
61. Th. X. N. 119.
- de *Lienalibus* glandulis opiniones & testi-
monia antiquorum, Ep. IV. p. 6.
- Eimaci* æmulum animalculum vomitu
ejectum, Adv. Dec. II. p. 18. tab.
2. fig. 4.
- Limonium*, Th. VIII. N. 57. n. 1.
- Lingua* cum faucibus foetus humani,
Th. IV. N. 43.
- humana cum Epiglottide & glandu-
lis mucosis, Th. X. N. 20.
- innumeris gaudet papillis, Th. I.
Af. II. N. 2, earumque diversæ figu-
ræ. *ibid.* n. 2.
- infantis, Th. I. Af. II. N. 3.
- indurata & exulcerata quomodo
curanda? Obs. An. 76.
- puericum Epiglottide, Th. I. Af. II.
N. 14.
- delineata, *ibid.* tab. 3. fig. 4.
- testudinis, Th. II. Af. IV. N.
13.
- Lingua Arteriæ* innumera, Th. I. Af. II.
N. 3. n. 2. earum cursus & distributio,
Th. I. Af. III. N. 15. not. 1. & 2. Th.
III. N. 2. n. 1.
- *Corpus Reticulare* Malpighii, Th.
VIII. N. 54.
- cuspidis extremitas cur villosa appa-
reat? Th. III. N. 4. not. 2.
- foetus humani portio, Th. X. N.
19.
- *Integumenta* sunt forte productiones
papillarum, Th. V. N. 4. n. 3.
- *Larynx* aperta ex homine, Th. I. Af.
II. N. 2. n. 4.
- cum osse Hyoide ex homine,
Cat. Rar. p. 157.
- quomodo sese habeat extra de-
glutitionem? Th. I. Af. II. N. 2. n. 4.
- *Laryngis* interiora, Th. VIII. N. 48.
- *Nervus* à latere sub lingua reptat,
Th. I. Af. II. N. 3. n. 1.
- *Papillæ* in bobus sunt satis conspi-
cuæ, Adv. Dec. II. p. 26.
- in homine variæ & diversæ figu-
ræ & magnitudinis, Th. I. Af. II.
N. 2. n. 1. 2. N. 3. n. 5 & N. 14. Th.
III. N. 4. n. 2. 3. Th. IX. N. 66. Th.
X. N. 14. earumque tria genera, Th.
X. N. 14.
- in testudinibus similes sunt lin-
guæ bovinæ, Th. II. Af. V. N. 13.
- tenui suo involucro privata ve-
hementer dolent, Adv. Dec. II.
p. 26.
- par musculosa, Th. I. Af. I. N. 4.
n. 1

- n. 1.
 — portio cum papillis lingualibus, Th. X. N. 27. n. 1.
 — rugosa quædam dispositio in radice ejus, Th. III. N. 2. n. 3.
 — vera constitutio, Th. I. Af. I. N. 4. n. 1.
 — vitulinæ portiones quædam, Th. V. N. 4. Th. VI. N. 116. & Th. Max. N. 176.
 — ulcerosæ durities scalpello & Cauterio extirpata, Obs. An. 76.
Lingua humanæ variæ, Th. I. Af. II. N. 2. Th. III. N. 2. Th. VIII. N. 24. Th. X. N. 14. 18. & 20.
 — puerorum quædam, Th. I. Af. II. N. 14. Af. III. N. 15. Th. IX. N. 65. Th. X. N. 21.
Liquor Balsamicus Ruyschii objecta conservat, eaque nonnihil indurat, Ep. XVI. p. 12, Th. II. Af. III. N. 2. & Af. V. N. 1. n. 1. Th. VI. N. 43. n. 3. & N. 94. n. 2. Adv. Dec. I. p. 3.
 — maternus, membranæ Amnio adhuc cum foetu inclusus, in liquore balsamico conservatus, Th. X. N. 150. n. 3.
 — pellucidus in quo foetus humanus hæret, Th. X. N. 150. n. 2.
Lithophytum Amboinense nigrum, Th. Anim. I. N. 91. ejus ramuli, *ibid.* N. 90.
 — cortice purpureo, *ibid.* N. 37.
Lithophyti Africani rami, *ibid.* N. 18.
 — ramuli, *ibid.* N. 30.
Lithotomiæ inauditæ exemplum, Th. VIII. N. 102. n. 6.
 — novæ inventor, Ep. XII. p. 27. vid. Calculorum Sectio.
Locusta Africana descripta, Th. Anim. I. N. 4.
 — Americana. *ibid.* N. 47.
Lochiorum eruptio verosimilis per Tubas Fallopianas in abdominis cavitatem, Obs. An. 84.
Loligo cum Ovario & foetibus imperfectis, Th. Anim. I. N. 30. ejus delineatio, *ibid.* tab. 2. fig. 1.
Lamborum dolor absque calculo vehemens, Adv. Dec. I. p. 23.
 — humanorum segmentum, Th. Max. N. 61.
 — tumor in foetu cum Spina bifida, Obs. An. 34. 46.
 — quid sit? Obs. An. 36.
 — quomodo curandus? Obs. An. 34.
 — similis in puella lethalis, Obs. An. 36.
 — non est aperiendus, Obs. An. 34.
Lumbricus latus, aliquot ulnas longus, Th. VIII. N. 77.
Lumbrici lati portio, Cat. Rar. p. 168.
Lumbrici lati longissimique in homine, Adv. Dec. III. p. 20. vid. etiam Vermes.
Lychnidis ramulus, Th. Max. N. 137.
Lympha igni imposita concrevit, Obs. An. 19.
Lymphæ effluxus peculiari arte inhibitus, Obs. An. 41.
 — motus est à circumferentia ad Cerebrum, ut docet Valvularum structura &c. de Valv. c. 1. p. 3. 6. 7. 9. Obs. An. 41.
 — ex mente Bilsi naturæ est contrarius, de Valv. c. 1. p. 5.
 — nimium profluvium ex Bubone aperto, Obs. An. 41.
Lymphatica Vasa dissecta, de Valv. c. 1. p. 2.
 — in abdomine contenta lympham exonerant in Chyli receptaculum, de Valv. c. 1. p. 6.
 — inflata, Cat. Rar. p. 159.
 — in Liene, vid. Lienis Vasa Lymphatica.
 — in Pulmonibus existentia, lympham suam in Venas Subclavas. Axillares, aut Jugulares effundunt, de Valv. c. 1. p. 6.
 — non solummodo in Hydatides convertuntur, Ep. XII. p. 21.
 — spuria, Th. VII. tab. 1. fig. 2, Th. IX. N. 53.
Lymphaticorum Vasorum Valvulae à Ruyschio primo distincte & clare demonstratae sunt, de Valv. c. 1. p. 1.
 — — copiosissimæ sunt, *ibid.* p. 2. 3. 9.
 — — figuram habent Lunæ crescentis, *ibid.* p. 2.
 — — quomodo demonstrandæ? *ibid.* p. 1. & Ep. III. p. 28.
 — — quomodo sint constitutæ? de Valv.

Valv. c. 1. p. 1.

— Valvularum existentia à quonam negetur? *ibid.*, & quomodo probetur? *ibid.* p. 7.

Lymphaticis Vasis similia vasa, Th. II. Af. I. N. 10. n. 2.

M.

M *Alæ* hominis portio, Th. X. N. 136.

— *Papillæ* plurimæ sunt, magnaue differentia est inter eas, quæ locum superiorem & inferiorem occupant, *ibid.*

Mali Armeniaci fructus dissolutus & delineatus, Adv. Dec. III. tab. 2. fig. 9.

— vasa succosa, Th. Max. N. 200.

— & pulposa alterius sunt constitutionis, quam quæ reperiuntur in malo Persico aut pyro, Adv. Dec. III. tab. 2. fig. 9.

— *Persici* fabrica, Adv. Dec. III. p. 8. & 9.

— fructus delineatus cum vasis suis succiferis, *ibid.* tab. 2. fig. 2.

Malleus auris, vid. *Auditus Organi Malleolus*.

Mamma cum papilla viri adulti, Th. IV. N. 23.

— exigua est, pinguedine adempta, *ibid.* n. 1.

— infantis, Th. III. N. 30. & 46.

— muliebris, Th. VII. N. 70.

— marina, insectum marinum, Th. Anim. I. N. 37.

Mammæ balænæ papillæ quædam, Th. I. Af. II. N. 16. & 17. Af. III. N. 1. & Th. V. N. 80.

— muliebris morbosæ portio, Th. III. N. 26.

— portiones quædam, Th. VI. N. 8. & Th. Max. N. 161.

— mulieris papillæ, Th. I. Af. III. N. 3. Th. IV. N. 88. & Th. X. N. 34.

— plurimis foraminulis sunt perforatæ, Th. I. Af. III. N. 3. n. 1. & quid ea sint? *ibid.* not. 2.

Mammæ Deletio in vetulis unde oritur? Adv. Dec. III. p. 23.

— *Ductus Lactiferi*, adempta pinguedine, contrahuntur in vetulis macilentis, hinc mammæ fere obliterantur, & sæpe exarescunt, Obs. An. 82. Th. IV. N. 23. n. 1. 2.

— ex balæna, Th. I. Af. III. N. 1. n. 1. & 3. & tab. 4. fig. 2. quæ habent cum sulcatum & singularem, *ibid.*

— inosculantur cum arteriis extremis, Ep. XV. p. 10.

— oscula habent in papillis secus ac in balæna, Th. I. Af. III. N. 3. n. 2.

— replentur. hinc in gravidis & lactantibus mammæ sunt extensæ, Th. IV. N. 23. n. 2.

— sulcati & fimbriati sunt, Th. V. N. 80.

— *Lac* conficitur in arteriolarum extremitatibus ex serositate sanguinis &c. Ep. XV. p. 7. 10.

— *Papillæ* areola, Th. X. N. 34. & n. 1.

— *Papillæ* cuinam usui inserviant? Ep. XV. p. 13. Th. I. tab. 4. fig. 4.

— è balænis variæ delineatæ, *ibid.* tab. 4. fig. 1. & seqq.

— excoriatæ & fissæ quare tam difficulter curentur? Th. I. tab. 4. fig. 4.

— gaudent papillis cutaneis, Ep. XV. p. 12. Th. I. Af. II. N. 16. & nott. N. 17. Af. III. N. 1. & N. 2. n. 2. Th. VI. N. 8. Th. X. N. 34. n. 2. Adv. Dec. II. p. 45.

— quomodo demonstrandæ? Th. I. Af. III. N. 1. & 2.

— *Papillarum* analogia cum papillis glandis penis, Th. X. N. 34. n. 2.

— *Pinguedo*, Ep. XV. p. 10.

— *Substantia* non glandulosa sed vasculosa est, Ep. XV. p. 10. Th. III. N. 26. Th. VII. N. 70. Th. Max. N. 162.

— quare nobis glandulosa adpareat? Ep. XV. p. 10.

— vulgo habetur glandulosa, Ep. XV. p. 4. 5.

Mammiformis Processus Ossis Temporum in infantibus in prima ætate deficit, ita ut vera dicenda sit apophysis, Th. IV. N. 1. n. 3.

Mammiformis Processus cavernulis referti, Cat. Rar. p. 114.

Mamoraicæ Ceylanicæramus, Th. Max. N. 88.
Manubria cultri & furcæ ex osse tibiæ humanæ, Th. II. Loc. Arc. V.
Manus foetus humani jamjam nati, Th. An. V. N. 5.
 — infantis, Th. VII. N. 45. Th. VIII. N. 13.
 — tumorum qualitas, Ep. XIV. p. 8.
Materies lubrica in articulo genu pone patellam reperta, Adv. Dec. II. p. 6. cujus fecernendæ arteriolæ unum organum sunt, *ibid.* p. 7.
Matricis humanæ, enixæ infantem, constitutio, *ibid.* p. 41. vid. Uterus.
Maxilla humana dentibus omnibus niveis prædita, Th. Max. N. 80.
 — inferior cartilagine inmobilem habet & rotundam, articulationi cum maxilla superiori interpositam, motui valde necessariam, Th. VIII. N. 40.
 — hominis, Th. VIII. N. 24.
 — adulti, Cat. Rar. p. 173.
 — omnibus fere alveolis destituta & valde diminuta, Cat. Rar. p. 131.
 — ossiculum supernumerarium habens, Th. V. Loc. Arc. I. n. 4.
 — utraque diminuta, Cat. Rar. p. 114.
Maxillæ Antrum, Th. VIII. N. 20. n. 1.
 — *Foramina* pro nervo quarti antiquorum paris in summo maxillæ inferioris conspiciuntur in senibus post casum dentium, Obs. An. 82.
 — humanæ portio, Th. IV. N. 69.
 — inferioris caries sublata, Th. IX. N. 29.
 — delineatio, Th. X. tab. 1. fig. 1.
 — infantis portio, Th. VIII. N. 40.
 — partium duarum unio quo medio fiat? Cat. Rar. p. 110.
 — portiones, Th. I. Af. II. N. 18. & Th. III. N. 2. Th. IX. N. 29.
 — Processus anteriores veræ Apophyses non sunt, Cat. Rar. p. 110.
 — Processus Condylodei locus, Th. IX. N. 13. n. 1.
 — Processus Condyliformis habet membranam duram & crassam, cartilagini similem, ne sonitum inter masti-

candum ederet, Th. IV. N. 69.
 — *Spatii profunditas* & latitudo post dentium casum amittitur, Obs. An. 82.
 — superioris alveolorum annihilatio & diminutio ejus, Cat. Rar. p. 131.
 — delineatio, Th. VIII. tab. 2. fig. 2.
 — pars ex bove, Cat. Rar. p. 168.
 — ex foetu vaccino, Th. VIII. N. 20.
 — ex infante, Th. II. Af. VI. N. 5.
 — ex ove, Cat. Rar. p. 168.
 — ex vervece, Th. VII. N. 63.
 — *Vasa* arterio-mucosa ex vervece, Th. VII. N. 63. illorumque cursus & continuatio, *ibid.* & Th. VIII. N. 20.
Maxillarum Diminutio unde veniat? Obs. An. 82. objecta talia, Cat. Rar. p. 114.
 — *Junctura* articulationis quo medio fiat? Th. VIII. N. 40.
Maxillares Glandulæ utroque latere Ductum salivalem exhibent, Th. I. Af. II. N. 3. n. 3.
Maxillarium Glandularum apertura in os quomodo se habeat? Th. I. Af. II. N. 3. n. 3.
Meatus Urinarius, vid. Penis Urethra.
Mechanismus actionum vitalium; Ep. XVI. p. 3.
Meconium quid? Adv. Dec. II. p. 43.
Medicastroorum fraus & temeritas stolidæ, Obs. An. 26. 49.
Medicinæ studium est amplissimum, cujus singulæ partes totum fere requirunt hominem. Ep. XIII. p. 3.
Medulla Ossium, vid. Ossium Medulla.
 — *Spinalis*, Th. III. N. 16. n. 3.
 — hominis integra, Cat. Rar. p. 170.
 — in colli & thoracis aliquot vertebra deficiens, Th. VIII. N. 1. n. 2.
 — quid sit? Ep. XII. p. 5.
Medullæ Spinalis Arteriarum qualis sit reptatus? Th. I. Af. III. N. 9. n. 5.
 — *Cauda Equina*, Th. X. N. 112.
 — *Constitutio* quænam, Ep. I. p. 9.
 — *Cortex* ubi situs? Th. X. N. 114.
 — hu-

- *humanæ infima portio*, Th. X. N. 112.
- *segmentum*, Th. Max. N. 147.
- *Involucrum intimi qualis sit reptatus?* Th. I. Af. III. N. 9. n. 3.
- *Nervorum origo*, Ep. XII. p. 26. vid. *Nervi Spinalis Medullæ*.
- *substantia*, vid. *ibid.*
- *Ortus diversi crediti*, Ep. XII. p. 5.
- *portiones*, Th. I. Af. III. N. 9. & N. 12. Th. VI. N. 31. Th. X. N. 114.
- *Principium*, Cat. Rar. p. 181. Th. III. N. 45. & 71.
- *cum nervis ex eo oriundis*, Ep. XII. p. 25.
- *ex homine cum annexis*, Th. X. N. 30. quomodo in dextram & sinistram partem dirimatur? *ibid.*
- *Principii sulcus longitudinalis*, Ep. XII. tab. 15. fig. 2.
- *Structura*, Ep. XII. p. 5. 25. 26. Th. I. Af. III. N. 9. n. 1. & seqq. Th. X. N. 112.
- *Substantia Corticalis ex meris vasis sanguifluis constat*, Ep. I. p. 6. Th. I. Af. III. N. 9. n. 2. Th. VI. N. 119. n. 4. Th. VIII. N. 88.
- Meliceridis origo secundum Cl. Boerhavii sententiam*, Adv. Dec. I. p. 12.
- Membrum virile*, vid. *Penis*.
- Membra quomodo è corpore emergere debeant?* Th. X. N. 29. n. 2. & 5.
- de *Membris detruncatis patientum querelæ*, Ep. XIV. p. 6. 13. seqq.
- Membrana Coxæ*, vid. *Offis Coxæ Membrana*.
- *cujus arteriolæ artificiose repletæ sunt*, Th. X. N. 129.
- *Hymen*, vid. *Hymen*.
- *sanguine infarcta*, Cat. Rar. p. 139.
- *spuria*, vid. *Pseudo-membrana*.
- *vasculis sanguineis minutissimis ditata*, Cat. Rar. p. 125.
- Membrana analogum quid*, Th. VI. N. 15.
- *arteriæ Mercurio oppletæ*, Th. IX. N. 94.
- *quam tenues & copiosæ sint?* Th. VIII. N. 81.
- *portiones*, Th. VI. N. 66. & Th. VII. N. 55.
- *præternaturalis pone Hymenem, exitum foetus impediens, incisio*, Obs. An. 22.
- Membranae*, *incrassantur per inflammationem*, Obs. An. 4.
- *non omnes vasis gaudent*, Ep. XIII. p. 10.
- *sua quoque vasa sanguinea copiosissima habent, licet albicantes conspiciantur*, Ep. V. p. 18. Cat. Rar. p. 125. 135. Th. VIII. N. 81. Th. IX. N. 94. Th. XI. N. 129.
- Membranarum & Nervorum in corpore consensus*, Ep. XIV. p. 14.
- intra Membranarum duplicaturas liquores frequenter colliguntur*, Th. V. N. 57. n. 2.
- Membranacea Vasa* quo magis dilatantur, eo magis sæpe *incrassantur*, Obs. An. 94.
- Membranulae Embryonis*, Th. VI. N. 40.
- Meninges*, vid. *Cerebri Pia & Dura Mater*.
- Menses* retenti aliquando per *Capitis integumenta* aliasque *vias* evacuantur, Adv. Dec. III. p. 14.
- Mensium Defectus* accuratum *conceptionis tempus* non demonstrat, Adv. Dec. II. p. 27.
- *Eruptio per Tubas Fallopianas in Pelvim*, Obs. An. 85. Th. IV. Arc. I.
- *Exitus* incisione factus, Obs. An. 32.
- *Fluxus* nimius in *puerperis* sæpe contingit, quando nimis cito *domo exeunt*, *ibid.* 43.
- *Suppressio à membrana vulvam claudente orta*, *ibid.* 32.
- Mente capti cadavere aperto*, *Plexus Choroideus male constitutus inventus*, Th. VII. N. 48. not.
- Mercurius an fluat per Papillarum Pyramidalium foramina*, Resp. ad Bidl. p. 16.
- Mesembrianthemum Africanum*, Th. VIII. N. 57. n. 1.

- Mesenterium consumptum* exitiosum existit, de Valv. c. 4. Obs. 19.
 — *humanum* totum Apostemate purulento consumptum, quod à nullo alio observatum, Adv. Dec. II. p. 11.
 — *neglectum* licet in vulnerum inflictione sit, maximi tamen momenti est in vulneribus abdominalibus, *ibid.* p. 9.
 — *Membrana* triplici constat, Th. VI. N. 118. n. 1.
 — *vulneratum* lethale est, quod tamen à nemine pronunciatum, Adv. Dec. II. p. 8. 9.
Mesenterii Constitutio in vitulis qualis? Adv. Dec. III. p. 22.
 — *Fabrica* est subtilis membranacea, Adv. Dec. II. p. 8.
 — *Glandulæ* an in certo ætatis termino evanescant? Adv. Dec. III. p. 23.
 — constant vasis sanguineis copiosis, pulposis extremitatibus præditis, Adv. Dec. II. p. 10. Dec. III. p. 23. Th. X. N. 160.
 — *mulieris* Hydropicæ, Hydatidibus stipatæ, Th. VII. N. 37.
 — *ovium* differunt ab humanis, Th. Max. N. 106.
 — *pauciores & exiliores* sunt in decrepitis, quam in iis, qui in flore ætatis decubuerunt, Adv. Dec. II. p. 10. & Dec. III. p. 23.
 — *plures* sunt, quam annotarunt auctores, *ibid.*
 — *scirrhosæ factæ*, Th. X. N. 134.
 — *Glandularum* constitutio vasculosa, Th. X. N. 160.
 — *curfus*, *ibid.*
 — *vasa sanguifera* peculiari gaudent reptatu, Adv. Dec. III. p. 23.
 — *usus*, *ibid.*
 — *humani* segmentum delineatum, Th. Max. lit. A. & tab. 3.
 — *segmenta varia*, glandulis numerosissimis instructa, Th. X. N. 61. Th. Max. N. 83. 84. 118. 172. & 197.
 — *infantis* portio, Th. X. N. 160.
 — *Lesio* lethalis est, vid. *Mesenterium vulneratum*.
 — *Nervi* multi & subtiles sunt, Th. I.

- As. III. N. 13. n. 1. Adv. Dec. II. p. 9.
 — *ovili* segmentum, Th. Max. N. 106.
 — *Pinguedo* vasculis sanguineis subtilissimis ornata est, Adv. Dec. II. p. 11.
 — *portio* delineata, *ibid.* tab. 3. fig. 2.
 — *Hydatidibus* repleta, Th. IX. N. 62. lit. B.
 — *portiones* variæ, Th. VI. N. 18. Th. VII. N. 72. Th. IX. N. 62. lit. O. Th. X. N. 53.
 — *Preparatio* qua methodo facienda? Adv. Dec. II. p. 9. seq.
 — *totius* consumptio, de Valv. c. 4. Obs. 19.
 — *Tunica* Cellulosa intra duplicaturam sita, Th. VI. N. 118. n. 1. Adv. Dec. II. p. 9. 10.
 — *Vasa* sanguinea habent alium finem, quam auctores annotarunt, Adv. Dec. II. p. 9. 10. tab. 3. fig. 2. forte præter hæc vasa sanguinea, nervosa, chylifera & Lymphatica, alia adhuc sunt, à nemine annotata, Adv. Dec. II. p. 12.
 — *Vasorum* sanguiferorum extremitates, Adv. Dec. III. p. 23.
 — *qualis* cursus, Th. X. N. 61.
 — *vitulini* portio, Cat. Rar. p. 161.
Mesenterio annectuntur intestina tenuia in speciem hemisphærii, Adv. Dec. II. p. 8.
Meseraicæ Venæ in equis valvulis veris præditæ sunt, *ibid.* p. 11.
 — *potus & Chyli* tenuiora forte resorbent *ibid.* p. 18. & Adv. Dec. III. p. 23.
Mictio sanguinolenta facile à calculi attritione oritur. Cat. Rar. p. 156.
Milium Indicum, Th. Anim. I. N. 2. n. 4.
 — *rubrum*, *ibid.* N. 67.
 — *subflavum*, *ibid.* N. 31.
Millefolium Africanum, *ibid.* N. 6. Th. VII. N. 57. n. 1. ejus flos, Th. Anim. I. N. 6.
 — *flore luteo*, *ibid.* N. 13.
Millefolii marini fructicosi ramuli, *ibid.* N. 30.
Miserere mei qualis sit affectus quæque ejusdem causæ? Obs. An. 91. Th. I. As. II. N. 4. n. 3. Th. IV. N. 14. Th.

- Th. Max. N. 166.
Mola, male ita dicta, five moles car-
 nea ex utero vetulæ expulsa, Th. VII.
 N. 21.
Molæ excretæ sæpe sunt particulæ Pla-
 centæ uterinæ relictæ, perperamque
 ita dicuntur, Obs. An. 28. 29. 88. Th.
 III. N. 7. n. 1. 2. Th. VI. N. 25. n. 3.
 N. 67. not. Th. Max. N. 31. & 198.
 — veræ non dantur. vid. Suctores.
Molarum origo & natura, Obs. An. 53.
 de *Molis* nugæ anniles, Obs. An. 28.
Mollugo, Th. Anim. I. N. 67.
Monstri descriptio, Th. VIII. N. 46.
Monstra putatitia, Adv. Dec. II. p. 28.
 — varia, Adv. Dec. I. p. 20.
Morbi in fine saliva sæpe est deglutienda
 Adv. Dec. II. p. 15.
 — nomen ita dandum, ut sit conve-
 nientia nominis cum re ipsa, Adv.
 Dec. II. p. 21.
Morbi frequentes ac curatu difficiles exi-
 stunt, qui invadunt vias, excretioni
 superfluum inservientes, Obs. An.
 95.
 — insanabiles frequenter fiunt, quia
 ægri sunt ita meticulosi, Obs. An.
 48.
 — nativam partium fabricam, subito im-
 mutant, Adv. Dec. I. p. 5. 13.
Morborum cutaneorum causa, Adv. Dec.
 I. p. 11.
Mucu, pisciculus Guinensis argenteus
 planus, Th. Anim. I. N. 38.
Mucus narium, vid. Narium Mucus.
Mullei ex corio humano confecti, Th.
 IV. Loc. A. A.
Mumia ex cadavere fœtus humani, Th.
 VIII. N. 57. n. 1.
Mundubi Pisonis, Th. Anim. I. N. 14.
Murucujæ Pisonis ramulus, Th. IV. N.
 45.
Musæi Ruyschiani encomium, Ep. VII.
 p. 3.
Muscæ minutissimæ, Th. I. Loc. Arc.
 IV.
 — è Nympharum pelliculis exclusæ,
ibid.
Musculares fibræ, Th. Max. N. 163.
Musculus Biceps ex juvene, Th. Max.
 N. 201.
 — Elevator brachii, *ibid.* N. 78.
 — Gluteus major ex juvene, *ibid.* N. 96.
 — *Mallei* uterque, Th. III. N. 36.
 n. 4.
 — *Suspensorius* Testiculi, Th. V. N. 90.
 not.
Musculi Abdominis in Hydropicis facile
 separantur, Obs. An. 19.
 — *Brachii* balsamo conditi, Cat. Rar.
 p. 167.
 — enumerati, Cat. Rar. p. 167.
 — *Fallopiani* tres, in uno subjecto in-
 venti, quod rarum, Th. IV. N. 83.
 — *Laterales*, Penem constringentes, Th.
 III. N. 22. n. 2.
 — sub cute cruris quales? T. VI. N.
 2. n. 1.
Musculorum Intercoastalium tractus fibra-
 rum cruciformis, Th. VIII. N. 4. n. 3.
 Th. IX. N. 97.
 — *Ocularium* naturalis situs, Th. II. N.
 1. n. 1.
 — vasa sanguinea, Th. III. N. 57.
 — *Nititantium* tendines quomodo re-
 pant? Th. V. N. 33.
 — *Scitio*, Resp. Rav. p. 5.
 — *Suralium* frustum, Th. Max. N.
 112.
 — tendinis futura, Th. V. N.
 60.
 — *Tendinis* portio, Th. Max. N. 208.
 — — ex balæna. Th. Max. N.
 36.
 — *Tendines* lapsu fracti, Adv. Dec. II. p. 5.
 — pedem flectentium & abducen-
 tium quare vaginæ nervosæ inclusi?
 Th. I. Af. I. N. 6. n. 3.
 — pedis varii nominati, Th. IV.
 N. 82.
Musculus clavatus, Th. Anim. I. N. 14.
Musci arborei exotici ramusculi, *ibid.*
 N. 21.
 — marini Amboinensis ramuli, Th.
 Anim. I. N. 89. & 90.
 N,
Narium Dolor & alia incommoda à
 globulo succini, diu in naribus
 hærente, Topho aut materia cal-
 culosa obducto, Obs. An. 44.
 — *Hæmorrhagia* quare tam facile exci-
 tetur? Ep. VIII. p. 9.
 — *Mucus* quomodo in os derivetur? Th.
 VI. N. 3.
 H — quo-

- quomodo producat? Th. X. N. 37.
- *Ossa* spongiosa delineata, Th. VII. tab. 3. fig. 2.
- *Polypus*, Obs. An. 6. & quid sint? *ibid.*
- Narwal*, unicornu Gröenländici, Embryo, Th. IX. N. 93.
- Nasus* hominis, Th. V. N. 89.
- induratus cum annexis, Th. Max. N. 120.
- infantis cum labio superiore, Th. I. N. 6.
- Nasi Alæ* sive *Pinnae* dividuntur in plures interruptiones in parte cartilaginea, quam hucusque annotarunt auctores, Ep. VIII. p. 9.
- in totum non sunt cartilagineæ, sed partim membranaceæ, Ep. VIII. p. 9.
- quænam sint? Ep. VIII. p. 8.
- *Apertura* gemina canaliculorum pone dentes incisivos quænam habeat usum? Th. VI. N. 3. n. 1.
- illa non semper est gemina, *ibid.*
- vix aliquando visibilis est, *ibid.*
- *Cartilaginum* novem descriptio, Ep. VIII. p. 9. & seq.
- *Divisio* communis in quinque cartilagineas, Ep. VIII. p. 4. & 8.
- *Ductus* peculiaris per quem mucus excernitur, Th. II. N. 7. not.
- *Epichondrium* quid sit? Th. IX. N. 68.
- *Globus* in duas partes dividitur, Ep. VIII. p. 9. & tab. 9.
- hominis dimidia pars, Th. V. N. 92.
- in longitudinem dissecti, portio, Th. II. Af. VI. N. 7.
- *Interruptiones* quatuor Cartilagineæ delineatæ, Ep. VIII. tab. 9. fig. 4. quot earum sint? Th. V. N. 89.
- *Oscula* canaliculorum cum arteriolarum extremes continuant, Th. X. N. 124.
- quid sint? Th. X. N. 124.
- unde ortum habeant? *ibid.*
- *Ossa* spongiosa investuntur etiam membrana glandulosa & vasculosa, Th. I. Af. I. N. 4. n. 4.
- ex ovis, Th. VII. tab. 3. fig. 2.
- *Ossa* pars constat pluribus ossibus, quam duobus spongiosis, Ep. VIII. p. 9.
- *Pori* euitam usui destinati sint? Th. I. N. VI. n. 1.
- portio delineata secundum longitudinem dissecta, Th. III. tab. 4. fig. 5.
- pueri lamella longitudinalis, Th. III. N. 61.
- pars, Th. VI. N. 3.
- *Septum* delineatum cum involucre mucoso, suisque vasis arteriosis, Ep. VIII. tab. 9. fig. 6.
- in pueris totum est cartilagineum, Th. I. Af. I. N. 4. n. 6. Th. III. N. 61. n. 1.
- investitur membrana mucosa, Ep. VIII. p. 9. quæ vasculis plurimis sanguineis plena existit, Ep. VIII. p. 9. Th. I. Af. I. N. 4. n. 3. 4. Th. III. tab. 4. fig. 5. Th. VI. N. 3. n. 2. Th. VII. N. 63. tab. 3. fig. 2. scaturit etiam glandulis, Ep. VIII. p. 9. tab. 9. fig. 7. Th. I. Af. I. N. 4. n. 7. Th. VI. N. 3. n. 2.
- investitur præterea Perichondrio, Ep. VIII. p. 9. Th. III. N. 61. n. 2. & tab. 4. fig. 5. lit. i. Th. IX. N. 63. quod abrasum difficulter de novo generatur, Ep. VIII. p. 9. Th. X. N. 68.
- peculiari ductu præditum est in utroque latere, Th. II. Af. VI. N. 7. not.
- sulcos habet, de quorum usu nil Anatomici hætenus pronunciarunt, Th. III. N. 61. n. 3.
- *Septi* cartilaginea pars prima, Ep. VIII. p. 9.
- Cartilago secunda & tertia, *ibid.*
- quarta & quinta, *ibid.* p. 10.
- sexta & septima, *ibid.*
- octava & nona, *ibid.*
- Cartilagineæ partis integumentum exterius, Th. IX. N. 63.
- foramen, seu osculum cujusdam ductus, Th. III. N. 61. n. 5.
- integumentum innumeris arteriis præditum est, Th. I. Af. I. N. 4. n. 3.
- *Structura* cartilaginea, Ep. VIII. p. 8.
- Sub-

- *Substantia* cartilagineæ divisio, & Septi constitutio ab auctoribus est prætervrsa Ep. VIII. p. 4. sed vera à Cl. Ruyschio descripta, Ep. VIII. p. 9. 10.
- *Vomer*, Th. IV. N. 64.
- cum Septo narium unitus, Cat. Rar. p. 115.
- supra *Nasum* fœtus humani appendicula instar Colis muscoli adnata, Adv. Dec. I. p. 21.
- Nasales Glandulæ* quando conspiciantur? Th. VI. N. 3. n. 2.
- quid sint? *ibid.*
- Natura* est sui conservatrix, Obs. An. 55.
- organorum humanorum simplicitatem cur evitaverit? Ep. Ettm. p. 16.
- sibi ipsi prospicit, intenta semper suæ liberationi, Adv. Dec. II. p. 31. 34. 35.
- Naturæ* formantis modus satis cognitus non est, Adv. Dec. III. p. 4.
- lusus varii sunt, Obs. An. 79.
- Nerion* angustifolium odoratum, Th. Max. N. 178.
- Nervus Accessorius* tam in dextra quam in sinistra parte è variis fibris nervosis constat, Th. I. N. 5. n. 5.
- *Patheticus* in latere dextro duplex, Th. VII. N. 10. n. 1.
- *Sublingualis* à latere sub lingua reptat, non autem sub frenulo ipso, Th. I. Af. II. N. 3. n. 1.
- *Supernumerarius* in capitis basi interiore, à latere dextro nervi paris vagi, Th. I. N. 5. n. 1.
- Nervi Cruralis* cursus & divisio, Th. VI. N. 22. n. 1.
- tenuis fibra, in innumeras fibrillas subdivisa, delineata, Th. III. tab. 4. fig. 4.
- vel minimi vulnus est lethiferum, Resp. ad Bidl. p. 14.
- Nervi* è *Medulla Oblongata* oriundi, optime à Ruyschio depinguntur, Ep. XII. tab. 13.
- ex *Cerebro* oriundi, Th. VIII. N. 42. n. 3.
- *Intercostales* non semper eodem modo distribuuntur, Th. I. Af. II. N. 10. not.
- non semper in costarum sulcis sese abscondent, Th. VI. N. 27. not.
- *Optici*, vid. Optici nervi.
- *Pathetici* raro in uno latere duplices reperiuntur, Th. VII. N. 10. n. 1.
- *Spinalis Medullæ* ex principio *Spinalis Medullæ* alio ritu prodeunt, quam illi, qui emergunt è corpore globoso, aut à thalamis & ceteris *Medullæ Oblongatæ* locis, Ep. XII. p. 26.
- innumeris gaudent arteriis, Th. I. Af. III. N. 9. n. 4.
- noni paris eodem ritu prodeunt, quo ceteri nervi, è *Medulla Spinali* oriundi, id quod à nemine delineatum, Ep. XII. p. 26. tab. 13. lit. m.
- numerum habent incertum & inæqualem, Ep. XII. p. 26.
- sunt productiones filamentosæ *Piæ Matris*, Ep. XII. p. 25. 27.
- *Vagi* in utroque latere duobus in locis *Cranium* perforant, Th. I. N. 5. n. 4.
- Nervorum Auditoriorum* ramus durus à molli est distinctus, Th. I. N. 4. n. 2.
- *Cranii* ossa perforantium decem paria, *ibid.* n. 1. undecim vel duodecim paria, *ibid.* N. 5. n. 3. octo paria recensita, Th. IV. N. 4. n. 1. & seqq.
- *Distributio* à Willisio quomodo facta sit, in eos scilicet, qui voluntariæ actioni, & alios, qui vitali præsumt, Ep. XVI. p. 5.
- *Diversitas* in singulis fere corporis plagis maxima est, Adv. Dec. I. p. 14.
- *Exortus* è capite, Th. X. N. 22. not.
- *Extrema* differunt ratione structuræ, Adv. Dec. I. p. 14.
- sunt subtilissima, Th. III. tab. 4. fig. 4.
- *Olfactoriorum* extremitates os cribrosum perforant, Th. I. N. 5. n. 2.
- *Origo* & principium, Ep. XVI. p. 11.
- *Sanguiferorum* læsio est periculosa, Resp. ad Bidl. p. 14.
- *Transitus* per *Cranii* partem inferiorem, Th. IV. N. 3.
- *Vasa* sanguinea, Th. I. Af. II. N. 5. n. 7. & Af. III. N. 9. n. 4.
- Neurologia* scitu est necessaria, Resp. ad Bidl. p. 13.
- Nidulus* exiguus Americanus cum ovis, Th,

- Th. Anim. I. N. 6.
Nutritio fœtus difficulter explicari potest, Th. II. Af. IV. N. 18. n. 4. N. 19. vid. Fœtus nutritio.
 — quomodo contingat? Ep. VIII. p. 5. Ep. XVI. p. 9. 10. Th. III. N. 16. n. 2. Th. IV. N. 96. Th. VI. in Prodom. & N. 125. n. 3. Th. X. N. 35. Adv. Dec. I. p. 17. Adv. Dec. II. p. 30.
Nutritius succus quomodo ad fœtum vitulinum deducatur? Th. VI. N. 74. n. 3.
 — ubi conficiatur? Th. V. N. 41. vid. etiam Fœtus nutritio.
Nymphæ, Th. VI. N. 1. n. 1. Th. VII. N. 60.
 — cute & poris carent, Th. V. N. 70. not.
 — in Perinæo ubi hæreant ante excretionem? Th. I. Loc. Arc. IV.
Nympharum exuviæ per vias urinarias expulsarum, *ibid.* vid. & Chrysalides & Chrysalidum.

O.

- O**bstetricaria ars fabulis, erroribus & præjudiciis plena est, & quomodo emendanda? Adv. Dec. II. p. 32. & seq.
 — male succedens non semper obstetricibus imputanda, *ibid.* p. 38. 39.
Obstetrix excusanda est, si viscerum fiat profusio, ubi cutis circa Umbilicum defectus est, Obs. An. 72.
 — non nimis crudeliter tractare debet puerperas, Obs. An. 61.
Obstetrices quid in obstetricando debeant observare? Obs. An. 61.
Obstetricum auguria è multiplicitate nodi Funiculi Umbilicalis, Cat. Rar. p. 136.
 — præjudicia varia, Adv. Dec. II. p. 37.
Oculus balænæ ad corporis formam admodum exiguus, Th. II. Af. I. N. 1. n. 1.
Oculi humani utraque palpebra, vid. Palpebræ.
Oculi balænarum, tum secundum longitudinem, tum transversim dissecti, Th. II. Af. I. N. 1. n. 1. N. 9. & N. 17. Th. Max. N. 51.

- carentes medullosa substantia, Ep. XIII. tab. 16. fig. 16.
 — gallinarum, Th. IV. N. 15. Th. V. N. 33.
 — humani, Th. II. Af. I. N. 7. 8. 11. 13. Af. II. N. 7. 10. 11. 13. 15. Af. V. N. 17. Af. VI. N. 3. & N. 10. Th. IV. N. 47. Th. V. N. 99. Th. X. N. 23. N. 125. & 146. Th. Max. N. 34.
 — cum annexis musculis, aut iis omnibus privati, Th. II. Af. I. N. 10. Af. III. N. 2 & 3.
 — infantiles & pueriles, eorumque partes, tum anteriores tum posteriores, Ep. XIII. tab. 16. Th. II. Af. I. N. 4. 5. & N. 14. Af. II. N. 2. & N. 14. Af. VI. N. 11. Th. Max. N. 44.
 — superficiem internam quamnam habeant? Th. II. Af. I. N. 6.
 — infantum Th. I. Af. II. N. 14. Th. II. Af. IV. N. 1. & Af. VI. N. 11. Th. III. N. 57.
 — puerorum, quorum quidam transversim secti, Th. II. Af. I. N. 2. & N. 12. Af. II. N. 2. Af. IV. N. 14. 16.
 — vitulorum, Th. II. Af. I. N. 15. Th. X. N. 147.
Oculorum Arteriolæ per membranas tenuissimas, ut Choroideam, Ruyschianam & Retinam, nutritioni vel calefactioni haud solum inserviunt, Ep. XIII. p. 32.
 — *Delineatio* cum Nervis ocularibus ex juvene, Ep. XIII. tab. 16. fig. 6. alia secundum oculum humanum transversim sectum, *ibid.* fig. 15.
 — *Ductus Nuckius* peculiaris ductus est, Ep. XIII. p. 11.
 — *Fibræ* motrices, musculos constituentes, Th. II. Af. I. N. 10. n. 5.
 — *Glandula* lachrymalis multis osculis prædita est, Th. II. Af. V. N. 9. n. 2. unde varii pili prodeunt, *ibid.* N. 1. n. 2.
 — *Humor Aqueus* absque omni dubio non ita remanet, quin renovetur, Ep. XIII. p. 11.
 — *CrySTALLINUS* & *VITREUS* in hominibus tunicis circumdati sunt, nullis vasis sanguineis visibilibus dotatis, Ep. XIII. p. 10. 16. 32. fig. 20. 21.

— Vi.

- *Vitreus Crystallinum* in sinum suum recipit, Th. II. Af. I. N. 11. n. 4.
- *Humoris Crystallini* tunica ex ove vasis sanguineis repleta, Th. II. Loc. Arc. IV.
- *Humores Crystallini & Vitrei*, Th. II. Af. I. N. 2. N. 11. n. 4. & N. 14. n. 13.
- ovinus & vitulinus cum membranula ambiente *Aranea* dicta, Th. II. Loc. Arc. IV. vid. Oculorum Membranula.
- tres sunt, Ep. XIII. p. 6.
- *Humorum* portiones depictæ, Ep. XIII. tab. 16. fig. 20. & 21.
- *Iris* humana, Th. II. Af. II. N. 2. not.
- quid sit? Ep. XIII. p. 5. 10. tab. 16. fig. 17. Th. II. Af. II. N. 2. & tab. 1. fig. 4.
- *Iridis arteriolæ* depictæ, Ep. XIII. tab. 16. fig. 17. earumque naturalis magnitudo, *ibid.* fig. 17.
- *circulus minor*, Ep. XIII. tab. 16. fig. 17. Th. II. Af. I. N. 15. fig. 4. 5. 6. 7.
- *major* Ep. XIII. p. 31. Th. II. tab. 1. fig. 7.
- *Lachrymalia puncta* in vitulo admodum capacia. Th. II. Af. V. N. 1. n. 3.
- *Ligamentum Ciliare*, Ep. XIII. p. 5. 12. 13.
- constat jugis undulatis latiusculis, Ep. XII. p. 12. 30. 31. fig. 8. lit. c. fig. 13. 14. Th. II. Af. VI. N. 11. n. 3. tab. 1. fig. 4. & 5.
- haud considerandus est tanquam musculus, nec eorum munere fungitur, Th. II. Af. I. N. 15. Af. VI. N. 11. n. 3.
- inter, & Processum Ciliarem magnum est discrimen, Ep. XIII. p. 12. 13. Th. II. Af. I. N. 15. & Af. VI. N. 11. n. 3.
- innumeris arterioliis instructum, Th. II. Af. I. N. 4.
- quid sit? Ep. XIII. p. 12.
- ut & Processus ejus, quomodo recedere possint à pupilla, & ad eam accedere? Th. II. Af. IV. N. 11.
- *Ligamenti Ciliaris Processus*, Th. II. Af. I. N. 11. n. 2.
- ex quo constet? *ibid.* N. 15.
- status naturalis, Th. II. Af. I. N. 11. n. 1.
- *Liquor*, ad eos humectandos destinatus, quomodo possit condensari? Ep. III. p. 28.
- *Membrana nictitans* ex gallina, Th. IV. N. 15. Th. V. N. 33.
- *Membranula*, ambiens humorem Crystallinum, *Aranea* dicta, Th. II. Loc. Arc. IV. sententiæ diversæ de ejusdem existentia, *ibid.*
- *Musculi* vasorum sanguineorum ingenti copia scatent, Th. III. N. 57.
- *Nervus* naturali situ & colore, Th. I. Af. II. N. 14. n. 1.
- cuinam rei præcipue destinatus? *ibid.*
- *Nervi Ciliares*, Th. II. Af. I. N. 4.
- cur ita dicantur? Th. II. Af. I. N. 7. n. 3.
- in aliis numerosiores, in aliis pauciores, Th. II. Af. I. N. 7. n. 2. & N. 16.
- quare alios fugerint? Th. II. Af. I. N. 7. n. 2.
- *Ruyfchiani*, Ep. XIII. p. 30. fig. 11. 12. Th. II. Af. I. N. 4. N. 7. n. 2. 3. & N. 10. n. 6.
- quomodo ingrediantur in Tunicam Scleroticam? Ep. XIII. p. 29. fig. 6.
- *Orbitæ* vulnus lethale, Obs. An. 54.
- *Palpebræ*, vid. *Palpebræ*.
- *pars* interior innumeris papillis nervis scatet, Th. X. N. 28.
- *Partes* constitutivæ, Ep. XIII. p. 5.
- *Partium* delineatio & descriptio ex balæna, Th. II. tab. 1.
- omniumque Tunicarum, vasorum distributionis &c. in homine accuratissima delineatio, Ep. XIII. tab. 16. Th. II. tab. 1.
- *Pigmentum* pullum, ibidem existens, quid? Ep. XIII. p. 13. 14. 28. tab. 16. lit. c. Th. II. Af. I. N. 15. Af. II. N. 7.
- *Pigmenti nigri* residuum, Th. II. Af. I. N. 11. n. 5.

- striclatiores in homine, quam in quadrupedibus, Th. II. Af. II. N. 7.
- *Processus Ciliaris*, Ep. XIII. p. 5. 12. 13.
- gaudet fibris motricibus longitudinalibus, &c. Ep. XIII. p. 12. 13. 30. fig. 8. lit. d. fig. 13. Th. II. Af. I. N. 15. Af. II. N. 7. Af. IV. N. 11. Af. VI. N. 11. n. 3. tab. 1. fig. 4. 5. 7.
- *Pupilla* quibus tendinibus dilatetur, & constituatur? Th. II. Af. II. N. 7. Af. IV. N. 11. not.
- vasa sanguinea habet, Th. II. Af. IV. N. 11. n. 1.
- *Pupillæ* circulus ex quo constet? Th. X. N. 125.
- *Sensibilitas* unde veniat? Th. X. N. 23.
- *Situs* perversus in ove, Adv. Dec. I. p. 21.
- *Tunica Adnata* quænam sit? Ep. XIII. p. 5. 10.
- *Choroidea*, Ep. XIII. p. 11. Th. II. Af. I. N. 3. 4. 5. & seq. Af. IV. N. 20.
- arterioli gaudet, diversum reptatum observantibus ab arterioli *Tunicæ Ruyschianæ*, vid. *Tunica Ruyschiana*.
- cujus superficies exterior obfita est Pigmento nigro, Th. II. Af. II. N. 7.
- depicta, Ep. XIII. tab. 16. fig. 8. 10. 11.
- ejusque nervi Ciliares, *ibid.* fig. 8.
- inversa, Th. Max. N. 57.
- numerosa habet arterias, Ep. XII. p. 12. 14. p. 29. fig. 8. Th. II. Af. I. N. 1. n. 2.
- pars ejus posterior, Th. III. N. 57.
- quarta existit, duplici lamella constans, quarum interior *Ruyschiana*, anterior *Uvea* dicitur, Ep. XIII. p. 5. 11. 12. 13.
- *Cornea*, Th. II. Af. II. N. 4. Af. IV. N. 11. Th. III. N. 48. & 53.
- *CrySTALLINA*, Ep. XIII. p. 10.
- quid sit? *ibid.*
- *Innominata* sive *Tendinea*, Ep. XIII. p. 5. 10.
- *Retina*, Ep. XIII. p. 6. 15.
- an ex medullari substantia solummodo sit conflata? Ep. XIII. p. 15.
- arteriolas habet, quæ è fundo oculi eam adeunt, Ep. XIII. p. 15. 29. fig. 7. earum ortus, *ibid.* p. 16.
- interius undulata aliquoties reperitur, Ep. XIII. p. 23. Th. II. Af. II. N. 2.
- medullosa, Th. II. Af. I. N. 3. n. 1.
- nulla substantia medullosa obfita, Th. II. Af. II. N. 11. n. 3.
- plane vasculosa fere existit, Ep. XIII. p. 15. 31. fig. 16. Th. II. Af. I. N. 7. n. 5. Af. II. N. 8. n. 2. & N. 11. n. 3.
- quam subtilis & tenuis sit? Ep. XIII. p. 15. Th. II. Af. I. N. 12. n. 1. Af. II. N. 8. n. 1. 2.
- unde sit denominata? Ep. XIII. p. 15.
- undulata apparens, Th. II. Af. II. N. 2.
- *Ruyschiana*, Ep. XIII. p. 13. Th. II. Af. I. N. 2. & seqq. Af. IV. N. 20. Adv. Dec. III. p. 5.
- crassitie papyro proxima est? Th. II. Af. I. N. 17. n. 1.
- defenditur contra Ravium, Ep. XIII. p. 13. & seq. p. 29. Adv. Dec. III. p. 5.
- depicta, Ep. XIII. tab. 16. fig. 7.
- expansa, ejusque facies interior, Ep. XIII. tab. 19. fig. 13.
- indubium vocata & quare? Ep. XIII. p. 6.
- nunc à Cl. Albino accuratissime præparata hodie demonstratur, Adv. Dec. III. p. 5.
- pars ejus posterior, Th. III. N. 54.
- quem usum habeat? Ep. XIII. p. 14.
- quomodo à *Choroidea* differat? Th. II. Af. II. N. 17.
- quomodo *Choroideæ* ex parte sit connata? *ibid.* Af. I. N. 9. not.
- quomodo inventa & quare ita denominata? Ep. XIII. p. 13.
- quo-

- quousque pertingat? Th. II. Af. VI. N. 11. n. 4.
- reptatu arteriolarum diverso gaudet ab arteriis Choroideæ, Ep. XIII. tab. 16. Th. II. Af. VI. N. 11. n. 2. Th. X. N. 146. qui reptatus in utraque Tunica depingitur, Ep. III. tab. 16. fig. 9.
- vere datur, estque plane vasculosa, Ep. XIII. p. 11. 13. 14. 30. fig. 9. Th. II. tab. 1. fig. 6.
- *Sclerotica*, sive *Dura*, Ep. XIII. p. 5. 11. Th. II. Af. I. N. 2. 3. 4. 5. n. 1. & N. 10. n. 2.
- antè *Cornea* audit, Ep. XIII. p. 5. 6. 11.
- ductum habet peculiarem, cum vena non convenientem, à Cl. Nuckio inventum, Ep. XIII. p. 11.
- inversa, Th. Max. N. 57.
- reflexa, Th. II. Af. VI. N. 15.
- portiones ejus, Th. II. Af. I. N. 6. Af. II. N. 1. Af. V. N. 18.
- portiones ipsius depictæ, Ep. XIII. tab. 16. fig. 4. 12. 16. 19.
- scatet insuper novis, à Ruyschio detectis, vasculis plurimis, quæ forte humorem aqueum, per ductum Nuckianum allatum, reducunt, Ep. XIII. p. 11. Th. II. N. 10. n. 2.
- vasa habet sanguinea, sed non tam copiosa, quam Adnata &c. Ep. XIII. p. 11. 29. tab. 16. fig. 6. 8.
- vascula ipsius nova verosimilia, Ep. XIII. p. 11.
- *Vitrea*, Ep. XIII. p. 16.
- *Uvea* aliquando à Choroidea differre videtur Ruyschio, Ep. XIII. p. 11. 12.
- efformat Iridem, Ligamentum Ciliare, ejusque Processum. Ep. XIII. p. 12.
- *Tunicæ* ab auctoribus numero diversæ statuuntur, alii quatuor, alii quinque, sex alii &c. enumerant, Ep. XIII. p. 5.
- sunt octo, Ep. XIII. p. 10.
- *Tunicarum*, Humorum &c. variæ delineationes, Th. II. tab. 1. fig. 1. & seqq.
- recensio & descriptio, Ep. XIII. p. 10. & seqq. Th. X. N. 125. n. 1.
- Oesophagus* ope fibrarum musculosarum & longitudinalium abbreviatur, Th. II. Af. III. N. 14. n. 3.
- quomodo descendat? Th. IX. N. 63. n. 2.
- stomachi, Th. II. Af. III. N. 14. n. 3.
- Oesophagi Angustatio* qualis affectus? Adv. Dec. I. p. 24.
- quomodo curanda? *ibid.* p. 26. seqq.
- *Arteriæ* exortus ab arteria Bronchiali, de Valv. c. 4. Obs. 10.
- *Fibræ* circulares, sive internæ, Th. II. Af. V. N. 6.
- humani portio, Th. III. N. 77.
- *Integumentum* papillosum est, Th. VII. N. 40. Th. VIII. N. 40. Th. VIII. N. 47. Adv. Dec. II. p. 26.
- *Morbi*, pro insanabili habiti & rarissimi, curatio pulchra, Adv. Dec. I. p. 24.
- *Situs* tortuosus facit deglutionem læsam, Th. IX. N. 63. n. 2.
- Omentum* arterias plurimas habet, Th. I. Af. I. N. 7 n. 3. Af. III. N. 8. Th. II. Af. III. N. 14. n. 5.
- continens fasciculum pilorum, Th. X. N. 1. lit. A.
- continens tumorem pilosum, Obs. An. 18. Th. III. N. 63. n. 2.
- crassitie insigni donatum, Obs. An. 18.
- equinum, Cat. Rar. p. 180. & p. 182.
- in statu naturali nullis foraminibus est pertusum, Th. I. Af. III. N. 8. Th. II. Af. III. N. 14. n. 6. Th. V. N. 8, Th. VI. N. 8. & 33. n. 2. Th. VIII. N. 18. Th. X. N. 70. quomodo foramina hæc contrabat? Th. V. N. 8.
- licet sit tenue, sæpius tamen incrassatur, Th. X. N. 117.
- omni pinguedine destitutum, Th. V. Loc. Arc. IV.
- Peritonæo adhærens, Obs. An. 18.
- scirrhum, Obs. An. 19.
- uteri fundo connatum, Obs. An. 63. fig. 53 & Obs. 83. fig. 68.
- Omenti Coarctatio* scirrhus ventris post par-

- partum, tumorem oblongum referens, Obs. An. 63.
- *Consumptio*, Obs. An. 70. Adv. Dec. II. p. 12.
- non est lethalis, de Valv. c. 4. Obs. 19.
- *Crassities* unde veniat? Th. IX. N. 70.
- foetus humani portiones, Th. I. Af. III. N. 8. Th. X. N. 122.
- portio nulla pinguedine obsita, Th. X. N. 69.
- portiones aliae, Cat. Rar. p. 181. Th. IV. N. 49. n. 2. Th. X. N. 70. & 117.
- tenuissimi portio, Th. X. N. 57.
- *Tenuitas* in statu sano, Th. VI. N. 33. n. 2. Th. X. N. 69. & 70.
- Ophthalmia* sedem habet in vasis sanguineis Tunicæ Annatæ, Ep. XIII. p. 10.
- Opticus Nervus*, Th. II. Af. I. N. 7. n. 6.
- involucris duobus præditus est, Th. II. Af. I. N. 11. n. 3. Af. III. N. 2.
- non recta linea, sed curvo tramite ad oculum vitulinum incedit, Th. II. Af. I. N. 15. n. 2.
- Optici Nervi* arteriæ serpentino reptatu decurrunt, Th. II. Af. I. N. 6.
- involucra, Ep. XIII. p. 28. fig. 4. Th. II. Af. I. N. 11. n. 3. Af. II. N. 14. n. 2. Th. IV. N. 3. n. 2.
- spongiositas in cadavera recentia nemine demonstrata, Ep. XIII. p. 29. fig. 4. 5. Th. I. Af. II. N. 5. n. 7. Th. II. Af. I. N. 11. n. 3.
- Opticum Nervum* concomitantes arteriæ serpentino cursu incedunt, Th. II. Af. I. N. 6. & Af. II. N. 11. n. 2.
- Optici Nervi* ex plurimis fibris nervæis compositi, Th. X. N. 164.
- immediate amicti sunt Pia Matre, Th. VII. N. 12. n. 3.
- sunt porosi, Th. I. Af. II. N. 5. n. 7.
- Opticorum Nervorum* coalitio, Ep. XIII. tab. 16. fig. 5.
- & proventus, Th. V. N. 29.
- Opuntia Americana spinosa minor*, Th. Anim. I. N. 4. & N. 32.
- Opuntia Americanæ spinosæ majoris* ramus, Th. X. N. 7.
- minoris spinula, *ibid.* N. 123.
- fructus, Th. V. N. 61.
- spinosæ majoris fructus, Th. Anim. I. N. 74.
- Orbis Africanus*, *ibid.* N. 60.
- cauda bicolori, *ibid.* N. 75.
- Curacaoviensis, nigris coloribus, N. 36.
- Oris* labia, vid. Labia.
- Orthopnœa* ab obstructione & expansione vesicularum Pulmonis, Obs. An. 19. 20. & 21.
- comitem habet livorem labiorum, totiusque faciei, Obs. An. 19. frequentius fit, quam quidem observarunt Medici, Obs. An. 21.
- in Hydrope ex Hydatidum congerie, Obs. An. 27.
- Os Alæ* fractum & sanatum ex anate, Cat. Rar. p. 33.
- *Capitis* denudatum, ab aëre licet nigrescens, tamen absque visibili lamellarum separatione restitutum, Obs. An. 5.
- quam ætate sit membranaceum? Th. III. ab init.
- *Caudæ* in viris magis ad ossa pubis accedit, Cat. Rar. p. 108.
- *Coccygis* in difficili partu extrorsum vertitur, Adv. Dec. II. p. 43. vid. & Partus difficilis.
- *Cubiti* carie exesum, ex quo propululavit frustum in formam fistulæ, Th. X. N. 176. ejus delineatio, *ibid.* tab. 2. fig. 1.
- pueri sex circiter annorum, Cat. Rar. p. 117.
- *Cuneiforme* falso quartum audit, Cat. Rar. p. 131.
- *deforme*, in Atheromate repertum, Th. Max. N. 160.
- *Femoris*, vid. Ossis Femoris &c.
- *Fractum* è gallina, quomodo à natura ferruminatum sit? Th. VIII. N. 49.
- *humanum* cum annexis, Th. VI. N. 115.
- *Humeri* delineatum, Th. X. tab. 3. fig. 2.
- ex infante delineatum cum exuviis ver-

- vermiculi in ejus cavo, Adv. Dec. III. tab. 1. fig. 1.
- humoribus exesum, Cat. Rar. p. 155.
- in quo Osseo-spongiosa substantia tanquam Diploë Cranii reperitur, Th. X. N. 176.
- sex annos fere nati, Cat. Rar. p. 117.
- Occipitis duplex supra invicem positum, Cat. Rar. p. 175.
- è quatuor partibus coagmentatum, *ibid.* p. 106.
- in ætate infantili ex quatuor constat ossibus, Th. V. Loc. Arc. I. n. 3.
- prominentia ossea præternaturali præditum, Cat. Rar. p. 116.
- separatur ab osse Sphenoides tantum in junioribus, *ibid.* p. 115.
- Olecrani pro Apophysi spuria habendum, Cat. Rar. p. 117.
- Palati humani, *ibid.*
- Pectoris è quinque officulis rotundis constat, *ibid.* p. 112.
- ex undecim officulis rotundis conflatum, *ibid.* p. 111.
- infantis, Th. IX. N. 2.
- qua ætate è quatuor ossibus constet? Cat. Rar. p. 113.
- senis ex uno osse constans, *ibid.* p. 178.
- Styloides aliquando ossi Hyoidi conjungitur per ligamenta, ita ut postea cum ea in unum os concreascit, Adv. Dec. III. p. 31.
- cur nunquam fere inveniatur in Craniis ex Coemeteriis collectis? *ibid.* p. 30.
- in juvenibus non per Symphysin, sed Anthrodiam Dianthroseos jungitur ossi Temporum, hinc Crania ex sepulchris collecta hoc osse sæpe orbata spectantur, *ibid.* p. 31. sed in senibus contra naturam per Symphysin aliquando illud annectitur; *ibid.*
- non est Apophysis ossis Petrofi, *ibid.*
- Tali & Calcis, Th. Max. N. 208.
- Tibiæ absque cavitate, quod rarissimum est, repertum, Th. II. Loc. Arc. V. Th. III. Loc. I. N. 5. Th. IX. N. 2. n. 3.
- à carie corruptum, Cat. Rar. p. 171.
- à carie crassum & deforme &c. Th. X. N. 174.
- à carie exesum, ex quo propullulavit frustum magnum, teres & cavum, in formam fistulæ, Th. VIII. N. 8.
- aliquando Diploë & lamella duplici, velut Cranium, constat, Th. VIII. N. 8.
- arteriæ ejus per portionem Periostrii Anticmenii, Ep. V. tab. 5. fig. 1.
- delineatum quoad nonnullas portiones, Th. VIII. tab. 3. fig. 2. & 4. Th. X. tab. 2. fig. 2. & seqq.
- & Femoris per Ancylosin coalita, Cat. Rar. p. 175.
- exesum è meretrice, *ibid.* p. 174.
- Exostoses ejus. vid. Exostoses.
- humanæ, Th. VI. N. 34. Th. VII. N. 14. Th. X. N. 72. 115. & 121. Th. Max. N. 88. & 157.
- cum prominentia unius frusti fracti, Cat. Rar. p. 179.
- incurvatum, *ibid.* p. 179.
- medulla ipsius quomodo fiat in sepulchro, Th. IX. N. 2. n. 2. vid. etiam Ossium Medulla.
- non omnino est destitutum duabus tabulis, Th. VIII. N. 8. not.
- portio ipsius Th. IX. N. 2.
- præternaturale, è nucha ovis exsectum, Cat. Rar. p. 178.
- substantiam quamnam habeat? Th. IX. N. 2. n. 1.
- superficie exteriori & interiori quam gaudeat? Th. X. N. 178.
- Topho & Exostosis oblitum, Th. X. N. 177. & 178. ejusque delineationes, *ibid.* tab. 2. fig. 2. & seqq.
- vasa sanguinea habet, quæ vero raro sensus incurrunt, & quare? Ep. V. p. 18.
- quemnam reptatum & constitutionem habeant? Th. X. N. 121.
- utrumque, Cat. Rar. p. 166.

Offis Coxæ & acetabuli ejus membrana & vasa sanguifera, Adv. Dec. II.

p. 1.

— *Femoris Acetabulum* delineatum ex juvene, Adv. Dec. II. tab. 3. fig. 3.

— *Caput* delineatum, Th. V. tab. 2. fig. 1.

— *Caries*. Cat. Rar. p. 139.

— *Cartilagineæ crustæ* in suprema superficie vasis sanguineis destituuntur, & quare? Adv. Dec. III. p. 33.

— *Cartilaginee* mobiles, quæ inter ossium, articulatim commissorum, extrema interponuntur, quandoque penitus deficiunt, *ibid.*

— *Cavitas* non semper datur, *ibid.* p. 32.

— *Cervix* deficiens, Th. IX. N. 44. quo modo ejus caput ferruminatum? *ibid.*

— *Collum* ex quonam constet? Th. VIII. N. 103. n. 1.

— facile frangitur, Th. VIII. N. 103. & n. 1. 2. 3. 4.

— in totum post fracturam deficiens, Th. VIII. N. 103. n. 1. Th. IX. N. 74. ejus ligamenta crassa, & quomodo horum ope sit connatum? Th. IX. N. 74.

— *Colli* fractura frequens in vetulis claudicantibus, Th. VIII. N. 103. & n. 2. 3. 4.

— *Curvatura* quomodo curanda? Adv. Dec. II. p. 16.

— *Delineatio*, cum Chrysalidibus in ejus cavo, ex homine, Adv. Dec. III. tab. 1. fig. 1.

— cum inhærente animalculo, *Scarabæum* æmulante, ex femore pueri octo annorum, *ibid.* tab. 2. fig. 1,

— *Dolores* interni in lue Venerea unde? Th. X. N. 182.

— *Epiphysis* inferior delineata, Th. VII. tab. 3. fig. 1.

— in infantibus plane cartilaginea est, successu temporis, cartilagine abrupta, particulae osseæ succedunt, Th. X. N. 182. & tab. 3. fig. 2. & 4.

— & *Tibiæ* in casu Valgi constructio, Adv. Dec. II. tab. 1 fig. 2.

— *Ferruminatio* ex anate, Cat. Rar.

p. 169.

— *Fractura* male sanata & reposita, Cat. Rar. p. 129.

— hominis adulti frustum maxima crassitie, Th. Max. lit. H.

— humani magna expansio ab humoribus causata, Cat. Rar. p. 179.

— *Membrana & Vascula* sanguifera, Adv. Dec. II. p. 2.

— *Membranula*, Medullam ambiens, vasculosa est, Th. X. N. 82.

— pars superior delineata, Th. VIII. tab. 3. fig. 1. & Th. IX. tab. 1. fig. 1.

— particula carie obsessa, Cat. Rar. p. 139.

— portio delineata, Th. V. tab. 2. fig. 2.

— ex infante, Th. X. N. 182. delineata, *ibid.* tab. 3. fig. 4.

— fracturam passa, Th. IX. N. 74.

— puerilis objectum, Cat. Rar. p. 117.

— segmentum partim carneum, partim tendinosum, Adv. Dec. II. tab. 1. fig. 1.

— *Substantia* durior & compactior, vulgo *Ivoor* dicta, nusquam crassior est, quam in sui medio, Adv. Dec. III. tab. 2. fig. 1. lit. I.

— *Trochanter* major & minor sunt Apophyses spuriae Cat. Rar. p. 117. Adv. Dec. III. p. 31.

— vetulæ claudicantis portio superior, Th. IX. N. 44.

— *Unio* per Ancylosin cum osse Tibiæ & patella, Cat. Rar. p. 178.

— *Frontis Cavitas* perquam exilis, Cat. Rar. p. 114. vid. Frontis Offis cavitas.

— & *Bregmatis* distantia, vid. Ossa Bregmatis.

— & nasi portio, Th. IX. N. 68.

— *Excisio* è foetu humano, Th. Max. N. 210.

— *Membranula* tenuissima, qua tegitur ejus cavitas, vasculosa valde est, Th. IX. N. 13. n. 7.

— *Sulci* longi unde ortum ducant? Cat. Rar. p. 113.

— *Illi* utriusque partes in junioribus, *ibid.* p. 106.

— *Aceta-*

- *Acetabulum*, Th. V. N. 25.
- *Constitutio* Spinæ cartilaginosa in tenellis, Cat. Rar. p. 106.
- *Innominati & Sacri* Ancylofis, Cat. Rar. p. 117.
- *Ligamenti* nerveo-cartilaginei usus & vasa sanguinea, Th. V. N. 25. n. 1.
- objectum ex ove, Cat. Rar. p. 130.
- partes. Cat. Rar. p. 111.
- portio delineata, Adv. Dec. II. tab. 3. fig. 3.
- *Situs* declivior lateris sinistri unde proveniat? Cat. Rar. p. 110.
- pueri segmentum, Periostio obductum, delineatum, Adv. Dec. III. tab. 2. fig. 8.
- *Sacri* arteriarum reptatus & ortus, Th. V. Loc. Arc. VII. n. 2.
- ex infante portio, Th. V. N. 69.
- infima pars ad tumorem producendum disposita est, Obs. An. 35.
- à postica parte semper hiat, pinguedine tecta, *ibid.*
- portio delineata, Th. V. tab. 3. fig. 1.
- *Vertebrae* maxime differunt à vertebriis dorso, Th. V. N. 69. & tab. 3. fig. 1.
- *Temporum* Processus Mammiformis, vid. Mammiformis Processus.
- Ossa* an ex lamellis consistunt? Th. X. N. 176.
- *Brachii* cariosa & intorta à lue Venerea, Cat. Rar. p. 174.
- *Bregmatis & Frontis* in jamjam natis valde distant, imo magis quam vulgo annotarunt auctores, quæ distantia in partu admodum proficua est, Th. VIII. N. 2.
- *Capitis*, vid. Os Capitis.
- *Carpi* fracta, post tres annos nondum coalita, in nebulone, Obs. An. 4.
- *Cavo* destituta, cur ita consolidentur? Adv. Dec. III. p. 32.
- *Cavo* omni sæpe destituuntur ob morbum antegressum, *ibid.* vid. & Ossium cavitas.
- *Coalita* in unum, & in aliam substantiam mutata, Th. V. N. 53.
- *Conservata* in liquore melius demonstrantur, quam exsiccata, Th. II. Af. V. N. 11. Th. IV. N. 25.
- *Costarum*, vid. Costarum ossa.
- *Cranii* adulti hominis, Cat. Rar. p. 113. 114. 115. 116. & 117.
- exesa ex lue Venerea, &c. *ibid.* p. 174.
- foetus crescunt striatim instar glaciei, Th. I. n. 2.
- in foetu aliquando pertusa sunt, Cat. Rar. p. 176.
- — — non per futuras sed membranas conjunguntur, Th. II. Loc. Arc. II. N. 1. n. 2.
- — — non per mutuum contactum, sed per distantiam conjunguntur, Th. II. Loc. Arc. II. N. 1. n. 4. Th. III. Loc. 2. N. 1. & 2.
- — — non sunt cartilaginea, sed membranacea, Th. II. ab. init.
- nuper nati, Cat. Rar. p. 105.
- pueri octo annos nati, *ibid.* p. 115.
- *Embryonis* septem septimanarum, Cat. Rar. p. 122.
- *Emolliri* possunt ab acido liquore, ita ut flectantur, Th. IV. N. 38. Th. VI. N. 13.
- *Ferruminata* ab ipsa natura, Cat. Rar. p. 133. Th. VIII. N. 42. & 28.
- *Foetus* quatuor mensium, Cat. Rar. p. 109. 119. & 139.
- sex præter propter mensium, *ibid.* p. 123. Th. VIII. tab. 1.
- *Fracta*, bene tractata, cur quandoque non concrecant? Adv. Dec. II. p. 6.
- *Fracta* semel, quare facili negotio iterum frangantur? Th. VIII. N. 49.
- *Franguntur* facilius in extremitatibus, quam in medio, & quare? Adv. Dec. III. p. 30.
- in infante facile in partu difficili, & quare? *ibid.*
- *Infantis* anni unius, Cat. Rar. p. 165.
- — — unius cum dimidio, *ibid.* p. 163.
- — — annorum octo, *ibid.* p. 153.
- — — quatuor, *ibid.* p. 111.

- quinque, *ibid.* p. 112.
- trium, *ibid.* p. 106.
- mensium octo, *ibid.* p. 107.
- quinque, *ibid.* p. 144.
- sex, *ibid.* p. 136. & 137.
- sex septimanarum, *ibid.* p. 106.
- *Ischii* in partu laborioso aliquando à se invicem dehiscunt, Adv. Dec. II. p. 42. 43.
- *Magna fracta* sæpe non ferruminantur, Obs. An. 4. Adv. Dec. II. p. 6. quid tum faciendum? Adv. Dec. II. p. 6.
- *Maxillaria* quinque, Cat. Rat. p. 179.
- *Mollia* pultis ad instar, Obs. An. 81. Adv. Dec. II. p. 16.
- *Nutrimētum* à Medulla non accipiunt, sed firmitatem, Th. IX. N. 2. n. 3. vid. *Ossium Medulla*.
- *Occipitis* supra invicem posita, vid. *Os Occipitis*.
- *Pedis* extremi meretricis aquæ supernatare visa sunt, Th. VII. N. 14.
- ovilli exarticulata, Cat. Rar. p. 142.
- utriusque eleganti syntaxi composita, *ibid.* p. 130.
- *Pedum* duorum levissima meretricis Cat. Rar. p. 174. Th. VII. N. 14.
- *Pubis* in viris non ita dehiscunt, ac mulieribus, Cat. Rar. p. 108. & 113.
- quæ primo fuere cartilaginea, deinde ossea fiunt, Adv. Dec. III. p. 30.
- *Sanata* cur denuo frangantur? Th. VIII. N. 49.
- *Scorbuticorum* cur ita mollia? vid. *Scorbuticorum Ossa*.
- *Senilia* plurima vasa abolent, Adv. Dec. II. p. 4.
- *Sexus sequioris* quomodo differant? Cat. Rar. p. 113.
- *Sincipiti* gigantis prodigiosæ magnitudinis, Cat. Rar. p. 153.
- in foetu non sunt cartilaginea, uti volunt, sed membranacea, Th. III. ab. init.
- non multum à se invicem distantia, Th. III. Loc. II. N. 1. n. 3. & N. 5.
- valde dehiscencia, *ibid.* N. 2. & 4.
- *Tarsi* degenerata, ejusque degenerationis delineatio, Th. V. tab. 3. fig. 4.
- in substantiam osseam mutata, Th. VIII. N. 68.
- in unum coalita, atque in aliam substantiam mutata, Th. V. N. 53. tab. 3. fig. 4.
- pars eorum ex homine, Th. V. N. 53.
- *Tibiæ* sine cavitate, vid. *Os Tibiæ*.
- *Varia* è foetibus qua ætate cartilaginea vel ossificata sint? Cat. Rar. p. 105. & seqq.
- Ossium Affectus* varii, *ibid.* p. 181.
- *Apophyses* spuria quænam sint? *ibid.* p. 107.
- quomodo fiant? Adv. Dec. III. p. 31.
- *Articulorum* humor lubricus, & unde? Adv. Dec. II. p. 6. & seq.
- *Cartilagines* non sunt partes penitus exsangues, Adv. Dec. III. p. 33.
- *Cavitas* interna in omnibus æqualis non est, *ibid.* p. 32.
- *Cavitates* internæ non ubique membrana, medullam ambiente, cinguntur, uti voluerunt auctores, sed ut plurimum totæ sunt spongiosæ, vel osseofilamentosæ &c. *ibid.*
- *Coalitus* præternaturalis, de Valv. c. 4. Obs. 8.
- *Diminutionis* exempla, Obs. An. 67.
- *Dolor* internus & intolerabilis ab istis animalculis forte ortus, Adv. Dec. III. p. 20. quomodo curandus? *ibid.* p. 21.
- *Epiphyses* præcipuo offi. junguntur, mediante imprimis Periostio, non cartilagine, *ibid.* p. 29. 30.
- quomodo in tenella ætate constitutæ? Cat. Rar. p. 107.
- veræ quænam sint? *ibid.*
- *Fabrica* interior, quæ membranas, vascula & medullam continet, à Malpighio & Haversio non satis cognita fuit, *ibid.* p. 28.
- *Fibrarum* longitudinalium usus, Th. II.

- II. Ac. III. N. 14. n. 3.
 — *Firmitas* unde veniat? Th. IX. N. 2. n. 3.
 — *Fracturæ* callus non est tantæ firmitatis, quam os ipsum, Cat. Rar. p. 133. 134.
 — *Fractura*, vid. *Ossa* franguntur.
 — *Ligamenta*, vid. *Ligamenta*.
 — *Medulla* in brutis copiosior est, quam in hominibus, Adv. Dec. III. p. 32.
 — in cavis ossium reperta maximam habet analogiam cum ea materia, quæ invenitur in Epiphysium substantia *ibid.* p. 32. 33. atque etiam cum pinguedine alia nostri corporis, Th. IX. N. 2. n. 3. Adv. Dec. III. p. 32. 33.
 — non nutrit ea, sed firmiora reddit, Th. IX. N. 2. n. 3.
 — quomodo in sepulchris post mortem mutetur? Th. IX. N. 2. n. 2.
 — *Medullæ* membrana una & communis non occurrit, Adv. Dec. III. p. 32.
 — *Medullam* ambiens membranula quando intolerabiles dolores excitet? Th. X. N. 182. ejus tenuitas in femore, *ibid.*
 — *Medullosa materia*, in spongiositatibus contenta æque tuto asservatur, quam ubi inveniuntur materia *Medullæ* communis, Adv. Dec. III. p. 32.
 — *Nigredo* ab aëre facta, Obs. An. 5. & 81.
 — *Nutritio*, vid. *Ossa* nutrimentum &c.
 — *Osteogenesis* inchoatur in parte ossis crassissima, sed quo tempore ignoratur, Adv. Dec. III. p. 30.
 — in diversis ossibus quo tempore fiat? Cat. Rar. p. 109. & seqq. p. 121. & seqq.
 — *Pubis* distantia in sexu sequiori, vid. *Ossa Pubis*.
 — *Spongiositas* in multis est filamentosa, Adv. Dec. III. p. 32.
 — *Substantia* interior Nymphis vel Chrysalidibus &c. plena, *ibid.* p. 18. 19. 29. 32.
 — Osseo-filamentosa, *ibid.* p. 32.
 — Osseo-spongiosa differt, *ibid.*
 — valde spongiosa est, Th. II. tab. 2.
 — *Structura* in brutis differt ab humanis Ossibus, Adv. Dec. III. p. 32.
 — *Zygomaticorum* insignis processus osseus, Cat. Rar. p. 115.
 de *Ossibus*, Adv. Dec. III. p. 29.
Officulum anatis à natura ferruminatum, Th. VIII. N. 98.
 — carie exesum, & ex osse femoris expulsum, Th. III. ab init.
 — cerasi, diu in naribus hærens, Obs. An. 44.
Officula auditus, vid. *Auditus* organi officula.
 — ex utero ovino expulsa, Th. IX. N. 1. n. 1.
 — *Wormiana* varia in diversis futuris, Cat. Rar. p. 113. & seqq.
 — sepulchrum ejusque operculum constituentia, Th. VIII. N. 57. in notis.
 — tenellorum Sceletorum & adultorum ossa differunt, Cat. Rar. p. 138.
 — tria in Glandula Pineali inventa, Th. V. N. 63.
Ossificationis tempus præcise non potest determinari, Cat. Rar. p. 137. Adv. Dec. III. p. 30.
Ossivorus tumor spongiosus insignis magnitudinis, in quo mirabilia multa, Obs. An. 81. Cat. Rar. p. 155.
Osteogenesis, vid. *Ossium* *Osteogenesis*.
Ovarium Gallinæ cum annexo utero, Th. IX. N. 16. n. 1.
 — *Genuinum* quodnam sit? Ep. Ettm. p. 20.
 — *Muliebre*, Th. IV. Loc. Arc. I. n. 3.
 — seriem dentium continens, Adv. Dec. III. p. 6. & 20.
 — *Ovillum*, Th. Max. N. 29.
Ovarii Atheromata & Steatomata, Adv. Dec. I. p. 6.
 — *Coalitus* cum tubis Fallopiianis, Obs. An. 83.
 — *Corruptio*, Th. X. N. 107.
 — *Eruptio* post abscessum ventris, minus profunde perforatum, Obs. An. 16.
 — *Hydatides*, vid. *Hydatides*.
 — muliebris *Hydrops*, Obs. An. 17. qualis affectus sit? *ibid.*
 — *Nabothiani* novi adplausus quo exceptus fuit, Ep. Ettm. p. 9.

- argumenta quibus probetur, *ibid.* p. 6. & 15. & seqq. quibusque idem rejiciatur, *ibid.* p. 10. 15. & seqq.
- descriptio, & quid illud sit? *ibid.* p. 3. 5. seqq. Adv. Dec. I. p. 4. & 7.
- fibrillæ verum Funiculi Umbilicalis rudimentum non sunt, Ep. Etm. p. 13.
- inventionis circumstantiæ & historia, *ibid.* p. 4. 7.
- locus parum congruus, *ibid.* p. 11.
- rejectio, Adv. Dec. I. p. 5. & seqq. Ep. Etm. p. 14.
- situs, Ep. Etm. p. 6.
- vesiculæ quid sint? *ibid.* p. 12.
- vesicularum figura & magnitudo, *ibid.* p. 6. 15.
- portio cum innumeris ovulis, Th. Anim. I. N. 30. not.
- in qua innumeri Embryones Loliginis, *ibid.*
- *Rajæ* portio cum maximo numero ovulorum, Th. Anim. I. N. 87.
- *Testudinis* portio, Th. VIII. N. 65.
- *Ovaria* in vetulis admodum exilia utplutimum visuntur, Obs. An. 45.
- *Ovariorum*, eorumque ductuum, situs mutatur tempore gestationis & puerperii &c. Th. IX. N. 15. n. 1.
- *Ovariis* vestigium relinquitur ab ovo excusso post imprægnationem, quod Graëffio dicitur Cicatrix, sed improprie, Adv. Dec. III. p. 15. & seqq.
- *Ovis* caput sine ore &c. Adv. Dec. I. p. 21.
- ceu fatuæ Plexus Choroideus, Th. VII. N. 48.
- *Oves* cum pedibus, è nucha eminentibus, Adv. Dec. I. p. 21.
- *Ourussia*, avicula Curacaoviensis, Th. Anim. I. N. 48.
- mellivora Indiæ Occidentalis, *ibid.* N. 6.
- *Ourussia* Sceleton, vid. Sceleton.
- *Ovum Corruptum* quid contineat? Th. X. N. 107.
- *Crocodili* foecundatum delineatum, Th. Anim. I. tab. 6. fig. 2.
- *Gallinaceum* caudatum, Th. X. N. 111.
- cortice duriore obductum, in Ovario gallinaceo repertum, Car. Rar. p. 158.
- exiguum, ex ovo majore desumptum, Th. IV. N. 48. & Th. VII. N. 47.
- — putamine oblitum, ex ovo gallinaceo desumptum, Th. X. N. 139. & Th. Max. N. p. 95.
- figura peculiari, Th. IX. N. 41.
- parvum in ovo gallinaceo repertum & delineatum, Th. III. tab. 3. fig. 5.
- prodigiosum, Cat. Rar. p. 159.
- referens fructum Dactyli, Th. IV. N. 32.
- repræsentans portionem Intestini Coli, Coeci, ejusque processum vermiformem, Th. III. N. 11. & tab. 3. fig. 4.
- repræsentans pueri penem cum Scroto, ne præputio quidem excepto, Th. III. tab. 3. fig. 6.
- *Humanum*. Cat. Rar. p. 122.
- foecundatum, *ibid.* N. 170.
- *Muliebre* foecundatum, Th. VI. N. 38. 39. 41. Adv. Dec. I. tab. 1. fig. 1.
- in quo paululum liquoris continebatur &c. Th. VI. N. 5.
- si aliquot dies in utero moretur, accipit rudimentum Embryonis & Placentæ, Cat. Rar. p. 170.
- totum ovario non exit, sed ejus contentum cum membrana tenuissima Chorion & Amnio, remanente Calice, Adv. Dec. III. p. 16.
- uteroque expulsum, in quo externe videre licuit Placentulæ rudimentum, Th. VI. N. 38. not.
- uteroque expulsum in quo nullum Embryonis rudimentum videri poterat, Th. VI. N. 39. & 40.
- *Rajæ* foecundatum delineatum, Th. Anim. I. tab. 3. fig. 6.
- *Testudinis* marinæ foecundatum, cujus cortex non est lapideus, Th. Anim. I. N. 90. ejus delineatio, *ibid.* tab. 7. fig. 2.

- *Totum* an ovi contentum Ovario exeat in actu concipiendi disquiritur, Th. VI. N. 21.
  - Ovi *Calix* manet in Ovario, Adv. Dec. III. p. 16.
  - *Contentum* ex quo sit progeneratum, Th. VI. N. 32. n. 4.
  - quid sit? *ibid.* n. 5.
  - *Ductus*, vid. Tuba Fallopiana.
  - *Exclusio* ex Ovario quomodo consideranda? Th. VI. N. 21.
  - *Fœcundati* locus, è quo exit in Tubas Fallopianas, Adv. Dec. III. p. 15.
  - utero rejecti, constitutio, Th. VI. N. 5. N. 38. 39.
  - *Integumentum* extimum in Ovario, post contenti expulsiouem, remanet, Th. VI. N. 32. n. 4.
  - Ova* exigua diversi coloris, in dorso animalis Americani, Th. Anim. I. N. 35.
  - non emergentia ex abdomine, *ibid.* in not.
  - *Fœcundata* & non fœcundata muliebria delineata, Th. VI. tab. 14. Adv. Dec. I. p. 9. tab. 1. fig. 2.
  - quorsum deferantur? Th. VI. N. 21.
  - *Muliebria* præter naturam magna, Obs. An. 17.
  - tria, Th. VI. N. 37.
  - Ovorum Membranae* superstites ab aliis Calices dicuntur, Th. IX. N. 16. not.
- P.
- P**ædotheca infantis, Th. Max. N. 134.
  - Pagurus*, cancer, Th. Anim. I. N. 88.
  - delineatus, *ibid.* tab. 5. fig. 2.
  - Palatum* pueri, Th. VI. N. 3.
  - Palati Apertura* per dentes incisivos, Th. VI. N. 3. n. 1.
  - *Ductus* supra palatum ad aurem excurrent, Th. I. Af. I. N. 4. n. 2.
  - *Fungus* cum carie, Scalpello & Cauteriis feliciter extirpatus, Obs. An. 48. similis casus ob medicaltrorum inscitiam eventu dissimili, *ibid.* 49.
  - *Glandulae* ita dictæ, Th. I. Af. I. N. 4. n. 9. Th. VI. N. 3. n. 2. earumque oscula, Th. II. Af. IV. N. 12.
  - *Involucrum*, Th. V. Loc. Arc. I. n. 1.
  - *Juga*, Th. II. Af. IV. N. 12.
  - *Papillæ*, *ibid.*
  - pars mollis, *ibid.*
  - *Sarcoma* fungosum cum carie, Obs. An. 49.
  - *Vasa sanguinea*, Th. VI. N. 3. n. 2.
  - Palega Pajaneli*, arboris Malabaricæ, semen, Th. VII. N. 44.
  - Palliatiæ Cura* utilitas, Obs. An. 96.
  - Palm-miet Worm*, vid. *Eruca Americana*.
  - Palpebra* relaxata quomodo restituenda? Resp. Rav. p. 6. & seqq.
  - utraque oculi humani, Th. II. Af. V. N. 9. Af. VI. N. 2. & 16. Th. IV. N. 36. Th. VII. N. 9. Th. X. N. 16. & 124.
  - vitulini, Th. II. Af. V. N. 1.
  - Palpebræ* superioris portio, Th. II. Af. I. N. 8. n. 3.
  - aliquot humanæ, Th. II. Af. III. N. 2. Af. VI. N. 9.
  - cur intrinsecus adeo sint sensibiles? Th. X. N. 124.
  - Palpebrarum Cutis* superior admodum vasculosa est, Th. X. N. 184.
  - *Oscula* excretoria in limbo, Th. II. Af. V. N. 1. n. 1. tab. 1. fig. 3. Th. X. N. 17. & 124.
  - *Osculorum* usus, Th. V. N. 94. not.
  - *Papillæ Nervæ* in interna superficie, Th. IV. N. 36. not. Th. X. 124.
  - præter puncta lachrymalia &c. aliquid peculiare adhuc non satis cognitum obtinetur, Th. II. Af. VI. N. 2.
  - *Prolapsus* & *Excrecentiæ* curatio, vid. Bartischii instrumentum.
  - *Vasa* in tunica intima copiosa sunt, Th. VII. N. 9. Th. X. N. 124.
  - sanguinea copiosa sunt, Th. II. Af. I. N. 10. n. 2. & Af. VI. N. 9. Th. X. N. 124. & 184.
  - Pancreas Arterias* etiam habet ab arteria Splenica, Ep. IV. p. 12.
  - *Asellii* nunquam in homine adparet ut in ove, Adv. Dec. II. p. 45.
  - *Infantis* cum splene, Th. IV. Af. V. N. 94.
- Va-

- *Vasis* copiosissimis constat, ita ut nil nisi vasorum manipulus videatur, Th. IV, N. 94. n. 1. Th. V. N. 91. Th. X. N. 93.
- Pancreatis Ductus*, Cat. Rar. p. 183.
- In homine duplex observatus, de Valv. c. 4. Obs. 12. estque in homine sæpe geminus, in cane vero simplex, *ibid.*
- Pancreata* lienum, Th. V. N. 91.
- Panniculus Mediastinus*, vid. Septum.
- Papilio Turcicus versicolor*, Th. Anim. I. N. 2. n. 3.
- delineatus, *ibid.* tab. 1. fig. 1.
- Papiliunculus* cæruleus ocellis plurimis, *ibid.* N. 6.
- Papillæ Cutis*, vid. Cutis Papillæ.
- in *Genis*, *Labiis* &c. non sunt in omnibus æque conspicuæ, Adv. Dec. II. p. 26.
- in *Mammarum* papillis, vid. Mammarum Papillæ.
- *Linguales*, vid. Linguae Papillæ.
- *Nervæ* extremitates earum post mortem demonstrari posse rarum est, Th. X. N. 183. not. quæ extremitates variæ sunt figuræ, Adv. Dec. III. p. 34.
- in interiore Tunica Gulæ humanæ dantur, Th. VIII. N. 47. not.
- in singulis fere corporis plagis, uti vasorum sanguineorum extrema, inter se differunt, Th. X. N. 130. & 136. Adv. Dec. I. p. 14. Dec. III. p. 34. & 35. earum copia *ibid.*
- post mortem non cresunt, Adv. Dec. II. p. 46. Th. IX. N. 7. n. 4.
- sunt nervorum extrema, Th. I. tab. 4. fig. 4. Th. VII. N. 40. Adv. Dec. II. p. 46.
- usus earum est instrumentum sensus, Th. VII. N. 40. n. 5.
- usus earum quare diversus? Adv. Dec. III. p. 34. 35.
- *Palpebrarum*, vid. Palpebræ.
- *Pilis* originem dant, sed non omnes, Adv. Dec. I. p. 14. 15.
- *Pyramidales*, vid. Corporis Reticularis Papillæ.
- *Renum*, vid. Renum Papillæ.
- *Sensui* dicatæ, Th. Max. N. 37.
- *Tactus*, Adv. Dec. II. p. 14.
- Papillarum* majorum series quomodo adpareant? Th. III. N. 2. n. 3.
- Paracentesis Abdominis* frustra instituitur in Hydrope, ubi glandulæ Mesenterii in Hydatides sunt mutatæ, Th. VII. N. 37.
- quando instituenda; quantique sit momenti in Hydrope Ascite? Obs. An. 45.
- *Thoracis* non semper ita institui potest, ut præcaveantur nervi, Th. VI. N. 27. not.
- ubi instituenda? Ep. II. p. 19. Th. I. Af. II. N. 10. not.
- in *Paracentesi* conficienda caute cultellus altera parte obtusus commendatur, Ep. II. p. 19.
- Paralyfis* in tumore lumborum cum Spina bifida, proprie Hydrope Spinalis Medullæ, obs. An. 34. 36.
- particularis brachii quo modo sanata? Adv. Dec. III. p. 13.
- Paraphymosis* habet suam sedem in tunica Cellulosa, Adv. Dec. II. p. 21.
- qualis affectus? Ep. XI. p. 10.
- Parenchyma Hepatis* calculum habens, de Valv. c. 4. Obs. 24.
- quid dixerint veteres? Th. X. N. 61.
- Parotis* glandula è vitulo recens nato, Th. Max. N. 23.
- Partes Exanguæ*, ita dictæ, ut membranæ &c. habent etiam copiosa vasa sanguinea, Ep. V. p. 18.
- nonnullæ tamen dantur, Ep. XIII. p. 10. Adv. Dec. II. p. 28.
- *Generationis* foetus maturi foemini, Cat. Rar. p. 117.
- infantis, Th. V. N. 56.
- mulieris gravidæ à quatuor mensibus, Cat. Rar. p. 118.
- mulieris, uteri prolapsum passæ; cum anexis, *ibid.* p. 185.
- mulierum aliæ, Th. X. N. 170. 175.
- puellarum, Th. X. N. 108. Th. Max. N. 30.
- virginis, cum annexis, Cat. Rar. p. 184.
- viricum annexis, *ibid.* p. 188.
- *Molliores* & *Offeæ* in senio diminuuntur, Cat. Rar. p. 132.

- Partus difficilis* sæpe causatur à tumori-
bus, è capitibus foetuum dependenti-
bus &c. Obs. An. 52.
- frequenter Tubarum Fallopia-
narum obturationem, adeoque steri-
litate inducit, Obs. An. 83.
- dependens à membranâ Hyme-
ne integrâ, incrassatâ; alterâ item
præternaturali membranâ crassâ, Vul-
vam profundius claudente &c. Obs.
An. 22.
- *Mirabilis* in quo insolita viarum
clausura arte reſerata, *ibid.*
- Partus Conatus* sive *Labores*, ad partum
naturales, dependent etiam à motu
muscularium Uteri fibrarum, Obs.
An. 63. Adv. Dec. II. p. 34.
- *Labor* facilius redditur propter di-
stantiam ossium Cranii à se invicem
in foetu, Th. III. Loc. II. N. 2. Th.
VIII. N. 2.
- *Massarum Heterogencarum* diversarum
inaudita historia, Th. II. Af. III.
N. 7.
- *Prodigiosi* per os vera historia, Th.
IX. N. 48. & quæstio problematica de
eo, *ibid.*
- in *Partu difficili & laborioso* ossa Ischii
aliquantulum à se invicem dehiscunt,
Adv. Dec. II. p. 42.
- nocet obstetricis digitus, ano
immissus, Adv. Dec. II. p. 39. item
festinatio nimia, *ibid.* p. 40.
- Os Coccygis adeo extrorsum
sæpe vertitur, ut integros deinde annos
conquerantur de dolore in partibus
his residuo, *ibid.* p. 43.
- Os uteri aliquando prolabitur,
Obs. An. 25. quid tunc faciendum?
ibid.
- parturientibus male denegatur po-
tus, Adv. Dec. II. p. 39.
- sæpiſſime ante foetum exit Pla-
centa uterina, imo Collum (Vagina
dictum), Obs. An. 26.
- Passionis* vulgaris ramulus, Th. X. N.
71.
- Patella Constitutionem* quamnam habeat
in junioribus? Cat. Rar. p. 106.
- *Fracta* eaque transversa absque ullo
allisu? Adv. Dec. II. p. 5.
- *Frangi* potest & à casu & sine casu,
& aliquando levi de causa, Obs. An.
3. Adv. Dec. II. p. 5. Resp. ad Bidl. p.
24.
- *Humana*, Th. Max. N. 159.
- *Mollior* recenti in cadavere, durior
vero in ſceſeto exiſtit, & quare? Obs.
An. 3.
- ope ligamenti teretis connectitur in-
feriori Epiphyſi Offis femoris, Th.
VII. N. 55. n. 1. & tab. 3. fig. 1.
- *Perioſtium* ejus tendinosum cum ar-
teriis ſuis delineatum, Ep. V. tab. 5.
fig. 2.
- *Vasa* ſanguinea, dum adhuc carti-
laginea eſt, copioſa habet, Th. VII.
tab. 3. fig. 1.
- quamethodo inſpicienda ſint?
Adv. Dec. II. p. 3. 4.
- quare rariffime occurrant?
Ep. V. p. 1.
- Pectoris* dolor ab inflammatione Peri-
cardii, Th. VI. N. 36. n. 1.
- lateralis portio foetus recens nati,
Th. IV. N. 56.
- os, vid. Os Pectoris.
- portioſis delineatio, Th. I. tab. 3.
fig. 3.
- pueri ſegmentum cum annexo Cor-
de & Pulmone, Th. Max. N. 18.
- ſub ſterno cavitas nulla datur, Adv.
Dec. II. p. 19.
- Pegafrol* Sceleton, vid. Sceleton.
- Pelvis* amplior in foeminis eſt, quam vi-
ris, Cat. Rar. p. 113. & quare in his
angustior? *ibid.* p. 108.
- *Bifurcata*, de Valv. cap. 4. Obs. 14.
- cum Tubulis Renalibus, Th. I. Af.
I. N. 11. n. 8.
- *Faciem* longe aliam habet in partu
difficili. quam in ſtatu naturali, Adv.
Dec. II. p. 43.
- *Referta* humorum colluvie in puer-
pera, qui procul dubio ex utero per
Tubas Fallopianas ad Pelvim propulſi
fuere, Obs. An. 43.
- *Renum*, vid. Renum Pelvis.
- Pelvis & Ureteris* productio ab externa
Renis parte, de Valv. cap. 4. Obs. 2.
- Penis Corpora Nerveo-ſpongioſa* tria ha-
bet, nempe duo majora & craſſiora,
tertium minus & tenuius, Obs. An.
100. Th. X. N. 98.
- cum Veſica ex Ove, Cat. Rar. p.
145.

- cur tam cito flaccescat? Obs. An. 100.
- cūr tantæ voluptatis capax & tanto dolori obnoxia sit? Th. IV. N. 95. n. 1. Adv. Dec. I. p. 15.
- *Humanus* in quonam conveniat cum Splene vitulino? Obs. An. 100.
- in *Hermaphroditis* ita dictis quid sit? Th. VIII. N. 53.
- *Integumenta* varia habet, scilicet Epidermidem, Cutem, Corpus reticulare, Tunicam cellulosa, & Integumentum nervosum, Ep. XV. p. 13. 14.
- *Juvenis* in taleolos dissectus, Cat. Rar. p. 135.
- *Pinguedine* caret, Ep. XV. p. 14.
- *Pueri*, Th. III. N. 5. Th. V. N. 39. Th. X. N. 105. Th. Max. N. 70.
- cum Scroto delineatus, Th. III. tab. 3. fig. 1.
- quomodo in sua erectione contineatur? Ep. XV. p. 11.
- *Vasa sanguinea* copiosa habet, Obs. An. 100. Th. III. N. 5. n. 2. quomodo currant? Th. X. N. 97.
- Penis Balanæ* duæ extremæ portiones, Th. VIII. N. 63.
- structura in quo differat ab humana? Th. VIII. N. 64.
- structuræ delineatio, Ep. XV. tab. 19. fig. 5.
- *Cancrofi* amputatio; Obs. An. 30.
- *Corpus spongiosum* minus non semper integrum Meatum urinarium ambit, Ep. XV. tab. 19. fig. 6. 7. Th. VII. N. 74.
- *Corpora Nerveo-spongiosa* Septo à se invicem distinguuntur, Obs. An. 100. Ep. XV. tab. 19. fig. 2. lit. 5. & fig. 6. lit. c. fig. 7. lit. c.
- *Corpora Nerveo-spongiosa* tria, Th. X. N. 97. & 104. Th. Max. N. 70.
- *Delineationes* variæ secundum varias partes, Ep. XV. tab. 19.
- *Durities*, secundum longitudinem sita, unde proveniat? Ep. XV. p. 11.
- *Equini* substantia interior, Cat. Rar. p. 183.
- *Erectio* fieri potest absque inflatione corporum spongiosorum, sed tantum membranæ cellulosa, Th. X. N. 105. not.
- in emortuis unde & quare fiat? Th. X. N. 50.
- *Extirpatio* quomodo peracta? Obs. An. 30.
- *Fibræ Nervosæ*, è Septo prodeuntes, earumque usus, Ep. XV. tab. 19. fig. 6. lit. c. & fig. 7. lit. e.
- *Glans* constat è tribus corporibus nerveo-spongiosis, Th. Max. N. 103.
- diversa habet involucra, & quidem tria cum iis, quæ Penis habet, convenientia, sed delicatiora & teneriora, Ep. XIII. p. 14. Ep. XV. p. 14. 15. tab. 19. fig. 3. Th. X. N. 100.
- diversas habet papillas nervosas, in superficie enim ejus sunt minores, majores verò inter Præputium & Glandem, Ep. XV. tab. 19. fig. 1. Th. IV. N. 95. n. 1.
- imperforata, Th. VIII. N. 53.
- integra ex homine, Th. X. N. 103.
- non est substantiæ carnosæ, Obs. An. 100.
- non habet glandulas, Adv. Dec. I. p. 13.
- *Glandis* amputatio quomodo instituenda? Obs. An. 100.
- Corona dicitur pars Penem ambiens, Obs. An. 100.
- Cristæ gallinarum quænam vocentur? Ep. XV. p. 13.
- erectio quomodo fiat & unde dependeat? Obs. An. 100.
- integumenta, Ep. XV. p. 11.
- intrinseca facies delineata, Obs. An. 100. fig. 82.
- Papillæ quomodo deteguntur? Ep. XV. p. 12. Th. IV. N. 96. n. 2.
- voluptatem creant coeuntibus, Ep. XV. p. 9.
- Papillarum convenientia cum Papillis Mammarum, *ibid.*
- ulcera, *Chankers*, erosio & intumescencia molesta in morbis Veneris, Ep. XV. p. 13. Th. IV. N. 96. n. 1. Adv. Dec. I. p. 14.
- quomodo contrahantur? Th. IV. N. 96. n. 1.
- — — — — usus

- usus, Th. IV. N. 96. n. 1.
- pars exterior nerveo-spongiosa subtilioris est substantiæ, Obs. An. 100.
- pars interior nerveo-spongiosæ crassioris est substantiæ, Obs. An. 100.
- taleolorum variorum delineatio, *ibid.* fig. 76. &c.
- vera structura, Obs. An. 100. Ep. XV. p. 8.
- vulnus & ulcus periculosa sunt propter Hæmorrhagiam secuturam, in suprema vero parte periculosiora sunt, quam in infima, Obs. An. 100.
- Hæmorrhagia arte singulari cohibita, Obs. An. 42.
- Humani totius structuræ delineatio accurata, Obs. An. 100. Ep. XV. tab. 19.
- Incrassatio in quo consistat? Ep. XV. p. 10.
- Incrassationis causa in Gonorrhœa fundata est in Tunica Cellulosa, *ibid.* p. 13.
- remedium, *ibid.* p. 14.
- Incurvatura, *ibid.*
- Induratio, *ibid.*
- Inflati, exsiccati & à cute denudati, pronaque parte visi, delineatio, Ep. ead. tab. 19. fig. 2.
- & secundum longitudinem divisi, delineatio è viro, Obs. An. 100. fig. 75.
- Integumentum nervosum, corpus ejus totum ambiens & coërens, validum, simplex ordinario & raro duplex observatur, Adv. Dec. I. p. 21.
- Integumenta quænam sint, Ep. XV. p. 10.
- Membrane quot & quænam? *ibid.*
- Musculi laterales, Penem constringentes, Th. III. N. 23. n. 2. & tab. 3. fig. 1.
- Parastatæ è lepore, Cat. Rar. p. 152. earumque vasa sanguinea, *ibid.*
- Præputii elongati amputatio optime fit per instrumentum Bartischii, Ep. XIII. p. 18.
- Rigidi portio delineata, Ep. XV. tab. 19. fig. 1.
- Segmenta varia, Th. II. Af. III. N. 16. Th. X. N. 97. 98.
- Structura admiranda existit, Ep. XV. p. 11.
- cum ea vitellini Lienis convenit, Obs. An. 100.
- difficulter adeo inquiritur, ut nec culter, nec siphon solus huic rei aptus sit, *ibid.*
- optime detegitur sanguinis expressione, elotione, inflatione & induratione, *ibid.* utilitas hujus inventi, *ibid.*
- Totius structura à nemine ante Ruyschium vere descripta est, *ibid.* & Ep. XV. p. 12.
- Vasorum sanguineorum copia & cursus, Obs. An. 100. Th. X. N. 97.
- Venæ in dorso Penis inflantur, si inflatur corpus spongiosum majus, Obs. An. 100.
- internæ à nemine rite detectæ sunt, quia difficulter in conspectum producuntur, *ibid.*
- optime demonstrantur sanguinis elotione, inflatione, exsiccatione, & deinde cultelli Anatomici examine, *ibid.*
- sanguinem reducentes poris magnis, cribri instar, sunt perforatæ, ut Vena splenica in vitulo, hinc tam subitanea potest fieri flacciditas, quod à nemine ante Ruyschium demonstratum est, *ibid.*
- Virilis nerveo-spongiosa constitutio, Th. VIII. N. 78.
- structura, Ep. XV. p. 8.
- variæ lamellæ, portiones, segmenta & taleoli. Cat. Rar. p. 181. Th. III. N. 10. & 79. Th. IV. N. 95. & 97. Th. VII. N. 74. Th. X. N. 104. Th. Max. N. 70. 103. 121. & 186.
- Ulcus, Hæmorrhagiam enormem producens, quæ tamen facili & singulari arte inhibita est, Obs. An. 42.
- Urethra contra naturæ leges per superiorem Penis partem repens, in quo casu calculi extractio difficilis est, Th. III. N. 5. n. 1. N. 22. n. 3. & tab. 3. fig. 1.
- deficiens in ove, Th. VIII. N. 30.

- in postica Penis parte, ubi scilicet Glandis pars extrema destituta est Meatu urinario, foramine existente inter præputii & glandis partem inferiorem, qui casus sterilitatem inducere potest, Cat. Rar. p. 147. Th. VIII. N. 30.
- Perca* Amboinensis volans, Th. Anim. 1. N. 3. ejus delineatio, *ibid.* tab. 2. fig. 3.
- marina Indica, Th. VII. N. 18.
- Pericardium Arterias* habet à nemine delineatas, Ep. II. p. 19. 20. Resp. ad Bidl. p. 16. earum cursus & ortus varians, Ep. II. p. 16. & 19. Th. IV. N. 44. n. 1.
- *Connectitur* firmiter cum Diaphragmate, Cat. Rar. p. 168.
- *Glandulas*, ipsum humectantes, non habet, Adv. Dec. I. p. 13.
- *Inflammatum* dolorem pectoris ingentem produxit, Th. VI. N. 36. n. 1.
- *Pueri*, Cat. Rar. p. 168.
- Pericardii* humani segmentum, Th. Max. N. 68.
- pars anterior expansa, Ep. II. p. 21.
- rami arteriosi, per id distributi, unde oriantur? Th. IV. N. 44. n. 1.
- Perichondrium*, vid. Nasi Septum.
- Pericranium Vasa* sanguinea copiosissima habet, Ep. V. p. 18. Th. I. ab init. N. 3. n. 1. cur rarissime in sensus incurraut? Ep. V. p. 18.
- Perinæi Cutis* divisa à partu, Adv. Dec. II. p. 38.
- terminus, Th. II. Af. III. N. 18. n. 3.
- Periostium inflammatum* sedem habet in vasis sanguineis, Ep. V. p. 17. 18.
- *Vasa* sanguinea copiosissima habet, Ep. II. p. 17. 18. Ep. V. p. 18. Adv. Dec. III. tab. 2. fig. 8. eorum reptatus & ortus, Ep. V. p. 18.
- *Ufus* sex ossibus auditus præstat, Ep. VIII. p. 6.
- Peristalticus* motus, vid. Motus Peristalticus.
- Peritonæum Consersum* variis in locis duris particulis in Ascite, Obs. An. 70.
- *Duplicaturam* talem non habet, qualem auctores describunt, Cat. Rar. p. 131.
- *Extenditur* in affectu Hernioso Cat. Rar. p. 131.
- *Glandulas* non habet, quæ abdomen intus humectant, Adv. Dec. I. p. 13.
- *Hydatidibus* scatens, Ep. XII. p. 13. Th. VII. N. 37. tab. 2. fig. 3. Adv. Dec. I. p. 7. vid. Hydatides.
- *Incrassatum* in Ascite, Obs. An. 19. Th. IV. N. 90.
- *Vesicalis* aquosis scatens, Lympham tenacem, vitream ac lucidam effundentibus, in corpore Hydropici, Ep. XII. p. 21.
- Peritonæi Herniosi* cujusdam portio, Cat. Rar. p. 130.
- *Hydropicæ* portio, Hydatidibus repleta & delineata, Th. VII. tab. 2. fig. 3. 4.
- *Vasa spermatica* ab ejus superficie exteriore, non autem ab interiore, uti perperam ab auctoribus annotatum, Vaginalem Tunicam mutantur, Th. VII. N. 51. lit. C.
- cursum quemnam obtineant? Cat. Rar. p. 131.
- quæ super ejus superficie exteriore reperiuntur, firmiterque huc annexa, Th. VII. N. 51. lit. C.
- Peritonæo* Hepar connatum, Obs. An. 65.
- Perfici Mali* anatome accuratissima, Adv. Dec. III. p. 9.
- Pes* dependens ex Placenta Uterina humana, Th. IX. N. 24. Adv. Dec. I. p. 21.
- excretus ex collo ovis, Th. IX. N. 24. n. 3. ejus constitutio, *ibid.*
- foetus humani, Th. Max. N. 146.
- humanus, Cat. Rar. p. 171. Th. Max. N. 67.
- infantis, Th. IV. N. 82. Th. V. N. 58. Th. VI. N. 28. & 34. Th. VII. N. 55. Th. IX. N. 9. litt. B. C. Th. X. N. 115.
- juvenis, Th. Max. N. 87.
- mulieris, Th. Max. lit. E.
- pueri, Th. X. N. 72. & 81.
- suis. Th. VII. N. 4.
- Pedis Arteriæ* quomodo per dorsum pedis repant? Th. VI. N. 2. n. 1.
- *Humani* digiti quatuor, Adv. Dec. II. tab. 1.
- *Plantæ* arteriæ copiosæ, Th. IX. tab. 3. fig. 3.
- por-

- portio delineata, *ibid.*
 — *Tendines* varii, Th. IV. N. 82.
Pedes ultra consuetum numerum sæpe in ovibus ex Nucha eminent, Adv. Dec. I. p. 21.
Pedum Clavi cur periculosi fiant? Adv. Dec. II. p. 17.
Phalangosis morbus est triplex, Resp. Rav, p. 4.
 — quo instrumento restituenda? Resp. Rav. p. 7. & 9. & tab. 1. ejus curatio per manus, *ibid.* p. 6.
Pharmacopœorum & Medicastroorum cæca & stolidi temeritas, Obs. An. 49.
Phynosis sedem suam habet in Tunica Cellulosa, Ep. XV. p. 13.
Pia Mater, vid. Cerebrum.
Pila è pilis vaccinis, in stomacho vaccæ reperta, Cat. Rar. p. 121.
Pigmentum oculorum, vid. Oculorum Pigmentum.
Pileolus rotundus, è cute Capitis pueri confectus, Th. X. N. 151.
Pileo naturali instructi infantes male vulgo dicuntur, *Kinderen met een helm geboren*, Th. VIII. N. 62.
Pilus è ventriculo vituli, Th. Max. N. 39.
Pilian ex glandulis cutis emergant? Ep. I. p. 4. 7. & 8.
 — *Atheromatum* quomodo communiter sint constituti? Th. X. N. 3. n. 2.
 — & *Capilli* sunt productiones papillarum nervearum, Th. VIII. N. 97. n. 2. Adv. Dec. II. p. 46.
 — è pinguedine quoque ipsa videntur emergere, Ep. I. p. 8.
 — ex *Atheromate* Omenti, Th. Max. N. 74.
 — ex labio superiore Rosmari, Th. X. N. I. lit. C.
 — ex papillis emergunt, Adv. Dec. I. p. 10. Th. X. N. 3. n. 2.
 — ex quibus papillis emergant? Adv. Dec. I. p. 14. 15.
 — in *Atheromate* reperti, Th. Max. N. 160.
 — nulli è Glandulis cutaneis emergunt, neque etiam in Scroto, sed vaginulis, Ep. I. p. 8.
 — post mortem non crescunt, Th. IX. N. 8. n. 4. Adv. Dec. II. p. 46.
 — quid sint? Th. VIII. N. 97. n. 2. Th. X. N. 3. n. 2. Adv. Dec. II. p. 46.
 — varii prodeunt è Glandula lachrymali, Th. II. Af. V. N. 11. n. 2.
 — unctui sunt & quare? Adv. Dec. I. p. 11.
 — unde in homine prodeant? Th. X. N. 130.
Pilorum Evulsio cur dolorifica? Th. VIII. N. 97. n. 1. Th. X. N. 3. n. 2.
 — *Fasciculus* è corpore quadrupedis Ichneumonis, Th. IX. N. I. lit. D.
 — — — ex *Atheromate*, Th. VI. N. 6.
 — in *Atheromate* mulieris *Hydropicæ*, in Omento repertus, Th. IX. N. 50. Th. X. N. 1. lit. A.
 — per vias urinarias reiectus, Th. X. N. 50.
 — in *Atheromate* Omenti repertorum, manipulus, Cat. Rar. p. 129. Adv. Dec. III. p. 2.
 — in Omento cadaveris *Hydropicæ* repertorum manipulus, Th. III. N. 63. eorumque longitudo & convenientia cum capillis capitis, *ibid.* n. 5. & delineatio, *ibid.* tab. 3. fig. 3.
 — *Radices*, veluti unguium, cuticulâ obvolvuntur, Th. III. N. 13. n. 3. Th. V. N. 2.
 — sponte è capite delapsorum copia, Th. IX. N. 50.
 — *Theculæ* apparent abrasis cuticula & papillis cutaneis, Th. VIII. N. 97. n. 1. & 2.
 — variis locis substantiâ lapideâ obfitorum fasciculus, per urinas excretus, Th. IX. N. 50.
Pilosum Atheroma delineatum, Th. VI. tab. 3. fig. 5. & 6.
Pimpinellæ spinosæ rami, Th. Anim. I. N. 64. Th. Max. N. 163.
Pinealis Glandula, vid. Cerebrum.
Pinguedo à sanguine deponitur in cellulas, Th. I. Af. I. N. 3. Th. III. N. 79. n. 2.
 — humana admodum est mollis, Th. II. N. 15.
 — — — ejus frustum, Th. Max. N. 43.
 — — — magnam cum ossium Medullæ habet analogiam, Th. IX. N. 2. n. 3. a
 — post

- post mortem non perit, Adv. Dec. II. p. 46.
- in abdomine puellæ ad crassitiem digiti reperta, Obs. An. 36.
- in emaciatis sæpe abundat, Adv. Dec. III. p. 22.
- in sanguine multa est, Th. I. Af. I. N. 3.
- quomodo post mortem mutetur? Th. II. Af. III. N. 15. Th. IX. N. 2. n. 3. Adv. Dec. II. p. 46.
- quomodo principio congregetur in cellulis suis? Th. X. N. 122.
- reperitur etiam in sincipite & fronte, Th. II. Loc. Arc. II. N. 4.
- per Mesenterium distributæ, vascula sanguinea. Adv. Dec. II. p. 11.
- Pinguedinum* tres distinctæ species, Adv. Dec. III. p. 33.
- Pinnæ* balæne portio, Th. IV. N. 31.
- Pipa* & *Pipal*, animal Americanum bufoni simile, Th. Anim. I. N. 35.
- ejus delineationes, *ibid.* tab. 4. fig. 2. & 3.
- Piscis Africanus* barbatus, Th. Anim. I. N. 15.
- planus, cum corniculo longo in dorso, *ibid.* N. 37.
- alius generis, *ibid.* N. 26.
- alius, *ibid.* N. 54.
- lobatus, *ibid.* N. 23.
- *Americanus* varius, *ibid.* N. 59.
- *Amboinensis*, *ibid.* N. 3. 89. & 90. delineatus, *ibid.* tab. 6. fig. 1.
- *Brasiliensis* delineatus, *ibid.* tab. 2. fig. 1.
- *Ceylanicus* cucullatus, *ibid.* N. 69.
- fuscus, *ibid.* N. 89.
- delineatus, *ibid.* tab. 7. fig. 1.
- lobatus, *ibid.* N. 53.
- reticulatus, *ibid.* N. 45.
- delineatus, *ibid.* tab. 3. fig. 1.
- *Indicus* marmoreus, *ibid.* N. 62.
- nummularis delineatus, *ibid.* tab. 3. fig. 7.
- rotundus, *ibid.* N. 63.
- *Triangularis*, gibbosus, *ibid.* N. 91.
- Placenta adherens* tutius relinquitur, quam extrahitur, Adv. Dec. II. p. 30.
- aliquando exit ante foetum, Obs. An. 24. & 25.
- *Compressa* & in utero superstes male pro Mola habitæ est, Th. IV. N. 29.
- *Edita* post foetum immaturum & integram secundinam, Obs. An. 28.
- *Embryonis* tanquam in aliud mutata, Th. VI. N. 98.
- *Fibris* motricibus gaudet, Adv. Dec. III. p. 35.
- *Humana* ab utero compressa, Th. IV. N. 16.
- *Magna*, ut videtur, excreta non semper designat foetum, Placentæ correspondentem, secuturum, quod bene notandum, Th. VI. N. 81. n. 5.
- *Maxima* Embryonis minimi, Th. IV. N. 40.
- *Membrana* amicta est ubique, non tantum ea facie, quæ foetum spectat, verum etiam facie, uterum spectante, firmiter vasorum extremitatibus connata. Th. II. Af. IV. N. 11. n. 1. Th. V. N. 41. tab. 1. fig. 1. Th. X. N. 60. Adv. Dec. II. p. 42. vid. Placentæ Membrana.
- *Mulieris* gravidæ, Th. VIII. N. 15.
- delineata, Th. VI. tab. 3. fig. 7.
- non adhæret utero per vasorum utriusque extremitates, ut voluerunt antea, Th. II. Af. IV. N. 2. n. 4. N. 11. n. 1. & seq. Th. V. N. 57. n. 1. Th. X. N. 58.
- *Ovina*. Th. V. N. 27.
- *Pars* foetus est habenda, non vero matris, Th. V. Loc. Arc. III. Th. X. N. 60. Adv. Dec. II. p. 30. 31. 33.
- *Prodigiosa*, Th. VI. N. 120.
- *Pyriformis* unde fiat? Th. VI. N. 67. not.
- quid proprie sit? Th. V. Loc. Arc. III. n. 1.
- quomodo à natura ipsa excutitur? Adv. Dec. II. p. 34.
- *Retenta*, Embryone excluso, non impedit conceptionem, vid. Placentæ retentæ.
- *Uteri* formam representans. Th. III. N. 7.
- *Uterina* duplex gemellorum, Cat. Rar. p. 154.
- in evulsione digito ferme divisa, Cat. Rar. p. 136.
- membrana succosa obducitur, Th.

- Th. VII. N. 24. vid. Placentæ Membrana.
- naturaliter uteri fundo sese applicat, Adv. Dec. III. p. 35. 36.
- pluribus mutationibus est obnoxia in statu morboſo? quam ab auctoribus annotatum eſt, Th. VI. N. 100.
- quid in ſui expulſione in uſum vocet? Adv. Dec. III. p. 35.
- retenta degenerat in Molas vel Hydatides &c. Obſ. An. 28. 29. 33. Th. III. N. 7. n. 1. & ſeq. Th. V. tab. 1. fig. 2. Th. VI. N. 40. 42. 103. & tab. 3. fig. 7. Th. X. N. 65. Adv. Dec. II. p. 32.
- — non degenerat in pus, Ichorem &c. Adv. Dec. I. p. 33.
- — quænam mala producat? Obſ. An. 28.
- Utero firmiter adhærens, non feſtinanter extrahenda, Adv. Dec. II. p. 30. 31.
- Placentæ Adhæſio cum utero per Spasmodicam uteri contractionem lethalis sæpe eſt, Adv. Dec. II. p. 30.
- Extractio ſemper fiat absque violentia, Obſ. An. 97. Adv. Dec. II. p. 31. uſque ad 35. & p. 41.
- poſt Embryonis, aliquot diebus ante partum denati, exclusionem non ſemper ita commendari poteſt, Cat. Rar. p. 169.
- quando omittenda? Adv. Dec. II. p. 30. 35.
- Hydatides, vid. Hydatides.
- Induratio balſamo factu difficilis eſt, Th. VIII. N. 15. n. 1.
- Magnitudo in Embryonibus inſignis aliquando eſſe videtur, quia raro ita pura excernitur, Obſ. An. 14. fig. 15. Th. IV. N. 40. Th. VI. N. 15. N. 40. not. N. 46. n. 1. N. 81. n. 4. N. 100. N. 120. & tab. 2. fig. 3. Adv. Dec. II. p. 29.
- qualis in Embryonibus? Th. VI. N. 120. Adv. Dec. II. p. 29.
- Membrana hæc ratione ſubſtantię cum Chorío (cujus continuatio eſſe videtur) aliquatenus convenire videtur, Th. II. Af. IV. N. 18. n. 1. Th. V. N. 41. hujus membranę uſus, Th. V. N. 41. Membrana hæc ea facië, qua uterum ſpectat, à Cl. Ruyschio vocatur Tunica Villoſa, aut ſuccoſa, nutritioni foetus inferviens, Th. V. N. 41. N. 57. n. 2. per Tunicam hanc ſuccoſam rariſſime vaſa ſanguinea viſuntur diſperſa, Th. V. N. 41. Tunica hæc multis in locis aliquando lapidea obſervatur, Th. II. Af. IV. N. 18. n. 4. Adv. Dec. II. p. 42.
- Remanſio tantum mali aut periculi, quantum olim creditum, non inferit, Obſ. An. 28. Adv. Dec. II. p. 32. 36.
- ſimilis Fungus repertus, Th. VII. N. 58. & tab. 2. fig. 1.
- Spuriæ, à maſſa cruoris coagulati, examen, Obſ. An. 29.
- Tenuitas, ſi ſola prodiit, Adv. Dec. II. p. 19.
- Uterinæ extractio à peculiari funiculi in eandem inſertionis modo redditur difficilis, Obſ. An. 97. Cat. Rar. p. 136. Th. VIII. N. 15.
- humanæ Arteriæ ſtructura paucis innotuit, eſtque valde tenuis, Adv. Dec. II. p. 42.
- integræ varia objecta, Cat. Rar. p. 186. Th. III. N. 42. Th. IV. N. 45. Th. V. N. 9. 57. Th. VI. N. 10. 24. 81. Th. IX. N. 71. Th. X. N. 56. Th. Max. N. 194.
- Integumentum ſuccoſum quid ſit? Th. X. N. 60.
- objecta cum Funiculo Umbilicali, Cat. Rar. p. 138. Th. V. N. 76. Th. VIII. N. 41.
- foetuum variæ ætatis, Cat. Rar. p. 156. Th. VI. N. 100. 101. & 102.
- portio, cui adhæret crus foetus humani, Th. IX. N. 24.
- portio extremitatibus vaſorum expanſis. Th. X. N. 66.
- portio non raro exitum quærit ante partum, Obſ. An. 24. & 25.
- portiones variæ, Th. II. Af. IV. N. 2. 3. Th. III. 25. 38. 58. 69. Th. IV. N. 18. 91. Th. V. N. 47. Th. VI. N. 65. Th. VII. N. 24. Th. VIII. N. 34. & 66. Th. IX. N. 33. 38. 57. Th. X. N. 58. 60. 72. 110. Th. Max. N. 105. 107. 134. 150. 151. 202.
- Sub-

- *Substantia* non constat glandulis, sed mere vasculosa est, Ep. IV. p. 8. Th. II. Af. IV. N. 2. n. 1. & seq. Th. III. N. 25. n. 1. N. 38. & 69. n. 1. Th. IV. N. 72. n. 2. & N. 91. Th. V. N. 76. & tab. 1. fig. 1. Th. VIII. N. 34. Th. IX. N. 38. & 57. Th. X. N. 56. 58. & 67.
- *Superficies*, qua connectitur utero, succosa est, Th. V. N. 57. n. 1.
- *Vasa sanguinea* an inoscuntur vasis sanguineis uterinis? *ibid.* n. 2.
- — non sunt unienda cum vasis sanguineis uterinis, Th. II. Af. IV. N. 2. n. 4.
- *Vasorum sanguineorum* extrema analogiam habent magnam cum iis, quæ Corticalem Cerebri substantiam constituunt, Th. II. Af. IV. N. 2. n. 2. Th. III. N. 38.
- — extrema differunt, Th. II. Af. IV. N. 2. n. 3.
- — extrema diversum obtinent reptatum ab aliis vasorum sanguineorum extremis, Th. III. N. 69. n. 2.
- — extrema nusquam copiosiora. quam in Placenta uterina, Th. II. Af. IV. N. 2. n. 3.
- — extrema ultima quid sint? Th. IX. N. 38. & 57.
- — unio cum vasis, Placentam conficientibus, quomodo fiat? Th. II. Af. IV. N. 18. 1. & seqq.
- *Vasculum* sanguineum repletum, Cat. Rar. p. 181.
- vel in totum vel ex parte in Hydrides mutatae, objecta varia, Obs. An. 33. Cat. Rar. p. 171. Resp. ad Bidl. p. 25. Th. III. N. 8. Th. VI. N. 103. 104. & tab. 5. fig. 5. Th. X. N. 63. 64. 65. Th. Max. N. 46. 105. Adv. Dec. I. p. 7.
- Placentæ* adhærens crus cum pede extremo & digitis, Th. IX. N. 24. & n. 1. 2. Adv. Dec. I. p. 21. Dec. II. p. 42.
- Placentæ* binæ concretæ, Adv. Dec. II. p. 42.
- *Degenerantes* male pro Molis habentur, Adv. Dec. II. p. 32.
- *Embryonum* variaz, Th. VI. N. 40. 42. Th. VII. N. 68. & 90.
- Excernuntur* rarissime puræ è corpore, Adv. Dec. II. p. 29.
- Gemellorum* duæ, si quis inconsulto eas arripiat, facile à se invicem separantur, Th. IX. N. 21.
- *Plures* aliquando dantur, quam una, ubi gemelli eduntur, Cat. Rar. p. 154. Adv. Dec. II. p. 41.
- *Retentæ* cur perperam pro Molis habeantur? Obs. An. 28.
- delineatæ, Th. VI. tab. 5. fig. 3. 4. 5. 6.
- Embryonibus exclusis, non impediunt conceptionem, Obs. An. 28. & 33.
- fœtus immaturi plus periculi afferunt, quam maturi, Obs. An. 28.
- forma uterum adæquant, si diutius remansere, Obs. An. 28.
- non putrescunt, Adv. Dec. II. p. 33.
- quasnam subeant mutationes? Obs. An. 28. & 33.
- quid in iis observandum? Obs. An. 28.
- quomodo excernantur? Adv. Dec. II. p. 32.
- *Sanguine* multo sæpe sunt obsitæ, Th. VI. N. 61. n. 4.
- *Vaccinæ* profunde sese insinuant in lacunas Uteri &c. secus ac in mulieribus, Th. VI. N. 71. not.
- five acetabula ex meris vasculis sanguineis constant, Th. IV. N. 72. n. 2. Th. V. N. 21.
- *Vasis* sanguineis, quibus constant, connectuntur membranæ Chorion & Amnios, Th. III. N. 25. n. 1.
- Placentarum* pars altera non datur, Th. V. Loc. Arc. III. n. 1.
- *Rudimenta* in Embryonibus vel ovis, Th. V. N. 21. Th. VI. N. 38. 43. 45. n. 2. & N. 93.
- Plantæ* Africanæ innominatæ ramuli, Th. Anim. I. N. 6.
- rami delineatio, Th. VII. tab. 3. fig. 6.
- Plantæ* canalium diversitate gaudent mirabili, Adv. Dec. III. p. 9. 10. 11. 12.
- Plantarum* Anatomie maximam habent ana-

- analogiam cum ea humani corporis,
 Adv. Dec. III. p. 8. & seq.
 — necessaria est, *ibid.* p. 8.
Plethora datur, Ep. XII. p. 24. 25.
Pleurae Duplicatura difficulter demon-
 stratur, Ep. II. p. 18.
 — *Glandulae*, ipsam humectantes, negan-
 tur, Adv. Dec. I. p. 13.
 — *Vasa sanguinea*, Ep. II. p. 17. 18. Th.
 X. N. 118. not.
Pleurae Membrana Cellulosa subjacet,
 Adv. Dec. II. p. 20. item *Periostium*
Costarum, vid. *Costae*.
Plexus Choroideus, vid. *Cerebrum*.
Plica Polonica verè delineata, Th. IV.
 N. 50. & tab. 1. fig. 3.
Plicae Polonicae portiuncula, Th. X.
 N. 1. lit. E.
Polypus artificio factus, Th. I. Af. I.
 N. 3. Th. VII. N. 39. Th. Max.
 lit. F.
 — è *sinu longitudinali* exsiccatus, Cat.
 Rar. p. 122.
 — *Expectoratione* expulsus, & delineatus,
 Ep. VI. tab. 7. fig. 4.
 — *Naris* quid sit? Obs. An. 6.
 — *Nasi* simul cum portione cartila-
 ginea aliquando extrahitur, Th. III.
 N. 80.
 — *Omnis* non est ejusdem generis, Obs.
 An. 6.
 — per *tussim* rejectus, æmulans ramum
 venæ aut arteriæ pulmonalis, Ep. VI.
 p. 11. Th. IV. N. 93.
 — *Sedem* in diversis corporis partibus ha-
 bere potest, Obs. An. 77.
 — *Tussiendo* ejectus quid sit? Cat. Rar.
 p. 122.
Polypi Bronchiorum ejecti, Ep. VI.
 p. 11.
 — *Carnosi* utero excreti, Obs. An. 6.
 — è *naribus* erumpentes, varii sunt
 generis, Obs. An. 6.
 — in *antro Highmori* hærentes, Obs.
 An. 77.
Polypose substantiæ è sanguine factæ,
 Th. I. Af. I. N. 4. Th. Max. N.
 108.
Porcus Americanus, qui perhibetur Um-
 bilicum habere in dorso, Th. X. N.
 1. lit. F.
Porci foetus gemellorum coalitorum,
 unico ventre gaudentium, Th. IX.
- N. 102.
Pori Bilarii, vid. *Hepatis pori bilarii*.
 — *Auriculæ*, vid. *Auriculæ pori*.
 — *Cutanei*, Th. I. Af. I. N. 4. n. 10.
 — ordine positi, Th. III. N. 30.
 n. 1.
 — sunt admittentes & emittentes,
 Ep. XVI. p. 10. 11. vid. *Cutis*
pори.
 — *Nasi*, vid. *Nasi pori*.
 — quid sint, Adn. Dec. III. p. 15.
 in *Pororum* differentia non consistit of-
 ficiū viscerum, Th. X. N. 94.
Portæ Vena, vid. *Hepar*.
 — offesa, Cat. Rar. p. 138.
Portoricensis lactescentis arbusculæ ra-
 musculus, Th. Anim. I. N. 27.
Præputium, vid. *Penis præputium*.
Præparata & liquida & sicca esse con-
 ficienda, Th. III. N. 41. n. 1.
Priapus vegetabilis, Th. Max. N. 54.
Processus Condyliformis, vid. *Maxillæ*
Processus Condyliformis.
 — *Mammiformis*, vid. *Mammiformis*
Processus.
 — *Vermiformis*, vid. *Intestini Cocci*
Processus.
Prognosis prudenter est instituenda, Obs.
 An. 59.
Prolabia Cute & Poris carent, Th. III.
 N. 4. n. 4.
 — *Epidermide* destituuntur, Th. III.
 N. 23. n. 2.
 — *Integumento villoso*, sive *Epithelia*,
 obducuntur, Th. III. N. 23. n. 2. Th.
 VII. N. 40. n. 3.
 — quare in *Thesauris* aliter occurrant,
 quam in corpore vivo? Th. III. N.
 23. n. 3.
Prolabiorum fissuræ quare dolores tam
 atroces inferant? Th. III. N. 23.
 n. 2.
 — *Incrassatio, Ulcus* &c. difficulter cu-
 rantur, Th. III. N. 23. n. 2.
 — *Papillæ Nerveæ* à *Cutaneis* diffe-
 runt, Th. III. N. 23. n. 2. & 3.
 — quomodo demonstrandæ, Th.
 III. N. 23. n. 3. Th. VII. N. 40. n. 2.
 & 3.
 — *Structura* adhuc fuit ignota, Th. III.
 N. 23. n. 2.
 — *Substantia*, præter vasa sanguinea, nil
 nisi congeries papillarum nervosarum
 est,

- est, Th. III. N. 4. n. 3. & N. 23. n. 2.
Th. VII. N. 10. n. 4. N. 40. & notæ,
& N. 41. not. & 42. n. 1. Th. VIII. tab.
2. fig. 2.
— *Villositas* quid sit? Th. III. N. 4. n. 3:
Th. IV. N. 2. & n. 2.
— *papillaris*, Th. IV. N. 2. n.
3. 4.
Prunum excarne, Th. Max. N. 27.
Pruni vasa succosa differunt à pyri va-
sis, *ibid.* N. 183.
Pseudo Membrana ex cruore post venæ
sectionem confecta, Th. VII. N. 39.
Th. X. N. 361. ejus delineatio, Th. VII.
tab. 3. fig. 6.
— ex fero sanguineis confecta, Th.
VI. N. 6.
Pseudo-Mole ex Placentulis, post foetus
exclusionem in utero remansis, Obs.
An. 28.
Pubis ossa, vid. *Ossa Pubis*.
udendæ partes utriusque sexus quo
tempore habeant inter se invicem ana-
logiam? Th. VI. N. 46. n. 5.
Pudendum Embryonis foemini quatuor
mensium, Cat. Rar. p. 171.
— *Foetus* humani sequioris quatuor ferè
mensium, masculinum sexum exactè
mentiens, Th. VI. N. 68.
— *Muliebres*, ejusque labia, vasis san-
guineis & poris turgent, Th. V.
N. 70.
— *Pseudo-hermaphroditi* ovini, Th. VIII.
N. 53. ejus delineatio, *ibid.* tab. 2.
fig. 5.
— *Puella*, Th. II. Af. III. N. 18.
— monstrosè conformatum, Obs.
An. 23.
Puerpera à potu haud est arcenda, Adv.
Dec. II. p. 39.
— non debet cito exire; neque con-
clavia relinquere, Obs. An. 43. Th.
IX. N. 15. n. 3.
— non debet uni lateri perpetuo incum-
bere, Adv. Dec. II. p. 39.
— statim à partu ligaturis artibus non est
constringenda, *ibid.*
Puerperarum incommoda, ubi foetum
Secundinæ non sequuntur, Obs. An.
28.
Pullus Gallinæ duobus rostris, Cat.
Rar. p. 171.
Pulmo benè constitutus nunquam li-
quori supernatat, Th. V. N. 40.
not.
— *foetus ovini*, Th. III. N. 75.
— *Pleuræ adnatus* in Orthopnoea,
Obs. An. 19.
— *ranæ inflatus*, Cat. Rar. p. 122.
— *sin fundo vasis, aquâ repleti, re-*
periat, infallibile signum est, foe-
tum in utero ante partum fuisse de-
natum, nam, si in utero non moria-
tur, aquis supernatat. Cat. Rar. p.
171. Th. V. N. 40. Th. IX. N.
86.
Pulmonis Arteria Bronchialis, vid. *Ar-*
teria Bronchialis.
— *Arteriæ* à vesiculis pulmonalibus se-
paratæ, Cat. Rar. p. 150. vid. *Pulmo-*
nalis Arteria.
— *Calculi*, Cat. Rar. p. 132. Th. I.
ab init.
— *Divisio* dextra in tres lobos, & sini-
stra in duos, est communis, Th. X.
N. 42. n. 2.
— & subdivisio, Th. VI. N. 92.
n. 1.
— *Fabrica* à Malpighio non planè est
detecta, Ep. VI. p. 7.
— *vesiculosa* non solum, sed &
vasculosa est, Cat. Rar. p. 132. &
134. Ep. VI. p. 7. Th. VI. N. 26.
— *Figura* in inspiratione, Th. IX.
N. 71.
— *Figuræ* vulgatiores plurimorum ad
objecta vitulina factæ sunt, Th. X.
N. 45. & 167.
— *Humani* figura à multis auctoribus
malè est depicta, Th. X. N. 167.
— *lobulorum* forma non convenit
cum ea vitulorum, hinc multi aucto-
res in figuris eorum faciendis errave-
runt, Cat. Rar. p. 134. Th. X. N. 40.
44. 45. & N. 167.
— *objecta* varia, vid. *Pulmones*
humani.
— *portiones* variæ, Cat. Rar. p. 132.
134. Th. I. N. 2. Th. III. N. 28.
Th. VI. N. 117. Th. IX. N. 87.
90. 99. Th. X. N. 44. 123. 140.
165. 166. 168. 169. Th. Max. N. 52.
59. 102. & 130.
— *Hydatides*, Cat. Rar. p. 135.
— *Lobi* magni in uno latere tres, in al-
tero duo sæpè reperiuntur, Th. II.
Af.

- Af. V. N. 4. n. 5. Th. IX. N. 80.
 Th. X. N. 42. n. 2.
 — *Lobulorum* divisio & subdivisio, Th.
 III. N. 75. Th. IX. N. 70. not. Th. X.
 N. 166.
 — *situs naturalis*, Th. III. N. 17.
 n. 2.
 — *Membrana* vasculis plurimis refer-
 ta est, Th. VII. N. 59.
 — *Ovini* portiones, Th. IX. N. 100. Th.
 Max. N. 188.
 — *vesiculæ* sunt minores respectu
vesicularum humanarum, Th. IX.
 N. 100.
 — *Polyposæ excretiones*, venas & arte-
 rias rejectas referentes, Tulpium a-
 liosque deceperunt, Ep. VI. p. 7.
 10. 11.
 — *portiones* quædam, Cat. Rar. p.
 133. Th. VI. N. 26. Th. IX. N.
 40.
 — *portiuncula*, per vulnus thoracis ex-
 pulsa, ligata, mortua spontè decidens
 vitâ superstitè, Obs. An. 53.
 — *Serpentis* portio, Th. V. N. 29.
 — *Structura*, Resp. Rav. p. 4.
 — *Substantia* est vesicularis, Cat. Rar.
 p. 132. Th. VI. N. 26.
 — *Vasa*, Cat. Rar. p. 180.
 — differunt ab iis, quæ Placentam
 constituunt, Th. III. N. 25.
 — *Vasorum* cursus, Th. IX. N. 87.
 — portio, Cat. Rar. p. 121.
 — *Vena* arteriosa rectius dicitur Arte-
 ria Pulmonalis; & Arteria Venosa,
 Venâ Pulmonalis, de Valv. c. 4.
 Obs. 15. vid. Pulmonalis Vena.
 — *Vesiculæ*, ab aëre expansæ & ob-
 structæ in Orthopnoea, Obs. An. 19.
 20. 21.
 — admodum sunt exiles, Th. IX.
 N. 99. Th. X. N. 168.
 — in ove minores sunt respectu
vesicularum humanarum, Th. IX. N.
 100.
 — *Viæ* absconditæ, quibus aër rece-
 ptus in sanguinem penetrat, Ep. XVI.
 p. 4.
 — *Vitulini* differentia quænam sit ab
 humano? Cat. Rar. p. 134.
 — distributio & reptatus vasorum
 sanguineorum in singulis lobulis dis-
 crepat ab objectis humanis, Th. X.
 N. 44. 45. & 167. Th. Max. N.
 153.
 — portiones quædam, Cat. Rar. p.
 132. 133. 134. & 135. Th. X. N.
 45. 167. Th. Max. N. 109. &
 152.
 — *Vulnera* non omnia lethalia sunt,
 Obs. An. 53.
 in *Pulmone* bovino Atheroma osseum
 repertum, Th. IX. N. 98.
Pulmones humani varii, Th. II. Af. V.
 N. 10. Th. II. N. 80. Th. IV. N. 44.
 Th. V. N. 40. 59. & 75. Th. VI. N. 14.
 92. Th. IX. N. 7. 70. 86. Th. X. N. 42.
 — *varii* foetuum, in liquore fundum pe-
 tentes, Cat. Rar. p. 171.
Pulmonalis Arteriæ divisio & subdivisio,
 Th. I. ab. init. N. 3. n. 8.
 — extrema numerosiora sunt, quam
 ab auctoribus depinguntur, Th. III.
 N. 24. Th. VIII. N. 71. vid. Arteria
 & Arteriæ Pulmonalis &c.
 — *Vena* quatuor truncos ibi emittit,
 non duos, ut voluerunt, Ep. X.
 p. 7.
 — *Venæ* basis, vel expansio, sive sacculus
 ejus membranaceus cum auricula si-
 nistra communis est, Ep. X. p. 7.
 — extremitates longè plures sunt,
 quam ab auctoribus depinguntur, Th.
 IV. N. 41.
 — vasa sanguinea, Ep. X. p. 7.
Pulposa sive *succosa* arteriarum substan-
 tia cavitate non caret &c. Th. III.
 N. 33. n. 1. Th. IX. in Præf. & N.
 69.
 — *Vasorum* extrema maximam habent
 analogiam cum iis corporis humani,
 Adv. Dec. III. p. 12.
 — Hepatis, Lienis &c. extrema quo-
 modo se habeant? *ibid.* p. 8. sqq.
Pulveres adstringentes, membris ampu-
 tatis adplicati, rejiciendi sunt. Ep. XIV.
 p. 17.
Purgatione exhibitâ unde emergat latex
 aquosus? Ep. XI. p. 12.
Pus acre potest erodere substantiam
 osseo-spongiosam, Th. X. N. 176.
Pylorus, vid. Ventriculi Pylorus.
Pyri Arundinacei sceleton, Adv. Dec.
 III. tab. 2. fig. 3.
 — vasa succifera sunt ramificata in-
 star vasorum arteriosorum in Pla-
 centa

- centa humana, *ibid.*
 — *Fusci* majoris anatome accuratissima, *ibid.* p. 8. & seq.
 — *Petroselini* vascula succosa, Th. Max. lit. B.
 — *Skeleton*, vid. *Skeleton*.
Pyrorum constitutio, Th. Max. N. 41.

Q.

Quadrupedis segmentum cum annexis quibusdam, Th. Max. N. 161.

- Quamoclit*, Th. Anim. I. N. 2. n. 4.
Quast, quadrupedis Americani, caput, Th. IX. N. 31.
Quietis acquirendæ remedium, Ep. XIV. p. 11.

R.

Racemus dentium, vid. *Dentium* racemus.

Rachitidis vera causa, & ratio, Adv. Dec. II. p. 16.

Rajæ foetus in sua testa, Th. Anim. I. N. 83. & 84. quæ perperam *Mus marinus* dicitur, *ibid.* ejus delineatio, *ibid.* tab. 3. fig. 2. & 3.

— testa cinerea major, *ibid.* N. 83. 84. 85, 86. harum testarum diversæ species, *ibid.* N. 83.

— portio ovarii, *ibid.* N. 87. delineata *ibid.* tab. 3. fig. 5.

Ramulus Africanus cum floribus, *ibid.* N. 13.

Rana Americana, *ibid.* N. 58.

— alba, duabus prominentiis circa clunes prædita, *ibid.* N. 62.

— cinerea, *ibid.* N. 65.

— colore marmoreo, *ibid.* N. 24.

— subnigro, *ibid.* N. 51.

— *Indica* colore marmoreo, *ibid.* N. 33.

Receptaculum Chyli, vid. *Chyli* receptaculum.

Receptacula humoris pinguis an dentur? Adv. Dec. I. p. 12.

Ren Caninus, Th. VI. N. 113.

— *Dexter* duos obtinens *Ureteres*, vid. *Renum* *Ureteres*.

— inversus delineatus, Obs. An.

19. & fig. 19.

— meretricis, Cat. Rar. p. 174.

— superficie inæquali in muliere, Obs. An. 94.

— *Infantis*, Th. I. Af. I. N. 9.

— *Pueri* superficie inæquali, secus ac in adultis, Th. IX. N. 34. vid. *Renum* superficies.

— vituli, Th. IX. N. 61.

Renis humani prodigiosa magnitudo, lagenam representans, Th. VIII. N. 5. vid. *Renum* humanorum magnitudo.

— prodigiosi notabilia vasa sanguinea, vid. *Renum* Vasa.

Renes *Atrophia* correpti, & magnitudine diminuti, de Valv. c. 4. Obs. 13. Th. III. N. 52.

— *Expansi* mirabiliter ab impedito urinæ exitu, vid. *Renum* expansio.

— *Fœtuum* humanorum, Th. VI. N. 84. Th. X. N. 149. & 152. Th. Max. N. 196.

— immaturorum, Th. IV. N. 17. & 35.

— *Juvenum*, Cat. Rar. p. 154. Th. X. N. 84. Th. Max. N. 191.

— male affecti *Diabetem* causant, vid. *Renum* *Parenchymatis* &c.

— *Puerorum* varii, Th. I. Af. I. N. 5. & Af. II. N. 8. Th. II. Af. III. N. 15. Af. VI. N. 1. Th. IV. N. 84. Th. VII. N. 8. 56. Th. VII. N. 96. Th. IX. N. 60. 89. Th. Max. N. 63.

— *Succenturiati*, Cat. Rar. p. 181. Th. I. Af. I. N. 5. n. 1. Th. IV. N. 84. Th. VII. N. 56. Th. VIII. N. 75. Th. Max. N. 63. & 140.

— ex equo, Cat. Rar. p. 152.

— haud inepte pro *Glandulis* sanguineis haberi possunt, Obs. An. 51.

— magnitudinem quamnam habeant? Th. X. N. 152.

— mediante membrana *Adiposa* *Diaphragmati* affiguntur, Th. VI. N. 119. n. 3.

— peculiari figura, Th. X. N. 170. litt. E. E.

— raro figuram certam in corpore humano refervant, Th. X. N. 84. not. objectum tale ejusdem ferè magnitudinis ac *Ren* ipse, ex foetu hu-

- humano, Th. X. N. 152.
- Renibus ipsis imponuntur, non vero à latere, ut variæ figuræ repræsentant, Th. VII. N. 8. Th. VIII. N. 75. Th. IX. N. 34. & 60. Th. X. N. 84.
- Renibus singulari modo connectuntur. Th. I. Af. I. N. 5. n. 1. 2.
- vasa sanguinea non solum ab arteriis renalibus, verum etiam Diaphragmaticis accipiunt, Th. VII. N. 8. not.
- Renum Arteria Emulgens*, sive, Renalis pinguedine occultari solet, Cat. Rar. p. 120.
- Renalis supernumeraria, qua renes quidam humani præditi erant, Th. I. Loc. Arc. III.
- Arteriæ diversimode ramificantur, Obs. An. 79.
- Renales in rene sinistro duæ, id quod rarum, Th. X. N. 170. lit. G.
- supernumerariæ, Th. I. Loc. Arc. III. lit. B. B.
- unde prodeant, Th. V. Loc. Arc. V. n. 3.
- ut plurimum sunt simplices, non raro tamen duplicatæ, imo & triplicatæ, Obs. An. 79.
- Arteriolarum divisiones, Th. X. Thec. I. N. 170. lit. B. B.
- extrema antequam in ductus Bellini degenerant, in homine ceu porosa adparent, Th. III. tab. 4. fig. 3. & reptatum circularem mutant in serpentinum, Th. VI. N. 16.
- in vervecinis, antequam in ductus urinarios degenerant, mutationem quandam subeunt, sed in qua re consistat, satis haud est examinatum, Th. VI. In Prodr. fig. 4.
- extremarum distributio maxime differt à venarum extremarum reptatu, Th. IX. N. 53. Th. X. N. 86.
- Calculus cum Asthma seroso, Obs. An. 56.
- est affectus crudelis, Obs. An. 15.
- frustra quæsitus, Adv. Dec. I. p. 23.
- horrendus in Renum Pelvi, Obs. An. 95.
- prodigiosæ magnitudinis, Obs. An. 56. fig. 46. 47. 48. & Obs. 57. fig. 49.
- Consumptio ferè totalis in Rene humano, Cat. Rar. p. 154.
- Corpuscula rotunda, glandulas mentientia, quid sint? Th. III. N. 41. n. 1. Th. X. N. 85. 88. & 149.
- Corpusculorum horum usus, Th. III. N. 41. n. 1.
- Delineationis variæ, Obs. An. 19. & fig. 19. Th. III. tab. 4. fig. 2.
- Ductus Bellini, sive urinarii, sunt arteriarum continuationes, hinc, repletis arteriis, etiam infarciuntur, Th. I. Af. II. N. 8. n. 4. Th. II. Af. VI. N. 1 n. 2. Th. III. N. 41. & tab. 4. fig. 3. Th. IV. tab. 1. fig. 1.
- Expansio mirabilis ab impedito urinæ exitu, Obs. An. 99.
- Extensio præternaturalis unde causetur? Th. IX. N. 101.
- Fabrica mira est, Th. I. Af. II. N. 8. n. 4. Th. X. N. 86.
- Fibræ Transversales, seu stamina ligamentosa, non habendæ sunt pro Nervis, Th. IX. N. 61.
- Figura varia in diversis animalibus observatur, Adv. Dec. I. p. 22.
- Glandularum existentia in renibus humanis non est aperta, vid. Renum Substantia.
- forma, Th. II. N. 1. n. 2.
- Hernia, vid. Hernia Renalis.
- Humanorum & vervecinorum delineationes accuratæ, Th. VI. fig. 1. & seqq. Th. III. tab. 4. fig. 2.
- extabefactio ferè totalis, Cat. Rar. p. 160.
- figura non convenit cum vervecinis, Th. VI. in Prodr. p. 11. & seqq.
- forma & magnitudo prodigiosa, Cat. Rar. p. 120. Th. V. Loc. Arc. V. Th. VIII. N. 5.
- magnitudo naturalem excedens, Th. I. Loc. Arc. III.
- interiora delineata, Th. III. tab. 4. fig. 3.
- objecta varia, Cat. Rar. p. 119. 153. & 160. Th. III. N. 41. 43. Th. IV. Loc. Arc. II. N. 1. n. 1. Th. VI. N. 16. Th. VIII. N. 86. Th. Max. N. 10.

- N. 10. 86. & 187.
 — portio dimidia delineata, Th. IV. tab. 1. fig. 1.
 — portiones diversæ, Cat. Rar. p. 119. 169. Th. V. N. 103. Th. VIII. N. 44. Th. X. N. 83. 85. 87. 88. Th. Max. N. 72. & 138.
 — *Lumbrici*, de Valv. c. 4. Obs. 2.
 — *Membrana Adiposa* cellulas habet pinguedine, non adipe, repletas, Th. II. Af. IV. N. 15.
 — merè glandulosa adparet, Th. VI. N. 24. n. 1.
 — *Incrassata* & dura, Obs. An. 19.
 — *Propria* arcte cum Renum substantia jungitur, Th. I. Af. I. N. 11. n. 6.
 — *Nervi* pauci sunt, Th. I. Af. I. N. 11. n. 1.
 — *Ovinorum* & *Ureterum* prodigiosa magnitudo ab impedito urinæ profusio, Obs. An. 99. Cat. Rar. p. 146. Th. IX. N. 101. n. 1.
 — objecta aliquot, Th. III. N. 35. Th. V. N. 28. Th. Max. N. 154.
 — *Papilla* composita ex homine, Th. II. N. 54. ejus delineatio, *ibid.* tab. 4. fig. 6.
 — *Papillæ* plurima oscula habent, Th. I. Af. I. N. 11. n. 5.
 — sunt congeries Ductuum Urinariorum Bellini, Th. I. Af. I. N. 11. n. 4. & Af. II. N. 8. n. 1. seqq. Th. III. N. 54. Th. VI. N. 16. Th. VIII. N. 73.
 — variis in locis conjugatæ, Th. I. Af. II. N. 8. n. 2.
 — *Papillare Corpus* in rene ovino protrahitur secundum longitudinem renis, secus ac in homine, Th. III. N. 35.
 — *Parenchymatis*, sive substantiæ *consumptio* in Diabete, de Valv. c. 4. Obs. 13. & Obs. An. 13.
 — *Pelvis* bifurcata, de Valv. c. 4. Obs. 13. Obs. An. 79.
 — expansa & producta à calculo, in cane, de Valv. c. 4. Obs. 2.
 — justo major, Obs. An. 13. 56. 57.
 — naturà unica, non raro est bi-

furcata, imo trifurcata, Obs. An.

79.

- Rene in duas partes diviso, adparet, Th. I. Af. I. N. 11. n. 8.
 — unde extendatur? Obs. An. 79.
 — utraque cum Calculo horrendo, Obs. An. 95.
 — trifurcata, Obs. An. 79.
 — *Structura* admiranda est, Th. X. N. 86.
 — Atheismum quoque debellare potest, *ibid.*
 — à Malpighio aut Bellino perfectè detecta non est, Th. X. N. 86.
 — *Substantia* duplex est, constans nempe ex vasculis sanguineis, & tubulis urinariis, Th. I. Af. I. N. 11. n. 1.
 — non est glandulosa, quamvis ita videatur, sed merè vasculosa, Th. I. Af. I. N. 11. n. 2. Th. II. Af. VI. N. 1. n. 2. Th. III. N. 41. n. 1. & N. 65. Th. X. N. 84. & 86.
 — *Superficies* in adultis æqualis est, & rarissimè inæqualis, Obs. An. 80. Adv. Dec. I. p. 22. alias morbi oriuntur atrocissimi & ineffabiles, *ibid.* p. 22. 23.
 — inæqualis delineata ex homine, Adv. Dec. I. tab. 1. fig. 1.
 — inæqualis in muliere, Obs. An. 94.
 — in foetibus humanis & nuper natis inæqualis est, Obs. An. 80. Th. II. Af. III. N. 15. Th. IV. N. 35. Th. IX. N. 34. Adv. Dec. I. p. 22.
 — in recens natis cur inæqualis sit? Obs. An. 80.
 — quando inæqualis sit? Th. I. Af. I. N. 11. n. 7. Th. VI. N. 119. n. 1.
 — *Vasa Lymphatica* pauca sunt, Th. I. Af. I. N. 11. n. 1.
 — *Sanguinea* mirificè sunt contorta & circumvoluta, Th. I. Af. VI. N. 1. n. 2. Th. III. N. 41. n. 1.
 — notabilia in homine, Cat. Rar. p. 120.
 — *Vasorum Renalium*, sive *Emulgentium*, mirabiles naturæ lusus, Obs. An. 79. Th. I. Arc. III. ab init.
 — *Sanguineorum* cursus, Th. IX. N. 89.
 — cur-

- *curfus vermicularis delineatus*, Th. II. tab. 6. fig. 7.
- *quomodo possit conspici?* Th. IV. Loc. Arc. II. N. 1. n. 1.
- *Vena sinistra loco haud debito orta*, Th. I. Loc. Arc. III. lit. K.
- *Venæ & extremitates arteriæ ultimæ differunt*, Th. X. N. 86.
- *ex Vena cava produentes, id quod rarissimè contingit*, Th. V. Loc. Arc. V. n. 1.
- *Ureter à transitu calculorum extensus*, Obs. An. 15.
- *cum calculo in eo hærente*, Cat. Rar. p. 160.
- *humanus, admodum extensus*, *ibid.*
- *materia purulenta repletus*, Obs. An. 94.
- *Ureteris calculosi portio*, Cat. Rar. p. 143.
- *dextri infima pars, continens calculum*, Obs. An. 94.
- *dilatatio prodigiosa, integram puris pintham continens*, Obs. An. 94.
- *equini portio*, Cat. Rar. p. 146.
- *portiones*, Th. I. Af. I. N. 11. n. 9. Th. X. N. 87.
- *vascula versus Hypochondrium sinistrum repentia*, Obs. An. 94.
- *Ureteres duo eöeuntes uno foramine Vesicam intrant*, Obs. An. 79. Th. VII. N. 32.
- *duo, ex uno Rene erumpentes, quorum unusquisque se exonerat in Vesicam*, de Valv. c. 4. Obs. 23. Cat. Rar. p. 147. Obs. An. 76. fig. 63.
- *duo humani*, Th. VIII. N. 12.
- *glandulas non habent in superficie interiori*, Ep. V. p. 20.
- *nervos habent*, Th. II. Af. III. N. 16. n. 4.
- *quando dilatentur?* Th. VIII. N. 12.
- *semel expansi, expansi manent, quod maximum est in Calculosis privilegium*, Th. VIII. N. 12.
- *tortuosi*, Obs. An. 13. Cat. Rar. p. 153.
- *tres*, Th. VII. N. 32.
- *vasculis peculiaribus, quæ nec sanguinea nec lactea, nec lymphatica erant, donati visi sunt*, Obs. An. 94.
- *vasis sanguineis gaudent*, Th. II. Af. III. N. 16. n. 4. Th. III. tab. 4. fig. 1.
- *Ureterum capacitas naturalis*, Th. VIII. N. 12.
- *curfus naturalis est tortuosus*, Th. I. Loc. Arc. III. lit. O. O. Th. V. Loc. Arc. V.
- *expansio à Calculo*, Obs. An. 13. 15. & 56.
- *maxima, ejusque causa*, Th. IX. N. 101. n. 1.
- *nimia in homine, Diabete extincto, de Valv. c. 4.* Obs. 13. & Obs. An. 13.
- *extrema, ubi Vesicam intrant, in ove valde extensa*, Cat. Rar. p. 147.
- *in Vesicam obliqua insertio valvulæ vicem præstat*, Th. VIII. N. 7. n. 5.
- *obliquæ in Vesicam insertiones*, Cat. Rar. p. 153.
- *que expansio insignis in ove*, Obs. An. 99.
- Rhus Afric.* Th. Anim. I. N. 14.
- Respirationis organa*, Resp. Rav. p. 4.
- *usus*, Ep. XVI. p. 4.
- Reticulare Corpus*, vid. *Corpus Reticulare*.
- Ribesi heluones*, Th. Anim. I. N. 10. cur ita dicantur? *ibid.*
- Roris marini Epidermis*, vid. *Cuticula Roris marini*.
- *motus, ex mente Bilæi, naturæ est contrarius*, de Valv. p. 5.
- Rosmari cutis portio*, Th. X. N. 11.
- *Epidermis & corpus reticulare*, Th. Max. N. 66.
- Rupes variæ varioque modo ex diversis rebus adornatæ*, Th. Anim. I. N. 1. & N. 51. 44. 55. 70. 78. Th. III. in pr. Th. V. N. 56. Th. IX. N. 22. 23. 27. 29. Th. X. N. 9. & 99.
- Rufforum Imperator Potentissimus didicit à Cl. Ruyschio fabricam corporis humani*, Adv. Dec. II. p. 13.
- — *jam vero incomparabilem Ruys-*

Ruysschii Thesaurum possidet, *ibid.*
Rutæ ramulus, Th. VIII. N. 13.
 n. 2.

S.

S *Alamandra* aquatica magna, Th.
 Anim. I. N. 82.

— *terrestris*, *ibid.* N. 68.

Salino simile ex intestino juvenis, Th.
 Max. N. 144.

Saliva deficiens Atrophiam inducit, Adv.
 Dec. II. p. 15.

— deglutienda est in reconvalescentibus
 à morbis acutis & Chronicis, *ibid.*

— sanitati tuendæ maxime necessaria
 est, ideoque non excrementitia, *ibid.*
 p. 14. 15.

Salivæ assidua jactura, *ibid.* p. 14.

— retentio sanitatem restituit, *ibid.* p.
 15.

Salivalis Ductus à latere frenuli salivam
 impertit ori, Th. I. Af. II. N. 3.
 n. 3.

— quot aperturis aut osculis gau-
 deat? *ibid.*

Salivales Ductus duo ab una glandula
 maxillari inferiori exorti in cane, de
 Valv. c. 4. Obs. 21.

Salivalium Ductuum inferiorum oscula
 in homine vivo visum plerumque ef-
 fugiunt, arte tamen manifestari pos-
 sunt, *ibid.*

Salivatio in morbo Oesophagi raro fe-
 liciter instituta, Adv. Dec. I. p.
 24.

— noxia sæpe est, Adv. Dec. II. p. 15.
Sal Volatile ex plantarum simplicissima
 destillatione Chemica, absque ulla
 prævia præparatione, abundè elicitur
 à Cel. Boerhaavio, Adv. Dec. III.
 p. 6. 7.

Sanguis Coagulatus in Utero quandoque
 Molam mentitur, Obs. An. 29.

— (si solummodo prius conqua-
 satur sanguis) pseudo-membranas
 producit, Th. VI. N. 7. & not. Th.
 VII. N. 39.

— *Extravasatus* mutatur sæpe in pseu-
 do-membranas, Th. VI. N. 7. &
 51.

— *Pinguedine* dissoluta est refertus.
 Th. I. Af. I. N. 3.

— *Redux* è corde quorsum derivetur?
 Th. IX. N. 63. n. 1.

— *Venosus* quemnam cutsum habeat?
 Adv. Dec. I. p. 16.

— quomodo refluat, & ubinam
Venæ laticem suum refluxum fortian-
 tur, tam accuratè non patet, Th. III.
 N. 41. n. 1.

Sanguinis Circulatio, vid. *Circulatio fan-*
guinis.

— *Coagulatio* quid possit producere? vid.
Sanguis coagulatus.

— *Eruptio*, per cutem capitis, aures &c.
 Adv. Dec. III. p. 13.

— *Excretio* ingenti copia per alvum
 facta, absque dolore, Ep. XI. p.
 11.

— *Inflammatorii*, post *Venæ* sectionem
 in superficie natantis, serum indura-
 tum, Th. X. N. 161.

— *Iter* per cor quomodo fiat? Adv.
 Dec. I. p. 16.

— *Rekursus* per Penem & Glandem
 quomodo fiat? Obs. An. 100.

— *Rejectio* per os quomodo fiat? Cat.
 Rar. p. 134.

Sanitas in quo consistat? Ep. XII. p.
 24. 25.

— mirum est, quod tam longè sæpe du-
 ret, Th. III. N. 24. n. 2.

Sarcomata uterina quid sint? Th. III. N.
 7. n. 2.

— utero exclusa male habentur pro
 Molis, Obs. An. 58.

Sargosso ramuli. Th. Anim. I. N. 89.

— cum fructibus, *ibid.* N. 90.

Sauvegarde, lacerta Zurinamensis, Th.
 VIII. N. 22.

Scabies non semper in cute, sed etiam in
Vesica observata est, cum excrecentiis
 carneis, Obs. An. 78.

Scapula foetus humani, Th. X. N.
 148.

Scarabæus Indicus, Th. Anim. I. N.
 34.

— minor nitens. *ibid.* N. 11.

— splendens, *ibid.* N. 67.

Skeleton Calycis floris *Hyoscyami*, Th.
 Anim. I. N. 71.

— *Mali Armeniaci*, Th. Max. N.
 200.

— *Passeris*, Th. IX. N. 64.

— *Polydactylon* monstrosus, Cat. Rar.
 p. 186.

- p. 186. partium ejusdem enumeratio, *ibid.* p. seq.
- *Sexus sequioris*, Cat. Rar. p. 113.
  - *Truttæ piscis*, Th. IX. N. 65.
  - *Viri adulti*, Cat. Rar. p. 108.
  - Sceleta Avicularum* Indiæ Orientalis & Occidentalis, aliarumque, Cat. Rar. p. 172. Th. II. Af. IV. N. 9. Th. III. N. 67. Th. VIII. N. 43.
  - raro ita præparantur, ubi ne minimum quidem officulum deficit, & foramina naturalia ubique aperta sunt, Th. VIII. N. 43.
  - *Chamæ-Psitaci* & psittacorum minorum. Th. Anim. I. N. 71. Th. IV. N. 75. & Th. IX. N. 39.
  - *Embryonum* ætatis variæ, Cat. Rar. p. 121. 122. 139. 148. & 151.
  - *Fœtum* abortivorum diversæ ætatis, Cat. Rar. p. 109. 120. 160. 176. Th. I. ab init. Th. VIII. N. 57. n. 3.
  - aliquot diversæ ætatis, Cat. Rar. p. 110. 118. 123. 125. 155. 156. 158. 172. Th. VII. N. 64.
  - humanorum diversæ ætatis, Cat. Rar. p. 106. 107. 119. 135. 143. 145. 161. 163. 164. 165. 169. 173. 176. Th. V. N. 56. Th. VI. N. 13. & 69. Th. VII. N. 1. & 44. Th. VIII. N. 1. & 82. Th. Max. lit. C. & D. & N. 97.
  - gemellorum, Cat. Rar. p. 119. 137. 140. Th. IV. N. 49. n. 2. Th. V. N. 56.
  - maturorum, Cat. Rar. p. 111. 150. 163. 179. Th. VII. N. 2.
  - immaturorum, Th. III. ab init. Th. VII. N. 59. Th. VIII. N. 48. Th. IX. N. 26. & 58. Th. X. N. 138.
  - *Foliorum Alni*, aliorumque, Th. Anim. I. N. 71. Adv. Dec. III. p. 11.
  - *Humana* varia accuratissime delineata, Th. VI. tab. 1. & seq.
  - *Glirium*, Th. IV. N. 68. & Th. VII. N. 61.
  - *Infantum* diversæ ætatis, Cat. Rar. p. 136. & 144.
  - *Murium*, Th. V. N. 81. 87. 105. Th. VI. N. 111. & 122. Th. VII. N. 4. 47. 69. Th. VIII. N. 28. 84. Th. IX. N. 26. Th. X. N. 173. Th. Max. N. 95.
  - *Puellarum* diversæ ætatis, Th. I. N. 3. Th. VII. N. 52.
  - *Puerorum* variæ ætatis, Cat. Rar. p. 106. 111. 112. 130. 163. 165. Th. VII. N. 51.
  - *Prunorum*, Th. Max. N. 27. & 183.
  - *Pyrorum*, arundinacei, petroselini &c. eorumque delineationes, Th. Max. lit. B. & N. 41. & tab. 1. fig. Adv. Dec. III. tab. 2. fig. 3.
  - *Tulparum*, Th. IV. N. 68. & Th. VII. N. 5.
  - Scirrhus* ex superficie superiore Uteri emergens, Th. X. N. 106.
  - *Ventriculi* lethalis, Obs. An. 39.
  - Scolymocephali* Africani squammæ, Th. Anim. I. N. 6. & 14.
  - Scorbuticorum* ossa unde ita mollia? Adv. Dec. II. p. 16.
  - Scorpius* Africanus niger, æquans magnitudine cancrum fluviatilem Germanicum majorem, Th. Anim. I. N. 10.
  - Scrotum* cum Tunica cellulosa continuans est. Th. X. N. 105.
  - *Humanum* delineatum, Resp. Rav. tab. 1. fig. 2.
  - exsiccatum quamam facie interiori gaudeat? Ep. I. p. 10.
  - inflatum & exsiccatum, Th. V. N. 100.
  - mire præparatum, Ep. II. p. 13.
  - post exsiccationem parte superiori apertum, Ep. I. p. 10.
  - *Pinguedine* in totum non privatum, Ep. I. p. 4. & 8.
  - quid sit? Ep. XIII. p. 24.
  - quo modo demonstrandum? Ep. I. p. 8.
  - Septi beneficio in duas partes dividitur, Ep. I. p. 8. & 10. Resp. Rav. p. 13.
  - Scroti Arteriarum*, per ejus partem anteriorem reptantium, distributio, cursus & origo, Ep. II. p. 21.
  - *Constitutio*, Ep. I. p. 4. 8. & Resp. Rav. p. 15.
  - *Dilucidatio*, Resp. Rav. p. 15.
  - *Divisio*, Ep. I. p. 5.
  - *Gangrena* quomodo coercenda? M Obs.

- Obf. An. 75.
- *Linea longitudinalis, five futura.* Ep. I. p. 4. Ep. II. p. 14. Ep. XIII. p. 27.
  - *Membrana Dartos, vid. Cellulosa Membrana.*
  - *Pili an è glandulis ejus emergant?* Ep. I. p. 7. vid. Pili.
  - *Pinguedo,* Ep. I. p. 8. Th. III. tab. 3. fig. 1.
  - *Præparatio quam difficilis fit?* Ep. II. p. 17.
  - *Septum non dari, Resp. Rav. p. 12. & 14.*
  - *quo modo possit ostendi?* Ep. I. p. 8.
  - *vasis innumeris sanguineis ditatum & exsiccatum, ejusque delineatio,* Ep. I. p. 10. tab. 1. fig. 2.
  - *verum à nemine est detectum, sed à Cl. Ruyschio inventum,* Ep. I. p. 8.
  - *à nullo describi poterat, quia ars præparandi & indurandi nemini erat cognita, quatenus optime demonstratur,* Ep. I. p. 4. Ep. II. p. 14.
  - *defenditur contra Ravium,* Ep. XII. p. 27. 28. 29. Ep. XIII. p. 16. & seq.
  - *non facit Scrotum duplex, sed illud dividit in duas partes?* Ep. I. p. 8. Ep. XII. p. 24.
  - *Septi constitutio vera latuit,* Ep. XII. p. 27.
  - *mentionem quinam auctores fecerint ante Ruyschium?* Resp. Rav. p. 10. & Ep. ejusd. p. 4. & seqq.
  - *Sutura, ut & rugæ Scroti naturales, flatu remouentur,* Ep. II. p. 14.
  - *Suturæ hypothesis erronea* Ep. XIII. p. 27.
  - *Varices, in juventute natæ, in senio transeunt in Hydropem,* Adv. Dec. II. p. 24.
  - *Vasa sanguinea, quæ oriuntur ex Hypogastricis, Pudendis &c.* Ep. II. p. 21.
  - *Vasorum sanguiferorum cursus & copia,* Ep. II. p. 15.
  - Scrota duo, cuti involuta, homo habet* Resp. Rav. p. 14.
  - *Eunuchorum quomodo sint consti-*
- tuta?* Ep. I. p. 8.
  - Secundi Methodi diversæ,* Ep. XIV. p. 3. & seqq.
  - Secretiones diversæ fiunt absque diametri in poris diversitate, h. e. majoris vel minoris, tum figuræ osculorum pororumque specificæ, determinatæ, & liquori secernendo proportionatâ configuratione &c. absque ullis glandulis, sed solummodo perficiuntur in vasorum sanguineorum extremis, substantiâ & configuratione diversis,* Ep. XII. p. 23. Ep. XV. p. 4. Th. II. Af. IV. N. 19. Th. III. N. 69. n. 4. Adv. Dec. II. p. 6. 7. Dec. III. p. 7.
  - *in vasis extremis quomodo fiant?* Adv. Dec. II. p. 28.
  - *non fiunt per cribra, sed arteriolarum extremitates,* *ibid.* p. 18.
  - *diversas plerique fieri putant à pororum & glandularum conformatione, configuratione & diversitate tum partium secernendarum proportionatâ & specificâ figurâ &c.* Ep. XV. p. 4. Ep. XVI. p. 4.
  - Secretoriorum Vasorum structura mechanica nodum satis cognita est,* Ep. XVI. p. 11.
  - Secundinæ humanæ delineationes,* Th. V. tab. I. fig. 1. 2.
  - *vasa sanguinea,* Ep. IX. p. 9.
  - Secundinæ possunt diu remanere absque matris discrimine,* Adv. Dec. II. p. 35.
  - *relictæ vi extrahi non debent,* *ibid.* vid. Placenta uterina.
  - Semen absque glandulis secernitur,* Ep. XV. p. 11.
  - *Abundans nimium morbos producit.* Ep. XII. p. 24. & 25.
  - *Ipsum crassum debet interiora Uteris intrare in foecundo conceptu, nec saltem spiritus foecundantes,* Th. VI. N. 21. Th. VIII. N. 30. Adv. Dec. I. p. 3. Dec. III. p. 16. sq.
  - *Prolificum unde elaboretur?* de Valv. p. 3.
  - *quomodo deferatur ad Parastatas?* Th. IV. N. 8. n. 3.
  - *præparetur?* Ep. XV. p. 8. Adv. Dec. III. p. 7.
  - *Receptum à muliere ubinam hospitetur juxta Harvæum.* Adv. Dec. I. p. 2.

- p. 2. & 3.
 — viam quamnam sumat post conceptionem? *ibid.* p. 3.
 — visum in muliere, mox post coitum occisa: & hospitabatur in utero & tubis Fallopiianis, Th. VI. N. 21. Adv. Dec. I. p. 3. tab. 2. fig. 3.
 — Rudimentum accipit primo in Testibus, in Parastatis tandem &c. perficitur, ita ut non à sanguine, sed solo Testium apparatu conficiatur, Ep. XII. p. 25. Adv. Dec. III. p. 7. Th. X. N. 99.
 — si recto tramite in Uteri os non profiliat, raro mulier imprægnatur, Th. VIII. N. 30. vid. etiam Sterilitas.
Seminalis aura non tantum ad conceptionem est necessaria, sed etiam substantia feminis ipsa, Th. VI. N. 21. Th. VIII. N. 30. Adv. Dec. I. p. 3. Dec. III. p. 16. & seq.
Seminales Vesiculæ, vid. Vesiculæ.
Sensuum externorum organa, Resp. Rav. p. 3.
Sepulcri, ex ossibus &c. confecti, delineatio, Th. VIII. tab. 1. fig. 1.
Sepulcra, ex ossibus aliisque confecta, Th. VIII. N. 57. & Th. IX. N. 26.
Serosa Vasa, vid. Vasa Lymphatica.
Serpens Africanus cæruleus, Th. Anim. I. N. 31.
 — cinereus, *ibid.* N. 63.
 — exiguus bipes, *ibid.* N. 59.
 — nitens lineis albis & nigris, *ibid.* N. 11.
 — linea nigra latissima, *ibid.* N. 34.
 — rarus, Th. IV. N. 54. & Th. V. N. 15.
 — *Americanus* bicolor, Th. Anim. I. N. 9. 21. & 50.
 — ex genere eorum, qui male habentur pro bicipitibus, *ibid.* N. 22.
 — exiguus, *ibid.* N. 47.
 — maculis nigris, *ibid.* N. 26.
 — *Indiæ Occidentalis*, *ibid.* N. 40.
 — *Orientalis*, *ibid.* N. 12. Th. IX. N. 29.
 — tricolor, Th. Anim. I. N. 39.
 — subcæruleus, *ibid.* N. 61.
Setacei utilitas in Cephalæa, Obs. An. 40.
Setarum fasciculus è dorso porci Americani, Th. X. N. 1. lit. F.
Sexus sequior in Embryonibus difficulter cognoscitur, Th. VI. N. 46. n. 5. N. 51.
Sperma Ceti quid? Th. X. N. 73.
Spermatica Vasa integumentum suum, Tunicam Vaginalem dictum, ab exteriori Peritonæi superficie mutantur, Th. VII. N. 51. lit. C.
 — per Testiculos repentia, Th. IV. N. 8. n. 2.
 — sub Peritonæo decurrunt, Cat. Rar. p. 131.
Spermaticæ Arteriæ in viris non ita, ut in canibus, in circinnos, pampinos vitis imitantes, contorquentur, Th. IV. N. 65. n. 3.
 — *Venæ* in cadavere virginis, Ascite extinctæ, vehementer dilatatæ, Obs. An. 19.
 — in puerperis capaciores sunt, Cat. Rar. p. 118.
 — unde prodeant? Th. V. Loc. Arc. V. n. 4. & Arc. VIII.
 — portiones, Cat. Rar. p. 117. Th. I. Loc. Arc. III. lit. M. & N.
Sphænoidis ossis sinus membranulâ vasculosâ & tenuissimâ obducuntur, Ep. IX. p. 10.
Sphæroidei duo ex membrana carnosâ formati & delineati, Resp. Rav. tab. 2. fig. 1.
Spina Bifida unde? Ep. XII. p. 23.
 — in foetu, tumore lumborum laborante, Obs. An. 34. simile malum in puella lethale, Obs. An. 35.
 — *Dorsi*, in circulum recurvata, Obs. An. 67.
 — incurvatur semper in gibbosis, Obs. An. 67.
 — mobilis, Th. VI. N. 12. n. 1.
 — Rhombi piscis, Cat. Rar. p. 157.
Spinæ Dorsi corpora vertebrarum gaudent quoque ligamentis internis brevissimis, Th. IV. N. 63. n. 3.
 — quomodo differant à corporibus vertebrarum ossis sacri, Th. V. N. 69.
 — foetus humani portiones, Th. IV. N. 63. Th. VIII. N. 88.
 — portio animalis Indici, Th. VI. N. 96.
 M 2 — de-

- delincata, Th. V. tab. 3. fig. 2.
 — ignoti quadrupedis, Th. VI. N. 12. n. 1.
 — portiones, Th. IX. N. 72. Th. X. N. 114.
 — septem Vertebræ coalitæ, & in orbem recurvatæ, Obs. An. 67. earum delineatio, *ibid.* fig. 54.
Spinalis Medulla, vid. *Medulla Spinalis*.
Spiritus Balsamicus Bidloi, Resp. ad ejus Vind. p. 30.
Spiritus Animales in quo loco generentur, & cujus sint naturæ? Th. IX. N. 53.
Splenica Arteriae, vid. *Arteriae Splenicæ*.
Splenicarum glandularum elotionis quisnam inventor sit? Obs. An. 100.
Spongiæ marinæ ramosæ ramuli, Th. Anim. I. N. 30.
Spongioides ramosissima, oculata, Th. Anim. I. N. 83. cur ita dicta? *ibid.*
 — delineata *ibid.* tab. 5. fig. 1.
Squamma Scolymocephali, vid. *Scolymocephali squammæ*.
Stæchus citrina, Th. Anim. I. N. 2. n. 4.
 — Hispanica, Th. VIII. N. 47. n. 1.
Staphyloma ex pupilla propullulans, Th. II. Af. I. N. 8. n. 1.
Steatomata aliquando ex Hydatidibus gignuntur, de Valv. c. 4. Obs. 25.
Stella marina. Th. Anim. I. N. 60.
Sterilitas ex Tubarum Fallopiarum clausura, Obs. An. 83.
 — fieri potest ex morbis Testium, Ep. Etm. p. 11.
 — oriri potest ex nimia orificii Uteri angustia, Th. VI. N. 85. & n. 1.
 — si meatus urinaris in postica Penis parte aperturam habeat, Cat. Rar. p. 145.
 — si recto tramite in os Uteri semen non profiliat, Th. VIII. N. 30.
Sterilitatis causæ, Ep. Etm. p. 4. & seq.
Sterni Cavitas in homine non invenitur, Th. Max. N. 18. Adv. Dec. II. p. 19.
 — *Ligamenta*, & *fibræ striatæ*, quibus jungitur cartilaginibus costarum, Cat. Rar. p. 177.
 de *Sterno*, Adv. Dec. II. p. 19.
Sterna diversa vel cum cartilaginibus costarum, vel iis abscissis, Cat. Rar. p. 177. Th. X. N. 102. N. 118. Th. Max. N. 82. & 149. Adv. Dec. II. tab. 2.
Stigmatum vestigia superstitia in corio humano, Th. IV. Loc. lit. B.
Stomachus, vid. *Ventriculus*.
Strophium ex membranula cum innumeris arteriis, Th. I. ab init. n. 1.
Stupidorum & mente captorum Cerebri ventriculi, nimia humorum quantitate repleti, inventi sunt, Ep. XII. p. 24.
Substantiæ osseo-spongiosæ frustum magnum, unde sit desumptum? Th. X. N. 127. & cum quonam conveniat? *ibid.*
Substantiæ heterogeneæ variæ, à muliere in lucem editæ, delineantur, Th. II. tab. 4. fig. 1. & seqq.
 — polyposæ, vid. *Polyposæ substantiæ*.
Succinoglobulus, diu in naribus hærens, Topho obductus, Obs. An. 44. & fig. 40.
Suctio infantum voluptatem nutricibus præbet, Th. I. tab. 4. fig. 4.
Suctores in Utero imaginarii sunt, Obs. An. 28. 29. 58. & 88. Th. III. N. 7. n. 2. Th. VI. N. 25. n. 1. & seqq. Adv. Dec. II. p. 32. 38.
Sudor non erumpit è glandulis cutaneis, sed vasis extremis, Th. X. N. 130. Adv. Dec. I. p. 12. Dec. III. p. 15.
 — quam acris sit in quibusdam? Obs. An. 37.
Suilli bini, vid. *Gemelli*.
Superfætationis historiæ, Obs. An. 14. Th. VI. N. 120.
Surditatem inducit officulorum auditus confusio, Th. VIII. N. 6. n. 1.
Sutura Cranii, vid. *Cranii suture*.

T.

T Ab extincti Anatome, de Valv. c. 4. Obs. 19.

Ta-

- Tamarisci* Gallici ramuli, Th. Anim. I. N. 6.
- Tanacetum* Africanum, Th. Anim. I. N. 6. N. 14. Th. VIII. N. 57. n. 1.
- ejus flores, *ibid.* N. 6. & N. 29.
- Tatu-Apara*, seu *Armodillæ* foetus, *ibid.* N. 81.
- Tenaculum* quale instrumentum, ejusque delineationes, Ep. XIII. tab. 16. fig. 2. & 3.
- Tendines*, vid. Musculorum tendines.
- Terebinthinæ* oleum fervens in Cerebri præparatione non valet, quia Canales disrumpit &c. Ep. XII. p. 15.
- Terror* immanis mulieri magis nocet, quam viro, uti exemplo inaudito constat, Adv. Dec. III. p. 13. & seq.
- Testarum* *Rajæ* diversæ species, Th. Anim. I. N. 83. & seqq.
- Testes* *Involucra* duo communia habent, Ep. XIII. p. 26. quod negatur à *Ravio*, Resp. ipsius, p. 15.
- *Muliebres* ovula continent, Ep. Ettm. p. 4.
- vera sunt *Ovaria*, *ibid.* p. 12.
- *Oscula* hiantia in medio habent, quæ à *Ruyschio* *Portæ* vocantur, per quas semen ad *Parastatas* defertur, Th. IV. N. 8. n. 3.
- *Ovini* magnam habent cum humanis convenientiam, Th. VI. N. 114.
- *Tunicam Vaginalem* non ab interiori *Peritonæi* superficie, sed exteriori mutantur, Th. VII. N. 51. lit. C.
- Testium* Dilucidatio, Resp. *Rav.* p. 15.
- *Extirpatio* quid secum ferat? Th. IX. N. 51.
- *Morbi* inter sterilitatis causas numerandi, Ep. Ettm. p. 11.
- *Substantia* non est glandulosa, sed vasis sanguineis & seminalibus, quæ forsan sunt continuationes arteriolarum extremitatum, constant, Th. II. Af. V. N. 16. Th. III. N. 41. n. 1. Th. IV. N. 8. n. 1. & 2. & N. 59. Th. VIII. N. 17. not. & N. 34. & 76. Th. X. N. 99. 100.
- *Tunica Vaginalis*, Cat. Rar. p. 124.
- *Tunicæ Vaginalis* vasa, Th. III. ab init. lit. R. R.
- *Tunica*, seu *involucra*, Ep. I. p. 5.
- *Vas ejaculatorium*, Th. IV. N. 65 n. 4.
- *Vasa ejaculatoria*, antequam sese inserunt in vesiculas, vesicularum naturam induunt, Th. X. N. 163.
- *Vasa*, eos constituentia, quam tenuia sint, seminali materia expressa, Th. X. N. 99. & 100.
- *Vasorum* dissolutio artificiosa, Th. II. Af. V. N. 16. Th. IV. N. 8. n. 2. & tab. 1. fig. 2. Th. VIII. N. 17. not. Th. IX. N. 88. Th. X. N. 99. & 100.
- seminis rudimentum conficiendum, reptatus, Th. IX. N. 85. & tenuitas, *ibid.* N. 88.
- tenuitas reptatusque vermicularis, Th. IX. N. 43.
- Testiculus* foetus immaturi, Th. III. N. 49. & 50.
- *Gliris*, Th. Anim. I. N. 31.
- *Humanus* delineatus, Th. IX. tab. 3. fig. 3.
- dissolutus & delineatus, Th. IV. tab. 1. fig. 4.
- in cartilaginem mutatus, prodigiosæ magnitudinis, extirpatus, Th. IX. N. 51. not.
- maximus, Th. Max. N. 28.
- *Sinister*, in processu *Peritonæi* hærens, delineatus, Resp. *Rav.* tab. 2. fig. 2.
- Testiculi* *Contusi* magnitudo, Th. IX. N. 51.
- *Extirpati* pondus & diameter, Th. IX. N. 51.
- *Mutati* in cartilaginem, lamella prodigiosæ magnitudinis, Th. IX. N. 51.
- *Ovini* dissoluti portio, Th. VI. N. 114. Th. VIII. N. 17.
- Testiculi* *Hermaphroditi* ovini quid sint? Th. VIII. N. 53.
- *Humani* dissecti & evoluti varii, Cat. Rar. p. 123. & 163. Th. II. Af. V. N. 16. Th. IV. N. 8. 12. 59. 65. 66. & 69. Th. V. N. 42. & 90. Th. VI. N. 95. & 107. Th. IX. N. 43. & 85. Th. X. 99. & 100. Th. Max. N. 111. & 199.
- Testudinis* Corpus Reticulare, Gula, Lingua, Ovarium, Ovum, vid. sub hisce titulis.
- Thlaspi* fruticosum *Leucoii* folio, Th. Anim.

- Anim. I. N. 2. n. 4.
 — Halimi folio, *ibid.* N. 13.
 — rosa Hierochontina, *ibid.* N. 20.
 Thorax ex corio humano, Th. IV. Loc. B.
 — osseus pueri quinque fere mensium, Th. VII. N. 52.
 Thoracis Cavitas sub sterno in statu naturali nulla datur, Adv. Dec. II. p. 19.
 — Cavitates, Th. VII. N. 57.
 — Costa penultima ut & ultima, Th. I. Af. II. N. 10.
 — Ductus, vid. Ductus thoracici.
 — Foetuum humanorum portiones, Th. VI. N. 27. not. Th. VIII. N. 27. Th. IX. N. 91.
 — Infantilis portiones, Th. V. Loc. Arc. V. Th. VI. N. 110. Th. VII. N. 57. Th. VIII. N. 11. Th. Max N. 58.
 — Membrane internæ sunt tres, nempe Pleura, Membrana Cellulosa, & Periostium costarum, Th. VIII. N. 4. n. 1.
 — Portiones quædam, Th. IX. N. 14. n. 3. Th. Max. N. 19. lit. B. C.
 — Pueri portiones, Th. VII. N. 38. Th. VIII. N. 4. Th. IX. N. 14. & 97.
 — Vertebrae quædam è foetu humano, Th. VI. N. 119.
 — Vulnus, vid. Vulnus thoracis.
 Thymus glandula, Ductu singulari præditus in bove, Adv. Dec. II. p. 17. 18.
 — ex Glandulis minoribus non constat, Adv. Dec. II. p. 18.
 — — ex homine, Th. IV. N. 21.
 — ex infante, Th. V. N. 36.
 — ex puero, Th. III. N. 27. Th. X. N. 36.
 — Vasa copiosa intus & extus habet, Ep. II. p. 16. Th. V. N. 36.
 de Thymo Glandulâ, Adv. Dec. II. p. 17.
 Thyroideæ Glandulæ, arteriæ Asperæ adsitæ, sunt in posteriori & supremo latere, Th. I. Af. II. N. 2. n. 8.
 Tibia, vid. Os Tibiæ.
 Tithymali Cypatiffiæ ramus, Th. X. N. 37.
 Tomieio, avicula Capitis bonæ spei, Th. Anim. I. N. 41. quomodo alimentum quærat? *ibid.*
 Tonsilla utraque hominis, Th. Af. VI. N. 14.
 Tonsillæ Aperturis præditæ sunt notabilibus, fauces spectantibus, Th. II. Af. VI. N. 14. quæ in tumefactione evidentius in conspectum veniunt, *ibid.*
 — Substantiam habent cellulosam, *ibid.*
 Tophus osseus in Osse tibiæ, Th. X. N. 177.
 Transpiration naturalis fit per poros, Adv. Dec. III. p. 15.
 Trichiæsis qualis affectus? Resp. Rav. p. 5.
 Trichomanes, Th. Anim. I. N. 14.
 Trochanteres spuria sunt Apophyses, Cat. Rar. p. 117. & 164. Adv. Dec. III. p. 31.
 Trunci amputati carnea coopertio quomodo instituenda? Ep. XIV. p. 15. vid. Artuum amputandorum &c.
 Tubæ Fallopianæ Clausæ sterilitatem inducunt, Obs. An. 83. Adv. Dec. I. p. 6. 7. Resp. ad Bidl. p. 26.
 — — sunt sæpe in mulieribus, Obs. An. 83.
 — — unde fiant, & à quo clausura causetur? Obs. An. 83.
 — Coalitæ cum Ovario, Obs. An. 83.
 — cum Testibus, Ep. Ettm. p. 5.
 — Constitutionem quamnam habent tempore graviditatis? Th. VIII. N. 7. n. 2.
 — Extensæ summopere, Obs. An. 83.
 — Humores in statu præternaturali possunt accipere ex Utero, qui postmodum ex Tubis in Pelvim propelluntur, Obs. An. 43. 84. & 85.
 — quo Munere fungantur in conceptione? Adv. Dec. I. p. 6.
 — Situm suum quando mutant? Th. IX. N. 15. n. 1.
 — unde constringantur? Adv. Dec. I. p. 6.
 — Valvulis nullis gaudent, Obs. An. 43.

- Tubearum Fallopiarum fimbriae* coalescere possunt cum Ovariis ipsis, Adv. Dec. I. p. 7.
- Tubercula*, in morbis ex ipsa cute protuberantia, quid sint? Adv. Dec. I. p. 10.
- Tubulariae* ramuli, Th. Anim. I. N. 30.
- Tubuli* contorti, Th. Anim. I. N. 91.
- Tumor Capitis*, vid. Capitis tumor.
- in infima Ossis sacri parte repertus, Obs. An. 35.
- *Lumborum*, vid. Lumborum tumor.
- *Intestinorum* flatulentus, Cat. Rar. p. 141.
- *Pilosus*, Th. III. N. 63. n. 1.
- in Omento repertus, Obs. An. 18.
- in Omento repertus; quamnam magnitudinem & naturam habeat? Th. III. N. 63. n. 3.
- *Ossivorus*, sive spongiosus, insignis magnitudinis, Obs. An. 81. Cat. Rar. p. 155.
- *Parvus* à latere Carpi dextri cum dolore intolerabili, insolitus & mortis causa, Th. IX. N. 50.
- *Prodigiosae magnitudinis* circa os uteri internum enatus, Th. VIII. N. 102. ejus rei historia, *ibid.* not. & quid sit? *ibid.*
- *Scirrhus* ventriculi lethalis, Obs. An. 39.
- *Ventris* oblongus post partum, ex Omenti coarctatione, Obs. An. 63.
- Tumores*, in manu existentes, quam constitutione sint? Ep. XIV. p. 17. eorumque delineatio, *ibid.* tab. 18. fig. 1.
- in manu, pede &c. radices Cyclaminis æmulantes, cartilaginea substantia præditi &c. extirpatione membri ablati Ep. XIV. p. 9. & seqq. in manu qualitate peculiari, Ep. XII. p. 8.
- *Nonnulli* pelliculis continentur, quæ in principio tenues, postea, tumore crescente, instar crassioris lentique corii inspissantur, ita Hydatides, Ganglionis, Atheromata, Melicerides &c. Adv. Dec. I. p. 8.
- *Omnes* non sunt in glandulis fundati, Adv. Dec. I. p. 13.
- *Spongiosi*, cum scalpello aperti, mortem post se trahunt, Obs. An. 81.
- unde noscendi? Obs. An. 81.
- *Pendentes* à capitibus foetnum, quandoque ipso capite majores, magnam convenientiam habent cum Hydrope capitis, Obs. An. 52. hi tumores diversæ gaudent constitutione, *ibid.*
- Tumulus* ex Conchyliis Indicis purificatis, Th. VII. N. 1.
- Tunica*, quamvis sibi invicem arcte cohæreant, separata tamen merito peculiaris ponuntur, Ep. XIII. p. 13. 14.
- Turdus* Indicus versicolor, Th. Anim. I. N. 14.
- Tussi* ejectus trunculus ramosus polypi, Th. IV. N. 93.
- rejectæ portiones Tunicae asperæ arteriæ intimæ, Th. II. Af. V. N. 4.
- Tympani* membrana, vid. Auditus Organum.

V.

Vaccæ rigidæ Anatome, de Valv. c. 4. Obs. 20.

Vacillatio dentium, vid. Dentium vacillatio.

Vagina, vid. Uteri vagina.

Vagina, è corio infantis præparata, Th. II. Loc. Arc. V. n. 2. Th. III. Loc. I. N. 5. n. 1.

Valerianoidis campanulæ, Th. Anim. I. N. 21.

Valgi adulti incurabiles sunt, sed pueri sanari possunt, Adv. Dec. II. p. 16.

— quidnam sint? *ibid.* p. 15. 16.

— unde fiant? *ibid.* p. 16.

Valvulae Cordis, vid. Cordis valvulae.

— *Differunt* plurimum inter se ratione structuræ & formæ, de Valv. c. 2. p. 10.

— *Semilunares*, vid. Cordis valvulae semilunares.

— *Venarum*, ubi ramos emittunt, non servant Lunæ crescentis formam, verum in longitudinem magis sunt exporrectæ, quod nemo hætenus observavit, de Valv. c. 2. p. 10.

Valvularum in Ductu thoracico existentia, de Valv. p. 5.

Vaporis, rorisve formæ nostri corporis partes irrorantur & nutriuntur, vid. Nutritio.

Varices Scroti, vid. Scroti Varices.

— *Venosæ*, Adv. Dec. II. p. 21.

Varicosa Hernia, vid. Hernia Varicosa.

Variolæ in foetu Aethyopiæ, quantumvis puerpera tempore graviditatis nullis

- variolis fuerit infestata, Th. VII. N. 23. not.
- Variolarum* vestigium, in nasi ala residuum, Th. V. N. 92.
- Vasa Chylo-Serosa* sunt arteriæ & venæ, tale liquidum continentes, ut in membranis aliisque partibus, ex sanguibus vulgo dictis, & ideo albicantibus, Ep. V. p. 18. Ep. XII. p. 22. 24. Ep. XIII. p. 31. fig. 17. Ep. XVI. p. 9. 10. Th. VI. N. 125. n. 3. Adv. Dec. II. p. 7. 20.
- *Ejaculatoria*, vid. Testium vas ejaculatorium.
- *Intercostalia*, vid. Arteriæ Intercostales.
- *Lactea*, vid. Lactea vasa.
- *Lymphatica*, vid. Lymphatica vasa.
- *Membranacea*, vid. Membrana.
- *Sanguinea*, vid. Arteriæ & Venæ.
- — differunt pro diversitate munerum, Adv. Dec. III. p. 7.
- — in omnibus fere corporis partibus reperiuntur, sed peculiari reptatu prædita, Ep. V. p. 18. Ep. IX. p. 8. Ep. XIII. p. 32. Ep. XV. p. 4. Adv. Dec. I. p. 14. Dec. II. p. 6. 7. 19.
- — omnes corporis partes non habent, Ep. XIII. p. 10. Th. III. N. 34. n. 1.
- — quomodo iu Hydatides possint mutari? Th. VI. N. 104.
- — tunicam Cellulosam habent, Th. VI. N. 11. n. 1.
- *Spermatica* Peritonæi, vid. Peritonæum.
- *Succifera* in corporibus vegetabilibus differunt, Adv. Dec. III. p. 12.
- Vasorum & Canalium* plantarum dissolutio artificiosa quomodo instituenda? Adv. Dec. I. p. 9.
- *Sanguineorum* artificiosa repletio necessaria admodum est in Anatome, Adv. Dec. III. p. 24. 32. vid. Injectiones.
- — circumvolutiones ubi dentur? Th. III. N. 41. n. 1.
- — cognitio cur necessaria? Resp. ad Bidl. p. 14.
- — extrema Anatomicis fuere incognita, Ep. XV. p. 3.
- — differunt ratione reptatus, substantiæ &c. Th. I. Af. II. N. 7. n. 2. Th. II. Af. IV. N. 2. n. 3. Th. VI. N. 73. Th. IX. N. 53. Th. X. N. 94.
- — ipsos ramulos, è quibus prodeunt, crassitie longe superant, Th. VII. N. 40. n. 4.
- — mutantur in visceribus in vascula alterius nasuræ, absque ullo intermedio corpore, scilicet glandulis, Th. VI. N. 73. Th. X. N. 99.
- — non potuerunt Anatomici ostendere, Th. IX. in Præf.
- — sunt subtilissima, quæ tamen Ruyschii injectionibus sunt detecta, Adv. Dec. I. p. 17.
- — extremorum investigatio utilis est, Th. III. N. 69. n. 4.
- — usus solus non est sanguinem vehere & revehere &c. Ep. XV. p. 4. Th. VI. N. 73. Adv. Dec. I. p. 17. Dec. III. p. 7.
- — mirabiles reptatus quomodo optime visui exponantur? Th. IV. Loc. Arc. II. N. 1. n. 1.
- — œconomia & functio nondum satis nobis constat, Th. II. Af. III. N. 1.
- Vena Azygos* delineata, Ep. VI. p. 7. & 10.
- *Bronchialis* dubia, *ibid.* vid. Arteria Bronchialis.
- *Portæ*, vid. Hepatis Vena portæ.
- Venæ Cavæ* sacculus membranofus dextræ auriculæ Cordis, cum auricula communem cavitatem efficiens, arteriis innumerabilibus donatus, Ep. X. p. 7.
- — truncus ascendens & descendens, *ibid.* p. 8.
- — trunci descendens est tantum brevis portio inter cor & Diaphragma in homine, iu vitulis & ovibus vero longior, T. IV. N. 26. n. 2.
- *Jugularis* trunci divisio, Th. VII. N. 28. n. 2.
- — valvula, Cat. Rar. p. 158.
- — valvulæ in caballo observatæ, in parte superiori, Th. V. N. 35. not.
- Venæ Jugulares* equinæ, Cat. Rar. p. 118. Th. V. N. 35. Th. IX. N. 67.
- — humanæ, Cat. Rar. p. 158. Th. VII. N. 69.

- *Meſeraicæ*, vid. *Meſeraicæ Venæ*.
- *Replentur* ut plurimum quoque in arteriarum repletionem &c. omnes tamen non poſſunt repleri venæ, quia injectio absque ullo impetu fit, Th. VI. N. 73. in fin.
- *Spermaticeæ*, vid. *Spermaticeæ Venæ*.
- Venarum inflatarum portiones*, Cat. Rar. p. 158. Th. VII. N. 69.
- *Officium* non conſiſtit ſolum in ſanguine revehendo, Adv. Dec. II. p. 18.
- quodnam? Ep. XV. p. 4.
- *Valvule* veluti nodi in conſpectum veniunt, ſi Venæ artiſcioſe repleantur, Cat. Rar. p. 146.
- Venericæ luis dolores unde veniant?* Th. X. N. 182.
- Ventriculus Embryonis*, Cat. Rar. p. 118.
- *Fœtum humanorum*, Cat. Rar. p. 161. Th. V. N. 106. Th. IX. N. 62. lit. A. Th. Max. N. 124.
- *recenter natorum*, Cat. Rar. p. 180. Th. V. N. 8. Th. X. N. 143. & 144.
- *Giganteæ* fœminæ maximus, Th. IX. N. 22.
- *Humanus* juxta naturalem formam delineatus, Th. II. tab. 5. fig. 1.
- *portiones ejus multæ*, Cat. Rar. p. 152. 153. 162. Th. II. Af. III. N. 4. Th. V. N. 92. Th. VII. N. 19. Th. IX. N. 62. litt. D. & P. Th. X. N. 141. 142. 179. Th. Max. N. 131. & 185.
- *valde contractus & delineatus è corpore adulti*, Obſ. An. 68. fig. 56.
- *Infantis*, Th. Max. N. 137.
- *inverſus*, Th. III. N. 39.
- *Inverſus*, Th. Max. N. 119.
- *Lacerti squammoſi*, Th. VI. N. 17.
- *Leporis*, Cat. Rar. p. 15.
- *Ovinus*, Th. IV. N. 98. Th. IX. N. 17.
- *in quatuor partes poteſt dividi*, Th. IV. N. 98. not.
- *particulæ ipſius*, Cat. Rar. p. 170. Th. VII. N. 67.
- *Puerorum diverſæ ætatis*, Cat. Rar. p. 141. 171. Th. I. Af. I. N. 7. Th. II. Af. III. N. 4. Th. VI. N. 36. & N. 106. Th. VIII. N. 39. Th. IX. N. 25. Th. Max. N. 81.
- *Vitulinus*, Th. Max. N. 37. & 171.
- Ventriculi Arterioſi ramuli conſtitutionem quamnam habeant?* Th. VI. N. 106.
- *Circumvolutiones*, Th. Max. N. 119.
- *Coarctatio* ab inedia, Obſ. An. 68.
- *Dolor auctus fundatus eſt in papillis nervoſis*, Adv. Dec. III. p. 33.
- *à Scirrho lethali*, Obſ. An. 39.
- *Exulceratio* ab arſenico aſſumpto, Th. VIII. N. 70.
- *Glandulæ ita dictæ*, quales ſint? Th. II. Af. III. N. 14. n. 2. Th. VI. N. 33. n. 1. Th. X. N. 142. diverſimode comparent, Th. IV. N. 92. n. 2.
- *Humor ſeroſus* non ex Glandulis ita dictis provenit, ſed ex arteriarum extremitatibus, Th. II. Af. III. N. 14. n. 2. Th. VI. N. 33. n. 1.
- *Irrigatio* in ſtatu ſano fit per arteriarum ultimas extremitates, per quas continuo humore convenienti irrigatur. Th. VI. N. 33. n. 1.
- *Nexus* cum liene contingit ope membranæ, vaſis ſanguineis ditatæ, quæ vaſa breviter dicuntur, Th. VIII. N. 33. n. 1.
- *Numerus* quadruplex in ovibus ſtatuitur, quia in quatuor partes dividi poteſt, Th. IV. N. 98. not. Th. IX. N. 17.
- *Os apertum* fœtus humani, Th. IX. N. 62. lit. F.
- *Papillæ diverſæ ſunt*, quædam pyramidales, multæ rotundulæ, quædam exiguæ oblongæ, Adv. Dec. III. p. 34.
- *in interiori ejus ſuperficie in ove optime demonſtrantur, & quomodo?* Adv. Dec. III. p. 33. 34.
- *Pars* cum annexis delineata, *ibid.* tab. 2. fig. 7.
- *Partes ſunt quatuor*, Th. IX. N. 17.
- *Plicæ interiores*, Th. II. Af. III. N. 4.
- *Porivifiſibiles* in interiori ſuperficie, N iique

- iique innumeri, Th. II. Af. III. N. 4.
 tab. 5. fig. 2. Th. X. N. 141.
 — *Portionum* quarundam delineationes,
 Th. II. tab. 5. fig. 1. & seqq.
 — *Pylorus* repræsentat circulum, Cat.
 Rar. p. 152.
 — *Relaxatio* causa appetitus canini,
 Obs. An. 74.
 — *Rugæ* divisæ, Th. X. N. 142.
 — *Scirrhus* lethalis, vid. Venticuli dolor.
 — *Situs* ab auctoribus in figuris suis
 non bene est observatus, Th. VIII.
 N. 39.
 — *Structura* papillosa quomodo præpa-
 randa? Adv. Dec. III. p. 24.
 — *Superficies* interior, præter plicas,
 habet etiã intercapedines cellulosas
 minutissimas; quadrangulares, qua-
 rum usus ignotus, Th. II. Af. III.
 N. 4.
 — *Tunica Carnea* plures habet arterias
 quam ulla alia tunica, Th. III. N. 14.
 n. 2.
 — *Nervæ* multa vasa sanguinea ac-
 cipit à vasis coronariis, Th. VIII. N.
 33. n. 1.
 — *Villo-papillosa*, Adv. Dec. II. p.
 26. Dec. III. p. 33. 34.
 — plurimis vasculis sanguineis
 scatet, Th. V. Af. I. N. 7. n. 1.
 Th. VI. N. 33. n. 1. Th. VII. N.
 40.
 — *Tunicæ Villosæ* structura, Th. IX.
 N. 62. lit. D.
 — *Vasa sanguinea* copiosissima sunt.
 Th. II. Af. III. N. 14. n. 2.
 — *Vasorum* reptatus, Th. VI. N.
 106.
Ventriculi equini sæpe vermes continent,
 de Valv. c. 4. Obs. 3.
Ventris Dolores in puerpera non semper
 dependent à lochiis aut secundinis
 male secedentibus, Adv. Dec. II.
 p. 24,
 — orti ex Vesica urinaria in-
 flammata, hincque Gangrænâ affecta
 &c. *ibid.* p. 24. & 25.
 — oriuntur post purgationes vehe-
 mentes derafo papillarum tegumen-
 to, *ibid.* p. 26.
 — *Tumor* oblongus post partum ex
 Omenti coarctatione, Obs. An. 63.
Vermis, sive *Lumbricus* latus, & aliquot
 ulnas longus, Th. VIII. N. 77.
Vermis parvi exuviæ, in cavo ossis hume-
 ri inventæ, & delineatæ, Adv. Dec.
 III. tab. 1. fig. o.
 — *Guinenfis* considerabilis longitudo &
 gracilitas. Th. III. N. 14.
 — *Lati* & articulati ex homine portio,
 Th. IV. N. 85. alius speciei aliæ
 portiones, *ibid.* N. 86. & Th. X. N.
 158.
Vermes, aut eorum *Ovula*, per quas vias
 in interiora corporis sese insinuant,
 haud proclive est determinare, Obs.
 An. 64.
 — *Cutaneæ* quid sint? Adv. Dec. I. p. 12.
 — è pisce, *Bley* vulgo dictæ, Obs. An.
 64. fig. lit. C.
 — ex *Ovulis*, in nobis generatis, simul
 cum reliquis corporis nostri partibus
 prodire, unde vermes morbum nostri
 corporis congenitum esse, non male
 statuit Dr. Nicolaus Andry, Adv.
 Dec. I. p. 19.
 — in *Arteria Mesenterica* equina, de
 Valv. c. 4. Obs. 16.
 — in *Arteriæ Magnæ Aneurismate* equi-
 no reperti, Obs. An. 64. fig. lit. D.
 fasciculus eorum in hac Arteria Ma-
 gna, Adv. Dec. III. p. 19.
 — in *Cerebro*, Obs. An. 64.
 — in *Ductu Cystico* ovillo, Obs. An.
 64. fig. lit. E.
 — in *Hepatis substantia* aselli majoris,
 Obs. An. 64. fig. lit. A.
 — muris, de Valv. c. 4. Obs.
 9. Th. II. Af. V. N. 5. n. 1.
 — in *omnibus partibus* nostri corporis
 generari possunt, de Valv. c. 4.
 n. 16.
 — in *Pedibus* homines, in Guinea de-
 gentes, infestant, Th. III. N. 14.
 — in *Poris Bilariis*, de Valv. c. 4.
 Obs. 18. Obs. An. 64. & fig. lit.
 E.
 — in *Pulmonis Bronchiis* reperti, Th.
 VIII. N. 95.
 — in *Renibus* caninis, de Valv. c. 4.
 Obs. An. 64. Th. VI. N. 113. Th.
 VII. N. 113.
 — humanis, Obs. An. 64.
 — in *Ventriculo* equino curti & crassi,
 de Valv. c. 4. Obs. 3.
 — *intra homines* quomodo gignantur
 ex-

- explicatu difficile est, Obs. An. 64.
 Adv. Dec. I. p. 17.
 — semper ex ovulis deglutitis oriri probabile non est, Obs. An. 64.
 Adv. Dec. I. p. 18. 19. 20.
 — passim inter Viscera latentes, Obs. An. 64.
 — per Urinas excreti, Obs. An. 64.
 fig. B. Th. I. Arc. IV. Th. Max. N. 141.
 — supra Omentum in cane, de Valv. c. 4. Obs. 16.
 — Vivi deglutiti in ventriculo permanere non possunt, Adv. Dec. I. p. 19.
Vermium exiguorum phænomenum, Th. Max. N. 114.
 — species diversæ dantur, Adv. Dec. I. p. 18.
Vertebra Costis coalita, de Valv. c. 4. Obs. 8.
 — una ex infante, Th. I. Af. III. N. 20.
Vertebrae Bifidæ, Th. VIII. N. 1. n. 2.
 — Cavitates habent, à nemine descriptas, in interstitiis corporum vertebrarum sitas, humore limbo & lubrico plenas, Th. IV. N. 63. n. 2.
 — Colli nonnullæ, Th. Max. N. 147.
 — omnes, & aliquot è superiori-bus thoracis bifidæ repertæ, nullaque spinali medulla præditæ &c. Th. VIII. N. 1. n. 2.
 — unitæ, de Valv. c. 4. Obs. 8.
 — Dorsi coalitæ, & in circulum recurvatæ, in homine gibbofo, Obs. An. 67.
 Cat. Rar. p. 172.
 — Ligamentis tam internis, quam externis præditæ sunt, Th. IV. N. 63. n. 3.
 — Lumborum in tumore lumbari. quaratione bifurcatæ fiant, Obs. An. 34.
 — per Symphyfin coalitæ, de Valv. c. 4. Obs. 8.
 — Vasa sanguinea etiam habent, Th. IV. N. 63. n. 1.
Vertebrarum Corporum in nihilum reductio, Obs. An. 67.
 — partes, Processusque spinosi constitutio in ætate tenella, Cat. Rar. p. 107.
- Vesica Fellea*, vid. Hepatis Vesica fellea.
 — *Urinaria contrahi & extendi* potest mirum in modum, Th. IV. N. 23. n. 2.
 — — *Crassior se ipsa* quando reddatur? Adv. Dec. I. p. 8.
 — *Equina*, Cat. Rar. p. 182.
 — ex arenulis calculosis tota ferme constituta, Th. III. ab. init.
 — *Fibras motrices* habet innumeras, Adv. Dec. III. p. 35.
 — *Glandulas* in superficie interiore nullas habet, Ep. V. p. 20.
 — *Gliris*, Th. III. N. 59.
 — *Hominis*, calculo laborantis, Th. VI. N. 29..
 — *Humana* delineata, Th. II. tab. 2. fig. 1.
 — — tribus Ureteribus instructa, Cat. Rar. p. 148. Th. VIII. N. 32.
 — *Inversa* delineata è bove, Th. IV. tab. 2. fig. 1.
 — *Leporis*, Cat. Rar. p. 183.
 — *Mulieris*, utero gerentis, delineata, Th. II. tab. 2. fig. 2.
 — *Ovilla*, Cat. Rar. p. 147. 182.
 — quasi in duas partes divisa, Obs. An. 8. causa hujus duplicitatis, *ibid.*
 — — ubi meatus Urinarius in totum deficit, Th. VIII. N. 30.
 — *Prolabitur simul*, utero prolabente, Th. VIII. N. 102. not.
 — *Prolapsa* tota in scrotum, Obs. An. 98.
 — *Purulenta*, corrupta & materiali calculosa obsita, in gravida mortua, Th. II. Af. II. N. 6.
 — *Sequitur* non semper Vaginæ extensionem, Cat. Rar. p. 119.
 — *Vaccina* Th. IV. N. 70. Th. VIII. N. 56.
 — *Vitulina*, geminam mentiens, Cat. Rar. p. 118.
 — *Vituli*, recens nati, cum Urachopervio, *ibid.* p. 159.
Vesicæ Urinariæ Calculus, vid. Calculus Vesicæ Urinariæ.
 — *Constitutio*, Adv. Dec. III. p. 35.
 — *Crassities à Calculo*, Obs. An. N 2 89.

89. Th. II. Af. III. N. 5. n. 2. Th. V. N. 104. not. Adv. Dec. I. p. 8.
- à scabie Vesicæ, Obs. An. 78.
- *Excrecentiæ præternaturales* à Calculi attritione, Th. II. Af. III. N. 5. n. 2.
- *Extensio & Contractio* quando fiat? Th. IV. N. 23. n. 2.
- *Fibræ omnes*, calculosa substantia stipatæ, Th. II. Af. II. N. 6.
- *Foramen Cæcum* cur ita vocetur? Th. IV. N. 30.
- *Gangræna*, vid. *Gangræna*.
- *Hernia*, Th. VIII. N. 102. not. Adv. Dec. II. p. 23.
- *Membrana interior inflammata*, hinc *Gangrænâ* affecta, excreta, & absque vitæ discrimine extracta, Adv. Dec. II. p. 24. 25.
- *Membrana interioris pars delineata*, *ibid.* tab. 2.
- *Obstructio* in ove, Cat. Rar. p. 145.
- *Scabies* cum dolore vehementi, mingendi desiderio frequentiori &c. Obs. An. 78.
- *Tubera lapides facta*, Th. IV. tab. 2. fig. 1.
- *Tunica interior lapidea facta*, Th. IV. N. 51. N. 70. n. 1. & tab. 2. fig. 1.
- *Tunica*, materiâ purulentâ distentæ, Obs. An. 89.
- *Vasa sanguinea*, quibus ea scatet, copiosa sunt, Cat. Rar. p. 156. Th. X. N. 126. & 128.
- *Vasorum sanguineorum* reptatus non convenit cum reptatu aliarum partium, Th. X. N. 176.
- *Vulnus* feliciter curatum, succedente tumore hernioso, Obs. An. 75.
- non semper lethale est, ut plerique putant, *ibid.*
- Vesicæ Urinariæ* humanæ variæ, Cat. Rar. p. 153. & 184. Th. II. Af. III. N. 5. n. 2. Af. III. N. 16. Th. IV. N. 30. Th. VI. N. 83. Th. VIII. N. 7. n. 5. & Th. X. N. 128.
- Vesiculæ Pulmonales*, vid. *Pulmonis Vesiculæ*.
- *Seminales equinæ* in quonam ab humanis differant? Cat. Rar. p. 182.
- humanæ, Cat. Rar. p. 152. 180. Th. X. N. 163.
- semine adhuc turgidæ, Th. X. N. 101.
- in caballo felleas humanas geminas mentiuntur, Th. V. Loc. Arc. II.
- intus cellulas, velut apum favos, efformant, Cat. Rar. p. 180.
- Vespertilio Indicus* naso peculiari, Th. Anim. I. N. 5.
- Vexillum* è cute humana, Th. Max. N. 193.
- ex Intestino Jejuno hominis, *ibid.* N. 145.
- Via incognita* in nostro corpore dantur, Obs. An. 66. Adv. Dec. II. p. 12.
- Vipera exigua Ceylanica*, Th. Max. N. 56.
- Viscera Hydropicorum* quomodo constituta sint? Obs. An. 86.
- Viscerum Officium* non dependet à pororum glandularum diversitate, sed vasorum extremorum differentia ratione reptatus, &c. Th. X. N. 94.
- *Profusio* à cutis circa foetus umbilicum defectu, Obs. An. 72.
- *Substantia* non est glandulosa, sed vasculosa, Ep. XV. p. 4. Th. IX. in Præf.
- Vitulus capite toto privatus*, Adv. Dec. I. p. 21.
- Vituli caput monstrosus*, de Valv. c. 4. Obs. 4.
- Ulcus malignum*, profundens humorem acrem, &c. mortis causa, Obs. An. 6.
- *Nomodes* serpens labii inferioris, feliciter sanatum, Adv. Dec. II. p. 14.
- *Uteri*, vid. *Uteri Ulcus*.
- Umbilicalis funis* admodum spongiosus existit, Th. I. Af. III. N. 7. n. 1.
- æque *spissus* aut *spissior* sæpe observatur, quam ipse Embryo, Th. IV. N. 40. n. 1. Th. VI. N. 47. tab. 2. fig. 2. Adv. Dec. II. p. 29.
- *Constat* duabus arteriis & una vena, Th. I. Af. III. N. 7. n. 2.
- *Degener* in Hydatides, Obs. An. 14.
- *Embryonis*, Hydatidibus obsessus, Cat. Rar. p. 183.

- *Fœtus vaccini* differt ab eo in homine, Th. IX. N. 2.
- in dorso in quibusdam animalibus geritur, Th. X. N. 1. lit. F. not.
- *Mutationibus* pluribus in statu morbofo obnoxius est, quam auctores annotarunt, Th. VI. N. 90.
- *Nodos* aliquando habere videtur, Cat. Rar. p. 136. Th. IX. N. 20. & 12. quid illi sint? Th. IX. N. 20. lit. I.
- Umbilicalis funis Contorsio* mira, fuit causa mortis in foetu, Obs. An. 11.
- unde oriatur? *ibid.*
- *Fœtus vitulini* portio, Th. IX. N. 20. lit. II.
- *Hippopotami* portio, Th. II. Af. VI. N. 6.
- *Humani* portiones, Cat. Rar. p. 138. Th. I. Af. III. N. 70. n. 1. Th. VI. N. 89. Th. X. N. 59. Th. Max. N. 151.
- *Hydatides*, Obs. An. 14.
- portio cum nodo prodigioso, Th. IX. N. 20.
- *Positus* quisnam esse debeat? Th. VIII. N. 15.
- *Tumor* durus inauditus, sublatus, Th. IX. N. 3.
- *Hernia*, vid. *Hernia Umbilicalis*.
- *Vena*, vid. *Hepatis Vena Umbilicalis*.
- Umbilicales arteriæ*, foetu in lucem edito, sæpe in tenuem degenerant membranam, ac si nunquam arteriæ extitissent, Obs. An. 82.
- Umbilicus* quid sit proprie? Obs. An. 71.
- Umbilici* vestigium in dorso in porcis Americanis, Th. X. N. 1. lit. F.
- Ungues* juxta Malpighium sunt extrema Nervorum, Adv. Dec. II. p. 46.
- juxta Ruyschium ortum ducunt ex papillis cutaneis nerveis, Th. III. N. 13. n. 4. 5. Th. VIII. N. 97. n. 2.
- post mortem non crescunt, Th. IX. N. 8. n. 4. Adv. Dec. II. p. 46.
- Unguiculi* cur facilius separari possunt à corporibus papillaribus, quam ab Epi-
- dermide? Th. III. N. 13. n. 4.
- Vomit* insoliti historia, Th. IX. N. 48. Adv. Dec. I. p. 17. seqq.
- *materiæ nigricantis* in Scirrho Ventrliculi, Obs. An. 39.
- Urachus* in foetu humano apertus est ad longitudinem digiti transversi, non autem ulterius, Th. V. N. 57. n. 2. Th. VIII. N. 56. not.
- in *quadrupedibus* solis naturaliter est apertus, sed an tali modo apertus, ut admittat urinam in membranam Alantoidem, ulterius inquirendum, Obs. An. 8. Cat. Rar. p. 118. Th. VIII. N. 56. not.
- non ita *pervius* est, ut flatus aut liquor ex Vesicæ cavitate adigi possit in peculiarem ita dictam Alantoidem, Th. V. N. 57. n. 2.
- *Osculum coecum* habet in fundo Vesicæ, Th. IV. N. 30. Th. IV. N. 83. n. 2. quid illud sit? Th. IV. N. 30.
- Ureteres*, vid. *Renum Ureteres*.
- Urethra*, vid. *Penis Urethra*.
- Urina*, *animalcula* aut vermiculos continens, excreta, Th. I. Arc. IV.
- *Evacuatur* forte etiam per alias, quam adhuc notas vias, Obs. An. 94. Adv. Dec. II. p. 12.
- *Purulenta* in scabie Vesicæ, &c. Obs. An. 79.
- *Secernitur* juxta Bilsium glandulis lumbaribus per peculiare quosdam ductus, quos *Mosch* nominat, de Valv. c. 1. p. 3.
- Urinae incontinentia* à partu difficili, Obs. An. 22.
- producitur à Vaginæ nimia extensione, *ibid.*
- *Regurgitatio* è Vesica ad renes præternaturalis in ove, Obs. An. 99.
- *Remora* quare fiat? Cat. Rar. p. 147.
- *Suppressio*, vid. *Ischuria*.
- Urinaria Membrana* in brutis reperitur, Th. V. N. 57. n. 2.
- in subiecto humano non datur, Th. IV. N. 30. Th. V. N. 41. & N. 57. n. 2. & tab. 1. fig. 1.
- spuria in homine, Th. V. N. 41. & tab. 1. fig. 1. Th. IX. N. 21. Th. X. N. 155.

- Urtica* marina rarissima, Th. Anim. I. N. 89. an *Velella* sit? *ibid.*
- Ustio* memorabilis fungi palati, Obs. An. 48.
- Ufus* partium verus nobis ignotus est, si vera earum constitutio lateat, Th. II. Af. III. N. 4.
- Uterus Cochleæ* marinæ gravidæ, co-
cleis exiguis refertissimus, Cat. Rar.
p. 126.
- *Gallinæ* cum ovario, Cat. Rar. p.
137.
- effoetæ cum oviductu, *ibid.*
- *Gravidæ* delineatus, Th. VI. tab. 4. 5.
Adv. Dec. I. tab. 1. fig. 2.
- duobus gaudet diversæ naturæ
objectis, foetu scilicet, & Placenta, quæ
velociter alternatim in statu naturali
in lucem prodeunt, Adv. Dec. III.
p. 35.
- *Humanus*, semine virili saturatus,
& delineatus, Adv. Dec. I. tab. 2.
fig. 3.
- scirrhusus factus, Th. X. N.
106.
- tertio ligamento terete gaudens,
Obs. An. 88.
- *Inversus* cito indurefcit, Adv. Dec.
II. p. 38.
- illico à partu propendens deli-
neatus, Obs. An. 10. fig. 12.
- qua ratione restituendus? Adv.
Dec. II. p. 37.
- — vaccinus quo medio restituatur?
ibid. p. 38.
- *Invertitur* non raro post partum,
Th. VIII. N. 102. not.
- *Leporinus* bifidus, Cat. Rar. p. 182.
- *Mulieris*, à paucis diebus gravidæ,
Th. VI. N. 32. ejus delineatio, *ibid.*
tab. 4. fig. 1.
- formam & magnitudinem quam-
nam habeat? Th. X. N. 175. lit.
A.
- formam quamnam habeat tem-
pore graviditatis, Th. VIII. N. 7.
n. 1.
- in adulterio à marito deprehen-
sæ, & occisæ, Th. VI. N. 21. ejusdem
delineatio, *ibid.* tab. 5. fig. 1.
- in quartum fere mensem gravi-
dæ cum foetu, Th. VIII. Af. I.
N. 7.
- menstruata, Th. IV. Loc. Arc.
I. not.
- mox post coitum occisæ, de-
lineatus, Adv. Dec. I. tab. 2. fig. 3.
- mutatus in aliud quid, Th. IX.
N. 51.
- ore interno angustissimo prædi-
tus, Th. VI. N. 85.
- quæ paulo ante conceperat,
Th. VI. N. 5.
- tribus ligamenti teretibus præ-
ditus, Th. IV. Loc. Arc. I. n. 3.
- tumoribus obsitus, Th. VI. N.
30.
- *Ovinus*, Cat. Rar. p. 140.
- *Ovis* gravidæ, ex quo per abscessum,
circa uteri regionem abortum & spon-
te apertum, varia cum pure officula
fuere expulsa, id quod etiam in mu-
lieribus nonnunquam contingit, Th.
IX. N. 1. n. 1.
- imprægnatæ interior, Th. II.
Af. IV. N. 19.
- *Prolapsus* sine vitæ dispendio haud
extirpatur, Obs. An. 30. Th. VIII.
N. 102. not. vid. Uteri prolapsi
&c.
- *Puerperæ*, Th. IX. N. 14.
- delineatus, Obs. An. 43. fig.
39.
- octo dierum cum annexis, Cat.
Rar. p. 155.
- *Quantus* sit post quatuordecim dies
à puerperio, Th. IX. N. 15. n. 1.
- *Scirrhusus* & deformis, qui, in ma-
gnam molem auctus, extra pudendum
propendebat, Obs. An. 7.
- *Semine virili* cum Tubis Fallopia-
nis impletur foecundo conceptu,
Adv. Dec. I. p. 3.
- *Totus* verusque, & non inversus, è
corpore propendet, Obs. An. 7. & 9.
vid. Uteri prolapsi &c.
- *Vaccinus*, ex quo corpus pilosum
quoddam præternaturale expulsum,
Th. VI. N. 25. tab. 5. fig. 6.
- Uteri Acetabula*, sive *Cotyledones*, in vac-
cis quomodo sese habeant? Th. V.
N. 21. & Loc. Arc. III. n. 1.
- *Cancer* quale malum & quomodo
cognoscatur? Adv. Dec. I. p. 33.
- *Capacitas* in gravidis & puerperis
major est, imo in puerperæ quatuor-
decim

- decim dierum valde adhuc magnus est Uterus, Obs. An. 43. Th. VI. N. 32. Th. IX. N. 15. n. 1. 3.
- naturalis exigua est, vixque minutio- rem amygdalem comprehendit, Adv. Dec. III. p. 16.
- sanguinolenta illico à partu cer- nitur, Adv. Dec. I. p. 9.
- *Cavitatibus*, quæ in vaccis tempore graviditatis in Uteri protuberantiis inveniuntur, profundi insinuuntur rami vasorum, Placentam constituen- tium, ut Venæ succum nutritium absorbeant, secus ac in mulieribus, Th. VI. N. 71. 72. & 74. n. 3.
- *Cervix* variis lacunis & sulcis præ- dita est, Th. IV. N. 89.
- *Cervicis* cavitas à Græffio male de- lineata est, Th. VI. N. 87. n. 1.
- interni cavitas, Th. VI. N. 87. n. 1. & N. 91.
- constitutio, Th. IV. N. 89.
- *Constitutio* quænam post coitum pro- lificum sit? Th. VI. N. 5. 21. 32. & n. 1. & seqq. Adv. Dec. I. p. 3. item quænam ipsius sit constitutio post infantis nativitatem? Adv. Dec. II. p. 31.
- *Cornua* frustra in mulieribus quæ- runtur, Th. IX. N. 1. n. 2.
- in ove sunt Uteri bifurcationes, Cat. Rar. p. 140. Th. IX. N. 1. n. 2.
- *Excretiones sanguineæ* cum hæserint, quare hanc vel illam formam adipi- scantur? Th. VI. N. 6.
- *Extirpatio* quando & quomodo fa- cienda? Obs. An. 30.
- *Fabrica*, Adv. Dec. III. p. 35.
- *Fibræ* orbiculares, à Ruyschio nu- per detectæ, in fundo Uteri positæ, eo loco scilicet, ubi Placenta Utero sese adplicat, Adv. Dec. II. p. 34. Dec. III. p. 34. 35.
- *Glandulæ* pro foetus nutrimento nul- lædantur, Th. II. Af. IV. N. 19. Th. V. N. 41.
- *Hernia*, vid. Hernia Uteri.
- *Hydatides*, Adv. Dec. I. p. 5.
- *Inflammatiō* & *induratio* post par- tum subinde ab obstetricum temerita- te oritur? Obs. An. 61.
- *Inversio* vera à quibus causis oria- tur? Obs. An. 10. 26. Adv. Dec. II. p. 35. 37. 38.
- — est affectus periculosus, Obs. An. 10.
- — lèthalis reddita à manu im- perita, *ibid.* 26.
- — subitam restitutionem expo- scit, Obs. An. 10.
- *Inversi* puerperæ fundus delineatus, Adv. Dec. III. tab. 3. fig. 1.
- *Lateralis* portionis prolapsus in par- tu, Obs. An. 24.
- *Ligamentum* teres, Th. VII. N. 55.
- *Ligamenta* tempore gestationis lon- gius à fundo distant, Th. IX. N. 15. n. 1.
- — teretia quomodo sita? Cat. Rar. p. 119.
- — tria reperta, Obs. An. 88.
- *Membrana* interna tota vasculosa est, Th. V. Arc. III.
- *Morbosa constitutio* organica causa est infœcunditatis, Th. VI. N. 85.
- *Motus localis* nunc sursum nunc deorsum, nunc ad Diaphragma, fau- ces &c. extra puerperium imagina- rius est, Obs. An. 93.
- — verus quisnam sit? *ibid.* 93.
- — notabilis & necessarius in partu, *ibid.* 93. Adv. Dec. III. p. 35.
- *Orificium* hians, & Pelvis humori- bus repleta, in puerperæ cadavere, Obs. An. 43.
- — in ambitu gaudet plurimis lacu- nis minutissimis. Th. IV. N. 53. not.
- — internum delineatum, Th. VI. tab. 4. fig. 3.
- — internum, nato recenter infan- te, in initio nullum reperitur, nisi successu temporis, Adv. Dec. II. p. 31. 41.
- — patulum adeo in puerperis remanet per quatuordecim dies & ul- tra, Obs. An. 43. Th. IX. N. 15. n. 3.
- — prolapsum in partu, Obs. An. 25.
- — quanti crassum sit? Th. VI. N. 87. n. 2.
- — stru-

- structuram quamnam habeat? Ep. Ettm. p. 7.
- naturaliter constitutum, Th. IV. N. 53. & 89.
- nimis angustum potest esse causa sterilitatis, Th. VI. N. 85. & n. 1.
- Orificio in partu prolabente, quid vel foetu vivente vel denato sit faciendum? Obs. An. 25.
- Ovaria, vid. Ovaria.
- Papillæ nervæ, Th. IV. n. 9. n. 5.
- Partium omnium recensio, Cat. Rar. p. 126. 152. 155. 184. & seq. & 185.
- Placenta, vid. Placenta.
- Polypus carnosus, Obs. An. 6.
- Procidencia, Th. VIII. N. 102. not. exemplum tale refertur, *ibid.*
- cur maximam Vesicæ partem secum trahat? *ibid.* n. 1.
- delineata, *ibid.* tab. 2. fig. 1. & 3.
- extra partum quomodo fiat? Obs. An. 10. in quo casu uterus non semper potest restitui. si extra partum diu è corpore prociderit, Obs. An. 9.
- quid sit? *ibid.* 7.
- schirrhosa, &c. *ibid.* 7.
- Prolapsi delineatio, Obs. An. 1. fig. 1. Obs. 9. fig. 11. & seqq. Th. VI. tab. 4. fig. 2.
- extirpationem cum vitæ dispendio suscipi exemplo probatur, Th. VIII. N. 102. not.
- Prolapsus absque inversione conjunctum habet Vesicæ Urinariæ prolapsus, Th. VIII. N. 102. not.
- à fluore albo immani ortus, Obs. An. 6.
- cum prolapsu Vesicæ, calculis oppletæ, in octogenaria, *ibid.* 1.
- cum toto foetu, non tamen extra Vaginam, sed per Peritonæum dilatatum, Adv. Dec. II. p. 23.
- non est saltem Vaginæ propendia, sed Uterus verus subinde è corpore prolabitur, Obs. An. 7.
- non impedit, quo minus mulier possit fieri gravis, etiam si Uterus ipse ex parte propendeat, *ibid.* 22.
- non semper cum inversione con-
- tingit, *ibid.* 7. & 9.
- vaginam reddit capaciorem, Th. X. N. 170. lit. R.
- variis nominibus indigitatur, Obs. An. 7.
- verus datur, *ibid.* 7. & 9. Th. VI. N. 63. n. 2. & tab. 4. fig. 2.
- verus negatur à multis, Obs. An. 7.
- quam sit constitutione? Th. VI. N. 63. n. 2.
- restitui non semper debet, nec potest, Obs. An. 9.
- restitutus, *ibid.*
- Protuberantiæ ex vaccis gravidis, Th. VI. N. 71. 72. 74.
- Ramorum, per Vaginam & Uterum disseminatorum, ortus, Th. X. N. 170. litt. O. O.
- Retractio in sinistrum latus, Obs. An. 88. Cat. Rar. p. 151.
- unde cognoscatur? Obs. An. 88.
- Rugæ, aliis Valvulæ, sed potius Junga, five Stamina lata, Th. VI. N. 87. n. 2. Adv. Dec. I. p. 5.
- Sanguineæ excretiones cum hæserint, quare hanc vel illam formam adipiscantur? Th. VI. N. 6.
- Sarcomata, Obs. An. 58. Th. III. N. 7. n. 2. Th. VI. N. 25. n. 3.
- Scirrhus, Obs. An. 7. Th. VI. N. 30. Th. X. N. 106.
- Structura & fabrica in homine, Ep. Ettm. p. 7.
- Substantia fibrosa & crassa est, constans fibris motricibus diversæ constitutionis & usus, Adv. Dec. III. p. 35.
- Superficies interior corrupta, & plurimis tuberculis obsita, Th. IX. N. 51. not.
- in millena corpuscula rotunda, glandulas mentientia, mutata, Th. VIII. tab. 2. fig. 1.
- Tubæ Fallopianæ, vid. Tubæ Fallopianæ.
- Tumor carnosus prodigiosæ magnitudinis, figuræ cucurbitinæ, circa os uteri internum enatus, Th. VIII. N. 102. not.
- Tunica exterior è vitulo, Th. II. Loc. Arc. I. N. 2.
- in.

- interior in mulieribus, ubi Placenta sese utero adplicat, protuberat etiam nonnihil, Th. V. Loc. Arc. III. n. 1.
- intima & extima vaccæ, Th. V. Loc. Arc. III. n. 1.
- ovis gravidæ delineata, Th. II. tab. 6. fig. 6.
- vasis Vermicularibus, à Ruyfchio ita dictis, in Utero ovino plena, foetus nutrimento dicata, Th. II. Af. IV. N. 19. & tab. 6. fig. 6. Th. V. N. 41. Th. VII. N. 16. n. 2.
- *Tunica* interioris portio ovis gravidæ, Th. VIII. N. 16.
- portio, quæ in globulos degeneravit, è bove, Th. VI. N. 112.
- *Vagina* arcte cohæret cum Intestino recto, maximamque ideo cum hoc communicationem habet, Obs. An. 59. Cat. Rar. p. 119. Th. VIII. N. 7. n. 3.
- firmiter etiam connectitur cum Vesicæ collo, Obs. An. 22. Cat. Rar. p. 119. Th. VIII. N. 7. n. 5.
- inflammata aut aliter affecta, patiuntur etiam Vesicæ urinariæ collum & Intestinum rectum, Th. VIII. N. 7. n. 3.
- longior est in gravidis, Cat. Rar. p. 118. Th. VIII. N. 7. n. 6.
- ovis, Th. VI. N. 80.
- papillis nerveis scatet, Th. IV. N. 9. n. 5.
- præternaturali membrana clausa, tempore partus pone Hymenem, Obs. An. 22. item in mensium obstructione, *ibid.* 32.
- *Vaginæ* & Intestini recti perforatio & Gangræna feliciter curata, Obs. An. 59.
- nimia extensio sæpe producit incontinentiam urinæ, Obs. An. 22.
- prolapsus in partu frequenter observatur, Obs. An. 25.
- triplex vel quadruplex angustatio, ceu ora, observata, Th. VI. N. 80.
- *Vasa* cum vasis Placentæ immediate non uniuntur, Th. Max. N. 151.
- *Sanguinea* copiosissima, Th. VI. N. 1. n. 6. & N. 5.
- in gravidis ampliora sunt, Cat. Rar. p. 119.
- *Vermicularia* uterina, Th. VII. N. 16. n. 1. & 2.
- *Vasorum* inventio recentior, Th. III. N. 41. n. 1.
- *Vesiculæ* an Hydatides an glandulæ sint? Ep. Etm. p. 9.
- quid sint? *ibid.* p. 8.
- *Ulcus* malignum lethale, Obs. An. 12.
- medicamenta respuit, quia locus est nimis humidus & incommodus, Obs. An. 12.
- vehementes dolores excitat, Obs. An. 12.
- Uteri humani* varii cum annexis, Cat. Rar. p. 126. 151. 174. Th. IV. Loc. Arc. I. Th. IV. N. 53. Th. VI. N. 86. 87. Th. X. N. 107. 109. Th. Max. N. 24. & 75.
- Vulnus Abdominis*, vid. Abdominis vulnus.
- *Orbitæ* oculi lethale, Obs. An. 53.
- *Thoracis* penetrans, cum egressa Pulmonis portiuncula, sanatum, *ibid.* 52.
- *Vesicæ*, vid. *Vesicæ* Vulnus.
- Vulnera* thoracis, anteriori parti inflicta, sanguinem copiosum reddere possunt, Ep. II. p. 18.
- Vulva*, vid. Uteri vagina.
- Uvula Corpora* glandulosa habet, Th. X. N. 37. quæ corpuscula Mucum producant. *ibid.*
- *Fibras* habet longitudinales concentratas, Th. II. Af. V. N. 6.
- Uvulæ* extirpatio, Resp. Rav. p. 8.

X.

X *Eranthemi* flosculi, Th. X. N. 138.

Z.

Z *Eylanica* avicula, vid. Avicula.

O

